

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar **måndagen den 24 april 2023, klockan 18:30 i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved** för att behandla följande ärenden:

Nr	Diarienummer	Ärendemening	
1	KS.2023.1	Fastställande av dagordning	
2		Nya motioner	
3	KS.2023.5	Interpellationer	
4	KS.2023.6	Frågor	
5	KS.2023.3	Valärenden	
6	KS.2023.3	Valärenden, val av lekmannarevisorer samt suppleanter i bolag	
7	KS.2023.7	Information från revisionen 2023	
8	KS.2023.50	Allmänhetens insända frågor om årsredovisningen 2022	
9	KS.2022.63	Årsredovisning 2022, hela kommunen	
10	KS.2023.51	Revisionsberättelse samt beviljande av ansvarsfrihet för år 2022 för kommunens verksamhet	
11	KS.2023.49	Arbetsordning för kommunfullmäktige	
12	KS.2023.52	Ägardirektiv för AB Gislavedshus	
13	KS.2023.11	Förvärv av bolag via Gislaveds kommunhus AB i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv	
14	KS.2023.25	Redovisning av obesvarade motioner 2023	

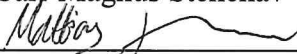

15	KSFA.2023.5	Reinvestering av Klockaregårdsskolan i Broaryd	
16	KS.2023.1	Meddelanden	

Gislaved den 14 april 2023

Niclas Palmgren
Ordförande

Yvonne Thelin Karlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionsalen, Kommunhuset, Gislaved.

Plats och Tid	Gislaved 2023-03-21 kl 8.30-14.00 Sammanträdesrummet Fegen, Gislaved
Beslutande	Mattias Johansson Nena Stamenkovic Marie Lackenbauer Kristina Adolfsson
Övriga deltagande	Carl-Magnus Stenehav, PwC
Utses att justera	Nena Stamenkovic
Paragrafer	1-3
Under- skrifter	Sekreterare Ordförande Justerande
	Carl-Magnus Stenehav Mattias Johansson Nena Stamenkovic
ANSLAG/BEVIS	
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag	
Organ	Kommunens revisorer
Sammanträdesdatum	2023-03-21
Datum för anslags uppsättande	
Förvaringsplats för protokollet	
Underskrift	

§ 1

Ordföranden Mattias Johansson förklarar sammanträdet öppnat

§ 2

Till justeringsman valdes Nena Stamenkovic

§ 3

Kommunens revisorer beslutar att föreslå kommunfullmäktige att fördela lekmanarevisionsuppdrag enligt följande;

Gislavedshus AB Inga-Maj Eleholt och Marie Lackenbauer som lekmanarevisor. Mattias Johansson och Staffan Sjöblom som suppleant.

Gislaveds Energi AB Staffan Sjöblom och Mattias Johansson som lekmanarevisor. Sven Nilsson och Marie Lackenbauer som suppleant.

Gisletorp AB Sven Nilsson som lekmanarevisor och Mattias Johansson som suppleant.

Gislaveds kommunhus AB Mattias Johansson som lekmanarevisor och Nena Stamenkovic som suppleant.

Enter AB Kristina Adolfsson som lekmanarevisor och Nena Stamenkovic som suppleant.

Un §13

Dnr: UN.2023.32

I.4.1

Bokslut 2022**Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna bokslut 2022, daterat 2023-02-16, samt att överlämna bokslutet till kommunfullmäktige.

Reservationer

Curt Vang (MiG) och Zarita Ekvall (MiG) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Bokslut 2022 ska vara nämndsbehandlat senast 24 februari 2023. Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade 2023-02-14, §1, att uppdra till utbildningsförvaltningen att färdigställa bokslut 2022 till utbildningsnämndens sammanträde 2023-02-21.

Utbildningsförvaltningen har färdigställt bokslut 2022. I bokslutet redovisas ett underskott på -5 353 tkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 000 tkr där 1 200 tkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

Utbildningsförvaltningen föreslår att godkänna bokslut 2022, daterat 2023-02-16, samt att överlämna bokslutet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Utbildningsnämndens arbetsutskotts beslut 2023-02-14, §1.
Bokslutsrapport 2022 - barn- och utbildningsnämnden, daterad 2023-02-16.
Tjänsteskrivelse, daterad 2023-02-16.
Protokoll MBL uf, daterat 2023-02-20.
Protokoll samverkansmöte uf, daterat 2023-02-20.

Yrkanden

Curt Vang (MiG)

Medborgarpartiet vill att man avseende skollokaler inkluderande förskolelokaler i Broaryd, ska särskilja utvecklingen av skollokaler från majoritetens ambition att lägga ner Lugnets äldreboende och att en satsning ska göras på Broaryd genom projektering och byggande av nya skollokaler. Detta mot bakgrund av tidigare problem och risken för att en renovering inte absolut säkerställer en god miljö för framtiden.

Ulla Christiansson (M)

att avslå Curt Vangs (MiG) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Curt Vangs (MiG) yrkande och finner att utbildningsnämnden beslutat att avslå yrkandet.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ja-röst för att avslå Curt Vangs (MiG) yrkande.

Nej-röst för att bifalla Curt Vangs (MiG) yrkande.

Un §13 (forts.)

Omröstningsresultat

Ja-röster

Fredrik Johansson (S)

Naile Azizi (S)

Naser Batali (S)

Ulla Christiansson (M)

Dora Bojanic (M)

Tommy Östring (WeP)

Anne-Maj Nordahl (WeP)

Anders Martinsson (C)

Ann Nilsson (C)

Jennie Klang (SD)

Elisabeth Nilsson (SD)

Lill Hege Pettersson (KD)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Nej-röster

Curt Vang (MiG)

Zarita Ekvall (MiG)

Med 13 ja-röster och 2 nej-röster har utbildningsnämnden beslutat att avslå Curt Vangs (MiG) yrkande.

Beslutet skickas till:

Samtliga områden

Ekonomiavdelningen

Kommunfullmäktige

Bokslutsrapport - 2022 - Nämnd

Barn- och utbildningsnämnden

2023-02-16

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	6
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	6
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	7
3 Mål.....	22
3.1 Uppföljning.....	22
4 Uppdrag	24
4.1 Uppföljning.....	24
5 Ekonomi.....	25
5.1 Uppföljning.....	25
6 Händelser av väsentlig betydelse	27
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	28

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet och omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och regleras i skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för musikskolans verksamhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en förbättrad och god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare i förskolan uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 85,3 % av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan, en ökning med 1,1 procentenhet. Det är den högsta andelen sedan 2012. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen minskat från 70,3 % till 65,5 %.

Det ekonomiska resultatet för 2022 visar ett underskott på -5 353 tkr.

Invånare

Behörighet till nationellt program på gymnasieskolan har ökat. Andelen elever som tar en gymnasieexamen har däremot minskat. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans.

Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett positivt resultat för barn- och utbildningsförvaltningen gällande medarbetarindex, ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME), som också överstiger indexvärdena för kommunen som helhet.

Verksamhet

Fortsatt satsning sker på språk- och matematikutveckling.

I grundskolan pågår en resurs- och kompetensmässig satsning på specialpedagogisk kompetens i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Gislaveds gymnasium arbetar med att ytterligare utveckla kvaliteten på de pedagogiska planeringarna. De ger en tydligare struktur och en bättre information till eleverna, vilket i sin tur förbättrar möjligheterna till framgångsrika studier.

Hållbar utveckling

Inom måltidsverksamheten är andelen ekologiska råvaror hög med stort inslag av vegetariska råvaror och med en säsonganpassad matsedel. Stort fokus ligger på att minska matsvinnet. Källsortering finns på alla skolor. Under hösten och vintern har stort fokus legat på sparsamhet med energi.

Barnkonventionens regelverk har implementeras i mycket av den lagstiftning som styr nämndens verksamheter. Barnkonsekvensanalyser sker i ökad omfattning liksom förståelsen för att aktivt ta del av barns och elevers åsikter.

Ekonomisk kommentar

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -5 353 tkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 000 tkr där 1 200 tkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Barn- och utbildningsförvaltningen	153 604	-973 343	-819 739	-814 386	-5 353

Förväntad utveckling

För att öka elevernas måluppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta. Skolans förmåga att möta alla elever behöver utvecklas. Läsåret 2022/2023 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar.

För att möta konkurrensen om befintlig arbetskraft måste ett strategiskt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ske.

2 Nämndens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och regleras i skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för musikskolans verksamhet.

Barn- och utbildningsförvaltningen har cirka 1 250 medarbetare. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden och är kommunens största förvaltning.

Personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten ingår i nämndens ansvarsområde.

Utbildningen ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Verksamheten ska planeras och anpassas utifrån barnens olika behov och förutsättningar.

Styrdokument

Nämndens verksamhet har sin utgångspunkt i skollag samt statliga styrdokument såsom läroplaner och kursplaner, Skolverkets föreskrifter (SKOLFS), Skolverkets allmänna råd, statliga förordningar, diskrimineringslagen, arbetsmiljölagen och barnkonventionen. Utgångspunkter i arbetet är även exempelvis planeringsdirektiv med budget som beslutats i kommunfullmäktige, kommunplan och barn- och utbildningsnämndens strategi.

2.1 Uppföljning - Välfärd och service

Målgrupp

I förskolan har ett aktivt arbete med språkutvecklande arbetssätt pågått under året. Deltagande i Skolverkets "riktade insatser för nyanländas lärande" och språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

(SKUA) har lagt grunden för arbetet som fortsätter under 2023.

Förskolans verksamhet upplevs som trygg av föräldrarna. 96 % instämmer i påståendet att "Jag känner mig trygg när jag lämnar mitt barn på förskolan".

I grundskolan ökade andelen elever i årskurs 9 som uppnådde behörighet till nationellt program på gymnasieskolan med 1,1 procentenhet till 85,3%. Det är det bästa resultatet sedan 2012.

Andelen grundskoleelever som i enkäten Elevernas skola uppger att de är trygga i skolan är 92 %. Det är nästan ingen skillnad i pojkars och flickors upplevda trygghet. Bland vårdnadshavarna uppger 90 % att de upplever att deras barn är trygga i skolan.

Andelen gymnasieelever i årskurs 3 som tog en gymnasieexamen minskade med 4,8 procentenheter till 65,5 %. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans. Vissa elever har haft svårt att hitta studierutiner och att följa undervisningen på distans. Det påverkade också återgången till skolförlagd undervisning där elever hade svårigheter att hitta tillbaka till normala studierutiner. Många elever har av den anledningen också haft en större frånvaro vilket också påverkat studiernas resultat negativt.

Elevhälsans arbete har fokuserat på att möta elevers psykisk ohälsa och elevfrånvaro.

Musikskolan firade 70-årsjubileum 2022. Det uppmärksammades särskilt under jubileumsveckan 23-30 april då sammanlagt 457 elever och 2 055 publik deltog i olika arrangemang och konserter. Musikskolans verksamhet har omfattat 570 elever i ämneskurser. Under hösten har förvaltningen deltagit i ett pilotprojekt för utvecklad samverkan mellan skola och musik- och kulturskola. Projektet sker i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Kulturskolerådet, Kulturskolecentrum och åtta kommuner. Från 2023 övergår musikskolans verksamhet till avdelningen för kultur inom samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde.

Medarbetare

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett gott resultat för barn- och utbildningsförvaltningen. Medarbetarindex, Ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME) är högt och överstiger indexvärdena för kommunen totalt. Bland de styrkor som särskilt märks är "Totalt sett är jag nöjd med min arbetsituation", "Jag har ett arbete i Gislaveds kommun som jag är stolt över", "Vi har invånarens/brukarens/elevens bästa i fokus", "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete" samt "Jag är insatt i arbetsplatsens mål" och "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt".

Bland det som kan förbättras märks "Jag kan lägga tankar på arbetet åt sidan på min fritid", "Jag hinner med mina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid", "På min arbetsplats tar vi oss tid att diskutera och dela våra kunskaper och erfarenheter" och "Det finns en stark laganda på vår arbetsplats".

Den långa perioden av stor sjukfrånvaro bland barn/elever och kollegor under coronapandemin tvingade verksamheterna till stor flexibilitet och ständiga omplaneringar. Detta har slitit på personalgrupper och effekter av detta har märkts även under hösten. Den långa tiden av distansarbete och digitala möten minskade den kollegiala samverkan och känslan av sammanhållning på många arbetsplatser. När fysiska möten kan ske är det särskilt viktigt att fokusera på de aktiviteter som bygger sammanhållning, arbetsglädje och gemenskap på arbetsplatsen.

Verksamhet

Under 2022 har verksamheten successivt återgått till att fullt ut bedrivs normalt och skolförlagt efter coronapandemin. Planering och beredskap har funnits för att ta emot barn och elever på flykt från kriget i Ukraina. Antalet elever som har tagits emot har inte varit så stort som den ursprungliga planeringen förutsåg. Det mottagna antalet elever har varierat mellan 10-15 elever som skrivits in i

grundskolor i kommunen.

En gemensam satsning på språkutveckling sker i samverkan med Skolverket genom riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers utbildning. Förskolans verksamhet, fem grundskolor och gymnasieskolans introduktionsprogram, deltar.

Satsning på matematikutveckling sker inom ett projekt med metoden TRR (tänka, resonera, räkna) lett av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i samverkan med Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM). Från och med höstterminen 2021 sker undervisningen för elever i årskurs F-2 genom denna metod och från höstterminen 2022 har även undervisning för elever i årskurs 3 påbörjats.

I grundskolan pågår en resurs- och kompetensmässig satsning på specialpedagogisk kompetens och ett professionsnätverk har bildats med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) bestående av alla speciallärare och specialpedagoger.

Gislaveds gymnasium arbetar med att ytterligare utveckla kvaliteten på de pedagogiska planeringarna. De ger en tydligare struktur och en bättre information till eleverna, vilket i sin tur förbättrar möjligheterna till framgångsrika studier. Kollegialt lärande blir en mer och mer väsentlig del av verksamheten i gymnasieskolan såväl i programarbetslag som i ämneskonferenser. Förstelärarna och lektorerna spelar en viktig roll i detta arbete. De är skolans skickligaste lärare och behövs i att utveckla skolans utbildningar och undervisning för en ökad kvalitet i undervisningen.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Inom måltidsverksamheten är andelen ekologiska råvaror hög med stort inslag av vegetariska råvaror och med en säsongsanpassad matsedel. Stort fokus ligger på att minska matsvinnet. Källsortering finns på alla skolor. Under hösten och vintern har stort fokus legat på sparsamhet med energi.

Barnkonventionens regelverk har implementeras i mycket av den lagstiftning som styr nämndens verksamheter. Barnkonsekvensanalyser sker i ökad omfattning liksom förståelsen för att aktivt ta del av barns och elevers åsikter.

Under året har resepolicyn kompletteras med förvaltningsspecifika riktlinjer, bl.a. för flygresor som måste godkännas av förvaltningschef.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Introduktion av nyanställda har skett enligt den plan som tagits fram. Särskilt fokus har riktats mot obehöriga som fått ta del av en mer omfattande introduktion.

Högskolan på hemmaplan (HPH) kommer i samarbete med Linköpings universitet att erbjuda utbildning till lärare i fritidshem från hösten 2024. Intresserade som saknar grundläggande behörighet har möjlighet att komplettera sin gymnasieutbildning under 2023. Villkor för deltagande i utbildningen till lärare i fritidshem och till förskollärare har tagits fram. De möjliggör en kombination av studier och arbete med bibehållen lön.

Fortsatt sker satsning på fortbildning till speciallärare och specialpedagog. Även denna grupp erbjuds möjlighet att kombinera arbete och studier med bibehållen lön.

De lärare som har lärarlegitimation i något ämne ges möjlighet att bredda sin behörighet genom att läsa Lärarlyftet.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 Lärande och resultat

Beskrivning

Barns/elevs utveckling i lärandet och godkända resultat. Alla elever ska utvecklas till sin maximala potential.

Kommentar

En mer komplett och samlad redovisning av Lärande och resultat för läsåret 2021/2022 finns i "Huvudmannens kvalitetsrapport".

Förskolan

Implementering av "Handlingsplanen för flerspråkiga barn i förskolan" har gjorts under året. Den har tagits emot väl och gett handfasta råd om hur förskolan kan planera sin verksamhet. Möjligheten att ha SKUA-utvecklare har gjort att handlingsplanen har kunnat implementeras på ett framgångsrikt sätt på alla förskolor i kommunen. Den är en del av förskolans insatser inom ramen för Skolverkets statsbidrag "Riktade insatser".

Förskolorna har gjort många insatser kring barns integritet som gjort stor skillnad för barnens utveckling och lärande. Det är viktigt att fokusera på ett område en längre tid. På så sätt befästs kunskaperna och leder till ett främjande arbete. Några områden har fördjupat sig i normkreativitet. Där har pedagogerna kritiskt granskat sitt material och lärmiljöer och på så vis kunnat arbeta främjande och förebyggande för att bredda normen.

Flera förskolor använder begrepp som att vara språkgivare. Det innebär att pedagogerna är språkliga förebilder och varierar sitt språk i arbetet med barnen. Förskolan använder sig också av fokusord – ord som förskolan trycker lite extra på att lära sig just nu. Det kan handla om olika ämnen som naturvetenskap och matematik. Just upprepning, kontinuitet och progression samt variation av metoder upplevs bygga lärande. Att arbeta länge med olika böcker ger också gemensamma upplevelser som utöver språket även utvecklar lek och samarbete.

Uppdrag högläsning är särskilt viktigt för att lära sig nya ord. För barn med annat modersmål görs en beskrivning om barnet fått höra en saga på det egna modersmålet innan sagan läses på svenska. På så sätt ges barnen förutsättningar att vara mer delaktiga. Flera avdelningar beskriver att de läser sagor på olika sätt; läser den fysiska boken, berättar sagan i form av flanosaga eller läser den digitalt via Polyglutt. Dramatisera och musicera är också arbetssätt som används i den språkliga undervisningen.

Före Bornholmsmodellen" är en metod som används på de flesta förskolor. Varje delsamling av "Före Bornholmsmodellen" har samma moment och genom att samlingarna upprepas ger det igenkänning för barnen. Personalen delar in barnen i små grupper och det gör att barnen vågar prata mer i den lilla gruppen och personalen kan vara mer närvarande när de har färre barn att förhålla sig till. Det är många äldre sagor med i "Före Bornholmsmodellen" och det är bra att det väcks liv i de gamla sagorna som är en del av vårt kulturarv. Några specialpedagoger har gjort filmer för varje delmoment som används av pedagogerna som kompetensutveckling för metoden.

Grundskolan

Andelen behöriga elever till nationellt program på gymnasiet i årskurs 9 fortsätter att öka och uppgår till 85,3 % (efter lovskola), vilket är en ökning med 1,1 procentenheter jämfört med föregående läsår.

Meritvärdet för årskurs 9 är läsåret 2021/2022 216,3, läsåret 2020/2021 uppgick det till 217,9.

Meritvärdet för årskurs 6 är läsåret 2021/2022 214,4, läsåret 2020/2021 uppgick det till 213,7.

Fortsatt behövs en förstärkt kompetens kring att anpassa undervisningen på grupp- och individnivå, utredningar och kartläggningar ske tidigare och övergångar behöver bli mer samsynta. Satsningar och insatser sker inom ramen för det specialpedagogiska professionsnätverket med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt projektet Riktade insatser med Skolverket.

Framgångsfaktorer för lärande och resultat är tydliga strukturer och rutiner för planering, kartläggning och uppföljning av behov och insatser, undervisning riktad mot behörighetsgivande ämnen samt varierad undervisning med tydligt ledarskap i klassrummet. Kommunikation och samarbete mellan skola och hem är viktigt liksom samverkan med andra instanser såsom socialtjänst, BUP, LSS med flera i mer komplexa elevärenden.

Lovskola har erbjudits under läslovet och vid höstterminsuppföljningen identifierades elever som erbjuds lovskola under sportlovet.

Gymnasieskolan

Andelen elever på nationellt gymnasieprogram som nådde en examen läsåret 2021/2022 var 65,8 %. Det är en minskning med 4,8 procentenheter från föregående år då 70,3 % uppnådde en examen.

Vid höstterminsuppföljningen konstaterades att många av eleverna i årskurs 3 saknade många godkända betyg, hade stor frånvaro och hade problem att klara sitt gymnasiearbete. Analysen visar genomgående, utifrån samtal med elever och lärare, att eleverna i årskurs 3 har haft stora svårigheter att hitta tillbaka till rutiner för en skolförlagd undervisning.

Det blir också tydligt för verksamheten hur viktig den skolförlagda undervisningen är och tillgången till lärarens kompetens i ett undervisningsnära sammanhang blir. Läraren i det faktiska och fysiska klassrummet gör en avsevärd och betydande skillnad.

Det är kurserna i matematik som är mest utmanande för eleverna. Trots stora insatser i form av schemalagt stöd på samtliga nivåer i kurserna i matematik har inte alla elever lyckats ta betyg i matematik. Även i kursen Sv 3 är det färre elever än föregående år som når minst betyget E. Trots anpassningar och lärarlett stöd är det så många som 14 % av eleverna på högskoleförberedande program som inte når betygsgränserna för ett godkänt betyg.

I analysen gör rektorerna bedömningen att många haft svårt att strukturera och metodiskt arbeta med sitt gymnasiearbete. Det har varit svårt för en del elever att återgå till normala skolrutiner och orken att genomföra sina gymnasiestudier fanns inte i slutet av vårterminen.

2.4.1.2 Trygghet och studiero

Beskrivning

Barns/elevs och vårdnadshavares upplevelse av trygghet och studiero i verksamheterna.

Kommentar

Förskolan

Förskolan genomförde en trivselenkät i maj 2022. Enkäten gick ut till vårdnadshavare två gånger via lärplattformen Vklass. Totalt är 338 svar registrerade, vilket är 407 färre svar än 2021. Den låga svarsfrekvensen behöver analyseras och metoder utvecklas för att öka svarsfrekvensen. Överlag visar resultatet att vårdnadshavare i förskolan är nöjda med verksamheten även om resultaten är något sämre än 2021. 270 kommentarer har lämnats. De kommentarer som kommit in är att man är

mycket nöjd med förskolans verksamhet och med dess personal, men också att de saknar information då det har varit färre föräldramöten och att vårdnadshavare inte har getts möjlighet att besöka förskolans lokaler under pandemin. Man reagerar också på att det varit mycket vikarier på grund av sjuk personal och att många barn också har varit sjuka.

Siffran inom parentes nedan är 2021 års svar.

- ”Jag känner mig trygg när jag lämnar mitt barn på förskolan” har 95,5 % (97 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Jag känner förtroende för personalen” har 94,44 % (96 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Mitt barn känner sig trygg med andra barn på förskolan” har 92,29 % (95 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Mitt barn känner förtroende för de vuxna på förskolan” har 95,19 % (95 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Jag upplever att barnen blir sedda och hörda av förskolepersonalen” har 91,48 % (94 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Personal utformar förskolans miljöer utifrån de behov och intressen som mitt barn ger uttryck för” har 84,44 % (88 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.
- ”Jag kan rekommendera mitt barns förskola” har 91 % (95 %) svarat att det stämmer helt eller ganska bra.

Grundskolan

Grundskolans enkät Elevernas skola 2021 som genomfördes under november visar att 92 % av eleverna upplever att de är trygga på skolan, 93 % av pedagogerna upplever att skolan är trygg medan 90 % av vårdnadshavarna menar att barnen är trygga i skolan.

75 % av eleverna upplever studiero under lektionerna så att de kan koncentrera sig på skolarbetet. Bland pedagogerna upplever 91 % att det är studiero och bland vårdnadshavarna menar 70 % att det finns studiero.

Bland eleverna uppger 89 % att de är nöjda/tycker att min skola är bra. Motsvarande andel bland pedagogerna är 93 % och bland vårdnadshavarna 87 %.

Sammanfattningsvis är alla målgrupper relativt nöjda med tryggheten vid den egna skolan. Pedagogerna är något mer nöjda än eleverna. Eleverna är något mer nöjda än sina vårdnadshavare. Skillnaderna mellan målgrupperna är dock ganska små.

Elevernas uppfattning om tryggheten på sin skola ökar vid flera skolor, framförallt vid 7-9 skolorna. Betydligt fler pojkar än flickor känner sig trygga. Värt att notera är att yngre barn är mer rädda, att flickor är mer rädda än pojkar och att det ofta handlar om enstaka elever som många känner en oro kring, främst på grund av utåtagerande beteende.

Skolinspektionens skolenkät genomfördes i februari 2022. Till skillnad från ”Elevernas skola” riktar sig Skolinspektionens enkät endast till årskurs 5 och 8. Skolinspektionens frågeformuleringar skiljer sig från dem i ”Elevernas skola” och enkäten har sex svarsalternativ mot fyra i ”Elevernas skola”.

Jämförelser mellan de båda enkäterna är därför svåra att göra.

I Skolinspektionens enkät för elever i årskurs 5 visar Gislaveds kommun ett gott resultat där eleverna är mer positiva till frågeställningarna än riket på 7 av 11 frågor. Bland eleverna i årskurs 8 är eleverna mer negativa än riket på 5 av 11 frågeställningar. De frågor som får ett sämre resultat än riket är studiero, bemötande och trygghet.

Gymnasieskolan

Elevenkäten visar att upplevelsen av trygghet och studiero varierar mellan skolans sektorer. Frågorna kopplade till trygghet och studiero har på två av skolans sektorer minskat och är en indikator på att verksamheten behöver vara observant på de områden eleverna lyfter i sina frisvar. På två sektorer är resultatet omvänt och positivt. Där är upplevelsen att studieron och tryggheten ökat. På övergripande nivå kan gemensamma utvecklingsområden identifieras och ett fortsatt aktivt arbete med värdegrundsfrågor för att främja trygghet och studiero behöver ske på alla sektorer.

Skolinspektionens elevenkät (elever i årskurs 2) som genomfördes förra läsåret visar också på ett behov av ett utvecklingsarbete kopplat till värdegrunden. Några värden i enkäten kan sägas korrelera med skolans elevenkätfrågor. För att nämna ett exempel tas en önskan om ökad vuxennärvaro i skolans lokaler upp som en indikator för ökad trygghet

2.4.1.3 Delaktighet

Beskrivning

Barns/elevers inflytande och delaktighet, bl.a. avseende möjligheten att påverka undervisningen.

Kommentar

Förskolan

Resultaten visar att undervisning utgår från barnens intressen och behov och hur det har påverkat delaktigheten på olika sätt i barngrupperna.

Utifrån begreppet delaktighet fångas barnens lärprocesser och intressen. Man använder sig av bilder och text på lärplattan, via projektor och utskrivna dokumentationer för att reflektera tillsammans med barnen och för att visa förskolans verksamhet för vårdnadshavarna. Lärplattan används som ett hjälpmedel vid sagoläsning för barn med annat modersmål än svenska och tar stöd av två handledare i SKUA (Skolverkets satsning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt).

Teman som förskolorna har valt utgår från barnens intressen, på så sätt har barnen kunnat påverka och vara delaktiga i undervisningen. Arbetet med att utveckla undervisningsmiljöerna pågår på alla förskolor. De förskolor som vågar sätta det egna arbetet under lupp visar på en stor förbättring i organiseringen av avdelningens arbete.

Att dela in barnen i mindre grupper ger större möjlighet att fånga upp barnens intressen. Det ses att de ofta har lekt lekar som anknyter till temat i sin fria lek. Exempel på detta är den variation som finns i lärmiljön när det gäller aktiviteter i olika rum och styrda aktiviteter som utmanar och bidrar till att barnen blir mer delaktiga i undervisningen.

Enligt de utvärderingar som har gjorts syns att pedagogerna har tagit tillvara på barnens tankar, intressen och idéer i temaarbeten. De har låtit barnens tankar styra riktningen för fortsatt arbete i temat. Detta har resulterat i att barnen blivit sedda i gruppen, att deras tankar betyder något och tillit till den egna förmågan har ökat. Pedagogerna beskriver att barnen kommer med fler idéer och infallsvinklar när deras intressen har styrt temaarbetet.

Barnens möjligheter att delta i olika val/beslut som påverkar dem har ökat och de har också fått en förståelse för demokratiska beslut. Genom arbetssättet med pedagogisk dokumentation är barnens intresse, nyfikenhet och frågor en stor del i hur verksamheten planeras och genomförs. Detta synliggörs både i dokumentation på avdelningarna och i Vklass.

Grundskolan

Elevernas uppfattning om de kan vara delaktiga i skolarbetet ökar vid majoriteten av skolorna läsåret 2021/2022 jämfört med 2020/2021. Frågan ställdes denna gång endast till elever i årskurs 4 och uppåt. Bakgrunden till det är att yngre elever har haft svårt att förstå vad delaktighet är, likaså vad det betyder att kunna påverka. Ökningarna är dock större vid flera skolor än att det enbart kan förklaras med att endast elever i årskurs 4-9 fått frågan.

Uppfattningen kring frågan varierar fortsatt stort mellan skolorna. Generellt är flertalet F-6-skolor mest nöjda och högstadiel elever minst nöjda. Flickorna upplever betydligt bättre möjligheter att kunna påverka än pojkarna. Att upplevelsen av delaktighet avtar med åren kan kopplas till den ökande kravnivån och de kanske mer begränsade möjligheterna att anpassa innehåll och metoder. Rektorer pekar även på kopplingen till den avtagande motivationen och lusten att lära ju äldre eleverna blir. I de yngre åldrarna är eleverna mer aktiva i elevråd, matråd, i olika kompisgrupper och rastvärdar m.m., vilket förstärker känslan av delaktighet. Många läromedel och lärometoder är utvalda bland annat för att göra eleverna till aktiva deltagare i undervisningen.

Skolor som uppger att personalen aktivt arbetar med pedagogiska planeringar och kunskapsmatriser påvisar att det gör att eleverna får en större förståelse och delaktighet i undervisningen.

Gymnasieskolan

Arbetet med elevernas delaktighet är prioriterat. Det är ett av de få värden i elevenkäten som har ökat på i stort sett samtliga sektorer. Analysen pekar på att det kan vara en effekt av pandemin och de långa perioderna av distansstudier. Dialogen mellan lärare och elever har intensifierats. Delaktigheten kopplas kanske från elevens sida inte till utbildningens innehåll och vad utbildningen ska syfta till, men all dialog är i detta avseende positivt, vilket också speglas i enkäten.

2.4.1.4 Barn och elevers behov av särskilt stöd tillgodoses

Beskrivning

Uppföljning görs av att barn och elevers särskilda stöd tillgodoses och effekter av dessa.

Kommentar

Förskolan

Genom regelbundna genomgångar av barngruppen på avdelningsnivå säkerställer rektor att barn med behov uppmärksammas och att insatser planeras och följs upp. Specialpedagoger handleder personalen och har kontakt med t.ex. habiliteringen (HAB) och barnhälsovården (BHV) runt vissa barn för att tillsammans med vårdnadshavarna säkerställa att barnens behov blir tillfredsställda. Personal från några förskolor har gått utbildning om barn inom autismspektrat. Regelbundna språkkartläggningar visar var fokus ska läggas när det gäller barn med behov av stöd i sin språkutveckling. Större delen av personalen inom förskolan har genomgått SKUA, språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt.

Pedagogerna utformar lärmiljöerna regelbundet men på några ställen finns problem med ljud och buller som påverkar miljön negativt.

Specialpedagogerna uppmärksammar och ger förslag på utbildningar som är riktade till pedagogerna kring barn med särskilda behov och har en dialog med rektor om detta. Under året har pedagoger gått TAKK-utbildning samt NPF-utbildning.

Den nya rutinen för tilläggsbelopp som togs fram våren 2021 har gett barn i behov av särskilt stöd bättre förutsättningar. Pedagogiska kartläggningar och handlingsplaner har tagits fram med hjälp av

specialpedagog för att ge goda förutsättningar för barn med särskilda behov. Tilläggsbeloppet har använts till att förstärka personaltätheten. Det har möjliggjort att gruppen delats i mindre grupper och det har skapat lugn för barn i behov av särskilt stöd. Möjligheter att ge extra träning och extra stöd i sociala sammanhang har funnits. Tilläggsbeloppet har inte alltid räckt till då har område själva fördelat resurser för att ge barn det stöd de behöver. Fortbildning som studiecirkelar har genomförts under året för att ge personal bättre förutsättningar att möta barn med särskilt behov.

Samarbete sker med regionen; habilitering, hörsel, syn, sjukgymnastik, logoped, barnmedicin m.fl. Barn har hjälpmedel i olika former som förskolan lånar från Region Jönköpings län. Handlingsplaner upprättas så att undervisningen planeras utifrån behov av stöd.

Grundskolan

I grundskolan innebär de nya rutinerna för ansökan om särskilt stöd ett mer strukturerat arbetssätt med tydlig uppföljning efter varje termin. Den största delen av särskilt stöd ska rektor hantera inom den ordinarie pedagogiska verksamheten och med skolans ekonomiska tilldelning. Endast för elever med ett extraordinärt stödbehov som omfattar hela skoldagen och som väsentligt avviker från vad som har samband med de resurser som ges inom ramen för det stöd som skolan är skyldig att tillhandahålla kan extra resurser ges. Medicinska svårigheter följs noga upp och justeras efter det aktuella behovet. I takt med att eleverna växer kan de ofta ta större ansvar själva. En ökning av antalet elever med stora stödbehov med NPF-diagnoser kan urskiljas. För många av dessa elever utvecklas med tiden också en problematisk skolfrånvaro och risk för att bli så kallade hemmasittare. Detta ställer stora krav på lokala förutsättningar på skolan, kraftfulla insatser från central elevhälsa, men i många fall också fungerande och nära samarbete med socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri (BUP). I grundskolan har den specialpedagogiska kompetensen stärkts genom att fler specialpedagoger anställts. Ett professionsnätverk arbetar med stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för att utveckla undervisningen på skolorna.

Trenden från 2021 håller i sig och antalet ansökningar om tilläggsbelopp ökar. En förskjutning vad gäller ansökningarna om tilläggsbelopp för elever med behov av extraordinärt stöd har skett då allt fler ansökningar inkommer kring elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer framför medicinska skäl.

Elevernas egen uppfattning om de får hjälp i skolarbetet som de behöver får höga och jämna resultat med något lägre trend bland de äldsta eleverna. Spannet är relativt litet, från 85-100 % i frågan.

Gymnasieskolan

Lärarna arbetar med extra anpassningar. När dessa inte är tillräckliga diskuteras behovet av särskilt stöd såväl i klasslärolag som i elevhälsateamet (EHT). Specialpedagogen bedömer om åtgärdsprogram ska upprättas och i så fall vilka åtgärder som ska sättas in.

Preparandkurs i matematik erbjuds alla elever på ett högskoleförberedande program med betyget E, för att ge de eleverna en extra möjlighet till studier i matematik i samband med att de börjar gymnasiet. Det är en främjande och förbyggande åtgärd för att färre elever inte ska hamna efter i sina studier i matematik. Med insatsen får de en repetition under drygt en vecka i de grundläggande färdigheter de ska ha med sig från årskurs 9 i grundskolan.

I avseende på gymnasieskolan har nästan samtliga elever behov av något form av stöd, och de behov som varje enskild elev behöver tillgodoses. Många gånger handlar det om ett fysiskt stöd av en annan person under skoldagen och i dessa fall är stödet personellt, utifrån eventuella funktionshinder, men stödet kan också handla om modersmålsundervisning i sitt modersmål vilket är en annan form av stöd som också det tillgodoses.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Behörig och kompetent personal

Beskrivning

Förskollärare, fritidspedagoger och lärare med lärarlegitimation. Legitimerade lärare med rätt behörighet för de ämnen de undervisar i samt kompetent personal för övriga befattningar i förskola, fritidshem och skola.

Kommentar

Förskola

Andelen förskollärare uppgår i Gislaveds kommun till 44 % av förskolans personal. Det är samma andel som riket i snitt. (Skolverket 2021).

Kommunens mål är att andelen förskollärare ska uppgå till 66 % av de anställda i förskolan. De flesta förskolor har utbildade förskollärare men inte på alla avdelningar. På några områden är det flera pensionsavgångar på gång under de närmaste åren. Vid nyrekrytering är det få eller inga förskollärare som söker tjänsterna. Det är överlag svårare att rekrytera kompetent personal till förskolan. Nya möjligheter för barnskötare att utbilda sig förskollärare har tagits fram i januari 2023. Det finns ett antal barnskötare som kan vara aktuella för att ta del av detta.

Under hösten 2022 påbörjas ett utvecklingsarbete för att behålla och rekrytera ny personal genom att ta fram vad som är en attraktiv arbetsplats och vilka utvecklingsmöjligheter som personalen är i behov av.

Grundskolan

I förskoleklassen är alla pedagoger behöriga. Enligt Skolverkets statistik läsåret 2021/2022 hade Gislaveds kommun 74,2 % lärare med pedagogisk högskoleexamen, motsvarande andel uppgick till 78,4 % läsåret 2020/2021. I jämförelsegruppen Landsbygdskommuner (kommunal huvudman) uppgick andelen till 77,9 % läsåret 2021/2022. Vid läsårsstart 2022/2023 redovisas i skolornas tjänstgöringsfördelningar att andelen behöriga lärare uppgår till 79 %. Behörigheten är generellt högre i teoretiska ämnen och lägre i praktisk-estetiska ämnen även om vissa skolor fortsatt eftersöker lärare i ma/no, engelska och svenska som andraspråk.

Lägst behörighet återfinns inom fritidshemmen och under föregående läsår påbörjade fyra pedagoger grundlärarutbildning inriktning fritidshem och i höst börjar ytterligare en pedagogutbildning. Hösten 2024 startar utbildning till lärare i fritidshem via Högsolan på hemmaplan.

Den satsning som skett de sista två åren med att stärka grundskolans specialpedagogiska kompetens har slagit väl ut och ökat behörigheten vid skolorna med årskurs 4-9.

Gymnasieskolan

Gislaveds gymnasium har en hög behörighet bland pedagogerna. 88,4 % av de tjänstgörande lärarna har lärarlegitimation mot rikets 86,9 % (Skolverkets statistik för läsåret 2021/2022). För de lärare som saknar lärarlegitimation, vilket främst gäller yrkeslärare, erbjuds möjlighet att läsa upp behörigheten för att få lärarlegitimation.

Elevhälsan

Inom elevhälsan utbildas de skolsköterskor som ännu inte har specialistkompetensen, i nuläget tre personer. Alla kuratorer har adekvat utbildning för sitt uppdrag. Inför höstterminen 2022 anställdes en PTP-psykolog som gör sitt PTP-utbildningsår under handledning av legitimerad psykolog.

Skolläkare genomgår just nu specialistutbildning till skolläkare som ett komplement till tidigare läkarutbildningar.

2.4.2.2 Inkluderande och tillgängliga lärmiljöer

Beskrivning

Personalen har ett förhållningssätt där de organiserar och utvecklar goda förutsättningar för lärande som omfattar både psykosociala, pedagogiska och fysiska lärmiljöer.

Kommentar

Förskolan

Förskolorna arbetar aktivt med såväl inkludering som tillgänglighet. Pedagoger diskuterar om bemötande, likvärdighet och delaktighet i relation till allt från undervisningssituationer, vid måltiderna, hämtning och lämning samt utelek.

Några förskoleområden arbetar med normkreativitet och reflekterar över hur förskolan erbjuder en normkreativ lärmiljö, en lärmiljö som är tillgänglig och där alla barnen kan spegla sig i materialet. Arbetet har precis påbörjats och kommer fortsätta under läsåret.

Förskolorna har till stor del goda lärmiljöer som stimulerar lek och lärande, samt erbjuder variation med olika svårighetsgrad. Innan inköp av lekmaterial tänker pedagogerna ut vilket syfte lekmaterial har, vad barnen kan lära sig och om det passar barngruppen. Men flera förskolor har slitna lokaler som behöver renoveras bl.a. ommålning, nya ljudabsorbenter och lekredskap utomhus behöver kompletteras eller bytas ut.

Alla förskolor arbetar med sin fysiska lärmiljö, detta är ett område som går utveckla ytterligare, att man ser miljön som en extra resurs, tex. hur är det möblerat, hur presenteras materialet, detta gäller både inne- och utemiljö. Det handlar även om pedagogers bemötande och förhållningssätt till barn.

Utemiljöerna är bra i grunden, men det är ett område som man kan utveckla och fundera vidare kring. Det upplevs enklare att påverka lärmiljöerna inomhus jämfört med utomhus.

Pedagogisk tillgänglighet handlar om förhållningssätt i undervisningen och undervisningsmiljön. Variation att få lära på olika sätt framhålls och konkretiseras, t.ex. genom drama. Barnen ses som en resurs och medskapare. I uppföljning framkommer att de avdelningar som har en större åldersblandad grupp 1-5 år, har svårare att ha materialet tillgängligt så att barnen når det. Det är då kopplat till en säkerhet för de yngsta barnen.

Förskolorna arbetar för att skapa rutiner för sin organisation och hur de fördelar sig och barn under dagen. Förskolorna använder sig av bildstöd, TAKK, digitala verktyg. Förskolorna har även rutiner för att rotera visst material och större lekredskap. I dokumentationerna lyfts det fram vikten av att introducera barn i utbildningen; vad finns det för material, hur används det, vad inbjuder rum/material till, vad är tillåtet.

Social tillgänglighet handlar om att "höra till", befinna sig i ett gemensamt sammanhang och att vara inkluderad. Detta sker genom aktiviteter och arbetsätt som syftar till att skapa gruppkänsla och gemenskap och social tillgänglighet t.ex. styrda lekgrupper och aktiviteter, pedagogernas närvaro i leken, gruppindelningar, bildstöd i lärmiljöerna. Om leken avstannar, inte fungerar, om det blir rörigt eller om barnen inte visar intresse så ändrar pedagogerna i lärmiljön, byter material, plats etc. Pedagogerna kan tydligt se kopplingen mellan vad de erbjuder barnen och hur utfallet blir.

Pedagogerna stöttar, utmanar och uppmuntrar barnen att utveckla sina förmågor och bli självständiga genom scaffolding. Pedagoger uttrycker i samtal att de vill utveckla detta ytterligare och tänka på att

ge barnen tid, undvika att ha bråttom för att skapa möjligheter till detta, exempelvis i tångsituationen. Utse "lekvårdar" som kan fokusera på att inspirera barnens lek medan kollegorna under tiden ser till att gården är en säker plats.

Grundskolan

Inkluderande lärmiljö innebär att alla i skolan ska känna sig sedda, accepterade och bekräftade. Det handlar också mycket om ledning och stimulans i klassrummet och här måste en fortsatt utmaning av kategoriska förhållningssätt ske, stärka bristande kompetens, förbättra introduktion och handledning för obehöriga lärare samt se hur såväl grundsärskolan som modersmålsundervisningen kan bidra med relevant input. En fortsatt översyn behöver göras av de fysiska förutsättningarna kring en varierad undervisning där eleven möts utifrån sina förutsättningar och förmågor.

Antalet alternativa lärmiljöer samt antalet elever i våra mindre studieenheter vid årskurs 7-9 ökar hela tiden och behöver analyseras djupare för att identifiera vad utvecklingen står för och hur den fortsatt ska ske.

Den ökning av andelen elever med NPF-liknande svårigheter bidrar till att pedagogerna vill få mer kunskap om att möta dessa elever på bästa sätt. Flera pedagoger behöver utveckla sitt förhållningssätt gentemot att inkludera alla elever i sin undervisning, det höjs ofta röster utifrån att elever behöver individuell resurs och att "någon annan" tar sig an eleven och undervisningen. Pedagoger och ledning blir aldrig fullärda inom detta svåra och komplexa område. Läsåret 2022/2023 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar.

Grundskolans största investering i arbetet med att öka graden av inkluderande och tillgängliga lärmiljöer är den resursförstärkning som avsattes inför läsåret 2021/2022 för att förstärka den specialpedagogiska kompetensen i årskurs 4-9 i form av ett flertal nyinrättade tjänster. Arbetet med regelbundna konferenser under ledning av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) kompletteras till läsåret 2022/2023 med regionala professionsteam för att ytterligare förankra kunskap, stärka det kollegiala erfarenhetsutbytet samt öka likvärdigheten.

Gymnasieskolan

Av det systematiska kvalitetsarbetet framgår att många lärare arbetar med extra anpassningar och särskilt stöd/stödinsatser. Många lärare gör det för hela klasser vilket har visat sig vara bra för samtliga elever eftersom det skapar en tydlighet vad lektionen och undervisningen ska syfta till.

Täta kontakter och uppföljning mellan lärarna och elevhälsans professioner skapar en högre förståelse för eleverna i klassrummet. Speciellt viktig blir samarbetet med specialpedagogerna som konkret i dialog kan hjälpa enskilda lärare med utformning och upplägg av undervisningen. Under kommande läsår sker fortsatt fortbildning i att anpassa skolmiljön, även den fysiska, till att kunna möta alla elever i det ordinarie klassrummet, även elever med en NPF-variation.

Just inkluderande och tillgängliga lärmiljöer ingår i den Skolverksmodul som all personal påbörjat ett grupparbete kring. Detta som en del av den satsning utifrån projektet "Riktade insatser" med Skolverket som verksamheten arbetar med inom Utvecklingssektorn. Modulen heter: Elevhälsa och barns omsorg, specialpedagogik för lärande, inkludering och delaktighet. För modularbetet är medarbetarna cirka 5-6 personer i varje grupp. Grupperna blandas med personal ifrån hela Utvecklingssektorn vilket ger ringar på vattnet för arbetet inom både gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen

2.4.2.3 Övergångar

Beskrivning

Övergångar görs på ett systematiskt sätt så att det finns rutiner, professionell dokumentation och kommunikation med elever och vårdnadshavare inför övergångar mellan skolformer och stadier.

Kommentar

Förskolan

Ett systematiskt arbete görs med övergångarna såväl inom förskolan som mellan förskola och förskoleklass.

Förskolan behöver mer systematiskt ta del av och analysera förskoleklassens screeningar för att veta hur förskolans arbete kan utvecklas på ett ännu bättre sätt.

Förskolan gör språkobservationer på de barn som har ett annat förstaspråk än svenska och specialpedagogen stöttar personalen i detta. Materialet är ett viktigt underlag. Genom det synliggörs vilka språkkunskaper barnen befinner sig i och förskolan kan på så sätt stötta dem vidare. Hur dessa språkobservationer tas tillvara i skolan skiljer sig åt. Inom Riktade insatser ges möjligheter för förskoleklassen att bättre ta tillvara på det förskolan har gjort. Mer inkörningstid behövs för detta och workshops har påbörjats.

Övergångar inom förskolorna sker mellan personal på de olika avdelningarna. Då förskolorna samverkar vid öppning och stängning samt i uteleken är den sociala övergången oftast lätt då barn och personal känner till varandra. Vid övergångar mellan avdelningar följer personal från avlämnande avdelning med som stöd den första tiden.

Grundskolan

Arbetet kring övergångar mellan förskoleklass och årskurs 1 samt mellan stadierna utgår från framtagna handlingsplaner men individuella behov och förutsättningar kring den enskilda eleven ska alltid vara avgörande för hur, i vilken omfattning samt med vilka parter som överlämning och övergång behöver hanteras.

Övergångarna mellan låg- och mellanstadiet blir för F-6 och F-9-skolorna mer informella medan övergångarna som innebär skolbyte sker enligt framtagna handlingsplan. Plan behöver finnas för alla. Alla överlämningar föregås av samtal mellan pedagogerna, elevhälsan samt besök i klassen av mottagande lärare. Inför skolbyte gör eleverna studiebesök på den nya skolan under våren. Information förmedlas till vårdnadshavare via Vklass och föräldramöten.

Övergångarna mellan mellan- och högstadiet sker också enligt framtagna rutiner. Bättre rutiner gällande enskilda elever som byter skola inom eller mellan kommuner under pågående läsår behöver arbetas fram.

Övergångar mellan årskurs 9 och gymnasiet sker enligt en gemensamt framtagna handlingsplan som revideras årligen.

Det framkommer trots handlingsplaner och rutiner att det fortsatt behövs ett strukturerat kollegialt erfarenhetsutbyte kring hur skolan kartlägger, anpassar och följer upp insatser kring elever genom hela grundskolan, skolan behöver också mer specifikt titta på hur kartläggningar av såväl skolsociala som inlärningsmässiga svårigheter och språklig förmåga kan genomföras mer likvärdigt än idag. Detta är planerade fokus för både det specialpedagogiska professionsnätverket som arbetet med ”Riktade insatser” kommande läsår.

Gymnasieskolan

Specialpedagogerna har arbetat med att få till bättre överlämningar från grundskolan för att kunna ge relevant information till lärarna på gymnasiet avseende elevernas kunskaper. Mer tid har också getts till klasskonferenserna för de nya ettorna för att få ett bättre överlämnande av uppgifter till gymnasiet undervisande lärare. Överlag förefaller detta ha inneburit en bättre överlämning de senaste åren än föregående år.

Inom gymnasieskolans egen verksamhet sker ett utvecklingsarbete i att förbättra att lotsar som haft klassen i årskurs 1 och 2 överlämnar information till eventuella nya lotsar, och till nya undervisande lärare i klassen. Rektorerna kommer tillsammans med specialpedagogerna fortsatt att utvärdera överlämningarna och revidera rutinerna när det behövs.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 Ledarskap

Beskrivning

Arbetsplatsen präglas av ett tydligt och kommunikativt ledarskap.

Kommentar

Medarbetarenkäten

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett gott resultat för barn- och utbildningsförvaltningen. Medarbetarindex, Ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME) är högt och överstiger indexvärdena för kommunen totalt. Bland de styrkor som särskilt märks är "Totalt sett är jag nöjd med min arbetssituation", "Jag har ett arbete i Gislaveds kommun som jag är stolt över", "Vi har invånarens/brukarens/elevens bästa i fokus", "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete" samt "Jag är insatt i arbetsplatsens mål" och "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt".

Bland det som kan förbättras märks "Jag kan lägga tankar på arbetet åt sidan på min fritid", "Jag hinner med mina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid", "På min arbetsplats tar vi oss tid att diskutera och dela våra kunskaper och erfarenheter" och "Det finns en stark laganda på vår arbetsplats".

Medarbetarenkäten visar att bland de områden som förvaltningen behöver arbeta vidare med märks rektors arbetsbelastning. Arbetsmiljöverket har förelagt kommunen att undersöka och säkerställa arbetsförhållandena för chefer.

Rektors ledarskap

Rektors ledarskap är avgörande för hur förskolors och skolors organisation och förutsättningar anpassas för skolutveckling. Rektors pedagogiska ledarskap är en viktig förutsättning för att undervisningens utveckling och elevers måluppfyllelse sker i alla arbetslag och klassrum så att elever oavsett grupp och skola får en likvärdig undervisning av hög kvalitet.

En gemensam ledarutveckling har påbörjats för att möta arbetsmiljöfrågorna ovan och för att utveckla ledningsförmågan, den kommer att pågå under tre terminer med föreläsningar och handledning. Syftet är att stötta rektorerna i att leda verksamheten med tillit och kontroll för att främja verksamhetens utveckling och ta tillvara på medarbetarnas förmågor och engagemang. Den utvecklar rektors balans mellan det administrativa och det pedagogiska ledarskapet och stärker gemenskapen i gruppen rektorer och det kollegiala lärandet

Förskolan

Enligt medarbetarenkäten ligger förskolan på grönt när det gäller ledarskapsindex. Förskolan ligger något högre än barn- och utbildningsförvaltningens index.

Styrkor i förskolan som kom fram utifrån enkäten är: "Jag vet var jag kan få stöd och hjälp om jag behöver vid hög arbetsbelastning", "Jag tycker att min närmaste chef är bra på att föra dialog med mig och mina kollegor om det som påverkar arbetsplatsen" och "Jag tycker att min närmaste chef är bra på att ge återkoppling till mig som medarbetare".

Två rektorer har slutat under året och kvalificerade efterträdare har kunnat rekryteras. I förskolans rektorsgrupp har fem rektorer avslutat rektorsutbildningen under 2022.

I rektorernas medarbetarenkät som genomfördes under våren 2022 framkom att chefer har svårt att hinna med sina arbetsuppgifter under ordinarie arbetstid. Det som har påverkat mycket och gett frustration är HRM där rektorer förväntas göra mer än i tidigare system och att vissa delar inte fungerat. Osäkerheten om fastighetsfrågor och nya konstorganisationen har också påverkat arbetet negativt. Det som upplevs positivt är att jobba nära en kollega och att man är engagerad i sitt arbete och har barnets bästa i fokus.

Grundskolan

Några rektorer och biträdande rektorer har under året lämnat sina uppdrag. Rekryteringen för att ersätta dem har lyckats väl och samtliga tjänster har ersatts med kvalificerade medarbetare. Ungefär en tredjedel av rektorerna går den statliga rektorsutbildningen.

Under hösten 2022 lämnade verksamhetschefen för grundskola/grundsärskola sitt uppdrag. Ny verksamhetschef tillträdde 1 december.

I medarbetarundersökningen som genomfördes i slutet av våren framkom att såväl personal som rektorer har svårt att klara av sina arbetsuppgifter inom ordinarie arbetstid och att det är svårt att veta vart man kan söka stöd då uppdragen är väldigt riktade utifrån skollag och organisatoriska förutsättningar. Styrkorna som framkom i rektorernas medarbetarundersökning var att elevens bästa är i fokus och att på arbetsplatsen möter man varandra med respekt i de fall man tycker olika.

När det handlar om rektorernas arbetsmiljö så framkommer behovet av betydligt bättre stöd från de centrala stödfunktionerna. Det berör bland annat fastighet och service och behörighet för administratörer i HRM. Rektor behöver ha goda möjligheter att vara pedagogisk ledare för att kunna kvalitetssäkra och leda verksamheten så att eleverna får den undervisning de har rätt till.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan kännetecknas av en ledningsgrupp som är stabil och arbetar strukturerat i samarbete för en ökad måluppfyllelse hos eleverna. Som ledningsgrupp har verksamheten stått inför stora ekonomiska utmaningar och har tillsammans, trots sämre förutsättningar på pappret, arbetat för en ökad kvalitet i undervisningen. En annan framgångsfaktor är att gymnasieskolans rektorer, med något undantag, har varit intakt under lång tid vilket skapar kontinuitet i verksamheten utan avbrott. Merparten av rektorerna har också högt ledarskapsindex i medarbetarenkäten. Dock finns en arbetsmiljöfaktor som indikerar hög arbetsbelastning på rektorerna. De har under lång tid stressats av implementering av nya, många gånger icke fungerande, administrativa system vilka har tagit mycket tid av rektors huvuduppdrag som är att vara pedagogisk ledare.

2.4.3.2 Delaktighet

Beskrivning

Inflytande och delaktighet i planering och genomförande av verksamhetens uppdrag.

Kommentar

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett gott resultat för barn- och utbildningsförvaltningen. Medarbetarindex, Ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME) är högt och överstiger indexvärdena för kommunen totalt. Bland de styrkor som särskilt märks relaterat till delaktighet är "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete" samt "Jag är insatt i arbetsplatsens mål" och "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt". Bland det som kan förbättras märks "På min arbetsplats tar vi oss tid att diskutera och dela våra kunskaper och erfarenheter" och "Det finns en stark laganda på vår arbetsplats".

Förskolan

Medarbetarenkäten visar att både medarbetarindex och ledarskapsindex ligger på grönt.

Styrkor som lyfts utifrån enkäten är:

- Jag vet var jag kan få stöd och hjälp om jag behöver vid hög arbetsbelastning
- Jag tycker att min närmaste chef är bra på att föra dialog med mig och mina kollegor om det som påverkar arbetsplatsen
- Jag tycker att min närmaste chef är bra på att ge återkoppling till mig som medarbetare
- Förslag på nya och bättre sätt att arbeta välkomnas på min arbetsplats
- På min arbetsplats tar vi oss tid att diskutera och dela våra kunskaper och erfarenheter
- Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt

Frågor som kan förbättras är framför allt att hinna med sina arbetsuppgifter under rubriken Arbetsbelastning.

Utvecklingen av arbetsplatsträffarna (APT) har bidragit till att utveckla delaktighet och dialog för den enskilda medarbetaren. Utvecklingsgrupper och verksamhetsmöten förekommer regelbundet inom alla förskoleområden.

Svårigheter för att få ut planeringstid för pedagoger finns på de flesta förskoleområden. Att ha regelbunden tid för planering och reflektioner är grunden för en bra kvalitet på förskolan. Här behöver organisationen ses över för att ta fram möjligheter för pedagogerna att planera under dagtid.

Grundskolan

Det finns goda möjligheter för medarbetarna att påverka sin arbetssituation och att vara delaktiga. Arbetsplatsträffarna (APT) är viktiga forum för delaktighet och medskapande liksom arbetslagsträffar, utvecklingsgrupper och möten för gemensam planering. Pandemin har inneburit att de fördelar med digitala möten som då uppmärksammades, att det är enkelt att mötas för kortare samtal och avstämningar fortsätter att användas som ett komplement till fysiska möten.

Medarbetarenkäten visar att grundskolans medarbetare gett ett värde som är högre än det för kommunen som helhet på frågeställningarna "Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare" och "Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete".

Gymnasieskolan

Lärarna involveras i tjänstefördelningen och får därmed möjlighet att påverka sin arbetssituation. Det finns gott om dialogtillfällen för att kunna forma det gemensamma arbetet i gymnasieskolan.

Under APT/Sektorskonferenserna involverar rektorerna lärarna och övrig personal i verksamhetens arbete. Till exempel uppmanas de anställda att komma med förslag på insatser inom olika område för en förbättrad verksamheten på olika sätt. En framgångsfaktor är att tidigt kommunicera verksamhetens frågor, samverka dessa och därefter ta ställning till de underlag som framarbetats.

2.4.3.3 God fysisk och psykosocial arbetsmiljö

Beskrivning

Arbetsplatsen präglas av god fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

Kommentar

Organisatorisk arbetsmiljö har påverkats av införandet av HR-systemet HRM. Där oro och fel skapat stress och osäkerhet på områden som tidigare fungerat bra. Nu finns en misstänksamhet mot systemet som gör att det görs dubbelarbete då man inte litar på systemet. Efterhand har lösningar på problem hittats och successivt har systemet fungerat bättre. Det finns fortfarande kvarstående problem. Vid införande av systemet har administratörernas behörighet i systemet minskat och rektors arbetsbelastning ökat. Detta är inte hållbart över tid.

Informationssystemet för arbetsmiljö - KIA - är ett enkelt och användbart system för det systematiska arbetsmiljöarbetet. I implementeringsarbetet har gott stöd givits av kommunhälsans personal.

Den fysiska arbetsmiljön är skiftande, vilket syns i skyddsrondsprotokollen. I såväl förskola som grundskola finns lokaler som har låg standard och som är i behov av renovering. Rutiner för underhåll av lokaler behöver tas fram. Det finns ett behov att arbetsmiljöåtgärder, främst avseende ljudmiljöer på förskolor och grundskolor. En god ljudmiljö bidrar till att minska upplevelse av stress och förhindrar bullerrelaterade skador.

Grundskolan

I medarbetarundersökningen visar resultatet för verksamhetsområdet att den fysiska arbetsmiljön överlag är god och i nivå med kommunens resultat i stort. För den psykosociala arbetsmiljön så visar resultatet en något lägre nivå när det handlar om möjligheten att hinna med arbetsuppgifterna inom ordinarie arbetstid samt man kan lägga sina tankar åt sidan på fritiden. Samtidigt visar undersökningen ett gott resultat då man skattar sin hälsa överlag som god.

Bristen på stöd av vissa stödfunktioner påverkar rektorernas arbetsmiljö negativt. Det medför att de inte har möjlighet att fokusera på det pedagogiska ledarskapet som är nödvändigt för att kunna kvalitetssäkra och leda verksamheten. Det är också en fråga om kompetensförsörjning - om kommunen förhindra att rektorerna söker sig till andra kommuner behöver förutsättningarna för en god arbetsmiljö förbättras.

Gymnasieskolan

Pandemin har på många sätt påverkat upplevelsen av en god psykosocial arbetsmiljö. En del medarbetare har uttryckt att återgången till ett normalläge med skolförlagt arbete har stundtals känts tungt. Det beror på det som tidigare presenterats, att återgången och omställningen till att vara helt på plats har påverkat den psykosocial arbetsmiljön till viss del. Mycket på grund av att vissa arbetsuppgifter och rutiner har krävt extra arbetstid för att åter kunna implementeras i verksamheten.

Den fysiska arbetsmiljön är god. Enstaka synpunkter om behov i verksamheten har påtalas och dessa har hanterats. Ett omfattande renoveringsarbete av ventilation- och värmesystem genomfördes under

värterminen 2022. Ytterligare kalibreringsarbeten sker under februari 2023.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 Effektiv resursanvändning

Beskrivning

Nämndens verksamhet bedrivs med effektiv resursanvändning och med god ekonomisk hushållning.

Kommentar

Förskolor och skolor fördelar tilldelade resurser med hänsyn till de olika barn/elevgruppernas behov och förutsättningar. Anpassningar av organisationen behöver ske med hänsyn till förändrade barn/elevantal. Detta kan vara svårt att åstadkomma med kort framförhållning varför goda barn/elevprognoser är viktiga för att skapa förutsättningar för förändringar.

2.4.4.2 Rätt resursfördelning

Beskrivning

Nämndens resurser fördelas efter verksamheternas behov och uppdrag med hänsyn till elevgruppers olika behov och förutsättningar.

Kommentar

Nämnden har en resursfördelningsmodell där budgetfördelningen påverkas av antalet barn/elever, vilken ålder barn/elever är i samt grundbeloppets storlek. Resursfördelningen tar också hänsyn till socioekonomiska faktorer inom grundskolan. Resursfördelningsmodellen och avräkningssystemet ger förutsättningar för likvärdig verksamhet i förskola och skola.

Under våren 2021 utarbetades en modell för bedömning av behov och resursstyrning till barn och elever i behov av särskilt stöd.

Vissa undervisningsgrupper kräver större insatser än andra. Behovet av anpassningar och särskilt stöd ökar i relation till att antalet elever med NPF-diagnoser ökar. Skolorna arbetar för att på ett bättre sätt kunna möta elever med NPF-diagnoser, så att dessa elever i större utsträckning kan få sina behov tillgodosedda i den ordinarie undervisningen. En del av de elever för vilka utbildningen inte kunnat anpassas, har tvingats till skola på annan ort.

2.4.4.3 God prognossäkerhet

Beskrivning

Ekonomiska uppföljningar sker med god prognossäkerhet.

Kommentar

De mallar som barn- och utbildningsförvaltningen, tillsammans med ekonomiavdelningen, skapat för att rektorerna ska kunna följa sina personalkostnader och barn- och elevintäkter varje månad, har underlättat rektors överblick över sin ekonomi och bidragit till följsamhet mot budget. Det har också underlättat ekonomernas arbete i att stödja rektor i dennes uppföljningsarbete.

Prognosarbetet har försvårats av att det under våren var svårt att avläsa personalkostnader i ekonomisystemet.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Förbättra måluppfyllelsen i skolan

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-16

Resultatredovisning för samtliga verksamheter sker mer ingående i huvudmannens kvalitetsrapport.

Grundskolan

Måluppfyllelsen i grundskolan har ökat. Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt program på gymnasieskolan fortsätter att öka och uppgår till 85,3 % (efter lovskola), vilket är en ökning med 1,1 procentenheter jämfört med föregående läsår.

Meritvärdet för årskurs 9 är läsåret 2021/2022 216,3 läsåret 2020/2021 uppgick det till 217,9.

Meritvärdet för årskurs 6 är läsåret 2021/2022 214,4, läsåret 2020/2021 uppgick det till 213,7.

Fortsatt behövs en förstärkt kompetens kring att anpassa undervisningen på grupp- och individnivå, utredningar och kartläggningar ske tidigare och övergångar behöver bli mer samsynta. Satsningar och insatser sker inom ramen för det specialpedagogiska professionsnätverket med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt projektet Riktade insatser med Skolverket.

Framgångsfaktorer för lärande och resultat är tydliga strukturer och rutiner för planering, kartläggning och uppföljning av behov och insatser, undervisning riktad mot behörighetsgivande ämnen samt varierad undervisning med tydligt ledarskap i klassrummet. Kommunikation och samarbete mellan skola och hem är viktigt liksom samverkan med andra instanser såsom socialtjänst, BUP, LSS med flera i mer komplexa elevärenden.

Gymnasieskolan

Andelen elever på nationellt gymnasieprogram som nådde en examen läsåret 2021/2022 var 65,8 %. Det är en minskning med 4,8 procentenheter från föregående år då 70,3 % uppnådde en examen.

De elever som nu avslutade sin gymnasieutbildning har under hela sina gymnasiestudier varit påverkade av coronapandemin och stora delar av deras utbildning har skett på distans. I samtal med elever och lärare har det framkommit att eleverna haft stora svårigheter att hitta tillbaka till rutiner för en skolförlagd undervisning. Trots att gymnasieskolan arbetat med anpassningar utifrån behov, bland annat genom mindre grupper för genomförande av praktiska moment/redovisningar, extra lektioner, enskild studieplanering med flera insatser, har måluppfyllelsen minskat markant.

3.1.2 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-16

I förskolan visar vårens trygghetsenkät att vårdnadshavare i förskolan är nöjda med verksamheten, även om resultaten är något sämre än 2021. 95,5 % instämmer i påståendet "Jag känner mig trygg när jag lämnar mitt barn på förskolan".

Grundskolans enkät Elevernas skola 2021 som genomfördes under november visar att 92 % av eleverna upplever att de är trygga på skolan, 93 % av pedagogerna upplever att skolan är trygg medan 90 % av vårdnadshavarna menar att barnen är trygga i skolan.

Skolinspektionens skolenkät genomfördes i februari 2022 i årskurs 5 och 8. För elever i årskurs 5 visar Gislaveds kommun ett gott resultat där eleverna är mer positiva till frågeställningarna än riket på 7 av 11 frågor. Bland eleverna i årskurs 8 är eleverna mer negativa än riket på 5 av 11 frågeställningar. De frågor som får ett sämre resultat än riket är studiero, bemötande och trygghet.

På gymnasiet har drygt hälften av eleverna besvarat elevenkäten som genomfördes under läsåret 2021/2022. Det är något fler än förra läsåret. Enkäten är utformad och besvaras i ett värde från 1-6 där 1 motsvarar "instämmer inte alls" och värdet 6 "instämmer helt".

Värdet på upplevd trygghet och studiero ökade på vissa program och försämrades på några enstaka. Värdet på totalen försämrades marginellt från 4,92 till 4,84.

På övergripande nivå kan gemensamma utvecklingsområden identifieras och ett fortsatt aktivt arbete med värdegrundsfrågor för att främja trygghet och studiero behöver ske på alla sektorer. Värdegrundsarbetet på samtliga skolenheter är grundpelaren för en trygg skola och tillika välmående skola.

Skolinspektionens elevenkät (elever i årskurs 2) som genomfördes förra läsåret visar också på ett behov av ett utvecklingsarbete kopplat till värdegrunden.

3.1.3 Säkerställa att barnen och elevernas undervisning bedrivs av behöriga förskollärare, fritidspedagoger och lärare

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-16

Andelen förskollärare uppgår i Gislaveds kommun till 44 % av förskolans personal. Det är samma andel som riket i snitt. (Skolverket 2021). Kommunens mål är att andelen förskollärare ska uppgå till 66 % av de anställda i förskolan.

I förskoleklassen är alla pedagoger behöriga.

I grundskolan var andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen enligt Skolverkets statistik läsåret 2021/2022 74,2 %, motsvarande andel uppgick till 78,4 % läsåret 2020/2021. Vid läsårsstart 2022/2023 redovisas i skolornas tjänstgöringsfördelningar att andelen behöriga lärare uppgår till 79 %.

Gislaveds gymnasium har en hög behörighet bland pedagogerna. 88,4 % av de tjänstgörande lärarna har lärarlegitimation mot rikets 86,9 % (Skolverkets statistik för läsåret 2021/2022). För de lärare

som saknar lärarlegitimation, vilket främst gäller yrkeslärare, erbjuds möjlighet att läsa upp behörigheten för att få lärarlegitimation.

3.1.4 Utveckla det förebyggande arbetet

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-16

Det förebyggande arbetet ska utvecklas och breddas för att på sikt kunna minska ensamhet, psykisk ohälsa och utsatthet hos barn, vuxna och äldre. Målet gäller för 2022 och 2023 och är en gemensam målsättning för fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Den operativa styrgruppen "Det goda livet" håller ihop de olika insatserna. Det arbete som påbörjats mellan representanter för de berörda förvaltningarna är en kartläggning inom varje förvaltning över vilket arbete som sker förvaltningsvis och vilka arbetsgrupper inom och mellan förvaltningar som redan är igång.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Nämnd

4.1.1.1 *Samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ska utvecklas*

Beskrivning

Förvaltningarna ska tillsammans ta fram och implementera en arbetsstruktur, som bidrar till utökad samarbete mellan förvaltningarna. I uppdraget ingår också att göra en kartläggning för hur kommunen arbetar förebyggande för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre, som grund för att vidareutveckla arbetet kommande år.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2023-12-31

Kommentar

Den operativa styrgruppen "Det goda livet" håller ihop de olika insatserna. Det arbete som påbörjats mellan representanter för de berörda förvaltningarna är en kartläggning inom varje förvaltning över vilket arbete som sker förvaltningsvis och vilka arbetsgrupper inom och mellan förvaltningar som redan är igång. Ett pågående arbete mellan socialtjänst, skola, polis och fritidsförvaltning, SSPF, finns knutet till varje 7-9 skola och till de två 4-6 skolorna. I arbetet ses över vilka insatser som behöver göras för att skapa goda förutsättningar för eleverna. I denna grupp kan deltagarna tala öppet med varandra efter medgivande ifrån vårdnadshavare. Tidiga insatser är målet för att hjälpa eleverna till en trygg och god skolgång.

4.1.1.2 Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan med 2 procentenheter per år till vt 2022

Beskrivning

Öka andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan med 2 procentenheter per år till vt 2022

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-08-31

Kommentar

Andelen elever som läsåret 2021/2022 nådde högskolebehörighet ökade med 1,1 procentenheter och uppgick till 85,3 %.

4.1.1.3 Öka andelen gymnasieelever som tar examen med 2 procentenheter per år till vt 2022

Beskrivning

Öka andelen gymnasieelever som tar examen med 2 procentenheter per år till vt 2022.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-08-31

Kommentar

Gymnasieskolan

Uppföljningen av verksamheternas resultat visar att endast 65,8% av eleverna når en examen. Det är en minskning med 4,8 procentenheter. Gislaveds gymnasium har nationellt sett en liknande minskning av antalet elever som når examen sett till riket i stort.

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	814 386	-2 500	660	819 739	-5 353
Investeringar	3 350	3 350	0	3 347	3

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Barn- och utbildningsnämnden	3 350	3 347	3	99,9%	1 640

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -5 353 tkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 000 tkr där 1 200 tkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprognos 31/3	Avvikelse helårsprognos 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Förskola, pedagogisk omsorg	194 643	-3 000	1 360	194 467	176
Fritidshem, förskoleklass, grundskola	391 832	2 300	2 800	390 799	1 033
Grundskola	17 322	-1 000	-200	17 272	50
Gymnasieskola	142 211	-350	-850	144 050	-1 839
Gymnasiesärskola	6 401	50	-670	7 530	-1 129
Musikskola	13 287	100	200	13 195	92
Nämnd och administration	12 669	0	100	12 441	228
Gemensamma verksamheter	36 021	-600	-2 080	39 985	-3 964
Summa Nettoresultat	814 386	-2 500	660	819 739	-5 353

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Förskola/pedagogisk omsorg 176 tkr

Förskola och pedagogisk omsorg redovisar en avvikelse mot budget med 176 tkr.

Rektorsområdena redovisar en negativ avvikelse mot budget med -4 050 tkr. Det negativa resultatet förklaras av svårighet att anpassa organisationen mot förändrat barnantal.

Områdenas underskott möts att ett överskott på nämndsnivån med drygt 4 200 tkr. Här ligger ersättning för sjuklönekostnader med knappt 5 000 tkr, högre intäkter för barnomsorgsavgifter med 1 800 tkr samt utökat statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder 1 240 tkr. Detta möts av underskott för fristående förskolor samt interkommunala intäkter och kostnader med -300 tkr, samt en avräkning mot områdena beroende på att en större andel barn har heltidsplaceringar, -4 400 tkr.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem 1 033 tkr

Programmet redovisar en avvikelse mot budget med drygt 1 000 tkr

Rektorsområdena tillsammans med verksamhetsområde grundskola redovisar ett underskott för 2022 med drygt -200 tkr. Elevhälsan redovisar en avvikelse mot budget med drygt -2 700.

Underskottet består framförallt av högre kostnader än budgeterat för särskilt stöd s.k. tilläggsbelopp samt kostnader för psykologer.

På nämndsnivån redovisar programområdet ett överskott med knappt 4 000 tkr. Överskott på

fritidshemsavgifter samt vakanser i ledningsorganisationen och intäkter i form av skolmiljarden möter underskott för IT-kostnader och interkommunala avgifter.

Grundsärskola 50 tkr

Grundsärskolans redovisar en avvikelse mot budget med 50 tkr

Gymnasieskola -I 839 tkr

Gislaveds gymnasium redovisar ett resultat med 158 tkr.

På nämnds-nivån ligger resultatet på drygt -2 000 tkr. De interkommunala kostnaderna redovisar en avvikelse mot budget med -1 400 tkr. Detta beror på ett ökat antal elever som går i annan kommun/fristående skola under hösten. Övrigt underskott på nämnds-nivån är högre IT-kostnader - 600 tkr.

Gymnasiesärskola -I 129 tkr

Programmet redovisar en negativ avvikelse mot budget med drygt -1 100 tkr. Underskottet består av lägre interkommunala intäkter under hösten då vissa kommuner startat egen gymnasiesärutbildning med drygt -800 tkr samt ökade interkommunala kostnader med -300 tkr

Musikskola 92 tkr

Musikskolan redovisar ett positivt resultat med 92 tkr.

Nämnd och administration 228 tkr

Nämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med drygt -150 tkr detta möts av ett överskott på personalkostnader för förvaltningskontoret med knappt 400 tkr

Gemensamma verksamheter -3 964 tkr

Programmet redovisar en negativ avvikelse mot budget med knappt -4 000 tkr. Skolskjutsarna redovisar en negativ avvikelse mot budget på knappt -3 100 tkr, ej fördelade fastighetsåtgärder redovisar ett underskott med drygt -300 tkr samt underskott på Utvecklingsmedel med drygt -300 tkr.

6 Händelser av väsentlig betydelse

Elevantalet i grundskolan ökar. Verksamheten har varit organiserad till tre enheter i Gislaveds tätort, vilket inneburit att nödvändiga samordningseffekter i form av personal med kompetens för det särskilda uppdraget i grundskolan inte kunnat nås. Därför har verksamheten från höstterminens läsårsstart samlat elever i årskurs 1-6 vid Gullviveskolan. Lokalerna i ett av husen vid Gullviveskolan har byggts om och anpassats för grundskolans behov.

Barn- och utbildningsförvaltningens stora verksamhetssystem för elevregistrering, som upphandlats under 2021 i samverkan mellan GGVV-kommunerna, har implementerats under året. Elevregistret var i drift vid höstterminens start. För vissa funktioner och koppling till andra verksamhetssystem har fortsatta implementeringsåtgärder krävts under hösten.

Elevhälsans verksamhetssystem har upphandlats och implementerats under hösten. Det nya systemet inkluderar funktioner för anmälan, utredning och analys av kränkande behandling.

Efter att fuktproblem på Klockargårdsskolan i Broaryd uppdagades i december 2021 har grundskolans verksamhet under hela 2022 haft sin undervisning förlagd till andra lokaler. Under det första kvartalet i tillfälliga lokaler och efter påsklovet i paviljonger som ställts upp på skolgården. Under året har planering för ombyggnad och renovering skett. Återflytt till skolans lokaler beräknas ske våren 2024.

Planering för genomförande av ny förvaltningsorganisationen har skett under året för att startorganisationer ska fungera från den 1 januari 2023. För barn- och utbildningsnämndens

verksamheter berör det musikskolan som överförs till avdelningen för kultur i den nya samhällsutvecklingsförvaltningen och måltidsverksamheten som flyttas från rektors ansvar till en egen organisation under samhällsutvecklingsförvaltningen.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -5 353 tkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 000 tkr där 1 200 tkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

Under året beräknas tillfälliga statsbidrag för coronapandemin, ersättning för sjuklönekostnader och "skolmiljarden", att uppgå till 9 300 tkr. Detta statsbidrag har inte aviserats för 2023.

Andelen elever som når behörighet till gymnasieskolan har fortsatt ökat och uppgår till 85,3 %.

Andelen elever på gymnasieskolan som slutförde sina studier med examen minskade till 65,5 %. De elever som nu avslutade sin gymnasieutbildning har under hela sina gymnasiestudier varit påverkade av coronapandemin och stora delar av deras utbildning har skett på distans.

Förväntad utveckling

Det nya HRM-systemet infördes den 1 februari 2022. Systemet har haft svårigheter i uppstarten, vilket varit en stressfaktor för medarbetare och chefer. Ett hårt arbete har skett under året för att hitta lösningar på problemen och successivt har systemet fungerat bättre. Det finns fortfarande kvarstående problem. Vid införandet av systemet har administratörernas behörigheter i systemet minskat och rektorernas arbetsbelastning ökat. Detta är inte hållbart över tid.

Medarbetarenkäten visar att bland de områden som förvaltningen behöver arbeta vidare med märks rektors arbetsbelastning. Arbetsmiljöverket har förelagt kommunen att undersöka och säkerställa arbetsförhållandena för chefer.

Rektors ledarskap är avgörande för hur förskolors och skolors organisation och förutsättningar anpassas för skolutveckling. Rektors pedagogiska ledarskap är en viktig förutsättning för att undervisningens utveckling och elevers måluppfyllelse sker i alla arbetslag och klassrum så att elever oavsett grupp och skola får en likvärdig undervisning av hög kvalitet.

En gemensam ledarutveckling har påbörjats för att möta arbetsmiljöfrågorna ovan och för att utveckla ledningsförmågan, den kommer att pågå under tre terminer med föreläsningar och handledning. Syftet är att stötta rektorerna i att leda verksamheten med tillit och kontroll för att främja verksamhetens utveckling och ta tillvara på medarbetarnas förmågor och engagemang. Den utvecklar rektors balans mellan det administrativa och det pedagogiska ledarskapet och stärker gemenskapen i gruppen rektorer och det kollegiala lärandet

Samtliga verksamheter har en utmaning i att rekrytera behörig och kompetent personal. Andelen lärare i grundskolan med pedagogisk högskoleexamen är något lägre i Gislaveds kommun än i andra landsbygdskommuner. Inom kommunen varierar andelen behöriga lärare mellan skolenheterna. Det finns behov av att rekrytera fler utbildade lärare till kommunen och insatser för att säkerställa elevernas likvärdiga undervisning genom att alla skolor får en god lärarbehörighet. För att möta konkurrensen om befintlig arbetskraft måste ett strategiskt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ske. En plan för Strategisk kompetensförsörjning har tagits fram i samarbete med lärarfacken och fortsatt arbete måste ske. Det kan avse flera olika insatser som stöd till utbildning, organisatoriska förutsättningar på skolenheterna och övriga villkor.

En fortsatt utbyggnad av verksamhetslokaler inom såväl förskola som skola för att ersätta tillfälliga paviljonglösningar och lokaler med låg standard har påbörjats. Detta bidrar också till att skapa en ökad likvärdighet och minskad segregation, särskilt i förskolan. Det är särskilt viktigt för att möjliggöra för de barn som går på någon av de förskolor där alla barn talar ett annat modersmål än svenska och för att kvalitetssäkra språkutvecklingen för de barn som inte möter det svenska språket i den utsträckning de behöver innan de börjar förskoleklass.

Under kommande läsår görs ett omtag kring det systematiska kvalitetsarbetet. Det är viktigt att det finns en röd tråd och samstämmighet med koppling till de nationella målen tillsammans med analyser av verksamheternas resultat vid ställningstagande till hur fortsatt utvecklingsarbete på den egna skolan och i verksamhetsområdet ska planeras.

För att öka elevernas måluppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta. Skolans förmåga att möta alla elever behöver utvecklas. Lsåret 2022/2023 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar.

I samverkan med Skolverket sker ett viktigt arbete inom ramen för "Riktade insatser för ökad språkutveckling". Arbetet bedrivs i förskolan, i flera grundskolor och på gymnasieskolans introduktionsprogram.

Inom F-3-verksamheterna har kommunen deltagit i en satsning på matematiken i SKR:s matematiksatsning TRR (tänka, resonera, räkna) där hela styrkedjan medverkat; politik, förvaltning, rektorer och lärare. Projektfasen avslutades vid årsskiftet men den påbörjade TRR-satsningen fortsätter.

Det behövs tidiga förebyggande och främjande insatser för elever som riskerar hög frånvaro. En del är att utveckla skolornas lärmiljöer för dessa elever. Den satsning som gjorts med förstärkt specialpedagogisk kompetens är ett viktigt led i detta arbete. En utökad samverkan med andra aktörer som socialförvaltningens och regionens verksamheter samt med andra kommuner behöver initieras för att förstärka insatser för barn och unga med funktionsvariationer.

Ett medvetet arbete med undervisningsmetoder som leder till ökad studiero, pojkars och flickors måluppfyllelse och elevens hälsa och välmående är bidragande faktorer för elevers möjlighet att bli behöriga till gymnasiet och även klara sina gymnasiestudier. Studiero är en förutsättning för ökad måluppfyllelse och ett område som verksamheterna lyfter som utvecklingsområde.

Riksdagen har beslutat om "Förskola för fler barn" som syftar till att öka deltagandet i förskolan, vilket ger positiva effekter såväl för barns utveckling och lärande. Hemkommunen ska genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Lagändringarna ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023. Gislaveds kommun har en hög andel barn inskrivna i förskolans verksamhet, varför beslutet inte påverkar verksamheten i någon större omfattning.

Riksdagen har beslutat om lagändring för utökad undervisningstid och utökad lovskola från den 1 juli 2022. Det innebär att alla elever i grundskolans årskurs 4-9 ska erbjudas minst två timmar extra studietid per vecka. Studietiden ska ledas av lärare där annan personal kan medverka. Syftet är att ge möjlighet till hjälp med t.ex. läxor och att plugga inför ett prov eller annat skolarbete. Studietiden ska anordnas under eller i direkt anslutning till elevernas skoldag vid den skolenhet som eleven tillhör. Den extra studietiden ska inte räknas in i elevens minsta totala undervisningstid och elevernas deltagande ska vara frivilligt. Beslutet innebär ökade personalkostnader och skoldagens ramtid och skolskjutsorganisation kan påverkas. Hur många elever som vill ta del av den extra studietiden och hur verksamheten ska organiseras på sikt är under utveckling. Från höstterminen 2022 erbjuds den extra studietiden i anslutning till den läxläsning som redan bedrivs på 4-9 skolorna.

Lovskolan ska ses som en del av skolans kompensatoriska uppdrag med syftet att förbättra kunskapsresultaten och leda till en mer likvärdig skola. Lovskolan ska utökas med ytterligare 25 timmar lovskola som ska ges under läsåret, t.ex. på läslovet eller påsklovet för elever i årskurs 9 som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolan. Tiden ska inte kunna räknas av från de 50 timmar lovskola som huvudmannen är skyldig att erbjuda i juni enligt gällande bestämmelser. Lagändringen träder i kraft den 1 juli 2022.

Riksdagen har beslutat om "Ökade möjligheter till grundläggande behörighet för elever på yrkesprogram". Beslutet innebär att alla nationella yrkesprogram i gymnasieskolan ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. För att det ska vara möjligt utan att minska yrkesförberedelsen ska också programmets omfattning utökas, både vad gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. Det ska dock vara möjligt att välja bort grundläggande behörighet. Lagändringarna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas höstterminen 2023.

Ämnesbetyg införs i gymnasieskolan från läsåret 2025/2026 vilket ersätter nuvarande kursbetyg. Med ett ämnesutformat system kommer undervisningen i många ämnen att pågå under en längre sammanhållen period, betygen speglar faktiska kunskaper och det ska stödja ett fördjupat lärande och motivera elever att genomföra utbildningen. Det är en reform som kräver stora implementeringsinsatser av varje gymnasieskola.

Riksdagen har beslutat om "Dimensionering av gymnasial utbildning för en bättre kompetensförsörjning", vilket bland annat innebär att arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Utbildningar ska bidra till att dels möta ungdomars efterfrågan, dels fylla ett arbetsmarknadsbehov. Kommunerna ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. GGVV-kommunerna har påbörjat samtal om samverkansavtal. Arbetet behöver fördjupas och fortsätta. Förändringarna träder i kraft den 1 juli 2023 och tillämpas i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

Sun §15

Dnr: SUN.2023.58

I.4.1

Fastställande av Bokslut 2022**Beslut**

Samhällsutvecklingsnämnden beslutar att godkänna bokslut 2022, samt att överlämna bokslutet till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Samhällsutvecklingsförvaltningen har upprättat förslag till bokslut 2022. Bokslut med helårsprognos ska vara nämndbehandlad senast 24:e februari och skickad för beslut till kommunfullmäktige. Bokslut 2022 överlämnas till samhällsutvecklingsnämnden för de delar som denna nämnd ansvarar för.

Från 1 januari 2023 ingår avdelningarna bygg- och miljö, fastighet, fritid- och folkhälsa, kultur, måltid, service, tekniska samt VA i samhällsutvecklingsförvaltningen och arbetet med implementering av den nya förvaltningsorganisationen pågår för fullt inom alla verksamheter. Samhällsutvecklingsförvaltningen bereder beslut till tre nämnder; samhällsutvecklingsnämnden, bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo samt kommunstyrelsen.

Tidigare förvaltningar bygg- och miljö, fastighet- och service, fritid- och folkhälsa, kultur samt tekniska har arbetat med uppföljning utifrån tidigare nämndsorganisationer som upphört 31 december 2022.

Vid dagens sammanträde redovisar respektive avdelningschef för sina grunduppdrag utifrån perspektiven målgrupp, verksamhet och medarbetare men även uppdrag och mål samt utmaningar som varit under året. De flesta uppsatta kritiska kvalitetsfaktorerna (KKF:er) är godkända.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det förändrade världsläget har påverkat ekonomin i och med generella kostökningar men även långa leveranstider. Utmaningen, för en del av verksamheterna, har varit att rekrytera personal med rätt kompetens som medfört överbelastning och långa arbetspass för befintlig personal och därmed ej hållbar arbetsmiljö.

Beslutsunderlag

Protokoll 2023-02-06 - SUNau §4

Bokslutsrapport - 2022 - Kulturnämnd, daterad 2023-02-07

Bokslutsrapport - 2022 - Fritid- och folkhälsönämnden, daterad 2023-02-07

Bokslutsrapport - 2022 - Bygg- och miljönämnden, daterad 2023-02-08

Bokslutsrapport - 2022 - Tekniska nämnden, daterad 2023-02-10

Bilaga till bokslutsrapport 2022 för tekniska nämnden, daterad 2023-02-08

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Ekonomiavdelningen

Samtliga avdelningschefer på förvaltningen

Bokslutsrapport - 2022 - Nämnd

Fastighet- och servicenämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	5
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	5
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	6
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	6
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	6
3 Mål.....	8
3.1 Uppföljning.....	8
4 Uppdrag	9
4.1 Uppföljning.....	9
5 Ekonomi.....	12
5.1 Uppföljning.....	12
6 Händelser av väsentlig betydelse	16
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	16

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Fastighet- och servicenämnden är samordnande organ för lokalförsörjning och internservice samt verkställande för förvaltning av kommunens bebyggda fastigheter. Investeringar i fastigheter och lokaler hanteras enligt kommunens strategiska lokalresursplan och kommunfullmäktiges fastställda ramar.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har fullföljts under perioden. Internserviceleveranserna inom it, lokalvård, transporter och tvätt fungerar väl utifrån servicegrad och -kvalitet. Fastighetsavdelningen har efter omorganisering fokuserat på implementering av ny struktur och nya arbetssätt.

Resultatet visar ett underskott på -4,1 mnkr. Detta beror främst på högre kostnader för drivmedel och energi samt kostnader relaterade till oförutsedda fastighetsåtgärder.

Invånare

Fastighet- och servicenämnden har ett internserviceuppdrag vilket innebär att uppdragets påverkan på kommuninvånarna endast är indirekt.

Medarbetare

Fastighetsavdelningen har fortsatt att utveckla organisationen i syfte att öka ledningsstyrkan och förutsättningarna för att implementera nytt ändrat arbetssätt. Fortsatta förändringar i rutiner, styrning och kontroll krävs för att skapa en resurs- och personaleffektiv fastighetsförvaltning och -drift som kan omhänderta det stora eftersatta fastighetsunderhållet. Många medarbetare påverkas och oroas i den stora men nödvändiga förändringen.

Verksamhet

Verksamheten inom service och IT har bevisad god förmåga att både anpassa sig till nya behov - och leverera standarduppdrag med hög kvalitet och servicegrad. Implementering av teamorienterat arbetssätt på fastighet var sista steget i förvaltningens utvecklingsresa sedan starten. Minskad sårbarhet i serviceleveransen är ett av syftena med teamarbetet, som även är tänkt att öka kompetensen och skapa mer självgående arbetslag som tar ansvar för helheten.

Hållbar utveckling

Z-water är nu fullt implementerat inom lokalvården vilket innebär en kemikaliefri lokalvård med bra miljötänk.

Målsättningen att ställa om till en fossilfri fordonsflotta pågår, där kommunens flotta av personbilar i princip är i hamn. Kvar återstår fyra dieseldrivna minibussar, dessa kommer att bytas ut och avyttras under 2023. Utmaningen är oerhört långa leveranstider på nya bilar. För transportbilar ligger fokus på att klara omställningen genom att istället tanka med förnybara drivmedel som HVO och EcoPar.

Ekonomisk kommentar

Behov av akuta fastighetsåtgärder har medfört högre kostnader än förväntat för fastighetsavdelningen. Höga kostnader för drivmedel och energi har och haft en bred påverkan på nämndens budget vilket har försökt att motverkas genom med sparsamhet och alternativa lösningar medan vakanser inneburit

lägre personalkostnader än budgeterat. Omfattande leveransstörningar har påverkat planerade investeringsprojekt vilket krävt omprioriteringar för fortsatt utveckling och nyttjande av avsatta investeringsmedel.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Fastighets- och servicenämnden	288,7	-318,3	29,7	25,6	-4,1

Förväntad utveckling

Den 1 jan 2023 överlämnas nämndens grunduppdrag till kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnd. Framtida utmaningar är främst att komma i kapp med eftersatt fastighetsunderhåll och säkra leverans i planerade byggprojekt. Konjunkturläget med kraftigt ökande priser, äventyrar samtliga leveranser framåt. Driftuppdraget för it behöver landa i ny organisation under kommunstyrelsen samt hitta starkare koppling mot kommunens it-strategiska mål. Komponentbrister utmanar planerade investeringar.

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Välfärd och service

Målgrupp

I samband med införande av nytt arbetssätt har förvaltningen även helt gått ifrån manuell hantering av inkomna ärenden. Oavsett typ ska samtliga ärenden registreras och hanteras via nya digitala ärendehanteringssystem. Med hjälp av förvaltningens nya fastighet- och serviceportal på Insidan, underlättas planering, resursbesättning och uppföljning - och innebär att nivån på servicekvalitet kan hållas jämn genom mindre personberoende. DeDu-systemet som hanterar fastighetservice är idag integrerat med ekonomisystemet och underlättar därmed en effektivare och mer korrekt debitering. Dialoger med verksamheterna på ledningsgruppsnivå och nedåt har skett under året för att ytterligare förankra den numera helt digitala ärendehanteringens samt gränsdragningen mellan fastighetservice och verksamhetservice.

Det nya världsläget med kriget i Ukraina påverkar förvaltningen och har gett effekter kopplat till vissa varuflöden. Leveranstider av och priser på olika slags hårdvaror är fortsatt osäkra och gör att verksamheterna behöver fortsatt ha god framförhållning och planera för tuffare tider.

Medarbetare

På fastighetsavdelningen har ett generellt missnöje funnits med det nya arbetssättet som innebär indelning i team som ansvarar gemensamt för flera fastigheter. Arbetssättet är en nödvändighet för att få till stånd ett ökat kompetensutbyte mellan medarbetarna, jämnare kvalitet och minskad sårbarhet inom fastighets servicen. Medarbetare inom såväl lokalvården som it har redan genomgått motsvarande omställning, vilket stötte på motstånd initialt men som med facit i hand, lett till en högre och jämnare nivå på serviceleveranserna gällande både kvalitet och effektivitet.

Från och med 1 september slogs de två olika enheterna inom fastighetsdrift och förvaltning ihop, vilket innebär att fastighetsskötare och förvaltare arbetar under samma chef. Detta mottogs positivt av berörda. Förvaltningen har fortsatt haft stort fokus på delaktighet och involvering av alla medarbetare både i mindre och större förändringsarbeten.

Verksamhet

Resultat av pågående tekniska besiktningar av samtliga fastigheter och framtagande av strategiska underhållsplaner kommer ha stor betydelse för planering och prioritering av kommunens investeringsmedel. Detta kommer även påverka beslut och prioriteringar vad gäller nya och förändrade lokalbehov. Utan denna kunskap om fastigheternas status har kommunens betydligt sämre förutsättningar att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler och därmed förutsättningar för att leverera grunduppdragen mot kommuninvånarna.

Inom serviceavdelningen pågår ett aktivt arbete att optimera internserviceuppdraget inom lokalvård, matdistribution, bilpool och tvätt. Kontinuerliga dialoger med verksamheten är nödvändigt för att hålla sig ajour vad som gäller, tillsammans med omvärldsbevakning i egen och andra branscher.

It-avdelningen har fortsatt att arbeta vidare i hög förändringstakt för att utveckla rutiner och processer kring support, beställningar och förändringar i it-miljön. Stort fokus har legat på att utveckla it-säkerheten genom segmentering av system och nätkopplingar. Strategiska och taktiska möten fungerar på de större förvaltningarna, men ska prioriteras även med de mindre. Förberedelser inför organisationsflytt från nuvarande nämnd till kommunstyrelsen och formerande av en helt ny it-organisation pågår och kommer intensifieras under hösten.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Inom fastighetsavdelningen har stort fokus lagts på att driftoptimera samtliga fastigheter, något som successivt minskar kommunens energikostnader och därmed belastningen på miljön. Med mer än 200 000 kvm lokalytor, har detta arbete stor betydelse för en hållbar utveckling framöver.

Z-water är nu fullt implementerat inom lokalvården vilket innebär en kemikaliefri lokalvård med bra miljötänk.

Målsättningen att ställa om till en fossilfri fordonsflotta pågår, där kommunens flotta av personbilar i princip är i hamn. Kvar återstår fyra dieseldrivna minibussar, dessa kommer att bytas ut och avyttras under 2023. Utmaningen är oerhört långa leveranstider på nya bilar. För transportbilar ligger fokus på att klara omställningen genom att istället tanka med förnybara drivmedel som HVO och EcoPar.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Se uppföljning av 2.4.2.1 för kommentar.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 Leverans av servicetjänster

Beskrivning

Tillhandahålla ändamålsenliga lokaler som stödjer våra kunders kärnverksamhet.

Verksamhetsområde FSN

Fastighet

Kommentar

Lokalförsörjningsplanen är en grundförutsättning för fastighetsavdelningens förmåga att leverera ändamålsenliga lokaler till rätt kostnad och i rätt tid. Planen kommer att behöva justeras och utvecklas ytterligare för att fylla alla behov som kommunen och verksamheterna har framöver.

Med tanke på kommunens åldrade bestånd med stora underhållsbehov, är behovet av framförhållning och förutsägbarhet viktigt för det strategiska underhållsarbetet. Akuta större reinvesteringsbehov, som i fallen med Klockaregårdsskolan och Gullviveskolan, kommer uppstå fler gånger och då är det av största vikt att det går snabbt att både minimera skadorna på fastigheten och de negativa konsekvenserna för berörd verksamhet. Med ett strategiskt och långsiktigt lokalförsörjningsarbete som även inkluderar femåriga investeringsplaner, finns de bästa förutsättningarna för att hantera framtida uppkomna problem.

2.4.1.2 Samverkan internt och externt

Beskrivning

Samverkan och dialog med kommunens verksamheter och med service och IT- avdelningens enheter.

Verksamhetsområde FSN

Fastighet

Kommentar

De strategiska mötena inom ramen för it-områdets förvaltningsmodell har inte kunnat genomföras i den grad som varit önskvärt, men taktiska möten har i vissa delar utökats för att inte tappa dialogen med verksamheterna. Operativa möten bokas efter behov och har fungerat väl under året.

Resultaten av senast genomförd kundundersökning visar att merparten av användare är nöjda med tillgängligheten av service/it men verksamheter förlagda på kvällar och helger när it-supporten är stängd har svårt att nå fram annat än via ärendehanteringssystem.

Samverkan utvecklas och förbättrats i dialog internt i förvaltningen och även externt t.ex. i gemensamma projekt och upphandlingar, främst i GGVV-området där it-cheferna även har ett gemensamt nätverk. Detta nätverk ger en grund för en god samverkan med grannkommuner men behöver utvecklas gällande tydliga riktlinjer och avgränsningar för ett närmande mellan kommunernas it-avdelningar.

2.4.2 Medarbetare

2.4.2.1 Välmående medarbetare

Beskrivning

En förutsättning är lågt sjuktal. Medarbetare som trivs och känner delaktighet samt engagemang.

Verksamhetsområde FSN

Service

Kommentar

Förvaltningen har haft ett övergripande lågt upplevt sjuktal och många medarbetare har kommunicerat att de upplever en delaktighet i beslut samt känner att deras kompetens uppskattas av ledning och kunder.

Engagemanget är fortsatt bra även om pågående förändringar av egen och andra verksamheter upplevs som påfrestande. För vissa verksamheter finns svårigheter att täcka upp med externa resurser på grund av en begränsad pool av kompetens inom konsult-Sverige gällande specifika system.

Medarbetarundersökningarna visar ett något varierat resultat inom förvaltningen med ett behov av förbättring kring bemötande, laganda och stämning inom vissa av arbetsgrupperna.

Många medarbetare uttrycker att arbetsbelastningen är lagom och jämn och att man upplever att man kan släppa tankarna på jobbet när man är ledig.

Under 2022 har ett flertal aktiviteter av personalbefrämjande karaktär genomförts i syfte att öka trivsel och engagemang. Flera av aktiviteterna har medvetet gjorts samordnat i en hel avdelning personal för att stärka samarbete och känsla samhörighet och tillhörighet.

2.4.3 Ekonomi

2.4.3.1 Prognossäkerhet

Beskrivning

Träffsäkra prognoser för en proaktiv ekonomisk uppföljning och styrning.

Verksamhetsområde FSN

IT och telefoni

Fastighet

Service

Kommentar

Prognossäkerheten har under 2022 hållit godkänd kvalitet.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Välmående och engagerade medarbetare

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-14

Se uppföljning av 2.4.2.1 för kommentar.

3.1.2 Leverera bästa möjliga service med ett gott och professionellt bemötande

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-14

Se uppföljning av 2.4.1.1 för kommentar.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.1.1 Färdigställ två moderna anläggningar för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. Under perioden 2021-2027 ska två anläggningar för detta byggas i Anderstorp och Gislaved, i samverkan med föreningsliv och näringsliv. I Gislaved ska på befintlig simhallslokalisering vid Gisleområdet 2022-2025 en ny modern simanläggning byggas för att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp. I Anderstorp centrum ska 2026-2027 en modern multiarena byggas, vilken under dagtid även bidrar till kommunens kärnuppdrag.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Planeringsarbetet är igång för båda byggprojekten. Preliminär tid- och projektplan har tagits fram och redovisats för kommunstyrelsens arbetsutskott samt Fastighet- och servicenämnden. Ett beslut om lokalisering av publikhallen fattades i kommunstyrelsen i december. Fortsatt arbete med ny detaljplan och förstudie påbörjas efter att fördjupning av översiktsplan för Gislaved och Anderstorp har antagits.

4.1.1.2 Se över möjligheten att minska på leasing av paviljonger i kommunen och dess bolag.

Beskrivning

Nyttjande av leasade paviljonger ska ställas mot att köpa paviljonger och/eller tidigareläggande av skol/förskoleinvesteringar med mera.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-03-31

Kommentar

Genom kommunfullmäktiges planeringsdirektiv 2022 med plan för 2023-2025, fick fastighet- och servicenämnden i uppdrag att *Se över möjligheten att minska på leasing av paviljonger i kommunen*. Svar på uppdraget redovisades under våren inför arbetet med planeringsdirektiv 2023.

Förvaltningen anser att lokalförsörjningsplanens, LFP 2022-2026, föreslagna investeringar som delvis

finns beslutade i planeringsdirektivet 2022 med plan för 2023-2024, möjliggör avveckling av flertalet paviljonger. I de fall lokalförsörjningsplanens lokalbehov för förskolor/skolor prioriteras i planeringsdirektivet för nästkommande period 2023 med plan för 2024-2025, kommer paviljongerna successivt ersättas antingen med permanenta lokaler i egen regi eller med extern inhyrning.

Som en sammanställning tog förvaltningen fram en plan för hur avvecklingen av nuvarande paviljonger kan komma att se ut.

Den 25 februari 2022, Fa § 20 beslutade fastighet- och servicenämnden att godkänna förvaltningens plan för avveckling av paviljonger som återrapportering och svar på kommunfullmäktiges uppdrag att *Se över möjligheten att minska på leasing av paviljonger i kommunen.*

4.1.1.3 Skapa en bättre IT- infrastruktur som möjliggör en gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster.

Beskrivning

Ska Gislaveds kommun kunna använda den digitala teknologin på det mest optimala sättet behöver vi skapa rätt förutsättningar för detta. En gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster skulle skapa en säkrare och mer pålitlig IT-infrastruktur.

Uppdraget riktas till Kommunstyrelsen och Fastighets- och servicenämnden

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

It-avdelningen har de senaste åren uppdaterat och byggt om kommunens nätverks infrastruktur från grunden. Där har ett stort fokus lagts på säkerhet, täckning och skalbarhet.

Säkerhet

Det har varit viktigt att tänka säkerhet ur ett driftperspektiv men även ett övergripande perspektiv. Detta har resulterat i en ny serverhall på Gislaveds energi med en redundant nätverksmiljö speglad den som finns i kommunhuset för att kunna säkerställa driften även vid större incidenter.

Framöver kommer fokus vara på segmentering av åtkomst, det vill säga, ett tydligt regelverk gällande vilka enheter/användare som får kommunicera åt vilka håll i nätverket. Denna del är mest tidskrävande och genomförs parallellt med uppdatering av utrustning inom de mest kritiska verksamheterna.

Täckning

Det har varit viktigt att på ett evidensbaserat sätt kunnat bygga upp kommunens trådlösa nät så att det går att påvisa effekten före och efter en komplettering.

Skalbarhet

Det har varit viktigt för att välja en lösning som både är driftsäker men som också möjliggör framtida expansioner inom nya områden, och där tekniken redan är beprövad och testad av större

organisationer. Därför har avdelningen, tillsammans med återförsäljare och leverantörer, hittat ett system som går att växa i samtidigt som den möjliggör för framtida krav på allt från säkerhet till segmentering av användare och enheter på ett administrativt skalbart sätt med goda möjligheter till automatiseringar.

4.1.1.4 Utred förutsättningar för konsthall och scenkonst i egna, befintliga lokaler.

Beskrivning

Genom att utreda förutsättningar för lokalisering av konsthall och scenkonst i egna lokaler kan vi få en effektiv användning av befintliga lokaler inom ramen för grunduppdraget.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-06-30

Kommentar

Den 15 juni 2022, Fa §64 beslutade fastighet- och servicenämnden att godkänna rapporten Lokalutredning konsthall och scenkonst, daterad 2022-06-08 som svar på uppdraget från kommunfullmäktige att utreda förutsättningar för konsthall och scenkonst i egna, befintliga lokaler.

Idag saknas ändamålsenliga kulturlokaler för att inrymma scenkonst och konstutställningar. I november 2021, i samband med fastställandet av kommunfullmäktiges planeringsdirektiv 2022, gavs kulturnämnden och fastighet- och servicenämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrymma ovan lokalbehov i befintliga lokaler. Framtagandet av lokalutredningen har letts och samordnats av en gemensam arbetsgrupp från fastighet- och serviceförvaltningen och kulturförvaltningen med stöd av en styrgrupp bestående av ansvariga förvaltningschefer inom berörda förvaltningar.

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoreultat	-25,6	0	4	-29,7	-4,1
Investeringar	-118,3	32,5	47,5	-62,6	55,7

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Fastighet- och servicenämnden	-118,3	-62,6	55,7	52,9	-50,7

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Fastighet- och servicenämnden levererar i helhet ett underskott på ca 4,1 mnkr för 2022. Detta beror i första hand på ökade kostnader inom fastighetsavdelningen med anledning av oförutsedda behov av att akut renovera Klockargårdsskolan i Broaryd samt en kostsam återställning av Lyckås förskola.

Ökade kostnader för drivmedel och energi har, trots besparingar och anpassningar, påverkat budgeten inom många av nämndens ansvarsområden. En oväntat hög del vakanser har inneburit lägre personalkostnader än budgeterat, vilket hjälper att balansera upp underskottet till viss del.

En stor del av de tilldelade investeringsmedlen har inte kunnat nyttjas under året. Nämnden har haft en otillräcklig bemanning och ledningsstyrka för att kunna till fullo hantera ovanligt stora volymer av investeringsprojekt. Ökade kostnader, leveransstörningar och komponentbrister har vidare försvårat genomförandet av planerade investeringar.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprognos 31/3	Avvikelse helårsprognos 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Admin & Nämnd	-7 781	0	-1 000	-5 643	2 139
Fastighetsavdeln	9 877	0	-1 000	1 706	-8 171
Serviceavdeln	1 311	0	0	1 480	169
IT-avdeln	-29 007	0	3 200	-27 211	1 797
Summa Nettoresultat	-25 600	0	1 200	-29 668	-4 066

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Behov av akutåtgärder i Klockargårdsskolan och återställning av Lyckås förskola har medfört högre kostnader än förväntat för fastighetsavdelningen. Även kostnaderna för drivmedel och energi har överskridit budgeterad nivå och med ett utfall nästan 5,5 mnkr högre än 2021, medan vakanser inneburit besparingar på ca. 3,9 mnkr för hela fastighetsavdelningen.

Även serviceavdelningen påverkades av kraftigt ökade kostnader för förbrukningsmaterial, drivmedel och räntehöjningar. För att motverka denna kostnadsutveckling har avdelningen fokuserat på sparsamhet och alternativa lösningar. Stora och omfattande transport- och flyttuppdrag ger verksamhetsservice en positiv avvikelse mot budget. Även lokalvården och Solängstvädden visar på positiva avvikelser på grund av lägre personalkostnader orsakade av tillfälliga vakanser.

Tidigt under 2022 visade it-avdelningen en prognos på ett större överskott på grund av ökat antal enheter som debiterades. Ökade kostnader för licenser och kommunikation balanserade ut driftbudgeten under året. Omfattande leveransstörningar inom specifika segment påverkade planerade investeringsprojekt vilket hanterades genom omprioritering till andra områden för att på så sätt driva på andra projekt och nyttja avsatta investeringsmedel.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt
I10085 FA- Ridåvägg Anderstorps sporthall	0	-519	2022-07-31
I10274 FA Vandalisering av Gärdesskolan	0	-428	2022-09-01
I10294 FA- Nordin vent. kök	0	-3 594	2022-12-31
I10295 FA- Gyllenforsskolan Skadegörelse/vattenskada	0	-408	2022-09-01
I10311 FA- Ölme stadskolan branddörr	0	-105	2022-09-01
I10324 FA- Gyllenforsskolan kylrum	0	-147	2022-09-01
I10325 FA- Gyllenforsskolan diskrum	0	-499	2022-09-01
I10327 FA- Planerat underhåll	-30 000	-2 860	2022-12-31
I10329 FA- Gullviveskolan hus A innermiljöutredning (RISE)	0	-3 129	2022-09-01
I10330 FA- Ängslyckans skola och fsk - takbyte	0	-133	2022-08-01
I10331 FA- Ny gasugn kök Gullviveskolan	0	-175	2022-06-01
I10332 FA- Mariagårdens fsk ventilation	0	-3 000	2022-09-01
I10341 FA- Solbacka - fasad	0	-644	2022-12-31
I10342 FA- Åtteråsskolan - fasad	0	-283	2022-09-01
I10343 FA- Musikskolan fasad	0	-488	2022-09-01
I10344 FA- Ölme stadskolan Reftele - fasad	0	-382	2022-09-01
I10349 FA- Strandsnäs fsk brandlarm	0	-250	2022-09-01
I10362 FA- Hörsjöbadet bastustugan	0	-478	2022-09-01
I10363 FA- Byte UV-belysning	0	-122	2022-10-01
I10365 FA- Parkgården fsk fasad	0	-591	2022-09-01
I10368 FA- Ekenskolan, yttre miljö	0	-536	2022-11-31
I10369 FA- Blomstervägens demenscentrum plåtarbete	0	-133	2022-08-01
I10371 FA- HVB-hem Reftele, trappa	0	-174	2022-08-31
I10372 FA- Lundåkerskolan, ljudabsorbenter och belysning korridor	0	-581	2022-11-31
I10380 FA- Dagcenter Nissan, takbyte	0	-541	2022-08-31
I10382 FA- Studentboende Parkgatan	0	-1 346	2022-08-31
I10388 FA- Gislaveds konsthall, takbyte	0	-505	2022-11-01
I10393 FA- Glashuset innertak lektionssal (HG-anpassning)	0	-107	2022-11-01
I10394 FA- Utbyte avlopp Gullviveskolan	0	-144	2022-10-01
I10395 FA- Avgasning Glashuset	0	-152	2022-10-01
I10396 FA- Nissan dagcenter ny styr ventilation	0	-112	2022-06-01
I10398 FA- Skattkistans fsk, byte passage/larmsystem	0	-114	2022-02-01
I10418 FA- Isbergsskolan - Ombyggnad styrsystem ventilation	0	-174	2022-09-30
I10419 FA- Isbergsskolan Åtgärder OVK	0	-133	2022-12-31
I10420 FA- Ölme stadskolan Ombyggnad styrsystem	0	-117	2022-09-30
A10002 Inventarier	0	-237	2022-12-31
A10004 Maskiner	-3 000	-1 743	2022-12-31

Kommentar avslutade investeringsprojekt

Projekt I10327 FA- Planerat underhåll: Här finns budgeten för all projekt som avser planerat underhåll. Utfallet däremot är enbart en del av av PU och avser åtgärder som inte har fått ett eget projektnummer.

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigst ällt
I10007 FA- Skolomorganisation Anderstorp	-20 000	-60 000	0	0	
I10106 IT- Skrivare	-2 000		-2 593	-2 593	
I10108 IT- Datacenter	-2 300		-688	-688	
I10110 IT- Trådlös nätverksutbyggnad	-4 000		-1 469	-1 469	
I10111 IT- AV-utrustning	-1 500		-1 592	-1 592	
I10112 IT- Invest ipads	-6 500		-7 335	-7 335	
I10113 IT- Invest datorer	-7 000		-8 540	-8 540	
I10284 FA Nordin Skol IP	-3 500	-3 500	-1 236	-1 236	
I10301 FA- Ekbacken fsk tillbyggnad 2 avd	-9 500	-12 500	-625	-625	
I10321 FA- Simhall Gislaved	-10 000	-350 000	-431	-431	
I10322 FA- Nya Gulsippan (FSK Gislaved 8 avd)	-10 000	-51 000	0	0	
I10328 FA- FSK Anderstorp 6 avd	-2 000	0	0	0	

Kommentar särskilda satsningar

IT-investeringar är direktinvesteringar, dvs de räknas som färdigställda i o m inköpet.

I10328 FA- FSK Anderstorp har ingen dedikerad budget för tillfället.

5.1.5 Uppföljning nyckeltal

Nyckeltal	UI	Delår	Utfall 31/12
Skolfastigheter, kostnader drift per/m2 BRA exkl. fastighetsskötsel			298
Förskolefastigheter, kostnad drift pr/m2 exkl. fastighetsskötsel			324
Vårdfastigheter, kostnader drift pr. /m2 exkl. fastighetsskötsel			259
Fritidsfastigheter, kostnader drift pr./m2 exkl. fastighetsskötsel			378
Externt inhyrda fastigheter, kostnader drift pr m2 BRA inkl fastighetsskötsel			1 276

Olika beräkningsmetoder för pos 1-4 och 5. Nyckeltal för externa fastigheter bygger på totalkostnad och vägt medelvärde (ack totalkostnad / totalyta BRA)

6 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin har bara till viss del fortsatt att påverka förvaltningens serviceleveranser under perioden. Negativa effekter har handlat om periodvis högre sjukfrånvaro, brist på vikarier och till viss del längre leveranstider.

Sammantaget är kriget i Ukraina en extraordinär händelse som vi inte vet de exakta effekterna av ännu. Kontinuitetsplanering i alla lägen, är av största betydelse tillsammans med nära och regelbundna dialoger med verksamheterna för att om möjligt få ökad framförhållning i en eventuell snabb omprioritering och/eller omvärdering av nuläget.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Sammantaget bedöms att förvaltningen under 2022 levererat service med hög och jämn kvalitet. Medarbetare och chefer har övergripande visat engagemang, gott bemötande och professionalitet. Medarbetarenkäten visar på en generell hög trivsel med ett nära och engagerat ledarskap och en god arbetsmiljö med bra laganda. Implementeringen av nytt teamorienterat arbetssätt inom it och serviceavdelningen har numera satt sig och fungerar med gott resultat, medan fastighetsavdelningen nyligen påbörjat den förändringsresan. Resultat och effekter av förändringsarbetet där är förväntat positiva men det är fortfarande för tidigt för att säga exakt vilka de blir.

Arbetet under perioden med att ta fram riktlinjer och styrdokument, bland annat för lokalvården och fastighet t.ex. i form av nya internhyresprinciper, syftar till att skapa ett systemiserat och strukturerat arbetssätt som minskar risken för godtycklighet och ojämn servicekvalitet. Positiv effekt för verksamheterna handlar om ökad tydlighet och förutsägbarhet som i sin tur leder till mindre konflikter och bättre förutsättningar för chefer att planera sin verksamhet och/eller budgetar.

Oförutsedda kostnader inom fastighetsavdelningen har lett till ett budgetunderskott för nämnden som helhet. Övriga avdelningar har också utmanats av höga kostnader som hanterats genom anpassningar och till viss del balanserats av ökade volymer och låga personalkostnader till följd av vakanser.

Ledningsstyrkan i att hantera genomförandet av investeringsprojekt har inte varit tillräcklig, med följd att en stor del av nämndens tilldelade investeringsmedel för 2022 inte kommit till användning. En kommunövergripande satsning på att utveckla arbetssätt och processer kopplat till planering och genomförande av projekt har inletts. Samtidigt ger den övergripande omstruktureringen av kommunens förvaltningsorganisation möjligheter att rigga om även organisationen för projektgenomförande för att passa rådande situation med högre investeringsvolymer än många föregående år. Sammantaget ska dessa satsningar leda till en högre genomförandegrad och att en större del av investeringsmedlen kommer i arbete.

Förväntad utveckling

Ny nämndsorganisation, splittrad förvaltning och många nya chefer efter årsskiftet kommer att utmana en till viss del redan förändringstrött verksamhet.

Kriget i Ukraina och med det ett hotande negativt konjunkturläge med skyhöga bränslepriser, elpriser och priser på byggmaterial riskerar att utmana drift- och investeringsbudgetar nu och på sikt och i värsta fall senarelägga beslutade projekt. Även en till viss del överhettad och orolig byggmarknad kan äventyra planerade byggprojekt då bristen på seriösa anbud eller anbud överhuvudtaget gör att projekten inte blir av eller skjuts på en obestämd framtid. Fortsatta brister på komponenter och långa leveranstider bidrar också till att göra prognostisering, planering och genomförande av investeringsprojekt svårare. Ovan nämnda satsningar på förmågeökning och ledningsstyrka i projektgenomförande kommer förhoppningsvis göra kommunen bättre rustad att hantera dessa oroligheter och osäkerhetsmoment.

Bokslutsrapport - 2022

Fritid- och folkhälsonämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	5
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	6
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	7
3 Mål.....	9
3.1 Uppföljning.....	9
4 Uppdrag	10
4.1 Uppföljning.....	10
5 Ekonomi.....	12
5.1 Uppföljning.....	12
6 Händelser av väsentlig betydelse	14
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	14

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Fritid- och folkhälsonämndens uppdrag är att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid. Nämnden ansvarar för föreningsstöd, idrotts- och friluftsliv, samt öppen fritid. Nämnden skapar förutsättningar för god folkhälsa genom förebyggande och främjande arbete för barn och unga på deras fritid.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av 2022 är att fritid- och folkhälsonämnden har levererat enligt uppdrag. Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och besöken har i många fall ökat. Inom vissa delar är det fortsatt låga siffror bland nyckeltal och färre intäkter. Det har generellt varit hög omsättning av medarbetare under året och förvaltningen har arbetat med ett antal rekryteringar. Resultatet visar ett överskott på 1 070 tkr.

Invånare

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter engagerar generellt många invånare. Återgång efter coronapandemins restriktioner har varit en väsentlig händelse utifrån invånarnas perspektiv. Det har medfört mycket liv och rörelse på mötesplatser och i anläggningar igen. Centrumhallen har tagit form under året och ger invånarna ytterligare förutsättningar för en meningsfull fritid. I Smålandsstenar fattas, sedan hösten, en fritidsgård och det medför frustration hos flertalet invånare.

Medarbetare

Förvaltningen har under året hanterat ett antal rekryteringar. Det är svårt att finna nya medarbetare och det tar tid att lotsa in nya i organisationen och verksamheterna. Parallellt har intressekonflikter mellan målgrupper och utåtagerande ungdomar medfört en hög belastning och tuff arbetsmiljö. Resultatet av årets medarbetarenkät visar dock att de allra flesta trivs på sin arbetsplats. Förvaltningsdagar påvisa ett gott gäng inom förvaltningen.

Verksamhet

Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och det har medfört generellt hårt tryck. Inom vissa nyckeltal är det fortsatt avvikande siffror. I det stora hela flyter nämndens verksamheter på väl. Vissa verksamheter har sargats av omsättning av personal, stök av olika slag samt brist på lokal.

Hälsocenter har startat i samarbete med Region Jönköpings län. Verksamheten ska ge invånare stöd till livsstilsförändringar.

Hållbar utveckling

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter bidrar generellt till hållbar utveckling i samhället. Barnkonventionen och ett antal globala mål inom Agenda 2030 är alltid vägledande för arbetet. Vad gäller klimatpåverkan sker nämndens största arbete med bidrag för energieffektivisering inom föreningslivet. Nämnden ansvarar också för Fritidsbanken som ger alla möjlighet till en aktiv fritid samt ökar återbruk och minskar nykonsumtion.

Ekonomisk kommentar

Fritid- och folkhälsonämnden redovisar ett resultat med ett överskott på 1 070 tkr. Överskottet handlar om föreningsstöd och avvikelse av personalkostnader.

Vad gäller investeringar så handlar de i huvudsak om nya inventarier till Centrumhallen och stugor på Hörsjöns camping samt reinvesteringar till nämndens olika verksamheter.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Fritid- och folkhälsoförvaltning	9,4	-61,6	-51,12	-52,19	+1,07

Förväntad utveckling

Fritid- och folkhälsönämnden ser fortsatt utmaning från coronapandemin att målgrupper ska hitta tillbaka. Det handlar inte bara om besökare utan styrelseledamöter och ledare inom föreningsverksamheten. En annan påtaglig utmaning är att hitta medarbetare och inneha ändamålsenliga lokaler så att verksamheterna fortsatt kan bedrivas med hög kvalitet.

2 Nämndens grunduppdrag

Fritid- och folkhälsönämndens uppdrag är att erbjuda kommuninvånare goda förutsättningar för en positiv och meningsfull fritid. Utbudet ska främja demokratin och göra kommunen attraktiv att verka och bo i.

Nämnden ansvarar för kommunens fritidsverksamhet såsom föreningsstöd, idrotts- och friluftsliv, samt den öppna fritiden. Nämnden skapar förutsättningar för god folkhälsa genom förebyggande och främjande arbete för barn och unga på deras fritid.

Nämnden säkerställer att det finns ett brett utbud av aktiviteter genom anläggningar och mötesplatser, både inom- och utomhus, tryggar verksamhet inom bad, bowling, öppen fritid samt stimulerar och ger bidrag till föreningar.

Till nämndens uppgifter hör vidare kommunens lotteriansvar enligt spellag (2018:1138).

2.1 Uppföljning - Valfärd och service

Målgrupp

Restriktioner, med anledning av coronapandemin, släpptes en bit in på året och nämndens målgrupper har sedan dess successivt hittat tillbaka till verksamheter inom nämndens verksamhetsområden. Det har medfört mycket liv och rörelse på mötesplatser och i anläggningar igen. Att återgå till det "normala" gav initialt konsekvenser i form av bland annat intressekonflikter mellan målgrupper och en hel del stök av olika slag när extroverta ungdomar röjde runt. I flera fall råder bristande vuxenansvar och det skapar frustration hos många inom nämndens målgrupper och ett förväntansgap att medarbetare inom förvaltningen ska agera. Förvaltningen fick under första halvåret många synpunkter att hantera vilket påvisar att det råder ett stort engagemang kring nämndens alla uppgifter.

Föreningslivet, som är en stor målgrupp för nämnden, visar också ökad aktivitet igen. Det märks på flödet av besökare till anläggningar, men också utifrån behovet av stöd för utvecklingstankar, framtidsvisioner och utmaningar. Det gäller föreningar med egna anläggningar och deras tankar om ex energieffektivisering, men också föreningar som står inför utmaningar att bemanna styrelser och ledaruppdrag. Centrumhallen, som ersätter Johan Orre skolans gymnastiksal, har tagit form och flera dialoger har hållits med föreningar som är verksamma i anläggningen.

Intresset för friluftsliv har ökat i spåren av coronapandemin. Plötsligt har allt fler upptäckt naturens

positiva värden och nya målgrupper vill ut på äventyr i skog och mark. Det medför större tryck på nämndens friluftsanläggningar och ett ökat behov av kommunal samordning kring området.

Medarbetare

Förvaltningen har under året hanterat ett antal rekryteringar då medarbetare har valt att gå vidare inom organisationen eller är föräldralediga. Omsättningen på personal har sällan varit så hög inom förvaltningen. Rekrytering är gjorda och förvaltningen har inför 2023 en god bemanning. Nya medarbetare tar tid att lotsas in i organisationen och verksamheterna.

Arbetsmiljön har kommit under lupp inom framförallt avdelningen Öppen fritid då utåtagerande ungdomar medför en hög belastning och tuff arbetsmiljö. Även andra professioner inom förvaltningen får hantera en hög förväntan om att agera kring besökare som inte sköter sig. Tillrättavisning och samtal med besökare är inte alltid enkelt. Åtgärder till medarbetarna har gjorts i form av kontinuerliga samtal, samverkan med andra aktörer och förändrade arbetssätt. Medarbetarna har en hög toleransnivå. Insatser har gjorts för att medarbetarna ska rapportera i kommunens system för anmälan om avvikelser på arbetsplatsen (KIA).

Förvaltningens medarbetare har under 2022 fått hantera kommunövergripande saker såsom ovisshet om framtiden efter ny förvaltningsorganisation och nytt system för HR-frågor (HRM).

Vårens medarbetarenkät visar ett positivt resultat för förvaltningen, men det finns också saker att utveckla och arbeta vidare med. Under hösten genomfördes en förvaltningsövergripande studiedag i Burlövs kommun som var mycket lyckad.

Verksamhet

Nämndens verksamheter är fullt ut igång efter coronapandemins restriktioner. Det har medfört hårt tryck i verksamheterna. I det stora hela flyter nämndens verksamhetsområden på väl, men vissa verksamheter blev sargade av stök och störningar under våren. Det medförde nya arbetssätt där verksamheter tvingades att ställa om. Under hösten har brist på fritidsgård i Smålandsstenar också lett till nya tillvägagångssätt för att leverera en meningsfull fritid.

Strategiskt arbetar förvaltningen med planering av nya idrottsanläggningar. Programhandlingar i form av lokalprogram och rumsfunktionsprogram ska tas fram för ny simanläggning och publikhall. Under året har Centrumhallen ställts i ordning.

En ny verksamhet har startat upp under året - Hälsocenter. Verksamheten är ett samarbete med Region Jönköpings län och syftar till att ge stöd och inspiration till livsstilsförändringar. Initialt är fokus motion och koppling till "fysisk aktivitet på recept". Remisser skickas från vårdcentralerna till Hälsocenter. Flödet är bra, men häri finns utmaningar i GDPR och överflyttning av information mellan olika aktörer. Hälsocenter samarbetar också med socialförvaltningens verksamheter inom träffpunkterna. Hälsocenter är ett steg i samhällets arbete med mer förebyggande insatser och nära vård.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Fritid- och folkhälsonämndens miljöarbete är i huvudsak kopplat till energieffektivisering inom föreningslivet. Föreningslivet med egna anläggningar är viktiga aktörer för att tillse att anläggningar drivs på energisnålt sätt. Dessutom råder en strävan inom nämnden att få till stånd mer energieffektiva anläggningar i samarbete med fastighet- och serviceförvaltningen.

Inom ramen för kemikaliearbete har fritid- och folkhälsoförvaltningen i länssamverkan fortsatt att uppmärksamma konstgräsanläggningen och följt diskussionerna om huruvida konstgräs är miljöfarligt.

Fokus ligger på minskad granulatspridning. Utbildning ges kontinuerligt till medarbetare som arbetar med verksamheten.

Under året har verksamhet Fritidsbanken blivit allt mer känd av allmänhet och vissa kommunala verksamheter såsom skola. Fritidsbanken vill ge alla möjlighet till en aktiv fritid. Verksamheten utgår från tre regler där en är fokus på miljö. Konceptet handlar om att man skänker sport- och fritidsutrustning som andra kan låna genom Fritidsbanken. På så sätt ökar återbruket och nykonsumtion minskas.

Barnkonventionen är alltid vägledande för arbetet inom fritid- och folkhälsonämnden.

Verksamheterna har stort fokus på barn och ungdomar. Kännedomen om konventionen finns inom nämndens verksamheter och föreningsliv, men mer utbildning planeras. Även Agenda 2030 är känd inom nämnden och förvaltningen. De globala mål som är identifierade att kunna skapa aktiviteter från är mål nr: 3 (god hälsa och välbefinnande), 4 (god utbildning), 5 (Jämställdhet), 10 (Jämlikhet), 11 (Hållbara städer och samhällen), 12 (Hållbar konsumtion och produktion) och 16 (fredliga och inkluderande samhällen).

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Nyckeltal	Plan/målvärde	Utfall	Kommentar
Andelen HME-index		82	HME står för Hållbart medarbetarengagemang. Siffran baseras på flera frågor från Medarbetarenkäten som genomfördes i hela kommunen 2022.
Andelen av personalomsättning			
Andelen av total NMI		78	NMI står för Nöjd medarbetarindex. Siffran baseras på flera frågor från Medarbetarenkäten som genomfördes i hela kommunen 2022.
Andelen av NMI för ledarskapet		90	Ledarskapsindex är hämtat från Medarbetarenkäten.
Andelen sjukfrånvaro			

Siffror för personalomsättning och sjukfrånvaro under 2022 går inte att få fram.

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Fritid- och folkhälsoförvaltningen fokuserar alltid på att bygga tillit och skapa bra arbetsprocesser och strukturer tillsammans med medarbetarna. Detta har skett under året med verksamhetsnära ledarskap och täta dialoger. Medarbetarenkäten visar ett bra resultat.

Förvaltningens verksamheter innebär många dagliga kontakter med allmänhet. Många kontakter är med barn och unga. I verksamheterna råder emellanåt risk för konflikter och tillbud. Det finns en medvetenhet bland medarbetarna, men också en hög toleransnivå. Häri finns ytterligare behov av förbättringsarbete kring den psykiska påfrestningen på arbetsplatsen och medarbetarnas rapportering i KIA. Under året har förvaltningsövergripande arbete fortsatt med ett förebyggande perspektiv och att medarbetare ska känna sig trygga och få stöd i varandra. Utbildning inom KIA har genomförts.

Förvaltningens mål är att ha god sammanhållning på förvaltningen. Under året genomfördes en förvaltningsövergripande fysisk träff. Träffen gick av stapeln till Burlövs kommun för studiebesök i nybyggd simhall samt till mötesplats Magneten. Träffen påvisade stor gemenskap och god anda i förvaltningen.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 Upplevelse

Beskrivning

Besökare får en positiv känsla av sitt besök och en mersmak att vilja återkomma. Besökare upplever utveckling och lärande i verksamheten.

Verksamhetsområde FFN

Fritidsverksamhet

Kommentar

Verksamheter är igång fullt ut igen. Det är många målgrupper som är tillbaka, är positiva och har mersmak och vilja att återkomma. Med stök på mötesplatser och i anläggningar kan besökares upplevelse bli sämre, men bedömningen är att stöket hanteras och att kvaliteten på faktorn är god.

2.4.1.2 Tryggt och säkert

Beskrivning

Besökare upplever en säker mötesplats utifrån följande punkter:

Utrustning (redskap och maskiner)

Omgivning (öppna ytor, trafik, belysning)

De som jobbar (upprätthållande av ordning)

Andra besökare (håller sig till uppsatta regler)

Verksamhetsområde FFN

Idrottsanläggningar

Fritidsverksamhet

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god. Faktorn kräver kontinuerligt arbete. Verksamheterna är flexibla och gör tillfälliga anpassningar för trygga och säkra mötesplatserna. I området Gisle har en säkerhetsrond genomförts som ligger till grund för flera övergripande åtgärder inom faktorn.

2.4.1.3 Tillgänglighet

Beskrivning

Besökare upplever en tillgänglig mötesplats utifrån följande punkter:

Fysisk tillgänglighet & funktionsvariation (placering, tillfart, parkering)

Kunskap om mötesplatsen (information om ex. öppettider, avvikelser, aktiviteter)

Verksamhetsområde FFN

Fritidsverksamhet

Kommentar

Tillgänglighet är ett brett område som alltid kan förbättras. Bedömningen är att tillgängligheten är godkänd. Kontinuerlig information om verksamheterna och eventuella avvikelser ges i olika medier.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Ändamålsenlig mötesplats

Beskrivning

Mötesplatsen och anläggningen måste vara ändamålsenlig till verksamheten. Kan handla om inomhusklimat, att lokalerna fungerar och att samarbetet är bra med fastighet- och serviceförvaltningen

Verksamhetsområde FFN

Idrottsanläggningar

Fritidsverksamhet

Kommentar

Att mötesplatser inom nämndens grunduppdrag är ändamålsenliga är en förutsättning för verksamheterna och medarbetarnas arbetsmiljö. Kontinuerliga samtal förs med fastighet- och serviceförvaltningen kring underhåll och förnyelse. Häri finns oftast förståelse och samsyn kring Anpassningar i syfte att matcha dagens behov. Under våren påverkades Hörsjöbadet och Hörsjöns camping av sena leveranser, vilket medförde senare öppning för säsongen. Under hösten har förvaltningen stått utan fritidsgård i Smålandsstenar. En utmaning är också samordning kring friluftsliv. I detta område har nämnden en rad anläggningar som behöver komma högre på agendan vad gäller drift och skötsel.

2.4.2.2 Kompetent personal

Beskrivning

Kompetent personal medför att verksamheten bedrivs med hög kvalitet

Verksamhetsområde FFN

Föreningsstöd

Idrottsanläggningar

Fritidsverksamhet

Kommentar

Sällan har omsättning på personal inom förvaltningen varit så hög som under 2022. Anledningen är flera och i många fall är det tillfälligheter. Förvaltningen har i det stora hela haft en god personalbemanning under året, men flera medarbetare har gått på övertid. Det är framförallt inom

avdelning öppen fritid som förvaltningen har brottats med vakanser. Året lämnas med en god och säkrad bemanning inför 2023.

Medarbetarna har kompetens vilket medför hög kvalitet på verksamheterna. Erfarenheter från 2022 visar att det finns svårigheter att finna kompetenta medarbetare.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 Attraktiv arbetsgivare

Beskrivning

Fritid- och folkhälsoförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av god arbetsmiljö (säker, fysisk och psykosocial), möjlighet till kompetensutveckling och gott ledarskap.

Verksamhetsområde FFN

Fritidsverksamhet

Kommentar

Fritid- och folkhälsoförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av god arbetsmiljö (säker, fysisk och psykosocial), möjlighet till kompetensutveckling och gott ledarskap. Bedömningen är att det råder god tillit och ett verksamhetsnära ledarskap som medför att förvaltningen är attraktiv. Bedömningen bekräftas av resultat i Medarbetarenkäten samt utvärdering av förvaltningsövergripande studiedag.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 Budgetföljsamhet

Beskrivning

Budgetavvikelse, prognossäkerhet, taxor

Verksamhetsområde FFN

Fritidsverksamhet

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på faktorn är god. Under året har prognoser pekat på avvikelse. Bokslutet redovisar också en budgetavvikelse i linje med prognoserna.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Utveckla det förebyggande arbetet i samverkan med andra.

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-22

Det förebyggande arbetet ska utvecklas och breddas för att på sikt kunna minska ensamhet, psykisk ohälsa och utsatthet hos barn, vuxna och äldre. Målet gäller för 2022 och 2023 och är en gemensam målsättning för fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Under 2022 har samordningsmöte ägt rum i syfte att kartlägga insatser som redan görs samt identifiera arbetsgrupper som är igång och hanterar motsvarande uppdrag. Här kan nämnas undergrupper till Rådet för social hållbarhet, arbetsgrupp kring Folkhälsoenkät Ung samt Operativ styrgrupp "Det goda livet".

3.1.2 Skapa goda förutsättning för en kvalitativ öppen fritidsverksamhet för alla ungdomar.

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-07

Förvaltningen tog under 2021 fram en utredning om vidareutveckling av Öppen fritid med särskilt fokus på fritidsverksamheten. Målet handlar om att skapa förutsättningar för att uppnå en verksamhet som bygger på utredningen. Under 2022 har arbetet handlat om att bygga upp organisationen med nyrekryteringar och kompetensutveckling. En samordnare håller ihop utvecklingsarbetet. Under Gisledegarna hölls öppet hus i Gula huset i syfte att få in ungdomarnas synpunkter. Ett 100-tal ungdomar lämnade in sina idéer och tankar kring den öppna fritidsverksamheten. Arbetet följdes upp med ett feriearbetsprojekt under sommaren med temat demokrati och inflytande. Tanken är att ge ungdomarna verktyg till att kunna tänka och agera självständigt, men även att ungdomarna skall skapa empowerment, att de har makt att påverka sin egen situation, liv och närmiljö. Detta är starten där ungdomarna ska förstå möjligheten till att själva kunna påverka sin egna fritid och att ungdomarna ska ta del av kommande projektkontor och fritidspeng.

Inom ramen för målet ligger också det gemensamma arbetet med kulturnämnden avseende förebyggande arbete barn och unga. En projektledare kom på plats under hösten och utbytesprojekt med andra EU-länder har sedan startat upp. Inför 2023 har kommunen beviljats utbyte för både ungdomar och inom ramen för kompetensutveckling för våra medarbetare.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.1.1 Färdigställ två moderna anläggningar för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Beskrivning

Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. Under perioden 2021-2027 ska två anläggningar för detta byggas i Anderstorp och Gislaved, i samverkan med föreningsliv och näringsliv. I Gislaved ska på befintlig simhallslokalisering vid Gisleområdet 2022-2025 en ny modern simanläggning byggas för att främja en god folkhälsa, med

barn och ungdomar som prioriterad målgrupp. I Anderstorp centrum ska 2026-2027 en modern multiarena byggas, vilken under dagtid även bidrar till kommunens kärnuppdrag.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Uppdraget är gemensamt med fastighet- och servicenämnden. Studiebesök till nybyggda simhallar har gjorts under året. Framtagning av olika programhandlingar i form av lokalprogram och rumsfunktionsprogram för ny simanläggning och publikhall har påbörjats. Genomförandeplaner för båda anläggningarna är presenterade för kommunstyrelsen. Inför 2023 har en projektorganisation satts.

4.1.2 Nämnd

4.1.2.1 Förvaltningen ska starta upp verksamheten Ung och aktiv, som en del av arbetet att vidareutveckla avdelningen Öppen fritid.

Beskrivning

I uppdraget ingår att göra en kompetens och utvecklingsplan samt ta fram nytt samarbetsavtal med barn- och utbildningsförvaltningen.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Under 2022 har arbetet handlat om att bygga upp organisationen med nyrekryteringar och kompetensutveckling. En samordnare håller ihop utvecklingsarbetet. Under hösten har ett nytt arbetssätt implementeras under parollen fritidspeng. Tät dialog med barn- och utbildningsförvaltningen hålls. Inom ramen för uppdraget ligger också det gemensamma arbetet med kulturnämnden avseende förebyggande arbete barn och unga. En projektledare kom på plats under hösten och utbytesprojekt har startats upp.

4.1.2.2 Utveckla samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Beskrivning

Förvaltningarna ska tillsammans ta fram och implementera en arbetsstruktur, som bidrar till utökad samarbete mellan förvaltningarna. I uppdraget ingår också att göra en kartläggning för hur kommunen arbetar förebyggande för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre, som grund för att vidareutveckla arbetet kommande år.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Samordningsmöten har ägt rum mellan representanter från förvaltningarna i syfte att kartlägga insatser som redan görs samt identifiera arbetsgrupper som är igång och hanterar motsvarande uppdrag. Här kan nämnas undergrupper till Rådet för social hållbarhet, arbetsgrupp kring Folkhälsoenkät Ung samt Operativ styrgrupp "Det goda livet".

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-52,19	+0,5	+0,6	-51,12	+1,07
Investeringar	-0,7	0	0	-0,61	+0,09

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Fritid- och folkhälsoförvaltning	-0,7	-0,61	+0,09	87,14%	0

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Fritid- och folkhälsönämnden redovisar ett resultat med ett överskott på 1 070 tkr. Överskottet förklaras övergripande av minskade personalkostnader och att bidrag till föreningar inte fullt ut har hämtats ut.

Vad gäller investeringar så handlar de i huvudsak om nya inventarier till Centrumhallen och stugor på Hörsjöns camping samt reinvesteringar till nämndens olika verksamheter.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nämnd	-289	0	0	-208	+81
Föreningsstöd	-11 080	+500	+600	-10 652	+428
Fritidsverksamhet	-28 847	0	0	-29 197	-350
Öppen fritid	-11 974	0	0	-11 063	+911
Summa Nettoresultat	-52 190	500	600	-51 120	1 070

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Nämnd - verksamheten visar ett överskott som förklaras av minskade kostnader för ledamöter.

Föreningsstöd - prognos tidigt på året visade överskott. Överskottet förklaras av flera bidragsarter som tillsammans medför ett överskott. Bidragen är generellt svår att prognostisera då de bygger på föreningarnas rapporterade aktivitetsgrad. Nya bidragsnormer är beslutade. 2022 var ett år övergångsår från gamla till nya normer.

Fritidsverksamhet - verksamheten visar ett underskott som förklaras med bortfall av intäkter och ökade personalkostnader.

Öppen fritid - överskottet förklaras i huvudsak av ofrivilliga vakanser under året vilket har medfört minskade personalkostnader.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt

Kommentar avslutade investeringsprojekt

5.1.4 Uppföljning nyckeltal

Nyckeltal	UI	Delår	Utfall 31/12
Bokningsgrad sporthall			60 %
Bokningsgrad ishall			91 %
Antal bad totalt			48 546
Andel med simkunskap årskurs I			56 %
Bokningsgrad, bowling			60 %

Flera av nyckeltalen är kopplade till verksamheter som är pågående under olika perioder eller säsonger, därav haltande redovisning vid årets uppföljningar.

Kommentar nyckeltal

Uppföljning av nyckeltal bekräftar att verksamheterna under 2022 är sargade av tidigare års pandemi och att målgrupper inte har hittat tillbaka fullt ut än. Utfallen är lägre än åren före coronapandemin och kan generellt inte kommenteras mer än så.

Antal bad totalt redovisar bad i Gislebadet. I sammanhanget kan också bad i Hörsjöbadet och Anderstorps simhall kommenteras. Hörsjöbadet redovisar totalt 13 100 bad för 2022. När det gäller Anderstorps simhall har simhallsföreningen inte redovisat någon statistik över antal bad för 2022.

Nyckeltal för simkunskap år I har krav på 10 m i mag- och ryggläge samt med övningar för förbättrad vattenvana. Kravet ska ge eleverna bättre förutsättningar för att klara mål enligt läroplanen i årskurs 6.

6 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin skapade kris i vårt samhälle. Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter drabbades hårt och restriktioner för att minska smittspridning tvingade oss att begränsa eller stänga verksamheter. Bokslut för 2022 talar om att verksamheterna nu har återgått till det "normala" och att besöken i många fall har ökat. Coronapandemin förändrade också vår vardag. Framåt kommer förvaltningen behöva arbeta för att höja siffror bland nämndens nyckeltal och intäkter samt stötta föreningslivet i bemanning av styrelse och ledaruppdrag. Att nämndens verksamheter påverkas av yttre omständigheter är uppenbart. Under året har behov av minskad elkonsumtion legat i pipen. Nämndens verksamheter, inom framförallt idrottsanläggningar och hos egen drivna anläggningar i föreningslivet, är elkrävande. Häri behövs större medvetenhet och ökad kunskap.

I skuggan av oförutsedda händelser i omvärlden har det under året arbetats med utveckling av verksamhet, dels kommunövergripande för en ny förvaltningsorganisation, dels inom nämndens avdelningar och då särskilt inom Öppen fritid. Denna vidareutveckling av verksamhet har skapat uppmärksamhet och är av väsentlig betydelse för verksamheten. Strategiskt arbetar nämnden med uppdrag att färdigställa en simanläggning och sporthall med publikkapacitet. När dessa anläggningar står klara är de av väsentlig betydelse för verksamheten och kommunen.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

En meningsfull och utvecklande fritid är viktig för människor och värdet av fritiden lyftes särskilt i samband med coronapandemin. Fritid- och folkhälsonämnden ansvarar för mötesplatser för allmänhet och barn och ungdomar i synnerhet. Platserna är viktiga inslag i vardagen och det märks, sedan restriktionerna togs bort, ett uppdamt behov att komma tillbaka till en "normal" vardag. Bedömning av kvalitetsfaktorer är goda, med en viss skugga angående vissa störningar som förekommit på mötesplatser och i anläggningar samt brist på fritidsgård sedan hösten. Dessutom har förvaltningen brottats med en rad rekryteringar som medfört en kritisk bemanning inom avdelningen öppen fritid.

Den sammantagna bedömningen i bokslut 2022 är att fritid- och folkhälsonämnden har levererat goda förutsättningar för en meningsfull fritid. Nämnden redovisar ett resultat med överskott på 1 070 tkr.

Förväntad utveckling

Coronapandemin förändrade vår vardag och slog hårt mot samhället på mycket kort tid. Vi funderade mycket på vad post-corona skulle komma att innebära. I starten av 2022 släppte restriktioner, med anledning av coronapandemin, och vi såg en återgång till det "normala". Nya beteenden och lärodomar ger dock andra perspektiv till vardagen. Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter är för många viktiga delar i vardagen. Det märker nämnden också av då många målgrupper är tillbaka på våra mötesplatser och i våra anläggningar samt hör av sig med utvecklingstankar, framtidsvisioner och utmaningar. Nya intressekonflikter och extroverta besökare var konsekvenser av att flera samlades igen. Det är utmaningar som berör hela samhället. Inom ramen för oförutsedda händelser ligger nu behovet av minskad el i pipen. Kostnader kring el ge konsekvenser på framförallt nämndens föreningsverksamhet.

För fritid- och folkhälsonämnden finns det utvecklingsbehov att särskilt fokusera på att återge ungdomar tillit och framtidstro. Många gånger handlar det om att skapa rutiner och möjliggöra vuxenkontakter igen. Det sker genom olika aktörer, dels genom föreningsliv, dels genom nämndens egna verksamheter. Häri finns flera utvecklingsdelar framåt. Mycket arbete är igång inom avdelningen öppen fritid och har uppmärksamats. Förvaltningen står utan fritidsgård sedan hösten och det ger sämre förutsättning för verksamheten.

En del i utvecklingsarbetet är att fritid- och folkhälsoförvaltningen och kulturförvaltningen gemensamt har anställt en projektledare som fångar upp idéer och tankar hos ungdomar och skapar utbytesprojekt i samverkan med andra kultur- och fritidsorganisationer runt om i Europa inom ramen för EU program som MUCF möjliggör. Detta kommer att möta upp ungas samhällsengagemang och möjliggöra en aktiv fritid. Inom öppen fritid fortsätter utvecklingsarbetet i syfte att ge ungdomar verktyg till att skapa empowerment och påverka sin egen fritid.

För att skapa en meningsfull fritid krävs också att idrottsanläggningar hålls högt på agendan i kommunen. Fritid- och folkhälsonämnden är drivande i flera projekt. Under året har Centrumhallen kommit till stånd och programhandlingar för ny simanläggning och sporthall med publikkapacitet håller på att tas fram tillsammans med fastighet- och serviceförvaltningen. Att möta framtidens krav på idrottsanläggningar är en av de stora utmaningarna för att bidra till ett fortsatt mångfacetterat idrottsliv i kommunen. Under året har också intresset för friluftsliv ökat. Att vidareutveckla och tillgängliggöra anläggningar är viktiga då rörelse har positiva effekter för att främja hälsan. Inom ramen för detta har också Hälsocenter i samverkan med Region Jönköpings län startat upp som del i arbetet med nära vård.

Bokslutsrapport - 2022

Kulturnämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	6
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	6
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	7
3 Mål.....	10
3.1 Uppföljning.....	10
4 Uppdrag	12
4.1 Uppföljning.....	12
5 Ekonomi.....	13
5.1 Uppföljning.....	13
6 Händelser av väsentlig betydelse	15
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	15

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Med utgångspunkt i Gislaveds kommuns kulturpolitiska program ska kulturnämnden bedriva biblioteksverksamhet, allmänkulturell verksamhet, samt ge föreningsstöd. Därutöver ansvarar nämnden för de uppdrag som regleras i kulturnämndens reglemente.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att den är genomförd enligt grunduppdraget. Verksamheternas aktiviteter har utvecklats och genomförts på nya sätt. Både analogt och digitalt. Verksamhetsbesöken har ökat och den digitala delaktigheten har ökat. Den digitala omställningen har gett nya erfarenheter och kunskaper som kommer att leda till nya former för kulturförmedling och bidra till ökad delaktighet. Resultatet visar ett överskott på 2 176 tkr.

Invånare

Förutsättningarna för deltagande i kulturlivet ändrades drastiskt i och med pandemin. Tillgängligheten till bibliotek och kulturhus är nu återställda. Fortsatt finns ett utbud av digitala kulturaktiviteter, och det fysiska mötet är åter möjligt. Till viss del har de digitala alternativen fungerat kompensatoriskt och varit välbesökta. Genom digitaliseringen nåddes en ny publik.

Medarbetare

Medarbetarna hittade under pandemin nya vägar för att lösa uppdraget. Nya sätt att förmedla kultur och en utveckling av verksamheterna. De flesta har fått möjlighet till kompetensutveckling, inte minst inom det digitala området.

Verksamhet

Under året har verksamheterna kunnat genomföra aktiviteter där människor åter igen kan mötas. De erfarenheter pandemin har inneburit är viktiga i det fortsatta arbetet med att möjliggöra för fler att vara delaktiga i kulturlivet. Fler besökare kommer till våra verksamheter och vi ser en ökning av deltagare i våra digitala kanaler.

Hållbar utveckling

Deltagarperspektivet är djupt förankrat i kulturverksamheten och skapar förutsättningar för den enskilde att känna sig delaktig i samhället, såväl socialt som kulturellt. Vilket i sin tur bidrar till en god folkhälsa. Det digitala arbetssättet minskar klimatpåverkan i form av färre resor och transporter. Agenda 2030 sprids genom kunskaps- och informationsförmedling. Barnkonventionen är en utgångspunkt i arbetet. Källsortering sker i de flesta av förvaltningens verksamheter.

Ekonomisk kommentar

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2 176 tkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten och ökade intäkter och minskade kostnader för övriga tjänster. Personalbudgetens överskott har uppstått på grund av vakans och att längre och kortare vikariat inte har tillsatts. Intäkterna är statliga och regionala bidrag.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Kultur	4,9	-38,3	-33,4	-35,6	2,2

Förväntad utveckling

Nya arbetssätt att förmedla kultur digitalt har fortsatt att utvecklas under året. Det har bidragit till att öka den digitala delaktigheten. Ett ökat behov hos människor att få mötas i verksamheternas mötesplatser är tydligt. Antalet besökare har ökat under året. Det blir en stor utmaning att minska det digitala utanförskapet, samtidigt utveckla nya digitala tjänster och tillgodose behovet av levande och tillgängliga kulturella mötesplatser.

2 Nämndens grunduppdrag

Med utgångspunkt i Gislaveds kommuns kulturpolitiska program ska kulturnämnden bedriva biblioteksverksamhet, allmänkulturell verksamhet, samt ge föreningsstöd.

Dessutom har nämnden till uppgift:

- att verka för att behovet av lokaler för kulturell verksamhet tillgodoses
- att verka för bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt eller estetiskt värde
- att vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga platser, bostads- och bebyggelseområden
- att inom ramen för beviljade anslag och av kommunfullmäktige fastställda normer dela ut kulturstipendium och kulturpris
- att bistå kommunens invånare med konsumentinformation

2.1 Uppföljning - Välfärd och service

Målgrupp

Under året har verksamheterna mer kunnat bedriva verksamhet med större fysisk tillgänglighet. Verksamheterna är öppna och kan säkerställa tillgänglighet och delaktighet i kulturlivet. De former för kulturförmedling och kulturskapande som verksamheterna utarbetat under pandemin har implementerats i verksamheterna för att fler ska kunna ta del av verksamheterna.

Kulturplatån arbetar med aktiviteter och arrangemang på plats, men också fortsatt digitalt. Arbetssättet genomsyras av dialog med besökare och deltagare. Kurser i musikteater, musikproduktion och filmskapande sker i samverkan med musikskolan.

Biblioteken arbetar med att erbjuda verksamhet både på plats och digitalt. Exempelvis bokcirklar på biblioteken men också digitala bokcirklar. En fördel för de som inte har möjlighet att ta sig till ett bibliotek att kunna delta digitalt istället, avståndet är inget hinder. Digital IT-hjälp återgår till att vara

på plats på biblioteken i Gislaved och i Smålandsstenar. Det uppsökande arbetet har åter kunnat bedrivas och vi har varit ute och mött målgrupper på andra arenor såsom familjecentraler, förskolor, föreningar och träffpunkter. Skrivarcirklar sker i kombination, de första träffarna är digitala för att sedan träffas på plats på biblioteket tillsammans med författaren.

Analysen visar att interaktion i allmänskulturens och bibliotekets digitala kanaler har nått ny publik och det är ett pågående arbete med att fortsatt få fler att vara digitalt delaktiga.

Medarbetare

Delar av personalen kan fortsättningsvis arbeta på distans i någon omfattning när verksamheten tillåter det.

Sjukfrånvaron har ökat något jämfört med samma period föregående år och det är både korttidsfrånvaro och långtidssjukfrånvaro.

Biblioteken samarbetar med bemanningsenheten för att säkerställa att timvikarier ska finnas tillgängliga vid behov. Rekrytering pågår för vakanser i biblioteksverksamheten.

Ett förbättringsarbete med våra styr- och stödprocesser har pågått i förvaltningen under året.

Medarbetare har haft möjlighet till kompetensutveckling på olika sätt under året.

Verksamhet

Verksamheterna har genomförts som planerat utifrån de förutsättningar som gäller nu. Besökare kan ta del av våra verksamheter på plats i lokalerna och i våra digitala kanaler.

Erfarenheten av arbetssätten under pandemin är en del i vår verksamhetsutveckling för att kunna tillgängliggöra och förmedla kultur, konst, litteratur, allt som våra verksamheter bedriver.

Kulturplatån har under året arbetat med att förtydliga verksamhetens erbjudande för olika målgrupper och fånga upp de skiftande behoven hos besökare. Var och en arbetar med sitt specifika område och ska hitta, möta, inspirera, lära och coacha besökare och deltagare som utifrån sina egna intressen vill delta, utvecklas och träffa andra med samma eller andra intressen som våra verksamheter har i uppdrag att erbjuda. En plattform som utvecklas mer är Torget- den öppna ytan kring lilla scenen vid huvudentrén till Glashuset. Den möjliggör live-streaming, spontana tillställningar och tvärkulturella möten.

Meröppet på Reftele bibliotek är infört och de låntagare som blir meröppetlåntagare har tillgång till bibliotekslokalen mellan kl. 07-22 varje dag. Riskanalys är framtagen tillsammans med personal och skyddsombud. Broaryds bibliotek är nedpackat på grund av renovering och är under renoveringstiden ersatt med bokbussbesök.

Samverkan och samarbete med andra kommunala verksamheter fortsätter att utvecklas. Tillsammans med regionen driver kulturnämnden verksamheten kulturunderstödd rehabilitering.

Mötet mellan människor i det fysiska rummet är en vital del i upplevelsen och görandet av konst och kultur. Inga digitala verktyg kan ersätta/likställa fysisk dansundervisning, Improvisation i dramasalen, interaktion mellan scen och publik eller ett möte mellan en ung människa och en vuxen som lyssnar och stödjer. De senaste åren har givit nya kunskaper, erfarenheter och nya arbetssätt för att tillgängliggöra och förmedla kultur. Det har också inneburit en ökad digital delaktighet. Vår omställning har skapat varaktiga värden som fortsatt att utvecklas under 2022.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Efter pandemin har stor del av medarbetarnas möten fortsatt att genomföras via olika digitala format vilket har minskat resandet, lokalt, regionalt och nationellt. En annan insats för att minska förvaltningens klimatavtryck är användningen av elcyklar på Gislaveds och Anderstorps bibliotek.

I de flesta av förvaltningens verksamheter finns det möjlighet att källsortera. Det återstår några verksamheter som bara kan sortera ett begränsat antal fraktioner.

Agenda 2030 och de globala målen är välkända i förvaltningen och införlivas i verksamheten på olika sätt. Främst genom kunskaps- och informationsförmedling till allmänheten. Det har skett bland annat i samarbete med avdelningen för Hållbar utveckling.

Barnkonventionen är delvis en självklar utgångspunkt för verksamhetens planering och genomförande. För att den ska bli implementerad i sin helhet återstår dock en del arbete. En samordnare för barnkonventionen är utsedd i kulturförvaltningen. Uppdraget är att vara förvaltningens representant i den Barnrättsgrupp som har inrättats på kommunstyrelseförvaltningen under avdelningen Hållbar utveckling. Samordnaren ska också leda arbetet med att kartlägga inom vilka områden nämnden och förvaltningen behöver utveckla sitt arbete med konventionen, samt ta fram en kompetensutvecklingsplan kopplat till detta.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Nyckeltal	Plan/målvärde	Utfall	Kommentar
Andelen HME-index			
Andelen av personalomsättning			
Andelen av total NMI			
Andelen av NMI för ledarskapet			
Andelen sjukfrånvaro			

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

En viktig grund för det attraktiva arbetsgivararbetet har varit dialog och delaktighet. Arbetet präglas av ett medarbetarskap med ansvar och medskapande i den dagliga verksamheten och dess utveckling. Det är i stor utsträckning medarbetarna som formar verksamheternas innehåll och kommer med förslag på utvecklingsområden. På arbetsplatsträffar eller vid andra typer av personalmöten i grupp eller enskilt sker styrning i dialog med medarbetare. För dessa möten finns en tydlig struktur som skapar trygghet och ger förutsättningar för tillit mellan medarbetare och chef.

Samtlig personal har individuella utvecklingsplaner och erbjuds årligen kompetensutveckling i form av kurser, konferenser eller studieresor.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 God service

Beskrivning

För en god service krävs tillgänglighet, funktionella lokaler ändamålsenliga öppettider, anpassade medier, digitala biblioteket, tillgänglig personal, marknadsföring samt gott bemötande

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömningen av denna faktor är att den är godkänd. Ett återöppnande av fysiska lokaler har skett. Samtidigt har personalen varit tillgänglig genom flera digitala kanaler, coachat, inspirerat föreningar och individer utifrån behov.

Den samlade bedömningen är att besökare och deltagare får ett gott bemötande. Slutsatsen bygger på de samtal och reaktioner som verksamheterna möter i kontakten med brukarna, samt att det har kommit få negativa synpunkter via kommunens synpunktshantering.

2.4.1.2 Relevant och allsidigt utbud

Beskrivning

Mediebestånd, programutbud, digitala och tekniska verktyg, samhällsinformation samt mötesplats

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömning är att kvaliteten på denna faktor är god. Samtliga verksamhetsgrenar erbjuder ett relevant och mångsidigt utbud. Det baseras på att det finns program för såväl barn, ungdomar och vuxna med stor genrebredd, att det finns goda möjligheter för allmänheten att komma med förslag till inköp av medier och program, samt att Kulturplatån erbjuder kommuninvånarna möjligheten att komma och bolla sina egna idéer och få tips och hjälp att genomföra dem. Digitala och tekniska verktyg finns på samtliga bibliotek och Kulturplatån. Ett systematiskt arbete pågår för att öka den digitala delaktigheten.

Den digitala delaktigheten har fortsatt att öka efter pandemin. Biblioteken har jobbat med att förmedla bokprat, bokcirkel och en klassikerpod digitalt. Kulturplatån har erbjudit digitala utmaningar och bjudit in till deltagande via digitala kanaler. Det har resulterat i att det digitala skapandet växer kontinuerligt genom att deltagarna skapa eget innehåll.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Effektiva och tillförlitliga rutiner och system

Beskrivning

Effektiva och tillförlitliga rutiner och system kräver uppdaterade processer och relevanta och uppdaterade system.

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömningen är att kvalitén på denna faktor är god. Verksamheterna har effektiva och tillförlitliga rutiner och system, som säkerställer verksamhetsprocesser och tjänsteleveranser.

2.4.2.2 Verksamhetsanpassade lokaler

Beskrivning

Lokalerna ska vara tillgängliga och funktionella för verksamheten

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bibliotekens lokaler är tillgängliga och funktionella för verksamheten, men det finns problem med lokalerna i Konsthallen, som gör att kvalitetsfaktorn inte kan bedömas som uppfyllt.

Konsthallen har på grund av en positiv utveckling vuxit ur sina lokaler. Lokalerna kan inte längre anses vara funktionella för den verksamhet som bedrivs idag. Det gäller så väl för utställningsverksamheten som för den pedagogiska verksamheten. Lokalerna kännetecknas av låg takhöjd, små rum och trånga passager, vilket skapar svårigheter i arbetet med att producera utställningar med dagens krav och förväntningar från gästande konstnärer och besökare. Det konstpedagogiska arbetet måste idag utlokaliseras till andra lokaler på grund av konsthallens begränsningar. Konsthallens lokalbehov har omhändertagits i fastighet- och serviceförvaltningens lokalresursgrupp, som har förordat en extern inhyrning eftersom det kommunala fastighetsbeståndet saknar lediga lokaler som uppfyller behoven.

Avsaknaden av en scenlokal för teater och dans skapar problem. Idag använder förvaltningen Stora salen i Glashuset för de scenproduktioner som ändå arrangeras. Det mest påtagliga problemet är att publiken har svårt att se scenen/föreställningen om man sitter längre bak i lokalen. En annan konsekvens för publiken är att utbudet av teater- och dansföreställningar är starkt begränsat, vilket innebär att de inte har möjlighet att uppleva scenkonst i sin hemkommun. Behovet av en scenkonstlokal för teater och dans hanteras i fastighet- och serviceförvaltningens lokalresursgrupp inför kommunens kommande Lokalresursplan.

2.4.2.3 *Personal med rätt kompetens*

Beskrivning

Personal med rätt kompetens är kritiskt för att verksamheten ska kunna bedrivas med hög kvalitet.

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömning är att kvaliteten på denna faktor är god. Rekrytering pågår för de vakanser som har uppstått under året. Vid de rekryteringar som varit under året har det varit färre med efterfrågad utbildning som sökt. SACO och Arbetsförmedlingen gör i sina prognoser uppskattningen att det kommer vara liten konkurrens om jobben 2022 - 2026,

I utvecklingssamtal framkommer att personalen generellt upplever att de har goda möjligheter att vara delaktiga och påverka sitt eget arbetes innehåll och inriktning.

2.4.3 **Medarbetare**

2.4.3.1 *Attraktiv arbetsgivare*

Beskrivning

För att medarbetare ska stanna och bidra till en väl fungerande verksamhet krävs att kulturförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare. Medarbetarna måste ges möjlighet till kompetens utveckling, arbetsplatsen måste erbjuda god fysisk och psykosocial arbetsmiljö och det måste finnas ett gott ledarskap i form av lyhörda och tydliga chefer.

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god.

Merparten av de anställda uppger att de har tillgång till relevant kompetensutveckling och att de upplever god fysisk och psykiskt arbetsmiljö.

Under 2022 har utbildning, kurser och konferenser ofta erbjuds både digitalt och på plats.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 Prognossäkerhet

Beskrivning

För att långsiktigt kunna utföra verksamhets uppdrag och planera verksamheten samt göra nödvändiga prioriteringar och omfördelningar krävs god prognossäkerhet.

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömning är att kvalitén på denna faktor inte uppfyller kraven. Prognosen byggde på bedömningar som ansvariga chefer gjort baserat på hur verksamheten kunde genomföras. En faktor som gjorde prognosen osäker var vakans och frånvaro inom personal under hösten.

Tf förvaltningschef och enhetschefer har regelbundna uppföljningar med ekonom och har i uppdrag att följa upp sin ekonomi varje månad. Gemensam uppföljning för hela förvaltningen sker vid förvaltningschefens ledningsgruppsmöten.

2.4.4.2 Kostnadseffektivitet

Beskrivning

Kostnaden ska spegla vad som är nödvändig och tillräcklig tid, varken för mycket eller för lite arbete.

Verksamhetsområde KN

Bibliotek

Kultur

Kommentar

Bedömning är att kvaliteten på denna faktor är god. Resurserna används på ett kostnadseffektivt sätt för att verksamhetens mål och uppdrag ska nås. Förvaltningen arbetar med en långt driven delegering och delaktighet, vilket innebär att medarbetares expertis bidrar till att hitta kostnadseffektiva lösningar. En utvecklad samverkan med andra kommunala verksamheter och civilsamhället bidrar till en effektiv användning av resurserna.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Öka möjligheterna för fler att vara digitalt delaktiga

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-24

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god. Genom insatserna har fler kunnat ta del av kunskap och information om digitala verktyg och digitaliseringens möjligheter. Genomförda aktiviteter har varit välbesökta och kontinuerliga. Även om måluppfyllelsen bedöms vara god så måste arbetet med att öka den digitala delaktigheten fortsätta. Fler röster, åsikter, frågor och önskemål har kommit in till verksamheten via digitala kanaler.

Följande insatser är genomförda:

- Utökade aktiviteter och verksamhetsutveckling
- Informationsinsatser-och kunskapsinsatser för brukare
- Kompetensutveckling av personalen
- Användaranpassning av hemsidor
- Stöd och samverkan med föreningslivet

3.1.2 Fler ska känna sig inkluderade och få möjlighet att vara en del av kulturlivet.

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-24

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god. En stor omställning har skett till digitala aktiviteter. Genom att arbeta systematiskt med digitala plattformar har nya grupper både nåtts av och deltagit i verksamheten. Det är dock svårt att bedöma i vilken utsträckning fler känner sig inkluderade i kulturlivet genom digitalmedverkan. Följande insatser är genomförda:

- Nya former för verksamhet för att nå prioriterade målgrupper
- Utveckling av digital kommunikation och delaktighet
- Genomförande av medborgarförslag
- Möjliggöra för unga att genomföra sina egna idéer genom aktiv coaching
- Stöd till civilsamhället i digitalisering

3.1.3 Skapa förutsättningarna för ett mer jämställt deltagande i kulturlivet.

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-24

Bedömningen är att måluppfyllelsen är god. Att arbeta med riktade insatser har varit besvärligt när möjligheterna att träffa berörda målgrupper har varit begränsad. Det har trots det gjorts insatser som har inneburit att vissa aktiviteter pekar mot ett mer jämställt deltagande. Diskussioner kring strategier pågår löpande, liksom insatser för ökad jämlikhet. Exempelvis har verksamheterna arbetat med kvinnliga förebilder inom film- och foto verksamheten, främst inom det tekniska området.

- Målgruppsanpassad verksamhet

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.1.1 *Utred förutsättningar för konsthall och scenkonst i egna, befintliga lokaler.*

Beskrivning

Genom att utreda förutsättningar för lokalisering av konsthall och scenkonst i egna lokaler kan vi få en effektiv användning av befintliga lokaler inom ramen för grunduppdraget.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-06-30

Kommentar

I kommunfullmäktiges planeringsdirektiv 2022 med plan för 2023-2025 framgår uppdraget till fastighet- och servicenämnden och kulturnämnden att utreda förutsättningarna för konsthall och scenkonstlokal i kommunens egna befintliga lokaler.

En lokalutredning har genomförts av Fastighet- och serviceförvaltningen tillsammans med Kulturförvaltningen under 2022 för att utreda förutsättningar för scenkonst och konsthall i egna, befintliga lokaler. Lokalutredningen visar att det inte finns några lokaler i dagsläget i kommunens bestånd som täcker utrett behov för konsthall och scenkonstlokal.

4.1.2 Nämnd

4.1.2.1 *Utveckla samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.*

Beskrivning

Förvaltningarna ska tillsammans ta fram och implementera en arbetsstruktur, som bidrar till utökat samarbete mellan förvaltningarna. I uppdraget ingår också att göra en kartläggning för hur kommunen arbetar förebyggande för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre, som grund för att vidareutveckla arbetet kommande år.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Samordningsmöten har ägt rum mellan representanter från förvaltningarna i syfte att kartlägga insatser som redan görs samt identifiera arbetsgrupper som är igång och hanterar motsvarande uppdrag. Här kan nämnas undergrupper till Rådet för social hållbarhet, arbetsgrupp kring Folkhälsoenkät Ung, Operativ styrgrupp "Det goda livet" och SSPF.

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-35,6	0,6	0,5	-33,4	2,2
Investeringar	-6,0	0,1	0,0	-0,3	5,7

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Kultur	-6,0	-0,3	5,7	5	0,3

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2 176 tkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten 1 821 tkr, ökade intäkter 168 tkr och minskade kostnader 187 tkr för övriga tjänster.

Investeringsbudgeten visar 5 700 tkr i överskott. 5 000 tkr av överskottet beror på att investering av två bokbussar ej kunnat genomföras under 2022. Det är lång leveranstid på alla fordon och dessa bokbussar är specialbeställningar då inredningen inte är standard. Investeringsbudgeten på 5 000 tkr för bokbussar är beslutad att flyttas över till 2023.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Kulturkontor & Nämnd	-3 701	300	0	-3 432	269
Bibliotek	-17 385	250	500	-16 042	1 343
Allmänskultur	-10 523	0	0	-9 865	657
Gislaveds konsthall	-2 178	0	0	-2 268	-89
Föreningsstöd	-1 810	0	0	-1 814	-4
Summa Nettoresultat	-35 597	550	500	-33 421	2 176

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Budgeten för samtliga verksamheter förutom föreningsstöd är justerade efter tilläggsanslag gällande lön och kapitalkostnader.

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2 176 tkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten 1 821 tkr, ökade intäkter 168 tkr och minskade kostnader för övriga tjänster 187 tkr. Personalbudgetens överskott har uppstått på grund av vakans och av att längre och kortare vikariat inte har varit tillsatta.

Verksamheten kulturkontor & nämnd gör ett överskott på 269 tkr. Här finns ej budgeterade intäkter exempelvis schablonersättningen. På kostnadssidan är det lägre kostnader för information och projektmedel. Personalkostnaderna blir lägre på grund av frånvaro.

Bibliotekets överskott uppgår till 1 343 tkr och beror på en kombination av lägre personalkostnader på grund av uppkommen vakant tjänst och att inga vikarier har anlitats vid ordinarie personals frånvaro.

Allmänskulturens överskott på 657 tkr beror bland annat på att extra personal inte har behövts för genomförande av arrangemang samt att vikarier inte anlitats vid frånvaro av ordinarie personal.

Gislaveds konsthall visar ett underskott på 89 tkr jämfört med budgeten. Det beror på planerade investeringar som 2022 belastat driftbudgeten.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt

Kommentar avslutade investeringsprojekt

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigställt

Kommentar särskilda satsningar

5.1.5 Uppföljning nyckeltal

Nyckeltal	U1	Delår	Utfall 31/12
Totalt antal deltagare			188 645

Antalet deltagartillfällen/invånare			6,4
Antal lån		77 291	175 219
Antal lån/invånare			6,0
Antal deltagare på kulturprogram			25 000
Antal deltagare/kulturprogram			20,8

Kommentar nyckeltal

Det totala antalet besökare ökar med 40 % jämfört med 2021. Under hela 2022 har verksamheterna varit öppna jämfört med 2021 då delar av verksamheterna var stängda för fysiska besök under våren.

Bibliotekslånen ökar med cirka 5 % jämfört med 2021. Biblioteket och dess innehåll är samhällets öppna rum med en mångfald av möjligheter för kunskap, upplevelser och bildning.

Antalet deltagare på kulturprogram ökar med 28%. Besökssiffrorna omfattar bara de som besökt ett arrangemang på plats.

Under året har det skett digitala arrangemang av olika slag, såsom livesända författarbesök, demokratifika och A piece of Småland live. Det finns inte någon helt tillförlitlig sammanställning av de digitala besöken. Uppskattningsvis utifrån de siffror vi kunnat få in har vi nått en digital publik vid dessa digitala arrangemang på mellan 15 000 - 20 000 besökare.

6 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin och de restriktioner som pandemin medförde gjorde att tillgången till kulturnämndens verksamheter minskade och under vissa perioder stängdes verksamheterna helt. Under året har verksamheterna kunnat bedrivas mer som vanligt och utan restriktioner. Vi ser en ökning av besökare i våra verksamheter. Arbetet som gjordes under pandemin har underlättat den återstart vi genomgått under året.

Under året har planering för ny förvaltningsorganisation genomförts och för kulturnämndens verksamheter har det inneburit planering inför att Musikskolan blir en del i kulturavdelningen i den nya Samhällsutvecklingsförvaltningen.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Den sammanfattande bedömningen är att verksamheten är genomförd enligt grunduppdraget. Den digitala omställningen har utvecklat förvaltningens kompetenser, utmanat kreativiteten och tillgängliggjort verksamheterna för fler. Det har varit möjligt att fortsätta utveckla nya arbetssätt, mötesformer och kommunikation där digital tillgång blir en grundförutsättning. Genom att göra våra verksamheter tillgängliga digitalt har vi lärt oss mycket och vi kommer fortsätta med det för att bli relevanta för fler.

Det har också blivit tydligt att det digitala mötet inte ersätter det fysiska mötet, utan har sin egen funktion och kan bidra med ett annat uttryck, innehåll och ökad delaktighet. Att hitta balansen mellan det som sker med fysisk närvaro och det som sker och skapas digitalt är en utmaning för Kulturnämndens verksamheter.

I planeringen och i genomförandet av verksamheten kan vi ta med oss lärdomar, erfarenheter och kunskaper ifrån de senaste årens omställning.

Verksamheten har genomförts med god ekonomisk hushållning.

Förväntad utveckling

Kulturförvaltningen och fritid- och folkhälsoförvaltningen har under året gemensamt anställt en projektledare som ska fånga upp idéer och tankar hos ungdomar i Gislaveds kommun. Projektledaren ska skapa utbytesprogram i samverkan med andra kultur- och fritidsorganisationer runt om i Europa inom ramen för de EU program som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor (MUCF) möjliggör. Program såsom exempelvis Erasmus+ ungdom, CERV, och Solidaritetskåren. Dessa EU program hanteras av MUCF. Arbetet kommer att möta upp ungas samhällsengagemang och möjliggöra en aktiv fritid.

Utvecklingen av nya arbetssätt för att tillgängliggöra och förmedla kultur digitalt har gått framåt, vilket har bidragit till att öka den digitala delaktigheten. Samtidigt har övergången till mer digital kultur även inneburit att människor exkluderats från att delta i kulturlivet. Fortfarande är det en stor grupp som inte har tillgång till internet eller digitalteknik.

Digitaliseringen ökar och risken är stor att många hamnar i ett digitalt utanförskap. Att minska det digitala utanförskapet är en stor utmaning, samtidigt som teknikutvecklingen bidrar till nya digitala lösningar för skapande och spridning av kultur. Utmaningen blir att finna balansen.

Mötet mellan människor i det fysiska rummet är en viktig del i upplevelsen och skapandet av konst och kultur. Utvecklingsbehov finns av tillgängliga mötesplatser för kultur i form av nya bokbussar, en ändamålsenlig konsthall med lokaler som klarar av grunduppdraget, samt en scenkonstlokal för teater och dans. Kultur handlar mycket om att mötas och uppleva saker tillsammans. I det ligger kulturverksamhetens sociala dimension med förebyggande arbete, demokratiutveckling och inkluderingsperspektiv.

Till bibliotek och kulturhus kommer människor med skiftande bakgrund, ålder, socioekonomiska förhållanden, intressen och kunskaper. Inte minst på biblioteken kan man se ett tvärsnitt av befolkningen. Kulturens uppgift att vara tillgänglig för alla utifrån intresse och förmåga är centralt i grunduppdraget. Bibliotekets karaktär av ett öppet och offentligt rum för kultur-, kunskaps- och informationsförmedling innebär att människor söker sig dit med frågor som man inte får svar på någon annanstans. Det handlar om allt från hur man skriver till myndigheter, kontaktar sjukvården till hur digitala verktyg fungerar. Samhällsutmaningarna speglas direkt in i alla verksamheter och gör våra lokaler och mötesplatser till komplexa miljöer som ställer stora krav på personalens sociala kompetens och specialistkunskaper.

Bokslutsrapport - 2022

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	5
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	5
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	5
3 Mål.....	9
3.1 Uppföljning.....	9
4 Uppdrag	11
4.1 Uppföljning.....	11
5 Ekonomi.....	11
5.1 Uppföljning.....	11
6 Händelser av väsentlig betydelse	15
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	15

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Tekniska nämnden ansvarar för den kommunala infrastrukturen och sköter det operativa arbetet inom kommunens miljövard. Tekniska nämnden är även kommunens trafiknämnd och väghållningsmyndighet. Tekniska nämnden ansvarar också för de uppgifter som kommunfullmäktige särskilt beslutar om.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämndens bedömning av de prioriterade kritiska kvalitetsfaktorerna så verksamheten har fungerat på ett bra sätt trots hög arbetsbelastning och periodvis hög sjukfrånvaro.

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att genom besparingar och effektivisering och trots stora kostnadsökningar på framförallt el och bränsle bedrivit en bra verksamhet utan större påverkan för målgrupperna.

Resultatet för 2022 visar ett underskott på 2,9 mkr.

Invånare

Nämndens uppdrag vinterväghållningen, leverera dricksvatten, rening av avloppsvatten, skötsel av allmänplatsmark park och gata har utförts. Uppdraget att utveckla kommunens mark pågår med flera nya detaljplaner.

Planteringarna i tätorterna har fått mycket uppskattning och mycket beröm har kommit in. Få negativa synpunkter på vinterväghållningen.

Det har varit en hel del översvämningar pga stora regnmängder vilket också orsakat en del skador.

Medarbetare

Tekniska har en hel del svårrekryterade yrkesgrupper, det har varit svårt att rekrytera, framförallt inom Mex. Personalen arbetar med grunduppdraget. Förvaltningen har och har haft en del vakanser, detta tillsammans med en del sjukfrånvaro har gjort att befintlig personal fått ta ett större ansvar.

Verksamhet

Vakanser och svårigheter att rekrytera har gjort att vi lagt ut några projekt eller delar av projekt på entreprenad.

Hållbar utveckling

Förvaltningen har gått över till ECOPAR i stället för diesel i fler arbetsmaskiner och fler är på väg in i systemet.

Smarta lösningar vad gäller spolning i toaletter med regnvatten och uppvärmning i den nya

personalbyggnaden vid avloppsreningsverket i Gislaved.

Förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen skapas. En viktig pusselbit är vinterväghållningen där nämnden prioriterar cykelvägar och bussgator.

Vid köp av handverktyg köps allt fler batteridrivna.

Ekonomisk kommentar

Tekniska nämnden visar ett resultat på minus 2,9 mnkr gentemot budget. Underskottet är inom gata och park där volymökningar och ökade kostnader är orsakerna. De senaste åren har tekniska visat positiva resultat med hjälp av reavinster vid försäljning av mark samt vakanser. Även 2022 påverkar detta resultatet positivt.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Tekniska	116,7	-166,8	-50,1	-47,2	-2,9

Det blir överskott på investeringar. Dels 6 615 tkr avseende Haghultsleden i Smålandsstenar och Torget i Reftele med 2 605 tkr.

Förväntad utveckling

Det kommer bli svårt att klara grunduppdraget på det sätt som tekniska nämnden har haft som viljeinriktning pga. ekonomin. Tekniska nämnden har inte haft någon budgetkompensation för volymökningar, samt förändringar av redovisningsprinciperna, men har klarat att leverera positiva resultat genom att MEX-verksamheten har levererat relativt stora överskott genom åren.

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Valfärd och service

Målgrupp

Nämnden anser att förvaltningen har uppnått grunduppdraget enligt plan.

Vinterväghållningen har genomförts på ett bra sätt och utan större klagomål från kommuninvånarna.

Vi har levererat ett gott och tjänligt vatten.

Under vintern har vi fortsatt att med att bygga fler och förnya befintliga grillplatser i flera av tätorterna. Det har varit mycket uppskattat under pandemin med samlingsplatser utomhus. Exempel vid rinken i Reftele, vid rinken i Skeppshult, Åparken Hestra.

På flera platser har arbete gjorts i samråd eller samarbete med samhällsföreningarna.

Arbete med att färdigställa tomter för både bostäder och industri pågår eller är planerat att göra.

VA-avdelning har "SMS-direkt" som är en SMS-tjänst kopplad till kommunens abonnentregister. Med tjänsten kan kommuninvånare få information eller varningsmeddelande vid olika samhällsstörningar eller krissituationer, exempelvis vid vattenläckor eller andra betydande störningar i den kommunala servicen.

Medarbetare

Förvaltningen har jobbat aktivt med åtgärder för att minska sjukfrånvaron, detta har resulterat i att det nu är betydligt lägre sjukfrånvaro, Förvaltningsöversynen har påverkat några mer än andra.

Verksamhet

Uppsägningen av det lokala beredskapsavtalet har inneburit att kommunen nu har en ny uppgörelse, detta har inte påverkat verksamheten nämnvärt då planering och prioriteringar har motverkat detta.

Viktigt att vi hittar bra arbetsformer och att det finns bra möjligheter att leda och fördela arbetsuppgifterna ut i verksamheten.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Resepolicyn: på grund av fortsatt påverkan av pandemin har de externa resorna i minimerats. Detta har inneburit fler digitala möten under året.

Klimatpåverkan: Förvaltningen har ECOPAR i stället för diesel i arbetsmaskinerna.

Utbyte av fordon har minskat klimatpåverkan då de är miljögodkända.

Arbetet med att förverkliga VA-planen för att minska belastningen av känsliga vattendrag fortsätter. Arbetet pågår med att minska kvävemängden från reningsverket i Gislaved. Läckaget in i ledningar arbetas bort vid reinvestering av VA-ledningar.

Barnkonventionen: Vi behöver få en mer planerad hantering av konventionen. Vi har som ambition att skapa bra förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen. En viktig pusselbit är vinterväghållningen där vi prioriterar viktiga cykelvägar och bussgator, säkerheten runt lekplatser, trafiksäkra passager och arbetet med att ta bort felparkerade fordon.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 Bra vatten

Beskrivning

Att vattnet är tjäniligt

Att det smakar gott.

Att det ser fräscht, rent klart ut

Verksamhetsområde TN

VA

Kommentar

Vi arbetar mycket med att informera invånarna om hur viktigt det är att ta hand om vårt vatten och lämnar tips på hur man använder vattnet smart.

Vattnet når abonnenter med få undantag. Vid vattenläckor kommunicerar förvaltningen med berörda invånare via SMS eller direkt kontakt.

Ett antal åtgärder är utförda/pågående/planerade för att säkra drickvattenleveransen, såsom nya rundmatningsledning, nya överföringsledning som ansluter två olika orter, ny vattentäkt med mera.

2.4.1.2 Framkomliga gator och cykelvägar

Beskrivning

Att drift och underhåll fungerar så att trafikanter kommer fram

Verksamhetsområde TN

Gata

Kommentar

Våra cykelvägar och gator har varit framkomliga under 2022 med undantag för 1 bro som har stängts av pga bristande funktion. Flera andra broar är i riskzonen för avstängning.

Vi ser ett ökat behov av finansiering när det gäller broarna. I den inventering som är delvis klar framgår i nuläget att 12 objekt med den sämsta tillståndsklassen som behöver åtgärdas omgående alternativt inspekteras varje månad. Vi har 3 broar som är ordentligt undermåliga med stora åtgärdskostnader framöver.

Vi har grovt uppskattat 7 000 kvm broyta (som vi känner till i dagsläget) men som med 99.9% sannolikhet kommer att öka i takt med att vi hittar fler broar. En exaktare inmätning av broyta är inbokad och kommer givetvis att medföra justering. Återanskaffningsvärde för broar 2022 är ca 35 000/kvm (Trafikverket). $U=B \cdot \Delta \cdot 1,5\%$. Med dagens broar som vi känner till har vi ett drift- och underhållsbehov på ca 4 mnkr. Denna siffra kommer att justeras i takt med att vi hittar fler broar och när vi gjort en exakt inmätning.

När det gäller förvaltningsprocessen för vårt bronät så ligger vi bra till och förhoppningen är att vi skall kunna åtgärda flertalet objekt under 2024. 2023 läggs helt åt planering.

Vi ser ett fortsatt ökat behov av toppbeläggningar som bör prioriteras med 15-20 miljoner kronor per år. Vi får in mycket klagomål från allmänheten om att våra vägar är dåliga.

För att öka kvaliteten i vår leverans till invånarna så krävs ett ökat fokus på drift och underhåll.

2.4.1.3 Likabehandling

Beskrivning

Att säkerställa att kommunallagen likabehandlingsprincip följs i markrelaterade förhandlingar vid till exempel arrendeavtal och köpekontrakt.

Verksamhetsområde TN

MEX

Kommentar

Mark- och exploateringsenheten behandlar alla lika i markrelaterade förhandlingar.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Säkerhet runt anläggningar

Beskrivning

Att säkerheten runt anläggningar är betryggande för att undvika intrång.

Verksamhetsområde TN

VA

Kommentar

Ny säkerhetssamordnare är anställd och arbetet med framtagande av en åtgärdslista är på gång. Riskanalysen pågår. Åtgärder för det fysiska såväl som det digitala skalskyddet har vidtagits.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 Friska medarbetare

Beskrivning

Att medarbetarna är arbetsföra och på plats

Verksamhetsområde TN

MEX

Gata

Park

Trafik

VA

Kommentar

Förvaltningen har under årets första månaderna haft en hög sjukfrånvaro. Svårigheter med att få

exakta siffror på sjukfrånvaron har försvårat arbetet, förvaltningen har arbetat aktivt med frågan och sjukfrånvaron har minskat till en normal nivå. Det största anledningen till sjukfrånvaron har varit psykisk ohälsa och har i de flesta fall varit arbetsrelaterad. Den arbetsrelaterade sjukfrånvaron är bl a kopplad till hög arbetsbörda men också till otydligheter i samband med flytt av grunduppdrag till annan nämnd.

Osäkerheten kring omorganisationen och brist på information kring den fysiska flytten mm har påverkat personalens välmående negativt. Orosanmälningar via Kia-systemet har kommit in och hanterats.

En strukturförändring inom Va-verksamheten har genomförts och har gett effekt på sjukfrånvaron.

2.4.3.2 God fysisk och psykosocial arbetsmiljö

Beskrivning

Arbetsplatsen präglas av god fysisk och psykosocial arbetsmiljö

Verksamhetsområde TN

MEX

Gata

Park

VA

Kommentar

2022 har varit ett ganska omvälvande år för förvaltningen. Oron kring flytt av grunduppdrag till annan nämnd, omorganisationen med innebärande fysisk flytt (igen) och planering inför övertagande av uppdraget med grönyteskötsel från fastighet- och serviceförvaltningen har slitit hårt på personalen. Tack vare att förvaltningen har trygga och lojala medarbetare har förvaltningen ändå kunnat hålla ihop det.

Det finns oro inom delar av tekniska förvaltningen att Va- ska bli en egen avdelning. Övriga verksamheten har en oro för att samverkan med VA ska bli sämre i samband med detta.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Nämndens verksamhet bedrivs med en effektiv resurs användning.

Verksamhetsområde TN

MEX

Gata

Park

Trafik

VA

Kommentar

I det stor hela har tekniska nämnden en god ekonomisk hushållning, men vissa orosmoment finns. En inventering som är gjord visar att många gator och broar har eftersatt underhåll, vilket kommer att kräva stora belopp för att återställa standarden. Några broar är i så dåligt skick att de stängts av eller är nära att behöva stängas av.

Uppdelningen av ekonomin i samband med att grunduppdraget för mark flyttats till kommunstyrelsen är inte slutförd varför viss osäkerhet råder.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Nämndens beslut ska vara hållbara och generationsoberoende

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-20

Nämndens beslut ska vara hållbara och generationsoberoende.

Nämndens har tagit beslut angående trafiksäkerhet som ska underlätta för de oskyddade trafikanterna främst barn och unga. Informationsskyltar med regler angående hur du ska passera en passage eller övergångsställe är uppsatta på flera ställen. Möjlighet finns att flytta dem till andra ställen vid behov. Beslut angående parkeringsövervakning för att minska parkering på gång- och cykelvägar är taget och arbetet löper på.

Har ytterligare utökat antalet arbetsmaskiner och bilar som går på Ecopar (miljöbränsle) i stället för diesel. Vinterväghållningen prioriteras så att barn och unga kan ta sig till skolan via cykel eller gående samma prioritering har de gator som busstrafikeras.

Arbetet med att byta ut belysning i kommunen pågår kontinuerligt.

Enligt VA-plan för att minska på miljöbelastningen i Bolmen samt skapa möjlighet för bostadsbyggande har ett nytt reningsverk i Sunnaryd byggts.

Arbetet med att flytta bort verksamheter från Nissan har startat upp under 2020 och fortsätter 2022. Fler verksamheter kommer att flyttas bort för att skapa plats för vision "Mötesplats Nissan".

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp med uppgift att implementera barnkonventionen arbetar och tekniska förvaltningen är representerad.

Ekosystemtjänster och miljösanering av den kommunala marken ingår som en del av verksamhetens utveckling.

En spännande lösning i samband med att ny personalbyggnad byggdes vid avloppsreningsverket i Gislaved är att toaletterna i byggnaden spolats med regnvatten eller renat avloppsvatten istället för dricksvatten, som man normalt spolat med.

Liksom resten av reningsverket, värms den nya personalbyggnaden upp med hjälp av rötgas från avloppsreningsverkets rötchammare. Tack vare ett ventilationsaggregat i teknikrummet kan minst 80 procent av värmeluften återvinnas.

Arbetet med saneringar fortgår:

- Dalen 9. Förberedelser för att under första kvartalet 2023 kunna planspränga berget och

åstadkomma en plan grusyta i nivå med befintlig parkering har genomförts. Anmälan om efterbehandling av förorenad mark har lämnats in till tillsynsmyndigheten Länsstyrelsen. Den färdiga ytan ska arrenderas av Gislavedshus AB.

- Ytan efter gamla bilskrotan (Eeros) och Gislaved Energis ställverk på fastigheten Henja 1:70 har iordningställt genom borttagande av staket, asfalt, betongytor samt cirka 5 cm av den yta som var förorenad med mycket smådelar från bilskrotningen. Hela ytan har sedan påförts cirka 5 cm nytt grusmaterial och del av fastigheten förväntas kunna säljas till intressent för verksamhet.
- Sluttäckning av Mossarpstippen. Upphandling av maskinentreprenad för första etappen av sluttäckningen har genomförts och förväntas ske under första kvartalet 2023. Medel tas av de fonderade medel som finns för arbetet.
- Lacko – den skyddspumpning som kommunen svarat för de senaste åren kommer förhoppningsvis att avslutas detta eller nästkommande år då en sanering av föroreningen företaget orsakat ska kunna ske. Expropriering av fastigheten ska enligt länsstyrelsen vara nära i tid och SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) kommer från och med 2023 vara huvudman. Medel till åtgärdsförberedande undersökningar har erhållits från Naturvårdsverket.
- Kalkning – även för kalkningsåtgärder innebär de kraftigt höjda drivmedelspriserna förhöjda kostnader. För den bidragsdel som erhålls från staten har besked kommit om utökad ram men det kommer även att behövas mer medel för den del som kommunen svarar för. En positiv sak är att vi ser ljuset i tunneln avseende Rasjön där ombyggnationen av utloppet under hösten genomförts enligt dom och plan. Förhoppningsvis får vi nu ett flöde som kan tillfredsställa såväl de boende runt sjön som organismerna som lever i sjön och i vattendraget Radan.

3.1.2 Nämnden ska öka informationen och den digitala delaktigheten till allmänheten.

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-01-20

Verksamheten arbetar aktivt med digitalisering av ärendehantering, dokumenthantering och nya e-tjänster.

Automatiserade processer med hjälp av RPA (Robotic Process Automation):

- Nedtagning av träd
- Anmälan till tomtkö
- Torgplatsbokning
- Anmälan om VA-anslutning

Alla de fyra har fått sina e-tjänster genomlysta och förbättrade för att bli enklare för användarna men också enklare att automatisera.

Flera nya e-tjänster har skapats som underlättar för både invånarna och medarbetarna, samt effektiviserar verksamhetens arbete.

”SMS-direkt” är en SMS-tjänst kopplad till kommunens abonnentregister. Med tjänsten kan

kommuninvånare få information eller varningsmeddelande vid olika samhällsstörningar eller krissituationer, exempelvis vid vattenläckor eller andra betydande störningar i den kommunala servicen.

Förvaltningen har lagt ut filmer på nätet om stora projekt tex Haghultsleden.
<https://www.gislaved.se/bygga-bo-och-miljo/byggprojekt/haghultsleden>

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.2 Nämnd

4.1.2.1 *Förbättrad arbetsmiljö och ökad delaktighet för medarbetarna.*

Beskrivning

Förbättrad arbetsmiljö och ökad delaktighet för medarbetarna.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Förvaltningen har olika kommunikationstillfälle i form av APT, verksamhetsmöten, ledningsgruppsmöte, driftmöte med mera. Här finns möjlighet att påverka och att få och delge information.

Förvaltningens ledningsgrupp har uppmärksammat den ökande psykiska ohälsa som finns inom förvaltningen och som i flera fall lett till långtidssjukskrivningar och beslutat att ta fram en handlingsplan för att minska den arbetsrelaterade psykiska ohälsan och därmed minska frånvaron.

I slutet av året har flera som varit långtidssjuka återgått till arbete helt eller delvis. Det har varit svårt att mäta sjukfrånvaron, men sjukfrånvaron är nu tillbaka på en låg nivå..

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-47,2	-1,5	-0,8	-50,1	-2,9

Investeringar	-104,0	0	13,3	-111,8	-7,8
---------------	--------	---	------	--------	------

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Tekniska nämnden	-104,0	-111,8	-7,8	107	-62,8

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Tekniska nämnden visar en avvikelse mot driftbudget på -2,9 mnkr. Gata och Park visar underskott medan övriga skattefinansierade verksamheter visar överskott.

Den taxefinansierade verksamheten (VA) visar innan balansdagen ett underskott på 1,5 mnkr. Tidigare skuld till VA-kollektivet har reglerats och istället har en fordran på VA-kollektivet uppstått.

Mex-enheten har övergått till kommunstyrelsen men driften redovisas i sin helhet under tekniska nämnden under 2022.

Investeringar

Investeringar visar ett underskott på 7,8 mnkr. Ett investeringsbidrag för en VA-investering inte inkommit samt att MEX-investeringar, främst markinköp 13,5 mnkr, redovisats på tekniska medan budgeten finns på kommunstyrelsen.

- Skomakargärdet har försenats en aning då VA dragit ut på tiden. Skomakargärdet färdigställs 2023.
- Stålgatan hann vi aldrig påbörja under 2022 och planeras för 2023.
- Reftele torg har varit utmanande och skulle egentligen ha byggts 2022. Nu är projekteringen i princip klar och förväntas byggas 2023.
- Haghultsleden flyter på över förväntan vilket är positivt. Vi arbetar nu med färdigställandet av den norra delen och anslutningen mot Nissastigen. Detta beräknas pågå fram till maj månad då det är en komplex etapp med mycket VA. En knäckfråga som kommer vara avgörande för idrifttagande av haghultsledens första etapp är frågan kring Häradsvägen. Vi har fortfarande inte kommit i mål i frågan och har ännu inte rådighet i den punkten. Kan man lösa denna punkt så har vi goda förutsättningar att kunna ta första etappen i drift till sommaren.
- Haghultsleden etapp 2 ligger inom den pågående detaljplanen Haghult/ Tillbo och vi förväntas börja med etapp 2 när detaljplanen vinner laga kraft. I dagsläget har vi ingen uppfattning om när detta kommer att ske. Förhoppningen är att vi ska kunna påbörja arbeten i höst men troligt är att stora delar av finansieringen för etapp 2 behöver förflyttas till 2024, men helt avhängande detaljplanens framdrift.
- Centrum 2/3 pågår fortfarande ledningsomläggningar. Vi har ännu inte gjort några fysiska åtgärder i området utan vi tittar just nu på hur den framtida trafikföringen ska se ut. Vi håller just nu på att titta på samspelet mellan kyrkogatan, ängsgatan, stationsallén osv. Vi har en dialog med Bygga gwg men har idag ingen klarhet i hur det ser ut framledes med deras produktion.
- På grund av lekande fisk kunde inte LIDA färdigställas i tid och skjuts därför till 2023.
- Gislaveds kommun satsade under 2020 på ett nytt modernt reningsverk i Sunnaryd, detta för att minska de utsläpp som orsakar övergödning och riskerar både närmiljö och hälsa. Reningsverket är anpassat för 499 personers dagliga behov. Reningsverket kommer ersätta befintliga markbädden och anslutning av fastigheterna kommer att ske 2023.
- Ny personalbyggnaden på Gislaveds reningsverk
- Utbyggnad av vatten- och spill-ledningar till Viks strands har påbörjats och beräknat att vara klart i

början av 2023. Utbyggnad av Va-ledningsnätet i Vik kommer att försörja 22 villor inom Viks strand området men även skapar goda möjligheter för fler fastigheter i Vik att ansluta sig till kommunalt VA.

- Gislaveds kommun VA har under 2022 byggt ut första etappen av en ny vattenledning (rundmatning) i samband med utbyggnaden av Haghultsleden, detta för att säkra dricksvattenleveransen i Smålandsstenar vid t.ex. driftstörningar.

- Gislaveds kommun investerade även i en ny process för att förbättra kvävereningen i Gislaved avloppsreningsverk och uppfylla reningskraven. Processen sattes igång höst 2021, och under 2022 har reningsprocessen av kväve följts upp med bra resultat på kvävereningen som uppfyller Länsstyrelsens uppställda krav.

- Kommunen har bland annat renoverat vattentornet i Smålandsstenar, tömt 4 slamdammar i Gislaved och Smålandsstenar

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprognos 31/3	Avvikelse helårsprognos 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nämnd	-475	0	0	-439	36
Stabsverksamhet	-3 302	700	900	-2 015	1 287
Mark och exploatering	-4 558	400	1 800	-3 403	1 155
Miljö	-2 322	0	0	-1 544	778
Gata	-27 590	-2 000	-2 000	-32 085	-4 495
Park	-8 957	-600	-1 500	-10 571	-1 615
Vatten och avlopp, intäkter	55 828	0	0	57 297	
Vatten och avlopp, kostnader	-55 828	0	0	-57 297	
Summa Nettoresultat	-47 204	-1 500	-800	-50 057	-2 854

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Nämnden visar ett litet överskott främst beroende på att vissa sammanträden skett digitalt.

Staben visar över skott där största delen är vakans minskade utbildningskostnader samt minskade administrationskostnader.

Mark- och exploateringsenheten (MEX) visar ett överskott mot budget på 1,2 mnkr pga vakanser, MEX-chef och företagslots del av år.

Miljö visar ett överskott på 778 tkr, där kalkverksamheten haft högre kostnader som inte kompenseras av statsbidraget. Överskott på övriga verksamheter väger upp.

Ökade kostnader för framförallt gatubelysning, -3,8 mnkr, ökad indexuppräknig för vägbidrag, ca -400 tkr och ökade kostnader för beläggningsunderhåll på ca 1 mnkr är förklaringen till att gatuenheten visar ett relativt stort underskott.

Park visar en negativ avvikelse mot budgeten med 1,6 mnkr, detta är en följd av överanställning i första skedet på grund av osäkerhet med långtidsfrånvaro, men även att man har tillsvidareanställt säsongsarbetarna för att säkerställa personal med kompetens inom organisationen. Öväntat höga intäkter från skogen kommer att täcka en del av underskottet.

VA-verksamheten gör före balansering av resultatet ett underskott på ca 1,5 mnkr där minskad försäljning av vatten är största anledningen.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt
MEX-område Gröne Mosse, 2020-2022	-3 850	-9 971	2022-09-30
VA-utbygg Sunnaryd etapp I, 2021-2022	-8 000	-10 390	2022-11-30
Toppbeläggning Gata,2022	-7 000	-6 302	2022-11-30
Trafiksäkerhetsåtgärder Gata, 2022	-2 500	-3 231	2022-11-30

Kommentar avslutade investeringsprojekt

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigställt
Haghultsleden, Smålandsstenar	-30 000	-60 000	-23 385		
Centrum 2/3, Gislaved	-2 000		-810		
Henja bro inkl gc-vägar, Gislaved	-1 000		-209		

Kommentar särskilda satsningar

•Haghultsleden flyter på över förväntan vilket är positivt. Vi arbetar nu med färdigställandet av den norra delen och anslutningen mot Nissastigen. Detta beräknas pågå fram till maj månad då det är en komplex etapp med mycket VA. En knäckfråga som kommer vara avgörande för idrifttagande av haghultsledens första etapp är frågan kring Häradsvägen. Vi har fortfarande inte kommit i mål i frågan och har ännu inte rådighet i den punkten. Kan man lösa denna punkt så har vi goda förutsättningar att kunna ta första etappen i drift till sommaren.

•Haghultsleden etapp 2 ligger inom den pågående detaljplanen Haghult/ Tillbo och vi förväntas börja med etapp 2 när detaljplanen vinner laga kraft. I dagsläget har vi ingen uppfattning om när detta kommer att ske. Förhoppningen är att vi ska kunna påbörja arbeten i höst men troligt är att stora delar av finansieringen för etapp 2 behöver förflyttas till 2024, men helt avhängande detaljplanens framdrift.

•Centrum 2/3 pågår fortfarande ledningsomläggningar. Vi har ännu inte gjort några fysiska åtgärder i området utan vi tittar just nu på hur den framtida trafikföringen ska se ut. Vi håller just nu på att titta på samspelet mellan kyrkogatan, ängsgatan, stationsallén osv. Vi har en dialog med Bygga gwg men har idag ingen klarhet i hur det ser ut framledes med deras produktion.

5.1.5 Uppföljning nyckeltal

Nyckeltal	U1	Delår	Utfall 31/12

6 Händelser av väsentlig betydelse

En stor inventering av kommunens broar har gjorts och visar på ett stort underhållsbehov.

Även en asfaltsinventering av kommunens gator och vägar har gjorts och man ser ett stort underhållsbehov.

En rad vattenläckor såväl stora som små, som ibland varit svåra att hitta, har tagit mycket resurser i anspråk.

Tekniska har drabbats hårt av de ökade kostnaderna men har trots detta klarat att leverera **en mindre negativt prognos då MEX-verksamheten levererat relativt stora överskott. MEX har flyttats till KS, men redovisas i år på tekniska .**

Vi ser kraftigt ökade kostnader på material där det enligt en uppskattning uppgår till mellan 30 - 80 % kostnadsökning för vissa materielgrupper. Även stora kostnadsökningar för el och bränsle . Leveranstider för visst material har varit och är fortfarande långa, ibland flera månader. Kriget i Ukraina påverkar och kommer att fortsätta påverka leveranstider än mer. Detta innebär att tekniska och framförallt VA behöver ha ett lager för viktiga komponenter/material som t ex pumpar, kemikalier.

För att klara underhållet av broar, komma i fas vad gäller asfalteringsbehovet samt hantera gamla deponier kommer det att krävas en kraftsamling och ett helhetstänk.

På den detaljnivån som investeringsbudgeten var beslutad av kommunfullmäktige fanns inget större utrymme för tekniska nämnden att flytta medel utan att gå till kommunfullmäktige för beslut om omdisponering. Detta har försvårat planeringen då förseningar utanför tekniska nämndens kontroll har skett . Detaljplaner har blivit försenade, några ärenden har behövts avgöras i t ex miljö- eller vattendomstol. Vissa markförhandlingar har dragit ut på tiden. En annan aspekt är att tekniska nämnden är den enda nämnd som utfört investeringar i egen regi och med egen personal. För att ha arbete till alla yrkesarbetare över året har det krävts planering där investeringar är en viktig regulator. Ett visst antal anställda har behövts för att kunna upprätthålla en beredskapsstyrka för va och snöberedskap. Nämnden skulle ha behövt ha en större del av investeringsbudgeten som de själva styrt över. Viss justering av de ekonomiska styrprinciperna har möjliggjort att flytta fram budgetmedel för projekt som blivit försenade, men möjligheter att tidigarelägga projekt för att kompensera de som blivit försenade har inte funnits.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Förväntad utveckling

Det kommer bli svårt att klara grunduppdraget på det sätt som tekniska nämnden vill och har för avsikt att göra pga ekonomin. Tekniska har drabbats hårt av de ökade kostnaderna men har trots detta klarat att leverera **en mindre negativt prognos då MEX-verksamheten levererat relativt stora överskott. MEX har flyttats till KS, men redovisas i år på tekniska .**

Vi ser kraftigt ökade kostnader på material där det enligt en uppskattning uppgår till

mellan 30 - 80 % kostnadsökning för vissa materielgrupper. Även stora kostnadsökningar för el och bränsle . Leveranstider för visst material har varit och är fortfarande långa, ibland flera månader. Kriget i Ukraina påverkar och kommer att fortsätta påverka leveranstider än mer. Detta innebär att tekniska och framförallt VA behöver ha ett lager för viktiga komponenter/material som t ex pumpar, kemikalier.

För att klara underhållet av broar, komma i fas vad gäller asfalteringsbehovet samt hantera gamla deponier kommer det att krävas en kraftsamling och ett helhetstänk.

På den detaljnivån som investeringsbudgeten var beslutad av kommunfullmäktige fanns inget större utrymme för tekniska nämnden att flytta medel utan att gå till kommunfullmäktige för beslut om omdisponering. Detta har försvårat planeringen då förseningar utanför tekniska nämndens kontroll har skett . Detaljplaner har blivit försenade, några ärenden har behövts avgöras i t ex miljö- eller vattendomstol. Vissa markförhandlingar har dragit ut på tiden. En annan aspekt är att tekniska nämnden är den enda nämnd som utfört investeringar i egen regi och med egen personal. För att ha arbete till alla yrkesarbetare över året har det krävts planering där investeringar är en viktig regulator. Ett visst antal anställda har behövts för att kunna upprätthålla en beredskapsstyrka för va och snöberedskap. Nämnden skulle ha behövt ha en större del av investeringsbudgeten som de själva styrt över. Viss justering av de ekonomiska styrprinciperna har möjliggjort att flytta fram budgetmedel för projekt som blivit försenade, men möjligheter att tidigarelägga projekt för att kompensera de som blivit försenade har inte funnits.

En annan viktigt fråga är Vision 2040 där tekniska kommer bli inblandad. Viktigt att en koncernövergripande projektorganisation bildas för att på bästa sätt samordna arbetet.

BmGT §23

Dnr: BMGT.2023.17

2.4

Bokslut 2022 för bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo**Beslut**

Nämnden godkänner bokslut 2022 (U4) för bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo och överlämnar bokslutet till Kommunfullmäktige i Gislaved.

Ärendebeskrivning

Nämnderna ska upprätta bokslut, budgetuppföljning 4, utifrån det ekonomiska utfallet per den 31 december 2022. Bygg- och miljönämndens bokslut redovisar ett överskott på 2,5 mkr.

Då det i nuläget inte går att ta fram uppgifter ur lönesystemet HRM lyfts tabellen under 2.3 gällande personal ut ur bokslutet.

Beslutsunderlag

Protokoll 2023-02-14 - BmGTau §22

Bokslut 2022 bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige Gislaved

Beslutet skickas (för kännedom) till:

Kommunfullmäktige Tranemo

Bokslutsrapport - 2022 - Nämnd

Bygg- och miljönämnden

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning.....	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	5
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare	5
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	5
3 Mål.....	9
3.1 Uppföljning	9
4 Uppdrag.....	11
4.1 Uppföljning	11
5 Ekonomi	11
5.1 Uppföljning	11
6 Händelser av väsentlig betydelse.....	12
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten.....	12

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag och verksamhet syftar till en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för medborgare och näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är mycket gott trots fortsatt påverkan av pandemi. Trots vakanser och svårigheter att utföra tillsynsbesök under stora delar av året har verksamheten ändå kunnat upprätthållas, nu är de flesta vakanserna borta och ordningen återställd.

Resultatet visar ett överskott på 2,5 mkr.

Invånare

En bieffekt av pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har gett positiva effekter för invånarna som fått snabbare svar och ökad tillgänglighet.

Den ökade digitala mognaden har också fallit väl in med införandet av olika e-tjänster för förvaltningens olika verksamheter. För oss och våra samarbetskommuner har det också inneburit större möjlighet till snabba möten digitalt utan restid.

Medarbetare

Förvaltningens sjukfrånvaro har trots situationen varit låg och vi klarar uppsatta mål. Arbetsinsatsen har varit stor men bedömningen är att tilliten, samarbetet och arbetsglädjen har ökat. Förvaltningen har storsatsat på utbildningsinsatser för personalen då det är många nyanställda handläggare. Två medarbetare har gått i pension.

Verksamhet

Situationen i samhället har haft en betydande påverkan på verksamheten och hur den kan bedrivas. Prioriteringar har behövt göras och saker har fått lösas på alternativa sätt, samråd med allmänheten, tillsyn m.m. har skötts via digitala lösningar. Verksamheten har nått en digital mognad som annars hade tagit längre tid.

Hållbar utveckling

I princip allt arbete inom nämndens verksamhet syftar till en hållbar utveckling såväl avseende planering, bygglov och miljö. Satsningar görs för att öka kunskaperna kring och tillämpa barnkonventionen i verksamheten och framför allt i detaljplaneringen. Förvaltningen är engagerad i kommunens arbete med fördjupad översiktsplan som leds av hållbar utveckling där de globala hållbarhetsmålen inarbetas i kommunens intentioner med mark och vattenanvändningen

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat är till största delen beroende på att ett stort antal tjänster varit vakanta under

stora delar av året, de är nu besatta igen.

Det har varit färre ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, en trolig orsak till detta är pandemin.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Bygg- och miljö	+26,96 mnkr	-42,35 mnkr	-12,89	-15,39 mnkr	+2,5

Förväntad utveckling

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Nämnden och förvaltningen har haft fortsatt extra fokus på målgruppens behov och krav på effektivitet, god service och tillgänglighet.

Bygg- och miljöförvaltningen jobbar efter principen - 1/information 2/rådgivning 3/prövning. De tre olika delarna är lika viktiga och medborgarens intresse står alltid i fokus i vår handläggning.

Förvaltningen har fått anpassa verksamheten till rådande omständigheterna. Det har inneburit att tillgängligheten har fått upprätthållas så mycket som möjligt via telefon och andra digitala verktyg och att sammankomster fått lösas på annat sätt. Det har funnits en utbredd acceptans från medborgarna. Användandet av digitala hjälpmedel fått en rejäl skjuts framåt och på sikt kommer detta innebära tidsbesparingar samtidigt som man kan erbjuda en mer utvecklad digital kontakt med medborgarna.

Medarbetare

Förvaltningen jobbar aktivt med värdegrundsarbete och har under året genomfört flera moment. Vi är överens om att vi ska vara en medveten arbetsgrupp som förstår den dynamik som kan uppstå i grupp samt fångar möjligheterna i eventuella konflikter

Kunskapsnivån är hög och det finns goda förutsättningar för kunskapsöverföring till nya medarbetare genom bra introduktioner. Stämningen på förvaltningen är bra men vissa insatser kommer att krävas för att ytterligare förbättra arbetsmiljön då det finns många nyanställda. Den goda responsen vi får från verksamhetsägare och medborgare i båda kommunerna upplevs som motiverande..

Distansarbetet har påverkat medarbetare på olika sätt.

Verksamhet

Pandemin har inneburit att förvaltningen har satts på prov och vi kan trots detta konstatera att vi har lyckats upprätthålla och också utveckla en väl fungerande verksamhet med god service till allmänheten.

Vi har hittat och utvecklat de organisatoriska förutsättningarna med våra samarbetskommuner, d.v.s. vi har nu fungerande processkedjor. Det har inneburit ny samverkan med en rad olika aktörer och myndigheter. Samtidigt pågår och utvecklas samverkan i det egna länet. Vi har kommit långt men det återstår mycket arbete för förvaltningen.

Arbetet med att skapa fler processer med RPA-teknik pågår.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

I princip allt arbete inom nämndens verksamhetsområde syftar till en hållbar utveckling såväl avseende planering, bygglov och miljöfrågor.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningens sjukfrånvaro har trots situationen varit låg och vi klarar uppsatta mål. Medarbetarna har visat stort engagemang och själva gjort sig delaktiga i att lösa omställningen från arbetsplats till distansarbete. Förändringstakten har fortsatt varit hög. Bedömningen är dock att situationen medfört att tilliten, samarbetet och arbetsglädjen har ökat vilket också stärker oss som arbetsgivare.

HRM (det nya personalsystemet) har gjort att det inte går att få ut de exakta sjuktalen. Men de är fortfarande på en normalnivå. Några långtidssjukskrivningar har trots detta påverkat sjuktalen, men ingen av dessa sjukskrivningar har varit arbetsrelaterade.

Bedömningen är att medarbetarna mår bra även om arbetsbelastningen under året har varit hög. Det finns en sårbarhet när vi rekryterar nytt. Perioderna av högre arbetsbelastning blir då långa.

Kunskapsnivån är hög och det finns goda förutsättningar för kunskapsöverföring till nya medarbetare tack vare en god arbetskultur där erfarenheter delas. Stämningen på förvaltningen som helhet är bra och den goda responsen vi får upplevs som motiverande.

Förvaltningen jobbar ständigt med personalfrämjande insatser och har utvecklat ett väl fungerande värdegrundsarbete. Stora APT- träffar varannan månad och enhets APT- träffar varannan månad är igång och med god delaktighet från medarbetarna.

En av våra viktigaste uppgifter kommande år är att behålla och utveckla vår personal på förvaltningen samt att kunna erbjuda ett flexibelt och stimulerande arbete med god gemenskap.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 God tillsyn

Beskrivning

God tillsyn ur målgruppens perspektiv-

Ge god service som för oss betyder att vi har ett professionellt och respektfullt bemötande samt är tillgängliga för de vi är till för genom god tillsyn som innehåller rådgivning, vägledning och prövning.

Verksamhetsområde BM

Kommentar

Vid information och vägledning står alltid den sökandes behov och intressen i fokus. En viktig del i att ha en rättssäker och effektiv handläggning är att lämna vägledning och råd för att stödja allmänheten och verksamhetsutövare i den omfattning som krävs.

Detta är en svår pedagogisk uppgift, men trots utmaningen, har förvaltningen nått stor framgång i detta uppdrag.

Det finns en god kunskap om lagstiftningen, praxis, tekniska frågor och genomförande på förvaltningen.

Andelen överklagade ärenden är väldigt liten och har en minskande tendens. Av de ärenden som har överklagats är det väldigt få som ändras hos överinstanserna. Detta tyder på att dialogen och informationen inför beslut fungerar tillfredsställande. Naturligtvis kan och ska den förbättras ytterligare. Just det faktum att ytterst få ärenden överklagas ger en signal om att de som får besluten är nöjda/ förstår besluten.

Förvaltningen har ett pågående arbete med att se över handlägningsprocesserna för att få till en ännu mer effektiv handläggning, detta arbete har kommit långt men är ännu inte färdigt.

2.4.1.2 Rättssäker och effektiv handläggning

Beskrivning

Rättssäker och effektiv handläggning ur målgruppens perspektiv. Alla ska behandlas lika inför lagen och handläggningen ska ske så snabbt som möjligt och åstadkomma resultat som är hållbara.

Verksamhetsområde BM

Kommentar

En stor del av förvaltningens huvudprocesser är utformade för att säkerställa likvärdig och rättssäker bedömning av ansökningar. Interna rutiner utöver de lagstyrda processerna grundar sig på etablerade arbetssätt och vägledning till stöd för handläggningen från andra myndigheter och rättskällor. Det finns en god kunskap om lagstiftningen, praxis, tekniska frågor och genomförande på förvaltningen.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 God tillsyn

Beskrivning

God tillsyn - Vi genomför den goda tillsynen med ett klokt arbetssätt. Genom att vi har en sund arbetskultur, logisk struktur på processer och rutiner. För att vi vet medborgarens/näringslivets behov, kan vårt grunduppdrag och förstår hur vi prövar ansökningar och handlägger anmälningar snabbt, enkelt och effektivt utan avkall på rättssäkerhet som grundar sig på relevant lagstiftning.

Verksamhetsområde BM

Kommentar

Vi försöker hantera all tillsyn men särskilt de mindre ärendena genom att praktisera vår "rättselstappa" där vi inledningsvis tar personlig kontakt och försöker inleda en dialog med

fastighetsägaren/ verksamhetsutövaren. Verkningsgraden på denna hantering bedöms som fortsatt god. Viktigt att känna till är att ej regelstyrda processer (dialog) också innebär mer uppföljning, platsbesök, möten m.m.

Samtliga processer i verksamheten har setts över. Informationshanteringsplan för gallring och arkivering är i slutskedet.

Vi är med i miljösamverkan Jönköping och i miljösamverkan Väst och byggsamverkan Jönköping och Sjuhärad vilket ger ett stort kontaktnät.

Rutiner ses över kontinuerligt.

2.4.2.2 Rättssäker och effektiv handläggning

Beskrivning

Prövningen ska ske på ett rättssäkert sätt - genom att tillämpa lagar och förordningar objektivt där alla är lika inför lagen. Samt övervaka att den lagstiftning som man anförtrots som tillsynsmyndighet följs och därigenom bidra till att samhällets övergripande mål för miljön och hälsan uppnås.

Verksamhetsområde BM

Kommentar

Handläggningen av bygglov och anmälningsärenden har en genomsnittlig handläggningstid på 18-20 dagar. Vilket är mycket bra då och väl inom stipulerad tid på 10 veckor..

Genomsnittstiden för en detaljplan är 15 månader vilket med hänsyn till nämndsammanträden och övriga kommuner får anses som ett bra resultat.

Nämndens beslut håller vid överprövningar vilket visar att tillämpningen av lagstiftning sker på ett bra sätt.-

Resultatet av strandskyddstillsynen, där vi också granskat oss själva, visar på att vi behöver förbättra informationen till medborgarna kring strandskydd.

Antalet överklagade ärenden är lågt, av de ärenden som överklagas ändras ytterst få av överinstans. Just det faktum att ytterst få ärenden överklagas ger en signal om att de som får besluten är nöjda/ förstår besluten.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 Välmående medarbetare

Beskrivning

Arbetsplatsen ska vara anpassad efter varje individs förutsättningar. Det bör finnas god gemenskap på arbetsplatsen för att skapa en sund kultur med högt i tak där cheferna är lyhörda och engagerade.

Verksamhetsområde BM

Stab/administration

Kommentar

Medarbetarna har god kompetens. Viss personalbrist råder vilket gör att arbetsbelastningen kan upplevas som hög. Planuppdragen är också fler.

Flera nya medarbetare har tillkommit till förvaltningen.

Arbetet med SAM görs kontinuerligt på APT.

Bedömningen är dock att stämningen och sammanhållningen är fortsatt väldigt god.

Sjuktalet är låga.

Arbetsledningen försöker förmedla ett lugn och uppmuntrar till att inte stressa fram beslut.

Personalgruppen har förändrats på grund av många nyrekryteringar, men arbetsklimatet upplevs som fortsatt väldigt bra. Vissa insatser kommer dock att krävas under kommande år för att bibehålls och ytterligare förbättra arbetsmiljön.

Man är generellt nöjd med teknik, möbler m.m.

Distansarbetet har till viss del fortsatt även efter restriktionerna.

Behovet av engagemang från chef skiljer sig något mellan medarbetarna, generellt vill man ha en chef som stöttar vid behov, har god närvaro i dagliga frågor men som också har tillit till att arbetet blir utfört under eget ansvar.

En av våra viktigaste uppgifter kommande år är att behålla och utveckla vår personal. Vi behöver också ständigt jobba vidare på vår värdegrund.

Personalgruppen har förändrats på grund av många nyrekryteringar, men arbetsklimatet upplevs som väldigt bra. Vissa insatser kommer dock att krävas under kommande år för att ytterligare förbättra arbetsmiljön.

Man är generellt nöjd med teknik, möbler m.m. Det är till och med så att man är nöjd med de ändringar vi har gjort i rumsdisponeringarna.

Distansarbetet påverkar medarbetare på olika sätt, vi träffar medarbetarna dagligen via digitala möten för att upprätthålla kontakt. Även individuella samtal förs regelbundet. I huvudsak mår personalen bra.

Vi har jobbat aktivt med förebyggande information kring distansarbete och arbetsmiljö och uppmuntrat till olika åtgärder vid hemarbete. Vi har också anordnat en föreläsning på temat Hälsosam arbetsplats som hölls av Ylva Wikland från kommunhälsan.

Mer återkommande "pulsmätning" hos medarbetarna planeras under 2021. Detta vill vi göra löpande för att kunna följa upp hur personalen påverkas av nya arbetssätt.

Gruppen ter sig något uppdelat, förhoppningen är att överbrygga detta med kommande gemensamma APT och andra gemensamma aktiviteter.

Ständiga förbättringar fortgår enligt plan och åtgärds paket följs. Ny åtgärdsplan kommer att arbetas fram under hösten. Utmaningar finns i kultur, struktur och arbetssätt

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 Prognossäkerhet

Beskrivning

För att långsiktigt kunna utföra och planera verksamheten samt göra erforderliga prioriteringar och omfördelningar krävs god prognossäkerhet.

Verksamhetsområde BM

Kommentar

Bygg- och miljönämndens budget är till ca 50 % beroende av intäkter från i form av avgifter från de som använder våra tjänster. Intäkter är uppdelade både i fasta avgifter och avgifter från de tjänster som man efterfrågar efter behov.

Arbetet med den ekonomiska uppföljningen har utvecklats och metoderna för att analysera det ekonomiska läget har förfinats.

Förvaltningen har bra kontroll på vilka intäkter som kommer från Tranemo och vilka som härrör från Gislaved.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Medborgarperspektivet ska poängteras, öka servicen till dem vi är till för.

I de fall taxorna har kunnat förenklas har detta skett. Om det inte varit möjligt har de exemplifierats så att de blir enklare att förstå.

En sammanställning av taxaexempel har tagits fram för bygglov och finns numera på kommunens webbplats. Den används också av kontaktcenter som nu kan svara och lämna generella upplysningar om kostnader.

Förvaltningen har bildat en projektgrupp för det fortsatta arbetet med att digitalisera detaljplaner.

Ett antal informationsmöten har hållits med enskilda verksamhetsägare inom verksamheterna plan, bygg, alkohol, livsmedel, miljöskydd i tillsynsdelar.

Informationsmöte/tillsynsmöten kommer att hållas med LRF och enskilda verksamhetsutövare inom lantbruk i stödande och informations syfte.

3.1.2 Marknadsföring av nämndens verksamhet.

Nuläge:

Nämndens arbete har uppmärksammats hos många andra kommuner, Svenskt Näringsliv, dagspress och på sociala media.

På grund av den pågående pandemin har detta arbete haft en lägre profil, men ett antal föreläsningar via teams- och skype har hållits

3.1.3 Revidera och anpassa detaljplaner

Planverksamheten har fått ett stort antal nya detaljplaneuppdrag och fler är på väg in. Det är ett angenämt problem för kommunen då det vittnar om ett utvecklingstryck vi är ovana vid. Samtidigt som trycket ökar har verksamheten haft medarbetare under upplärning och det har i många år varit svårt att hitta utbildade planarkitekter med erfarenhet. Takten på framtagandet av planer har dock ökat, idag är genomsnittstiden 15 månader vilket är ett gott resultat. Men i den plansituation som nu och på sikt råder är det svårt att prioritera målet med revidering och anpassning av äldre detaljplaner. Dessa finansierar inte heller några tjänster.

En inventering av behovet av ändringsplaner samt prioritering av planer generellt är lämpligt att ta fram under 2023.

3.1.4 Öka fokuseringen på arbetet med förorenad mark

Inom kommunen som helhet pågår nu ett arbete att hitta nya arbetsprocesser för att ytterligare kunna öka takten på detta arbete. Det kommer att kräva ytterligare mer tid och fler samråd med Länsstyrelserna och Naturvårdsverk. Arbetet involverar både strategiska ställningstagande och utveckling och utmaning av myndighetsprocesserna. Utveckling har genomförts för att genom gemensamma rutiner säkerställa gränsdragningar i rollerna mellan kommunens allmänna roll, myndighetens tillsyn och rådgivarens roll.

Inom den övergripande samhällsplaneringen har arbetet med en fördjupning av översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp påbörjats och visionerna Bro till Bro i Anderstorp samt Vision 2040 mötesplatsen vid Nissan har tagits fram. Det finns en stor utmaning i att hitta förutsättningarna att realisera dessa visioner. Nämnden behöver vara mycket aktiva för medverka till att hitta bra lösningar inom ramen för lagstiftningen som står till buds. För att kunna sanera förorenad mark på ett kostnadseffektivt och innovativt sätt krävs ett nytänkande i samtliga led.

Ett nytt arbets sätt är nu säkerställt vid bygglov/markföreningar. Nämnden tillhandahåller först rådgivning med struktur och systematik i syfte att ge högre service till industrin.

Utmaningar är att hitta rätt kompetens inom förorenad mark samt ständigt öka kompetens inom detta komplexa område. Kreativitet och nytänkande krävs. Samråd och diskussioner med Länsstyrelsen kommer troligen att behöva ske för att få till ett än mer flexibelt arbetssätt med denna

typ av frågor.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-15,39	+0,34	+1,96	-12,89	+2,5
Investeringar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,097	+0,003

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Bygg- och miljö	-0,1	-0,097	+0,003		+0,1

Ekonomisk kommentar, nämnds nivå

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
800-804 Miljö- och byggförvaltningen & Stab	-4 680	0	+650	-3 626	+1 054
801 Miljöenheten	-3 803	-250	+130	-3 090	+713
802 Kart- och mäthenheten	-3 441	+240	+470	-3 019	+422
803 Bygg- och planenheten	-3 465	+350	+710	-3 159	+306
Summa Nettoresultat	-15 389	340	1 960	-12 894	2 495

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Anledningen till överskottet är lägre personalkostnader under årets första månader på grund av vakanser.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt
Inventarier	-100	-97	22-12-31

--	--	--	--

Kommentar avslutade investeringsprojekt

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigst ällt

Kommentar särskilda satsningar

5.1.5 Uppföljning nyckeltal

Nyckeltal	UI	Delår	Utfall 31/12

Kommentar nyckeltal

6 Händelser av väsentlig betydelse

Svårighet att rekrytera kompetenta medarbetare påverkar verksamheten mycket.

Arbetet med organisationsöversynen har krävt både tid och resurser och men också skapat en viss osäkerhet bland personalen.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Verksamheten fungerar mycket väl trots flera olika typer av utmaningar. Det är fortfarande svårt att hitta rätt kompetens och erfarenhet för att komplettera personalgruppen. Osäkerheten i omvärlden innebär en utmaning för de framtida ekonomiska prognoserna. Nämnden har trots detta en god kontroll över ekonomi och verksamheten. Faktorer som bidrar till detta är ett stort engagemang från medarbetare och gott samarbete med övriga förvaltningar och stödfunktioner.

Kommunövergripande har ett nytt HR-system implementeras som inneburit en hel del problem med att få fram adekvata personaluppgifter.

Grunduppdraget beräknas uppfyllas på ett mycket bra sätt med god service. Läget är under kontroll.

Förväntad utveckling

Pandemin och efterspelet kommer fortsätta påtvinga snabba omställningar i organisationen. Hur vi är tillgängliga för våra invånare och hur vi möter företagen ställer stora krav på verksamhetens förmåga att ställa om och ändra arbetssätt. Den tillsyn som skjutits på framtiden innebär en skuld som ska arbetas av under kommande år.

Den översyn av kommunens förvaltningsorganisation som påbörjats kommer också kräva ett engagemang för att skapa delaktighet och förankring i arbetet med eventuella kommande förändringar i organisationsstrukturen. Vår tillitsbaserade styrning och ledning kommer prövas i detta sammanhang.

Just nu pågår många utredningar som kan komma att utmynna i ändringar i både Plan och bygglagen och miljöbalken. Och dessutom kommer det att ske ändringar i lagstiftningen, avgiftsuttaget och i klassificeringen av livsmedelsverksamheten. Om ändringar genomförs kommer detta innebära förändringar för nämndens verksamhet. Exakt vad dessa förändringar kommer att bli är idag svårt att förutse.

Sn §24

Dnr: SN.2022.17

1.4.1

Uppföljning 3 2022 U3 (bokslut)**Beslut**

Socialnämnden beslutar godkänna bokslutsrapport för 2022 (U3) samt översänder den till fullmäktige.

Reservationer

Lise-Lotte Jonasson (MiG), Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentin (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska tre gånger per år lämna in en uppföljning av verksamheten till kommunfullmäktige. Vid årets slut ska nämnden lämna en bokslutsrapport. Socialförvaltningen har tagit fram ett förslag till bokslutsrapport för socialnämndens verksamheter 2022.

Socialchef Susanna Olsen redogör tillsammans med representanter ifrån förvaltningen för kvalitén i verksamheterna, utfallet av mål och uppdrag samt det ekonomiska utfallet.

Bokslutet visar att flertalet kritiska kvalitetsfaktorer, mål och uppdrag inte fullt ut är kvalitetssäkrade eller uppfyllda under året. Samt en negativ avvikelse på 26 mnkr för helåret 2022.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse till nämnd daterad den 14 februari 2023
Volymförändringar Socialnämnden 2017 -2022
Verksamhetsuppföljning 2022
Förslag till bokslutsrapport 2022 Socialnämnden

Yrkanden

Lise-Lotte Jonasson (MiG), Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentin (MiG) avslag på liggande förslag med följande motivering:

2.4.4 Ekonomi

Socialnämnden skall tydligt signalera att budget inte är utifrån verksamheternas behov och att det finns allvarlig risk att tilldelad budget inte kan hållas år 2023. Flera osäkerhetsfaktorer såsom att denna kritiska faktor inte är kvalitetssäkrad. Dessutom har socialnämnden fått i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen upprätta en långsiktig plan tillsammans med en analys av befintliga och kommande förutsättningar. Detta arbete har endast påbörjats. Prognososäkerhet då denna kritiska faktor inte är kvalitetssäkrad, beroende på svårigheter att förutse verksamhetsförändringar, bristfälligt systemstöd samt svårigheter att följa personalkostnader.

3.1 Uppföljning

Tillägg till meningen ” Dock har många insatser inom verksamhetsområde genomförts”. Förtydliga vad som var planerat under år 2022 och vad blev utfallet?

Felaktig skrivning tredje stycket ” Arbetstidsförläggningen behöver inte alltid anpassas efter verksamhetens behov”. Denna formulering är olämplig, då socialnämnden kan uppfattas uppmana till avsteg från verksamhetens behov.

Sn §24 (forts.)

Mikael Kindbladh (WeP): bifall till förvaltningens förslag och avslag på MiGs avslagsyrkande

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Lise-Lotte Jonassons (MiG) Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentins (MiG) avslagsyrkande mot Mikael Kindbladhs (WeP) bifallsyrkande och finner att socialnämnden beslutar att avslå Lise-Lotte Jonassons (MiG) avslagsyrkande.

Omröstning begärs. Socialnämnden godkänner följande beslutsgång:

JA-röst för Mikael Kindbladhs (WeP) bifallsyrkande.

NEJ-röst för Lise-Lotte Jonasson (MiG), Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentins (MiG) avslagsyrkande.

Omröstningsresultat

JA-röster

Ylva Samuelsson (S)

Mikael Kindbladh (WeP)

Jessica Flod Malmgren (S)

Marie Cnattingus (S)

Jörg Neumann (M)

Hannes Rosvik (M)

Thomas Johansson (WeP)

Elisabeth Andersson (C)

Mona Almborg (C)

Anders Nilsson (SD)

Natalia Bertrand (SD)

Pauline Barvö (WeP)

NEJ-röster

Lise-Lotte Jonasson (MiG)

Gerd Wallentin (MiG)

Malin Karlsson (MiG)

Voteringen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. Därmed har socialnämnden beslutat att avslå Lise-Lotte Jonasson (MiG) Malin Karlsson (MiG) och Gerd Wallentins (MiG) avslagsyrkanden.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Socialförvaltningens ekonomer

Bokslutsrapport - 2022

Socialnämnden

Beslutad 21 februari 2023

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Välfärd och service	5
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	9
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare.....	9
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	9
3 Mål.....	14
3.1 Uppföljning.....	14
4 Uppdrag	16
4.1 Uppföljning.....	16
5 Ekonomi.....	19
5.1 Uppföljning.....	19
6 Händelser av väsentlig betydelse	22
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	23

Bilagor

Bilaga 1: Volymförändringar 2017-2022

Bilaga 2: Verksamhetsuppföljning 2022

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård.

Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har omhändertagits på ett bra sätt trots stora utmaningar. Det är några kritiska kvalitetsfaktorer som är gula, mestadels på grund av svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens, men utifrån genomförda brukarundersökningar tycker målgrupperna ändå att verksamheterna ger en god vård och omsorg. Nämnden började året med en prognos på -78,8 mnkr och slutar på ett resultat som visar ett underskott på -26,7 mnkr.

Invånare

Brucarundersökningar för 2022 visar fortfarande på goda resultat även om vissa håller en lite lägre nivå än tidigare. Föregående år har helhetsbedömningarna i brukarundersökningarna som genomförs av SKR och Socialstyrelsen visat på högre skattningar än riket, men utifrån senaste genomförda ligger Gislaved i nivå med riket.

Svårigheten med att rekrytera påverkar möjligheten att ge invånarna det stöd de behöver utifrån hur det har sett ut tidigare. Verksamheterna måste hela tiden utvecklas för att möta de förändrade behoven.

Medarbetare

Resultatet i medarbetarenkäten hamnade på totalvärde 81 där målvärdet var 75. Medarbetarna skattar dock arbetsbelastningen som hög, och möjligheten till utveckling som låg. En god arbetsmiljö är svår att uppnå utifrån svårigheten att rekrytera rätt kompetens inom alla områden. Att arbeta med utveckling är väsentligt för att kunna omhänderta de ökade behoven, men en svårighet att få till när resurser saknas. En strategi för detta måste tas fram.

Verksamhet

Utifrån en ansträngd ekonomisk situation i kombination med ökade behov i samhället har verksamheterna behövt göra förändringar och anpassningar för att hantera utvecklingen. Verksamheter har inför och under året förändrats för att möta behov. Ett HVB-hem och en gruppbostad har öppnats. Fler vård- och omsorgslägenheter har öppnats då färre personer än vanligt har flyttat ut. Införandet av HRM har lett till mer administrativ tid och mycket frustration.

Hållbar utveckling

Socialnämnden har ännu inte träffat samordnare utifrån kommunens strategi för hållbar utveckling. Detta förväntas ske i början på 2023. Strategin kommer ligga med i arbetet med planeringsdirektivet för 2024.

Utifrån resepolicyyn använder sig de verksamheterna primärt av förnybara bränslen eller hybrid-/elbilar.

Köksorganisationens förutsättningar att arbeta med ekologiska och lokalproducerade råvaror har

påverkats av inflationen.

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat hamnar på -26,7 mnkr. Det är en klar förbättring gentemot det ingångsläge som var i början på året då prognosen visade på -78,8 mnkr. Nämnden bedriver mer verksamhet nu än i början på året, så alla områden har lyckats bra med att sänka sina kostnader i relation till det stöd och den hjälp som målgrupperna får. Under året har nämnden börjat planera för att arbeta mer förebyggande och utvecklande istället för reaktivt. Detta kommer att arbetas aktivt med under 2023.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Socialnämnden	378 608	-1 059 695	-681 104	-654 450	-26 654

Förväntad utveckling

- Ökade svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa.
- Ökade svårigheter att hålla en god kvalitet i verksamheterna.
- Behov av att prioritera det förebyggande arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet
- Ökat behov av ekonomiska medel och personal för att inte riskera patientsäkerheten.
- Arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.
- Fortsätta arbetet med språkutvecklande arbetsplatser.

2 Nämndens grunduppdrag

Socialnämnden ska på uppdrag av kommunfullmäktige tillgodose kommuninvånarnas behov av vård, omsorg och service enligt gällande lagar, förordningar, riktlinjer och målsättningar.

Socialnämnden har det politiska ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper. Det hanteras inom individ- och familjeomsorgen.

Socialtjänstens verksamhet regleras främst av bestämmelser i:

- Socialtjänstlag (2001:453)
- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Kommunallag (2017:725)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Tillkommer även annan lagstiftning och föreskrifter med mera.

Socialförvaltningen är organiserad i tre verksamhetsområden samt en övergripande stabsenhet. Inom socialförvaltningen arbetar olika yrkesgrupper med att verkställa nämndens uppdrag exempelvis socionomer, undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, personliga assistenter, omvårdnadspersonal, chefer och utvecklingsledare.

Individ och familjeomsorg samt funktionshinder

Inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg samt funktionshinder ingår insatser till barn, vuxna och deras familjer som har behov av socialtjänst eller stöd av insatser enligt LSS. Att ordna boende för båda målgrupperna inom verksamhetsområdet är en del som berör såväl myndighetsutövandet som verkställigheten. Gruppboenden, serviceboenden och boende med sociala andrahandskontrakt är de vanligaste boendeformerna som efterfrågas. Verksamheten ansvarar även för ungdomsboende, anhörigstöd, personlig assistans, daglig verksamhet, korttidsverksamhet, boendestöd, ledsagning, avlösarservice och kontaktpersoner.

Vård- och omsorgsboende

Inom verksamhetsområde vård- och omsorgsboende drivs permanent boende i form av 9 vård- och omsorgsboenden, aktivering, dagverksamhet, 7 träffpunkter och kostverksamheten med 7 kök inom socialnämndens uppdrag.

Omsorg i ordinärt boende och hälso- och sjukvård

Inom verksamhetsområde omsorg i ordinärt boende och hälso- och sjukvård drivs korttidsvistelse med växelvård, hemtjänst i ordinärt boende samt sjuksköterske- och rehabiliteringsverksamheten som tillsammans utgör den kommunala hälso- och sjukvården för personer i alla åldrar.

2.1 Uppföljning - Välfärd och service

Målgrupp

Brukarundersökningar

Brukarundersökningarna som har genomförts tillsammans med SKR och socialstyrelsen visar på en lite sämre resultat än jämfört med tidigare år. Där kommunen i helhetsbedömningen av respektive brukarundersökning tidigare skattats högre än rikssnittet, har bedömningarna inom samtliga områden hamnat på nivå med riket.

Verksamhetsområdena använder sig av resultatet i brukarundersökningarna i arbetet kopplat till bland annat faktorerna i de kritiska kvalitetsfaktorerna som redovisas senare i rapporten.

Delaktighet

Verksamheterna arbetar ständigt för att den enskilde ska vara delaktig och ha möjlighet att påverka sitt liv så mycket som möjligt, utifrån sin egen förmåga. Beroende på verksamhet används olika metoder/arbetsätt för att göra den enskilde delaktig. Bland annat används IBIC (Individens behov i centrum) och BBIC (Barns behov i centrum) i arbetet med personer som har behov av stöd i det dagliga livet.

Det är viktigt att alla känner en delaktighet i sin egen process och att verksamheterna förändras för att möta målgruppernas behov.

Framtida behov

Det finns ett fortsatt behov av att skapa nya boenden/boendeformer för att möta den enskildes behov. I prognoserna för socialnämndens verksamheter har ett ökat behov av grupp- och servicebostäder identifierats.

Även riktat till målgrupperna som får stöd i form av vård- och omsorg utifrån socialtjänstlagen finns ett behov av att skapa nya boendeformer och förändra användning av befintliga boendeformer. Då målgruppen med kognitiv svikt ökar inom samhället behöver kommunen anpassa verksamheter för att kunna ge denna målgrupp rätt förutsättningar, samtidigt som mellan boendeformer för brukare med somatiska besvär behöver etableras i form av exempelvis trygghetsbostäder.

Covid-19

Inledningen av året innebar ett fortsatt arbete med att hantera en stor smittspridning av covid-19 och flera boenden drabbades hårt, främst utifrån ett stort personalbortfall.

Demens

Utbildningen är klar för Hagagården och certifiering i *Silviahemmets* vårdfilosofi är genomförd. Omvårdnaden för personer med demenssjukdom kommer att ske utifrån detta synsätt med handledning och reflektion som arbets sätt.

Verksamheten redovisar en fortsatt hög användning av lugnande läkemedel inom demensvården, vilken sticker ut både i länet och riket.

Ökat behov av vård

Hyresgästernas hälsa är sämre när de flyttar in på vård- och omsorgsboende eftersom man ger vård i större uträkning i hemmet. Allt fler äldre har behov av ett socialt innehåll i mindre skala.

Kontaktpersonen får därför en viktig roll att tillsammans med aktivering och rehab bidra till meningsfullt innehåll riktat mot varje individ. Fysisk aktivitet erbjuds flera gånger i veckan. Även inom funktionsstöd finns ett ökat vårdbehov då fler individer har mer komplexa diagnoser.

Klimatet

Under de varmaste perioderna under året påverkas både medarbetare och hyresgäster starkt när temperaturerna ökar genom klimatförändringar. Stora fönsterpartier släpper in stora mängder med värme. Det finns ett stort behov av att få stöd av regelverk då detta handlar om boendemiljö inte arbetsmiljö, även om det likväl påverkas.

Kommunikationsutmaning

Sociala medier har under 2021 och 2022 kommit att spela en större roll och det är en utmaning att få målgruppen att behålla förtroendet för verksamheterna. Tjänstemän i förvaltningen upplever ett hårdare klimat med högre frustration hos målgruppen. Det har blivit vanligare att tjänstemännen känner sig utsatta och ibland även hotade. Kommunikation behöver göras mer proaktivt för att försöka möta det motstånd som finns i samhället kring de förändringar som nämndens verksamheter behöver göra för att klara sitt grunduppdrag.

Medarbetare

Inom socialförvaltningen arbetar olika yrkesgrupper med att verkställa nämndens uppdrag. Exempel på dessa yrkesgrupper är socionomer, undersköterskor, personliga assistenter, stödassistenter, stödpedagoger, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, chefer och utvecklingsledare.

Medarbetarenkät

Under våren har en central medarbetarenkät genomförts. Kommunen har ett målvärde på ett HME-index (nöjd medarbetarindex) på 75. Resultatet för socialnämndens verksamheter ligger på 81 vilket är klart över målvärdet och en förbättring sedan senaste resultatet från 2019 som då låg på 75.

Undersökningen innehåller parametrar utifrån sex områden; allmänt, medarbetarskap, arbetsgruppen, arbetsbelastning, ledarskap och utveckling. De områden som skattat lägst är arbetsbelastning och utveckling. Framförallt är det cheferna som aviserar att de har en allt för hög arbetsbelastning. En kartläggning kring detta och åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för cheferna har påbörjats under året.

För att kunna omhänderta framtida ökade behov måste nämnden arbeta mer proaktivt och förebyggande. För att kunna göra det måste mer tid kunna frigöras till att arbeta med utveckling. Detta är svårt att få till inom områdena idag då man ofta saknar att alla grundkompetens är på plats.

När det är brist på resurser måste det dagliga arbetet prioriteras och utvecklingsarbetet får då stå tillbaka, vilket får stora konsekvenser på sikt.

Kompetensutveckling

Grundkompetens skattas fortsatt som hög inom verksamheterna, även om alla områden får svårare och svårare att rekrytera personal med rätt kompetens. Mer tid för handledning krävs för att kunna säkerställa att alla medarbetare kan utföra sitt arbete kvalitativt. För att kunna möta förändrade behov inom samtliga områden är kompetensutveckling en viktig fråga. Flera satsningar görs för att stärka medarbetarna, men det är en fråga som behöver arbetas med mer för att möta de behoven som finns hos både medarbetare och brukare.

Inom exempelvis funktionsstödsverksamheterna pågår kompetensutvecklande insatser riktat till pedagogiskt förhållnings- och arbetssätt (PFA), samt studiecirkelverksamhet (psyk e-bas) kopplat till suicidprevention. Under våren har föreläsningar om autism och utbildning i motiverande samtal (MI) genomförts. Inom vård- och omsorgen pågår exempelvis satsningar med stöd av äldreomsorgslyftet för utbilda vårdbiträden till undersköterskor.

Fortsatta kompetensutvecklingsinsatser behöver genomföras inom flera områden, i form av bland annat utbildning i socialdokumentation och skapa en djupare förståelse för IBIC.

Arbetet med språkutvecklande arbetsplatser har kommit igång under året och kommer att fortsätta att utvecklas framöver. Språk och kommunikation är grunden för att arbetsplatsen ska utvecklas. Vinster av språkutvecklande arbetssätt ser man i en förbättrad arbetsmiljö, bättre dokumentation, tydligare kommunikation, öppnare klimat och ökad kvalitet och säkerhet på arbetsplatsen.

Kompetensförsörjning

Stora delar av socialnämndens verksamheter signalerar att kompetensförsörjningen är utmanande. Där fler sedan tidigare ett antal yrkesgrupper identifierats som särskilt svåra att rekrytera till, där konsulter tas in för att säkerställa kvalitén i uppdragen är en del. Dock ser vi fler funktioner och tjänster som blir allt mer svår rekryterade. Inför sommaren gör flera enheter bedömningen att de kommer behöva be medarbetare att flytta semestrar, byta arbetsplats eller beordras in. Detta tillsammans med utvecklingen att färre ska serva fler utifrån demografiutvecklingen skapar oro kring framtida kompetensförsörjning

Samplanering - Vård- och omsorgsboenden

Samplaneringsområden har organiserats för att skapa struktur för kvalitets- och utvecklingsarbete genom samarbete. Syftet är att skapa likvärdigt arbetssätt och processer och därmed trygghet och effektivitet för både omvårdnadspersonal, verksamhetsledare, assistenter och chefer. Resultat kommer dröja och arbetssättet måste få växa fram genom delaktighet och anpassat efter respektive område, men förhoppningen är att det ska ge goda effekter på arbetsmiljön.

Sjukfrånvaro

Sedan införandet av personalsystemet HRM har inte sjukfrånvaron varit möjlig att följa med stöd av personalsystemet. Cheferna arbetar med sina personalgrupper utifrån frånvarotillfällena och personalkännedomen för att förebygga långtidsfrånvaro och omhänderta sjukfrånvaron.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet sköts med stor seriositet i form av skyddsronder, OSA, rehabverktyget Adato, stående punkt på APT och i utvecklingssamtalen. Verksamheterna har kommit igång med arbetet utifrån SAM-modulen i Stratsys och tillbudsrapporteringen i KIA. Detta uppmärksammandes också i den granskning som arbetsmiljöverket genomförde inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd. Där verksamheten fick med beröm godkänt för sitt arbetsmiljöarbete.

Verksamhet

Volymökningar

Behovet av stöd ifrån socialnämndens verksamheter har fortsatt öka under året. Exempel på volymökningar under året och hur dessa har hanteras är utökningen av korttidsplatser inom korttidsverksamheter, utökning av platser i drift inom vård- och omsorgsboendena, förändrad drift av Mofors barnboende till gruppboende Ågatan och öppnandet av HVB-hemmet Kastanjegården. Ett arbete som kvarstår är att omvandla somatiska vård- och omsorgsboendeplatser till demensplatser. Även inom hemtjänsten så har antal timmar per månad ökat under året. Här ser nämnden vikten av att börja arbeta mer förebyggande för att kunna försöka sänka behoven på sikt. Inom individ- och familjeomsorgen har antalet våldsärenden ökat sedan 2020. Det handlar ofta om våld i nära relation där också många minderåriga barn är inblandade. Statistik med volymförändringar under de senaste åren ligger med som en bilaga.

Hemmaplanslösningar

Inom samtliga verksamheter ligger fokus på att kunna erbjuda målgrupperna stöd på hemmaplan och undvika externa placeringar. För att kunna möta ökande och föränderliga behov och krav behövs kompetenshöjande insatser, tillsammans med en förändringsbenägenhet. För att omhänderta detta har verksamheterna upprättat och utvecklat olika samverkansgrupper-/forum.

HRM

Införandet av HRM har stora brister vilket har lett till en hög ansträngning hos chefer och administratörer. Det har även skapat oro hos många medarbetare då känslan har varit att man inte kan lita på systemet.

Välfärdsteknik

Det finns ett stort behov av ett övergripande utvecklingsarbete och struktur för arbete med digitaliseringsfrågor. Ett hållbart arbete där man strategiskt väljer vad man startar med och en plan för hur och vem som ska förvalta över tid.

Ett sådant exempel är att larmsystemen inom vård- och omsorgsboendena är i behov av att bytas ut. Då befintligt system är analogt och ett digitalt trygghetssystem skulle skapa bättre förutsättningar för en god vård och omsorg. Detta genom tillbehör som sensorer som reagerar på rörelsemönster och mätmöjligheter av olika slag som stödja undersköterskan i sin bedömning och prioritering.

Hjälpmedel

Hjälpmedelsförskrivning fortsätter att vara hög. Det är ett resultat av att fler skrivs ut i ett tidigt skede från sjukhus och det ökar behov av hjälpmedel i hemmet. Verksamheterna har under året arbetat aktivt med att få bättre koll på hjälpmedel som förskrivs och var de finns. Kostnader inom hjälpmedel har ökat kraftigt under de senaste åren vilket gör att verksamheterna behöver säkerställa rutiner och arbetsätt för att få koll på detta.

Introduktionsprocess

Introduktionsprocessen är i behov av revidering både för chef och medarbetare. Då denna idag av både medarbetare och chefer upplevs ineffektiv och tidskrävande. Ett arbete för detta har påbörjats under året på staben. Flera delar ligger inom andra stödfunktioners processer, som exempelvis IT och HR. Här förs dialog om hur vi kan arbeta tillsammans för att säkerställa en smidigare och mer kvalitetssäkrad process.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

Minskat resande och fossilfria bilar

Resandet inom förvaltningen har fortsatt varit lågt under året, där i huvudsak de resor som genomförts har varit relaterat till brukarnära arbete. Även fortsättningsvis sker vissa utbildningar och möten digitalt, både internt och externt.

Huvuddelen av fordonen som används inom de utförande verksamheterna, såsom hemtjänst och hemsjukvård, är på ett eller annat sätt fossilfria.

Agenda 2030

Under 2022 har inga särskilda åtgärder kopplat till agenda 2030 varit i fokus för socialnämndens arbete. Fokus har under året varit på att hantera de ökade behoven i samhället i relation till svårigheten att rekrytera personal. Precis som tidigare nämnts i rapporten så blir utvecklingsarbete och arbetsuppgifter utöver det dagliga arbetet svårt att prioritera när grundbemanningen är låg.

Barnkonventionen

Arbetet och tankesättet inom de verksamheter som är inriktade emot barn och unga, genomsyras av barnrättslagen.

2.3 Uppföljning - Arbetsgivare

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Uppföljning sker under avsnittet om kritiska kvalitetsfaktorer samt följs upp under målet- "förbättra attraktiviteten hos socialförvaltningens medarbetare".

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 *Delaktighet och inflytande*

Beskrivning

Den enskilde skall vara delaktig och ha inflytande i sitt liv utifrån sina förutsättningar

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Bedömningen i helhet är att denna kritiska kvalitetsfaktor är godkänd. Delaktigheten och inflytandet för individen inom socialnämndens verksamheter är god.

Samtliga verksamhetsområden visar bra resultat i brukarundersökningarna när det gäller delaktighet och inflytande. Införandet av IBIC (individens behov i centrum) har varit till hjälp att säkerställa att målgruppen får den hjälp de behöver. Eftersom IBIC är nytt så finns det fortfarande utvecklingsmöjligheter. Medarbetarna har ett pågående arbete med att utveckla sina kunskaper inom IBIC för att skapa ännu bättre effekter.

2.4.1.2 Gott bemötande och tillgänglighet

Beskrivning

Professionellt förhållningssätt med ödmjukhet och respekt för den enskilde, samt kompetent personal med jämlikt bemötande, och ett gott föredöme.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god.

De olika brukarundersökningarna visar även här goda resultat. Samtliga verksamhetsområden har resultat på över 90% på frågan om de upplevt ett gott bemötande. Samtliga områden prioriterar arbete utifrån bemötande. Ett exempel som kan nämnas är inom demensvården där man arbetar efter Silviahemmets vårdfilosofi, som utgår ifrån de fyra hörnstenarna: personcentrerad vård/symtomkontroll, teamarbete, anhörigstöd och kommunikation/relation.

De verksamheter som följt upp tillgängligheten i brukarundersökningarna visar en något lägre siffra utifrån tillgänglighet, där ligger resultatet strax över 80%.

2.4.1.3 God vård och omsorg

Beskrivning

Socialnämndens verksamheter bedriver en kvalitativ vård och omsorg

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor - åtgärder planeras.

Trenden utifrån denna faktor har historiskt sett visat en negativ utveckling utifrån kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen. Nu har verksamheterna tagit nytt grepp om kvalitetsarbetet vilket förhoppningsvis skall leda till att bryta den negativa trenden. Under hösten har en handlingsplan för patientsäkerhet tagits fram. Utifrån handlingsplanen skall nu åtgärder implementeras för att stärka patientsäkerheten.

Det sker en ständig utveckling av arbetsmetoder och organisering för att försöka säkerställa en god kvalitet, utifrån ett allt mer ansträngt läge. Vidare arbete som behöver intensifieras är arbetet med att öka kunskap och analys utifrån avvikelser och uppföljning. Detta är ett pågående arbete.

En insats kopplat till patientsäkerheten som genomförts under första halvåret är att förvaltningen upprättat förändrade rutiner för delegering och även tagit fram en ny utbildning utifrån delegeringen.

Det svåra rekryteringsläget utifrån kvalificerad personal inom såväl brukarnära och myndighetsutövande verksamheter, påverkar förutsättningarna för socialnämndens verksamheter att leverera en god vård och omsorg till kommunens invånare.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Kompetent och engagerad personal

Beskrivning

Engagerad personal med relevant kompetens och erfarenhet. Men även god inställning, hög delaktighet och engagemang för sitt yrke.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god med risk för försämring under kommande år.

Utifrån engagemanget är denna faktor god, där 89% av medarbetarna inom socialnämndens verksamheter bedömer att de har ett arbete som engagerar. Upplevelsen ifrån verksamhetsområdena är att personalen har ett högt engagemang kopplat till målgrupperna och enheterna. Den stora andelen medarbetare besitter fortsatt rätt kompetens för sina uppdrag och har lång erfarenhet av sina yrken.

Det är fortsatt svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Där antalet konsulter för att säkra baskvalitet inom både myndighetsutövning och inom legitimerade yrken har ökat under året. Även inom de brukarnära verksamheterna har svårigheterna att tillsätta tjänster med rätt kompetens ökat. Många tjänster är fortsatt möjliga att tillsätta, men tillsätts med personal som saknar rätt kvalifikationer.

Förvaltningen har utifrån detta påbörjat arbetet med språkutvecklande arbetsplatser, då förvaltningen ser en ökning av sökande som är språksvaga. Dessa sökandes kompetens behöver omhändertas för att möta förvaltningens behov av kompetens.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 God arbetsmiljö

Beskrivning

God arbetsmiljö skall bestå av gott bemötande, delaktighet, tillit, kommunikation och gemensamma värderingar. God fysisk arbetsmiljö.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor - åtgärder planeras.

Den upplevda fysiska och psykosociala arbetsmiljön varierar stort mellan socialnämndens olika verksamheter. Där vissa enheter signalerar en upplevd god arbetsmiljö i stort utifrån ett medarbetarperspektiv, andra enheter signalerar hög grad av negativ stress och ohållbar arbetsbelastning.

Under våren/försommaren genomfördes en kommunövergripande medarbetarenkät som förstärker bilden utifrån variationen av förutsättningar och upplevd arbetsmiljö. Där 62% av medarbetarna skattat ett positivt värde utifrån arbetsbelastning och 65% att arbetsmiljön är tillfredsställande.

Vid hög arbetsbelastning kan det vara svårt för verksamheterna att arbeta med förebyggande åtgärder. Förvaltningen har under året gjort förändringar i organisationen genom exempelvis nya tjänster, för att kunna möjliggöra arbete med verksamhetsutveckling på ett bättre sätt. Detta arbete kommer även att prioriteras under 2023.

2.4.3.2 *Kommunikativt ledarskap*

Beskrivning

Närvarande och engagerade chefer som bjuder in till delaktighet.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god.

Samtliga verksamheter signalerar att ett upplevt gott kommunikativt ledarskap. Enhetscheferna arbetar med kommunikation och transparens. Informationsflödet ifrån cheferna fungerar och upplevs som positivt.

I medarbetarenkäten skattar medarbetarna ledarskapet positivt, utifrån faktorer som förmåga att föra dialog, ge återkoppling, närvarande/tillgänglig och bidragande till ett positivt arbetsklimat.

2.4.3.3 *Lärande miljö*

Beskrivning

En prestigelös lärande arbetsmiljö med kompetens och kunskapsutveckling i fokus.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Bedömningen är att kvaliteten på denna faktor är god.

Utifrån medarbetarenkätens resultat bedömer medarbetarna att det finns goda möjligheter att tillsammans diskutera och dela med sig av kunskaper och erfarenheter. Förutsättningarna till kompetensutveckling ser olika ut i verksamhetsområdena. Vissa upplever att möjligheten finns att ge personalen den utbildning som behövs. Medan andra verksamheter har svårare att tillgodose behovet till kompetensutveckling.

Inom myndighetsutövningen arbetas ständigt med ett lärande, då personalen tar del av utbildningar och kurser utifrån sina respektive områden. Ett lärande sker också i de gemensamma ärendegenomgångarna som sker på enheterna.

Utifrån vård- och omsorgsboendena signaleras att lärandet i vardagen har påverkats negativt då det är svårt att få till handlednings- och utbildningsstöd i den utsträckning som behövs.

Samtliga verksamheter har pågående arbete med att vidareutbilda personalen och hitta stöd och arbetsmetoder som exempelvis att ta fram kompetensutvecklingsplaner för alla grupper.

Förvaltningen arbetar med att se över introduktionen och annat utbildningsmaterial som finns i kunskapsportalen.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Kostnadseffektivitet och budgetföljsamhet.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor - åtgärder planeras.

Redan i planeringsdirektivet signalerades ekonomiska konsekvenser utifrån tilldelningen av medel till socialnämnden och dess verksamheter. Budgetföljsamheten är överlag bra och enhetscheferna har god kännedom om och lojalitet till lagd budget. Enheterna arbetar aktivt med sina uppföljningar månadsvis för att följa den ekonomiska utvecklingen. I detta arbete är ekonomistöden en viktig faktor.

I samband med fastställandet av uppföljningsrapport I fick socialnämnden tillsammans med kommunstyrelsen i uppdrag att upprätta en långsiktig plan för en ekonomi i balans. Där arbetet med att analysera befintliga och kommande förutsättningar för socialnämndens uppdrag och verksamheter och påbörjats under året.

2.4.4.2 Prognossäkerhet

Beskrivning

Korrekt underlag för en korrekt och kontinuerlig prognossäkerhet.

Verksamhetsområde SOC

Stödfunktioner

Kommentar

Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor - åtgärder planeras.

Socialnämndens verksamheter arbetar aktivt med sina prognoser månadsvis och har en god samverkan med ekonomistödet kopplat till uppföljning och prognoser. Till stöd för prognoserna har cheferna tillgång till uppföljningsmallar och även möjlighet att månatligen genomgång med verksamhetsområdenas ekonomer. Den stora skillnaden från första prognosen till resultatet beror mestadels på tilläggsanslaget på 26 mnkr samt arbetet med att minska kostnader och ökade intäkter.

Att prognoserna varierat över tid under året, beror på att flera av verksamhetsområdets insatser är svåra att förutse. Eftersom verksamheterna är så föränderliga sätts prognoserna ofta utifrån

försiktighetsprincipen. Detta är något förvaltningen behöver jobba med under kommande år, att våga sätta en mer exakt prognos även om det kan svänga. Det finns även svårigheter med systemstöden i kommunen som helhet. Som exempel införandet av HRM där personalkostnader är svåra att följa upp. Även processerna kopplade till andra förvaltningar ses som en riskfaktor då de inte alltid är samkörda.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Förbättra attraktiviteten för socialförvaltningens medarbetare

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-10

Det övergripande arbetet med att förbättra attraktiviteten för socialförvaltningens medarbetare har under året inte omhändertagits fullt ut. Dock har många insatser inom respektive verksamhetsområde genomförts.

En av de insatser som genomförts under året är studier på betald arbetstid till undersköterska och specialistsjuksköterska. Satsningarna möjliggörs tack vare statsbidraget Äldreomsorgslyftet och Nära Vård.

Arbetstidens förläggning behöver alltid anpassas efter verksamhetens behov. Flera enheter ser stort värde i att kunna erbjuda helgtjänster för att öka attraktiviteten att arbeta på helg och intresset hos medarbetare finns inom förvaltningen. Men i väntan på definitivt beslut om helgtjänster har flera enheter börjat röra sig mot en alltmer individanpassad schemaläggning genom exempelvis delade turer för de som vill och annars kan man arbeta varannan helg. Samt mer frekvent arbete på helg för de som önskar fler lediga vardagar. Ökad individuell anpassning harmoniserar väl med de rekryteringsutmaningar som förvaltningen står inför.

För att skapa delaktighet i schemaplaneringen ges medarbetarna möjligheter att inkomma med önskemål och anpassningar i schemat för kommande schemaperiod, utifrån detta anpassas schemat med utgångspunkt i verksamhetens behov. För att skapa rätt förutsättningar utifrån planering och uppföljning av schemaläggningen ser förvaltningen ett behov av ett användarvänligt systemverktyg. HRM ger idag inte förvaltningen det stöd som behövs utan skapar istället ökad administrativ börda. En provperiod är initierad inom fyra enheter för att utvärdera ett nytt systemstöd inom schema och bemanning.

För att skapa förutsättningar för delaktighet och hållbarhet på arbetsplatsen behöver chefernas förutsättningar ses över. Idag har cheferna en hög arbetsbelastning och i många fall ett stort antal underställda medarbetare. Samtidigt är systemstödet bristfälligt vilket påverkar chefernas arbetsmiljö i stor utsträckning; särskilt i samband med på och av anställning, där svårigheter finns kring att säkerställa att personalen får tillgång till system i samband med anställningen.

Att alla medarbetare har goda kunskaper i svenska språket är väsentligt för både brukare, anhöriga, kvalitetssäkringen och övriga kollegor. Under kvartal 4 sättes projektet språkutvecklande arbetsplatser som innebär tre olika block för att säkerställa rätt nivå på svenska språket inom förvaltningens verksamheter. Det första innebär att språksvaga medarbetare utbildas i svenskaspråket dels på arbetstid och dels på sin egen fritid. Samarbetet sker med CLL, komvux, i Gislaved. Del två

innebär att språkombud utbildas på varje arbetsplats som har till uppgift att underlätta för språksvaga individer att utvecklas. Ett språkombud är en trygg kollega som är kunnig i svenska språket och som arbetar med metodhandledning. Det tredje steget avser chefsutbildning för hur metoder och anpassningar behöver utformas för att successivt stärka språknivån. Hela satsningen genererar kvalitetssäkring och skapar också en förbättrad arbetsmiljö för erfarna och kunniga kollegor.

Nära ledarskap inom hemtjänsten är ett projekt som drivs under tre år med syfte att öka tillgänglighet och närhet till närmsta chef samt att arbeta med ökad målstyrning. Resultaten avseende första året utvärderas inom kort och hittills beskrivs projektet som lyckat med förbättringar inom flera områden.

Konceptet heltidsresan innebär att på ett effektivt sätt matcha verksamheternas behov med medarbetarnas kompetens och sysselsättningsgrad. Då resurs för uppdraget har saknats under året samt att införandet av HRM (införandet skedde februari 2022) har varit mycket påfrestande för hela förvaltningen har arbetet inte kunnat drivas framåt. Förvaltningen har hög sjukfrånvaro och medarbetare som arbetar deltid. Uppdrag till förvaltningen finns under 2023 att minska sjukfrånvaron vilket kan skapa goda effekter på flera plan. Prövoperioden för det nya systemstödet gällande schema och bemanning utvärderas under våren och skulle kunna vara en del i lösningen för att omhänderta de logistiska utmaningarna med heltidsresan.

3.1.2 Den upplevda delaktigheten hos brukare och klienter ska överstiga 80%

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-10

Brukarundersökningarna på frågan om delaktighet visar följande resultat:

Inom funktionsstöd upplever 86% att de får vara med och bestämma.

I Socialstyrelsens brukarundersökning inom vård- och omsorgsboende svarar 83% på frågan om personalen brukar ta hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras. För det område som genomför egen brukarundersökning är resultatet att 95% upplever att personal tar hänsyn till åsikter och önskemål. 91% upplever att de har en god relation till sin kontaktperson och 95% uppger att de får hjälp med allt som behövs under veckan.

Inom ordinärt boende och hälso- och sjukvård ligger resultaten mellan 80 till 100 %.

Eftersom alla verksamheter ligger på resultat över 80 % anses målet uppnått.

3.1.3 Öka tillgängligheten av stöd för föräldrar till barn 7-20 år

Senaste kommentar

År (U4) 2022 2023-02-10

Målet anses uppfyllt då en kurator tillträdde i september som ska arbeta med föräldrastöd för åldern 7-18 år på Enheten barn och familj, råd och stöd.

Under de sista månaderna på året har kuratorn främst fokuserat på att starta upp verksamheten genom att vara på studiebesök i andra kommuner, formulerat information i olika kanaler t.ex. broschyrer och på hemsidan. De första resultaten av satsningen väntas under 2023.

3.1.4 Utveckla det förebyggande arbetet.

Senaste kommentar

Ar (U4) 2022 2023-02-10

Målet är inte uppfyllt utan arbetet fortsätter under 2023.

Socialnämnden har fattat beslut om att inrätta tjänster under 2023 som ska arbeta med förebyggande arbete riktat mot barn, unga och äldre.

Uppdraget med att utöka samarbetet mellan barn- och utbildningsförvaltningen, fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen och socialförvaltningen är igång på strategisk nivå. Mer om detta finns redovisat i uppföljningen av detta uppdrag.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.1.1 *Ta fram ett helhetsförslag för äldres boende.*

Beskrivning

Se över hur mellanboenden, 70+ boenden, trygghetsboenden och biståndsbedömda trygghetsboenden kan möjliggöras. Även förutsättningar till fler så kallade flexibla boenden i vår verksamhet ska utredas. I uppdraget ingår att bedöma behov, utförande och omfattning för att möta efterfrågan och för att möjliggöra aktiva och positiva flyttkedjor.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-05-31

Kommentar

Utredningen har genomförts av kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen. Utredningen redovisades för kommunfullmäktige den 19 maj.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 maj att godkänna redovisningen av uppdraget och att uppdragen i utredningen nämnda förvaltningarna och bolagen att genomföra de fyra punkter som beskrivs i utredningens förslag till genomförande, vilket innebär:

- Att i samband med översynen av de kommunala bolagen ska slutsatserna i ovanstående utredning vägas in. Frågeställningarna kring ekonomiska konsekvenser samt hyressättning vid förflyttning av ägandet av fastigheter till kommunala bolag ska särskilt analyseras.
- Att Kommunhus AB uppdrar till AB Gislavedshus att utreda möjligheten till nyproduktion av ett vanligt trygghetsboende. Socialförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen ska samrådas i processen. Ett helhetsförslag på vad kostnader blir och konsekvensen för bolagets verksamhet ska ingå.

- Att en markanvisning ska planeras för att möjliggöra vanliga trygghetsbostäder i kommunen. En lämplig plats ska väljas och kravställningen i anbudsförfarandet ska utarbetas av tekniska förvaltningen i samråd med kommunstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen i enlighet med kommunens riktlinjer för kommunal mark, markanvisningsavtal och exploateringsavtal.
- Att komplettera utredningen utifrån ett helhetsperspektiv rörande frågor kring vård- och omsorgsboende och korttidsplatser där framtida behov och lokalförsörjning omhändertas tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen.

4.1.2 Nämnd

4.1.2.1 *Samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ska utvecklas.*

Beskrivning

Förvaltningarna ska tillsammans ta fram och implementera en arbetsstruktur, som bidrar till utökat samarbete mellan förvaltningarna. I uppdraget ingår också att göra en kartläggning för hur kommunen arbetar förebyggande för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre, som grund för att vidareutveckla arbetet kommande år.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Uppdraget att utöka samarbetet mellan de aktuella förvaltningarna är igång på strategisk nivå. Under andra halvåret har även en representant från kommunstyrelsen deltagit i arbetet för att få med hela kommunens perspektiv på förebyggande arbete.

Inledningsvis har arbetsgruppen påbörjat med att identifiera redan pågående och etablerade samarbeten mellan förvaltningarna.

Under året har ett samarbete inletts mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen och socialförvaltningens träffpunkter avseende hälsocoach och gruppverksamhet.

4.1.2.2 *Ta fram en kommunikationsplan*

Beskrivning

Förvaltningen ska ta fram och implementera en kommunikationsplan för kommunikation externt. Kommunikationsplanen ska beröra: Vilka beslut som ska kommuniceras ut och hur. Specificera kommunikationssatsningar som behöver göras för att öka kunskapen om verksamheten i samhället för att försöka minska förväntansgap. En plan förkontinuerlig medborgardialog för att bidra till en ökad delaktighet och ökat förtroende.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Uppdraget har inte kunnat färdigställas i sin helhet under 2022 på grund av vakanser på staben och på grund av att arbetet med övergripande strategier för kommunikation i kommunen har pausats. En dialog med den nya kommunikationschefen har påbörjats kring vilket stöd nämndens verksamheter behöver och hur vi ska kunna organisera oss för att kunna få till ett mer proaktivt arbete med kommunikation överlag i förvaltningen.

I det arbetet som har gjort hittills i uppdraget har det identifierats vissa saker som behöver komma på plats för att vi ska kunna möta våra invånare på ett bättre sätt. De delar som ses som mest centrala är följande:

- Besluta om en organisation för att omhänderta kommunikationsuppdraget. Vem gör vad, när och hur?
- Lyfta kommunikationsperspektivet som en del i de fasta mötena som presidieberedning, förvaltningens ledningsgrupp med flera.
- Inkludera kommunikationsperspektivet för handläggaren av ärenden till nämndprocessen.
- Utveckla samarbetet med Kontaktcenter och kommunikationsavdelningen
- Utveckla arbetssättet med att följa upp statistik från Kontaktcenter och från hemsidan för att hitta förbättringsområden.
- Underlätta för cheferna att föra information vidare både uppåt och neråt i organisation.

Allt detta kan hjälpa till att skapa ett mer proaktivt arbetssätt med kommunikation. Där information som går ut blir kvalitetssäkrat och kommer ut i rätt tid för att ge kommunens invånare en möjlighet att hålla sig informerade om vad som händer och att de får en förståelse för hur och vad nämndens verksamheter arbetar med.

Under året har en ny hemsida arbetats fram i kommunen. Den lanserades 1 februari 2023. Verksamheterna har gjort ett bra jobb med att utveckla och förenkla informationen på hemsidan, som förhoppningsvis kan vara till hjälp för alla invånare i kommunen.

Kvar att arbeta med i uppdraget är processen för medborgardialog. Hur kan vi skapa en högre delaktighet hos målgrupperna i våra verksamheter? Det är särskilt viktigt att de görs delaktiga i förändringsarbete som sker för att tillsammans kunna skapa hållbara lösningar, och skapa en större förståelse.

Arbetet med kommunikation kommer att fortgå under 2023 och prioriteras högt av både nämnd och förvaltning.

4.1.2.3 *Utreda möjligheten att öppna ett härbärke för hemlösa*

Beskrivning

Förvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att öppna ett härbärke för hemlösa i samverkan med Hela människan. I uppdraget ingår också att se över möjligheten att samverka med grannkommuner för att ta fram en så hållbar lösning som möjligt.

Uppdragsgivare:

Nämnd

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Representanter ifrån socialförvaltningen har träffat frivilligorganisationer vid 2 tillfällen under året för att diskutera möjligheterna och förutsättningarna för ett härbärke i Gislaved. Det finns ett intresse från dessa att starta upp ett härbärke. De har även fått vissa ekonomiska löften för bedriva en verksamhet.

Hela Människan har fått statsbidrag för att göra en fältstudie utifrån vilka behov som finns för att minimera hemlöshet, denna fältstudie kommer att genomföras under hösten.

Värnamo har under året startat upp ett härbärke, där de även har öppnat upp möjligheten för övriga kommuner inom GGVV att köpa platser vid behov. Därmed anses behovet tillgodosett och därför öppnas inget eget härbärke i Gislaveds kommun.

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-654,5	-78,8	-39,9	-681,1	-26,7
Investeringar	-7,0	0	0	-5,2	1,8

Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Socialnämnden	-7,0	-5,2	1,8	74,3%	-2,1

Ekonomisk kommentar, nämndsnivå

Socialnämnden har haft en budget för 2022 på 654,5mnkr inklusive kompensation på 26 mnkr för individ- och familjeomsorg och funktionsstöd ifrån kommunfullmäktige. I de 654,5 mnkr ingår den satsning som kommunfullmäktige beslutade om i sitt planeringsdirektiv för 2022 på 8 mnkr riktade mot IFO och funktionsstöd samt tillskott på 2,1 mnkr som kompensation i utjämningsystemet för LSS och 1,2 för generella statsbidrag.

Prognosen för socialnämndens verksamheter den 31 Mars 2022 var ett negativt utfall på -78,8 mnkr. Utfallet för socialnämnden har förbättrats och underskottet för socialnämnden landade på -26,7mnkr. Detta kan delvis förklaras med den kompensation från kommunfullmäktige motsvarande 26 mnkr samt ökade intäkter som bland annat kommer från statsbidrag.

Socialnämndens verksamheter har under året arbetat aktivt med förebyggande insatser för en budget i balans. Verksamheterna har under året 2022 fått ökade kostnader då 5 nya platser på grupp- och

serviceboende öppnats upp samt mellan 9-11 fler platser inom vård- och omsorgsboende än budgeterat. Under året har ett nytt HVB hem (hem för vård och boende) startats upp vilket har bidragit till ökade kostnader men också besparingar som minskat antalet externa placeringar. Samtidigt har avtalet för externa placeringar på Solbacka omförhandlats så att kostnaden för de externa placeringarna har minskat. Volymökningarna gällande hemtagning inom korttidsvården har skett tillsammans med ökade volymer av hemtjänstinsatser. Inom alla verksamhetsområden finns fortfarande vårdtunga individärenden som inte kan hanteras inom budgetramen.

Under året har nämndens verksamheter även varit i behov av att ta in konsulter för att kunna säkerställa bemanningen och kapaciteten inom yrkeskategorierna sjuksköterska, fysioterapeut, socialsekreterare och biståndshandläggare LSS. Kostnaden för en inhyrd konsult överstiger kostnaderna för en ordinarie medarbetare vilket gör att bemanningstätheten minskas.

Under året har färre individer gått bort samtidigt som landstinget arbetar med sin vårdskuld efter pandemin vilket ökat antalet färdigbehandlade patienter. Detta resulterar i att betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade patienter ökat där kostnaden uppstigit till ca 9 mnkr.

Investeringsredovisningen visar 1,8 mnkr som inte nyttjats under år 2022. Förklaringen till detta är behovet som fanns när investeringsbudgeten tog förändrades bland annat för att lokaler gjorts om som frigjort annat utrymme för hemtjänsten. Samtidigt har rum som funnits behov av på Weland och Solbacka inte kunnat lösas under året. Några investeringar har också visat sig bli billigare än budgeterat.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprognos 31/3	Avvikelse helårsprognos 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Socialnämnden	-9 556	1 500	0	-8 948	608
Individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd	-290 918	-44 400	-9 440	-289 063	1 855
Vård- och omsorgsboende	-178 698	-23 500	-25 500	-200 385	-21 687
Omsorg i ordinärt boende samt hälso- och sjukvård	-162 314	-12 500	-5 800	-170 035	-7 721
Socialförvaltningen stab	-12 964	100	804	-12 673	291
Summa Nettoresultat	-654 450	-78 800	-39 936	-681 104	-26 654

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Socialnämnden

Socialförvaltningen innehåller budgeten för socialnämnden och de delar som är direkt kopplade till nämndens verksamhet. Verksamhetsområdet gör ett positivt utfall på 608 tkr vilket beror främst på vakanta tjänster samt sjukfrånvaro.

Individ- och familjeomsorg samt funktionshinder

Verksamhetsområdet har gått från ett prognostiserat underskott på ca -49 mnkr till ett överskott på 1,8 mnkr. Skälet till det förbättrade resultatet är sammantaget 26 mnkr i tilläggsbudget.

Verksamheten har en minskning av en cheftjänst samt vakanta tjänster. Verksamheten har också erhållit högre bidrag från Migrationsverket än prognostiserat till följd av kriget i Ukraina. Genom att starta ett HVB hem har antalet externa placeringar minskat vilket också haft positiv påverkan på utfallet.

Externa placeringar har bidragit till ett underskott i verksamheten på -11,5 mnkr, samtidigt har dessa

kostnader minskat från föregående period eftersom dygnskostnaden för kvarvarande placeringar har förhandlats ner.

Värt att notera är att kostnaderna för övertid har fördubblats sedan förra året. Utredning pågår tillsammans med HR-avdelningen.

Vård- och omsorgsboende

Verksamhetsområdet visar i bokslutet en negativ avvikelse i förhållande till budget på -21,7 mnkr. Skälet till den negativa avvikelsen är framförallt vårdtunga individärenden som fortsatt påverkar verksamheten och att mellan 9-11 fler platser har varit öppna än de 246 budgeterade, vilket resulterat i ökade kostnader. Ytterligare faktorer som belastat verksamheten negativt är ökade el- och matkostnader. Verksamheten har fortsatt höga hyresförluster vilket uppgår till ca 4,5 mnkr. Hyresförlusterna beror på att det finns lägenheter som inte nyttjas men som ändå genererar kostnader.

Trots det negativa utfallet har resultatet förbättrats efter bland annat insatser genomförts i verksamhetsområdet inom digitalisering med äldre i fokus. Intäkterna från icke prognostiserade statsbidrag har också bidragit positivt till verksamhetens resultat.

Ordinärt boende och sjukvård

Verksamhetsområdets resultat visat ett underskott på -7,7 mnkr. Underskottet beror framförallt på ökat antal hemtjänsttimmar samt betalningsansvar för medicinskt färdigbehandlade patienter där kostnaden uppstigit till ca 9 mnkr. I början av året fanns också ett vårdtungt individärende som uppgick till 2 mnkr.

Verksamheten har inom den kommunala hälso- och sjukvården haft svårt att rekrytera fasta tjänster vilket påverkat resultatet. Verksamheten har även erhållit statsbidrag som bland annat varit riktade till insatser för nära vård samt att minska ensamheten hos äldre.

Staben

Staben gör ett positivt utfall på 291 tkr.

Sammantaget beror det positiva utfallet på minskade personalkostnader samt minskade konsultkostnader mot prognostiserat. Centrala inköp av skyddsmaterial har dock påverkat utfallet negativt eftersom staben har tagit hela förvaltningens kostnader. Socialförvaltningen har kundförluster på grund av obetalda avgifter vilket ligger på och belastar socialförvaltningens stab med ca -700 tkr.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt

Kommentar avslutade investeringsprojekt

Under året finns inga avslutade investeringsprojekt att redovisa.

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigst ällt

Kommentar särskilda satsningar

Under året har inga särskilda satsningar eller investeringar genomförts.

5.1.5 Uppföljning Nära vård

Nyckeltal	2020	2021	2022
Hemtjänst, utförare (kostn.)	69 248	77 174	82 308
Korttids (netto)	17 780	20 337	18 415
Vård- och omsorgsboende (netto)	194 977	194 222	200 384
Rehabenheten (netto)	16 814	19 561	20 401
Sjuksköterskeorganisationen (netto)	40 000	45 242	44 884
Hjälpmedelkostnader (kostn.)	6 081	6 192	6 895
Medicinskt färdigbehandlade (kostn.)	508	240	9 319

Kommentar nyckeltal

För att omhänderta kommunfullmäktiges uppdrag att följa Nära vård har nämnden fattat beslut att följa dessa nyckeltal.

6 Händelser av väsentlig betydelse

Organisationsförändringar

Projekt Nära ledarskap - Hemtjänsten

Under våren gick projektet nära ledarskap inom hemtjänsten över i genomförande fas. Där en enhetschef per hemtjänstgrupp har tillsatts, (motsvarande 6 årsarbetare). Där enhetschefen för mindre enheter fortsätter sin tjänstgöring som undersköterska på del av sin tjänst. Syftet med projektet är att lägga grund för en hållbar och tydlig ledningsstruktur för arbetslagen inom hemtjänsten, med huvudfokus på brukarnöjdhet, medarbetarskap och effektivitet.

Omstruktureringar

Verksamheten för funktionsstöd

Omfördelning av ansvarsområdena för respektive chef har genomförts under året för att möta förändrad verksamhet, där öppnandet av ytterligare en gruppboende och förändrade behov inom personligassistansverksamheten varit en del av orsaken.

Samplaneringsområden vård- och omsorgsboenden

Samplaneringsområden inom vård- och omsorgsboendena har effektuerats under året. För att stärka förutsättningarna för en gemensamma bemanningsplanering och stärka samverkan.

Barnboende LSS - blev Gruppboestad Ågatan

I oktober 2021 flyttade verksamheten barnboende LSS från Moforsvillan, då enbart ett beslut om barnboende verkställs. Under våren 2022 öppnades istället ett gruppboende för vuxna inom LSS i denna lokal.

Kastanjegården

För att kunna verkställa beslut om placering vid HVB hem togs beslut om att under våren öppna HVB-Kastanjegården. Idag finns 5 platser i denna verksamhet, som samtliga är belagda.

Avveckling av vård- och omsorgsboendet Lugnet

Kommunfullmäktige fattade i november beslut om att flytta vård- och omsorgsplatserna på Lugnet till andra boenden och göra om Lugnet till förskola och bostäder. Verksamheten har påbörjat arbetet genom att hålla dialog med alla hyresgäster och deras anhöriga för att se hur de resonerar kring sin boende situation utifrån detta beslut. Under 2023 kommer en plan tas fram för förändringen som det innebär för både hyresgäster, medarbetare och verksamheten.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Målgrupp

Utifrån perspektiven delaktighet och inflytande, gott bemötande och kvalitativ vård och omsorg är den sammantagande bedömningen att nämndens verksamheter har en god kvalitet idag, men att man ser en nedåtgående trend kring möjligheten att arbeta kvalitativt. Det blir svårare för varje år att hålla en god kvalitet i verksamheterna.

Svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens inom alla områden leder till negativ påverkan för målgruppen. Neddragningar under de senaste åren och coronapandemi har gjort att det systematiska kvalitetsarbetet har legat i träda på flera håll. Detta börjar ge effekter i verksamheterna som riskerar säkerheten för målgrupperna.

Det förebyggande och rehabiliterande arbetet har prioriterats ner inom alla områden senaste åren, vilket ger en ökning av behov både nu och längre fram. Att kunna möta varje individ och arbeta mer förebyggande är en utmaning när det är ansträngt i verksamheterna.

Kraven från vissa målgrupper, anhöriga och invånare ökar. Det är dock svårt att arbeta med det proaktivt då det saknas utrymme för det i verksamheterna.

Verksamhet

För att försöka hantera ökade behov och svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens ser alla verksamhetsområdena över hur de är organiserade, vilka arbetsätt som används, om stödet som erbjuds behöver utvecklas med mera. Alla verksamheter ser att förändringar behöver göras på olika sätt för att möta behovet som finns idag och det ökade behovet kommande år.

Den sammantagna bedömningen är att verksamheterna arbetar väl med att följa utvecklingen i verksamheterna och ställa om utifrån målgruppens och verksamheternas behov. Både chefer och medarbetare är engagerade i arbetet för att göra det bästa för våra målgrupper. De försöker också att använda kompetens på rätt sätt, men det finns faktorer som påverkar möjligheten för det. Exempelvis läggs mycket tid på administrativa uppgifter utifrån bland annat bristande systemstöd och att lösa bemanning både utifrån svårigheter att rekrytera och att omhänderta en hög sjukfrånvaro.

Medarbetare

Eftersom det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens för att möta de ökade behov som finns inom alla områdena blir arbetsbelastningen på medarbetarna hög. Personer som har hög

kompetens behöver ta ett stort ansvar. Det ger effekten att tid till exempelvis handledning av nya medarbetare eller att arbeta med kvalitetsutveckling begränsas. Vilket kan leda till ett försämrat läge på sikt.

Den samlade bedömningen utifrån medarbetarnas perspektiv är att nämndens verksamheter erbjuder en lärande miljö på olika sätt och att ledarskapet håller en god kvalitet. Arbetsmiljön är dock på gränsen till ohållbar inom flera områden, framförallt utifrån svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens.

Ekonomi

Möjligheten att ha en god ekonomisk hushållning och att vara prognossäkra påverkas av tidigare nämnda faktorer. Ökade behov inom alla områden gör att det blir svårt att klara grunduppdraget med de medel som är tilldelade. Då de största delarna av verksamheten som bedrivs är lagstyrd måste stöd ges till målgruppen utifrån deras behov även om resurser saknas. Det finns en stor ekonomisk medvetenhet hos alla chefer och ekonomin följs noggrant upp varje månad.

Även rekryteringsläget påverkar möjligheten att hålla budget då exempelvis konsulter behöver tas in på vakanta tjänster som inte kan tillsättas. Verksamheterna gör vad de kan för att möta dessa behov genom att göra de förändringar man anser behövs i de olika verksamheterna.

Förväntad utveckling

Socialnämnden påverkas av samhällsutvecklingen där kommuninvånarnas fysiska, psykiska och sociala hälsa är faktorer som påverkar förutsättningarna för grunduppdraget. Exempel på faktorer är antal placeringar av barn, våld i nära relationer och vårdkrävande patienter inom både ordinärt boende och vård- och omsorgsboendena.

Det blir svårare för varje år att hålla en god kvalitet i verksamheterna. Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa. I verksamheterna behöver man hantera individer med allt större behov inom alla områden, vilket kräver högre kompetens hos personalen. Denna utveckling är svår att möta då det är svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Patientsäkerheten och rättssäkerheten riskeras när vi inte har tillräcklig kompetens. Att det förebyggande arbetet har prioriterats ner och det systematiska kvalitetsarbetet är svårt att få till leder också till en nedåtgående spiral. För att komma till rätta med detta måste det finnas möjlighet att arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.

Socialnämndens verksamheter behöver fortsätta arbeta med:

- Utveckla dialog och uppföljning kring målgruppers behov och upplevelse av verksamheterna för att utveckla kvaliteten.
- Prioritera arbetet med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och rätt använd kompetens i ännu högre grad. Nya lösningar måste tas fram.
- Prioritera och utveckla arbetet med förebyggande insatser.
- Öka användandet av välfärdsteknik.
- Fatta beslut utifrån långsiktiga perspektiv.
- Utöka boendeplatser inom området funktionsstöd. Eventuellt skapa nya boendelösningar för att möta det behov som finns.
- Förenkla det systematiska kvalitetsarbetet och prioritera det för att inte riskera målgruppens säkerhet.
- Ta fram kommunikationsinsatser för att skapa större förståelse hos invånarna kring de förändringar som sker, och som verksamheterna står inför i framtiden.

För att möta ovan beskrivna förväntade utveckling kommer socialförvaltningen i uppdraget från kommunfullmäktige utifrån en långsiktig plan för en ekonomi i balans, tillsammans med representanter

ifrån kommunstyrelseförvaltningen att ta fram en analys av nuläge och framtida förutsättningar. Utifrån denna bild måste nämnden och förvaltningen skapa förutsättningar för att kunna arbeta strategiskt och prioritera insatser som skapar störst effekter i verksamheterna.

Ks §40

Dnr: KS.2022.63

I.4.1

Bokslut 2022, kommunstyrelsens egna**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna kommunstyrelsens årsbokslut 2022.

Reservationer

Curt Vang (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Johnny Petersson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och har bilagt en skriftlig reservation till protokollet.

Protokollsanteckning

Peter Gustavsson (SD) vill påpeka att Medborgarpartiets avslagsyrkande avseende kommunstyrelsens bokslut omöjliggör kommunstyrelsens ansvar enligt Kommunallagen att senast den 15 april till kommunfullmäktige redovisa kommunens hela årsredovisning.

Ärendebeskrivning

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen under året bedriver verksamhet med god kvalitet och måluppfyllelse. Kommunstyrelsen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla leveransen av grunduppdraget och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet. Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 10,7 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader.

Överskotten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning. Underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten.

Investeringsbudgeten omfattar 17 mnkr varav 15 mnkr är avsedda för samhällsutveckling. Sammanlagt fyra fastigheter har förvärvats under året inom Vision 2040 – Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp. Total kostnad för fastigheterna var cirka 13,5 mnkr av de 15 mnkr som avsatts.

Resterande investeringsbudget har använts för nytt hr-system, ny externwebb, samt för möbler med mera vid flytt av arbetsmarknadsenhetens lokaler och SFI-verksamheten. Totalt har cirka 1,8 mnkr använts av totalt 2 mnkr.

Arbetet med översynen av förvaltningsorganisationen pågick under hela året och den nya förvaltningsorganisationen fick genomslag den 1 januari 2023. Förberedelsearbetet för detta har fallit väl ut och 2023 fortsätter arbetet med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser.

Inom mark- och exploatering har en anbudsfrågan genomförts för att utveckla området Vitsippan i Gislaved. Det fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploatörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen är klar vilket innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas men även att de nya kommunala taxorna nu har etablerats på marknaden.

Ks §40 (forts.)

Beslut om tilldelning av markanvisning Bastuberget fattades på kommunstyrelsens näringsutskott den 24 augusti. Det vinnande förslaget innehåller cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter. Lägenheternas storlek planeras bli från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Markanvisningen av Bastuberget är ett startskott för att förverkliga visionen "Bro till bro".

I oktober genomfördes också ett viktigt fastighetsförvärv vid Carl-Johansgatan (Atlas industripark) för utveckling av Anderstorp centrum inom visionen Bro till bro. Det genomförda förvärvet av industrimarken ger kommunen en ökad rådighet över utvecklingen inom visionen.

Samråd har genomförts gällande fördjupningen av översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp. Kommunstyrelsens behandlade planförslag, granskningshandling med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, kartor och samrådsredogörelse, i januari 2023 och beslutade att ställa ut densamma.

Byte av verksamhetssystem för hr och införandet av HRM har påverkat arbetssituationen för många medarbetare under året, främst på hr-avdelningen. Det har även påverkat och varit utmanande för chefer, administratörer och medarbetare i organisationen, främst utifrån nytt arbetssätt och nya verktyg. Den ökande arbetsbelastningen som varit under en period efter införandet börjar avta allt eftersom kunskapen når ut i organisationen. Bytet av verksamhetssystem skapar också förutsättningar till förändrade arbetssätt som på längre sikt kommer bidra med resurseffektivitet.

Beslutsunderlag

Årsbokslut 2022, kommunstyrelsen, daterat den 15 februari 2023
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 15 februari 2023

Ajournering

Mötet ajourneras mellan kl. 14.40-15.00.

Yrkanden

Curt Vang (MiG): Avslag på liggande förslag.

Anton Sjödell (M): Bifall till förslaget och avslag på Curt Vangs (MiG) avslagsyrkande.

Sandy Lind (WeP) med instämmande av Charlotte Ström (WeP), Ylva Samuelsson (S), Kenneth Magnusson (C) och Jonas Ericson (M): Bifall till liggande förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Curt Vangs (MiG) avslagsyrkande mot Anton Sjödells bifallsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Curt Vangs (MiG) yrkande.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för bifall till liggande förslag.
NEJ-röst för bifall till Curt Vangs (MiG) avslagsyrkande.

Ks §40 (forts.)

OmröstningsresultatJa-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjödell (M)
Jonas Ericson (M)
Maria Gullberg Lorentsson (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Kenneth Magnusson (C)
Malin Hermansson (C)
Stefan Nylén (SD)
Peter Gustavsson (SD)

Nej-röst

Bo Larsson (MiG)
Johnny Petersson (MiG)
Curt Vang (MiG)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat att avslå Curt Vangs (MiG) yrkande.

Ordföranden ställer därefter proposition på liggande förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Beslutet skickas till:

Ekonomiavdelningen
Kvalitet- och utvecklingsenheten

Bokslutsrapport - 2022

Kommunstyrelsenämnd

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning	3
2 Nämndens grunduppdrag	4
2.1 Uppföljning - Velfärd och service	4
2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati	7
2.3 Uppföljning - Arbetsgivare	8
2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer	8
3 Mål	12
3.1 Uppföljning	12
4 Uppdrag	16
4.1 Uppföljning	16
5 Ekonomi	21
5.1 Uppföljning	21
6 Händelser av väsentlig betydelse	25
7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten	26

I Verksamhetsberättelse till kommunkoncernens årsredovisning

Nämndens grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen under året bedriver verksamhet med god kvalitet. Kommunstyrelsen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla leveransen av grunduppdraget och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Resultatet för nämnden 2022 visar ett överskott på 10,7 mnkr.

Invånare

Arbetsförmedlingens reformering har förändrat kommunstyrelsens målgrupp och det är en större utmaning att kunna bidra med ett gemensamt individanpassat stöd. Det är viktigt att öka kunskapen kring verksamheter som arbetar med målgruppen för att skapa förutsättningar för individer att komma ut i egenförsörjning. Frågor och oro från kommunstyrelsens målgrupper har ökat med anledning av rådande prisutveckling. Även kommunens upphandlade leverantörer är oroad över avtal som prisjusteras på en nivå innan inflationen ökade.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen som gjordes under våren visar att medarbetare inom kommunstyrelsen trivs och mår bra på arbetsplatsen. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en bra nivå. Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen hade hög prioritet under året och det syns också i medarbetarundersökningen där det visar på att energinivån ibland kan upplevas låg och det finns ett behov av uppföljning och återkoppling.

Verksamhet

Under året har beslut om tilldelning av markanvisning Vitsippan och Bastuberget gjorts samt ett fastighetsförvärv av Atlas industripark i Anderstorp centrum. Markanvisningen av Bastuberget och fastighetsförvärv av Atlas industripark är viktiga för utvecklingen inom visionen Bro till Bro, som syftar till en förtätning och förädling av bostäder, handel, service, grönområde och aktivitetspark.

Hållbar utveckling

Arbetet med rådet för hållbar utveckling fortsätter och framåt är det viktigt att säkerställa deltagande, engagemang och fokus för kopplat till rådet samt de fokusområden som identifierats att det krävs ett gemensamt arbete kring. Dessa områden är trygghet och brottsförebyggande arbete, välmående människor samt cirkulär ekonomi.

Strategin för hållbar utveckling har under året följts upp i form av en statusrapport, där utvecklingstrender identifierats utifrån de olika indikatorerna kopplade till strategins prioriterade områden.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 10,7 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader.

Överskotten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning. Underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten.

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Kommunstyrelsen	38,5	-206,6	-167,9	-178,7	10,7

Förväntad utveckling

Kommunstyrelsen kommer få ett förändrat arbetssätt, där två förvaltningar kommer att leverera olika delar av samhällsutvecklingsuppdraget till kommunstyrelsen. Detta kräver en bra samverkan mellan förvaltningarna men också en tydlighet gentemot målgruppen. Dialogarbetet är fortsatt en utmaning där man behöver hitta nya vägar för att nå invånarna. Säkerhetsläget i omvärlden leder till en högre beredskap där kommunen har en viktig roll att stärka det civila försvaret.

2 Nämndens grunduppdrag

2.1 Uppföljning - Velfärd och service

Målgrupp

Kommunstyrelsens målgrupper är invånare, förtroendevalda, och chefer i förvaltningar och bolag. Nämndens roll och stöd påverkas av det arbete som pågår över hela kommunen, men också av omvärlden. Kommunens nämnder och förvaltningar är inne i olika förändringsprocesser och detta gäller även kommunstyrelseförvaltningen. Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen har haft hög prioritet under året och många medarbetare från kommunstyrelsen har varit involverade i arbetsgrupper. Detta tillsammans med vakanshållning av tjänster i avvaktan på ny förvaltningsorganisation har påverkat det stöd som ges gentemot målgrupperna samtidigt som förändringsprocesserna gör att förväntan på stödfunktionerna ökar.

En viktig del utifrån målgruppsperspektivet är att kommunicera ut allt det bra arbete som görs i kommunen. För att kunna uppnå detta är det viktigt att säkerställa resurserna på kommunikationsavdelningen samt uppmuntra olika verksamheter att själva ta initiativ genom att sprida goda exempel, positiva resultat och utveckling. Ny kommunikationschef började i slutet på året och en resursförstärkning är gjord inom strategisk kommunikation. Arbetet med ny webb/hemsida gör det också möjligt för nämnden och kommunen att skapa tydlighet och påverka leveransen av grunduppdraget både internt och externt framöver.

Kommunstyrelsen fortsätter arbeta för en hållbar arbetsmarknad där individen sätts i centrum. Arbetsförmedlingens reformering har förändrat målgruppen nämnden arbetar med. Målgruppen idag består främst av individer som är språksvaga, som saknar utbildningsbakgrund och saknar arbetserfarenhet samt individer som är hel- eller deltidssjukskrivna. Nämndens verksamheter har därmed en allt större utmaning i att kunna bidra med ett gemensamt individanpassat stöd för att korta den enskildes väg till egenförsörjning. Bland annat har ett arbete gjorts för att säkra upp den gemensamma kartläggningen för de individer som är aktuella för någon form av insats. Även en mer individanpassad studieform som möjliggör att man som individ får ta sig an kunskapen i takt med vad man själv klarar av. Att SFI verksamheten har samlokaliseras med Arbetsmarknadsenheten under 2022 har medfört att medarbetare inom de olika verksamheterna har kunnat mötas och stötta enskilda elever/deltagare tillsammans mot egenförsörjning. Det krävs nya arbetssätt och nya samverkansprocesser både inom verksamheterna men även ut mot hela kommunkoncernen. Det är viktigt att öka kunskapen kring de verksamheter som arbetar med målgruppen för att inom kommunkoncernen skapa förutsättningar för den enskilde att på sikt komma ut i egenförsörjning.

I samband med att mark- och exploateringsverksamheten flyttades från tekniska nämnden till kommunstyrelsen 1 januari 2022 inledde kommunstyrelseförvaltningen och tekniska förvaltningen ett förbättringsarbete tillsammans. Syftet med förbättringsarbetet har varit att se över redovisningen av mark- och exploateringsverksamheten för att tillämpa rådande regler och praxis för redovisning av mark och exploatering. Detta ska i sin tur ge en tydlighet för våra målgrupper framöver.

Samråd har genomförts gällande fördjupningen av översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp. Kommunstyrelsens behandlade planförslag, granskningshandling med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, kartor och samrådsredogörelse, i januari 2023 och beslutade att ställa ut densamma.

Prisutvecklingen har sedan restriktionerna efter coronapandemin släpptes, Rysslands invasion av Ukraina och höga energipriser ökat markant jämfört med tidigare år. Inflationen började att öka i september 2021 och har fortsatt att öka under 2022 trots riksbanken åtgärder med att höja styrräntan. Under 2022 var den genomsnittliga inflationen mätt enligt KPI 10,6 procent och nådde en

historisk hög nivå i december 2022 med 12,3 procent. Om inflationen fortsätter och får ett större genomslag i avtalsrörelsen 2023 kommer det att kräva ett aktivare arbete och ökad medvetenhet för att klara verksamheten inom befintlig budgetram om merparten av de vakanta tjänsterna som finns rekryteras. Eventuellt fortsatt hög inflation påverkar även fastighetsavdelningen i större omfattning än vissa andra verksamheter. Detta kommer främst påverka kommunstyrelsen nästa år då fastighetsavdelningen från och med årsskiftet tillhör kommunstyrelsens grunduppdrag. Frågor och oro från kommunstyrelsens målgrupper har ökat med anledning av rådande prisutveckling. Även kommunens upphandlade leverantörer är oroad över avtal som prisjusteras på en nivå innan inflationen ökade.

Medarbetare

Arbetet med översynen av förvaltningsorganisationen pågick under hela året och den nya förvaltningsorganisationen fick genomslag den 1 januari 2023. Förberedelsearbetet för detta har fallit väl ut och 2023 fortsätter arbetet med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödsatser.

Byte av verksamhetssystem för hr och införandet av HRM har påverkat arbetssituationen för många medarbetare under året, främst på hr-avdelningen. Det har även påverkat och varit utmanande för chefer, administratörer och medarbetare i organisationen, främst utifrån nytt arbetssätt och nya verktyg. Den ökande arbetsbelastningen som varit under en period efter införandet börjar avta allt eftersom kunskapen når ut i organisationen. Genom att byta verksamhetssystem inom hr skapas förutsättningar till förändrat arbetssätt som blir allt mer digitalt. Full effekt nås först om flera år men grunden läggs nu.

Förbättringsarbetet av en mer rättvisande redovisning av mark- och exploateringsverksamheten har inneburit en ökad kunskapsnivå inom kommunstyrelseförvaltningen och tekniska förvaltningen. Arbetsbelastningen har med anledning av detta ökat under året för vissa medarbetare som är berörda av administrationen av verksamheten inom de båda förvaltningarna. Förbättringsarbetet kommer innebära bättre möjlighet till analyser samt en bättre information om verksamhetens ekonomiska resultat över tid.

Medarbetarundersökningen som gjordes under våren visar att medarbetare inom kommunstyrelsen trivs och mår bra på arbetsplatsen. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en bra nivå. Begreppet medarbetarengagemang används generellt för att beskriva medarbetarnas motivation och förutsättningar för att göra sitt bästa för organisationen. Engagemanget innebär också att medarbetarna i någon mån förverkligar sig själva och upplever personlig utveckling i arbetet, vilket är bra för såväl individen som arbetsgivaren. Likt begreppet medarbetarskap uttrycker medarbetarengagemang också att medarbetarna förstår sin organisations uppdrag väl och hur det egna bidraget passar in i detta uppdrag. Det har varit en hög personalomsättning inom vissa verksamheter under året och vissa rekryteringsprocesser pågår fortfarande alternativt ska påbörjas under nästa år. En utmaning kopplat till personalomsättning är att leveransen av grunduppdraget kan påverkas under en period när erfarna medarbetare slutar och ersätts med nya medarbetare. Dessutom är det vanligt att den nuvarande medarbetaren hinner sluta innan den nya medarbetaren tillträder, vilket tillfälligt skapar en lucka i bemanningen. Personalomsättningen och förändringsarbetet med ny organisation syntes i medarbetarundersökningen där den visade att energinivån hos medarbetare ibland kan upplevas låg och det finns ett behov av uppföljning och återkoppling.

Utifrån avslutningssamtal med varje medarbetare som slutat kan nämnden se att omsättningen av personal hittills inte varit kopplade till otrivsel på arbetet utan snarare beror på enskilda angelägenheter tillsammans med omvärldsläget. Med ökade drivmedelspriser minskar även benägenheten att pendla i samma utsträckning som innan och medarbetare ser sig om efter liknande arbete närmre sin hemort. Fortsatt är det en hög rörlighet på arbetsmarknaden generellt vilket

resulterar i att det kan vara svårt att behålla och rekrytera ny kompetens. Därför är det viktigt att fortsätta fokusera på att arbeta med kompetensförsörjningsplanen för att kunna behålla kompetens framåt.

Verksamhet

Lokalsamtal genomfördes i Öreryd under februari och i Burseryd under april. Därmed har samtliga tio lokalsamtal genomförts under mandatperioden.

Inom mark- och exploatering har en anbudsfrågan genomförts för att utveckla området Vitsippan i Gislaved. Det fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen är klar vilket innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas men även att de nya kommunala taxorna nu har etablerats på marknaden.

Beslut om tilldelning av markanvisning Bastuberget fattades på kommunstyrelsens näringsutskott den 24 augusti. Det vinnande förslaget innehåller cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter. Lägenheternas storlek planeras bli från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Markanvisningen av Bastuberget är ett startskott för att förverkliga visionen "Bro till bro". I oktober genomfördes också ett viktigt fastighetsförvärv på Carl-Johansgatan i Anderstorp (Atlas industripark) för utveckling av Anderstorp centrum inom visionen Bro till Bro, som syftar till en förtätning och förädling av bostäder, handel, service, grönområde och aktivitetspark.

Valet hölls i september och ett förberedande arbete har varit pågående under hösten för att ta fram politikerutbildningar, där flera medarbetare inom nämnden är involverade.

Under en period har ett antal tjänster vakanshållits, främst chefstjänster, i avvaktan på beslutet om ny förvaltningsorganisation. Flera av dessa rekryteringar är nu genomförda och en del slutförs under början av 2023. Detta är mycket positivt för verksamheterna men de kommer naturligtvis också påverkas av att flera introduktioner kommer pågå parallellt under en period framåt.

När det gäller kompetensförsörjning är det speciellt svårt att rekrytera systemutvecklare till våra uppdrag. Här finns tankar på att samla kommunstyrelsens systemutvecklare i större utsträckning framöver för att minska sårbarheten i nämndens grunduppdrag och för att få större kollegial styrka i utvecklingsprojekt.

Under våren har flera medarbetare på säkerhet, kunskap och analysenheten sagt upp sig och ett arbete pågår nu att rekrytera in nya tjänstepersoner. En analys av grunduppdraget och hur verksamheten ska utvecklas framåt har gjorts. Under hösten har en säkerhetssamordnare och krisberedskapssamordnare anställts och rekrytering av informationssäkerhetssamordnare pågår.

Utvecklingen av kommunstyrelsen digitala förmåga och digitala tjänster pågår och tar sitt ursprung i den kommunala digitala agendan. Just nu är fokus på informationssäkerhetsarbetet samt att samla resurser och kompetens kring att skapa en hållbar struktur för arbetet med automatiseringar. Innovationslabbet arbetar med en större Internet of Things (IoT) satsning för att samla in data och på sikt skapa effektiviseringar och kunna förse våra invånare med öppna data.

Hr och kommunikation fortsätter att utveckla processerna för nyanställda där kunskapsportalen, kommunens e-learningplattform, ytterligare utvecklas. Det pågår också ett samarbete med socialförvaltningen för att ta del av det man skapat där i digitala introduktionsfilmer, för att dra nytta av detta i hela organisationen.

Under sommaren gick organisationen för visseblås igång i enlighet med ny lagstiftning. Det finns information kring visseblås på både interna och externa webben. Visseblås ska kunna fånga upp större oegentligheter och tjänsten är till för alla som har något med kommunkoncernen att göra. Det är säkerhetschef, ekonomichef och hr-chef som utreder inkomna ärenden.

2.2 Uppföljning - Samhälle och demokrati

Uppföljning - Hållbar utveckling

För Gislaveds kommuns nuvarande och kommande utveckling är det viktigt att ha ett långsiktigt helhetsperspektiv. Samtidigt behöver det finnas en beredskap för att snabbt kunna agera på plötsliga förändringar i samhället, vilket pandemi, kriget i Ukraina, elkrisen och inflationen är tydliga exempel på. I det avseendet har kommunen ställts på prov men lyckats fullfölja merparten av sina uppdrag på ett tillfredställande sätt.

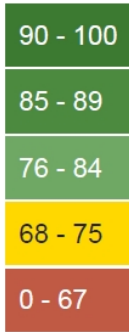
Genom de globala målen i Agenda 2030 arbetar världens regeringar, regioner, kommuner och företag tillsammans mot att förbättra förutsättningarna på vår planet. Gislaveds kommun är fortsatt medlem i Glokala Sverige och arbetar lokalt utifrån målens inriktningar. Detta sker främst utifrån strategin för hållbar utveckling som under året följts upp i form av en statusrapport, där utvecklingstrender identifierats utifrån de olika indikatorerna kopplade till strategins prioriterade områden. Detta utgör också planeringsunderlag inför 2023 års budgetprocess.

Arbetet med rådet för hållbar utveckling fortsätter och framåt är det viktigt att säkerställa deltagande, engagemang och fokus för kopplat till rådet samt de fokusområden som identifierats att det krävs ett gemensamt arbete kring. I dagsläget är dessa trygghet och brottsförebyggande arbete, välmående människor samt cirkulär ekonomi. Årets hållbarhetsvecka hade temat mat och klimat. Aktiviteterna belyste bland annat hållbar matlagning samt återvinning, sortering och återbruk.

Under året har ett arbete med att ta fram en avfallsplan pågått. De olika nämnderna har fått möjlighet att yttra sig genom en internremiss och planen lyfts för beslut till kommunstyrelsen i början av 2023.

Inom ramen för barnrättsarbetet har ett utbildningspaket genomförts på verksamheternas APT för att säkerställa att kunskapsnivån om barnrättslagen stärks bland kommunens medarbetare. En viktig fråga att arbeta vidare med är barn- och ungas delaktighet i kommunens utvecklings- och beslutsprocesser. Som organisation behöver vi även få med barnperspektivet i den fysiska planeringen.

2.3 Uppföljning – Arbetsgivare

Nyckeltal	Utfall	Kommentar	
Andelen HME-index	78	Utfallet indikerar att arbetet med attraktivitet, medarbetarskap och att stärka samverkan mellan enheter har gett ett gott resultat. HME ligger på liknande nivåer som medarbetarundersökningen 2019.	Intervall
Andelen av total nöjd medarbetarindex	76	Utfallet indikerar att kommunstyrelsen har nöjda medarbetare. Detta index går inte att jämföra från föregående år men kommer att kunna följas framöver med pulsmätningar.	
Andelen av nöjd medarbetarindex för ledarskap	74	Utfallet indikerar att kommunstyrelsens medarbetare är ganska nöjda med ledarskapet som finns i organisationen. Detta index går inte att jämföra från föregående år men kommer att kunna följas framöver med pulsmätningar.	

Uppföljning - Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarundersökningen som gjordes under våren visar att medarbetare inom kommunstyrelsen trivs och mår bra på arbetsplatsen. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en bra nivå. Begreppet medarbetarengagemang används generellt för att beskriva medarbetarnas motivation och

förutsättningar för att göra sitt bästa för organisationen. APT och utvecklingsamtal under hösten ger inte någon indikation på att det har ändrats. Med ovanstående resultat är det viktigt att framåt fokusera på att identifiera och uppmärksamma de goda exemplen inom förvaltningen, uppmärksamma framgångsrika arbetsätt samt skapa lärande mellan chefer. Ytterligare kommentarer kring medarbetarundersökningen finns under 2.1 - Välfärd och service, rubriken Medarbetare, och i samband med uppföljningen av målet 3.1.3 -Vara en attraktiv arbetsgivare genom en utvecklad arbetsmiljö och en ökad delaktighet för medarbetarna. En dialog kring resultatet av medarbetarundersökningen har förts vid förvaltningens olika APT och ledningsgrupper samt i förvaltningens samverkan med de fackliga organisationerna.

Kommunstyrelsens ansvar att leda, styra och samordna den övergripande personalpolitiken följs upp i årsredovisningen på fullmäktige nivå. Under 2022 har fokus främst legat på arbetet med nytt samverkansavtal och att återuppta projektet heltidsresan.

2.4 Kritiska kvalitetsfaktorer

2.4.1 Målgrupp

2.4.1.1 *Gott bemötande mot förvaltningar och medborgare*

Beskrivning

Det är extra viktigt att kommunstyrelseförvaltningen medarbetare uppfattas som professionella i bemötande gentemot förvaltningarna och till medborgarna.

Verksamhetsområde KS

Kontaktcenter

Kommentar

Kommunens såväl som förvaltningens verksamheter ska genomsyras av ett gott bemötande både gentemot invånarna i kommunen som kollegor. Invånarnas synpunkter fångas upp genom att alla inkomna ärenden klassas på ett speciellt sätt i Kontaktcenter (KC), oavsett om de kommer via e-tjänsten, telefon, besök eller e-post. På hemsidan finns flera ingångar till synpunktshanteringen "Tyck till". Via denna har invånarna och andra som är i kontakt med kommunen möjlighet att skicka in synpunkter eller klagomål gällande bemötandet i verksamheterna.

Undersökningar som genomförts löpande över tid visar på en positiv utveckling sedan kontaktcenters införande. Bemötande och hur vi är mot varandra är frågor som lyfts i samverkansmodulen och varje år har våra chefer i uppdrag att prata med arbetarskap där gott bemötande är en central del.

Under våren och försommaren har kommunstyrelseförvaltningen startat förbättringsarbeten initierade av kommundirektören med två av kommunens förvaltningar. Arbetet har varit och är uppskattat av berörda förvaltningar där samarbetet bygger på en positiv dialog, förståelse och ömsesidig respekt för kommunstyrelseförvaltningens roll i förhållande till förvaltningarnas roll. Resultat för det ena förbättringsarbetet kommer att spridas till övriga förvaltningar under nästa år. En god och konstruktiv dialog kommer att fortsätta att tillämpas med alla förvaltningar utifrån erfarenheter av ovanstående genomförda/pågående förbättringsarbeten.

2.4.2 Verksamhet

2.4.2.1 Fortsatt utveckling av kommunstyrelseförvaltningens digitala förmåga och digitala tjänster som stödjer nya arbetsätt

Beskrivning

Digitalisering är ett strategiskt förhållningssätt som syftar till att skapa större nytta, både internt och i relation till våra externa målgrupper, genom nya eller förändrade arbetsätt med hjälp av digital teknik.

Digitaliseringen är enligt Sveriges regering den enskilt största förändringsfaktorn i vårt tidsperspektiv och den påverkar alla delar av samhället.

Rätt använt i Gislaveds kommun kommer digitaliseringen öka effektiviteten genom att standardisera, förändra och strukturera för att bl.a. möjliggöra automatisering samt skapa andra fördelar genom att förändra hur verksamheterna arbetar. Detta ställer också krav på att kommunstyrelseförvaltningen är flexibel, förändringsbenägen, och medarbetarna är motiverade att förbättras tillsammans.

Kommunen dras med ett tungt digitalt arv, vilket medför att ett stort "städarbete" behöver göras för att kunna gå in i nästa steg i digitaliseringen. Det är viktigt för kommunstyrelseförvaltningen att omhänderta det tunga digitala arvet och förenkla för medarbetarna genom nya digitala tjänster. Översyn av arbetsätt och standardisering är en förutsättning för att ta nästa steg och realisera nyttorna för kommunstyrelseförvaltningen.

Verksamhetsområde KS

Stödfunktioner
Kontaktcenter

Kommentar

I juni 2021 fastställde kommunfullmäktige en ny kommunal digital agenda som ska visa vägen framåt. Detta är ett viktigt dokument för att kunna arbeta strategiskt och styra arbetet i förvaltningen och styra arbetet och prioriteringar i beredningsgruppen för digitalisering.

Beredningsgruppen beslutade under hösten 2021 att sätta ihop ett nytt nätverk internt i organisationen. Nätverket har en uttalad samordnare och målet är att stärka arbetet med automatiseringsprocessen och fånga upp utvecklingsbehov för att kunna skapa en stabil infrastruktur runt processerna. Under första kvartalet under året har ett pilotprojekt tillsammans med it och barn- och utbildningsförvaltningen startats igång med målet att hitta en struktur för hur vi ska arbeta med ett internt datalager. Målet är att skapa en stabilitet för automatiseringsarbetet genom att tydliggöra hur data skickas mellan olika system. Detta för att skapa förutsättningar för att sammanfoga data både för målgruppen chef men också för våra invånare. Det ska också leda till en standardiserad process som därmed ska säkra drift och utveckling framåt ytterligare.

Det används många e-tjänster internt inom nämnden och arbetet med att även automatisera flödet runt dessa pågår nu för att spara in tid och resurser på sikt. Innovationslabbet har kört igång ett pilotprojekt inom Internet of things, IoT. Här driver Region Jönköping ett större projekt där vi drar nytta av arbetet genom stöd men också genom en plattform och process för utveckling och användning. Som exempel kan nämnas de IoT-projekt som satts igång inom räddningstjänstens

verksamhet med stöd av innovationslabbet. Kommunens livräddningsbojar har numera sensorer på sig och det senaste projektet som gått igång är att framöver kunna mäta vattennivåer. Detta genererar sparade resurser då personal från räddningstjänsten inte längre behöver åka runt och kolla att livbojarna finns kvar och är på rätt plats.

Ett annat projekt som dragit igång under hösten är att med hjälp av IoT och smart teknik minska matsvinnet i Gislaveds kommuns egna kök. Projektet är just nu i en utvärderingsfas där två kök är delaktiga. Målet är att öka medvetenheten om hur mycket mat som slängs och hitta metoder för att minska svinnet. Utvärderingsfasen pågår hösten 2022 och in på början av 2023 för att se till att all utrustning fungerar som förväntat. Kökspersonal kommer även få ge förbättringstips på systemet innan den slutgiltiga versionen utvecklas och distribueras till resterande kök i kommunen.

Utbyggnaden av LoRa-nätet, som används för IoT-utveckling, har gått lite långsammare än förväntat, vilket gjort att fler lösningar är förberedda och kan implementeras så snart det finns täckning i de geografiska områden som saknar täckning idag.

En utmaning när det gäller satsningar inom IoT, automatisering och annan digital utveckling är att verksamheterna inte alltid har detta budgeterat i sin egen verksamhet och det bromsar upp utvecklingstakten. Initialt tas vissa investeringskostnader av kommunstyrelsen från innovationslabbet budget för att komma igång, men därefter övergår ansvaret för budget och utveckling till den egna verksamheten. Den egna verksamheten behöver därför löpande avsätta utvecklingsmedel (både drift och investering) för att kunna arbeta vidare med de projekt som testats i innovationslabbet och som fallit väl ut och bidrar till att effektivisera verksamheten.

Inför årets feriepraktik har alla som anställts kunnat signera sina anställningsavtal digitalt samt ungdomarna har också kunnat stämpla avvikelser i det nya hr-systemet. Gentemot tidigare år har detta genererat en snabbare anställningsprocess men än viktigare en säkrare hantering av uppgifter.

2.4.3 Medarbetare

2.4.3.1 Kommunstyrelsens medarbetare är flexibla i att hitta lösningar till grunduppdraget

Beskrivning

För att verksamheten ska få insatser och stöd av kvalitet är det viktigt att kommunstyrelsens medarbetare är flexibla i sina arbetsätt i att leverera sitt grunduppdrag. Detta är viktigt för att kunna arbeta effektivt och möta de utmaningar vi står inför då grunduppdraget förändras över tid. Kompetensutveckling för att upprätthålla en flexibilitet behövs.

Verksamhetsområde KS

Stödfunktioner

Kommentar

Senaste åren har inneburit flera stora förändringar, både vad gäller det externa och interna perspektivet. För kommunstyrelsen medarbetare har det inneburit att snabbt kunna ställa om och förändra sitt arbetsätt. För att klara utmaningarna som varit och kommande förändringar, så behövs en flexibilitet och möjlighet att snabbt kunna ställa om till det som behövs. Det finns ett gott samarbete och samverkan mellan olika avdelningar och gentemot förvaltningar, med syfte att hantera förändring, både utifrån att leda men också vara en del av. Anpassningsförmåga är fortsatt viktigt, dels för att kunna arbeta på ett målinriktat sätt även om saker förändras men också för att kunna hantera

oförutsägbarhet och känna trygghet. Två ytterligare faktorer är fortsatt viktiga att ha fokus på för att bibehålla flexibiliteten, självorganisering och professionalism. Självorganisering innebär att kunna fatta beslut utifrån mål men utan detaljstyrning, att som medarbetare kunna prioritera vad som är viktigast att fokusera på. Professionalism innebär att vara kompetent att utföra sina arbetsuppgifter och ständigt lära nytt, att kunna dela lärande och erfarenheter med andra.

Medarbetarundersökningen som genomfördes i våras visar att våra medarbetare lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete.

2.4.4 Ekonomi

2.4.4.1 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

För att planera och prioritera hur de ekonomiska resurserna används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

Verksamhetsområde KS

Stödfunktioner

Kommentar

Ekonomiska prognoserna är av stor vikt när det gäller att bedöma framtida ekonomiskt utfall på både kort och lång sikt. Prognoser med hög träffsäkerhet mot kommande faktiskt utfall är ett viktigt beslutsunderlag för alla nivåer i organisationen. En prognos som tidigt ger information om eventuella avvikelser mot beslutad budget innebära att verksamheten får tid på sig att agera och vid behov prioritera om verksamheten.

Ekonomi i vissa verksamheter i kommunstyrelseförvaltningen är i sin natur svårare att prognostisera där ekonomiska händelser under året som inte är kända på förhand kan påverka prognosen både positivt och negativt. En del verksamheter har också en större utmaning än andra att prioritera om verksamheten vid eventuellt negativ prognosavvikelse mot budget.

Stödfunktionerna inom kommunstyrelseförvaltningen utgör en viktig roll vid lotsning och stöd för kommunstyrelseförvaltningens chefer i prognosarbetet. Genom dialog om förväntningar, ansvar och förutsättningar blir prognossäkerheten bättre. Funktionalitet, användarvänlighet och stabilitet i IT-stöd som till exempel ekonomi- och personalsystem är viktigt vid bedömning och beräkning av ekonomiska prognoser.

3 Mål

3.1 Uppföljning

3.1.1 Förbättra och förtydliga processen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt utförs inom ramen för styrmodellen och dess olika delar. Detta innebär att uppsiktsplikten inte är en sidoordnad eller separat uppgift utan en del av att arbeta enligt styrmodellen. Kommunstyrelsen behöver i förvaltningen skapa en samsyn om hur uppsiktsplikten ska hanteras utifrån styrmodellens grundläggande principer. Alla verksamheter på kommunstyrelsen arbetar för att utveckla uppsiktsplikten i det dagliga arbetet utifrån deras grunduppdrag. Uppsiktsplikten ska vara en naturlig del som genomsyrar allas förhållningssätt.

Föregående år genomfördes delar av den förbättrade strukturen för nämnddialoger där alla nämndspresidier tillsammans med förvaltningschef hade en timme tillsammans med kommunstyrelsens allmänna utskott (KSAU). Frågor från KSAU skickades i förväg till nämnderna som svarades på under denna dialog. Nämnderna lyfte också valda delar från sina planeringsdirektiv och delårsbokslut. Syftet med strukturen är att skapa gemensamma bilder och förståelse för varandra och för respektive nämnds nuläge, förutsättningar, utmaningar och framtid som en del av kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Upplevelsen hittills är att upplägget har uppskattats som en förbättring av alla parter.

Den nya strukturen för nämnddialogerna genomfördes fullt ut i september 2022 och kommer fortsatt att utvärderas och förbättras.

3.1.2 Främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter

Arbetsgruppen för livsmedelsupphandling arbetar aktivt och strategiskt sedan en lång tid tillbaka med att uppmuntra lokala leverantörer att lämna in anbud för delkontrakt i våra livsmedelsupphandlingar. Ett exempel där samarbete påbörjats vid förra avtalsperioden är Hamra Håkansgård i Bredaryd som levererar ekologiskt nötkött till några enheter i kommunen. En ny upphandling har gjorts och sedan i mars 2022 har kommunen ett nytt avtal med Hamra Håkansgård. För avtalsperioden har antalet beställande enheter utökats.

Under vintern 2021-2022 genomfördes upphandling av vildsvinskött, tyvärr inkom det inte några anbud på grund av att tillgången på vildsvinskött har minskat.

Upphandling gällande huvudleverantör av livsmedel har gjorts, vinnare blev Martin & Servera AB, avtalet började gälla 1 april 2022. Utvärdering gjordes utifrån "Hållbarhet ur måltidsperspektiv" och "Prisuppgift". En bedömningspunkt i "Hållbarhet ur måltidsperspektiv" var att anbudsgivaren fick beskriva sitt samarbete med lokala producenter/leverantörer samt vilka möjligheter det finns för dessa företag att leverera via grossisten. I utvärderingen lämnade Martin & Servera AB lägst pris och de fick även högre poäng i bedömningen av hållbarhetsarbetet. Möjligheten för att köpa in lokala råvaror genom huvudleverantören har därmed ökat.

I samband med nya livsmedelsupphandlingar ser arbetsgruppen över möjligheten till att främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter. Det finns även möjlighet att köpa in lokala råvaror genom huvudleverantören.

Arbetsgruppen arbetar för att lokala alternativ ska finnas på avtal. Det ska dock uppmärksammas att det slutligen är verksamheten som köper in och anpassar respektive inköp utifrån givna ekonomiska förutsättningar.

Under 2022 påbörjades ett arbete med att se över självförsörjningsgraden i kommunen. Gislaveds kommun och Enter Gislaved har anlitat Hushållningssällskapet för att med ett nytt beräkningsverktyg mäta kommunens självförsörjningsgrad när det gäller livsmedelsproduktion. Verktyget är ett av de första i sitt slag på lokal nivå och visar kommunens försörjningsbalans och vilka utvecklingsmöjligheter som finns till en ökad livsmedelsproduktion. Enligt verktygets beräkningsmodell har Gislaved en försörjningsbalans som innebär att kommunen i dagsläget kan försörja knappt halva sin egen befolkning, vilket visar på vikten av att fortsätta arbeta med att öka den lokala livsmedelsproduktionen. Omvärldsläget har ytterligare förstärkt detta.

3.1.3 Vara en attraktiv arbetsgivare genom en utvecklad arbetsmiljö och en ökad delaktighet för medarbetarna

Attraktivitet skapas genom en god kommunikation som präglas av hög tillit och delaktighet till medarbetare, mellan medarbetare och chefer. Sedan årsskiftet har arbetsmiljöarbetet stärkts genom modulen SAM i Stratsys som underlättar för chefer att göra rätt och inte missa något i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetet görs på arbetsplatsträffar tillsammans med medarbetarna. Attraktivitet ökar också när målsättningen är att arbeta för att behålla och utveckla befintliga medarbetare som en del i kompetensförsörjningsarbetet, för att göra detta har chefsforum senaste två tillfällen fokuserat på vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra, detta har gett ett bra underlag till vad som behöver utvecklas och vad vi ska fortsätta göra. Arbetet med organisationsöversynen är ett gott exempel på hur medarbetare involveras tidigt i processen för att skapa delaktighet och möjlighet att påverka eventuella förslag på förändringar. Även i flera rekryteringar har kommunen valt att först söka internt för att öka möjligheten till intern rörlighet och hitta karriärvägar inom den egna organisationen istället för att direkt gå ut och söka externt. Detta tillvägagångssätt stärker medarbetarskapet och attraktivitet för kommunen som helhet. Resultatet av medarbetarundersökningen som genomförts under maj månad visar på ett betydligt högre resultat än föregående mätning 2019 när det gäller hållbart medarbetarengagemang (HME). HME är det index som speglar trivsel och mående ur ett arbetsmiljöperspektiv för medarbetare. Arbetet upplevs som meningsfullt samtidigt som det finns en hög grad av delaktighet och möjlighet att påverka innehållet.

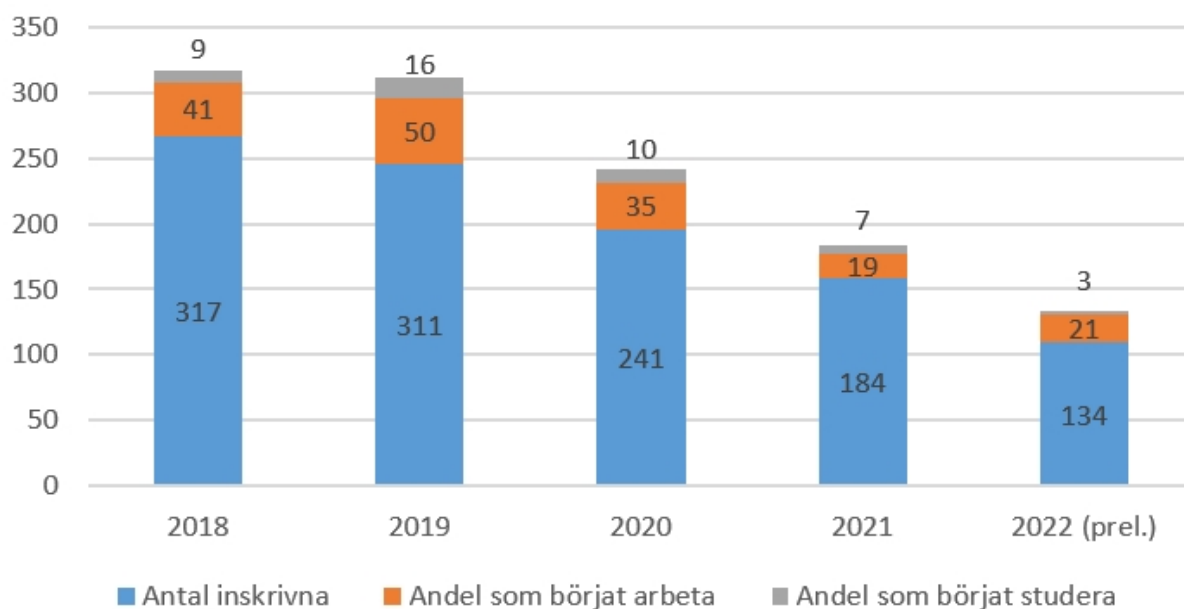
3.1.4 Skapa förutsättningar för ökad andel i egenförsörjning utifrån individens förutsättningar

Avdelningen för arbete och utbildning arbetar för att möjliggöra förutsättningar för ökad andel i egenförsörjning. Det är av stor vikt att insatser som erbjuds är anpassade både utifrån arbetsmarknadens behov och deltagarnas möjligheter att uppfylla behovet. Genom att se möjligheter och lyfta styrkor hos den enskilde så arbetar man för att minimera svagheterna. Genom att rusta den enskilde efter behov med till exempel språkträning, digital kunskap, arbetsmarknadskunskap och orienteringskurser så försöker man "klä på" dem de kunskaper som behövs för att kunna fortutbilda sig, på sikt komma ut i arbetsmarknaden. Anpassade insatser kombinerat med att få pröva på sysselsättning i något område inom arbetsmarknaden, att känna sig behövd ökar förutsättningarna för

den enskilde att med tiden komma närmare en egenförsörjning. I figuren nedan visas antal inskrivna och andel individer som antingen börjat arbeta eller studera. Antal inskrivna har minskat årligen vilket bl.a. beror på minskad inflyttning i kommunen men också senaste åren då Arbetsförmedlingens reformering har medfört att färre antal remisser skickas till arbetsmarknadsenheten. Statistiken visar dock på att avdelningen lyckats få ut fler i arbete under 2022 än 2021, trots minskat antal inskrivna deltagare.

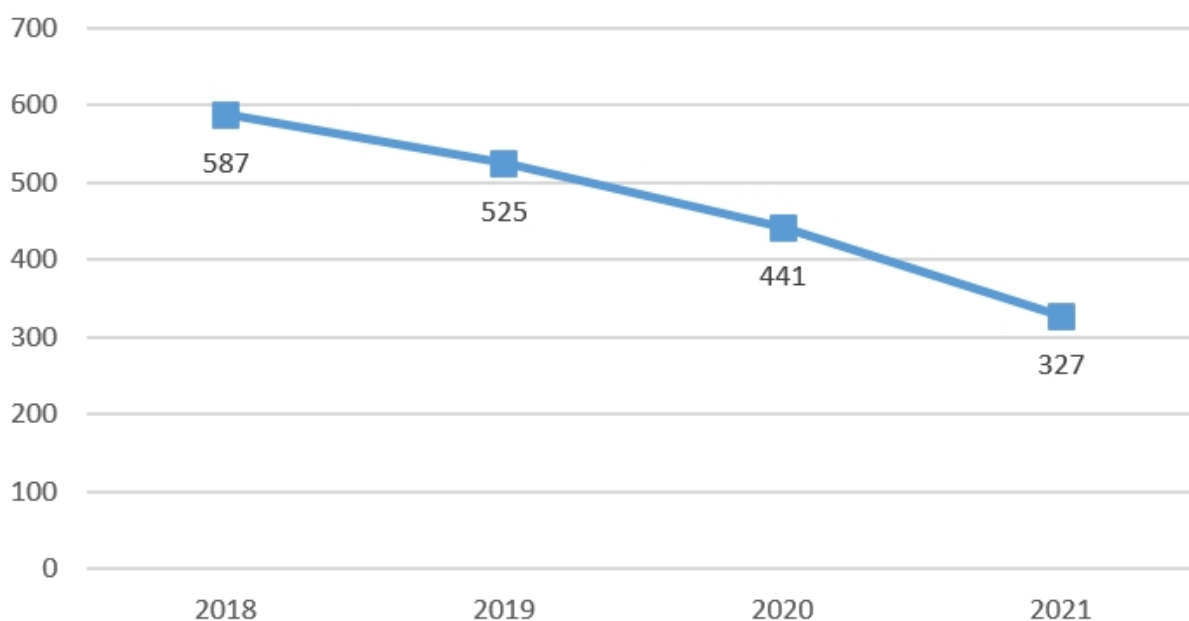
Statistik arbetsmarknadsenheten

Avdelningen kommer under 2023 arbeta med att få igång kombinationsutbildningar med stöd av övriga kommunkoncernen och GGVV. Genom kombinationsutbildningar och introduktionsjobb möjliggör man att deltagarna kan gå in på gymnasiala yrkeskurser/jobbs trots en ofullständig grundutbildning. Det som har tydliggjorts under hösten 2022 är att implementeringen av kombinationsutbildningar och få hela processen att fungera i praktiken kommer kräva ett krafttag från många funktioner inom avdelningen för arbete och utbildning, varav detta mål nu gulmarkerats.

Enheten för ekonomiskt bistånd ställer krav på att den enskilda individen följer den planering som finns, både inom Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsenheten. Enheten arbetar aktivt tillsammans med den enskilde vid kontakter med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och vården vid behov. I samverkan med övriga enheter inom avdelningen, försöker man kartlägga enskildas behov och den väg som behövs för att nå egenförsörjning på sikt. I figuren nedan syns antal inskrivna hushåll över tid inom enheten för ekonomiskt bistånd.

Antal inskrivna hushåll, ekonomiskt bistånd

Antalet har minskat kontinuerligt sedan flera år tillbaka. Statistik för 2022 går först att hämta från Socialstyrelsen senare under våren 23, men tendensen vad gäller inflödet av nya ärenden till enheten anses fortsatt ha varit låg under hela 2022.

3.1.5 Erbjudna kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov

Arbetsgivare idag efterfrågar utbildad personal som har körkort och talar flytande svenska. Inom många branscher är det svårt att rekrytera personal med rätt kompetens. Avdelningen har en utmaning att rusta sina deltagare/elever/klienter den kompetens och utbildning som arbetsmarknaden efterfrågar. För att lyckas med detta uppdrag krävs en samordning av olika insatser inom avdelningen för arbete och utbildning samt möjlighet till att kunna stötta våra målgrupper ute på anpassade arbetsplatser.

Målgruppen inom avdelningen är i hög grad språksvaga, saknar tidigare utbildning och i vissa fall har både psykiska och fysiska problem som försvårar möjligheten att komma in den reguljära arbetsmarknaden. Flertalet saknar även körkort och digital kompetens. Här behöver kommunen ta ett helhetsansvar så att koncernen, näringslivet tillsammans med ideella organisationer kan stötta upp avdelningen och erbjuda bl.a. praktikplatser till arbetsprövningsplatser. Avdelningens verksamheter arbetar vid behov tätt ihop med enskilda individer. Målet är att efter en 12 veckors period kunnat få ut deltagarna som är på AME ut i en extern arbetsplats. Det här är en utmaning som behöver följas upp under 2023. Under 2023 kommer arbetet förhoppningsvis påbörjas med kombinationsutbildningar för att än mer erbjuda kompetensutveckling till målgrupperna, även detta kräver externa placeringar inom kommunkoncernen alt. näringslivet vilket blir en utmaning utifrån rådande lågkonjunktur.

CLL kommer att fortsätta utveckla lärlingsutbildningar inom de områden som arbetsmarknaden efterfrågar. De yrkesutbildningar som CLL har bedrivit har visat ett bra resultat då eleverna som läst dessa utbildningar kunnat gå direkt ut i någon form av anställning när studierna är klara, bl.a. Restaurang och Livsmedel samt Vård och omsorg. Man har påbörjat en god relation med näringslivet

för att möta deras behov och möjligheten till lärlingsplatser. Analysen som gjorts är att företag i närområdet är i behov av bl.a. svetsare varav avdelningen nu ser över möjligheten att öppna upp för en industriutbildning med lärlingskoncept under året 2023, lokaliserad i lokalerna i Anderstorp.

Högskolan på Hemmaplan fortsätter utvecklas i Gislaveds kommun och man kommer fortsätta ta fram högre utbildningar inom ramen för yrkeshögskolan för att bättre kunna matcha den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden. HPH i Gislaveds kommun ska kunna tillgodose utbildningsmöjligheter på högre nivå utan längre transporter. Avdelningen har även möjlighet att bistå förvaltningar inom kommunen och näringslivet med utbildning inom svenska språket vid behov.

4 Uppdrag

4.1 Uppföljning

4.1.1 Kommunfullmäktige

4.1.1.1 *Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp*

Beskrivning

Uppdraget ges till Kommunstyrelsen.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2023-04-30

Kommentar

Samråd har genomförts under våren. De synpunkter och remissvar som inkommit har inarbetats i en samrådsredogörelse. Förutom omskrivning av ställningstagande och texter har även kartor med mera uppdaterats. Planförslaget kommer att lyftas till kommunstyrelsen i början av 2023 inför granskningsskedet. När det har varit ute för granskning omarbetas planförslaget för antagande.

4.1.1.2 *Att utreda möjligheter till samlings-/servicelokal i centrala Broaryd.*

Beskrivning

Att utreda möjligheter till samlings-/servicelokal i centrala Broaryd.

Utredningen är klar för delrapportering i kommunstyrelsen. Den är pausad och inte politiskt behandlad i avvaktan på en övergripande bidragsutredning.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2021-08-31

Kommentar

Utredningen är klar för delrapportering i kommunstyrelsen. Den är pausad och inte politiskt behandlad i avvaktan på en övergripande bidragsutredning. Till det kommer de uppdrag som kommunfullmäktige beslutade om i november 2022 i samband med antagande av Planeringsdirektiv för 2023. Där gavs ett uppdrag kring Utveckling Broaryd i vilket ingår en del om samlingslokal enligt beskrivningen av uppdraget. Uppdraget att utreda möjligheterna till samlings-/servicelokal i centrala Broaryd följs därmed upp i samband med det nya uppdraget.

4.1.1.3 I samverkan med polis och andra aktörer ta fram en trygghetsplan.

Beskrivning

Kartlägga behovet av trygghetsskapande åtgärder i miljöer som idag upplevs otrygga.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Under 2022 har kommunens säkerhetssamordnare aktivt arbetat för att utveckla processen och arbetssättet med att ta fram lägesbilder. Ett exempel på detta är att en insats i området Gisle där säkerhetssamordnare och områdespolisen, tillsammans med deltagare från kommunens olika verksamheter, gick runt på området för att identifiera förbättringsåtgärder. Även gemensamma lägesbilder tillsammans med polis och bostadsbolag genomförs i utvalda områden. Under året har också arbetet med att ta fram förutsättningar för att på bästa sätt samordna kommunens frågor kring trygghet och brottsförebyggande arbetet och lägga grunden för ett lokalt brottsförebyggande råd där bland annat trygghetsplaner ingår.

4.1.1.4 Skapa en bättre IT- infrastruktur som möjliggör en gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster.

Beskrivning

Ska Gislaveds kommun kunna använda den digitala teknologin på det mest optimala sättet behöver vi skapa rätt förutsättningar för detta. En gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster skulle skapa en säkrare och mer pålitlig IT-infrastruktur.

Uppdraget riktas till Kommunstyrelsen och Fastighets- och servicenämnden

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Kommunstyrelsen har under de senaste åren satsat mycket resurser på att utveckla digitala tjänster

genom följande e-tjänster, Internet of things (IoT), robotprocessautomation, artificiell intelligens och centralt datalager.

E-tjänster

Under de senaste åren har det skapats många interna och externa e-tjänster. Det har funnits, och finns fortfarande, ett stort intresse för att automatisera flöden i olika ansökningsprocesser. Under 2022 hade över 20 000 olika ärenden skapats med hjälp av en e-tjänst och det sker en ständig ökning som också beror på att antalet e-tjänster ökar.

Internet of Things

Tekniken Internet of Things (IoT) bygger på datainsamling med hjälp av sensorer. Data används sedan i verksamheterna som stöd antingen i ett löpande arbete eller vid beslutsfattande. De största vinsterna är tidsbesparing och en ökad kvalitet i verksamheterna.

Två projekt att lyfta kring detta område är:

- *Uppkopplade livbojar*
Istället för att rondera livbojarna i Gislaved och Anderstorps tätort får nu räddningstjänsten ett larm när någon av livbojarna plockas ner från sin ställning. Tidigare gjordes kontroller var 14:e dag och nu sker kontrollen kontinuerligt.
- *Mätning av lakvattennivåer*
Tekniska förvaltningen mäter lakvattennivåer vid återvinningscentralen i Mossarp. Tidigare utfördes mätningen av en tjänsteperson cirka en gång i veckan, nu mäts nivåerna kontinuerligt. Utöver detta läggs nu även data gällande nederbörd på i analysen, något som inte gjordes tidigare och som skapar ett mervärde.

Ett stort antal nya projekt finns och är i planeringsstadiet men inväntar utbyggnaden av LoRa-nät från Gislaved Energi. Gislaveds kommuns IoT-arbete är också en del i Region Jönköpings läns gemensamma projekt kring delad IoT-plattform.

Robotprocessautomation

Kommunens automatiseringsarbete bygger till stor del på robotprocessautomation (RPA). Arbetet med detta har pågått sedan våren 2020 men har tagit ett stort kliv fram sedan augusti 2021 då en systemutvecklare anställdes som lagt stort fokus på detta. I dagsläget används cirka 25 processer regelbundet varje månad och den totala sparade tiden ute i förvaltningarna mäter cirka 135 timmar/månad vilket motsvarar 80 % av en heltidstjänst.

Artificiell Intelligens

Under 2022 har avdelningen påbörjat enklare tester kring artificiell intelligens (AI), främst i samband med bygglovsansökningar. Med hjälp av ett stort antal inlästa bygglovsritningar kan maskininlärning avgöra om nyinkomna ritningar är rätt- eller felvända och på så sätt vända dessa innan de registreras i verksamhetssystemet. Detta arbete är fortfarande i ett försöksstadium men det finns mycket potential inom liknande områden.

Centralt datalager

Tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen har det under året påbörjats ett arbete gällande centralt datalager och analysverktyg. Målet är att i framtiden samla all data från olika verksamhetssystem till en central databas. Detta för att lättare kunna analysera data i flera olika dimensioner för att kunna göra djupare analyser och ta fram förbättringsförslag. Arbetet har under 2022 resulterat i en förstudie och en plan kring fortsättning och implementation i liten skala.

Samtliga av dessa utvecklingsområden och processer kräver ett nära samarbete mellan verksamheterna ute i förvaltningarna och de centrala stödfunktionerna. Störst fokus är att utgå från behov i verksamheterna för att sedan bygga en lösning utifrån det.

Även it-avdelningen har de senaste åren uppdaterat och byggt om kommunens nätverks infrastruktur

från grunden. Där har ett stort fokus lagts på säkerhet, täckning och skalbarhet.

Säkerhet

Det har varit viktigt att tänka säkerhet ur ett driftperspektiv men även ett övergripande perspektiv. Detta har resulterat i en ny serverhall på Gislaveds energi med en redundant nätverksmiljö speglad den som finns i kommunhuset för att kunna säkerställa driften även vid större incidenter.

Framöver kommer fokus vara på segmentering av åtkomst, det vill säga, ett tydligt regelverk gällande vilka enheter/användare som får kommunicera åt vilka håll i nätverket. Denna del är mest tidskrävande och genomförs parallellt med uppdatering av utrustning inom de mest kritiska verksamheterna.

Täckning

Det har varit viktigt att på ett evidensbaserat sätt kunnat bygga upp kommunens trådlösa nät så att det går att påvisa effekten före och efter en komplettering.

Skalbarhet

Det har varit viktigt för att välja en lösning som både är driftsäker men som också möjliggör framtida expansioner inom nya områden, och där tekniken redan är beprövad och testad av större organisationer. Därför har avdelningen, tillsammans med återförsäljare och leverantörer, hittat ett system som går att växa i samtidigt som den möjliggör för framtida krav på allt från säkerhet till segmentering av användare och enheter på ett administrativt skalbart sätt med goda möjligheter till automatiseringar.

4.1.1.5 Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Beskrivning

Arbetet ska bedrivas i nära dialog med näringslivet i Gislaveds kommun och hålla en tillräcklig bredd för att fånga de utmaningar och förutsättningar som befintliga och tillkommande företag i kommunen möter.

På motsvarande sätt ska nära dialog även hållas med de offentliga parter som Gislaveds kommun och näringslivet är beroende av för att skapa goda förutsättningar för näringslivsutvecklingen.

Det dokument som läggs fram för beslut ska ha ett strategiskt och långsiktigt perspektiv men även kunna tjäna som underlag till ordinarie planeringsprocesser.

Uppdragsgivare:

Kommunfullmäktige

Slutdatum

2023-08-31

Kommentar

Avdelningen för hållbar utveckling har tagit fram ett förslag till projektplan för arbetet. Arbetet är påbörjat och sker tillsammans med Enter Gislaved AB. Arbetet har sin utgångspunkt i kommunens övergripande dokument, instyrningsbeslut, planeringsdirektiv och utblick. Till detta kommer redan framtaget material av Enter Gislaved AB, så som verksamhets- och handlingsplan som kompletteras med det pågående arbetet kopplat till platsvarumärket och andra planer för näringslivsfrågor.

Strategin tas fram med vetskap om den planerade omorganisationen och för stunden osäkra situationen kopplat till omvärldens påverkan på näringslivsfrågor.

5 Ekonomi

5.1 Uppföljning

5.1.1 Uppföljning nämnd

Nämnd, mnkr	Budget	Avvikelse helårsprogn os 31/3	Avvikelse helårsprogn os 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Nettoresultat	-178,7	-0,5	1,0	-167,9	10,7
Investeringar	-17,0	0	10,0	-2,3	14,7

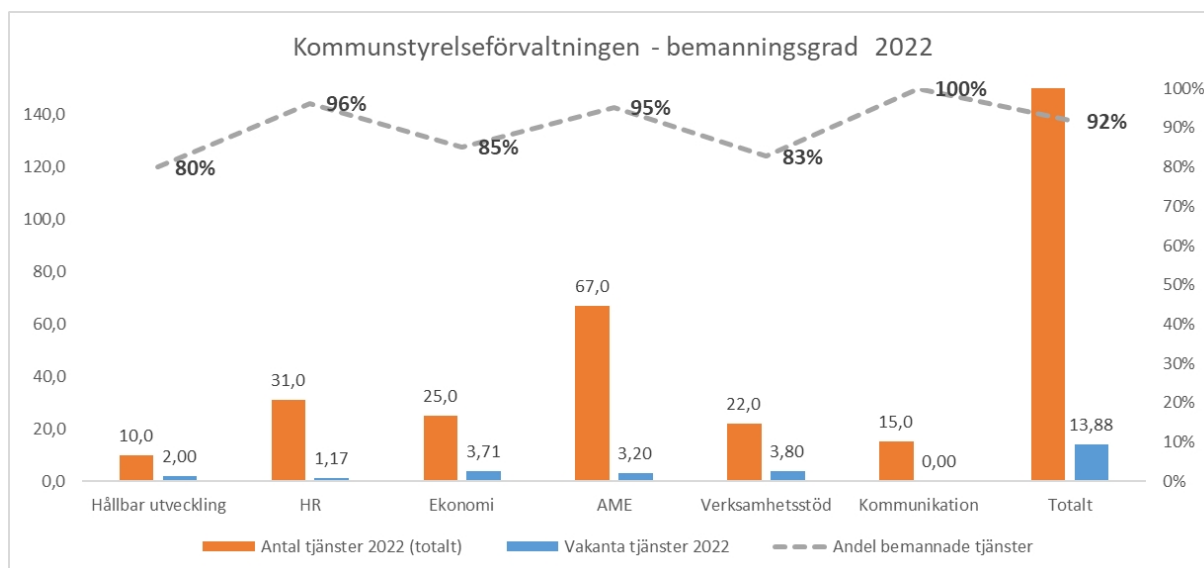
Investeringsredovisning

Nämnd, mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budgetavvikelse 2022	Använt %	Bokslut 2021
Kommunstyrelsen	-17,0	-2,3	14,7	14%	-7,6

Ekonomisk kommentar, nämnsnivå

Driftutfall per den siste december är 167,9 tkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget på 10 700 tkr.

Det redovisade överskotten i driftsbudgeten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt en påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning. De redovisade underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten som tidigare.

Under 2022 har det under året funnits cirka 14 vakanta heltidstjänster vilket motsvarar cirka 6 mnkr av överskottet.

Investeringsbudgeten omfattar 17 mnkr varav 15 mnkr är avsedda för samhällsutveckling Under 2022 är dessa investeringar redovisade under Tekniska nämnden (enheten för mark och exploatering). Fastigheter under 2022 som är förvärvade inom Vision 2040 – Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp är:

Krokodilen 4 (handpenning)
Norden 4
XL-bygg
Atlas industripark

Total kostnad för fastigheterna var cirka 13,5 mnkr.

Resterande investeringsbudget har använts för nytt hr-system, ny externwebb, samt för möbler med mera vid flytt av arbetsmarknadsenhetens lokaler och SFI-verksamheten. Totalt har cirka 1,8 mnkr använts av totalt 2 mnkr.

5.1.2 Uppföljning per avdelning/verksamhetsområde

Avdelning/Verksamhetsområde, tkr	Budget	Avvikelse helårsprognos 31/3	Avvikelse helårsprognos 31/8	Utfall 31/12	Avvikelse utfall 31/12 mot budget
Politik	-12 752	0	0	-12 239	514
Kommundirektör	-18 651	-1 300	-1 300	-19 785	-1 134
Hr	-32 754	-1 000	-2 800	-35 413	-2 659
Ekonomi	-25 901	500	1 400	-22 736	3 166
Kommunikation	-10 003	0	0	-9 528	473
Verksamhetsstöd	-13 552	1 000	1 500	-12 045	1 507
Hållbar utveckling	-10 049	300	900	-7 838	2 211
Arbete och utbildning	-55 006	0	1 300	-48 355	6 651
Summa Nettoresultat	-178 668	-500	1 000	-167 939	10 729

Ekonomisk kommentar, verksamhetsnivå

Politik

Överskottet beror till största delen på att utvecklingsmedlen inom kommunstyrelsen inte är förbrukade samt att konferens- och resekostnader inte har gått upp på samma nivå som innan pandemin, främst under första halvåret. Valet kostade något mer än budgeterat.

Kommundirektör

Underskottet beror på obudgeterade tjänster som kommer att planeras in i budgeten för 2023 (vissa ska ligga inom samhällsutvecklingsnämndens budget) samt ökade kostnader för FINSAM som inte fanns med i underlaget för budget 2022. Till det kommer också högre rekryteringskostnader än budgeterat.

Hr-avdelningen

Underskottet mot budget är för hr-avdelningen något lägre än det prognosticerade underskottet vid delåret. Orsaken till underskottet är högre införandekostnader än planerat för hrm och ett större antal externa konsulttimmar. Underskottet är också kopplat till dubbel kostnad för de gamla hr-systemen. På löneenheten finns ett stort antal övertidstimmar samt två extra tjänster kopplat till hrm. En dialog förs på avdelningsnivå hur tjänster ska kunna optimeras och hur underskottet därmed ska kunna reduceras. 2023 kommer medel att omdisponeras inom förvaltningen då puckelkostnaden kommer att kvarstå ytterligare en tid.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningens har under året haft motsvarande 3,7 heltidstjänster vakanta under delar av året vilket förklarar en del av överskottet. Vakanserna beror främst på föräldradighet, frånvaro på grund av sjukdom samt personalomsättning där återrekrytering inte varit möjlig att genomföra utan att det under en viss tid har uppstått en vakans. Personalkostnaderna inklusive sociala avgifter understiger

budgeterade kostnader med cirka 1,8 mnkr. Vidare har budgeten för konsulter inte behövts användas i någon större omfattning under året och utfallet understiger budgeterade kostnaderna med cirka 1 mnkr.

Prognosen vid delårsbokslutet indikerade ett överskott på 1,4 mnkr. Till viss del har det varit svårt att prognostisera nyttjandet av konsulttjänster samt att vissa vakanser har uppstått efter augusti månad och att ambitionen har varit att rekrytera snabbare än vad det verkligen blev. Avvikelsen mellan prognostiserat överskott i augusti och verkligt överskott i bokslutet motsvarar cirka 8 procent i förhållande till total budget för avdelningen.

Kommunikationsavdelningen

Avdelningen för kommunikation gör ett överskott som till stor del består av vakanta tjänster och hög sjukfrånvaro vissa perioder. Låga reklam och annonseringskostnader samt medel till föreningen som är inte förbrukat. Även färre resor och utbildningar har genomförts under 2022.

Avdelningen för verksamhetsstöd

Avdelningen för verksamhetsstöd gör ett överskott som beror till största del på vakanta tjänster som inte tillsatts för att skapa möjligheter till effektivisering och förändrade arbetssätt i ny förvaltningsorganisation samt att enheten säkerhet, kunskap och analys har flera personer som under året valt att avsluta sin anställning i Gislaveds kommun. Rekrytering och tillsättning har inte kunnat ske i samma takt, vilket genererar ett överskott på personalsidan.

För hela avdelningen har förändringsarbetet med ny förvaltningsorganisation och politikerorganisation tagit mycket tid och utvecklingstakten kring andra delar har fått stå tillbaka vilket också gör att vissa utvecklingsmedel inte har utnyttjas under året. Detta kan generera ett större ökat behov framåt.

Hållbar utveckling

Avdelningen för hållbar utveckling gör ett överskott som till stor del består av vakanta tjänster. Det handlar dels om att fyra medarbetare har slutat innan nya medarbetare har kommit på plats, två sjukskrivningar på deltid samt att en utvecklingsledartjänst i dagsläget inte är bemannad på grund av tillfälligt chefsförordnande. Totalt motsvarar detta vakanser om cirka 2 heltidstjänster på helåret. Övriga delarna av överskottet är bland annat kopplat till att färre studenter har sökt pendlingsbidrag, att färre resor och utbildningar har genomförts samt att några konsultuppdrag inte blivit av eller fått skjutas framåt.

Avdelningen för arbete och utbildning

Det ekonomiska resultatet för avdelningen arbete och utbildning under 2022 landade på ett överskott om ca 6 600tkr

- Ca + 2 miljoner utfallet av det ekonomiska biståndet:

Gällande det ekonomiska biståndet så var prognosen för helår vid delårsbokslut ett utfall om 15 300tkr. Det ekonomiska biståndet har fortsatt minska vilket medfört ett utfall per helår om 14 744tkr. Utfallet blev 600tkr över prognos då delårsprognosen utgick från en försiktighetsprincip samt tog i beaktan att det ekonomiska biståndet skulle kunna komma att öka i och med den lågkonjunktur som råder samt höjd ränta och högre elräkningar, vilket inte hände.

- + 2,9 miljoner personalkostnader

Avdelningen hade en total personbudget för 2022 om 50 670tkr exkl. ferieanställda. Överskottet på 2,9 miljoner har bl.a. berott på 6 uppsägningar där tjänsterna inte tillsatts direkt samt att två medarbetare tillträtt som t.f. enhetschefer och då varit tjänstlediga från sina ordinarie uppdrag inom avdelningen (besparing om totalt ca 3,2 heltidstjänster för helåret). Överskottet beror även på fem tjänster som avvecklats under året (ca 800tkr), då dessa tjänster inte längre behövs inom verksamheten. Utöver detta har det varit en del sjukskrivningar under året, varav några

långtidssjukskrivningar (ca 500tkr). I alla uppdrag, förutom för de två medarbetare som tillträtt som t.f. enhetschefer har man behövt lägga över extra arbetsuppgifter på de medarbetare som funnits inom verksamheterna. Det här har medfört risk för minskad kvalitet men samtidigt har man inte sett några andra möjligheter. Rekrytering tar tid och det har varit svårt få in rätt kompetens för tjänsterna. Samtidigt har det varit osäkert kring sjukskrivningarna och när i tid dessa ska upphöra, varav man inte rekryterat nya medarbetare på visstid med risk för överanställning. Ledningsgruppen har analyserat vad som hänt sedan delårsprognosen och kom fram till att bättre följa upp personalkostnader under året. Även om utfallet blivit densamma så hade prognosen kunnat vara mer säker. Ledningsgruppen har därför tagit fram en ny struktur för att kunna säkra upp en bättre prognos vad avser personalkostnader framöver.

- ca + 500tkr ferieverksamheten

Av de 3 260tkr som tilldelats avdelningen för ferieverksamheten har 500tkr inte använts under 2022. Det här beror främst på kraven för placering som socialförvaltningen haft samt att förvaltningar i vissa fall hört av sig försent. Samtidigt har ansvariga för ferieverksamheten haft svårt anordna feriearbete/praktik under höstlovet och jullovet då annat behövt prioriteras inom verksamheten.

- ca +400tkr semesterskuld extratjänster

Utöver ovan överskott så har tolkverksamheten inte haft de lönekostnader som förväntats, dessa har varit mindre samtidigt som intäkterna varit större än lagd budget för 2022. Detta har medfört stort överskott inom tolkförmedlingen. För att säkra upp så att tolkförmedlingen 2024 inte blir en vinstdrivande verksamhet så kommer avdelningen under 2023 följa upp budgeten för den verksamheten än mer kontinuerligt och utvärdera kostnader och intäkter löpande.

Vissa övriga kostnader så som handledning för enheten ekonomiskt bistånd samt datautrustning m.m. har inte heller använts i den utsträckning som prognostiserats för 2022.

Avdelningen är stor del beroende på intäkter och utfallet av schablonersättning visar ett överskott på 300tkr. Intäkter i form av statsbidrag har inte fallit ut som prognostiserats för helår samt att Centrum för livslångt lärande inte använt sig av tilltänkta konsultkostnader i den utsträckning som fanns i budgeten. Dessa intäkter och kostnader jämnar ut varandra för året.

5.1.3 Uppföljning avslutade investeringsprojekt

Projekt, tkr	Budget	Utfall	Datum färdigställt
Nytt hr-system	-500	-431	22 april 2022
Externwebb	-800	-841	31 december 2022
Avdelning för arbete och utbildning, investeringar	-700	-503	31 december 2022

Kommentar avslutade investeringsprojekt

Investeringsprojekt för nytt hr-system har avslutats den 22 april 2022. Kostnader för HRM redovisar ett utfall på 431 tkr. Kostnaderna för nytt hr-system avser enbart kostnader för projektledare med anledning av att övriga kostnader per definition inte betraktas som investering t.ex. licenskostnader samt och utökad bemanning under en övergångsperiod.

Investeringsprojekt för avdelningen arbete och utbildning avslutades 31 december 2022. Totalt har 503tkr av de 700tkr används. 468tkr har avsett inköp av inventarier vid flytt av SFI verksamheten. 168tkr har använts för hängskåp till enheten för ekonomiskt bistånd. Resterande belopp, 197tkr var

investeringsmedel tilltänkta för nytt verksamhetssystem inom Arbetsmarknadsenheten, ett behov som upphörde under sista halvåret 2022.

5.1.4 Uppföljning särskilda satsningar, investeringar

Särskilda satsningar, tkr	Budget 2022	Budget , totalt	Utfall 2022	Utfall, totalt	Datum färdigställt
Samhällsutveckling	-15 000	-15 000	0	0	

Kommentar särskilda satsningar

Se ekonomisk kommentar, nämndsnivå.

6 Händelser av väsentlig betydelse

Inom mark- och exploatering har en anbudsfrågan genomförts för att utveckla området Vitsippan i Gislaved. Det fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen är klar vilket innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas men även att de nya kommunala taxorna nu har etablerats på marknaden.

Beslut om tilldelning av markanvisning Bastuberget fattades på kommunstyrelsens näringsutskott den 24 augusti. Det vinnande förslaget innehåller cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter. Lägenheternas storlek planeras bli från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Markanvisningen av Bastuberget är ett startskott för att förverkliga visionen "Bro till bro". Det genomförda förvärvet av industrimarken vid Carl Johansgatan i Anderstorp (Atlas industripark) ger kommunen en ökad rådighet över utvecklingen inom visionen.

Samråd har genomförts gällande fördjupningen av översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp. Kommunstyrelsens behandlade planförslag, granskningshandling med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, kartor och samrådsredogörelse, i januari 2023 och beslutade att ställa ut densamma.

Byte av verksamhetssystem för hr och införandet av HRM har påverkat arbetssituationen för många medarbetare under året, främst på hr-avdelningen. Det har även påverkat och varit utmanande för chefer, administratörer och medarbetare i organisationen, främst utifrån nytt arbetssätt och nya verktyg. Den ökande arbetsbelastningen som varit under en period efter införandet börjar avta allt eftersom kunskapen når ut i organisationen. Bytet av verksamhetssystem skapar också förutsättningar till förändrade arbetssätt som på längre sikt kommer bidra med resurseffektivitet.

Arbetet med översynen av förvaltningsorganisationen pågick under hela året och den nya förvaltningsorganisationen fick genomslag den 1 januari 2023. Förberedelsearbetet för detta har fallit väl ut och 2023 fortsätter arbetet med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser.

7 Sammantagen bedömning av nämndens resultat och effekter i verksamheten

Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 10,7 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader.

Överskotten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning. Underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten.

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen under året bedriver verksamhet med god kvalitet. Kommunstyrelsen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla leveransen av grunduppdraget och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen som pågått under året ska leda till att förbättrade arbetssätt etableras för att kunna öka effektivitet och resursutnyttjande. Det kommer kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser, vilket ställer stora krav på medarbetarna. Det ställer även krav på både ledning och politik att hålla fast vid och skapa trygghet för verksamheten så att förbättringsarbetet kan få största möjliga effekt.

Förväntad utveckling

Prisutvecklingen har sedan restriktionerna efter coronapandemin släpptes, Rysslands invasion av Ukraina och höga energipriser ökat markant jämfört med tidigare år. Om inflationen fortsätter och får ett större genomslag i avtalsrörelsen 2023 kommer det att kräva ett aktivare arbete och ökad medvetenhet för att klara verksamheten inom befintlig budgetram om merparten av de vakanta tjänsterna som finns rekryteras. Eventuellt fortsatt hög inflation påverkar även fastighetsavdelningen i större omfattning än vissa andra verksamheter. Detta kommer främst påverka kommunstyrelsen nästa år då fastighetsavdelningen från och med årsskiftet tillhör kommunstyrelsens grunduppdrag.

Med ökade drivmedelspriser minskar även benägenheten att pendla i samma utsträckning som innan och medarbetare ser sig om efter liknande arbete närmre sin hemort. Fortsatt är det en hög rörlighet på arbetsmarknaden vilket resulterar i att det kan vara svårt att behålla och rekrytera ny kompetens. För att klara av kommande kompetensförsörjning behöver kommunstyrelsen fortsatt arbeta aktivt med kompetensförsörjningsplanen. En kompetenshöjning är planerad tillsammans med socialförvaltningen där högskolan på hemmaplan ska anordna en språkutbildning för personal inom omsorgen.

Det är en ökad oro i omvärlden i och med kriget i Ukraina som leder till att Sverige behöver ha en högre beredskap. Ansvaret delas mellan många aktörer där kommunen har en viktig roll. I planeringen av totalförsvaret ska det civila försvaret stärkas. Det här påverkar kommunernas arbete genom att planera för en höjd beredskap. För att på längre sikt klara uppdraget att skapa ett tryggt och säkert samhälle är det viktigt att det civila försvaret stärks genom en ökad krisberedskap, stärkt säkerhetsskydd, samt ett strategiskt och förebyggande arbete inom kommunkoncernen.

Arbetet med översynen av förvaltningsorganisationen pågick under hela året och den nya förvaltningsorganisationen fick genomslag den 1 januari 2023. Som en del av översynen ska även förbättrade arbetssätt etableras vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser även under 2023 för att få allt på plats. Då arbetet med den nya förvaltningsorganisationen påverkar och involverar flertalet av kommunstyrelsens medarbetare ställer det krav på stark prioritering av ledningen.

I och med den nya förvaltningsorganisationen kommer även kommunstyrelsen att få ett förändrat arbetssätt. Både kommunstyrelseförvaltningen och den nya samhällsutvecklingsförvaltningen kommer att leverera olika delar av samhällsutvecklingsuppdraget till kommunstyrelsen. Detta kräver en bra samverkan mellan förvaltningarna men också en tydlighet gentemot förtroendevalda.

Trycket på mark- och exploatering är högt vilket skapar ett ansträngt läge och det krävs en resursförstärkning framåt. För att möta den ökade efterfrågan har ett arbete påbörjats med att starta upp en projektorganisation avseende förverkligandet av centrumutvecklingsvisionerna Vision 2040 - Mötesplatsen vid Nissan i Gislaved och Bro till bro i Anderstorp samt skapa en struktur för exploateringsprojekt. En central del är också att ta fram ramar för samhällsbyggnadsprocesserna.

Dialogarbetet är en utmaning där nya tillvägagångssätt behöver hittas för att nå invånarna. Alla planerade lokalsamtal under denna mandatperiod har genomförts och kommunstyrelsen behöver fortsatt arbeta aktivt med dialog för att öka invånarnas förtroende och delaktighet samt stärka demokrati- och samhällsutvecklingen i kommunen.

Flertalet leverantörer av olika verksamhetssystem har börjat använda finansieringsmodeller som bygger på en form av abonnemangsstruktur, vilket kommer innebära ökade kostnader för system. Det blir viktigt att vi framöver säkerställer processerna för utveckling och införskaffande av nya system så att vi har rätt system och inte sitter på en föråldrad miljö. Under 2022 har förvaltningen påbörjat arbetet med att se över en modell för att bedöma nyttorealiseringsgraden i investeringar och i olika införandeprojekt. Modellen ska stärka förmågan att identifiera och införa de investeringar som

ger störst verksamhetsnytta inom kategorierna tid, kvalitet eller arbetsmiljö samt säkerställa att den nyttan också realiserar. Beredningsgruppen för digitalisering utvärderar och utvecklar också kommunens tjänsteförvaltningsmodell och den behovsfångst som används för att fånga utvecklingsprojekt kopplat till digitalisering, automatisering och it infrastruktur.

Ks §99

Dnr: KS.2022.63

I.4.1

Årsredovisning 2022, kommunen som helhet**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna Gislaveds kommuns årsredovisning 2022.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande med följande motivering:

- att kommunstyrelsen brister i den kommunala demokratin. Kommunens invånare har ett lågt förtroende för kommunens styrande politiker och sämre än resten av länet och riket. SCB har visat att 77% har ett lågt förtroende för politiken. 85% anser att de politiska besluten inte är genomarbetade och genomtänkta. Drygt 90% anser att kommunens politiker inte är lyhörda.
- att kommunstyrelsen inte klarat hålla en fullgod personal- och ledarförsörjning. Den är sämre än länet och riket. Det gäller både brist på personal och kompetens och mycket byten av chefer.
- att kommunstyrelsen inte klarat av att övervaka de av kommunfullmäktige fastställda målen och planera för att verksamheten och ekonomin efterföljs. Budgetprocessen har enligt revisionen mycket stora brister.
- att kommunstyrelsen inte klarat hålla sin uppsikt över socialnämnden som fortfarande inte har någon antagen äldreomsorgsplan och som har svårt att klara sitt grunduppdrag och hålla en god kvalitet. Kvaliteten är lägre än länet och riket på flera viktiga och allvarliga områden.
- att kommunstyrelsen inte klarat av att minska på och effektivisera administrationen, och framför allt
- att kommunstyrelsen inte klarat av att leda och samordna hela den kommunala verksamheten vad gäller mål, riktlinjer och ramar.

Ärendebeskrivning

Nämnder, styrelser och bolag ska årligen upprätta årsbokslut per den 31 december. I årsredovisningen ingår ekonomiska uppgifter, måluppfyllelse, kvalitetsuppfyllelse, händelser av väsentlig betydelse, väsentliga personalförhållanden samt avstämning av tilldelade uppdrag.

Förberedelsearbetet inför den nya förvaltningsorganisationen var prioriterat under året. Arbetet som krävt mycket tid och resurser har fallit väl ut och går vidare med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetsätt och sprida dessa på alla nivåer och till alla medarbetare för att få bäst effekt.

En stor inventering av kommunens broar har gjorts och visar på ett stort underhållsbehov som kommer att behöva hanteras. Även en asfaltsinventering av kommunens gator och vägar har genomförts och visar även här ett stort underhållsbehov.

Upptäckten av allvarliga fuktskador i skollokalerna i Broaryd och Gislaved, har påverkat resursfördelningen inom fastighetsavdelningen både personellt och ekonomiskt och gjort så att vissa andra projekt fått stå tillbaka.

Alla förvaltningar och bolag i kommunkoncernen har under året i möjligaste mån försökt att anpassa verksamheterna efter de förutsättningar som råder, men med en historisk hög inflation samt kriget i Ukraina som också påverkar

Ks §99 (forts.)

utbudet av olika varor/insatsvaror har det inte varit möjligt att genomföra Anpassningar fullt ut till rådande ekonomiskt läge.

Den sammantagna bedömningen är att Gislaveds kommun bedriver verksamhet med god kvalitet och målpuppfyllelse. Kommunen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla kommunens grunduppdrag och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet. En av kommunfullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer håller fortsatt inte en godkänd kvalitetsnivå under 2022, det gäller *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*. För att höja kvaliteten inom denna faktor behöver kommunorganisationen, bland annat, hålla ut och öka arbetet för att nå ut till olika grupper i samhället och bemöta samhällsengagemang som kanaliseras på nya sätt än inom partipolitik eller intresseföreningar. Fem uppdrag har slutförts under året, medan uppdraget *Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp* med planerat slutdatum 31 augusti istället kommer att slutföras 2023 efter att planförslaget har varit ute för granskning och därefter omarbetats innan antagande.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i god soliditet och inga höga skulder. Med ett resultat på genomsnitt 40 mnkr per år, klarar kommunen en investeringsnivå på snitt 148 mnkr per år. Tidigare år har investeringarna legat högre och resultatet lägre än denna nivå, vilket försämrar grundekonomin och bland annat likviditeten. En genomtänkt budgetplanering för de kommande åren har införts, med mål att klara en god verksamhet samt en investeringsnivå för att uppfylla framtida behov. Det rådande ekonomiska läget som för tillfället råder med mycket hög inflation (KPI 12,3 procent, december 2022) behöver hanteras nationellt och i omvärlden för att snarast möjligast komma ner i 2,0 procent vilket är det inflationsmål som flertalet centralbanker i Europa använder som målvärde. Om den nuvarande höga inflationen biter sig kvar en längre tid och även följs av en lägre sysselsättningsgrad i Sverige kommer den ekonomiska situationen för kommuner, regioner, näringsliv och kommuninvånare bli mycket ansträngd och extra ordinära åtgärder behöver vidtas.

Kommunstyrelsen kommer aktivt att arbeta med de nämnder som visar ett ekonomiskt underskott. Det är av stor vikt att de nämnder som lämnade ett negativt resultat vänder utvecklingen under 2023. Det är nödvändigt att de finansiella målen uppnås för åren 2017-2030, bland annat för att klara kommunens stora utmaningar i form av stora investeringar, den demografiska utvecklingen med mera. Med ett avsevärt försämrat resultat kommer det bli svårt att uppnå det finansiella målet avseende soliditet.

Beslutsunderlag

Årsredovisning - 2022 – Kommunfullmäktige, daterad den 29 mars 2023
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 29 mars 2023
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 5 april 2023, §16

Yrkanden

Anton Sjödell (M) med instämmande av Carina Johansson (C), Sandy Lind (WeP), Fredrik Sveningsson (L) och Evagelos Varsamis (S): Bifall till allmänna utskottets förslag.

Ks §99 (forts.)

Ruth Johannesson (MiG): Avslag på allmänna utskottets förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på allmänna utskottets förslag och Ruth Johannessons (MiG) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt allmänna utskottets förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för allmänna utskottets förslag.
NEJ-röst för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjärdell (M)
Jonas Ericson (M)
Björn Björkman (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Carina Johansson (C)
Fredrik Sveningsson (L)
Stefan Nylén (SD)
Ulf Poulsen (SD)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)
Bo Eriksson (MiG)
Curt Vang (MiG)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt allmänna utskottets förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2022 - Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
1.1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
1.2	Det kommunala uppdraget	5
2	Förvaltningsberättelse	6
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
2.2	Den kommunala koncernen.....	6
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	8
2.3.1	Befolkningsutveckling.....	8
2.3.2	Omvärldsanalys.....	10
2.3.3	Hållbar utveckling	17
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	19
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
2.5.1	Vision	20
2.5.2	Värdegrund	20
2.5.3	Styrmodell.....	20
2.5.4	Årets interna kontroll	21
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	23
2.6.1	Kommunfullmäktiges grunduppdrag.....	23
2.6.2	Kritiska kvalitetsfaktorer	28
2.6.3	Mål	38
2.6.4	Uppdrag	45
2.6.5	Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad	49
2.7	Finansiell analys	50
2.7.1	Resultat	50
2.7.2	Kapacitet	52
2.7.3	Risk och kontroll.....	54
2.7.4	Balanskravsresultat	55
2.7.5	Sammanfattning finansiell analys.....	56
2.8	Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten.....	57
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	58
2.9.1	Sjukfrånvaro	59
2.10	Förväntad utveckling	60
3	Drift- och investeringsredovisning	62
3.1	Driftredovisning	62
3.2	Investeringsredovisning	67

4	Ekonomisk redovisning	70
4.1	Räkenskaper årsredovisning	70
4.1.1	Resultaträkning	70
4.1.2	Kassaflödesanalys	71
4.1.3	Balansräkning	72
4.1.4	Noter	73
4.2	Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp årsredovisning	85
4.2.1	Resultaträkning	87
4.2.2	Balansräkning	88
4.2.3	Noter	88
4.3	Redovisningsprinciper	90
4.3.1	Ord och begrepp	94
5	Verksamhetsberättelser	95
5.1	Nämnder	95
5.1.1	Barn- och utbildningsnämnden	95
5.1.2	Bygg- och miljönämnden	96
5.1.3	Fastighet- och servicenämnden	98
5.1.4	Fritid- och folkhälsönämnden	99
5.1.5	Kommunstyrelsen	101
5.1.6	Kulturnämnden	102
5.1.7	Räddningsnämnden	104
5.1.8	Socialnämnden	105
5.1.9	Tekniska nämnden	107
5.1.10	Överförmyndarnämnden	109
5.2	Koncernbolag och stiftelser	110
5.2.1	Gislaveds Kommunhus AB	110
5.2.1.1	AB Gislavedshus	113
5.2.1.2	Enter Gislaved AB	114
5.2.1.3	Gislaved Energi Koncern AB	116
5.2.1.4	Gisletorp Lokaler AB	117
5.2.2	Stiftelsen Isabergstoppen	119
5.2.3	Stiftelsen Torghuset	120

1 Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

1.2 Det kommunala uppdraget

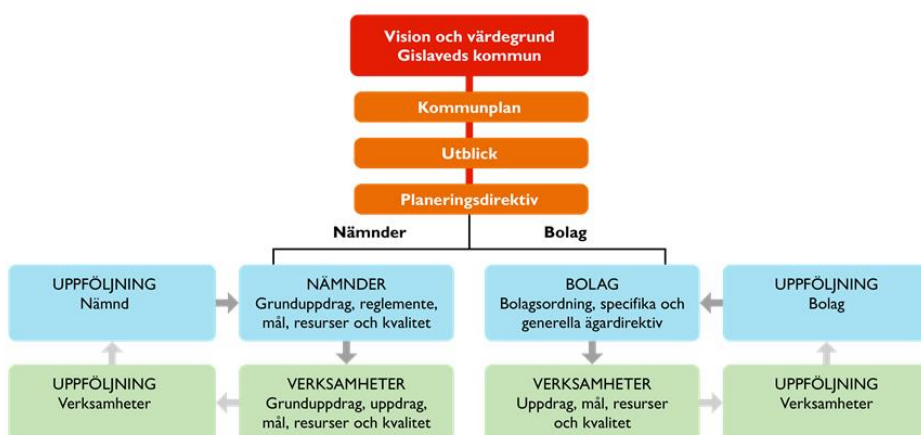
Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden genom bland annat operativa styrgrupper, nämndernas uppföljning och samhälle-, demokrati- samt arbetsgivarfrågor, är de som utgör grunden för kommunfullmäktiges uppföljning.

Kommunfullmäktige följer upp planeringsdirektivet tre gånger per år. Vid delår och årsredovisningen görs en mer omfattande uppföljning.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Kriget i Ukraina och en historisk hög inflation med bland annat höga priser på livsmedel, energi och drivmedel har påverkat kommunkoncernens verksamhet under 2022.

Kommunkoncernens verksamheter i form av förvaltningar och bolag har redan under 2022 märkt av det försämrade ekonomiska läget men fullt ut kommer det troligen först att märkas under nästa år om inte inflationen snart återgår till en mer normal nivå.

Kommunkoncernens drift- och investeringskostnader påverkas negativt av det rådande ekonomiska läget. Investeringar som finansieras via lån blir dyrare att genomföra. Privata aktörers kostnader ökar med anledning av inflationen vilket kommer att märkas vid genomförande av bland annat investeringsprojekt där privata företag anlitas i genomförandet av projekten.

Kommuninvånarnas betalningsförmåga försämras med anledning av det rådande ekonomiska läget vilket kan innebära ökat behov av ekonomiskt bistånd samt risk för att kredittiden för kundfakturor ökar vilket i så fall påverkar kommunkoncernens likviditet negativt. Det kan även föreligga en ökad risk för kundförluster för kommunkoncernen. Än så länge märks ingen större förändring av ökade varsel av anställda eller minskad sysselsättning vilket är positivt. Dock om så skulle bli fallet kommer det att påverka kommunens skatteintäkter samt att vissa andra kostnader inom det kommunala uppdraget kan komma att öka.

Alla förvaltningar och bolag i kommunkoncernen har under året i möjligaste mån försökt att anpassa sina verksamheter efter de förutsättningar som råder men situationen med en historisk hög inflation samt kriget i Ukraina som också påverkar utbudet av olika varor/insatsvaror är det inte möjligt att genomföra anpassningar fullt ut till rådande ekonomiskt läge.

Det finns utmaningar kvar inom samtliga av kommunplanens målområden men uppföljning av kommunfullmäktiges mål visar att arbetet inom alla fyra områden lett till positiva förflyttningar. En djupare redogörelse av arbetet återfinns i avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

2.2 Den kommunala koncernen

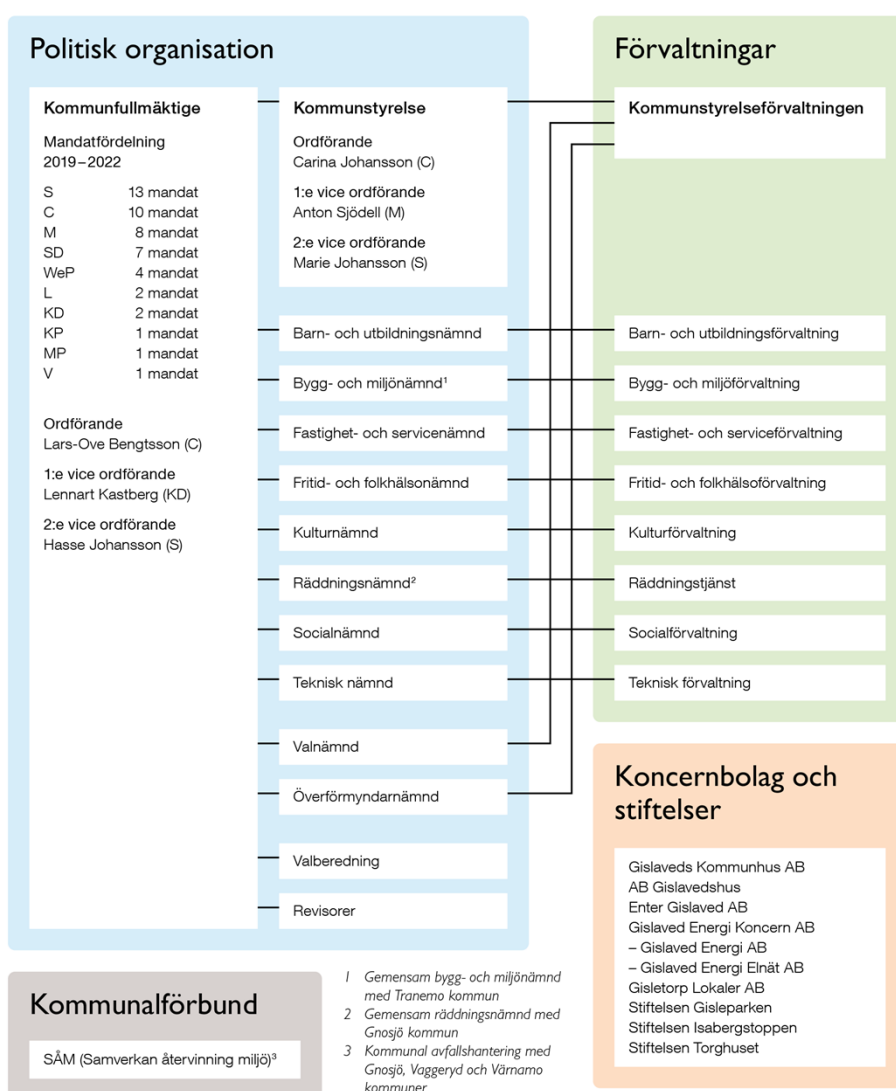
Schemat på följande sida ger en samlad bild av hur den kommunala verksamheten organiserades i Gislaveds kommun 2022. För att service till invånare och besökare ska vara så bra som möjligt bedrivs verksamheten i olika driftsformer vilket framgår av organisations-schemat.

Räddningsnämnden delas med Gnosjö kommun och bygg- och miljönämnd delas med Tranemo kommun.

De verksamheter som drivs i bolagsform är de som verkar på en konkurrensutsatt marknad och där bolagsformen bedöms vara fördelaktig ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Gislaveds kommunhus AB är koncernens moderbolag som i sin tur äger övriga företag i koncernen. Alla bolag ägs till 100% av kommunen om inget annat anges.

Kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö) sköter insamling och hantering av hushållsavfall, samt ansvarar för återvinningscentralerna. Detta är ett samarbete med Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

Organisation

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Befolkningsutveckling

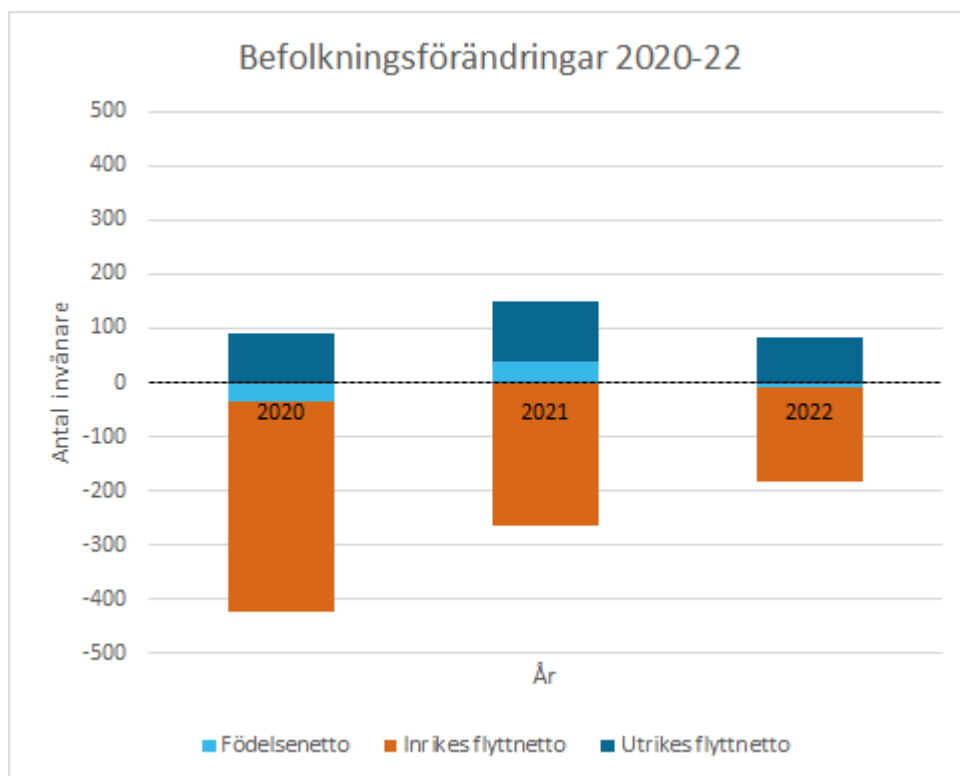
Under 2022 minskade kommunens befolkning minskat med totalt 75 invånare, från 29 556 till 29 481. Helårsprognosen spådde 29 357 invånare vid årsslutet.

	2022	2021	2020
Födda	257	295	301
Döda	267	258	335
Födelsenetto	-10	37	-34
Inflyttade	1276	1 243	1 142
Utflyttade	1365	1 394	1 437
Flyttnetto	-89	-151	-295
Justeringar	24	35	1
Folkmängd	29 481	29 556	29 635
Befolkningsförändring	-75	-79	-328

Både barnafödandet och dödligheten har legat på lägre nivåer än förväntat i befolkningsprognosen och på lägre nivåer jämfört med föregående år. Totalt skedde 10 fler dödsfall än födselar, vilket innebär ett negativt födelsenetto. Den låga dödligheten 2022 har en grundförklaring i en överdödlighet under i synnerhet 2020 till följd av pandemin men även med detta i beaktning är nivåerna lägre än förväntat. Den låga nivån av barnafödelse är en mer oväntad utveckling.

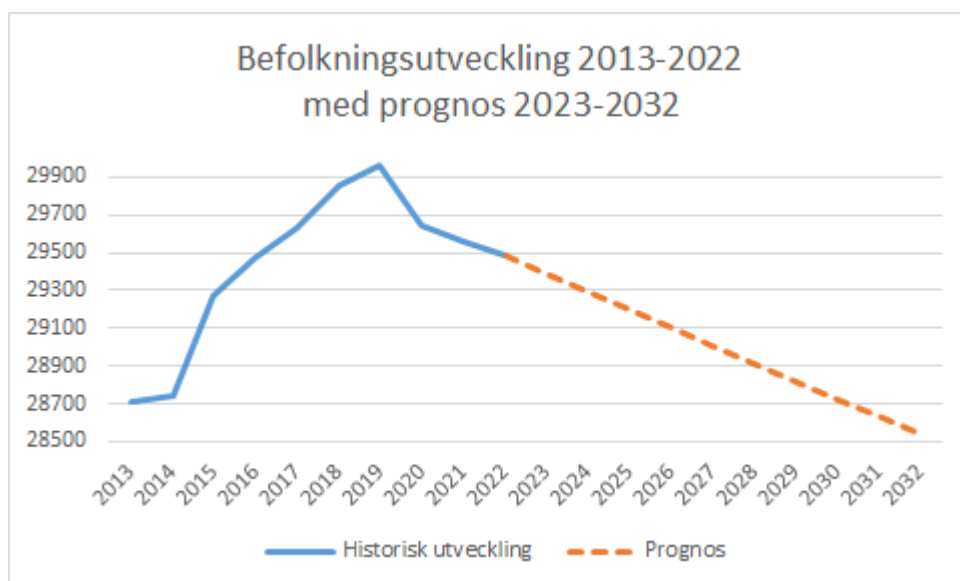
Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september inför terminsstart på högskolor och universitet medan inflyttningen var som störst i juni och juli. Totalt över perioden har flyttnettot varit -89 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat hit. Inrikes var flyttnettot -173 men vägs till viss del upp av ett invandringsöverskott på 84 personer.

Att den totala befolkningsminskningen inte motsvarar summan av de två nettona beror på en justeringspost på +24 personer. Justeringsposten förklaras av SCB som del av folkökningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott under perioden. Där ingår födselar, dödsfall, invandringar och utvandringar som rapporterats under perioden, men som inträffat före periodens början.

Att antalet invånare ökat under tidigare år beror främst på ett högt barnafödande och att människor flyttat från andra länder till kommunen. Stängda gränser under inledningen av pandemin och ändringar i migrationslagstiftningen har medfört att utrikes inflyttning minskat till Sverige i helhet och även till Gislaveds kommun. Utflyttningen från kommunen var fortsatt förhållandevis hög under 2022.

Under de kommande åren förväntas antalet invånare fortsätta minska, men i en sjunkande takt.

En redogörelse för den demografiska utvecklingen i Gislaveds kommun presenteras i punkten *Hur ser bilden ut i Gislaveds kommun?* i avsnittet nedan.

2.3.2 Omvärldsanalys

Den höga inflationen, liksom den snabba ränteuppgången, ger stora negativa effekter för global konjunktur 2023. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. Fallande BNP syns inte på bred front, men i slutet av 2022 sjönk BNP både i Tyskland och Sverige. För de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Det fulla genomslaget på ekonomin ligger framför oss: flera mekanismer medför att det dröjer innan de högre räntorna/priserna slår igenom fullt ut. Ännu väntas fler räntehöjningar från centralbankerna. Men man närmar sig snart toppnivåerna i denna räntecykel. Under 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser – bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna. Hittills har svensk arbetsmarknad stått sig stark, men tecken på försvagning börjar nu skönjas. Hur mycket sysselsättningen kommer att dämpas i nedgången blir avgörande för konjunkturen framöver. Liksom i tidigare prognoser beräknas tillväxten för det reala skatteunderlaget räcka till endast små ökning av verksamhetsvolymen i kommunsektorn

Samtliga bedömare skissar i nuläget på vilka effekterna blir av 2022 års inflations- och räntechock. Den höga inflationen och centralbankernas agerande påverkar fortfarande i hög grad konjunkturutsikterna. Sverige når lågkonjunktur 2023. Den svenska ekonomin, och inte minst hushållen, har en klart högre räntekänslighet (med högre skuldnivå) än många andra länder. Det är mot denna bakgrund som vi räknar med att konjunkturedgången blir större i Sverige än i flera andra länder. Dessutom har bostadskrediter i Sverige räntebindningstider som är betydligt kortare än i flertalet andra länder. Därför kan hushåll i andra länder i genomsnitt undgå ränteuppgången längre än i Sverige; här ger ränteuppgången snabbare avtryck i disponibelinkomster och konsumtionsefterfrågan. Hittills har dock sysselsättningen i Sverige inte nämnvärt påverkats av den stagnerande produktionstillväxten. Indirekta effekter av pris- och ränteuppgången väntas prägla samhällsekonomin framöver, med en anpassning av personalstyrkan i allt fler företag/sektorer.

Nya prognoser över KPIF-inflationen 2023 ligger mellan 5,5 och 6,5 procent (att jämföra med utfallet 7,7 procent 2022). Frågan tycks därmed vara hur snabbt inflationen ska falla. SKR:s prognos för KPIF-inflationen 2023 är 5,8 procent. När boränteposten adderas nås KPI; inflationstakten för detta index beräknas till 8,2 procent som årsgenomsnitt 2023 (8,4 procent 2022) Att inflationen åter "blir låg" (återgår till målet om 2 procent) innebär inte att priserna går tillbaka till de nivåer som gällde före perioden av hög inflation.

Den konjunktur som i denna prognos antas råda i Sverige 2023–2024 pekar på behovet och rimligheten av en lättare penningpolitik. Men förutsättningarna för Riksbanken påverkas i hög grad av omvärlden, allra mest USA.

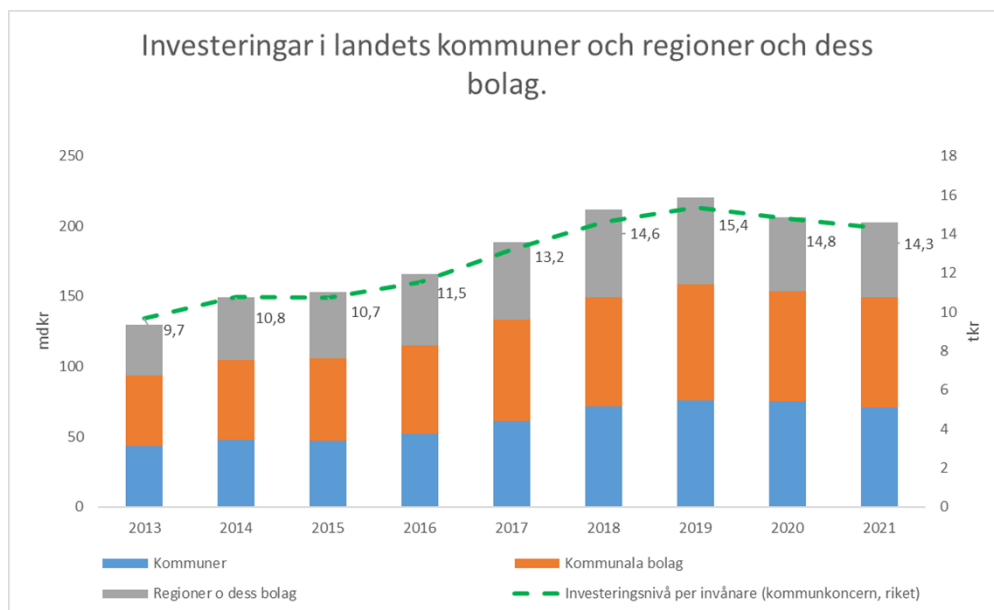
För att räntesänkningar ska bli verklighet krävs att inflationen samt inflationsförväntningarna efter sommaren är tillräckligt låg, att löneökningstakten är måttfull samt att arbetsmarknaden då också är klart svagare.

Ovanstående text är hämtad från SKR, MakroNytt, nummer 1, 2023 (230216)

Kommunsektorns investeringar

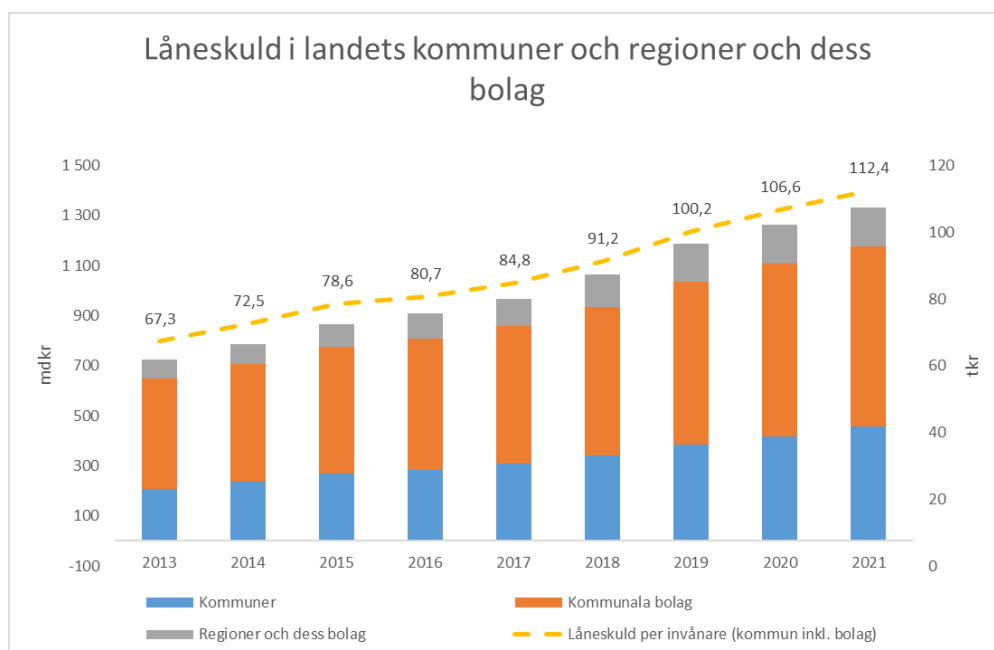
Investeringsvolymen i kommunsektorn har minskat de senaste två åren. 2021 minskade kommunsektorns investeringar med 4 miljarder kronor, motsvarande 2 procent, jämfört med föregående år. Det kan jämföras med att investeringsvolymerna i kommunsektorn ökat med i genomsnitt 6 procent per år sedan 2010. Totalt uppgick kommunsektorns investeringar till 180 miljarder kronor 2021. De minskade investeringsvolymerna kan nästan helt och hållet hänföras till kommunerna, vars investeringar uppgick till 71 miljarder kronor. För de kommunala bolagen och regionkoncernerna, som låg på näst intill samma nivåer 2021 som 2020, uppgick investeringsvolymerna till 79 respektive 31 miljarder kronor.

Anledningarna till att kommunsektorns totala investeringsvolym minskar för andra året i rad är troligtvis flera. Pandemin och dess efterdyningar har sannolikt medfört utmaningar att genomföra planerade investeringar, vilket kan ha gjort att investeringsplaner förändrats eller förskjutits. Samtidigt har befolkningsframskrivningarna reviderats och befolkningen framöver förväntas inte öka i samma takt som tidigare förutspåts. Till exempel förväntas antal födda barn minska de kommande åren. Sådana förändringar kan ha stor påverkan på kommuner och regioners investeringsbeslut. Trots detta kvarstår ett förhållandevis stort investeringsbehov i kommunsektorn. Det handlar dels om befintliga verksamhetslokaler som behöver rustas upp, dels om kritisk infrastruktur, som exempelvis VA-anläggningar, som måste underhållas.

Kommunsektorns låneskuld

Kommunsektorns självfinansieringsgrad är hög, men en del av årets investeringar behöver finansieras i form av ökad upplåning. Under 2021 ökade kommunsektorns låneskuld med 30 miljarder kronor, motsvarande 3,9 procent. Vid årets utgång uppgick den totala låneskulden till 799 miljarder kronor. Ökningen av låneskuldens förklaras av en skuld tillväxt i kommunkoncernerna som har ökat sin låneskuld från 689 till 719 miljarder kronor. Regionkoncernernas låneskuld var lika stor som föregående år och omfattade totalt 80 miljarder kronor. Sedan 2010 har låneskulden växt i högre takt än ekonomin som helhet. 2021 är dock det första året som låneskulden minskar som andel av BNP.

Kommunsektorns finansiering

Kommuninvest finansierade totalt 58 (58 procent år 2020) procent av låneskulden. Resterande del finansierades med upplåning på kapitalmarknaden via egna marknadsprogram eller via banker. Marknadsprogrammen och bankernas finansieringsandel uppgick till 30 (30) respektive 12 (12) procent av låneskulden. Sett ur ett längre perspektiv har finansieringen via Kommuninvest ökat samtidigt som finansieringen via banker minskat medan marknadsprogrammets andel varit relativt konstant. Jämfört med det föregående året har marknadsandelarna för de olika finansieringsalternativen varit oförändrade

Demografin ställer höga krav på kommunsektorns finanser

I likhet med SKR har andra prognosinstitut och organisationer konstaterat att befolkningsförändringar ställer höga krav på kommunernas och regionernas finansiering kommande år. Finansdepartementet har gjort en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför

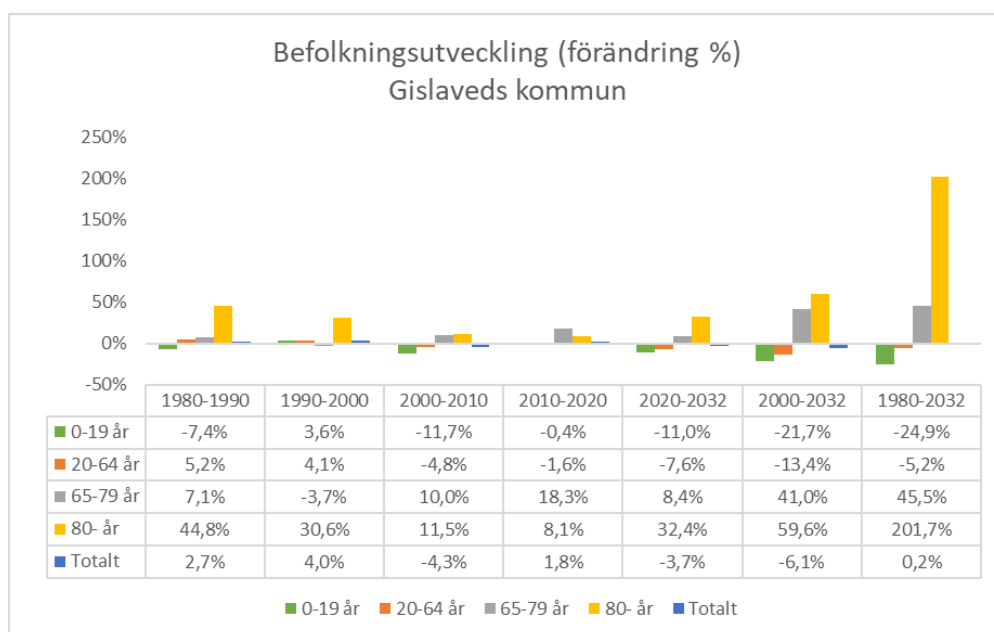
ålder och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt under den kommande tioårsperioden. Dessutom kommer största delen av intäkterna från skatt på arbete, och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare.

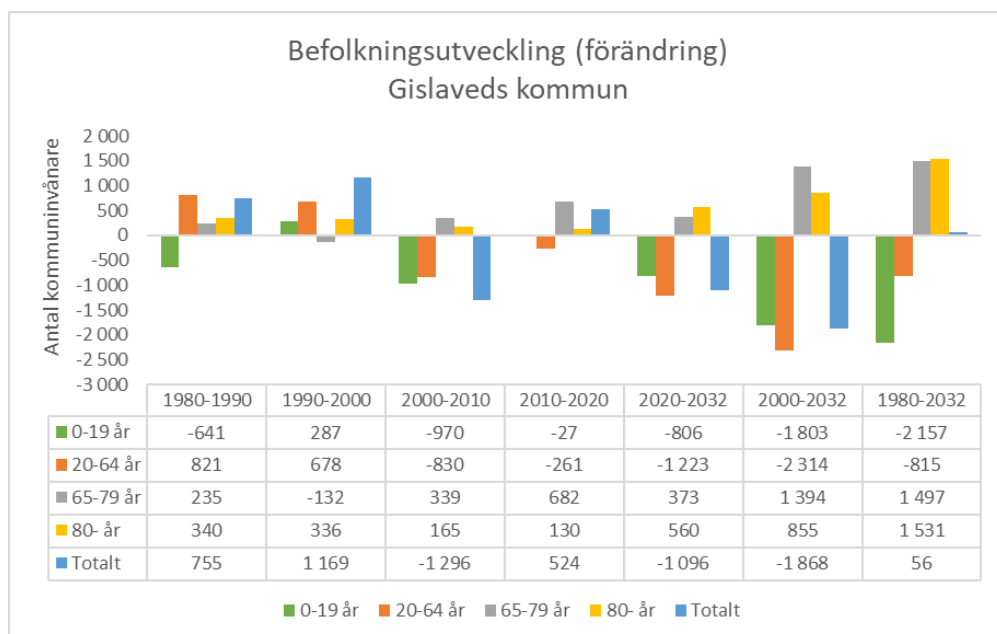
För att lösa denna utmaning menar SKR att kommuner och regioner måste arbeta för att

- effektivisera verksamheten.
- förändra arbetssättet med hjälp av till exempel digitalisering och förebyggande hälsoarbete.
- öka sysselsättningsgraden för anställda och förlänga arbetslivet..

Hur ser bilden ut i Gislaveds kommun?

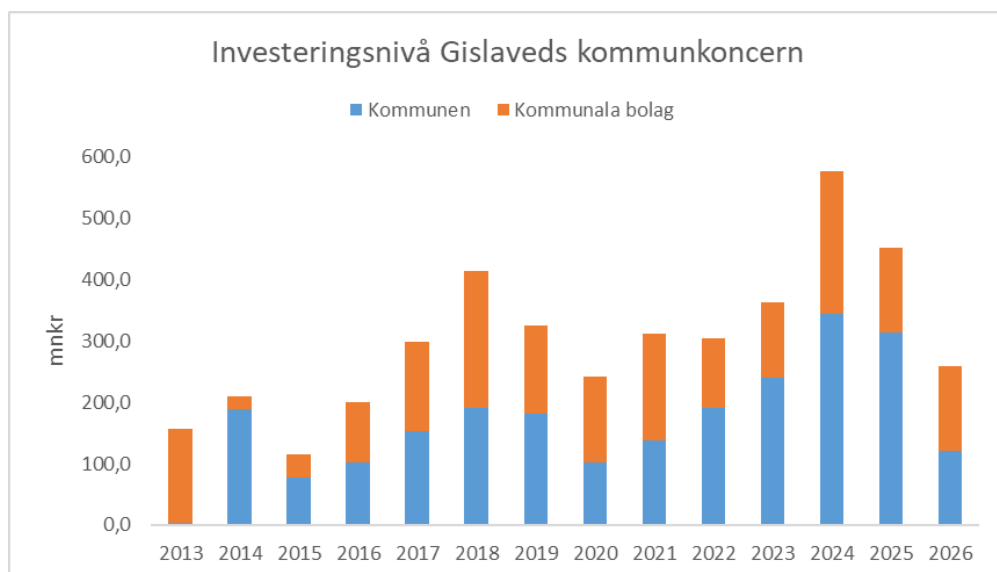
Även om kommunens befolkningsprognos pekar på ett minskat invånarantal fram till 2032 kommer det att behöva göras stora investeringar i Gislaveds kommun, bland annat inom infrastruktur, skolfastigheter, fritidsanläggningar och bostadsbyggande. Samtidigt som befolkningstillväxten är negativ ställer den demografiska förändringen krav på en fortsatt god kommunal service. Som framgår av diagrammet nedan har Gislaveds kommun en stor demografisk utmaning i och med att invånare i arbetsför ålder prognostiseras att minska medan invånare som är 65+ förutspås att öka vilket kommer att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare effektiviseringar av verksamheterna med bland annat förändrade arbetssätt, ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och andra närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografiutvecklingen.

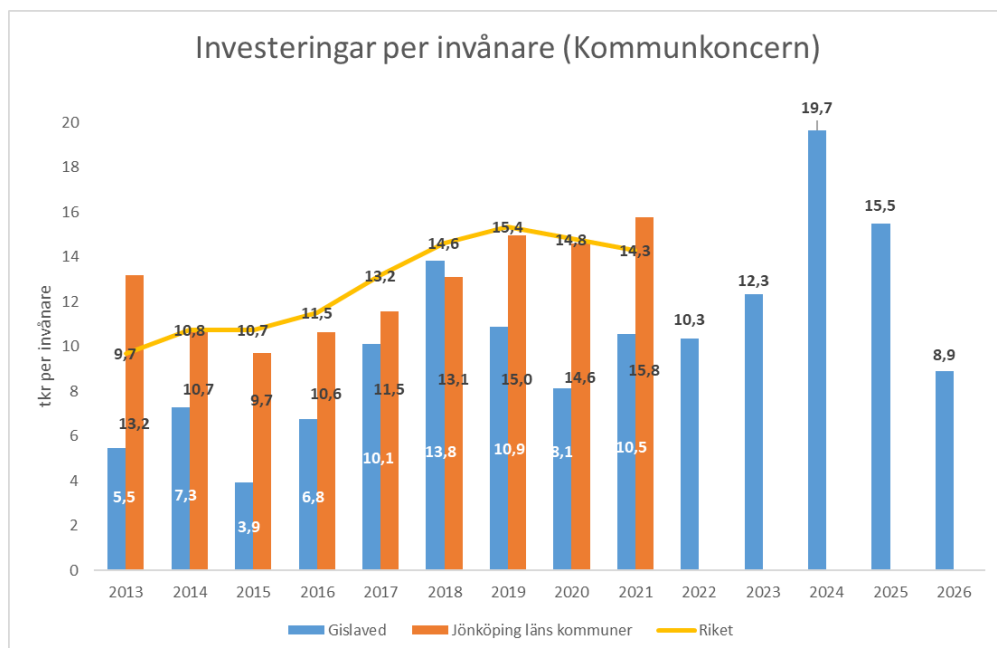
För att klara den demografiska utmaningen har Gislaveds kommun i "Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023-2025" antagit finansiella mål för att möjliggöra en investering på ca 1,6 mdkr under de kommande tio åren. Enligt det senast antagna planeringsdirektivet 2023 med plan 2024-2026 anges en plan för investeringar på cirka 1,5 mdkr det vill säga 150 mnkr i genomsnitt per år.

Nedanstående diagram avseende investeringar visar på en investeringsnivå som är möjlig att genomföra utifrån kommunens finansiella mål samt bolagens ägardirektiv. Bolagens investeringsnivå bygger på den långtidsplanering som gjordes i början av 2022. Med anledning av den ekonomiska utveckling som skedde under 2022 med höga prisökningar och högre låneräntor har bland annat AB Gislavedshus tillfället pausat sitt investeringsprogram.

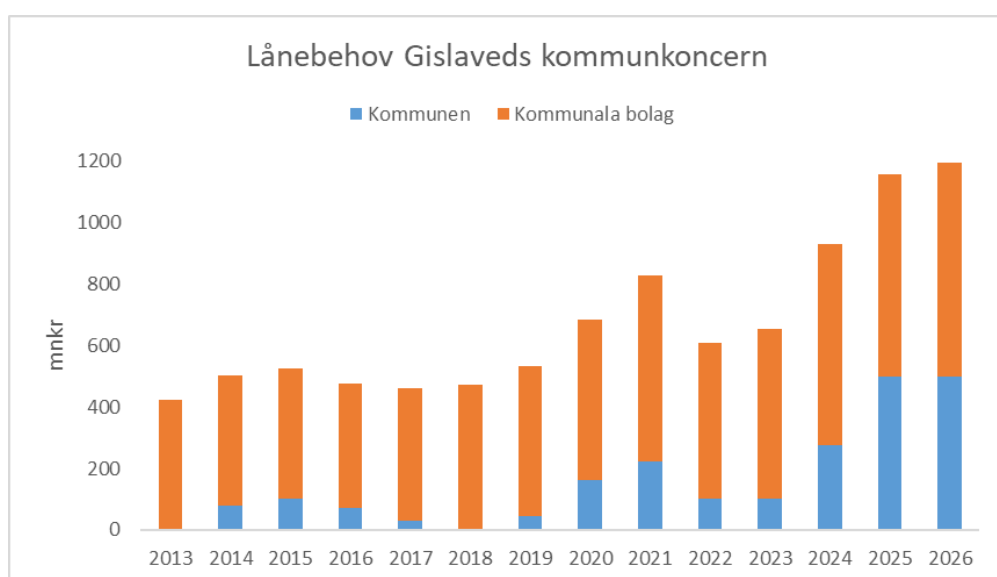

Investeringsnivån per invånare för Gislaveds kommunkoncern är i grunden låg jämfört med riket och jämfört med övriga kommuner i länet. Utifrån planerad investeringsnivå under de kommande fyra åren kommer investeringsnivån per

invånare att öka från 10,3 tkr (2022) till som mest 19,7 tkr (2024) för att därefter sjunka till 8,9 tkr för 2026. Denna nivå är möjlig i och med att de kommunala bolagen och kommunen har en god grundekonomi, men det krävs en fortsatt god och långsiktig planering för att klara dessa nivåer.

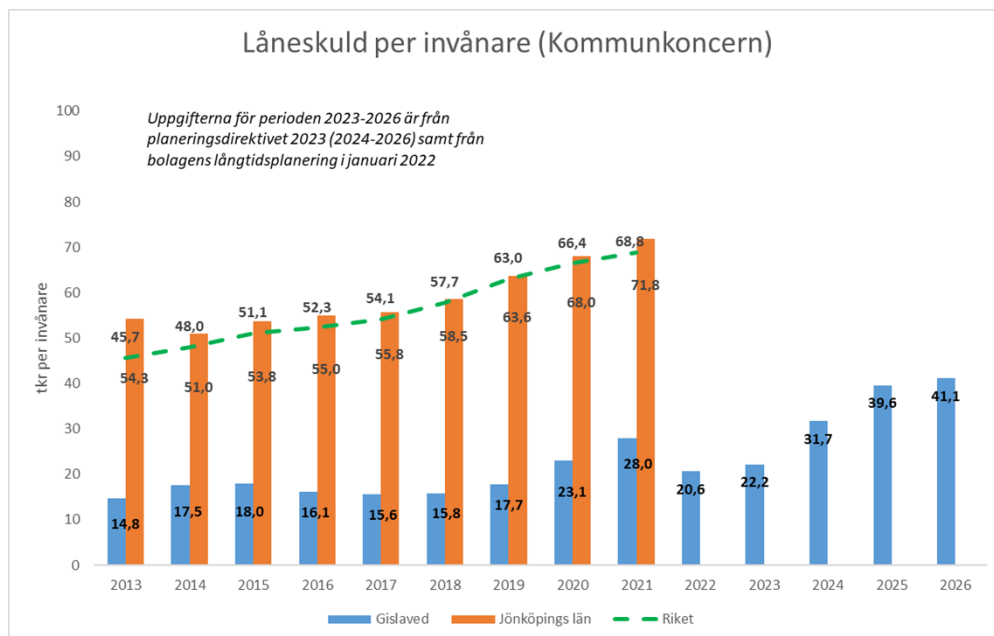

Under de kommande åren kommer kommunens lånebehov troligtvis att öka från 100 mnkr (2022) till 500 mnkr (2026). För bolagen går en trolig ökning för motsvarande period från cirka 500 mnkr till 700 mnkr. Med anledning av den ekonomiska utveckling som skedde under 2022 med höga prisökningar och högre låneräntor har bland annat AB Gislavedshus tillfälligt pausat sitt investeringsprogram och därmed är lånebehovet först aktuellt när inflationen återgår till mer normala nivåer.

Kommunkoncernens låneskuld för 2022 har minskat med ca 93 mnkr (-12 procent) jämfört med föregående år. Låneskulden per invånare är i grunden låg

jämfört med riket och jämfört med övriga kommuner i länet. Utifrån kommunkoncernens planerade investeringsnivå de kommande åren kommer låneskulden per invånare att öka från 20,6 tkr till 41 tkr per invånare. En markant ökning men i jämförelse med riket och övriga kommuner i länet fortfarande låg. Lånebehovet är beaktat i kommunkoncernens ekonomiska långtidsplaner och hanteras planeringsmässigt inom de finansiella målen för kommunen och bolagen.

2.3.3 Hållbar utveckling

En hållbar utveckling innebär att kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Med en hållbar samhällsutveckling kan vi utveckla, bygga och förvalta Gislaveds kommun både idag och för framtiden. Kommunens arbete med hållbar utveckling utgår från FN:s globala mål för hållbar utveckling genom Agenda 2030.

Det pågår ett arbete med att skapa en struktur och riktning framåt för kommunens hållbarhetsarbete, framförallt genom den av kommunfullmäktige antagna strategin för hållbar utveckling och rådet för hållbar utveckling.

Koncernens pågående arbete kring hållbarhetsfrågorna har gett goda resultat. Under 2022 har följande förflyttningar skett:

Ekonomiska aspekter:

Arbetslösheten i Gislaveds kommun har ökat under 2022 med 0,2 procentenheter och i december var andelen inskrivna arbetslösa 6 procent. Detta är något högre än länet, men lägre än riket som helhet. Fördelningen av arbetslöshet bland olika samhällsgrupper har inte förändrats nämnvärt under året. En grupp som fortsatt har hög arbetslöshet i relation till andra grupper är utrikes födda kvinnor, där insatser kommer behövas för att få fler i arbete.

En svag ökning av andelen med eftergymnasial utbildning i kommunen noteras årligen, men nivån är bland de lägsta i riket med totalt 25,8 procent av invånarna mellan 25 till 64 med någon form av högre utbildning. Detta är en viktig utmaning att bemöta för att kunna säkra tillgång till kvalificerad arbetskraft för både kommunen och näringslivet i framtiden.

Ekologiska aspekter:

En koldioxidbudget har tagits fram som visar det utsläppsutrymme som finns kvar inom kommunens gränser för att målsättningar inom ramen för Parisavtalet ska kunna uppnås. Budgeten visar att de samlade framtida utsläppen i Gislaveds kommun från och med januari 2022 inte får överskrida 739 577 ton. De årliga utsläppen inom kommunen utgör 91 640 ton. Det betyder att cirka 1/7 av budgeten förbrukas varje år och att målen inte kommer att nås om nuvarande trend fortsätter.

Ett av de största utsläppsområdena är transporter. Under 2022 minskade de totala utsläppen av koldioxid från fordon som tillhör privatpersoner med 6 procent. Anledningen till detta är att färre resor totalt genomfördes. Andelen av alla resor som genomförs med bil är fortsatt i stor majoritet och ökade från 77,8 till 78 procent, samtidigt som andelen av alla resor med cykel minskade från 8 till 7,8 procent. Även om förändringen i andel är marginell baseras den på cirka 12 miljoner resor om året, vilket gör att små procentuella förändringar innebär en stor mängd resor i absoluta tal. Den totala mängden resor har minskat sedan 2019, men cykeln har haft en större procentuell nedgång än andra färdslag.

En annan noterbar förbättring är att andelen ekologisk odlad åkermark har ökat under senaste mätperioden, vilket innebär att den minskning som identifierades 2020 inte verkar vara ett trendbrott. Den ekologiska odlingen är gynnsam ur ett hållbarhetsperspektiv, då det ger bättre förutsättningar för den biologiska mångfalden samt bidrar med mindre utsläpp av växthusgaser.

Sociala aspekter:

För första gången har den allmänna hälsan uppmätts i kommunen och visar på goda resultat i relation till andra kommuner, både i självskattad fysisk och psykisk hälsa. Trots detta har ohälsotalet ökat marginellt under 2022.

Ohälsotalet är ett mått på hur många dagar under en tolv månadersperiod som Försäkringskassan betalar ut ersättning vid nedsatt arbetsförmåga i förhållande till antalet försäkrade i åldrarna 16–64 år. Genomgående finns könsskillnader i statistiken som bör belysas, kvinnor är sjukskrivna i högre grad samtidigt som unga tjejer anger att de mår sämre än vad killar gör.

Trångboddheten för boende i flerbostadshus har ökat under nästan hela 2010-talet. Under 2021-2022 verkar den ha stabiliserat sig och runt 7 procent av alla hushåll i kommunen är trångbodda, med tyngdpunkt på boende i flerbostadshus. Nivåerna av trångboddhet är höga i relation till andra kommuner i länet och är en viktig fråga att arbeta med framåt.

Den socioekonomiska utvecklingen, mätt i andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi, har försämrats under senaste mätperioden efter att kontinuerligt förbättrats under flera år. Andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi har ökat från 3,4 procent till 4,1 procent och spås fortsätta sett till det rådande omvärldsläget och den sviktande konjunkturen.

Utmaningar framåt:

Att uppfylla åtagandena i Parisavtalet och målen i Agenda 2030 är viktigt. Inom miljö, energi och klimatfrågor har ett aktivt arbete genomförts tillsammans med de kommunala bolagen för att bredda samverkan och samarbete i frågor om exempelvis elkraftförsörjning och infrastruktur kring laddstolpar och solceller med företagen i kommunen. Genom regionens gröna handlingsplan har samverkan och samordning av flera naturvårds- och grönstrukturfrågor breddats och frågor om invasiva arter och biologisk mångfald lyfts in i arbetet.

Trygghetsfrågor och arbetet med att motverka psykisk ohälsa kommer att vara av stor betydelse framöver. Den snabba digitaliseringstakten riskerar också att skapa ytterligare utanförskap i samhället.

En hållbar samhällsutveckling kan inte ske enbart på lokal nivå. Samverkan regionalt och nationellt är viktigt, även för att flytta fram de lokala positionerna. Gislaveds kommun genomför och samverkar kring insatser på regional såväl som nationell nivå och kommer fortsättningsvis att göra så.

En djupare utvärdering av hållbar utveckling i Gislaveds kommun kommer i en statusuppdatering som färdigställs under våren 2023.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Arbetet med organisationsöversynen har krävt både tid och resurser och har också skapat en viss osäkerhet bland personalen. Den nya förvaltningsorganisationen kommer att få genomslag från 1 januari 2023. Förberedelsearbetet för detta har fallit väl ut och arbetet fortsätter med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser. För de tjänster som vakanshållits i avvaktan på beslutet om ny förvaltningsorganisation är i flera fall rekryteringar avslutade eller pågående.

Coronapandemin skapade kris i vårt samhälle med en påverkan även under inledningen av 2022. Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter drabbades hårt och restriktioner för att minska smittspridning tvingade verksamheter till begränsningar eller tillfälliga nedstängningar. Verksamheterna har därefter kunnat återgå till det "normala" och besöksantalen har i många fall ökat. En utmaning framåt är att arbeta för att höja siffror bland nyckeltal och intäkter.

Byte av verksamhetssystem för hr och införandet av HRM har påverkat arbetssituationen för många medarbetare under året, främst på hr-avdelningen. Det har även påverkat och varit utmanande för chefer, administratörer och medarbetare i organisationen, främst utifrån nytt arbetssätt och nya verktyg. Den ökande arbetsbelastningen som varit under en period efter införandet börjar avta allt eftersom kunskapen når ut i organisationen. Bytet av verksamhetssystem skapar också förutsättningar till förändrade arbetssätt som på längre sikt kommer bidra med resurseffektivitet.

En stor inventering av kommunens broar har gjorts och visar på ett stort underhållsbehov som kommer att behöva hanteras. Även en asfaltsinventering av kommunens gator och vägar har genomförts och visar även här ett stort underhållsbehov.

Upptäckten av allvarliga fuktskador i skollokaler i Broaryd och Gislaved har påverkat resursfördelningen inom fastighetsavdelningen både personellt och ekonomiskt och gjort så att vissa andra projekt fått stå tillbaka.

Kommunfullmäktige beslutade i november att flytta vård- och omsorgsplatserna på Lugnet till andra boenden och göra om Lugnet till förskola och bostäder. Verksamheten har påbörjat arbetet genom att hålla dialog med alla hyresgäster och deras anhöriga för att se hur de resonerar kring sin boende situation utifrån detta beslut. Under 2023 kommer en plan tas fram för den förändring detta innebär för både hyresgäster, medarbetare och verksamheten.

Kriget i Ukraina och med det ett hotande negativt konjunkturläge med mycket höga bränslepriser, elpriser och priser på byggmaterial utmanar fastställda drift- och investeringsbudgetar nu och på sikt och kan kräva omprioriteringar i verksamheter och att planerade projekt anpassas eller senareläggs.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.5.1 Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas.

Visionen är:

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- ***levererar*** en fungerande vardag för individen,
- ***fungerar*** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,
- ***samverkar*** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,
- ***uppmärksammar*** bärarna av den kulturella industrikommunen.

2.5.2 Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

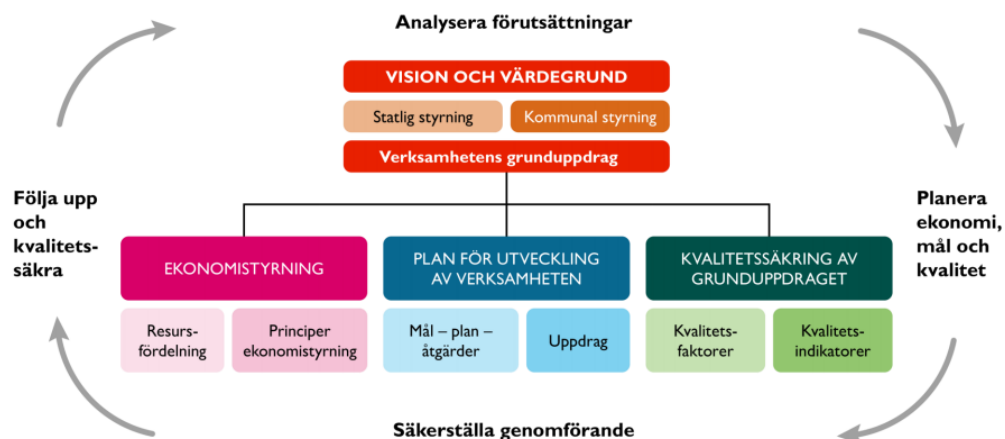
2.5.3 Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är

utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras av nedanstående bild:

2.5.4 Årets interna kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att inom sitt område se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning av intern kontroll

Kommunens reglemente för intern kontroll anger att respektive nämnd/styrelse har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden/styrelsen ska senast i samband med bokslutet varje år anta en uppföljning för den interna kontrollen samt redovisa denna för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagens uppföljningsrapporter årligen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och se till att eventuella brister i kontrollsystemet åtgärdas.

Intern kontroll 2022

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att processen fungerar ändamålsenligt men att rapporteringen kan förbättras för att säkerställa systematisk uppföljning och genomslagskraft i arbetet. Alla nämnder och bolag har haft en antagen intern kontrollplan för 2022 samt en fungerande process för uppföljning och åtgärder, även om det i några uppföljningar fanns otillräcklig information för att kunna ha full insyn i arbetsgången. Utav totalt 56 kontrollmoment för nämnderna och 24 kontrollmoment för bolagen visade en kontroll på allvarlig avvikelse. För detta moment, samt de som visade mindre avvikelser är åtgärder planerade.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.6.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare.

2.6.1.1 Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen arbetat med detta grunduppdrag under 2022, beskrivs här utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv. Med fokus utifrån risk och väsentlighet.

Målgruppen

Kommunen har kontakt med invånare på flera olika sätt beroende på om det är en enklare servicetjänst som erbjuds eller en mer omfattande tjänst till exempelvis en brukare eller elev.

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen har haft hög prioritet under året och många medarbetare har varit involverade i arbetsgrupper. Detta tillsammans med vakanshållning av vissa tjänster i avvaktan på ny förvaltningsorganisation har påverkat organisationens förmåga att leverera stöd till de interna målgrupperna.

Socialnämnden fortsatte satsningar på en grund till ett ständigt förbättringsarbete genom att utveckla uppföljningar och brukarundersökningar. Satsningar på hemmaplanslösningar har också resulterat i att ett HVB hem för ungdomar mellan 16-21 år startades upp under våren 2022 för att möta upp en del av det behov som finns i samhället. Trots detta finns ett fortsatt behov av nya boenden/boendeformer för att kunna möta behoven inom hela socialnämndens målgrupper. Verksamheternas prognoser visar ett ökat behov av grupp- och servicebostäder.

Precis som föregående år inleddes även 2022 under restriktioner för att dämpa smittspridning av covid-19. När restriktionerna släpptes en bit in på året började målgrupperna successivt återvända till verksamheterna. Många av de arbetssätt som utarbetats under pandemin har behållits för att ge möjlighet till en ökad delaktighet.

Trots insatser och restriktioner drabbades i inledningen av året vissa verksamheter hårt av smittspridning, främst i form av personalbortfall, tendenser till detta visade sig även under höstens inledning. Flera brukare blev påverkade av isoleringen och personalomsättningen som uppstod på grund av dessa sjukfall. Andelen elever i årskurs 3 som tog en gymnasieexamen minskade med 4,8 procentenheter till 65,5 procent. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans.

Ett för kommunkoncernen allt viktigare fokus utifrån målgruppsperspektivet är att nå ut med kommunikation kring det arbete som görs i kommunen, dels genom kommunikationsavdelningen men även genom att uppmuntra olika verksamheter att själva ta initiativ att sprida goda exempel, positiva resultat och utveckling.

Medarbetarna

Under maj månad 2022 genomfördes en medarbetarundersökning. Syftet med enkäten är att alla medarbetare ska få chans att delge upplevelser kring arbetsmiljö och arbetssituation samt tycka till om vad som upplevs som attraktivt med Gislaveds kommun som arbetsgivare. Resultatet ska också ge underlag till kommande förbättringsarbete i kommunen och fungera som ett utvärderingsinstrument av personalpolitiken.

Resultaten visar att de allra flesta medarbetare trivs bra på sitt arbete, är stolta över sitt jobb och upplever sig uppskattade av sina arbetskamrater. Runt en femtedel av de som besvarat enkäten upplever dock att de inte hinner med arbetsuppgifterna under ordinarie arbetstid och något fler upplever att de inte kan lägga tankarna på arbetet åt sidan under sin lediga tid.

De anpassningar som krävdes under de större pandemiutbrotten frestade på sina ställen hårt på personalgrupper och effekter av detta har fortfarande märkts i organisationen under 2022. Både i form av sjukskrivningar och som en negativ effekt på kollegial samverkan och känslan av sammanhållning på arbetsplatsen.

Kommunorganisationens medarbetare kommer att påverkas i olika grad av förändringen i förvaltningsorganisationen då ett antal områden kommer att få en ny form eller hemvist i den nya organisationen som träder i kraft 1 januari 2023.

Bytet av hr-system och införandet av HRM påverkade många av kommunorganisationens medarbetare. Utöver de problem som uppstått med löneutbetalningar och annat kräver systembytet också ett nytt arbetssätt och nya verktyg. En ökad arbetsbelastning på hr-avdelningen och de administratörer som jobbar mot systemet kommer att fortgå under en tid framöver till dess att allt sitter på plats och kunskapen har nått ut i organisationen.

För att kunna möta förändrade behov är kompetensutveckling en viktig fråga. Genom hela organisationen görs ett flertal satsningar för att stärka medarbetarna. Detta arbete behöver fortgå och fördjupas för att möta befintliga och kommande behov bland medarbetare och brukare. Dock signalerar olika verksamheter att fler funktioner och tjänster blir allt mer svåra att rekrytera. Detta, tillsammans med den demografiska utvecklingen som innebär att färre kommer att behöva serva fler gör att framtida kompetensförsörjning är en kommunens allra viktigaste utmaningar att bemöta.

Verksamheterna

Restriktionerna i början av 2022 och effekter från pandemiåren i form av sjukskrivningar har, tillsammans med en del vakanser, fortsatt påverkat vissa verksamheter negativt med följd att vissa handläggningar tagit längre tid än vanligt.

Socialnämndens målsättning att minska externa placeringar till förmån för hemmaplanslösningar innebär att kompetenshöjande insatser behövs för att stärka befintlig personal att kunna möta behoven hos tidigare externt placerade brukare på hemmaplan.

Införandet av HRM har hittills har inneburit en ökad manuell hantering och innebär fortsatt utmaningar och hög påverkan på assistenter och chefer som därav behöver prioritera om bland andra arbetsuppgifter.

Implementeringen av den nyligen antagna strategin för hållbar utveckling pågår. Detta arbete kommer att göras med bred förankring och med målsättning att samtliga verksamheter driver processer för att uppnå positiva förflyttningar inom strategins prioriterade områden.

I inledningen av Rysslands invasion av Ukraina gick kommunorganisationen upp i stabsläge för att förbereda för att hantera en potentiell flyktingström samt att identifiera eventuell övrig påverkan på kommunens organisation, invånare och näringsliv. När flyktingsituationen och säkerhetsläget klarnat lite kunde staben avvecklas igen men under den tid den var aktiv tog arbetet mycket tid i anspråk vilket ledde till att omprioriteringar av ordinarie arbetsuppgifter fick göras.

Internationella varuflöden har fortsatt fungera långsammare än tidigare. Leveranssvårigheterna beror inte längre i samma utsträckning på pandemirelaterade problem utan snarare det allvarliga säkerhetsläget i och med kriget i Ukraina. Leveranstider av alla slags it-hårdvaror är fortsatt osäkra och försenade, vilket gör att verksamheterna fortsatt behöver ha god framförhållning och planering. Den höga inflationen och stigande priser på drivmedel, energi och varor är också faktorer många verksamheter måste arbeta aktivt med att bemöta.

Resultat av pågående tekniska besiktningar av samtliga fastigheter och framtagande av strategiska underhållsplaner kommer ha stor betydelse för planering och prioritering av kommunens investeringsmedel. Detta kommer även påverka beslut och prioriteringar vad gäller nya och förändrade lokalbehov. Utan denna kunskap om fastigheternas status har kommunens betydligt sämre förutsättningar att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler och därmed förutsättningar för att leverera grunduppdragen mot kommuninvånarna.

2.6.1.2 Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska, ekonomiska som sociala aspekter.

Demokrati handlar om respekten för alla människors lika värde och om individens frihet och rättighet att påverka. Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokratifrågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen.

Demokratiberedningen har under 2022 återupptagit sin utåtriktade verksamhet på liknande sätt som innan pandemin började. Bland annat har beredningen genomfört ett lokalsamtal i Öreryd/Stengårdshult/Valdshult. Uppföljande möten från tidigare lokalsamtal har också genomförts. Det sista lokalsamtalet för mandatperioden genomfördes i Burseryd i april 2022. Det har också hållits ett samlingsmöte där arbetsgrupperna från samtliga lokalsamtalsområden bjöds in för att utvärdera processen. Överlag var återkopplingen positiv.

Ett förslag om en lokal anpassning av medborgarbudget har tagits fram för att integreras i lokalsamtalsprocessen. Vidare har en runda av gymnasiedialogen gått att genomföra, även om den inledningsvis fick göras digital på grund av pandemirestriktioner. Elevernas utvärdering av gymnasiedialogerna var huvudsakligen positiv. En dialog med elever på SFI har också genomförts i syfte att låta eleverna träffa lokala politiker och lära sig mer om hur Gislaveds kommuns demokrati fungerar.

Gislaveds kommuns arbete för att utveckla attraktiva livsmiljöer för invånare präglas av arbetet med de strategiskt viktiga uppdragen gällande centrumutveckling i Anderstorp och Gislaved. Arbetet har, och kommer fortsättningsvis, att stärka kopplingar till medborgardialog och andra metoder som möjliggör en bred delaktighet och inflytande. Viktiga frågor handlar om att dels hantera förorenad mark med hjälp av kostnadseffektiva saneringsmetoder där ett pilotprojekt inom visionsområde Bro till Bro i Anderstorp är en viktig del.

En annan nyckelfaktor för att möjliggöra den potential för centrum- och boendeutveckling som finns i kommunen är att attrahera exploitörer som vill investera i att förverkliga de visioner som finns. En anbudsfrågan har genomförts för att utveckla området Vitsippan i Gislaved. Det fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas men även att de nya kommunala taxorna nu har etablerats på marknaden.

I slutet av sommaren tilldelades markanvisning för området Bastuberget i Anderstorp. Det vinnande förslaget innehåller cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter. Lägenheternas storlek planeras bli från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Markanvisningen av Bastuberget är ett startskott för att förverkliga visionen "Bro till bro".

För att möta den ökade efterfrågan och kunna arbeta med realiseringen av kommunens visioner för bostads- och centrumutveckling är planen att bygga upp en projektorganisation.

Samråd har genomförts kopplat till fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Gislaved och Anderstorp där det fanns möjlighet att lämna in synpunkter både fysiskt och digitalt. Samrådsredogörelsen har färdigställts och planförslaget går in i granskningskedet i början av 2023.

2.6.1.3 Arbetsgivare

I kommunens uppdrag som arbetsgivare ingår bland annat att möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdets alla delar: att attrahera, behålla, utveckla och avveckla/ställa om kompetens. Som arbetsgivare strävar kommunen efter att vara en attraktiv arbetsplats i framkant. Både offentliga och privata arbetsgivare står inför stora rekryteringsutmaningar de kommande åren. Andelen äldre och yngre ökar, medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer även ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid kommer cirka 10% av Gislaveds kommuns nuvarande medarbetare att gå i pension.

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen av kommunfullmäktige och det finns en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Utifrån förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner kommer kommunen som helhet kunna skapa bättre aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetare. Detta innebär bland annat att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att söka nytt arbete utanför kommunen.

Att erbjuda arbete hemma som en naturlig del inom de yrkesgrupper där det finns möjlighet, och att kunna arbeta på vägen till och från arbetet, skapar attraktivitet och breddar möjligheten till att hitta kvalificerade sökande från ett större geografiskt område, i detta arbete har Gislaveds kommun kommit långt och tagit större steg framåt i digital mognad utifrån coronapandemin. Att alltid erbjuda resfria möten i första hand kommer i fortsättningsvis vara en självklarhet. En riktlinje gällande distansarbete är framtagen för att trygga återgången till arbete även efter pandemin men också för att stärka attraktivitet och skapa ett både hållbart arbetsliv men även ett hållbart och klimatsmart resande.

Gislaved satsar och arbetar ständigt med ett att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet genom olika utbildningsinsatser för såväl nya som etablerade chefer på olika nivåer i organisationen. Kommunhälsans införande av teamsträffar har varit uppskattade och har riktat sig till både chefer och medarbetare i olika frågor kopplade till hälsa och ett sunt och hållbart arbetsliv. Även för det nya hr-systemet HRM används teamsträffar för att utbilda och stötta chefer i att navigera sig fram.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet som fått en egen modul i rapporteringsverktyget Stratsys för att underlätta arbetet för chefer, har varit ett uppskattat införande för att strukturera och systematisera chefens vardag. En arbetsmiljöstrateg har rekryterats för att arbeta med det

organisationsövergripande arbetsmiljöarbetet vilket kommer stärka attraktiviteten i organisationen vars mål är att säkerställa en god arbetsmiljö för alla.

En projektledare har rekryterats med syfte att implementera heltid som norm och få detta att fungera i organisationen. Detta är ett steg i riktningen att minska rekryteringsbehoven då fler arbetar heltid, jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

2.6.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag så har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Har kommunen god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl. Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv: målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

- Godkänd (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av denna faktor.
- Varning (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder pågår.
- Inte godkänd (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder ska vidtas.

2.6.2.1 Målgrupp

2.6.2.1.1 *Alla kommuninvånares och företags tillgång till internet*

Beskrivning

För att tillgodose att hela kommunen har tillgång till internet är utökad höghastighetsuppkoppling särskilt kritiskt.

Kommentar

Många i Gislaveds kommun har idag tillgång och möjlighet att ansluta sig till bredband med minst 100Mbit/s i överföringshastighet. Den senaste statistiken från Post- och telestyrelsen visar att 94 procent av kommunens invånare och näringsliv har tillgång, eller absolut närhet, till bredband. Tillgången i tätort ligger på 97 procent och på 83 procent i glesbygd. Målet som helhet anses därför vara uppnått, men arbetet behöver fortgå för att inte tappa den kapacitet som finns inom kommunen idag och inte minst för att glesbygdens andel ska öka.

En kvarstående viktig utmaning är grupper som riskerar digitalt utanförskap, en del i att bemöta den utmaningen är it-hjälpen som ges på plats på biblioteken i Gislaved och i Smålandsstenar.

Det har blivit tydligt under pandemin att nya vägar har skapats för att hålla kontakt med anhöriga och viktiga samhällsfunktioner. Därför blir det viktigt att till exempel säkerställa bredbandskapacitet och kanske till och med utrustning för att utveckla möjligheter till digital kommunikation för dessa grupper och individer, genom att tillhandahålla det i kommunens verksamheter.

2.6.2.1.2 *Graden av digital mognad i organisationen*

Beskrivning

För att kunna driva digitaliseringen framåt i hög takt är digital mognad i verksamheten en förutsättning.

Kommentar

Kommunens digitala agenda är ett viktigt verktyg för att arbeta med strategiska områden som ska gynna den digitala mognaden i hela kommunen. Digital mognad är en förutsättning för att digital omställning ska kunna ske. Gislaveds kommun deltar i Dimiosundersökningen som är ett sätt att mäta den digitala mognaden i en organisation. Resultatet för 2022 års mätning visar en nivå som riksgenomsnittet, med en fortsatt låg digital mognad.

Workshops genomförs löpande med verksamheterna i organisationen för att sprida information, höja kunskapsnivån samt medvetandegraden.

Fortsatt efterfrågar verksamheterna intresse av att inrätta digitala tjänster visar också ett intresse av att automatisera flöden vilket ger en indikator på att kommunen är på rätt väg. Kontakt med kommunens kontaktcenter visar tydligt att antalet inkommande telefonsamtal minskar i takt med ett ökat nyttjande av erbjudna e-tjänster samt mail-kontakt.

Distansarbete med digitala möten har under blivit en standard. En praxis som växt fram är att erbjuda mötesdeltagare att ansluta digitalt, även om mötet också har fysiskt närvarande deltagare i mötet.

Flera förvaltningar har även börjat använda digitala möten i arbetet med sina externa målgrupper. Exempel på detta är coachning och uppföljning med invånare som har ekonomiskt bistånd, utvecklingssamtal och föräldramöten inom skolan och självklart distansundervisning.

2.6.2.1.3 *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*

Beskrivning

Förtroende för tjänstemän och politiker är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Det är viktigt att få invånarna att känna sig delaktiga och skapa medborgarinflytande.

Kommentar

SCB skickar årligen ut en medborgarundersökning för att fånga invånarnas uppfattning om kommunen som en plats att leva på och om kommunens service. Kommunen deltog senast 2021 och resultaten visade då överlag negativa svar på frågor som berör förtroende för politiker och tjänstepersoner.

En hög andel av de svarande angav att de har ganska eller mycket lågt förtroende för kommunens politiker och något fler än hälften ansåg inte att kommunens anställda arbetar för kommunens bästa. Befolkningen ser också negativt på möjligheten till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.

Kommunens dialogverksamhet är en viktig plattform för invånarna att föra fram sina åsikter, men även för kommunen för att kommunicera sitt resultat. Här är transparens och tydlig återkoppling en stor pedagogisk uppgift för politiker och tjänstepersoner. Fokus bör ligga på att både visa på de förändringar som dialogen har bidragit till men också en förklaring till varför vissa saker eventuellt ej har kunnat genomföras.

De utvärderingar som gjorts, exempelvis i samband med Gislaveds kommuns Lokalsamtal, visar att arbetet med dialogverksamhet som Demokratiberedningen genomför är uppskattat. Planeringen inför kommande runda av lokalsamtalen innebär en något längre process per område med en ny satsning för nästa mandatperiod på en medborgarbudget kopplat till varje lokalsamtalsområde vilket kräver ett mer ingående engagemang både från kommunen och invånarnas sida.

Arbetet som i övrigt utförs idag genom Lokalsamtal, gymnasiedialog och andra typer av medborgardialoger behöver utvecklas för att kvaliteten i den kritiska kvalitetsfaktorn ska vara god. En annan central del är hur kommunen ska arbeta för att nå ut till olika grupper i samhället. Riktade insatser har under 2022 genomförts för att bättre möta de målgrupper som identifierats som svåra att nå ut till. Framöver kommer en kombination av fysiska och digitala kontaktytor eller att dialogtillfällen anordnas på arenor där invånarna vi har svårt att nå redan finns förhoppningsvis kunna bidra till att nå fler.

2.6.2.1.4 Tillgänglighet/Bemötande

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunen erbjuder god service och ett bra bemötande. Ökad digitalisering ökar tillgängligheten och flexibiliteten för invånaren.

Kommentar

Kommunens verksamheter ska genomsyras av ett gott bemötande både gentemot invånarna i kommunen som till kollegor. Bedömningen är att kvaliteten är god.

Kontaktcenter är en stor del i arbetet kring god service och ett gott bemötande då det är vägen för våra invånare att komma i kontakt med kommunen. Det ska vara enkelt med snabb och bra service. Hos kontaktcenter fångas invånarnas synpunkter upp och alla inkomna ärenden klassas i ett ärendehanteringssystem. Det görs oavsett om de kommer via e-tjänst, telefon, besök eller e-post. På webbplatsen finns flera ingångar till synpunktshanteringen, där invånarna har möjlighet att skicka in synpunkter eller klagomål gällande bemötandet i verksamheterna.

En viktig del för att öka tillgängligheten till våra tjänster och flexibilitet för invånarna är användandet av digitala tjänster. Enkelt uttryckt kan man via en e-tjänst hantera sitt ärende varifrån som helst och när man vill på dygnet. Sedan e-tjänster infördes till fullo 2017 har antalet ärenden som inkommit via telefonsamtal sjunkit med nästan 35 procent medan antal ärenden inkomna via e-post och e-tjänst ökat med 284 och 555 procent. Den procentuellt höga förändringen visar att andelen ärenden som kommer in via digitala kontaktvägar varit låg. Telefonsamtal är fortfarande den enskilt vanligaste kontaktvägen med en ganska god marginal så här finns en fortsatt potential för utveckling.

En ökad flexibilitet och tillgänglighet för våra invånare är bara ett par av de fördelar som ökad digitalisering ger. Då ärenden kommer in via ett system så störs inte medarbetarna löpande av frågor utan kan hantera dem i god ordning. Medarbetare kan omfördela resurser när det är många ärenden och med tiden även förutse när dessa kommer och då vara förberedda. Detta leder till att tjänstepersoner jobbar effektivare och med rätt saker, och i slutändan att ärenden kan hanteras snabbare och därigenom förbättras servicen. Väl hanterade ärenden minskar risken för följdfrågor och mindre stressade handläggare har lättare att bemöta frågor som kommer. Detta resonemang innebär att även interna e-tjänster kan vara med och bidra till förbättrad service externt. Undersökningar som genomförts löpande över tid visar på en positiv utveckling sedan kontaktcenters införande.

2.6.2.2 Verksamhet

2.6.2.2.1 *Uppdaterade detaljplaner för att snabbt tillgodose behov av mark*

Beskrivning

För att tillgodose invånares och företags behov av byggnation är det särskilt kritiskt att det finns uppdaterade detaljplaner.

Kommentar

Ansvar för arbetet med att ta fram detaljplaner ligger hos bygg- och miljöförvaltningen, men sker i samverkan med andra förvaltningar. Samverkan sker bland annat i en särskild plangrupp, där förvaltningsövergripande

representanter på operativ nivå diskuterar de olika detaljplanerna som är aktuella för upprättande. Därutöver sker strategisk samverkan på förvaltningsövergripande nivå i den strategiska markgruppen. Arbetet har bland annat möjliggjort gemensamma prioriteringar i detaljplanearbetet men även inom strategiska markfrågor, som förvärv och försäljning för att snabbt kunna tillgodose behovet av mark. Nya arbetssätt har etablerats i den strategiska markgruppen för att bli effektivare.

Vad gäller arbetet med att tillhandahålla färdigställd industri-, handels- och bostadsmark ligger detta uppdrag operativt hos tekniska förvaltningen men bevakas även av andra delar av den kommunala organisationen. Den nya nämnd- och förvaltningsorganisation kommunen träder in i 2023 ger bättre möjligheter att ta helhetsgrepp kring frågan.

Även om arbetet idag fungerar väl finns det möjlighet att utveckla arbetet ytterligare inom bland annat strategiska markinköp och strategiska markförsäljningar, inklusive marknadsföring av ledig mark samt färdigställande av industri, handel och bostadsmark. Vidare behöver kommunen hitta ett sätt att arbeta snabbare i ärenden för att möta efterfrågan från näringsliv och invånare. Detta är något som bland annat kommer att analyseras i arbetet med att ta fram en strategi för näringslivsfrågor. Ett annat förbättringsområde kan vara att uppdatera befintliga äldre detaljplaner för att stimulera samhällsutvecklingen. Det kan bland annat handla om att öka byggrätten. I dagsläget saknas däremot resurser för detta. En annan viktig del är att etablera tydliga processer som gör arbetet ännu mer effektivt. Det pågår ett internt arbete med att implementera en ny samhällsbyggnadsprocess och införa ett projektverktyg för att skapa en tydlig struktur och ökad kapacitet att hantera fler och större projekt.

2.6.2.2 Samverkan internt och externt

Beskrivning

För att ha en optimal utveckling av Gislaveds kommun är samverkan både internt som externt särskilt kritiskt.

Kommentar

Externt pågår flera olika former av samverkan. Som exempel kan nämnas samverkan inom GGVV, regionens digitaliseringsråd, samverkan inom säkerhet och räddningstjänst, inom överförmynderi, upphandling, samverkan kring sjön Fegen samt avfallsfrågor (SÅM). Det inrättades en gemensam bygg- och miljönämnd med Tranemo kommun 2019 och där området för samarbete utökats flera gånger sedan start. Samverkansformer förändras utifrån behov och förändringar i omvärlden. Ett exempel är rådet för hållbar utveckling vars syfte är att skapa ett forum med ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna i Gislaveds kommun som geografisk plats. Här sker samverkan med externa parter såsom vårdcentraler, polis, arbetsförmedling, försäkringskassan,

studieförbund, smålandsidrotten och flera. Under första kvartalet i år inrättades en gemensam krisstab med Gnosjö kommun, något som nu utvärderas för att kunna utvecklas framöver. Samverkan ses som förutsättningen för att tillsammans se helheten, växla upp varandras resurser, få tillgång till kompetenser och därmed kunna möta olika utmaningar som kommunen och de samverkande parterna står inför.

Internt sker samverkan i större frågor genom kommundirektörens ledningsgrupp, där både förvaltnings- och bolagschefer ingår samt genom fyra operativa styrgrupper och två fasta beredningsgrupper. På uppdrag av ledningsgruppen arbetar de operativa styrgrupperna med kommunfullmäktiges målområden med både aktiviteter och arbetsgrupper för att tillsammans ge den bästa möjliga utväxlingen på de utvecklingsområden som pekats ut. Under kvartalet beslutades att de operativa styrgrupperna läggs vilande resten av året och att frågorna istället lyfts in i kommundirektörens ledningsgrupp direkt. Arbetet inom kommunplanens målområden fortgick under 2022 men med anpassad samverkansform.

I samband med att mätningar görs kring nöjdheten med den externa och interna samverkan blir det ofta också ett bra samtal och reflektion kring samverkan i den aktuella samverkansgruppen och vad som kan förbättras och utvecklas.

2.6.2.2.3 *Arbetsätt som är ändamålsenliga och effektiva för verksamheten*

Beskrivning

Verksamheterna behöver fokusera på att göra rätt saker till rätt kostnad och med god kvalitet. Enkla och transparenta processer, ökad effektivitet, bättre samordning och mer samarbete är särskilt kritiskt

Kommentar

Gislaveds kommun arbetar efter en styrmodell där arbetsätt ska utformas efter målgruppens behov och efter den kunskap som medarbetaren närmast målgruppen har. För att skapa en effektiv verksamhet med genomgående god kvalitet behöver arbetet med styrmodellen fungera fullt ut. Det finns idag ett behov av fördjupning i styrmodellen ute i verksamheterna. Under 2023 arbetar kommunstyrelseförvaltningen med ett uppdrag från kommunfullmäktige att utvärdera kommunens styrmodell med fokus på ökad kvalitet. Inom ramen för uppdraget ges möjlighet att utöver utvärdering även syresätta och fördjupa organisationens styrmodellsarbete.

Ett område som tydligt synliggör arbetsätt är digitalisering av processer. I samband med att ett system byts ut, så går alla processer för systemet igenom och kartläggs. Gamla arbetsätt och processer byts ut mot enklare och transparenta processer där arbetsätt ska vara ändamålsenliga. Det innebär också ökad kvalitet och informationssäkerhet. Digitalisering är ett naturligt

verktyg för effektivitet, förbättrad kvalitet och automatisering av processer.

Under 2022 har en modell för bedömning av nyttorealiserings i investeringar och projekt införts. Modellen stärker förmågan att identifiera och införa de investeringar som ger störst verksamhetsnytta inom kategorierna tid, kvalitet eller arbetsmiljö samt säkerställa att den nyttan också realiserar. Modellen behöver spridas och implementeras bredare i verksamheterna för att få effekt.

För att fullt ut nå godkänd nivå behöver samarbetsförmågan fördjupas inom organisationen såväl som med externa parter samt att aktivt arbeta med att säkra framtida kompetensförsörjning inom nyckelområden.

2.6.2.2.4 Hållbar organisation

Beskrivning

Hållbar utveckling är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter. Medvetenhet och kunskap om Agenda 2030 bland tjänstepersoner och förtroendevalda är särskilt kritiskt.

Kommentar

För att öka kunskapen i organisationen om Agenda 2030 finns idag olika strategiska verktyg som används. Det har även tidigare gjorts olika utbildningsinsatser för gymnasielärare och vissa förtroendevalda för att informera om samt öka kunskapen om Agenda 2030.

Rådet för hållbar utveckling arbetar vidare utifrån de tre fokusområdena trygghet, välmående människor och cirkulär ekonomi. Områden som har fått ökat fokus med anledning av det som pågår under omvärlden just nu.

Arbetet med att implementera och följa upp strategin för hållbar utveckling har påbörjats under året. Strategin har också för första gången följts upp genom en statusrapport som visar utvecklingen inom olika områden. Uppföljningen av strategin är central för att kunna se den övergripande förflyttningen över tid och för att identifiera de områden där särskilt fokus bör läggas. Strategin utgår ifrån det geografiska området Gislaveds kommun och ska kunna nyttjas av alla organisationer som verkar inom kommunen och är ett viktigt ramverk för det övergripande hållbarhetsarbetet i kommunen. En separat uppföljning för kommunen som organisations bidrag till strategin kommer också att göras. Denna uppföljning kommer att tydliggöra vad vi som organisation behöver prioritera i det kommande arbetet.

Det är viktigt att kommunens arbete med hållbar utveckling fortsatt prioriteras och utvecklas i den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen som träder i kraft 1 januari 2023 samt säkerställs i förhållande till omvärldsläget.

2.6.2.2.5 Intern och extern kommunikation

Beskrivning

Gislaved kommun behöver ha en kontinuerlig dialog med invånarna om dess verksamheter och beslut. Denna information behöver vara lätt att ta till sig. Inom kommunen behövs ett helhetstänk med bra intern kommunikation.

Kommentar

God kommunikation är en viktig faktor för ett framgångsrikt arbete. Grogrunden för spekulering är som störst när information saknas eller är bristfällig. Om vi, förutom att vara transparenta och publicerar protokoll med mera, lyckas kommunicera varför beslut fattas kommer förståelsen för vårt agerande öka. Detta gäller både internt och externt och är lika viktigt i båda dimensionerna.

Internt

Ett aktivt arbete görs med internkommunikation genom intranätet "Insidan" som huvudkanal. I internkommunikation ingår även annan informations spridning som APT och andra träffar. Målet är att ha medarbetare som är välinformerade och trygga i sin egen roll men också med vad som händer inom kommunen. Detta för att skapa goda ambassadörer som vill och vågar stå upp för organisationen och fattade beslut.

Externt

Att ha en öppen och tydlig kommunikation med invånare är avgörande för att behålla ett högt förtroende för kommunen som organisation och för vårt demokratiska system. Det är sedan länge kommunens målsättning att vara öppen och transparent med vår information, därför direktsänds kommunfullmäktiges sammanträden och protokoll från fullmäktige och alla nämnder publiceras på kommunens webbplats. Kommunens webbplats är huvudkanalen för informations spridning och för att minska risken för feltolkningar hänvisas många frågor till webbplatsen för att garantera att alla invånare får ta del av samma information.

Ett viktigt arbete som pågår för att förbättra kommunikationen är att säkerställa att webbplatsen lever upp till krav och förväntningar hos invånarna. Under året har ett större projekt med att ta fram en ny webbplats för kommunen genomförts.

2.6.2.3 Medarbetare

2.6.2.3.1 *Tillgång till rätt kompetens*

Beskrivning

Tillgång till rätt kompetens anses vara en av de viktigaste förutsättningarna för att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat.

Kommentar

Rekryteringsunderlaget av nya medarbetare kan emellanåt vara tunt och då är det framförallt inom de så kallade bristyrkena som yrkeserfarenhet är det som saknas för att motsvara kraven som ställs på de utannonserade tjänsterna.

Flertalet sökande är nytexaminerade och omvärldsbevakning visar att det i stort är samma yrkesgrupper som är svåra att rekrytera över hela landet. Inom alla övriga tjänster finns det kvalificerade sökande till merparten av tjänsterna.

En framtida utmaning blir att kunna ställa om den interna kompetens som finns för att ta tillvara potentialen hos medarbetare som gärna vill utvecklas inom ett område där vi som arbetsgivare ser att det finns ett framtida kompetensbehov. Här kommer förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner spela en viktig roll där inventering av kompetens sker på 1, 3 och 5 års perspektiv. Ett strukturerat sätt att arbeta med lönebildning har tagits fram där fokus ligger på rätt lön vilket kommer skapa attraktivitet och underlätta rekrytering när Gislaved erbjuder löner som är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga inom befattningar som är sårbara ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

2.6.2.4 Ekonomi

2.6.2.4.1 *Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar*

Beskrivning

För att planera och prioritera hur kommunens ekonomiska resurser används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

Kommentar

Det är av stor vikt att ekonomiska prognoser för nämndernas budgetavvikelser och kommunens resultat i sin helhet har en god träffsäkerhet. Ekonomiska prognoser är ett verktyg för att möjliggöra att rätt beslut och därmed rätt prioriteringar kan göras i verksamheten. För att kommunen ska kunna planera resurser och göra politiska och verksamhetsmässiga prioriteringar behöver prognoserna vara av hög kvalitet samt samstämmiga.

Hög träffsäkerhet för ekonomiska prognoserna medför bra beslutsunderlag som medför en bättre möjlighet till god ekonomisk hushållning för kommunen. Vid större prognostiserade överskott ska en omprioritering göras och vid prognostiserade större underskott ska åtgärder utföras för att medföra en

ekonomi i balans. Ekonomin är överordnad verksamheten enligt kommunens ekonomiska styrprinciper och över- eller underskott hanteras i första hand av respektive nämnd.

Att förbättra prognossäkerheten är ett ständigt pågående arbete på alla nivåer inom kommunkoncernen. Genom en god dialog mellan chefer i verksamheten och kommunstyrelseförvaltningen, hög verksamhetskunskap och en bra omvärldsbevakning ökar prognossäkerheten. Vissa oförutsägbara händelser kommer dock aldrig vara möjliga att ta hänsyn till i prognosarbetet. Att lära sig av eventuella prognosavvikelser som ibland uppstår är viktigt för att öka prognosernas träffsäkerhet.

Prognosen för 2022 innehåller en större grad av osäkerhet med anledning av att ekonomin i Europa och Sverige präglas av hög inflation, höga/rörliga energipriser och av Rysslands krig mot Ukraina, Förutsättningarna har varit svåra att förutsäga och har även förändrats snabbt. Omvärlden och Sverige präglas av ekonomisk stagnation med hög inflationen som inte har setts på mycket länge vilket påverkar organisationer, näringsliv och privatpersoner på ett redan kännbart sätt. Troligen ser vi under 2022 enbart en början på en recession som snabbt kan förvärras om omvärldsläget inte stabiliseras och om inte rätt politiska prioriteringar fattas på nationell nivå. Det är därför viktigt att vi kontinuerligt följer händelseutvecklingen både globalt och lokalt och fattar de beslut som vi kan för att bibehålla en god ekonomi och en kostnadseffektiv verksamhet där vi minimerar negativa följdverkningar, med anledning av omvärldsläget, för invånare och medarbetare i kommunkoncernen.

2.6.2.4.2 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.

Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning i kommunfullmäktiges övergripande samt finansiella mål.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär krav på att resurserna används rätt och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning, måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Detta ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera. Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden, pensioner eller något annat som påverkar kommunen, kommer det direkt att påverka nämnderna.

Det är av största vikt att alla nämnder håller sig till de ramar som kommunfullmäktige har lämnat. Görs inte detta sätts hela kommunen i ett mycket svårt läge. Med ett negativt resultat är kommunen dessutom ålagd att inom tre år återställa underskottet, och ett besparingsläge blir aktuellt.

Kommunfullmäktiges mål är av den långsiktiga karaktären och många arbeten är startade och börjar ge resultat. Både i det förebyggande syftet, att bygga ledningsstyrka samt kring styr- och stödfunktionerna för att föra kommunen framåt.

En svårighet att bedöma god ekonomisk hushållning uppstår alltid då det ska göras en prognos för framtiden. För 2022 års verksamhet redovisar socialnämnden ett större underskott samt att det även finns ekonomisk obalans för barn- och utbildningsnämnden, räddningsnämnden, tekniska nämnden och fastighet- och servicenämnden. Även att 2022 har präglats av extra ordinära förutsättningar med hög inflation och kriget i Ukraina så skapar det en osäkerhet för framtiden, underskott i nämnders verksamhet måste lösas för att i framtiden få en balans i ekonomin. För kommunen i sin helhet uppnås trots underskott i flera nämnder ändå en god ekonomisk hushållning under 2022 enligt kommunens finansiella mål.

2.6.3 Mål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

2.6.3.1 Det goda livet

Ett aktivt arbete bedrivs inom förvaltningarna mot samtliga mål. Målen det goda livet omhändertar tangerar flera nämnders grunduppdrag och inom dessa arbetas aktivt med mål uppfyllelsen. Exempelvis har det skett effektivare samverkan som har bidragit till fler kompetenshöjande och hälsofrämjande insatser samt ett arbete med riktade utbildningsinsatser för ett utvecklande lärande.

Den operativa styrgruppen har under 2022 fokuserat det egna arbetet inom två områden, utredning av en social insatsgrupp och suicidprevention.

Ett utbildningsmaterial för suicidprevention har tagits fram för all personal i kommunen. Det är en två delad teoretisk e-utbildning och ett diskussionsunderlag som ska ske på respektive arbetsplatsträff (APT). Denna utbildningsinsats är uppstartad och pågår i nuläget, en anpassad version har tagits fram för användning inom de kommunala bolagen för att höja kompetensen inom hela kommunkoncernens personalstyrka. Utbildningen kommer även fortsättningsvis finnas med i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete.

En pilotomgång av vidareutbildning av vissa mentorer inom kommunen genomfördes under hösten 2022. Resultaten kommer att utvärderas under 2023 och en vidare planering för att nå ut med utbildningen till ännu fler medarbetare ska genomföras.

En framtida utmaning är suicidpreventionsarbete i den fysiska miljön. Här finns Jönköpingsmodellen som ett exempel att titta vidare på.

2.6.3.1.1 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Kommentar

Under våren påbörjades samtal om vidareutveckling av SSPF, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet, i ett brottsförebyggande arbete på universell, selektiv eller individuell nivå, med ungdomsproblematik som kriminalitet och drogmisbruk i fokus. Erfarenheter från SSPF har visat att det finns andra behov av insatser för vissa av målgrupperna. Ett förslag som har framkommit är framtagande av en social insatsgrupp (SIG). Styrgruppen för det goda livet kommer vidare undersöka förutsättningarna att införa SIG i Gislaveds kommun.

Andelen grundskoleelever som i enkäten Elevernas skola uppger att de är trygga i skolan är 92 procent med nästan ingen skillnad i pojkars och flickors upplevda trygghet. Bland vårdnadshavarna uppger 90 procent att de upplever att deras barn är trygga i skolan.

En mer detaljerad uppföljning och fortsatta utvecklingsområden presenteras i Barn- och utbildningsnämndens bokslutsrapport under mål 3.1.2.

2.6.3.1.2 Fler människor i egen försörjning och med rätt kompetensförsörjning till näringslivet

Kommentar

Kommunstyrelsens avdelning för arbete och utbildning arbetar för att möjliggöra förutsättningar för ökad andel i egenförsörjning med fokus på att insatser som erbjuds är anpassade både utifrån arbetsmarknadens behov och deltagarnas möjligheter att uppfylla behovet.

Under hösten har ett arbetssätt med ny struktur satts där det kommer finnas en tydligare "röd tråd" från SFI och enheten för ekonomiskt bistånd mot arbetsmarknadsenheten. Socialsekreterare, arbetsmarknadscoacher, yrkes- och studievägledare samt handledare och lärare kommer skapa en gemensam väg tillsammans med den enskilde utifrån dennes behov för att möjliggöra bättre förutsättningar att bli en del av arbetsmarknaden. Det är viktigt att öka kunskapen kring de verksamheter som arbetar med målgruppen för att inom kommunkoncernen skapa förutsättningar för den enskilde att på sikt komma ut i egenförsörjning.

Centrum för livslångt lärande (CLL) kommer att fortsätta utveckla lärlingsutbildningar inom de områden som arbetsmarknaden efterfrågar. De yrkesutbildningar som CLL har bedrivit har visat ett bra resultat då eleverna som läst dessa utbildningar kunnat gå direkt ut i någon form av anställning när studierna är klara.

Högskolan på Hemmaplan fortsätter utvecklas i Gislaveds kommun och kommer fortsättningsvis ta fram högre utbildningar inom ramen för yrkeshögskolan för att bättre kunna matcha den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.

2.6.3.1.3 *Förbättra måluppfyllelsen i skolan*

Kommentar

Suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland vuxna att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd och därmed en bättre skolgång.

Utvecklingen av måluppfyllelse i skolan var under läsåret 21/22 blandad. Andelen elever i årskurs tre på gymnasiet som tog examen gick ned med nästan 5 procentenheter vilket till viss del kan vara en följd av perioder av distansundervisning under pandemin. Samtidigt ökade andelen elever i årskurs 9 som uppnådde behörighet till nationellt program på gymnasieskolan med 1,1 procent till 85,3 procent. Det är det bästa resultatet sedan 2012 och ett positivt resultat och en utveckling som på sikt även kan öka andelen elever som lyckas ta gymnasieexamen om fler har med sig mer kunskap från grundskolan.

En djupare beskrivning av fortsatt arbete och nödvändiga satsningar för att öka måluppfyllelsen i skolan finns i Barn- och utbildningsnämndens bokslutsrapport under mål 3.1.1.

2.6.3.1.4 *Öka välbefinnandet bland äldre*

Kommentar

Den stora merparten av målet ligger inom socialförvaltningens grunduppdrag och frågan har från den operativa styrgruppen hanterats inom suicidpreventionsarbetet .

Självmondsstatistiken bland äldre i Sverige är förhållandevis hög jämfört med andra åldersgrupper. Kommande suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland personalen att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd vilket medför ett ökat välbefinnande.

Brukarundersökningarna som socialförvaltningen genomfört tillsammans med SKR och socialstyrelsen under inledningen av 2022 för äldreomsorgen visar på en negativ förflyttning jämfört med både tidigare år och riket. Där kommunen i

helhetsbedömningen tidigare skattats högre än rikssnittet, har bedömningarna inom samtliga områden hamnat på nivå med riket.

Ett arbete för att utöka samarbetet mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen, kulturförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen startades under året upp på strategisk nivå med målsättning att stärka det förebyggande arbetet för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre. Inledningsvis kartlades redan pågående och etablerade samarbeten mellan förvaltningarna. Under året har även ett samarbete inletts mellan fritid- och folkhälsoförvaltningen och socialförvaltningens träffpunkter avseende hälsocoach och gruppverksamhet.

2.6.3.2 Attraktivitet och hållbar utveckling

2.6.3.2.1 *Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper*

Kommentar

Två stora steg har tagits under året för att främja ett ökat bostadsbyggande, exploateringsstilldelning för området Vitsippan I Gislaved och en markanvisning för Bastuberget i Anderstorp. Under anbudsfrågan för att utveckla området Vitsippan i Gislaved fanns flera anbudsgivare vilket visar på ett ökat intresse hos exploitörer för att utveckla bostäder i kommunen. Tilldelningen innebär att drygt 100 nya bostäder kommer att byggas. För området Bastuberget innehöll det vinnande förslaget cirka 100 lägenheter där ungefär hälften planeras bli trygghetsboenden och den andra hälften bli familjelägenheter med storlekar från 1 rum och kök till 5 rum och kök. Projektet kommer därmed att rikta sig mot en mångfald av olika målgrupper. Utveckling sker även inom detaljplaneområdet Centrum 2 i Gislaved för att möjliggöra en ny bebyggelse i centrala Gislaved.

Under 2022 har två större projekt avslutats av AB Gislavedshus - åttavåningshuset Billingsberg i Smålandsstenar med 38 lägenheter och radhus på skomakargärdet i Gislaved med 24 lägenheter med gemensam innegård. I båda projekten erbjuds bostäder i varierande storlek för att möta behov i en bred målgrupp. Tidigare planerade byggnation av 18 nya lägenheter i Reftele skjuts på framtiden med anledning av omprioritering till följd av stigande priser.

2.6.3.2.2 *Öka användandet av förnyelsebar energi*

Kommentar

För att öka användandet av förnyelsebar energi har ett beslut fattats om att bilda ett gemensamt bolag under Gislaved Energi AB tillsammans med en extern partner. Bolaget ska etablera en Energipark bestående av en solcellspark med 4 600 solcellspaneler, produktion av vätgas samt ett energilager med återvunna elbilsbatterier. Ett avtal har slutits mellan Gislaved Energi AB och

Gislaveds kommun för en solcellsanläggning på räddningstjänstens tak i Mossarp. På grund av långa leveranstider kommer anläggningen att komma på plats under 2023. Under år 2022 har det privata initiativet Grönhult vindkraftspark tagits i drift som ligger i både Gislaveds kommun och Tranemo kommun. Totalt innehåller parken 12 vindkraftverk som bidrar till att skapa förnyelsebar energi i vårt område.

2.6.3.2.3 *Stärk det öppna landskapet*

Kommentar

I arbetet med översiktsplanering och detaljplaner arbetar kommunen för att bevara jordbruksmark. Inom ramen för Enter Gislaved ABs verksamhet pågår ett arbete med gröna näringar, vilket också bidrar positivt till fullmäktiges mål genom att stimulera areella näringar.

För att bidra till att stärka det öppna landskapet har Gislaveds kommun tillsammans med Hushållningssällskapet också räknat fram sin försörjningsbalans (det vill säga hur stor del av vår befolkning vi själva kan försörja med livsmedel). Kopplat till detta har ett arbete startats upp under slutet av året för att på sikt öka kommunens självförsörjningsgrad

I samband med nya livsmedelsupphandlingar ser en arbetsgrupp över möjligheten till att främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter. Arbetsgruppen arbetar även för att lokala alternativ ska finnas på avtal. Det ska dock uppmärksammas att det slutligen är verksamheten som köper in och anpassar respektive inköp utifrån givna ekonomiska förutsättningar.

2.6.3.3 Företagsklimat och näringslivssamverkan

2.6.3.3.1 *Säkerställa detaljplanelagd och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark*

Kommentar

Arbete pågår för att detaljplanera och färdigställa mer mark. Bland annat tas en detaljplan fram för Södra industriområdet i Smålandsstenar. I Nöbbele pågår ett arbete för att färdigställa industrimark, bland annat handlar det om att anlägga en nödvändig avfart från väg 153 genom ett medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Bygg- och miljönämnden har under 2022 arbetat med ett mål att revidera och anpassa detaljplaner. Nämnden ser att takten i framtagandet av planer blivit snabbare trots ett ökat tryck på verksamheten. I den situation som nu och på sikt råder med högt tryck att ta fram nya planer är det svårt att prioritera arbetet med revidering och anpassning av äldre detaljplaner. Framåt har ett behov identifierats av att inventera behov av ändringsplaner och en generell prioritering av planarbetet.

2.6.3.2 Rätt service, stöd och vägledning vid kontakt med kommunen

Kommentar

En viktig del för att få ett bättre näringslivsklimat i kommunen är att skapa en förståelse att en person har flera roller i kommunen – såsom förälder, anhörig, föreningsaktiv och genom sitt yrkesliv. Den service kommunkoncernen ger till invånare påverkar näringslivsklimatet. Som hjälp att mäta detta finns Insikt, svenskt näringslivsranking och medborgarundersökningen. Resultat från de senaste undersökningar av kommunens visar på vikten av ett fortsatt, aktivt arbete med att stärka företagsklimatet.

Frågeställningen kring service måste tas omhand som en större fråga, den är större än bara näringslivsperspektivet. Den operativa styrgruppen har fått ett uppdrag att titta på hur vi mer systematiskt tar hand om denna fråga. Arbetet ingår även delvis inom ramen för Kontaktcenters uppdrag.

Fokus under 2021 låg på att utvärdera den lotsande organisationen för företagsetableringar. Kartläggningen har genomförts och ett förslag på syfte för lotsande organisation och bild över hur den bör fungera har tagits fram och lämnats över till kommundirektörens ledningsgrupp för omhändertagande

Frågor kring mer systematiskt arbete med att ge rätt service, bemötande och vägledning i kontakt med kommunen hanteras fortsatt inom ramen för arbetet med ny förvaltningsorganisation.

2.6.3.4 Sveriges ledande offentliga arbetsgivare

2.6.3.4.1 Vara en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla och behålla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom tillit och medskapande

Kommentar

Attraktivitet skapas genom en god kommunikation som präglas av hög tillit och delaktighet till medarbetare, mellan medarbetare och chefer. Sedan årsskiftet har arbetsmiljöarbetet stärkts genom modulen SAM i Stratsys som underlättar för chefer att göra rätt och inte missa något i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

För att behålla och utveckla befintliga medarbetare som en del i kompetensförsörjningsarbetet har chefsforum senaste två tillfällen fokuserat på att ta fram ett underlag till vad som behöver utvecklas och vad vi ska fortsätta göra. Arbetet med organisationsöversynen är ett gott exempel på hur medarbetare involveras tidigt i processen för att skapa delaktighet och möjlighet att påverka eventuella förslag på förändringar. Även i flera rekryteringar har kommunen valt att först söka internt för att öka möjligheten till intern rörlighet och hitta karriärvägar inom den egna organisationen istället

för att direkt gå ut och söka externt. Detta tillvägagångssätt stärker medarbetarskapet och attraktivitet för kommunen som helhet. I samband med rekrytering övervägs intern rörlighet i första hand innan extern rekrytering är aktuell, för att utveckla och behålla kompetensen inom organisationen.

Riktlinjen för distansarbete samt rekryteringspolicyn bidrar till att skapa attraktivitet för kommunen tjänster långt utanför kommunens och även länets gränser, vilket leder till att kompetensutmaningen kan minska. Insikter från återgången efter pandemin visar också på nya förutsättningar för vad som uppfattas som attraktivt för arbetstagare där möjligheten till arbete på distans värderas högre. Att möjliggöra interna karriärvägar, intern rörlighet och erbjuda omställning som kan leda till annan befattning ökar möjligheten att både behålla och utveckla medarbetare samtidigt som det skapar attraktivitet internt som externt.

Ett nytt samverkansavtal mellan kommunorganisationen och de fackliga organisationerna färdigställdes under hösten. Samverkansavtalet är ett förhållningssätt för att ta tillvara medarbetares kompetens, initiativ och engagemang i syfte att utveckla arbetsmiljön och verksamheten och möta dagens och morgondagens utmaningar.

2.6.3.5 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

2.6.3.5.1 40 miljoner kronor som genomsnitt

Kommentar

Resultatet för 2022 uppgår till +87 mnkr och beaktat 2017 till och med 2021 års resultat och planerat resultat för 2023-2030 kommer resultatmålet att uppnås. För perioden 2017-2022 är det genomsnittliga resultatet 65 mnkr. För perioden 2017-2030 är genomsnittligt resultat 67 mnkr vilket kommer att kräva anpassning under perioden 2027-2030 för att uppnås.

2.6.3.5.2 Genomsnittlig soliditet ej under 65%

Kommentar

Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65 procent (exkl. pensionsåtaganden) per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr.o.m. 2017).

Soliditeten för 2022 uppgår till 63 procent och beaktat 2017 till 2021 års soliditet och planerad soliditetsnivå för 2023-2030 är den genomsnittliga soliditetsnivån 64 procent vilket behöver tas om hand i kommande planeringsdirektiv. För perioden 2017-2022 är den genomsnittliga soliditeten 66 procent.

2.6.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

2.6.4.1 Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp

Status

 Pågående

Startdatum

2020-01-01

Slutdatum

2023-04-30

Kommentar

Samråd har genomförts under våren. De synpunkter och remissvar som inkommit har inarbetats i en samrådsredogörelse. Förutom omskrivning av ställningstagande och texter har även kartor med mera uppdaterats. Planförslaget kommer att lyftas till kommunstyrelsen i början av 2023 inför granskningsskedet. När det har varit ute för granskning omarbetas planförslaget för antagande.

2.6.4.2 Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Status

 Pågående

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2023-08-31

Kommentar

Avdelningen för hållbar utveckling har tagit fram ett förslag till projektplan för arbetet. Arbetet är påbörjat och sker tillsammans med Enter Gislaved AB. Arbetet har sin utgångspunkt i kommunens övergripande dokument, styrningsbeslut, planeringsdirektiv och utblick. Till detta kommer redan framtaget material av Enter Gislaved AB, så som verksamhets- och handlingsplan som kompletteras med det pågående arbetet kopplat till platsvarumärket och andra planer för näringslivsfrågor. Strategin tas fram med vetskap om den planerade omorganisationen och för stunden osäkra situationen kopplat till omvärldens påverkan på näringslivsfrågor. Fokus är

därför tänkt att ligga på både omvärldsanalys och genomgång av interna processer. Under 2022 har även en uppföljning gjorts av de aktiviteter som kommunen tidigare har åtagit sig att göra.

2.6.4.3 I samverkan med polis och andra aktörer ta fram en trygghetsplan.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

Under 2022 har kommunens säkerhetssamordnare aktivt arbetat för att utveckla processen och arbetssättet med att ta fram lägesbilder. Ett exempel på detta är att en insats i området Gisle där säkerhetssamordnare och områdespolisen, tillsammans med deltagare från kommunens olika verksamheter, gick runt på området för att identifiera förbättringsåtgärder. Även gemensamma lägesbilder tillsammans med polis och bostadsbolag genomförs i utvalda områden. Under året har också ett arbete pågått med att ta fram förutsättningar för att på bästa sätt samordna kommunens frågor kring trygghet och brottsförebyggande arbete och lägga grunden för ett lokalt brottsförebyggande råd där bland annat trygghetsplaner ingår.

2.6.4.4 Skapa en bättre IT- infrastruktur som möjliggör en gemensam IT-plattform för välfärdsteknologi och digitala e-tjänster.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2022-12-31

Kommentar

It-avdelningen har de senaste åren uppdaterat och byggt om kommunens nätverks infrastruktur från grunden med huvudfokus på säkerhet, täckning och skalbarhet.

För att uppnå detta har en ny serverhall etablerats med en redundant nätverksmiljö för att kunna säkerställa driften även vid större incidenter. En fortsatt utveckling är segmentering av åtkomst, det vill säga, ett tydligt regelverk

gällande vilka enheter/användare som får kommunicera åt vilka håll i nätverket.

En kartläggning av det trådlösa nätverket har genomförts och en modell har tagits fram för att kunna bygga ut och ersätta delar av befintligt nätverk. Syftet är att på ett evidensbaserat sätt kunna påvisa effekten efter en komplettering och därmed maximera nyttan.

Ett fokus har varit att hitta en infrastrukturlösning som både är driftsäker men också möjliggör framtida expansioner. I samråd med återförsäljare och leverantörer har ett system identifierats som går att växa i samtidigt som den möjliggör för framtida krav på allt från säkerhet till segmentering av användare och enheter på ett administrativt skalbart sätt med goda möjligheter till automatiseringar.

Kommunstyrelsen har under de senaste fokuserat utvecklingen av digitala tjänster inom e-tjänster, Internet of things (IoT), robotprocessautomation, artificiell intelligens och centralt datalager. Målsättningen är att skapa en modern och effektiv organisation som kan möta målgruppernas behov och leverera service och tjänster av hög kvalitet.

Ett stort antal nya projekt finns och är i planeringsstadiet men inväntar Gislaved Energis utbyggnad av LoRa-nät. Gislaveds kommuns IoT-arbete är också en del i Region Jönköpings läns gemensamma projekt kring delad IoT-plattform.

Samtliga av dessa utvecklingsområden och processer kräver ett nära samarbete mellan verksamheterna ute i förvaltningarna och de centrala stödfunktionerna. Det största fokuset är att utgå från behov i verksamheterna för att sedan bygga en lösning utifrån det.

Mer detaljerad uppföljning av hur uppdraget omhändertagits av de olika förvaltningarna finns i bokslutsrapporterna för fastighet- och servicenämnden och kommunstyrelsen.

2.6.4.5 Utred förutsättningar för konsthall och scenkonst i egna, befintliga lokaler.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-05-20

Slutdatum

2022-06-30

Kommentar

I samband med fastställandet av kommunfullmäktiges planeringsdirektiv för 2022, gavs kulturnämnden och fastighet- och servicenämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att inrymma ovan lokalbehov i befintliga lokaler. Framtagandet av lokalutredningen har letts och samordnats av en gemensam arbetsgrupp från fastighet- och serviceförvaltningen och kulturförvaltningen

med stöd av en styrgrupp bestående av ansvariga förvaltningschefer inom berörda förvaltningar.

Den 15 juni 2022 avslutades uppdraget genom att fastighet- och servicenämnden beslutade att godkänna rapporten *Lokalutredning konsthall och scenkonst*.

2.6.4.6 Ta fram ett helhetsförslag för äldres boende.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-11-18

Slutdatum

2022-05-31

Kommentar

Uppdraget är slutfört och Kommunfullmäktige godkände redovisningen av uppdraget och uppdrog till de i utredningen nämnda förvaltningarna och bolagen att genomföra de fyra punkter som beskrivs i utredningens förslag till genomförande.

Därtill beslutades att utredningen ska kompletteras utifrån ett helhetsperspektiv rörande frågor kring vård- och omsorgsboende och korttidsplatser där framtida behov och lokalförsörjning omhändertas.

2.6.4.7 Se över möjligheten att minska på leasing av paviljonger i kommunen och dess bolag.

Status

✓ Avslutad

Startdatum

2021-11-18

Slutdatum

2022-03-31

Kommentar

De investeringar som finns föreslagna i lokalförsörjningsplanen 2022-2026 möjliggör avveckling av flertalet paviljonger. I de fall lokalförsörjningsplanens lokalbehov för förskolor/skolor prioriteras i planeringsdirektivet för nästkommande period 2023 med plan för 2024-2025, kommer paviljongerna successivt ersättas antingen med permanenta lokaler i egen regi eller med extern inhyrning.

Fastighet- och Serviceförvaltningen har tagit fram en plan för hur avvecklingen av nuvarande paviljonger kan komma att se ut.

2.6.4.8 Färdigställ två moderna anläggningar för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Planeringsarbetet är igång för båda byggprojekten. Preliminär tid- och projektplan har tagits fram och redovisats för kommunstyrelsens arbetsutskott samt Fastighet- och servicenämnden. Ett beslut om lokalisering av publikhallen fattades i kommunstyrelsen i december. Fortsatt arbete med ny detaljplan och förstudie påbörjas efter att fördjupning av översiktsplan för Gislaved och Anderstorp har antagits.

Studiebesök till nybyggda simhallar har gjorts under året. Framtagning av olika programhandlingar i form av lokalprogram och rumsfunktionsprogram för ny simanläggning och publikhall har påbörjats. Genomförandeplaner för båda anläggningarna är presenterade för kommunstyrelsen. Inför 2023 har en projektorganisation satts.

2.6.5 Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad

Grunduppdrag, mål och uppdrag har överlag levererats med god kvalitet. Det osäkra omvärldsläget försvårar prognosarbete och har ställt krav på ett aktivt budgetarbete och omprioriteringar i verksamheterna. Fem uppdrag har slutförts under året, medan uppdraget *Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp* med planerat slutdatum 31 augusti istället kommer att slutföras 2023 efter att planförslaget har varit ute för granskning och därefter omarbetats innan antagande.

En av fullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag* underkänns. Ett aktivt arbete genom kommunens demokratiberedning och övriga dialogsatsningar ska bemöta detta men det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet innan effekterna blir synliga.

Fullmäktiges mål är omfångsrika och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden men förflyttningar framåt har gjorts. Under 2022 har de operativa styrgrupperna som omhändertagit de respektive målområdena legat vilande och frågorna har istället samordnats genom kommundirektörens ledningsgrupp.

2.7 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet.

Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

2.7.1 Resultat

Kommunkoncernen

2022 års resultat för kommunkoncernen får betraktas som ett bra resultat med bakgrund av den historiskt höga inflation som rådde under året i Sverige och stora delar av omvärlden. Kommunkoncernen har påverkats ekonomiskt negativt av tidvis mycket höga priser på bland annat el, drivmedel, byggvaror och livsmedel. Till viss del har den höga prisökningen under 2022 kunnat motverkas genom att bland annat terminssäkra kostnaden för elförbrukning och/eller bundna elavtal. Även räntekostnaden har kunnat hållas på en lägre nivå genom aktivt val av olika löptider på upptagna lån och annan räntesäkring. Detta är dock en över tid övergående effekt eftersom räntenivån för lån kommer att ligga på en betydligt högre nivå i framtiden än vad som har varit fallet under de senaste 10-15 åren. Kommunen och bolagen arbetar vidare aktivt med energibesparande åtgärder för att påverka energiförbrukningen nedåt. Kommunens måltidsorganisation arbetar aktivt med att välja råvaror efter säsong, göra större inköp när priserna är lägre samt att minska matsvinnet. Ovanstående är några exempel på där kommunen och dess bolag arbetar aktivt med att sänka kostnaderna med bibehållen kvalitet, och tillgänglighet med mera. Dock ligger det i sakens natur att det aldrig fullt ut går att parera för den typ av kostnadsökningar som var under 2022 med anledning av en historisk hög inflation. Fullt ut har inte heller de ekonomiska effekterna av inflationen som råder i Sverige och omvärlden märkts av under 2022. Effekterna kommer sannolikt att slå igenom ytterligare under 2023-2024 om inte bland annat Riksbanken får ner inflationen och att svenska kronan växelkurs stärka

mot främst den amerikanska dollarn och Euron.

Bolagen beskrivs mer utförligt i årsredovisningens avsnitt för verksamhetsberättelser.

Årets resultat (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen (sammanställd)	110,9	148,4	154,6	33,0	35,7
Gislaveds kommun	87,0	117,2	132,9	12,1	4,9
Gislaved Kommunhus AB	2,6	1,7	2,0	3,0	2,3
AB Gislavedshus	0,2	4,2	18,5	10,6	11,7
Gislaved Energi Koncern AB	8,4	10,4	6,4	8,0	13,6
Gisletorp Lokaler AB	0,6	0,6	0,3	0,5	1,0
Enter Gislaved AB	0,0	0,3	0,3	0,2	0,9
Stiftelsen Isabergstoppen (90,7%)	15,6	15,2	2,8	4,7	4,1
Samverkan Återvinning Miljö (34%)	1,4	2,4	0,9	0,3	0,0

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick till 320 mnkr vilket är en något högre nivå jämfört med föregående år (312 mnkr). Investeringsnivån kommer att öka ytterligare fram till och med 2025 för att därefter återgå till i jämförelse lägre nivåer fram till 2030. Den sammanvägda bilden av resultatet för kommunkoncernen är en välmående koncern som har ekonomiska förutsättningar att hantera de framtida utmaningarna. Samtliga bolag har en verksamhet som efterlever ägardirektiven.

Kommunen

Årets resultat

Kommunens resultat 2022 är +87 mnkr, vilket är 15,7 mnkr lägre än budgeterad nivå. I årets resultat ingår en avsättning med 41,3 mnkr för framtida kostnader för omhändertagande av en av kommunens deponier. Detta beaktat är 2022 års resultat att betrakta som bra, trots negativ avvikelse mot budget, med anledning av de höga kostnadsökningar som var under året vilket har påverkat majoritetens av kommunens verksamheter negativt.

- Nämnder/styrelser: -23,3 mnkr
- Finansförvaltning: +7,6 mnkr
varav
- Skatteintäkter och generella statsbidrag: +59,6 mnkr
- Upplösning äldre statsbidrag: +26,3 mnkr
- Räntenetto: +20,8 mnkr
- Övrigt: +0,8 mnkr
- Förändring av deponier: -41,4
- Kollektivavtalad pension och pensionskostnader: -32,5 mnkr
- Tilläggsbudget SOC: -26 mnkr

Summa positiv budgetavvikelse (finansförvaltning):: +107,5 mnkr

Summa negativ budgetavvikelse (finansförvaltning): -99,9 mnkr

Totalt: +7,6 mnkr

Det goda resultatet för framförallt 2020-2021 kommer att underlätta arbetet att klara framtida höga investeringsnivåer, i samklang med de finansiella målen, i och med att resultaten för dessa år bidrar till att klara kommunens finansiella mål vilket är en förutsättning för en genomsnittlig investeringsnivå på 148 mnkr per år under perioden 2017-2030. I slutet av långtidsplaneringen (2027-2030) kommer det dock krävas anpassningar för att klara de finansiella målen.

Årets investeringar

Den samlade investeringsvolymen exklusive taxefinansierade investeringar för 2022 uppgick till 138 mnkr (94 mnkr föregående år). Av den beviljade årsbudgeten på 220 mnkr har därmed 63 procent disponerats under 2022 (89 procent föregående år). Inklusiv taxefinansierad verksamhet har 72 procent av den beviljade årsbudgeten för investeringar disponerats (90 procent föregående år).

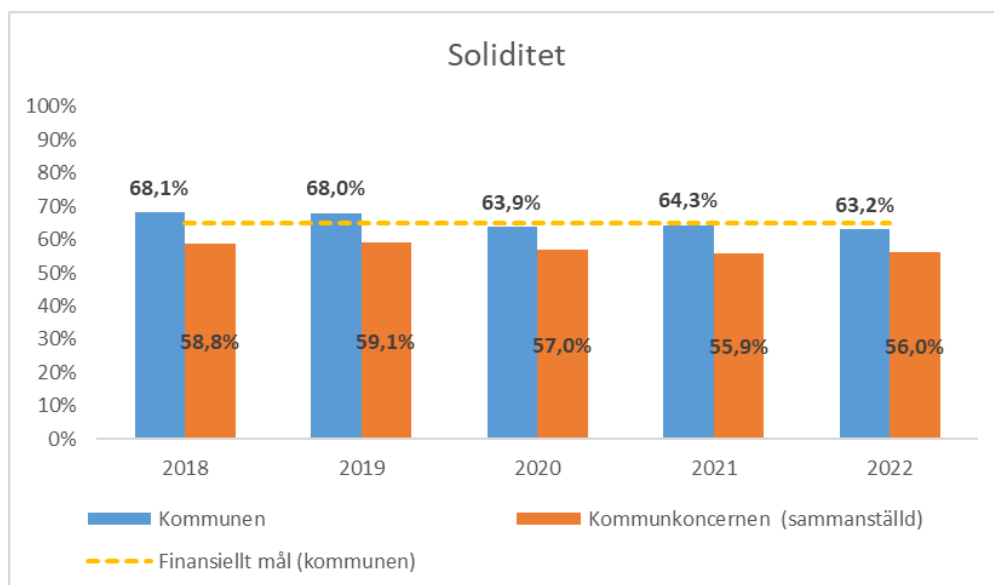
Med utgångspunkt i att årets resultat når upp till de finansiella målen ligger 2022 års investeringsvolym på en långsiktigt hållbar nivå och en nivå som kan vara 148 mnkr i genomsnitt per år förutsatt en lägre investeringsnivå för perioden 2027-2030. I ett långsiktigt perspektiv är det av stor vikt att den genomsnittliga investeringsnivån för perioden 2017-2030 är 148 mnkr så länge driftresultatet följer det finansiella resultatmålet för perioden 2017-2030, plus 40 mnkr i genomsnitt per år. Om den genomsnittliga investeringsnivån stiger över 148 mnkr får det till följd att det finansiella resultatmålet måste höjas.

2.7.2 Kapacitet

Kommunkoncernen

I förhållande till 2021 är kommunkoncernens soliditet oförändrad och uppgår för 2022 till 56 procent. Förändring av soliditetsnivån över tid beror framförallt på historiskt hög investeringsnivå för Gislaveds kommun i förhållande till resultatnivåerna samt att AB Gislavedshus har haft en högre investeringsnivå jämfört med tidigare år.

En viktig parameter för att avläsa koncernens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning samt hur resultatet utvecklas över tiden.

Det är av stor vikt att de olika bolagen som ingår i kommunkoncernen har en soliditet som följer ägardirektivens intentioner. I annat fall riskerar kommunen såsom ägare att få tillskjuta medel om bolagen får finansiella svårigheter.

Den sammanvägda bilden av kapaciteten för kommunkoncernen är att den har en god nivå. I och med att investeringsnivåer samt ägardirektiv hanteras aktivt av moderbolag samt kommunfullmäktige sker en löpande uppsikt av kommunen och bolagen.

Kommunen

Soliditet och skuldsättningsgrad

Soliditeten anger hur stor del av en organisations tillgångar som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas beror därmed på två faktorer: det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. Vid en finansiell analys är det soliditetens förändring som är av intresse, inte dess storlek.

Kommunens soliditet 2022 är 63 procent, vilket är en procentenhet lägre än föregående år. Soliditeten medräknat skulderna utanför balansräkningen (pensioner intjänade före 1998 i den så kallade ansvarsförbindelsen) har ökat med 2,3 procentenheter till 41,2 procent (38,9 procent 2021) vilket innebär en förbättring som beror på minskad pensionsskuld.

Skuldsättningsgraden anger hur stora skulderna är i förhållande till det egna kapitalet och är soliditetens motsats. För 2022 har kommunen långfristiga skulder på 320 mnkr varav 100 mnkr avser lån från Kommuninvest.

Kommunen har även kortfristiga skulder (till exempel leverantörsskulder) och avsättningar. Den aktuella skuldsättningsgraden för kommunen är 58 procent. Den finansiella kapaciteten är god när soliditet överstiger skuldsättningsgrad.

Genom att efterleva de finansiella målen kommer lånen fram till år 2030 att öka och soliditeten beräknas att uppgå till 65 procent i genomsnitt för den långsiktiga planeringsperioden.

2.7.3 Risk och kontroll

Kommunkoncernen

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör upprätthålla en sådan betalningsförmåga att den kan betala sina löpande utgifter utan att behöva låna kortsiktigt. Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten.

Koncernen redovisade 2022 en kassalikviditet på 98 procent vilket är något lägre än 2021 men ändå på en hög nivå jämfört med tidigare år. Den höga likviditeten beror på de goda resultaten under 2020-2022. Tack vare hög likviditet är inte lånebehovet lika stort de närmaste åren.

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 50 mnkr för koncernen.

En risk för koncernen är ränteutvecklingen avseende låneskulden (608 mnkr). Denna låneskuld fördelas framförallt på bostadsbolaget, energibolaget samt kommunen. Det är av stor vikt att kommunen och bolagen har en räntestrategi som ska motverka effekten av snabba negativa ränteförändringar. Genom en aktiv koncernstyrning av investeringar och resultatutveckling ska inte skuldökning och ränteeffekter bli en belastning för koncernen.

Den sammanvägda bilden av risk och kontroll för koncernen är att den har en fortsatt god nivå.

Kommunen

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet samt att kommunfullmäktiges beslut om internkontroll efterlevs.

Likviditet

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

I kommunens kortfristiga skulder för 2022 (totalt cirka 431 mnkr) ingår en semesterlöneskuld på cirka 112 mnkr som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året. bortsett från semesterlöneskulden uppgår årets kassalikviditet till 140 procent. Kassalikviditeten påverkas positivt av att kommunen har en outnyttjad checkkredit på 50 mnkr. Jämfört med 2021 har kassalikviditeten minskat vilket framför allt beror på ett något lägre resultat 2022. Målsättningen är att likviditeten ska ligga runt 70 mnkr. Likviditeten per den 31 december 2022 är 218 mnkr.

Kassalikviditet, %	2022	2021	2020	2019
Kommunen (inklusive semesterskuld)	103,7%	92,0%	84,7%	25,6%
Kommunen (exklusive semesterskuld)	140,0%	120,6%	109,1%	49,2%
Kommunkoncernen	97,6%	110,0%	90,0%	45,0%

Borgensåtagande och skuldsättning

När en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns. Gislaveds kommun har borgensåtagande per 2022-12-31 på 624 mnkr, varav 621 mnkr avser borgen för kommunens bolag, stiftelser och Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM). Kommunens externa borgensåtaganden är 3,0 mnkr vilket avser framförallt föreningar.

Kommunen har långfristiga skulder som uppgår till 320 mnkr varav 100 mnkr är upptagna hos Kommuninvest i Sverige AB efter upphandling.

2.7.4 Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet även i år

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 84,6 mnkr.

Årets balanskravsresultat motsvarar en procent av skatteintäkter och generella statsbidrag samt utjämning.

Balanskravutredning

Balanskravutredning, mnkr	
Årets resultat enligt resultaträkning	87,0
Samtliga realisationsvinster	-2,4
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	-0,0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	-0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	-0,0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	84,6
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	64,3
Disponering från RUR	0,0
Årets balanskravsresultat	20,2

Resultatutjämningsreserv

Gislaveds kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Detta regelverk ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat. Tidigare års överskott kan

sedan användas för att jämna ut minskade skatteintäkter enskilda år vid lågkonjunktur. Ingående RUR uppgår till 354,3 mnkr och för 2022 kan ytterligare avsättning göras i och med att balanskravsresultatet är högre än 1 procent av skatter och generella statsbidrag, utgående RUR uppgår därmed till 409,6 mnkr.

2.7.5 Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i en hög soliditet, god budgetföljsamhet och låg belåning.

För perioden 2017-2022 var det genomsnittliga resultatet 65 mnkr och den genomsnittliga investeringsnivån var för samma period 133 mnkr. Utifrån det finansiella målet som för denna period var 40 mnkr/år är investeringsnivån sådan att den möjliggör en bibehållen grundekonomi.

Det finns delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en än mer aktiv styrning för att det finansiella läget inte ska försämrats mer än vad de finansiella målen anger, ett sådant område är verksamheternas nettokostnader. För 2022 visar 4 nämnder ett underskott varav Socialnämnden redovisar ett underskott för 2022 om 27 mnkr. Detta kommer att kräva verksamhetsmässiga åtgärder. Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

2.8 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Delar av verksamheten var i början av året stängda eller öppna med anpassningar för att leva upp till restriktioner och rekommendationer.

Verksamheter och medarbetare har sedan dess återgått till sina ordinarie arbetsplatser, arbetsuppgifter och arbetssätt.

Gislaveds kommun bedriver verksamhet med god kvalitet och måluppfyllelse. Kommunen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla kommunens grunduppdrag och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet. En av kommunfullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer håller fortsatt inte en godkänd kvalitetsnivå under inledningen av 2022, det gäller *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*. För att höja kvaliteten inom denna faktor behöver kommunorganisationen, bland annat, hålla ut och öka arbetet för att nå ut till olika grupper i samhället och bemöta samhällsengagemang som kanaliseras på nya sätt än inom partipolitik eller intresseföreningar.

Förberedelsearbetet inför den nya förvaltningsorganisationen var prioriterat under året. Arbetet som krävt mycket tid och resurser har fallit väl ut och går vidare med att utveckla och etablera processer och förbättrade arbetssätt och sprida dessa på alla nivåer och till alla medarbetare för att få bäst effekt.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i god soliditet och inga höga skulder. Med ett resultat på genomsnitt 40 mnkr per år, klarar kommunen en investeringsnivå på i snitt 148 mnkr per år. Tidigare år har investeringarna legat högre och resultatet lägre än denna nivå, vilket försämrar grundekonomin och bland annat likviditeten. En genomtänkt budgetplanering för de kommande åren har införts, med mål att klara en god verksamhet samt en investeringsnivå för att uppfylla framtida behov. Det rådande ekonomiska läget som för tillfället råder med mycket hög inflation (KPI 12,3 procent, december 2022) behöver hanteras nationellt och i omvärlden för att snarast möjligast komma ner i 2,0 procent vilket är det inflationsmål som flertalet centralbanker i Europa använder som målvärde. Om den nuvarande höga inflationen biter sig kvar en längre tid och även följs av en lägre sysselsättningsgrad i Sverige kommer den ekonomiska situationen för kommuner, regioner, näringsliv och kommuninvånare bli mycket ansträngd och extra ordinära åtgärder behöver vidtas.

Det är av stor vikt att de nämnder som lämnade ett negativt resultat vänder utvecklingen under 2023. Det är nödvändigt att de finansiella målen uppnås för åren 2017-2030, bland annat för att klara kommunens stora utmaningar i form av stora investeringar, den demografiska utvecklingen med mera. Med ett avsevärt försämrat resultat kommer det bli svårt att uppnå det finansiella målet avseende soliditet.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Gislaveds kommun är kommunens största arbetsgivare. I december 2022 hade kommunen 2 812 medarbetare med månadslön, av vilka 2 208 var tillsvidareanställda.

De allra flesta av kommunens medarbetare är tillsvidareanställda med månadslön, där 91 procent av personalstyrkan med månadslön hade en tillsvidareanställning under 2022. Stora delar av kommunens verksamheter är kvinnodominerade, även om andelen män har ökat något de senaste åren. Medelåldern bland medarbetarna har under de senaste åren minskat. Under 2022 var medelåldern 42,5 år.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaronivåerna skiljer sig mellan kommunens förvaltningar från räddningstjänstens 3,7 procent till socialförvaltningens 11,2 procent. Skillnaderna mellan förvaltningarnas sjukfrånvaro kan till stora delar förklaras av karaktären på arbetet, till exempel i vilken utsträckning medarbetare arbetar människonära. Olika nivåer kan även förklaras av skillnader i verksamheterna avseende personalens ålder, sammansättning, hur verksamheten är organiserad och leds, och vilka förutsättningar medarbetare har för att utföra förväntat arbete. Det bedöms dock inom flera förvaltningar finnas potential att minska sjukfrånvaron genom att aktivt analysera och arbeta förebyggande med frågor om hälsa och sjukfrånvaro, liksom frågor som handlar om sjukfrånvaro som beror på organisatoriska faktorer. Här är kommunhälsan ett viktigt stöd.

Utvecklingen av, och det som påverkar, sjuktalen är komplex. Det finns ett flertal olika faktorer som kan tänkas påverka sjukfrånvaron, både inom och utom arbetsgivarens räckhåll. Försäkringskassans bedömning är att antal nya sjukskrivningar och längden på sjukskrivningar under de senaste åren har stabiliserats, med en viss tendens till minskning i både antal och längd. En orsak till detta är framför allt Försäkringskassans bedömningar av rätt till sjukpenning. Men sjukfrånvaron påverkas inte bara av försäkringssystemet utan är beroende av såväl privatliv som arbetsliv.

Kommunhälsan har ett fortsatt viktigt uppdrag att arbeta proaktivt och stödjande tillsammans med hr-konsulter för att minska och förebygga ohälsa på arbetsplatserna. Utbildningsinsatser i rehabilitering, arbetsmiljö och organisatorisk hälsa är fortsatt viktigt.

Ett mer systematiskt arbetssätt än tidigare kring arbetsmiljö och hälsoarbete ska underlätta för chefer i deras arbete och ge förutsättningar för bättre dialog med medarbetare inom området.

Att det finns mål kring arbetsmiljö ger stabilitet i arbetet och ger både tyngd och stöd i att det är viktigt för att kunna arbeta för att behålla både medarbetare och chefer inom Gislaveds kommun.

Rekryteringar, personalrörlighet och pensioner

Gislaveds kommun genomför under ett år flera hundra rekryteringar. De flesta sköts av den centrala bemanningsenheten som rekryterar de flesta av kommunens intermitterant anställda men även ger stöd i chefsrekryteringar, där kommunen har en anställd rekryterare som också är certifierad testare. Det största rekryteringsbehovet förklaras av personalrörlighet, det vill säga att medarbetare byter tjänst inom kommunen (intern rörlighet) eller helt lämnar kommunen (extern rörlighet).

Den genomsnittliga pensionsåldern varierar mellan olika yrkesgrupper, men ligger totalt sett på samma nivå som föregående år, 66 år.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro i kommunen (%)	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,9	7,6	7,9

Långtidsfrånvaro (%)	2022	2021	2020
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	21,6	41,4	36,9

Sjukfrånvaro i kommunen, fördelat på kön (%)	2022	2021	2020
Kvinnor	8,6	8,4	8,7
Män	5,4	4,3	4,8

Sjukfrånvaro i åldersgrupper (%)	2022	2021	2020
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	9,0	7,9	7,2
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 - 49 år	7,9	8,1	8,4
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	7,6	7,7	6,4

Sjukfrånvaro per nämnd (%)	2022	2021 totalt	2020 totalt
Barn- och utbildningsnämnden	7,0	6,8	6,6
Bygg- och miljönämnden	7,9	3,8	4,8
Fastighet- och servicenämnden	5,5	5,2	5,5
Fritid- och folkhälsönämnden	8,6	9,3	9,5
Kommunstyrelsen	5,3	3,2	3,9
Kulturnämnden	9,5	5,2	7,4
Räddningsnämnden	3,7	2,6	2,4
Socialnämnden	11,2	11,3	12,3
Tekniska nämnden	4,9	7,2	6,2
Totalt kommunen	7,9	7,6	7,9

2.10 Förväntad utveckling

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen kommer fortsatt att ha mycket hög prioritet för kommunorganisationen under 2023. Processer och förbättrade arbetsätt behöver utvecklas och implementeras för att säkerställa att förändringen i struktur också leder till önskad effekt.

Den fortsatta utvecklingen av kriget i Ukraina är okänd och vilka resurser som kommer krävas med anledning av krisledningsarbete och ett eventuellt mottagande av flyktingar är oklart. Kriget har fått, och kommer fortsätta att få negativa ekonomiska konsekvenser med höjda livsmedel-, el- och bränslepriser, men i vilken omfattning kommunen påverkas framöver är svårt att avgöra. Utöver detta är det fortfarande svårt att veta den fulla omfattningen av pandemins påverkan på medarbetare, målgrupp och kommunkoncernen i stort. Redan nu påverkas en del verksamheter av kraftigt ökade kostnader på material, där vissa materielgrupper har en 30-80 procents kostnadsökning. Långa leveranstider som kan komma att förlängas ännu mer ställer krav på lagerhållning av viktiga komponenter/material. En fortsatt stigande inflation får även det påverkan på kommunens ekonomiska förutsättningar.

Den digitala verksamhetsutvecklingen tog steg framåt när kommunfullmäktige i juni 2021 fastställde en ny kommunal digital agenda. Arbetet med den digitala agendan kommer leda och styra den digitala utvecklingen framåt. Fokus framöver är olika automatiseringsprocesser för att kunna skapa stabilitet samt spara in tid och resurser på sikt. Det ska också leda till en standardiserad process som därmed ska säkra drift och utveckling framåt ytterligare.

Den demografiska utvecklingen med en fortsatt minskning av kommunens befolkning och välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer.

Hela organisationen behöver arbeta aktivt med kompetensförsörjningen, både operativt och strategiskt, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Även kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

Kommunens ekonomi på sikt

De långsiktiga ekonomiska effekterna är i nuläget svåra att bedöma med anledning av det rådande ekonomiska läget i Sverige och omvärlden.

Kommunkoncernen påverkas av högre priser för till exempel energi och höjda livsmedel- och bränslepriser. Riksbanken höjde styrräntan den 30 november till 2,5 procent, med eventuellt fler räntehöjningar att vänta under 2023, för att kyla av efterfrågan och därmed få bukt med inflationen. Hur lång tid det tar innan inflationen återgår till målet om 2 procent är avgörande för kommunens långsiktiga ekonomi.

Landets kommuner står inför ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader vilket ska ställas i relation till en osäker ekonomisk utveckling. Även att SKR nu räknar med en starkare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden så är köpkraften kraftigt nedreviderad speciellt under 2023-2024. Detta beror på en högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Det nya pensionsavtalet innebär även en kostnadsökning.

För att klara dessa ekonomiska utmaningar har Gislaveds kommun antagit finansiella mål för perioden 2017–2030 samt att organisationen arbetar utifrån en planeringshorisont fram till 2030-talet.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

I november 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om Planeringsdirektiv 2022 med plan 2023-2025. Där ingår nämndernas ekonomiska driftbudget för 2022. Under året har nämnderna lämnat uppföljning för verksamheternas nettoutfall för perioden och prognos för helår vid två tillfällen utöver bokslutet.

Årets budget

Nämnderna har fått budgetanslag på - 1 725,1 mnkr inklusive budget för löneuppräknings och ökade lokalkostnader.

Kapitalkostnader budgeteras centralt och kompenseras till nämnderna två gånger per år i samband med delårsbokslut (31 augusti) och årsbokslut (31 dec).

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar på 137,7 mnkr avser kompensation för kapitalkostnader på 111,7 mnkr och ökade budgetanslag för Socialnämnden på 26 mnkr enligt kommunfullmäktiges beslut i maj 2022 (Kf §84).

Efter dessa justeringar blev nämndernas driftbudget per sista december -1 862,8 mnkr.

Budget, mnkr

Beslutad driftbudget 2021-11-18	-1 725,1
Ökade budgetanslag för Socialnämnden	-26,0
Kompensation för kapitalkostnader	-111,7
Nämndernas driftbudget 2022-12-31	-1 862,8

Årets uppföljningar

Under året har nämndernas ekonomi följts upp efter utgången av mars, augusti (delårsrapport), och december (årsbokslut).

mnkr	Helårsprognos	Helårsprognos	Årsbokslut
	(budgetavvikelse) 31/3	(budgetavvikelse) 31/8	(budgetavvikelse) 31/12
Barn-och utbildningsnämnden	-2,5	0,7	-5,3
Bygg-och miljönämnden	0,3	2,0	2,5
Fastighet- och servicenämnden	0,0	3,2	-4,1
Fritid-och folkhälsonämnden	0,5	0,6	1,1
Kommunstyrelsen	-0,5	1,0	10,7
Kulturnämnden	0,6	0,5	2,2
Räddningsnämnden	-1,0	-1,3	-1,1
Socialnämnden	-80,8	-39,9	-26,7
Tekniska nämnden	-1,5	-0,8	-2,9
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,3
Löneöversyn, lokaler		1,1	0,0
Summa nämnder	-84,9	-32,9	-23,3

Driftredovisning

mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	KF- Budget 2022	Budget- justering 2022	Justerad budget 2022	Budget- avvikelse 2022
Barn-och utbildningsnämnden	153,6	-973,3	-819,7	-790,0	-798,1	-16,3	-814,4	-5,3
Bygg-och miljönämnden	25,1	-38,0	-12,9	-9,5	-14,2	-1,2	-15,4	2,5
Fastighet- och servicenämnden	288,7	-318,4	-29,7	-14,1	63,0	-88,6	-25,6	-4,1
Fritid-och folkhälsonämnden	9,5	-60,6	-51,1	-47,7	-48,4	-3,8	-52,2	1,1
Kommunstyrelsen	38,9	-206,9	-168,0	-145,8	-173,9	-4,8	-178,7	10,7
Kulturnämnden	4,9	-38,3	-33,4	-32,1	-33,6	-2,0	-35,6	2,2
Räddningsnämnden	18,1	-55,0	-36,9	-35,7	-33,3	-2,5	-35,8	-1,1
Socialnämnden	378,6	-1 059,7	-681,1	-666,7	-616,7	-37,7	-654,4	-26,7
Tekniska nämnden	116,7	-166,8	-50,1	-46,3	-35,0	-12,2	-47,2	-2,9
Överförmyndarnämnd	1,0	-4,2	-3,2	-3,1	-3,5	0,0	-3,5	0,3
Förändrade kostnader för lokaler					-2,1	2,1	0,0	0,0
Löneuppräkning (avtalsrörelsen)					-29,3	29,3	0,0	0,0
Summa nämndernas drift	1 035,1	-2 921,2	-1 886,1	-1 791,0	-1 725,1	-137,7	-1 862,8	-23,3
Övriga kommun- gemensamma poster			-76,3	-35,0	-141,2	137,7	-3,5	-72,8
<i>varav:</i>								
<i>Pensioner, KP</i>			<i>-73,7</i>		<i>-41,2</i>		<i>-41,2</i>	<i>-32,5</i>
<i>Avskrivningar (kapitalkostnader)</i>			<i>11,7</i>		<i>-100,0</i>	<i>111,7</i>	<i>11,7</i>	<i>0,0</i>
<i>Ökad budget för Socialnämnden</i>						<i>26,0</i>	<i>26,0</i>	<i>-26,0</i>
<i>Avsättning deponi</i>			<i>-41,4</i>					<i>-41,4</i>
<i>Intäktsbokföring gamla statsbidrag</i>			<i>26,3</i>					<i>26,3</i>
<i>Övrigt</i>			<i>0,8</i>					<i>0,8</i>
Verksamhetens nettokostnader			-1 962,4	-1 826,0	-1 866,3	0,0	-1 866,3	-96,1

Nämndernas resultat

Under året har nämnderna redovisat en budgetavvikelse på -23 mnkr. Respektive nämnds utfall redovisas mer detaljerat i verksamhetsberättelsen. Socialnämnden är den nämnd som redovisar störst underskott med -26,7 mnkr medan kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 10,7 mnkr.

För att få fram den totala verksamhetens nettokostnad vägs de kommungemensamma avräkningarna in som tillsammans avviker negativt mot budget med -72,8 mnkr.

I de kommungemensamma avräkningarna finns de externa poster som hanterats centralt, bland annat pensionskostnader, årets avsättning för deponi, intäktsbokföring av gamla statsbidrag som har legat på balansräkning och övriga gemensamma kostnader. Budget för kapitalkostnader (avskrivning + internränta) kompenseras till nämnderna baserad på det faktiska utfallet per nämnd. Det ökade budgetanslaget till socialnämnden hanterades också centralt. Verksamhetens nettokostnader visar ett underskott på -96,1 mnkr mot budget.

Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till -1,2 procent (-0,5 procent föregående år) vilket får betraktas som ett relativt bra resultat med anledning av att större delen av året har präglats av en mycket hög inflation.

Barn. och utbildningsnämndens avvikelse förklaras dels av ökade kostnader för skolskjuts med 3 mnkr varav 1,2 mnkr avser ökade kostnader för drivmedel. Även markant ökade kostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieskola i annan kommun eller fristående gymnasieskola har bidraget till en negativ budgetavvikelse för 2022.

För *Teknisk nämnd* visar avdelningarna Stab, Mark och exploatering och Miljö en positiv budgetavvikelse på totalt 3,2 mnkr medan avdelningarna Gata och Park har en negativ budgetavvikelse på -4,5 mnkr respektive -1,6 mnkr. Överskotten beror främst på vakanser, lägre utbildningskostnader och lägre administrationskostnader. För avdelning Gata beror underskottet på ökade kostnader för gatubelysning, ökad indexuppräknings för vägbidrag och ökade kostnader för beläggningsunderhåll. För avdelning Park beror underskottet på grund av överanställning med anledning av osäkerhet med långtidsfrånvaro samt att säsongsarbetare har tillsvidareanställts för att säkerställa personal med kompetens inom organisationen.

VA-verksamheten gör före balansering av resultatet ett underskott på ca 1,5 mnkr där minskad försäljning av vatten är största orsaken till underskottet. Total fordran till VA-kollektivet per den 31 december 2022 är 1,3 mnkr.

Socialnämnden visare ett betydligt bättre resultat i bokslutet för 2022 än vad prognoserna i uppföljning 1 och delåret förutspådde. I planeringsdirektivet för 2022 tillfördes nämnden 8 mnkr samt ytterligare 26 mnkr efter uppföljning 1 under våren 2022. Under året har nämndens intäkter blivit högre än budgeterat, antalet externa placeringar har minskat samt att trenden är att vårdtyngden ökar.

- Individ och familjeomsorgs samt funktionsstöd: +1,8 mnkr
- Vård och omsorgsboende: -21,7 mnkr
- Ordinärt boende och HSL: -7,7 mnkr
- Socialnämnden, överläge och stab. +0,9 mnkr

Räddningsnämndens underskott beror på ökade personalkostnader som beror på en högre korttidssjukfrånvaro vilket har lett till mer övertid under kvällar och helger. Nämnden har lyckats rekrytera 17 nya deltidsbrandmän vilket är positivt men kortsiktigt innebär det att kostnader för förlorad arbetsförtjänst, traktamente, resor och utbildningar överskrider budget. Ökade priser för el och drivmedel har även bidraget till underskottet. Brandtillsyner har inte varit möjliga att genomföra i samma utsträckning som tidigare eftersom personal med den kompetensen delvis har saknats vilket medför lägre intäkter än budgeterat.

Fastighet och servicenämndens underskott beror främst på ökade kostnader inom fastighetsavdelningen med anledning av oförutsedda behov av att akut renovera Klockargårdsskolan i Broaryd samt en kostsam återställning av Lyckås förskola. Även ökade kostnader för drivmedel och el har bidraget till nämndens underskott.

Kommunstyrelsens överskott beror främst på vakanser som inte har varit möjliga att ersättningsrekrytera i tid och/eller i avvaktan av den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen. Det påbörjade effektiviseringsarbetet som genomförs inom avdelningen för arbete och utbildning har givit positiva ekonomiska effekter tidigare än beräknat. Ekonomiskt bistånd har fortsatt varit lägre under 2022 än budgeterat samt att bidrag till föreningar och andra organisationer har varit något lägre än budgeterat.

För *finansförvaltningen* har avsättning för framtida kostnader för deponi gjorts med cirka 41 mnkr efter legalt beslut från Länsstyrelsen, Socialnämndens driftbudget har förstärkts med 26 mnkr under 2022 vilket finansierades via finansförvaltningen. Dessa poster har uppvägs med främst högre skatteintäkter än prognostiserat samt återföring av ett äldre statsbidrag för schablonersättning (26 mnkr), För posten "Kollektivavtalad pension och pensionskostnader" (-32,5 mnkr) finns ett samband med posten "Räntenetto" (+24,6 mnkr) med anledning av att det fanns ett övervärde i två av kommunens tjänstepensionsavtal som löstes in under 2022. Nettot för posterna blev därmed -7,9 mnkr.

En utförligare beskrivning av nämndernas verksamhet för 2022 återfinns i respektive nämnds årsberättelse som inte bifogas detta årsbokslut utan tillhandahålls av respektive nämnd.

3.2 Investeringsredovisning

Årets investeringsbudget

Kommunfullmäktige fattade beslut om 2022 års investeringsbudget på 264 mnkr, varav 220 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 44 mnkr avser investeringar på taxefinansierad verksamhet. I de skattefinansierade investeringarna på 220 mnkr ingår några särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om.

Under året har Barn-och utbildningsnämnden fått tillåtelse av Kommunfullmäktige att ombudgetera 350 tkr från 2021 till 2022 (Kf §83, 22-05-19). Det innebär att Barn-och utbildningsnämndens investeringsbudget blev 3,4 mnkr och årets totala investeringsbudget blev 264,4 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Budget-avvikelse	Använt %	Bokslut 2021
Barn-och utbildningsnämnden	3,4	3,3	0,1	97,1	-1,6
Bygg-och miljönämnden	0,1	0,1	0,0	100,0	0,0
Fastighet- och servicenämnden	118,3	62,6	55,7	52,9	-50,5
Fritid-och folkhälsonämnden	0,7	0,6	0,1	85,7	0,0
Kommunstyrelsen	17,0	2,3	14,7	13,5	-7,6
Kulturnämnden	6,0	0,3	5,7	5,0	-0,3
Räddningsnämnden	7,9	3,8	4,1	48,1	-6,6
Socialnämnden	7,0	5,2	1,8	74,3	-2,1
Tekniska nämnden	104,0	111,8	-7,8	107,5	-65,8
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	264,4	190,0	74,4	71,9	-134,5
<i>därav:</i>					
<i>Skattefinansierade investeringar</i>	<i>220,4</i>	<i>138,8</i>	<i>81,6</i>	<i>63,0</i>	<i>-93,6</i>
<i>Taxefinansierade investeringar</i>	<i>44,0</i>	<i>51,2</i>	<i>-7,2</i>	<i>116,4</i>	<i>-40,9</i>

Årets investeringsutgifter

Årets nettoinvesteringsutgifter uppgår till 190 mnkr vilket är 74,4 mnkr mindre än budgeterat men cirka 56 mnkr högre än förra årets utgifter.

Under året har investeringar för 51,8 mnkr genomförts inom verksamheten för vatten och avlopp (VA), 13 mnkr för inköp av maskiner, möbler och inventarier. It-investeringar under året uppgår till cirka 20 mnkr. Satsningar för planerat underhåll och olika fastighetsåtgärder på kommunala fastigheter uppgår till 37 mnkr.

Det pågår planering för fler nya förskolor och idrottsanläggningar i Gislaveds kommun. Det förbereds även för olika samhällsinvesteringar med mål att skapa en samhällsutveckling för att bidra till att uppnå kommunens vision. Vid årets

slut (31 december 2022) har kommunen redovisat pågående investeringar på cirka 98 mnkr inklusive Mark- och exploateringsverksamheten.

Investeringar, särskilda satsningar

mnkr	Akkumulerad (total)budget	Investeringsbudget 2022	Summa nedlagd utgift tom 22-12-31	Slutprognos projekt
Samhällsutveckling	45,0	15,0	13,5	
IT hård motorväg	87,8	23,3	21,3	
Utbyggnad grundskola Anderstorp	60,0	20,0	0,0	
färdigställande av ny simhall	x	10,0	0,4	
Haghultsleden (påbörjad 2019)	60,0	30,0	23,4	
Bokbuss	5,0	5,0	0,0	
Gislaved 2040 Mötesplats Centrum	23,2	3,0	1,5	
Skolidrottsplats Nordinskolan	3,5	3,5	1,2	
Förskolor Gislaved, Burseryd och Anderstorp	58,5	21,5	0,6	
Brandstation Hestra 2026	7,0	0,0	0,0	
Summa	350,0	131,3	47,9	

Kommentarer, särskilda satsningar

Samhällsutveckling - en del av investeringsbudgeten på 15 mnkr för samhällsutveckling har använts för att förvärva följande fastigheter inom Vision 2040 - Mötesplats vid Nissan och bro till Bro i Anderstorp. De är: Krokodilen 4 (handpenning), Norden 4, XL-bygg och Atlas industripark. Total kostnad för fastigheterna var ca 13,5 mnkr.

Haghultsleden - arbetet flyter på över förväntan vilket är positivt. Det pågår arbete med färdigställandet av den norra delen och anslutning mot Nissastigen. Det beräknas pågå fram till maj månad då det är en komplex etapp med mycket VA. En knäckfråga som kommer vara avgörande för idrifttagande av haghultsledens första etapp är frågan kring Häradsvägen. Frågan är fortfarande inte i mål i och verksamheten har ännu inte rådighet i den punkten. Om denna punkt kan lösas finns goda förutsättningar att kunna ta första etappen i drift till sommaren.

Haghultsleden etapp 2 ligger inom den pågående detaljplanen Haghult/Tillbo och arbetet förväntas börja när detaljplanen vinner laga kraft. I dagsläget finns ingen uppfattning om när detta kommer att ske. Förhoppningen är att arbetet kan påbörjas hösten 2023 men troligt är att stora delar av finansieringen för etapp 2 behöver förflyttas till 2024, men helt avhängande detaljplanens framdrift.

Centrum 2/3 pågår fortfarande ledningsomläggningar. Inga fysiska åtgärder i området har genomförts ännu, just nu studeras hur den framtida trafikföringen ska se ut med fokus på samspelet mellan kyrkogatan, ängsgatan, stationsallén o.s.v. En dialog förs med Bygga GWG men idag finns ingen klarhet i hur det ser ut framledes med deras produktion.

Större avslutade investeringsprojekt

mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Datum färdigställt
Nytt hr-system	0,5	0,4	2022-04-22
Externwebb	0,8	0,8	2022-12-31
MEX-område Gröne Mosse, 2020-2022	3,9	10,0	2022-09-30
VA-utbygg Sunnaryd etapp 1, 2021 -2022	8,0	10,4	2022-11-30
Gata - Toppbeläggningar 2022	7,0	6,3	2022-11-30
Gata, Trafiksäkerhetsåtgärder 2022	2,5	3,2	2022-11-30
Planerat underhåll (Fastigheter)	30,0	23,0	2022
Möbler och Inventarier	17,2	10,9	2022
Fordon	6,9	6,0	2022
Maskiner	4,0	2,2	2022
It- datorer, m.m.	23,3	21,3	2022
Summa	104,1	94,5	

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Räkenskaper årsredovisning

4.1.1 Resultaträkning

mnkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021	Kommunen Budget 2022
Verksamhetens intäkter	1	981,5	828,4	457,5	405,9	375,4
Verksamhetens kostnader	2	-2 737,7	-2 459,6	-2 299,9	-2 126,7	-2 141,8
Avskrivningar	3	-177,1	-159,6	-120,0	-105,2	-100,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 933,4	-1 790,7	-1 962,4	-1 826,0	-1 866,3
Skatteintäkter	4	1 513,4	1 447,3	1 513,4	1 447,3	1 471,9
Generella statsbidrag och utjämning	5	510,9	495,8	510,9	495,8	492,8
Verksamhetens resultat		90,9	152,4	61,9	117,1	98,4
Finansiella intäkter	6	28,6	1,4	31,8	5,1	4,9
Finansiella kostnader	7	-8,6	-5,5	-6,6	-5,0	-0,6
Resultat efter finansiella poster		110,9	148,4	87,0	117,2	102,7
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		110,9	148,4	87,0	117,2	102,7

4.1.2 Kassaflödesanalys

mnkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		110,9	148,4	87,0	117,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	181,3	130,9	110,9	-5,8
Övriga likviditetspåverkande poster	10	0,1	0,0	-0,8	-0,2
Poster som redovisas i annan sektion	11	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3
Medel från verksamheten före förändringar av rörelsekapital		289,7	274,9	194,6	106,9
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter		3,1	4,6	3,1	4,6
Ökning/minskning kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-99,3	-15,4	-80,3	15,9
Ökning/minskning förråd och varulager		-2,2	-2,2	-0,2	-0,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder		86,2	14,6	-26,4	-19,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-12,2	1,5	-103,8	1,2
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-323,2	-311,7	-193,2	-137,4
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		3,2	2,9	3,2	2,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3,3	4,6	3,0	4,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-12,1	-2,9	-11,8	-2,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-328,8	-307,2	-198,8	-132,9
FINANSIERINGSVERKSAMHET					
Nyupptagna lån	24	27,0	202,7	69,7	121,4
Amortering av låneskulder		-53,2	-51,5	0,0	-50,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-11,1	-10,6	-16,2	-13,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-37,3	140,5	53,4	58,3
Årets kassaflöde		-88,5	109,8	-54,5	33,4
Likvida medel vid årets början		403,6	293,8	272,6	239,2
Likvida medel vid årets slut		315,1	403,6	218,1	272,6

4.1.3 Balansräkning

tkr	Not	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021	Kommunen Budget 2022
TILLGÅNGAR						
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar	12	1,0	1,3	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 555,5	2 385,1	1 629,2	1 512,6	1 753,0
Maskiner och inventarier	14	482,7	489,4	180,6	172,3	193,0
Finansiella anläggningstillgångar	15	39,7	29,4	59,0	49,1	49,0
Summa anläggningstillgångar		3 078,8	2 905,2	1 868,9	1 733,9	1 995,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR						
Förråd m.m.	16	10,6	8,4	3,4	3,1	3,0
Fordringar	17	319,4	220,1	225,6	145,2	146,0
Kortfristiga placeringar			0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	18,19	315,1	403,6	218,1	272,6	116,0
Summa omsättningstillgångar		645,0	632,1	447,1	421,0	265,0
Summa tillgångar		3 723,9	3 537,3	2 316,0	2 154,9	2 260,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	20,21	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8	1 489,0
<i>därav justering eget kapital, IB</i>		<i>-1,0</i>	<i>-1,1</i>	<i>-9,3</i>	<i>-11,3</i>	
<i>därav årets resultat</i>		<i>110,9</i>	<i>148,4</i>	<i>87,0</i>	<i>117,2</i>	
<i>därav resultatutjämningsreserv</i>		<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	
AVSÄTTNINGAR						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	34,8	33,1	33,1	32,3	33,0
Andra avsättningar	23	148,9	88,3	67,8	17,7	18,0
Summa avsättningar		183,7	121,4	101,0	50,0	51,0
SKULDER						
Långfristiga skulder	24	793,5	865,3	320,3	261,5	262,0
Kortfristiga skulder	25	660,7	574,5	431,2	457,6	458,0
Summa skulder		1 454,2	1 439,8	751,6	719,2	720,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		3 723,9	3 537,3	2 316,0	2 154,9	2 260,0
Panter och ansvarsförbindelser						
Borgensåtaganden	26	12,5	17,7	624,3	684,2	
Ansvarsförbindelsen (Pensioner)	27	508,6	547,3	508,6	547,3	
Övriga upplysningar						
Leasing (operationell och finansiell)	28	184,0	171,2	184,0	171,2	

4.1.4 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Försäljningsintäkter	273,1	181,6	41,9	36,3
Taxor och avgifter	231,8	216,0	113,9	110,3
Hyror och arrenden	207,7	195,9	31,8	31,5
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	208,6	161,1	208,6	161,1
EU-bidrag	1,1	2,3	1,1	2,3
Övriga bidrag	1,5	2,4	1,5	2,4
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	44,1	53,0	53,8	52,4
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	2,4	4,3	2,4	4,3
Övriga verksamhetsintäkter	11,1	12,0	2,4	5,4
Summa verksamhetens intäkter	981,5	828,4	457,5	405,9
Jämförelsestörande intäkter				
Reavinst	2,4	4,3	2,4	4,3

Not 2 Verksamhetens kostnader (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Personalkostnader inkl. arbetsgivaravgifter	-1 502,1	-1 417,2	-1 424,1	-1 344,7
Pensionskostnader	-160,0	-139,9	-155,8	-136,0
Lämnade bidrag	-54,2	-51,6	-61,2	-58,4
Köp av huvudverksamhet	-239,5	-246,6	-231,6	-235,2
Lokaler och markhyror	-17,1	-14,6	-25,0	-23,5
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-109,4	-103,8	-3,6	-3,4
Bränsle, energi och vatten	-233,4	-150,6	-52,0	-41,7
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	-14,2	-17,1	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-407,9	-318,3	-346,6	-283,7
Summa verksamhetens kostnader	-2 737,7	-2 459,6	-2 299,9	-2 126,7
Jämförelsestörande kostnader				
Nedskrivningar/Utrangeringar				

Not 3 Avskrivningar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-101,3	-94,4	-73,8	-68,8
Avskrivningar maskiner och inventarier	-74,4	-62,3	-46,2	-35,0
Nedskrivning/utrangeringar	-1,1	-2,5	0,0	-1,4
Summa avskrivningar	-177,1	-159,6	-120,0	-105,2

Not 4 Skatteintäkter (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Preliminär kommunalskatt	1 469,3	1 408,4	1 469,3	1 408,4
Preliminär slutavräkning innevarande år	34,6	33,9	34,6	33,9
Slutavräkningsdifferens föregående år	9,5	5,0	9,5	5,0
Mellankommunal inkomstutjämnning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	1 513,4	1 447,3	1 513,4	1 447,3

Not 5 Generella statsbidrag och utjämnning (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Inkomstutjämningsbidrag	322,8	298,3	322,8	298,3
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	28,0	27,1	28,0	27,1
Regleringsbidrag/avgift	81,6	88,1	81,6	88,1
Avgifter/bidrag för LSS-utjämnning	7,5	5,8	7,5	5,8
Kommunal fastighetsavgift	61,1	60,6	61,1	60,6
Övriga generella bidrag från staten	9,9	15,8	9,9	15,8
Summa generella statsbidrag och utjämnning	510,9	495,8	510,9	495,8

Not 6 Finansiella intäkter (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0,0	1,7	2,0
Utdelningar på aktier och andelar	1,1	0,6	1,1	0,6
Ränta likvida medel	2,2	0,3	2,2	0,3
Ränteintäkter kundfordringar	0,4	0,1	0,4	0,0
Borgensavgift	0,0	0,0	1,7	1,9
Övriga finansiella intäkter	24,9	0,4	24,6	0,3
Summa finansiella intäkter	28,6	1,4	31,8	5,1

Not 7 Finansiella kostnader (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Räntekostnader, lån	-6,1	-3,3	-0,9	-0,9
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-0,8	-0,5	-0,8	-0,5
Övriga finansiella kostnader	-1,7	-1,7	-4,9	-3,7
Summa finansiella kostnader	-8,6	-5,5	-6,6	-5,0

Not 8 Kostnad för räkenskapsrevision (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Sakkunnigt biträde	-1,2	-0,8	-0,2	-0,1
Förtroendevalda revisorer (årligt arvode)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa finansiella kostnader	-1,6	-1,2	-0,6	-0,5

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Avskrivningar	177,1	159,6	120,0	105,2
Nedskrivningar/utrangeringar	0,1	9,1	0,0	0,0
Förändring deponiavsättning	41,4	0,0	41,4	0,0
Förändring andra avsättningar	19,2	8,7	8,8	-1,2
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1,8		1,8	
Upplösning av investeringsbidrag	1,0	2,1	1,0	2,1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-59,3	-48,6	-62,0	-111,9
Summa ej likviditetspåverkande poster	181,3	130,9	110,9	-5,8

Not 10 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Förändring pensionsavsättning	0,1	0,0	-0,8	-0,2
Utbetalning av övriga avsättningar	0,0		0,0	0,0
Summa Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	0,1	0,0	-0,8	-0,2

Not 11 Poster som redovisas i annan sektion (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3
Summa poster som redovisas i annan sektion	-2,6	-4,4	-2,4	-4,3

Not 12 Immateriella tillgångar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Inköp	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	3,3	3,3	0,0	0,0
Ingående ack. avskrivningar	-2,0	-1,7	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Utgående ack. avskrivningar	-2,4	-2,0	0,0	0,0
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1,0	1,3	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	3 773,6	3 495,5	2 513,2	2 290,4
Inköp	181,6	211,9	56,8	77,2
genomförda omfördelningar	49,2	15,1	49,2	8,5
Försäljningar	-1,3	-3,5	-0,6	-0,2
Utrangeringar	-2,6	-1,6	0,0	-1,6
Finansiell leasing (fastigheter)	16,0	56,2	79,5	139,1
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	4 016,4	3 773,6	2 698,2	2 513,2
Ingående ack. avskrivningar	-1 506,4	-1 402,5	-1 061,6	-953,1
Försäljningar	0,6	1,4	0,0	0,0
Utrangeringar	2,5	0,2	0,0	0,2
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing, ack. avskrivning t.o.m. 21-12-31	-5,2	-11,0	-31,6	-40,0
Årets avskrivningar	-98,5	-94,4	-73,8	-68,7
Utgående ack. avskrivningar	-1 606,9	-1 506,4	-1 167,1	-1 061,6
Ingående ack. uppskrivningar/ nedskrivningar	16,1	24,2	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-1,1	-1,1		
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	-7,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	15,0	16,1	0,0	0,0
Ingående pågående anläggningar	101,8	89,9	61,1	53,9
Under året nedlagda kostnader	204,4	209,1	86,3	47,1
Under året genomförda omfördelningar	-175,2	-197,1	-49,2	-39,9
Utgående pågående anläggningar	131,0	101,8	98,1	61,1
Utgående redovisat värde	2 555,5	2 385,1	1 629,2	1 512,6
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>52,5</i>	<i>42,3</i>	<i>132,9</i>	<i>93,4</i>
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0 -60 år	0 -60 år	0 -60 år	0 -60 år

Not 14 Maskiner och inventarier (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående anskaffningsvärde	1 169,3	1 099,8	505,9	459,4
Inköp	56,4	23,5	50,0	13,2
genomförda omfördelningar	6,8	45,5	0,0	27,7
Försäljningar	-2,6	-5,4	-1,9	-0,2
Utrangeringar	-15,9	-0,1	0,0	-0,1
Överföringar (finansiell leasing)	9,6	6,0	9,6	6,0
Utgående anskaffningsvärde	1 223,5	1 169,3	563,7	505,9
Ingående ack. avskrivningar	-679,4	-619,6	-333,6	-296,1
Försäljningar	2,6	5,2	1,9	0,2
Utrangeringar	15,9	0,1	0,0	0,1
Överföringar (finansiell leasing)	-5,1	-2,9	-5,1	-2,9
Årets avskrivningar	-74,3	-62,2	-46,2	-35,0
Utgående ack. avskrivningar	-740,3	-679,4	-383,1	-333,6
Ingående ack. nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	482,7	489,4	180,6	172,3
<i>Därav finansiell leasing</i>	20,9	16,3	20,9	16,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	0 -20 år	0 -20 år	0 -20 år	0 -20 år

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Aktier och andelar i koncernföretag				
Gislaveds kommunhus AB (GKHAB)	0,0	0,0	20,3	20,3
Aktier och andelar, övriga				
Kommuninvest	29,10	26,23	29,10	26,23
Kommunsamköp AB	0,00	0,00	0,00	0,00
SKL Företag AB (Inera AB)	0,04	0,04	0,04	0,04
Husbyggnadsvaror HBV förening (4st andelar)	0,04	0,04	0,04	0,04
Ideella Föreningen Gnosjöregionen	0,01	0,01	0,01	0,01
Anderstorps Byggnadsförening	0,00	0,00	0,00	0,00
Södra skogsägarna, insatskapital	0,03	0,03	0,03	0,03
Södra skogsägarna, emitterat insatskapital	0,14	0,13	0,14	0,13
Reftele Föreningsgård	0,02	0,02	0,02	0,02
Industrins Forskningsinstitut	0,05	0,05	0,05	0,05
Smålandsrikes ekonomiska förening	0,02	0,02	0,02	0,02
Sinfra (andelar)	0,02	0,02	0,02	0,02
Klämman Vind AB	0,04	0,02	0,00	0,00
Bostadsrätter				
Inköp Brf Lyckås (4 lägenheter)	0,1	0,1	0,1	0,1
Inköp Bostadsrätt	0,0	0,0	0,0	0,0
Granaten daghem	0,6	0,6	0,6	0,6
Grundfondskapital				
Stiftelsen Isbergstoppen	1,0	1,0	1,0	1,0
Stiftelsen Torghuset	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa aktier och andelar	31,6	28,7	51,9	49,1
Långfristiga fordringar				
Klämman Vind AB (Gislaveds Energi)	0,4	0,2	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Gislavedshus)	0,4	0,4	0,0	0,0
Långfristiga fordran (GNAB)	0,1	0,1	0,0	0,0
Långfristiga värdepappersinnehav (Stiftelsen Isbergstoppen)	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	0,9	0,7	0,0	0,0
Bidrag till statlig infrastruktur	8,9		8,9	
Ackumulerad upplösning, bidrag till statlig infrastruktur	-1,8		-1,8	
Summa finansiella anläggningstillgångar	39,7	29,4	59,0	49,1
Not 16 Förråd m.m. (mnkr)				
Tekniska nämndens förråd	2,9	2,5	2,9	2,5
Asfaltskross tekniska	0,4	0,6	0,4	0,6
Övrigt, förråd	7,2	5,2	0,0	0,0
Summa förråd m.m.	10,6	8,4	3,4	3,1

Not 17 Fordringar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen bokslut 2021
Kundfordringar	54,3	38,8	34,1	25,4
Statsbidragsfordringar	7,1	4,8	3,7	3,6
Kommunalskattefordringar	78,0	33,9	78,0	33,9
Fordon VA-kollektivet	1,3	0,0	1,3	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	108,0	79,4	48,7	33,1
Övriga kortfristiga fordringar	70,7	63,2	59,9	49,2
Summa fordringar	319,4	220,1	225,6	145,2

Not 18 Kassa och bank (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Kassa	0,1	0,1	0,1	0,0
Bank	315,0	403,5	218,1	272,6
Summa kassa och bank	315,1	403,6	218,1	272,6

Not 19 Koncernkonto (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Kommunens andel	218,1	272,6	218,1	272,6
Gislaved Kommunhus AB	4,1	3,2	4,1	3,2
Gislaved Energi Koncern AB	0,2	2,9	0,2	2,9
Gislaveds Energi Elnät AB	28,3	18,9	28,3	18,9
Gislaveds Energi AB	8,9	4,8	8,9	4,8
Gislavedshus AB	-64,3	46,3	-64,3	46,3
Gisletorp Lokaler AB	-1,0	-0,6	-1,0	-0,6
Enter Gislaved AB	3,2	3,7	3,2	3,7
Stiftelsen Isabergstoppen	45,8	38,5		
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)				
Summa koncernkonto	243,4	390,4	197,5	351,9

Not 20 Eget kapital (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående eget kapital	1 975,1	1 827,8	1 376,4	1 268,5
Årets resultat	110,9	148,4	87,0	117,2
Utgående eget kapital	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8
<i>varav</i>				
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), ingående värde</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>	<i>345,3</i>	<i>251,8</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), årets förändring</i>	<i>64,6</i>	<i>93,5</i>	<i>64,6</i>	<i>93,5</i>
<i>Resultatutjämningsreserv (RUR), utgående värde</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>

Not 21 Effekt av förändrad redovisningsprincip på eget kapital (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	1 976,2	1 829,0	1 385,8	1 279,8
Justering av eget kapital, IB	-1,0	-1,1	-9,3	-11,3
Årets resultat	110,9	148,4	87,0	117,2
Utgående eget kapital	2 086,0	1 976,2	1 463,4	1 385,8

Not 22 Avsättningar för pensioner (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Specifikation - avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	8,4	7,9	8,4	7,9
Förmånsbestämd/kompl.pension	0,1	0,1	0,1	0,1
Ålderspension	18,9	18,0	17,5	17,4
Pension till efterlevande	0,7	0,6	0,7	0,6
Summa pensioner	28,1	26,6	26,7	26,0
Löneskatt	6,7	6,5	6,5	6,3
Summa avsatt till pensioner	34,8	33,1	33,1	32,3
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	13	13	13	13
Tjänsteman	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	33,1	32,5	32,3	32,5
Nya förpliktelser under året varav nyintjänad pension	0,2	-0,3	0,2	-0,3
Ränte- och basbeloppsberäkningar	0,6	0,4	0,6	0,4
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	1,1	0,0	1,1
Pension till efterlevande	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	2,9	1,5	2,0	0,8
Årets utbetalningar	-2,2	-2,2	-2,2	-2,2
Förändring löneskatt	0,2	0,0	0,2	0,0
Summa avsatt till pensioner	34,8	33,1	33,1	32,3
Utredningsgrad	99%	99%	99%	99%

Not 23 Andra avsättningar (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Uppskjutna skatter	81,0	70,6	0,0	0,0
Övriga avsättningar	9,4	0,6	9,4	0,6
Avsatt till återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	17,1	17,1	17,1	17,1
Nya avsättningar	41,4	0,0	41,4	0,0
Ianspråktagande avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Outnyttjade belopp som återförs	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning till deponi	58,5	17,1	58,5	17,1
Summa andra avsättningar	148,9	88,3	67,8	17,7

Not 24 Långfristiga skulder (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Lån i banker och kreditinstitut	672,0	765,0	100,0	100,0
Skuld finansiella leasingavtal	76,1	60,2	174,9	121,5
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anslutningsavgifter	25,2	22,0	25,2	22,0
<i>återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Investeringsbidrag	20,2	18,1	20,2	18,1
<i>återstående antal år (vägt snitt)</i>				
Summa långfristiga skulder	793,5	865,3	320,3	261,5

Not 25 Kortfristiga skulder (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Leverantörsskulder	159,7	148,2	118,5	116,4
Personalens skatter, arbetsgivaravgifter och avdrag	51,0	49,5	50,3	48,7
Personal, pensionskostnader	60,4	62,1	60,4	62,1
Övertid och semesterlöneskuld	113,9	110,7	111,9	108,7
Förutbetalda skatteintäkter	0,0	20,1	0,0	16,5
Moms och punktskatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Skulder till staten	33,5	58,4	33,5	58,4
Kalkning och landskapsvård	0,7	0,7	0,7	0,7
Skuld VA-kollektivet	0,0	0,3	0,0	0,3
Kortfristig låneskuld	39,9	2,1	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	119,8	105,2	55,3	44,8
Övriga kortfristiga skulder	81,8	17,3	0,7	1,1
Summa kortfristiga skulder	660,7	574,5	431,2	457,6

Not 26 Borgensåtaganden (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
<i>Kommunägda bolag, kommunalförbund och stiftelser</i>				
AB Gislavedshus	0,0	0,0	417,9	462,9
Gislaveds Energi AB	0,0	0,0	118,5	118,5
Gisletorp Lokaler AB	0,0	0,0	10,0	10,0
Stiftelsen Isabergstoppen	0,0	0,0	21,9	26,5
Stiftelsen Torghuset	9,5	9,5	9,5	9,5
Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)	0,0	0,0	43,5	48,6
Summa, bolag, kommunalförbund och stiftelser	9,5	9,5	621,3	676,0
Egnahem och småhus	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Föreningar och övriga</i>				
Hestra Medborgarhus	0,3	0,4	0,3	0,4
Gislaveds Folkets hus	0,8	0,8	0,8	0,8
Anderstorps Byggnadsförening (Folkets hus)	0,9	0,9	0,9	0,9
Fiber 35, Ekonomisk förening	0,0	0,1	0,0	0,1
Reftele Anderstorp Fiberförening, ekonomisk förening	1,0	6,0	1,0	6,0
Summa föreningar och övriga	3,0	8,2	3,0	8,2
Summa borgensförbindelser	12,5	17,7	624,3	684,2

Under 2017 bildade Gislaveds kommun tillsammans med Gnösjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner ett kommunalförbund gällande avfallsverksamheten (Samverkan Återvinning och Miljö - SÅM). Medlemsandel i kommunförbundets tillgångar och skulder har baserats på invånarantal enligt folkbokföringen i respektive medlemskommun per den 31 december 2016 (kvotfördelning). Kvotfördelningen beräknas genom att antalet folkbokförda invånare för varje enskild medlemskommun divideras med det totala antalet folkbokförda invånare i samtliga medlemskommuner. Kvotdelen används sedan för att beräkna de enskilda medlemskommunernas andel av kommunförbundets tillgångar och skulder. För Gislaveds kommun är kvotdelen 34,0 procent.

Om medlemskommunerna tecknar borgen eller annan säkerhet för lån som upptagits av kommunalförbundet eller interimis direktionen ska sådan borgen vara solidarisk gentemot kreditgivaren. Om borgensansvar utkrävs ska borgensansvaret medlemskommunerna sinsemellan fördelas enligt motsvarande kvotfördelning. För Gislaveds kommun innebär den 34,0 procent.

Vid bokslut 2022 har förbundet ett lån på 128 mnkr på Kommuninvest. Gislaveds kommuns andel av borgen för detta lån motsvarar 43,5 mnkr.

Not 27 Ansvarförbindelsen (Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar) (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Ingående ansvarförbindelse	547,3	550,7	547,3	550,7
Nyintjänad pension	-1,7	0,1	-1,7	0,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	12,2	7,6	12,2	7,6
Ändring av försäkringsteknisk grund	0,0	12,2	0,0	12,2
Pensionsutbetalningar	-23,9	-24,0	-23,9	-24,0
Övrigt	-0,9	1,3	-0,9	1,3
Byte av tryggande	-16,9	0,0	-16,9	0,0
Summa pensionsförpliktelser	516,2	548,0	516,2	548,0
Förändring av löneskatten	-7,6	-0,7	-7,6	-0,7
Utgående ansvarförbindelse avsatt till pensioner	508,6	547,3	508,6	547,3
Pensionsförpliktelser				
Pensionsförpliktelse i balansräkningen:				
a) avsättning inkl. särskild löneskatt	33,1	32,3	33,1	32,3
b) ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	508,6	547,3	508,6	547,3
Pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsförsäkring	124,0	96,4	124,0	96,4
pensionsförpliktelse som tryggas i pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelse	665,8	676,0	665,8	676,0
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	178,2	129,4	178,2	129,4
<i>varav överskottsmedel</i>	6,4	24,7	6,4	24,7
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	178,2	129,4	178,2	129,4
Finansiering				
Återlånade medel	487,6	546,6	487,6	546,6
Konsolideringsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Andel försäkring				
Del av pensionsförpliktelsen som tryggas genom försäkring:				
<i>Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarförbindelsen</i>	30,4	13,4	30,4	13,4
<i>Förpliktelser intjänade från 1998, pensionsavsättning</i>	93,6	83,0	93,6	83,0
Totalt	124,0	96,4	124,0	96,4
Utredningsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %
Överskottsfonden				
Skandia	6,4	24,7	6,4	24,7
KPA	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	6,4	24,7	6,4	24,7

Not 28 Leasing (mnkr)	Koncernen Bokslut 2022	Koncernen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2022	Kommunen Bokslut 2021
Leasingavgifter				
Total Summering (Lös och fast egendom)				
Operationell leasing				
<i>Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:</i>				
Inom 1 år	6,6	17,9	6,6	17,9
Senare än 1 år men inom 5 år	2,5	24,5	2,5	24,5
Senare än 5 år	0,0	7,3	0,0	7,3
	9,1	49,7	9,1	49,7
Leasingsskuld				
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, lös egendom				
Totala minimileaseavgifter	21,6	16,6	21,6	16,6
Framtida finansiella kostnader	-0,7	-0,3	-0,7	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	20,9	16,3	20,9	16,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	5,1	3,7	5,1	3,7
Senare än 1 år men inom 5 år	15,8	11,9	15,8	11,9
Senare än 5 år		0,7		0,7
	20,9	16,3	20,9	16,3
<i>Total summering</i>				
Finansiella leasingavtal, fast egendom				
Totala minimileaseavgifter	192,0	131,4	192,0	131,4
Framtida finansiella kostnader	-38,0	-26,2	-38,0	-26,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	154,1	105,2	154,1	105,2
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	8,6	5,3	8,6	5,3
Senare än 1 år men inom 5 år	35,0	22,5	35,0	22,5
Senare än 5 år	110,5	77,4	110,5	77,4
	154,1	105,2	154,1	105,2
Summa	184,0	171,2	184,0	171,2

4.2 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp

Verksamhetsberättelse - vatten och avlopp

Vatten och avlopp

Under 2022 har säkerhetsarbetet prioriterats, och ett antal säkerhetsåtgärder har genomförts. Nyckelpersoner inom verksamheten och alla nyanställda har genomgått en säkerhetsprövning, och en säkerhetsinventering av kommunens VA-anläggningar har utförts detta för att säkra kommunens VA-anläggningar och ha en långsiktig handlingsplan.

VA-verksamheten har under 2022 haft ökade driftkostnader, detta beror framför allt på ökade utgifter för el och kemikalier som effekt av rådande omständigheter i omvärlden. Vattenförbrukningen har tack vare kommunens kampanjer om att vara vattensmart men även som en sidoeffekt till höga elpriser minskat med ca 134 000 m³ under 2022 jämfört med 2021.

VA-taxan 2023 kommer dock inte att höjas däremot kommer Gislaveds kommun VA att följa upp prisläget för el och kemikalier under 2023 och vilka konsekvenser de kommer att ha på VA-verksamhets kostnader.

Investeringsprojekt 2022 är utförda enligt tidplan och antagen investeringsbudget, men på grund av ökade materialpriser och försenade materielleveranser har investeringsbudgeten överskridits.

VA-avdelningen har under 2022 skaffat "SMS-direkt" som är en SMS-tjänst kopplad till kommunens abonnentregister. Med tjänsten kan kommuninvånare få information eller varningsmeddelande vid olika samhällsstörningar eller krissituationer, exempelvis vid vattenläckor eller andra betydande störningar i den kommunala servicen.

Vatten

Förnyelsetakten av vattenledningar har ökat enligt antagen förnyelseplan för en säker och hållbar drickvattenleverans och ett antal reinvesteringsprojekt har genomförts under 2022. Under 2022 fortsatte Gislaveds kommun med Baldersvägen etapp 3, etappen är 260 m lång och arbetet innefattade bland annat byte av spill/och dagvattenledningar.

Nya vatten och spilledningar har anlagts på Kvarnstigen och i samband med detta har även en ny dagvattenledning anlagts vilket saknades innan.

Utbyggnad av vatten och spilledningar till Viks strands har påbörjats och beräknas att vara klart i början av 2023. Utbyggnad av VA-ledningsnätet i Vik kommer att försörja 22 villor inom Viks strand-området men skapar även goda möjligheter för fler fastigheter i Vik att ansluta sig till kommunalt VA.

Gislaveds kommun VA har under 2022 byggt ut första etappen av en ny vattenledning (rundmatning) i samband med utbyggnaden av Haghultsleden, detta för att säkra dricksvattenleveransen i Smålandsstenar vid t.ex. driftstörningar.

Avlopp

Gislaveds kommun satsade under 2020 på ett nytt modernt reningsverk i Sunnaryd, detta för att minska de utsläpp som orsakar övergödning och riskerar både närmiljö och hälsa. Reningsverket är anpassat för 499 personers dagliga behov. Reningsverket kommer ersätta befintliga markbädden och anslutning av fastigheterna kommer att ske 2023. Driftsättningen av reningsverket har tyvärr blivit försenat på grund av rådande omständigheter som ledde till bland annat förseningar i leveranser. Projektet är i slutskedet med planerad driftsättning i januari/februari 2023.

Gislaveds kommun investerade även i en ny process för att förbättra kvävereningen i Gislaved avloppsreningsverk och uppfylla reningskraven. Processen sattes igång höst 2021, och under 2022 har reningsprocessen av kväve följts upp med bra resultat på kvävereningen som uppfyller Länsstyrelsens uppställda krav.

Den 22:a juni 2022 invigdes den nya personalbyggnaden på Gislaveds reningsverk. I den nya personalbyggnaden på 240 kvadratmeter ryms ett öppet kontorslandskap med fyra kontorsplatser, ett kök, omklädningsrum för dam och herr samt ett konferensrum för upp mot 24 personer. Gislaveds kommun VA har fokuserat på hållbara tekniska lösningar i den nya byggnaden såsom toalettspolning med regnvatten istället för dricksvatten, uppvärmning av byggnaden med hjälp av rötgas från avloppsreningsverket och återvinning av varmluft

Löpande drift/ och underhållsarbete har genomförts enligt verksamhetens underhållsplaner, detta för att säkra dricksvattenleverans och hantering av avloppsvatten. Kommunen har bland annat renoverat vattentornet i Smålandsstenar, tömt 4 slamdammar i Gislaved och Smålandsstenar, nytt galler i Skeppshults reningsverk samt sett över och uppdaterat interna rutiner och kontrollprogram.

4.2.1 Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	1	57,2	56,3
Verksamhetens kostnader	2	-47,5	-47,3
Avskrivningar		-7,6	-6,6
Verksamhetens nettokostnader		2,1	2,4
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader		-2,1	-2,4
Resultat före extraordinära poster		0,0	0,0
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Årets resultat		0,0	0,0
Nettoinvesteringar		51,8	40,9

Verksamhetsmått/nyckeltal	2022	2021
Årsarbetare	25	26
Levererad vattenmängd tm3	2 027	2 032
Såld vattenmängd tm3	1 444	1 578
Behandlad mängd avloppsvatten tm3	3 266	4 380
Kostnad kr/m3	32,91	31,64
Antal vattenmätare	7 079	7 042
Kostnadstäckningsgrad %	100	100

4.2.2 Balansräkning

Balansräkning (mnkr)	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar	3		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		232,0	207,1
Maskiner och inventarier		3,6	3,7
Pågående investeringar		45,1	25,4
Summa anläggningstillgångar		280,7	236,2
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd med mera		2,1	1,9
Fordran, VA-kollektivet		1,3	
Övriga fordringar		11,6	6,6
Summa omsättningstillgångar		15,0	8,5
Summa tillgångar		295,7	244,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
Summa avsättningar		0	0
SKULDER			
Långfristiga skulder	4	294,6	243,4
Skuld till VA-kollektivet		0,0	0,3
Kortfristiga skulder	5	1,1	1,0
Summa skulder		295,7	244,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		295,7	244,7

4.2.3 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
VA-intäkter	55,7	54,3
varav reglering mot VA-kollektivet	-1,5	-2,1
Anläggnings- och anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter		
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2014	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2015	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2016	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2017	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2018	0,1	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2019	0,1	0,1
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2020	0,0	0,0
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2021	0,1	0,1
Upplösning av anläggnings-anslutningsavgifter 2022	0,1	
Hyror och arrenden	0,0	0,0
Övriga intäkter	1,2	1,7
Summa verksamhetens intäkter	57,2	56,3

Not 2 Verksamhetens kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Löner och sociala avgifter	-15,9	-13,9
Material och tjänster	-19,3	-22,3
Lokaler	-9,8	-7,1
GS personal	-0,5	-1,7
Övrigt internt	-2,0	-1,9
Övriga kostnader	0,0	-0,4
Summa verksamhetens kostnader	-47,5	-47,3

Not 3 Materiella anläggningstillgångar (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Mark		
Fastigheter för affärsverksamhet	390,1	358,4
Ackumulerade avskrivningar affärsverksamhetsfastigheter	-158,2	-151,3
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	231,9	207,1
Maskiner och inventarier	8,7	8,1
Ackumulerade avskrivningar maskiner och inventarier	-5,1	-4,3
Summa maskiner och inventarier	3,6	3,8
Pågående investeringar	45,1	25,4
Summa materiella anläggningstillgångar	280,6	236,3

Not 4 Långfristiga skulder (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Långfristig skuld till kommunen	267,7	221,8
Anläggningsavgifter, inklusive ackumulerad upplösning	25,2	20,7
Investeringsbidrag, inklusive ackumulerad upplösning	1,7	0,9
Summa långfristiga skulder	294,6	243,4

Not 5 Kortfristiga skulder (mnkr)	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Semesterlöneskuld	1,1	1,0
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
Summa kortfristiga skulder	1,1	1,0

4.3 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket innebär att

- intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta
- tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges
- periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed
- värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster/förluster.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) decemberprognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, VA- anläggnings/anslutningsavgift

Investeringsbidrag och anläggnings/anslutningsavgifter för vatten och avlopp tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs dessa inkomster successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder, vilket följer rekommendation RKR 2.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De specialdestinerade/riktade statsbidragen kräver i regel någon form av motprestation, och återrapportering ska i normalfallet periodiseras till den period där prestationerna har utförts.

1. Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska bokföras i samma perioder som prestationerna utförts. Utbetalning i efterskott tas upp som fordran (upplupen intäkt) i den period som prestationen utförts och som skuld (förutbetald intäkt) om de utbetalas i förskott.

2. Om prestationsbaserade bidrag utbetalas för ett framtida tidsbestämt projekt och de utförda prestationerna utgör beräkningsunderlag för fördelning av bidraget ska det bokföras och matchas mot kostnader över den fastslagna tidsperioden. Beakta skyldigheten att återbetala kvarvarande medel vid projekttidens slut.
3. Icke prestationsbaserade bidrag betalas ut utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser. Bidraget ska intäktsföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek för den period som bidraget avser.

Kostnader

Löner med mera

Kostnader för timanställda och kostnadsersättningar avseende december men som utbetalas i januari har inte periodiserats. Ej uttagen semester tillsammans med övertid har periodiserats.

Investeringar

Exploateringsredovisning

Exploateringsstillgångar är bokförda som materiella anläggningstillgångar. Detta beroende på svårigheten att bedöma tidpunkten för avyttring. Enligt rekommendation ska exploatering hanteras som omsättningstillgång.

Kommunen har påbörjat arbete att se över exploateringsstillgångarna för att kunna eventuellt omklassificera de som omsättningstillgångar.

Omklassificeringar och justeringar i balansräkning ska färdigställas under 2023. Kommunen har några pågående markexploateringsprojekt vid bokslut 2022. Vid aktivering av dessa projekt framöver ska en fördelning av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar göras.

Avskrivningsmetod

Kommunen har komponentavskrivning och linjär avskrivningsmetod tillämpas, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider

Avskrivningstider är baserade på tillgångens eller komponentens nyttjandeperiod.

Mark, fjärrvärmeanslutning, gatukropp, konst	0 år
Markanläggningar (yttre miljö)	25 år
Toppbeläggningar – gata	10, 20, 40 år
Vattenledningar	60 år
Stomme	60 år
Yttertak, fasad och stomkomplettering	40 år
Sprinkler, reservkraft, hiss, komplementbyggnader	30 år
Värme, ventilation, VA	25 år
Fönster och ytterdörrar	25 år
El, snickerier, yttertak (papp)	20 år
Ytskikt, passagesystem, styr/övervakning, larm/tele	15 år
Tvätt/storköksutrustning, lekredskap	10 år
Bilar, inventarier, maskiner	5–20 år

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till två prisbasbelopp under 2022 (96 600 kr).

Anläggningstillgångar upptas till bokfört värde.

Förråd

Varor i förråd har tagits upp till verkligt värde.

Avsättningar

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknad med gällande RIPS-ränta.

Deponi

Eventuella kostnader för återställande av deponi i Mossarpstipen har nuvärdesberäknat per 31 december 2022. Med detta har kommunen gjort en ytterligare avsättning vid bokslut 2022.

Bidrag till Statlig infrastruktur

Kommunen ingick i avtal med Trafikverket om medfinansiering av väganslutning Nöbbele industriområdet i Reftele. Bidraget ska upplösas under fem år från beslutet är tagit.

Förändrade redovisningsprinciper

Från och med 2021 tillämpas KRK 5 – Redovisning av leasing och hyresavtal även för leasing och hyra av fastigheter. Det finns några hyresavtal som är kvar för klassificering mellan operationell och finansiell leasing som ska hanteras under 2022.

Under 2022 har samtliga hyresavtal blivit klassificeras mellan operationell och finansiell leasing därmed följer RKR:s rekommendationen om leasing redovisning.

Hyresavtalen som uppfyller kravet att vara finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Jämförelsetalen för tidigare år är omräknade från avtalens början och justering av ingående balans redovisas enligt den nya principen.

Från och med 2017 redovisar redan kommunen leasing och hyra av lös egendom (fordon) enligt rekommendationen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Den omfattar, förutom kommunen, Gislaveds Kommunhus AB, Stiftelsen Isabergstoppen samt Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Övriga företag i koncernen har en omsättning och omslutning som understiger 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Gislaveds Kommunhus AB är moderbolag till bolagen Gislaved Energi Koncern AB, AB Gislavedshus, Gisleorp Lokaler AB och Enter Gislaved AB.

Med proportionell konsolidering menas att det i redovisningen endast ingår så stor del av företagets resultat- och balansräkning som motsvarar kommunens ägarandel.

Interna redovisningsprinciper kommunen

Personalkostnader

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeberats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Den följer SKR:s rekommendation. Det tas även ut ett påslag på lönesumman från förvaltningarna för att täcka gemensamma kostnader som till exempel Kommunhälsan och facklig verksamhet.

Kapitalkostnader

Räntan beräknas med nominell metod 1,0 procent (1,5 procent 2021) på bokfört värde. På årets investeringar har ränta tillgodoräknats från och med anskaffningsmånaden.

4.3.1 Ord och begrepp

Anläggningskapital	Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.
Anläggningstillgångar	Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
Avskrivningar	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.
Finansiella intäkter	Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.
Finansiella kostnader	Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensions-förvaltningen.
Kapitalkostnader	Avskrivningar och intern ränta.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.
Kortfristiga skulder	Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
Nettoinvesteringar	Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.
Omsättningstillgångar	Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.
Rörelsekapital	Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

5 Verksamhetsberättelser

5.1 Nämnder

5.1.1 Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet och omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, och regleras i skollagen (2010:800). Nämnden ansvarar även för musikskolans verksamhet.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en förbättrad och god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare i förskolan uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 85,3 procent av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan, en ökning med 1,1 procentenhet. Det är den högsta andelen sedan 2012. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen minskat från 70,3 till 65,5 procent.

Det ekonomiska resultatet för 2022 visar ett underskott på -5,3 mnkr.

Invånare

Behörighet till nationellt program på gymnasieskolan har ökat. Andelen elever som tar en gymnasieexamen har däremot minskat. Denna elevgrupp har i stor utsträckning påverkats i sina studier genom att undervisningen under långa perioder bedrivits på distans. Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

Medarbetarenkäten som genomfördes i maj 2022 visar ett positivt resultat för barn- och utbildningsförvaltningen gällande medarbetarindex, ledarskapsindex och hållbart medarbetarengagemang (HME), som också överstiger indexvärdena för kommunen som helhet.

Verksamhet

Fortsatt satsning sker på språk- och matematikutveckling.

I grundskolan pågår en resurs- och kompetensmässig satsning på specialpedagogisk kompetens i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).

Gislaveds gymnasium arbetar med att ytterligare utveckla kvaliteten på de pedagogiska planeringarna. De ger en tydligare struktur och en bättre information till eleverna, vilket i sin tur förbättrar möjligheterna till framgångsrika studier.

Hållbar utveckling

Inom måltidsverksamheten är andelen ekologiska råvaror hög med stort inslag av vegetariska råvaror och med en säsongsanpassad matsedel. Stort fokus ligger på att minska matsvinnet. Källsortering finns på alla skolor. Under hösten och vintern har stort fokus legat på sparsamhet med energi.

Barnkonventionens regelverk har implementeras i mycket av den lagstiftning som styr nämndens verksamheter. Barnkonsekvensanalyser sker i ökad omfattning liksom förståelsen för att aktivt ta del av barns och elevers åsikter.

Ekonomisk kommentar

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -5,3 mnkr. Det ekonomiska resultatet härleds till ökade skolskjutskostnader med 3 mnkr där 1,2 mnkr avser ökade drivmedelskostnader, ökade råvarukostnader för livsmedel och att fler elever väljer gymnasieutbildning i annan kommun eller fristående gymnasieskola.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Barn-och utbildningsnämnden	153,6	-973,3	-819,7	-790,0	-814,4	-5,3

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

För att öka elevernas målpuppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta. Skolans förmåga att möta alla elever behöver utvecklas. Läsåret 2022/2023 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar. För att möta konkurrensen om befintlig arbetskraft måste ett strategiskt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ske.

5.1.2 Bygg- och miljönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämndens grunduppdrag och verksamhet syftar till en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för medborgare och näringsliv.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är mycket gott trots fortsatt påverkan av pandemi. Trots vakanser och svårigheter att utföra tillsynsbesök under stora delar av året har verksamheten ändå kunnat upprätthållas, nu är de flesta vakanserna borta och ordningen återställd. Resultatet visar ett överskott på 2,5 mkr.

Invånare

En bieffekt av pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har gett positiva effekter för invånarna som fått snabbare svar och ökad tillgänglighet.

Den ökade digitala mognaden har också fallit väl in med införandet av olika e-tjänster för förvaltningens olika verksamheter. För oss och våra samarbetskommuner har det också inneburit större möjlighet till snabba möten digitalt utan restid.

Medarbetare

Förvaltningens sjukfrånvaro har trots situationen varit låg och vi klarar uppsatta mål. Arbetsinsatsen har varit stor men bedömningen är att tilliten, samarbetet och arbetsglädjen har ökat. Förvaltningen har storsatsat på utbildningsinsatser för personalen då det är många nyanställda handläggare. Två medarbetare har gått i pension.

Verksamhet

Situationen i samhället har haft en betydande påverkan på verksamheten och hur den kan bedrivas. Prioriteringar har behövt göras och saker har fått lösas på alternativa sätt, samråd med allmänheten, tillsyn med mera har skötts via digitala lösningar. Verksamheten har nått en digital mognad som annars hade tagit längre tid.

Hållbar utveckling

I princip allt arbete inom nämndens verksamhet syftar till en hållbar utveckling såväl avseende planering, bygglov och miljö. Satsningar görs för att öka kunskaperna kring och tillämpa barnkonventionen i verksamheten och framför allt i detaljplaneringen. Förvaltningen är engagerad i kommunens arbete med fördjupad översiktsplan som leds av hållbar utveckling där de globala hållbarhetsmålen inarbetas i kommunens intentioner med mark och vattenanvändningen

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat är till största delen beroende på att ett stort antal tjänster varit vakanta under stora delar av året, de är nu besatta igen.

Det har varit färre ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, en trolig orsak till detta är pandemin.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Bygg-och miljönämnden	25,1	-38,0	-12,9	-9,5	-15,4	2,5

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer att krävas snabba omställningar i organisationen. Den översyn av kommunens förvaltningsorganisation som påbörjats kommer kräva ett engagemang för att skapa delaktighet och förankring. Just nu pågår många utredningar som kan komma att utmynna i ändringar i både Plan och bygglagen och miljöbalken. Och dessutom kommer det att ske ändringar i lagstiftningen, avgiftsuttaget och i klassificeringen av livsmedelsverksamheten.

5.1.3 Fastighet- och servicenämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fastighet- och servicenämnden är samordnande organ för lokalförsörjning och internservice samt verkställande för förvaltning av kommunens bebyggda fastigheter. Investeringar i fastigheter och lokaler hanteras enligt kommunens strategiska lokalresursplan och kommunfullmäktiges fastställda ramar.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har fullföljts under perioden. Internserviceleveranserna inom it, lokalvård, transporter och tvätt fungerar väl utifrån servicegrad och -kvalitet.

Fastighetsavdelningen har efter omorganisering fokuserat på implementering av ny struktur och nya arbetssätt.

Resultatet visar ett underskott på -4,1 mnkr. Detta beror främst på högre kostnader för drivmedel och energi samt kostnader relaterade till oförutsedda fastighetsåtgärder.

Invånare

Fastighet- och servicenämnden har ett internserviceuppdrag vilket innebär att uppdragets påverkan på kommuninvånarna endast är indirekt.

Medarbetare

Fastighetsavdelningen har fortsatt att utveckla organisationen i syfte att öka ledningsstyrkan och förutsättningarna för att implementera nytt ändrat arbetssätt. Fortsatta förändringar i rutiner, styrning och kontroll krävs för att skapa en resurs- och personaleffektiv fastighetsförvaltning och -drift som kan omhänderta det stora eftersatta fastighetsunderhållet. Många medarbetare påverkas och oroas i den stora men nödvändiga förändringen.

Verksamhet

Verksamheten inom service och it har bevisad god förmåga att både anpassa sig till nya behov - och leverera standarduppdrag med hög kvalitet och servicegrad. Implementering av teamorienterat arbetssätt på fastighet var sista steget i förvaltningens utvecklingsresa sedan starten. Minskad sårbarhet i serviceleveransen är ett av syftena med teamarbetet, som även är tänkt att öka kompetensen och skapa mer självgående arbetslag som tar ansvar för helheten.

Hållbar utveckling

Z-water är nu fullt implementerat inom lokalvården vilket innebär en kemikaliefri lokalvård med bra miljötänk.

Målsättningen att ställa om till en fossilfri fordonsflotta pågår, där kommunens flotta av personbilar i princip är i hamn. Kvar återstår fyra dieseldrivna minibussar, dessa kommer att bytas ut och avyttras under 2023. Utmaningen är långa leveranstider på nya bilar. För transportbilar ligger fokus på att klara omställningen genom att istället tanka med förnybara drivmedel som HVO och EcoPar.

Ekonomisk kommentar

Behov av akuta fastighetsåtgärder har medfört högre kostnader än förväntat för fastighetsavdelningen. Höga kostnader för drivmedel och energi har och haft en bred påverkan på nämndens budget vilket har försökt att motverkas med sparsamhet och alternativa lösningar medan vakanser inneburit lägre personalkostnader än budgeterat. Omfattande leveransstörningar har påverkat planerade investeringsprojekt vilket krävt omprioriteringar för fortsatt utveckling och nyttjande av avsatta investeringsmedel.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Fastighet- och servicenämnden	288,7	-318,4	-29,7	-14,1	-25,6	-4,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Den 1 jan 2023 överlämnas nämndens grunduppdrag till kommunstyrelsen och samhällsutvecklingsnämnd. Framtida utmaningar är främst att komma i kapp med eftersatt fastighetsunderhåll och säkra leverans i planerade byggprojekt. Konjunkturläget med kraftigt ökande priser, äventyrar samtliga leveranser framåt. Driftuppdraget för it behöver landa i ny organisation under kommunstyrelsen samt hitta starkare koppling mot kommunens it-strategiska mål. Komponentbrister utmanar planerade investeringar.

5.1.4 Fritid- och folkhälsonämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Fritid- och folkhälsonämndens uppdrag är att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid. Nämnden ansvarar för föreningsstöd, idrotts- och friluftsliv, samt öppen fritid. Nämnden skapar förutsättningar för god folkhälsa genom förebyggande och främjande arbete för barn och unga på deras fritid.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av 2022 är att fritid- och folkhälsonämnden har levererat enligt uppdrag. Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och besöken har i många fall ökat. Inom vissa delar är det fortsatt låga siffror bland nyckeltal och färre intäkter. Det har generellt varit hög omsättning av medarbetare under året och förvaltningen har arbetat med ett antal rekryteringar. Resultatet visar ett överskott på 1,1 mnkr.

Invånare

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter engagerar generellt många invånare. Återgång efter coronapandemins restriktioner har varit en väsentlig händelse utifrån invånarnas perspektiv. Det har medfört mycket liv och rörelse på mötesplatser och i anläggningar igen. Centrumhallen har tagit form under året och ger invånarna ytterligare förutsättningar för en meningsfull fritid. I Smålandsstenar fattas, sedan hösten, en fritidsgård och det medför frustration hos flertalet invånare.

Medarbetare

Förvaltningen har under året hanterat ett antal rekryteringar. Det är svårt att finna nya medarbetare och det tar tid att lotsa in nya i organisationen och verksamheterna. Parallellt har intressekonflikter mellan målgrupper och utåtagerande ungdomar medfört en hög belastning och tuff arbetsmiljö. Resultatet av årets medarbetarenkät visar dock att de allra flesta trivs på sin arbetsplats. Förvaltningsdagar påvisar ett gott gäng inom förvaltningen.

Verksamhet

Verksamheterna har återgått till det "normala" efter pandemins restriktioner och det har medfört generellt hårt tryck. Inom vissa nyckeltal är det fortsatt avvikande siffror. I det stora hela flyter nämndens verksamheter på väl. Vissa verksamheter har sargats av omsättning av personal, stök av olika slag samt brist på lokal. Hälsocenter har startat i samarbete med Region Jönköpings län. Verksamheten ska ge invånare stöd till livsstilsförändringar.

Hållbar utveckling

Fritid- och folkhälsonämndens verksamheter bidrar generellt till hållbar utveckling i samhället. Barnkonventionen och ett antal globala mål inom Agenda 2030 är alltid vägledande för arbetet. Vad gäller klimatpåverkan sker nämndens största arbete med bidrag för energieffektivisering inom föreningslivet. Nämnden ansvarar också för Fritidsbanken som ger alla möjlighet till en aktiv fritid samt ökar återbruk och minskar nykonsumtion.

Ekonomisk kommentar

Fritid- och folkhälsonämnden redovisar ett resultat med ett överskott på 1,1 mnkr. Överskottet handlar om föreningsstöd och avvikelse av personalkostnader. Vad gäller investeringar så handlar de i huvudsak om nya inventarier till Centrumhallen och stugor på Hörsjöns camping samt reinvesteringar till nämndens olika verksamheter.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Fritid-och folkhälsonämnden	9,5	-60,6	-51,1	-47,7	-52,2	1,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Fritid- och folkhälsonämnden ser fortsatt utmaning från coronapandemin att målgrupper ska hitta tillbaka. Det handlar inte bara om besökare utan styrelseledamöter och ledare inom föreningsverksamheten. En annan påtaglig utmaning är att hitta medarbetare och inneha ändamålsenliga lokaler så att verksamheterna fortsatt kan bedrivas med hög kvalitet.

5.1.5 Kommunstyrelsen

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsen under året bedriver verksamhet med god kvalitet. Kommunstyrelsen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla leveransen av grunduppdraget och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Resultatet för nämnden 2022 visar ett överskott på 10,7 mnkr.

Invånare

Arbetsförmedlingens reformering har förändrat kommunstyrelsens målgrupp och det är en större utmaning att kunna bidra med ett gemensamt individanpassat stöd. Det är viktigt att öka kunskapen kring verksamheter som arbetar med målgruppen för att skapa förutsättningar för individer att komma ut i egenförsörjning. Frågor och oro från kommunstyrelsens målgrupper har ökat med anledning av rådande prisutveckling. Även kommunens upphandlade leverantörer är oroade över avtal som prisjusteras på en nivå innan inflationen ökade.

Medarbetare

Medarbetarundersökningen som gjordes under våren visar att medarbetare inom kommunstyrelsen trivs och mår bra på arbetsplatsen. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en bra nivå. Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen hade hög prioritet under året och det syns också i medarbetarundersökningen där det visar på att energinivån ibland kan upplevas låg och det finns ett behov av uppföljning och återkoppling.

Verksamhet

Under året har beslut om tilldelning av markanvisning Vitsippan och Bastuberget gjorts samt ett fastighetsförvärv av Atlas industripark i Anderstorp centrum. Markanvisningen av Bastuberget och fastighetsförvärv av Atlas industripark är viktiga för utvecklingen inom visionen Bro till Bro, som syftar till en förtätning och förädling av bostäder, handel, service, grönområde och aktivitetspark.

Hållbar utveckling

Arbetet med rådet för hållbar utveckling fortsätter och framåt är det viktigt att säkerställa deltagande, engagemang och fokus för kopplat till rådet samt de fokusområden som identifierats att det krävs ett gemensamt arbete kring. Dessa områden är trygghet och brottsförebyggande arbete, välmående

människor samt cirkulär ekonomi.

Strategin för hållbar utveckling har under året följts upp i form av en statusrapport, där utvecklingstrender identifierats utifrån de olika indikatorerna kopplade till strategins prioriterade områden.

Ekonomisk kommentar

Nämnden redovisar en positiv avvikelse emot budget på 10,7 mnkr. Avvikelsen beror både på högre intäkter än beräknat men också lägre kostnader.

Överskotten beror främst på vakanta tjänster inom flertalet verksamheter samt påbörjad effektivisering inom avdelningen för arbete och utbildning.

Underskotten är främst kopplat till HRM med tillfälliga extra personalkostnader samt förändrad finansieringsmodell med abonnemangsstruktur (driftkostnad) istället för att kostnaderna belastar investeringsbudgeten.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Kommunstyrelsen	38,9	-206,9	-168,0	-145,8	-178,7	10,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Kommunstyrelsen kommer få ett förändrat arbetssätt, där två förvaltningar kommer att leverera olika delar av samhällsutvecklingsuppdraget till kommunstyrelsen. Detta kräver en bra samverkan mellan förvaltningarna men också en tydlighet gentemot målgruppen. Dialogarbetet är fortsatt en utmaning där man behöver hitta nya vägar för att nå invånarna. Säkerhetsläget i omvärlden leder till en högre beredskap där kommunen har en viktig roll att stärka det civila försvaret.

5.1.6 Kulturnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Med utgångspunkt i Gislaveds kommuns kulturpolitiska program ska kulturnämnden bedriva biblioteksverksamhet, allmänkulturell verksamhet, samt ge föreningsstöd. Därutöver ansvarar nämnden för de uppdrag som regleras i kulturnämndens reglemente.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att den är genomförd enligt grunduppdraget. Verksamheternas aktiviteter har utvecklats och genomförts på nya sätt. Både analogt och digitalt. Verksamhetsbesöken har ökat och den digitala delaktigheten har ökat. Den digitala omställningen har gett nya erfarenheter och kunskaper som kommer att leda till nya former för kulturförmedling och bidra till ökad delaktighet. Resultatet visar ett överskott på 2,2 mnkr

Invånare

Förutsättningarna för deltagande i kulturlivet ändrades drastiskt i och med pandemin. Tillgängligheten till bibliotek och kulturhus är nu återställda. Fortsatt finns ett utbud av digitala kulturaktiviteter, och det fysiska mötet är åter möjligt. Till viss del har de digitala alternativen fungerat kompensatoriskt och varit välbesökta. Genom digitaliseringen nåddes en ny publik.

Medarbetare

Medarbetarna hittade under pandemin nya vägar för att lösa uppdraget. Nya sätt att förmedla kultur och en utveckling av verksamheterna. De flesta har fått möjlighet till kompetensutveckling, inte minst inom det digitala området.

Verksamhet

Under året har verksamheterna kunnat genomföra aktiviteter där människor åter igen kan mötas. De erfarenheter pandemin har inneburit är viktiga i det fortsatta arbetet med att möjliggöra för fler att vara delaktiga i kulturlivet. Fler besökare kommer till våra verksamheter och vi ser en ökning av deltagare i våra digitala kanaler.

Hållbar utveckling

Deltagarperspektivet är djupt förankrat i kulturverksamheten och skapar förutsättningar för den enskilde att känna sig delaktig i samhället, såväl socialt som kulturellt. Vilket i sin tur bidrar till en god folkhälsa. Det digitala arbetssättet minskar klimatpåverkan i form av färre resor och transporter.

Agenda 2030 sprids genom kunskaps- och informationsförmedling.

Barnkonventionen är en utgångspunkt i arbetet. Källsortering sker i de flesta av förvaltningens verksamheter.

Ekonomisk kommentar

Driftsbudgetens nettoresultat visar ett överskott på 2,2 mnkr. Överskottet fördelas mellan personalbudgeten och ökade intäkter och minskade kostnader för övriga tjänster. Personalbudgetens överskott har uppstått på grund av vakans och att längre och kortare vikariat inte har tillsatts. Intäkterna är statliga och regionala bidrag.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Kulturnämnden	4,9	-38,3	-33,4	-32,1	-35,6	2,2

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Nya arbetssätt att förmedla kultur digitalt har fortsatt att utvecklas under året. Det har bidragit till att öka den digitala delaktigheten. Ett ökat behov hos människor att få mötas i verksamheternas mötesplatser är tydligt. Antalet besökare har ökat under året. Det blir en stor utmaning att minska det digitala utanförskapet, samtidigt utveckla nya digitala tjänster och tillgodose behovet av levande och tillgängliga kulturella mötesplatser.

5.1.7 Räddningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Förvaltningen ska stödja den enskilde att hantera olyckor samt stödja kommunerna vid samhällsstörningar. När en olycka sker ska förvaltningen hindra vidare skadeutbredning, lindra, stödja och därefter lära från det inträffade. Räddningstjänsten ska också vara en aktör för ökad social hållbarhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Allt för lågt deltagarantal på HLR och brandkunskapskurserna. Utbildningarna är numera tvådelade, en del är teori som görs via HLR-rådet/Kunskapsportalen och en del är en praktik som genomförs på räddningsstationen i Mossarp. Till detta kommer den utbildningsskuld som pandemin orsakat.

Bemanningen på deltidstationerna i Reftele är ansträngd. Beslutade beredskapsnivåer har inte kunnat upprätthållas under våren. 17 nya deltidsbrandmän har rekryterats medan tio medarbetare har slutat.

Invånare

Utryckningsbemanningen har varit något lägre i Reftele under året. Det har varit på grund av personalbrist. De förändringar som räddningsnämnden varit tvingad till att besluta om har kompenserats med andra åtgärder. Behovet av fler deltidsbrandmän är fortsatt stort, främst i Reftele och Burseryd. Ingen hjälpsökande har drabbats negativt fler medarbetare behövs för att ha en långsiktig hållbarhet med beredskapstjänstgöring.

Medarbetare

Ett fokus har varit kompetensutveckling samt rekrytering av deltidsbrandmän i Reftele och Burseryd. 17 nya deltidsbrandmän medan 10 slutat. Bemanningen har därför blivit bättre till följd av våra rekryteringssatsningar men vi har en lägre erfarenhetsnivå samt eftersläpande grundutbildningar.

Införandet av HRM-systemet har markant negativt påverkat chefer och personalsamordnare arbetsbörda och arbetsmiljö.

Verksamhet

Ett stort antal utbildningar i brandkunskap och HLR har ställts in de senaste 15 månaderna. Det skapar en utbildningsskuld som behöver hanteras framöver.

Ett flertal vakanser inom deltidsorganisationen medför att beredskapsförändringar har varit nödvändiga. En samordnad rekryteringskampanj i Burseryd har gett gott resultat med fyra nya medarbetare.

Färre tillsyner enligt LSO har utföras under året till följd av brist av personal med rätt kompetens. Detta medför en hårdare prioritering vid val av tillsynsobjekt.

Hållbar utveckling

Fastighet- och servicenämnden beslutade våren 2021 att installera solkraft på stationen i Mossarp. Det är dock oklart när denna installation påbörjas. Solceller kommer att monteras på vagnhallstaket. Projekteringen har avstannat. Inga

solceller har monterats under 2022 och det finns inga indikationer på att det kommer ske under 2023. Under 2022 har nämnden ett underskott som delvis beror på ökade elpriser.

Ekonomisk kommentar

Priser på uppvärmning, el och tjänster ökar markant.

Konsekvensen av att inte ha tillgänglig personal med tillsynskompetens är att kontroller av brandskyddet på allmänna lokaler, industrier och andra objekt inte kan utföras. En annan baksida är att intäkterna minskar.

Fler deltidsbrandmän än budgeterat har utbildats vilket är glädjande utifrån ett trygghetsperspektiv.

Hög andel korttidsfrånvaro och en längre sjukskrivning under sommaren har föranlett höga personalkostnader.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Räddningsnämnden	18,1	-55,0	-36,9	-35,7	-35,8	-1,1

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Hur uppbyggnaden av det civila försvaret kommer påverka räddningstjänsten är oklart.

Rekryteringen av deltidsbrandmän fortsätter framöver. Fler arbetsgivare behöver stödja sina medarbetare som vill arbeta som deltidsbrandmän.

Trenden visar på att antalet utryckningar kommer öka under kommande år vilket ger ökade personalkostnader.

Övningstiden har varit budgeterad till 50h/år per person sedan 80-talet.

Nuvarande övningsnivå täcker inte utbildningsbehovet utifrån ny teknik och höjda arbetsmiljökrav. Övningstiden bör höjas till 70h/år. Varje utbildningstimme för all deltidspersonal kostar 30 tKr.

5.1.8 Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har omhändertagits på ett bra sätt trots stora utmaningar. Det är några kritiska kvalitetsfaktorer som är gula, mestadels på grund av svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens, men utifrån genomförda brukarundersökningar tycker målgrupperna ändå att verksamheterna ger en god vård och omsorg. Nämnden började året med en prognos på -78,8 mnkr och slutar på ett resultat som visar ett underskott på -26,7 mnkr.

Invånare

Brukarundersökningar för 2022 visar fortfarande på goda resultat även om vissa håller en lite lägre nivå än tidigare. Föregående år har helhetsbedömningarna i brukarundersökningarna som genomförs av SKR och Socialstyrelsen visat på högre skattningar än riket, men utifrån senaste genomförda ligger Gislaved i nivå med riket.

Svårigheten med att rekrytera påverkar möjligheten att ge invånarna det stöd de behöver utifrån hur det har sett ut tidigare. Verksamheterna måste hela tiden utvecklas för att möta de förändrade behoven.

Medarbetare

Resultatet i medarbetarenkäten hamnade på totalvärde 81 där målvärdet var 75. Medarbetarna skattar dock arbetsbelastningen som hög, och möjligheten till utveckling som låg. En god arbetsmiljö är svår att uppnå utifrån svårigheten att rekrytera rätt kompetens inom alla områden. Att arbeta med utveckling är väsentligt för att kunna omhänderta de ökade behoven, men en svårighet att få till när resurser saknas. En strategi för detta måste tas fram.

Verksamhet

Utifrån en ansträngd ekonomisk situation i kombination med ökade behov i samhället har verksamheterna behövt göra förändringar och anpassningar för att hantera utvecklingen. Verksamheter har inför och under året förändrats för att möta behov. Ett HVB-hem och en gruppbostad har öppnats. Fler vård- och omsorgslägenheter har öppnats då färre personer än vanligt har flyttat ut. Införandet av HRM har lett till mer administrativ tid och mycket frustration.

Hållbar utveckling

Socialnämnden har ännu inte träffat samordnare utifrån kommunens strategi för hållbar utveckling. Detta förväntas ske i början på 2023. Strategin kommer ligga med i arbetet med planeringsdirektivet för 2024.

Utifrån resepoliticyn använder sig de verksamheterna primärt av förnybara bränslen eller hybrid-/elbilar.

Köksorganisationens förutsättningar att arbeta med ekologiska och lokalproducerade råvaror har påverkats av inflationen.

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat hamnar på -26,7 mnkr. Det är en klar förbättring gentemot det ingångsläge som var i början på året då prognosen visade på -78,8 mnkr. Nämnden bedriver mer verksamhet nu än i början på året, så alla områden har lyckats bra med att sänka sina kostnader i relation till det stöd och den hjälp som målgrupperna får. Under året har nämnden börjat planera för att arbeta mer förebyggande och utvecklande istället för reaktivt. Detta kommer att arbetas aktivt med under 2023.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budgetavvikelse 2022
Socialnämnden	378,6	-1 059,7	-681,1	-666,7	-654,4	-26,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

- Ökade svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa.
- Ökade svårigheter att hålla en god kvalitet i verksamheterna.
- Behov av att prioritera det förebyggande arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet
- Ökat behov av ekonomiska medel och personal för att inte riskera patientsäkerheten.
- Arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.
- Fortsätta arbetet med språkutvecklande arbetsplatser.

5.1.9 Tekniska nämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Tekniska nämnden ansvarar för den kommunala infrastrukturen och sköter det operativa arbetet inom kommunens miljövård. Tekniska nämnden är även kommunens trafiknämnd och väghållningsmyndighet. Tekniska nämnden ansvarar också för de uppgifter som kommunfullmäktige särskilt beslutar om.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Nämndens bedömning av de prioriterade kritiska kvalitetsfaktorerna så verksamheten har fungerat på ett bra sätt trots hög arbetsbelastning och periodvis hög sjukfrånvaro.

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att genom besparingar och effektivisering och trots stora kostnadsökningar på framförallt el och bränsle har en bra verksamhet bedrivits utan större påverkan för målgrupperna.

Resultatet för 2022 visar ett underskott på -2,9 mkr.

Invånare

Nämndens uppdrag är vinterväghållningen, leverera dricksvatten, rening av avloppsvatten, skötsel av allmänplatsmark park och gata har utförts. Uppdraget att utveckla kommunens mark pågår med flera nya detaljplaner.

Planteringarna i tätorterna har fått mycket uppskattning och mycket beröm har kommit in. Få negativa synpunkter på vinterväghållningen.

Det har varit en hel del översvämningar på grund av stora regnmängder vilket också orsakat en del skador.

Medarbetare

Tekniska har en hel del svårrekryterade yrkesgrupper, det har varit svårt att rekrytera, framförallt inom Mex. Personalen arbetar med grunduppdraget. Förvaltningen har och har haft en del vakanser, detta tillsammans med en del sjukfrånvaro har gjort att befintlig personal fått ta ett större ansvar.

Verksamhet

Vakanser och svårigheter att rekrytera har gjort att vi lagt ut några projekt eller delar av projekt på entreprenad.

Hållbar utveckling

Förvaltningen har gått över till ECOPAR i stället för diesel i fler arbetsmaskiner och fler är på väg in i systemet.

Smarta lösningar vad gäller spolning i toaletter med regnvatten och uppvärmning i den nya personalbyggnaden vid avloppsreningsverket i Gislaved. Förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen skapas. En viktig pusselbit är vinterväghållningen där nämnden prioriterar cykelvägar och bussgator. Vid köp av handverktyg köps allt fler batteridrivna.

Ekonomisk kommentar

Tekniska nämnden visar ett resultat på minus 2,9 mnkr gentemot budget. Underskottet är inom gata och park där volymökningar och ökade kostnader är orsakerna. De senaste åren har tekniska visat positiva resultat med hjälp av reavinster vid försäljning av mark samt vakanser. Även 2022 påverkar detta resultatet positivt.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Tekniska nämnden	116,7	-166,8	-50,1	-46,3	-47,2	-2,9

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer bli svårt att klara grunduppdraget på det sätt som tekniska nämnden har haft som viljeinriktning på grund av ekonomin. Tekniska nämnden har inte haft någon budgetkompensation för volymökningar, samt förändringar av redovisningsprinciperna, men har klarat att leverera positiva resultat genom att MEX-verksamheten har levererat relativt stora överskott genom åren.

5.1.10 Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Överförmyndaren ska bevaka underårigas, funktionsnedsattas och äldre personers rätt i samhället samt att se till att de som inte klarar sina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter får hjälp med detta.

Sammanfattning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att nämnden levererar sitt uppdrag med god kvalitet. Resultatet för 2022 visar ett överskott på + 0,3 mnkr. Resultatet beror mest på en ökad intäkt från brukarna och en minskad kostnad på grund av lägre övriga verksamhetskostnader i form av aktiviteter, representation årsavgifter.

Verksamhet

Handläggare utför granskning av ställföreträdares årsredovisningar, utöver detta görs utredningsarbete för att möjliggöra nämndbeslut och domstolsbeslut. Nämnden rekryterar och utbildar ställföreträdare för verksamheten, samt fattar beslut i de ärenden som inte handläggare har delegation till.

Ekonomisk kommentar

Resultatet beror på högre intäkter från brukare. Däröver beror överskottet även på att planerade utbildningsinsatser under året inte utförts som planerats och att representation och medlemsavgifter varit lägre än planerat.

Nämnd, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Justerad budget 2022	Budget-avvikelse 2022
Överförmyndarnämnd	1,0	-4,2	-3,2	-3,1	-3,5	0,3

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Uppdraget ska vara ideellt och lekmannamässigt. De framtida utmaningarna är att få tag i kvalificerade ställföreträdare.

En utveckling för överförmyndarnämnden är det beslut som tagits att från och med nästa mandatperiod ingå i den gemensamma överförmyndarnämnden i GGW.

5.2 Koncernbolag och stiftelser

5.2.1 Gislaveds Kommunhus AB

Org nr 559084-6191

Ordförande: Carina Johansson **Ägare:** Gislaveds kommun 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger **Antal ledamöter:** 5

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget skall i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Resultaträkning, moderbolaget

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	1 044	587	582
Rörelsens kostnader	-1 044	-726	-582
Rörelseresultat	0	-139	0
Finansiella intäkter	0	2 716	1 703
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	2 577	1 703
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	0	2 577	1 703
Investeringar, tkr	0	0	0
Nettoomsättning, tkr	0	582	582
Soliditet, %	0	98,0%	91,0%
Likviditet, %	0	906%	1004%
Balansomslutning	0	25 310	24 275

Resultaträkning, koncern

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	362 443	442 894	358 946
Rörelsens kostnader	-339 774	-425 197	-334 560
Rörelseresultat	22 669	17 697	24 386
Finansiella intäkter	65	483	108
Finansiella kostnader	-3 652	-7 077	-4 345
Resultat före skatt	19 082	11 103	20 149
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-2 559	-4 584
Årets resultat	19 082	8 544	15 565
Investeringar, tkr	0	0	0
Nettoomsättning, tkr	0	442 894	358 946
Soliditet, %	0	40,6%	41,5%
Likviditet, %	0	62%	154%
Balansomslutning	0	1 316 501	1 271 170

Sammantagen bedömning av resultat och effekter**Gislaveds Kommunhus AB, moderbolaget**

Gislaveds Kommunhus AB (moderbolag) har under 2022 delat ut 1 700 tkr i aktieutdelning till sin ägare Gislaveds kommun enligt beslut som tagits vid bolagets årsstämma i maj 2022.

Moderbolaget har fakturerat management fee till dotterbolagen motsvarande de tjänster som moderbolaget tillhandahåller. Dotterbolagen har under 2022 betalt in 2 716 tkr i aktieutdelning till moderbolaget.

Dotterbolagens lämnade aktieutdelning på 2 716 tkr utgör en del av moderbolagets resultat 2022 på 2 577 tkr, av detta föreslår styrelsen utdelning om 2 000 tkr till ägaren.

Gislaveds Kommunhus AB, koncernen

Koncernen omfattar bolagen Gislaveds Kommunhus AB, Gislaved Energi Koncern AB,

AB Gislavedshus, Enter Gislaved AB och Gisleorp Lokaler AB.

Resultat efter finansiella poster blev 11 103 tkr (20 149 tkr år 2021) för Gislaveds Kommunhus AB-koncernen och resultatet efter skatt och finansiella poster blev 8 544 tkr (15 565 tkr år 2021).

De ingående bolagens resultat efter finansiella poster:

- Moderbolaget, 2 577 tkr (inkl. utdelning från dotterbolagen, + 2 715 tkr)
- Gislaved Energi Koncern AB, 10 509 tkr
- AB Gislavedshus, 474 tkr
- Enter Gislaved AB, 26 tkr
- Gisleorp Lokaler AB, 232 tkr

Resultatet efter finansiella poster var enligt budget 19 mnkr vilket innebär att

resultatet blev 8 mnkr mindre än budget. Detta förklaras framförallt av resultatet för AB Gislavedshus redovisar ett resultat som är ca 6,3 mnkr sämre än budgeterad nivå vilket framförallt förklaras av ökade hyresbortfall samt ökade driftkostnader främst i form av uppvärmningskostnader och taxebundna kostnader.

Balansomslutningen i koncernen ökade med 45 mnkr och det egna kapitalet ökade med 7 mnkr. Soliditeten sjönk med 1,4 procentenheter till 40,6 procent. Den försämrade soliditetsnivån förklaras framförallt av att balansomslutningen har ökat.

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2022 har diskussioner och arbete startat i syfte att utveckla koncernens arbetssätt i ett tydligare koncernperspektiv och i ett hela-kommunen-perspektiv. Dels i syfte att följa ambitionerna som formulerades när koncernen bildades 2017 och dels i syfte att följa och möta den förändring som sker 1/1 2023 då ny nämnd- och förvaltningsorganisation träder i kraft. Förändringsarbetet innehåller bland annat koncerngemensamma arbetssätt i styr- och stödprocesser samt bedömning och utredning om fler verksamheter kan vara lämpliga att driva i bolagsform. Under året startade exempelvis en utredning i syfte att möjliggöra ett eventuellt bildande av fastighetsbolag samt renodling av bostadsuppdraget. Likaså förändrades de ekonomiska styrprinciperna för dotterbolagen och nya ägardirektiv beslutades. Under året gav kommunfullmäktige ett principiellt beslut om att ge möjlighet för Gislaveds Energikoncern AB att ingå i ett samägt aktiebolag tillsammans med ett privat bolag för att utveckla det som kallas Gislaveds Energipark.

Framtida utveckling

Under 2023 fortsätter utredningsarbetet avseende eventuellt fastighetsbolag samt renodling bostadsuppdraget. Detta är den största frågan inom koncernen under det kommande året och drivs med ambitionen att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut i frågan under hösten 2023.

Arbetet fortsätter även brett tillsammans med dotterbolagen för att identifiera fler potentiella utvecklingsområden. Bland kommer moderbolagets förmåga att driva koncerngemensamma frågeställningar och att stötta dotterbolagen att utvecklas och förstärkas. Styrelsen kommer tillsammans med VD arbeta fram en plan för fortsatta utvecklingsarbetet. Planen kan komma att sträcka sig över flera år men flera nya utvecklingsaktiviteter beräknas starta upp redan under 2023.

Möjligheten att använda Gislaveds kommunhus AB för att kunna köpa fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv ska utvärderas och utvecklas

5.2.1.1 AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

Ordförande: Björn Martinsson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB,100 %**Verkställande direktör:** Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7**Grunduppdrag**

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	175 171	184 882	172 257
Rörelsens kostnader	-165 375	-178 323	-163 016
Rörelseresultat	9 796	6 559	10 241
Finansiella intäkter	0	26	4
Finansiella kostnader	-3 000	- 6111	- 3 759
Resultat före skatt	6 796	474	6 486
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-323	-2 299
Årets resultat	6 796	151	4 187
Investeringar, tkr		116 278	126 154
Nettoomsättning, tkr		184 882	173 257
Soliditet, %		38%	39%
Likviditet, %		8%	130%
Balansomslutning		866 998	845 024

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets resultat på 474 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt har påverkats av hyreshöjningar, tillkommande fastigheter samt ökat hyresbortfall. Samtidigt har underhålls- och driftskostnaderna, främst i form av taxebundna kostnader, ökat. Även de finansiella kostnaderna ökar genom högre räntor.

Händelser av väsentlig betydelse

Sveriges riksdag har beslutat att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande efter årsskiftet 2021/22. Detta innebär att ansökningar som ankommer till länsstyrelsen efter den 31 december 2021 inte får beviljas. I samband med detta beslutades att ansökningar från storstadsregionerna skulle beviljas förtur. Gislavedshus har tre ansökningar om investeringsstöd hos länsstyrelsen avseende de båda nyproduktionerna i Smålandsstenar och Gislaved samt för projektet i Reftele. Alla dessa ansökningar beviljades investeringsstöd av Länsstyrelsen sent i december 2022. Det är dock fortfarande oklart när utbetalning av dessa stöd kommer att ske.

Utbetalning av Reftele är beroende av byggstart inom 12 månader och färdigställande inom 24 månader från fattat beslut.

Hållbarhet

Ett av bolagets övergripande mål är att värna miljön och bidra till en hållbar utveckling. Därför arbetar vi för låg energianvändning för värme och ventilation vid våra nyproduktioner och större renoveringar. Installation av IMD (individuell mätning) genomförs i samtliga lägenheter för att ge hyresgäster förutsättningar att följa sin varmvatten- och elförbrukning och samtidigt ge lägre kostnader.

Risk

Ränte- och finansieringsrisken bedöms vara låg baserat på bolagets låga belåningsgrad. Sannolikt kommer vi att se en ökad vakansgrad med anledning av kommunens befolkningsprognos. I dagsläget bedöms de politiska riskerna vara de största.

Framtida utveckling

I Reftele planeras byggnation av 18 nya lägenheter. Samtidigt planeras stamrenoveringar av det befintliga beståndet. Utöver detta så kommer bolaget för att fortsätta erbjuda ett tryggt och attraktivt boende, arbeta med boendeflytande, prioritera våra utemiljöer, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter och erbjuda fortsatt hög kundservice för våra kunder.

5.2.1.2 Enter Gislaved AB

Org nr 556661-9861

Ordförande: Niclas Palmgren **Ägare:** Gislaved kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Leif Österlind **Antal ledamöter:** 6

Grunduppdrag

Bolaget ska bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i, bedriva näringslivsverksamhet och för turism och besöksnäring. Bolaget har i uppgift att verka operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar och investeringar och därigenom näringslivets utveckling i kommunen. Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	8 422	8 248	8 138
Rörelsens kostnader	-8 422	-8 262	- 7640
Rörelseresultat	0	-14	498
Finansiella intäkter	0	40	7
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat före skatt	0	26	505
Bokslutsdispositioner	0	3	-123
Skatt	0	-10	-81
Årets resultat	0	19	301
Investeringar, tkr		0	0
Nettoomsättning, tkr		8 236	8 066
Soliditet, %		59,9	54,5
Likviditet, %		268,3	233,0
Balansomslutning		4 841	5289

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Prioriterade projekt som leder till stärkt konkurrenskraft, fler medarbetare med rätt kompetens och fler kommuninvånare är inom destination och besöksnäring, handel, service & fastighetsägare, kapitalanskaffning, gröna näringar och smart industri & digitalisering. Webbsidor, platsvarumärke och kommunikation har stuckit ut.

Vi utvecklar våra fokusområden, Technology, Market och Tourism samtidigt som vi genomför aktiviteter och projekt med samarbetspartners och näringslivsråd. Vårt arbetsområde finns inom:

Attraktivitet, Näringslivsutveckling, Handelsutveckling, Besöksnäring, och Kompetensförsörjning.

Vi har en väl fungerande dialog med våra partners i ett bra samarbetsklimat.

Händelser av väsentlig betydelse

En orolig omvärld som påverkar kostnader, inflation, ränta och energi. Framtagning av ny turismwebb.

Hållbarhet

Under året har det startats upp ett företagsnätverk med inriktning återanvändning av plastmaterial. Ett nätverk som har potential att omfatta GGW regionen. Transporter och laddning är områden vi deltar i.

Risk

Inga engagemang med särskild risk föreligger.

Framtida utveckling

Viktiga frågor är aktuella planeringsunderlag och strategiska markfrågor för etableringar, bostäder, infrastruktur, kraftförsörjning, kompetensförsörjning och attraktivitetshöjande investeringar. Det skapar positivitet och framtidstro. Den regionala utvecklingsstrategin RUS är en del i planeringen. Vi lägger fokus

på att utveckla besöksnäring, handel och med tillägget gröna näringar. Vi har även fokus på besöksnäring och destinationsutveckling, Digitalisering och nya plattformar för effektivt resursutnyttjande förstärks.

5.2.1.3 Gislaved Energi Koncern AB

Org nr 559079-2932

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaveds Kommunhus AB 100 %

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter: 7**

Grunduppdrag

Moderbolag/koncern

Koncernen har till föremål för sin verksamhet att bedriva energiproduktion och energidistribution, köp och försäljning av energi och energirelaterade produkter och tjänster samt annan därmed förenlig verksamhet. Vidare är föremålet att förvärva eller uppföra, äga, förvalta, hyra ut och överlåta erforderliga anläggningar och fastigheter samt infrastruktur för IT-kommunikation.

Gislaved Energi Koncern AB

Bolaget har tidigare tillförts 10 mnkr i aktieägartillskott för att möjliggöra IT-infrastruktur för de medborgare i Gislaveds kommun som inte har samma möjlighet till IT-infrastruktur som övriga kommuninvånare. Dialog har under året fortsatt att föras i olika omgångar med nationella nätägare om det stöd som finns att söka. Bidraget är öppet för både fiberföreningar och de marknadsaktörer som har fiberutbyggnad i sitt affärskoncept. Stöd utbetalas dock inte till en enskild individ.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	171 494	265 019	188 413
Rörelsens kostnader	-159 673	-254 074	-175 624
Rörelseresultat	11 821	10 945	12 789
Finansiella intäkter	65	416	97
Finansiella kostnader	-542	-852	-525
Resultat före skatt	11 344	10 509	12 362
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	-2 136	-2 007
Årets resultat	11 344	8 373	10 355
Investeringar, tkr		21 271	21 553
Nettoomsättning, tkr		257 904	186 504
Soliditet, %		43,9	45,0
Likviditet, %		106	161
Balansomslutning		409 640	387 176

Samman tagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Moderbolag/koncern

Resultat efter finansiella poster och skatt för koncernen uppgick till 8 373 tkr. Utdelning till Gislaveds kommunhus AB föreslås ske med 2 097 610 kr.

Händelser av väsentlig betydelse

Slutredovisning har genomförts för två projekt där privat nätägare erhållit slutlig utbetalning av stöd för projekten.

Hållbarhet

Moderbolag/koncern

Dotterbolagen är certifierade enligt ISO14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande revision har genomförts med bra resultat. Bolagen arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energianvändning.

Risk

Moderbolag/koncern

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, t.ex. kundkreditrisker, ränterisker, marknadsrisker vid elhandel samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser etc. Koncernen följer en upprättad finanspolicy i syfte att begränsa de finansiella riskerna samt en upprättad riskpolicy för elhandelsverksamheten i syfte att begränsa marknadsriskerna.

Framtida utveckling

Moderbolag/koncern

Koncernen ska i sin fortsatta verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar till kunderna. Koncernens fortsätter att tillsammans med dotterbolagen främja utvecklingen av ett hållbart samhälle.

5.2.1.4 Gisleorp Lokaler AB

Org nr: 556090-7734

Ordförande: Björn Björkman **Ägare:** Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Malin Larsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Gisleorp lokalers uppdrag är att inom kommunen uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheterna samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway. Bolaget ska kunna erbjuda en variation av lokaler. Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	6 312	6 322	6 086
Rörelsens kostnader	-5 260	-5 976	-5 228
Rörelseresultat	1 052	346	858
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-110	-114	-62
Resultat före skatt	942	232	796
Bokslutsdispositioner	580	580	30
Skatt	-314	-208	-178
Årets resultat	1 208	604	648
Investeringar, tkr		2 731	1 114
Nettoomsättning, tkr		6 322	6 086
Soliditet, %		57	57
Likviditet, %		33	33
Balansomslutning		35 458	35 255

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets resultat på 232 tkr före bokslutsdispositioner och skatt har påverkats av underhållsåtgärder och ökade driftskostnader främst i form av taxebundna kostnader.

Händelser av väsentlig betydelse

Under mars hade Mark- och miljödomstolen sammanträde i Folkets hus i Gislaved men ännu inget avgörande i domstolen kring tillståndet.

Hållbarhet

Valet av uppvärmningssystem i fastigheterna har störst betydelse i bolagets hållbarhetsarbete. Fastigheten Munin 19 värms med fjärrvärme, Lövås 8:5 och Stubbakull 2:20 med bergvärme.

Risk

Riskerna i Gisleorp Lokaler AB är av olika slag. Kortsiktigt finns en ekonomisk risk att hyresgäster inte betalar hyran enligt avtal. Långsiktigt är den största risken att motorbanan inte kan överleva på grund av att myndigheter begränsar verksamheten.

Framtida utveckling

Villkoren i tillståndet från Mark- och miljödomstolen kommer ha mycket stor betydelse för bolagets verksamhet.

5.2.2 Stiftelsen Isabergstoppen

Org nr 828500-3003

Ordförande: Marina Josefsson **Ägare:** Gislaveds Kommun 90,74%, Gnosjö Kommun 9,26%

Verkställande direktör: Louise Söderlund **Antal ledamöter:** 11

Grunduppdrag

Isaberg Mountain Resort är en sport- och konferensanläggning som erbjuder utomhusupplevelser året runt. Det unika ligger i den vackra utomhusupplevelsen i vårt naturreservat i form av äventyrliga aktiviteter, boende och konferens, som tillfredsställer en bred målgrupp.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	100 479	102 910	91 634
Rörelsens kostnader	-70 369	-72 927	-61 128
Rörelseresultat	30 110	29 983	30 506
Finansiella intäkter	50	293	145
Finansiella kostnader	-160	-220	-133
Resultat före skatt	30 000	30 056	30 518
Bokslutsdispositioner	0	-8 647	-9 376
Skatt	0	-4 169	-4 391
Årets resultat	30 000	17 240	16 751
Investeringar, tkr			
Nettoomsättning, tkr		97 358	90 792
Soliditet, %		70	63
Likviditet, %			
Balansomslutning		165 166	145 341

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Totalt fick Stiftelsen ihop 97 500 skidpassdagar. Danskarna som normalt står för 65% uteblev helt p.g.a. Covid19 och stängda gränser. Våren fylldes av svenska gäster och en större ökning av skolklasser. Omsättningen ökade jämfört med förra året och beläggningen under juli var närmare 100%, medan bokningarna avtog något under augusti och september.

Händelser av väsentlig betydelse

Satsningen på MTB-destinationen Isaberg faller väl ut under våren och sommaren och vår liftburna cykling med flowleder nedför berget är mycket uppskattad av gästerna. En ny aktivitet är nordens största pumptrack. Detaljplanearbetet pågår och beräknas vara klart till februari 2023.

Hållbarhet

Fortsatt jobbar vi med att gå över på elektrifierade fordon, samt att utöka publika laddpunkter på vår anläggning. Underhåll i skog och mark är viktigt för att skapa en attraktiv ledstruktur.

Risk

Milda vintrar framöver som gör att vi inte kan bedriva en skidanläggning. Därefter kommer skenande el- och byggkostnader som direkt påverkar vår lönsamhet.

Framtida utveckling

Detaljplanen ger oss möjligheter att investera i ett sportcenter med personalutrymmen och gästservicelokaler. Under året kommer vi att renovera köket på restaurang Höganloft och förhoppningsvis bygga ett konstsnöspår.

5.2.3 Stiftelsen Torghuset

Org nr 828500-5321

Ordförande: Annette Rehn **Ägare:** Gislaveds kommun 75%, Övriga 25%

Verkställande direktör: Anette Josefsson **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Stiftelsen äger och förvaltar fastighet med lokaler i Smålandsstenar. Uthyrning sker till fasta hyres-gäster och tillfälliga arrangemang. Ändamålet är att hyra ut lokaler, bedriva nöjes-, kultur- och fritidsverksamhet för sådan verksamhet. Verksamheten ska rikta sig till kommunens invånare men även till dem som besöker vår kommun.

Resultaträkning

tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Rörelsens intäkter	5628	5686	5238
Rörelsens kostnader	-5435	-5755	-4780
Rörelseresultat	193	-69	458
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-103	-148	-95
Resultat före skatt	90	-217	363
Bokslutsdispositioner	0	0	0
Skatt	0	0	0
Årets resultat	90	-217	363
Investeringar, tkr			
Nettoomsättning, tkr		3 391	2 744
Soliditet, %		negativ	negativ
Likviditet, %		617	572
Balansomslutning		7 183	7 473

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Kostnaderna för inköp har ökat vilket vi inte har kompenserat för. Prisjusteringar kommer att göras inför 2023. Omkostnader och underhållskostnader har ökat, även marknadsföringskostnaderna. Vi har fått färre bidrag 2022, inget omställningsstöd t.ex.

Händelser av väsentlig betydelse

Början av året präglades av pandemin. Sedan har bokningarna ökat och vi har haft ca 25 000 besökare mot 12 000 förra året. Den fasta personalen har utökats med en it-tekniker. En person från den ordinarie personalen har slutat vilket har inneburit vissa utmaningar. Som ett led i att effektivisera administrationen har vi bytt ekonomisystem och kassasystem. Vårt avtal gällande Turistbyrå har sagts upp av bolaget Enter.

Hållbarhet

Vi använder oss av Returpack och vi handlar lokalt. Under året har vi gått från uppvärmning med gas till fjärrvärme.

Risk

Det ekonomiska läget gör ev. att man inte väljer att lägga pengar på nöje och kultur.

Framtida utveckling

Utvecklingen med konceptet upplevelser, mat och dryck fortsätter. Vi vill hitta nya sätt att använda biografen för dator/Tv-spel. Samarbete med andra aktörer fortsätter. Arbetet med att planera innergården pågår. Upprustning av fastigheten och utbyte av inventarier kommer att fortsätta. Kök våning 2 kommer att bytas våren 2023.

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

1(19)

Årsredovisning

för räkenskapsåret 2022 01 01 - 2022 12 31

Styrelsen och verkställande direktören för AB Gislavedshus avger härmed följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2-6
Resultaträkning	7
Balansräkning	8-9
Rapport över förändringar i eget kapital	10
Kassaflödesanalys	11
Tilläggsupplysningar	
Redovisningsprinciper m.m.	12-14
Noter	14-19

Styrelsens säte: Gislaved kommun

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Handwritten notes and signatures in blue ink, including the letters 'W', 'du', and 'K'.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

AB Gislavedshus ägs till 100% av Gislaveds Kommunhus AB som är ett helägt av Gislaveds kommun.

Ägardirektiv i sammandrag

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget har också samhällsansvar med syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Bolaget ansvarar för att

- främja bostadsförsörjning inom kommunen genom att förvärva, bebygga, och förvalta bostadslägenheter,
- anpassa nyproduktion av bostadslägenheter utifrån marknadens efterfrågan och behov,
- erbjuda en variation av bostäder,
- erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande,
- utveckla Gislaveds kommuns tätorter i samverkan med kommunens aktörer,
- underhålla, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter,
- bidra till integration och mångfald.

Vår vision

Tillsammans ska vi erbjuda ett tryggt och attraktivt boende.

Vår affärsidé

Detta vill vi åstadkomma

Tillsammans och med kunden i fokus erbjuder vi trygga och attraktiva boenden som möter hyresgästernas krav på god service till konkurrenskraftiga hyror och ett varierande boende i hela kommunen. Förvaltning och utveckling av bostäder samt lokaler sker så vi långsiktigt värnar miljön och bidrar till en hållbar utveckling. Förvaltning av verksamhetslokaler sker på flexibelt och kostnadseffektivt sätt.

Genom att

- Vi är lyhörda för hyresgästernas behov och genom våra team och engagerad personal ger hyresgästerna hög service och trygghet i sitt boende.
- Vi tar till vara på digitaliseringens möjligheter och erbjuder ytterligare möjligheter för hyresgästerna för att underlätta vardagen. Det ger också möjlighet till verksamhetsutveckling.
- Erbjuder hållbara boenden som bidrar till hållbar utveckling för hela Gislaveds kommun: vid förvaltning, utveckling och nyproduktion av bostäder och lokaler väljer vi de alternativ som långsiktigt värnar miljön och bidrar till en hållbar utveckling. Aktivt arbete med våra utemiljöer bidrar till ökad trygghet, attraktivitet och trivsel för våra hyresgäster och besökare.
- Varje beslut grundar sig i en affärsmässighet och att vi använder effektiv och minskad resursanvändning för framtida generationer. Genom kompetensutveckling av våra medarbetare håller vi oss uppdaterade om vad som händer i vår bransch och i vår omvärld.

Vår värdegrund

På Gislavedshus anser vi att jämställdhet och mångfald bidrar till vår verksamhetsutveckling. Mötet mellan människor med olika bakgrund och erfarenheter ger upphov till kreativa tankar och idéer och samspelet kan utveckla såväl vår verksamhet som våra medarbetare. *H*

Handwritten signatures and initials in blue ink.

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

3(19)

Vi tycker att

- mångfald är en styrka och vi värdesätter olikheter.
- vårt företag är en arbetsplats som alla kan känna stolthet över.
- Gislavedshus ska vara ett attraktivt alternativ när kvinnor och män med olika bakgrund och erfarenheter väljer arbetsplats och arbetsgivare.
- vår arbetsplats ska vara fri från trakasserier och diskriminering.

Vårt varumärke

Hemma.

Övergripande mål i fyra perspektiv

- Nöjda kunder.
- Värna miljön och bidra till en hållbar utveckling.
- Nöjda medarbetare.
- Sund ekonomi.

Bostadssituationen

Bolaget har under året i genomsnitt haft 99% (99%) av lägenhetsbeståndet på 2 377 lägenheter uthyrt. Beståndet av 150 lokaler har varit uthyrda till 56% (56%).

Gislavedshus har haft samtliga lägenheter uthyrda förutom den omflyttningsvakans som uppstår. För att underlätta för näringslivet att anställa rätt personal beviljar vi förtur i bostadskön för personer som fått anställning i Gislaveds kommun och som har ett pendlingsavstånd på minst 10 mil enkel resa. Vi beviljar även förtur av medicinska skäl när det befintliga boendet inte är lämpligt, ett läkarintyg bifogas ansökan. Under 2022 ledde förturssystemet till 66 nya hyreskontrakt, varav 44 via näringslivsförtur.

Prognosen när det gäller befolkningen i Gislaveds kommun pekar på en svag minskning för 2023. Andelen äldre kommer att öka samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder kommer att minska, vilket leder till nya utmaningar för bolaget. Att skapa sysselsättning och samtidigt arbeta för ökad integration blir en allt viktigare fråga. Det genomförs många aktiviteter av både offentliga aktörer och civilsamhället runt om i kommunen för att möta denna utmaning.

Av det totala antalet bostäder i kommunen ägs ca 17% av bolaget.

Gislavedshus är i stort sett det enda fastighetsbolag som producerat hyresrätter i Gislaved kommun de senaste 25 åren. Under 2022 färdigställdes 24 nya lägenheter på Skomakargärdet i Gislaved. Dessutom planeras nybyggnation av ytterligare 18 lägenheter i Reftele.

Bolaget planerar att även i fortsättningen ta ansvar för att hjälpa till att tillgodose kommunens behov av förnyelse av bostadsbeståndet där det är affärsmässigt motiverat. Detta är nödvändigt för att kommunen ska fortsätta att utvecklas.

Uthyrning

För att behålla sin plats i bostadskön krävs att den sökande loggar in på *Mina sidor* inom ett 12-månaders intervall. Detta system ger en tydligare bild av hur många som söker lägenhet. Vid årsskiftet uppgick bostadskön till 3 937 personer, varav 1 392 personer som inte bor hos Gislavedshus idag.

Gislavedshus hemsida är det viktigaste redskapet i kommunikationen med nuvarande och framtida hyresgäster. Via *Mina sidor* kan hyresgästerna bland annat göra felanmälan och kontrollera sitt hyressaldo. Funktionaliteten under *Mina sidor* förbättras ständigt för att förenkla för hyresgästerna. Det är därför centralt att användarna håller sina personuppgifter uppdaterade.

AB Gislavedshus

4(19)

Org nr 556053-5204

På hemsidan publiceras de lägenheter som blir lediga. Alla som står i bostadskön kan göra en intresseanmälan på dessa lägenheter. Gislavedshus har en prenumerationstjänst som innebär att den sökande får ett mail när en lägenhet som uppfyller de önskemål som lagts in under Mina sidor blir ledig. Varje sökande kan ha upp till tre intresseanmälningar aktiva samtidigt. Lägenhet tilldelas den sökande som stått längst i kön och uppfyller kraven enligt uthyrningspolicyn.

Söktrycket på de lägenheter som är publicerade har generellt sjunkit under 2022 jämfört med tidigare år men varierar beroende på lägenhetens storlek och ort. Intresset är störst för fyrarumslägenheter i Gislaved med ca 60 sökande per lägenhet. Den genomsnittliga kötiden för att få en lägenhet hos Gislavedshus är 849 dagar.

Hyresförändringar

Vid förhandling den 15 december 2021 träffades ett ettårsavtal om att samtliga lägenhetshyror skulle höjas med 1,95% med undantag för nyproduktionerna som höjs med 0,95% vid årsskiftet 2022.

Förvaltning

Förvaltningskapital

Det bokförda värdet av bolagets byggnader och mark uppgår till 848 Mkr (759 Mkr). Fastigheterna är fullvärdesförsäkrade. Maskiner och inventarier är försäkrade till betryggande värden.

Fastighetsbestånd

Per 31 december förvaltade bolaget totalt 3 184 uthyringsenheter, varav 2 377 bostadslägenheter och 150 lokaler, resterande enheter är garage och carportar.

Ytan för bostäder och lokaler uppgår till 155 426 kvm respektive 17 317 kvm.

Fastighetsinköp

Inga inköp har genomförts under året.

Fastighetsförsäljningar

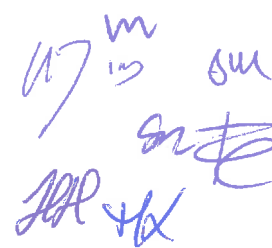
Inga försäljningar har genomförts under året.

Ny- och ombyggnation

Under 2022 färdigställdes det nya området Skomakargärdet i Gislaved som består av totalt 24 st marklägenheter. Dessa fördelas på två lägenheter med ett rum och kök, tio lägenheter med två rum och kök, elva lägenheter med tre rum och kök samt en lägenhet med fyra rum och kök. Inflyttning skedde i juni och juli 2022.

Viktiga händelser under räkenskapsåret

Sveriges riksdag har beslutat att avveckla investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande efter årsskiftet 2021/22. Detta innebär att ansökningar som ankommer till länsstyrelsen efter den 31 december 2021 inte får beviljas. I samband med detta beslutades att ansökningar från storstadsregionerna skulle beviljas förtur. Gislavedshus har tre ansökningar om investeringsstöd hos länsstyrelsen avseende de båda nyproduktionerna i Smålandsstenar och Gislaved samt för projektet i Reftele. Alla dessa ansökningar beviljades investeringsstöd av Länsstyrelsen sent i december 2022. Det är dock fortfarande oklart när utbetalning av dessa stöd kommer att ske. Utbetalning av Reftele är beroende av byggstart inom 12 månader och färdigställande inom 24 månader från fattat beslut.

AB Gislavedshus

5(19)

Org nr 556053-5204

Ekonomi

Flerårsöversikt	2022	2021	2020	2019	2018
Hyresintäkter (tkr)	181 881	169 839	166 603	164 743	162 147
Resultat efter finansiella poster (tkr)	474	6 486	14 632	12 812	21 353
Räntetäckningsgrad (%)	108%	273%	495%	385%	273%
Avkastning på eget kapital (%)	0,1%	2,0%	4,6%	4,7%	6,5%
Balansomslutning (tkr)	866 998	845 024	700 029	658 802	645 502
Soliditet (%)	38%	39%	46%	47%	47%
Antal anställda	43	38	39	38	36

För definitioner av nyckeltal, se not 21.

Framtida möjligheter och risker

Möjligheter

Moms

EU-kommissionen har förslagit att släppa på det gemensamma regelverket och överlåta åt medlemsländerna att sätta moms nivåerna på ett antal varor och tjänster, däribland bostadshyror. Parterna på hyresmarknaden arbetar för att Sverige ska tillämpa en reducerad moms på bostadshyror, som med full avdragsrätt för ingående moms skulle gynna investeringar i ny- och ombyggnad samt underhåll av hyresbostäder.

Underhållsplan 2022-2035

Arbetet med upprustning av äldre bostäder har pågått sedan i mitten av 2000-talet men mycket återstår.

Risker

Ränterisk

Ränterisken har på grund av den kraftigt stigande inflationen ökat. Vår belåningsgrad är dock relativt låg, 49% beräknat på bokfört värde och 26% på beräknat marknadsvärde. Ränteavdragsbegränsningen som infördes under 2019 kommer eventuellt att påverka bolaget om 4-6 år.

Finansiering

Risken att kreditinstitut inte vill låna ut till bolaget bedöms som låg, bland annat med tanke på den låga belåningsgraden. Även vid de nyupplåningar som kommer att ske under de närmaste åren bedöms risken som låg.

Vakanser

Vakansgraden ligger fortsatt på en låg nivå men då söktrycket på lägenheter sjunkit under året finns risk för ökade vakanser jämfört med tidigare år.

Politiska risker

Hyresmarknaden påverkas stort av olika politiska beslut. Bostadssubventioner vid nybyggnation, räntebidrag, beskattning av bostäder, regler för hyressättning och ränteavdragsbegränsning är några av de beslut som påverkar företaget. Många gånger har Sverige dessutom valt att införa hårdare regler än vad EU-direktiven stipulerar. Detta visar att kommunala bostadsbolag måste hålla en hög beredskap för politiska beslut.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including the name "M. Sjö" and other illegible marks.

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

6(19)

Förslag till resultatdisposition (kronor)

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel

Balanserat resultat	242 901 872
Årets resultat	151 509
	243 053 381
disponeras så att	
till moderbolaget utdelas 2,46 kronor/aktie	202 950
i ny räkning överföres	242 850 431
	243 053 381

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därför försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2-3 st (försiktighetsregeln)

10/15 YU
sn
AH YK

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

7(19)

Resultaträkning

	Not	2022 01 01 -2022 12 31	2021 01 01 -2021 12 31
Nettoomsättning			
Hysesintäkter	1	181 881	169 839
Övriga rörelseintäkter	7	3 001	3 418
Summa nettoomsättning		184 882	173 257
Fastighetskostnader			
Driftskostnader		-76 891	-73 868
Underhållskostnader		-47 325	-34 527
Fastighetsskatt		-3 874	-3 866
Avskrivningar	6	-28 336	-24 593
Nedskrivningar	9	0	-7 000
Summa fastighetskostnader		-156 426	-143 854
Centala administrationskostnader			
Avskrivningar	6	-46	-51
Övriga kostnader		-21 851	-19 111
Summa centrala administrationsomkostnader		-21 897	-19 162
Rörelseresultat	2-5	6 559	10 241
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		26	4
Räntekostnader och liknande resultatposter		-6 111	-3 759
		-6 085	-3 755
Resultat efter finansiella poster		474	6 486
Resultat före skatt		474	6 486
Aktuell skatt	8	-323	-2 299
Årets resultat		151	4 187

17 m ju
15
Allt OK

AB Gislavedshus

8(19)

Org nr 556053-5204

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Förvaltningsfastigheter	9	847 670	759 351
Maskiner och inventarier	10	1 531	1 251
Pågående nybyggnation och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	11	7 311	32 491
		856 512	793 093
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	441	405
		441	405
Summa anläggningstillgångar		856 953	793 498
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Varulager m.m.</i>			
Råvaror och förnödenheter		1 360	554
		1 360	554
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Hysesfordringar		976	752
Aktuella skattefordringar		2 385	678
Övriga fordringar		0	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 911	2 288
		6 272	3 727
<i>Kassa och bank</i>	13	2 413	47 245
Summa omsättningstillgångar		10 045	51 526
SUMMA TILLGÅNGAR		866 998	845 024

17/15
App 4/15

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

9(19)

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	14	8 250	8 250
Reservfond		68 593	68 593
Uppskrivningsfond		6 753	7 873
		83 596	84 716
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat	15	242 902	237 691
Årets resultat		151	4 187
		243 053	241 878
Summa eget kapital		326 649	326 594
<i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	16	16 988	16 299
		16 988	16 299
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	17	417 857	462 857
		417 857	462 857
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		16 735	22 091
Skulder till koncernbolag		7 921	3 930
Övriga skulder	18	66 297	1 901
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	14 551	11 352
		105 504	39 274
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		866 998	845 024

Ankom: 2023-02-15 Ärende: KS.2022.63 Handling: 1243864

Handwritten notes and signatures in blue ink, including initials like "W", "DM", "SN", and "JAP".

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

10(19)

Rapport över förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2021-01-01	8 250	68 593	8 993	218 099	18 549	322 484
<i>Resultatdisposition enligt beslut av årsstämma</i>						
- balansering i ny räkning				18 549	-18 549	0
- lämnad utdelning				-77		-77
Upplösning uppskrivningsfond			-1 120	1 120		0
Årets resultat					4 187	4 187
Utgående balans 2021-12-31	8 250	68 593	7 873	237 691	4 187	326 594
<i>Resultatdisposition enligt beslut av årsstämma</i>						
- balansering i ny räkning				4 187	-4 187	0
- lämnad utdelning				-96		-96
Årets resultat					151	151
Upplösning uppskrivningsfond			-1 120	1 120		0
Utgående balans 2022-12-31	8 250	68 593	6 753	242 902	151	326 649

Handwritten notes and signatures:
W
15
yml
sm
H
H

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

11(19)

Kassaflödesanalys

	2022 01 01 -2022 12 31	2021 01 01 -2021 12 31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	6 559	10 241
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	28 382	24 644
Nedskrivningar	0	7 000
Resultat vid försäljning/utrangeringar av anläggningstillgångar	113	1 989
	35 054	43 874
Resultat vid försäljning av kortfristiga placeringar	0	0
Erhållen ränta	26	4
Erlagd ränta	-6 111	-3 759
Betald inkomstskatt	-1 341	-2 632
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	27 628	37 487
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av varulager	-806	46
Förändring av rörelsefordringar	-838	3 292
Förändring av rörelseskulder	66 230	-3 782
Kassaflöde från den löpande verksamheten	92 214	37 043
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-91 914	-138 392
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-36	-14
Förändring av kortfristiga placeringar	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-91 950	-138 406
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Ökning av långfristiga skulder	-45 000	145 000
Utbetald utdelning	-96	-77
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-45 096	144 923
Årets kassaflöde	-44 832	43 560
Likvida medel vid årets början	47 245	3 685
Likvida medel vid årets slut	2 413	47 245

Handwritten notes and signatures:
15
4/12

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Ersättning till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och sjukvård. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld när det finns legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättning efter avslutad anställning

I bolaget förekommer uteslutande pensionsplaner som hanteras som avgiftsbestämda planer. Det finns inga övriga väsentliga avtal som innebär ersättningar efter avslutad anställning än vad som faller inom ramen för kollektivavtal eller gängse praxis för ledande befattningshavare.

Redovisning av leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Se vidare not 2.

Företagets uthyrning av bostäder och lokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden. Se not 1 Hyresintäkter.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Aktuell skatt, liksom förändring av uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträngeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponenten aktiveras.

Utgifter för löpan de reparation och underhåll redovisas som kostnad.

Bokföringsmässig vinst eller förlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "LJ", "M", "YAM", "S", "E", "H", and "Hix".

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

13(19)

Följande avskrivningstider tillämpas:

Förvaltningsfastigheter

- Stomme	80 år
- Tak	25-40 år
- Fönster	40 år
- Fasad	30-50 år
- Stammar	40 år
- Hissar	40 år
- Övrigt	25-50 år
- Markanläggningar	20 år
- Mark	0 år
Maskiner och inventarier	3-5 år

Nedskrivning av icke finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgång minskat i värde görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om en återföring bör göras.

Statliga stöd

Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens redovisade värde.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Dessa redovisas i balansräkningen när bolaget blir part genom avtalsmässiga villkor och tas bort när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs eller förpliktelser har reglerats eller på annat sätt upphört.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Posten består av andelar i ekonomiska föreningar. Innehavet innehas på lång sikt.

Varulager

Varulagret värderas med tillämpning av först-in först-ut principen till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen efter avdrag för inkurans.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Avsättningar

Företaget gör en avsättning när det finns en legal eller informell förpliktelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

[Handwritten signatures and initials]

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

14(19)

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Dokumenterade säkringar av bolagets räntebindning (säkringsredovisning)

Säkringsredovisningen avbryts om:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs avvecklas eller löses in.
- säkringsrelationen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning.
- eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Uppskattningar och bedömningar

Företaget har genomfört en intern marknadsvärdering av bolagets fastigheter. Värderingen bygger på en ettårig avkastningskalkyl och är baserad på faktiska hyresintäkter, marknadsanpassade schabloner avseende kostnader för drift- och underhållskostnader. Varje fastighet har därefter värderats individuellt efter ett bedömt marknadsmässigt avkastningskrav som varierar mellan 6 och 9%.

Noter till resultaträkningen

	2022	2021
Not 1 Hyresintäkter		
Grundhyror		
- bostäder	145 094	133 522
- lokaler	18 921	18 513
- övriga objekt	2 669	2 605
	166 684	154 640
Hyresbortfall		
- bostäder	-5 041	-3 472
- lokaler	-1 476	-1 426
- övriga objekt	-229	-249
	-6 746	-5 147
Bränsleavgifter	21 943	20 346
Summa hyresintäkter	181 881	169 839
Hyresavtal bostäder löper med tillsvidarekontrakt med en uppsägningstid om 3 månader. Lokalhyresavtal löper med indexreglerade kontrakt på maximalt 5 år.		
Not 2 Operationella leasingavtal		
Företaget har ingått följande väsentliga leasingavtal vilka redovisas som operationella leasingavtal:		
- bilar		
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	653	264
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal		
Ska betalas inom 1 år	566	645
Ska betalas inom 2-5 år	801	1 739
	1 367	2 384

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "M7", "M", "JM", "13", "S", "4X", and other illegible marks.

AB Gislavedshus

15(19)

Org nr 556053-5204

	2022	2021
Not 3 Anställda och personalkostnader		
<i>Medelantalet anställda</i>	42	38
<i>varav män</i>	81%	79%
<i>Löner och andra ersättningar</i>		
Styrelse och verkställande direktör	1 215	1 153
Övriga anställda	18 538	16 458
	19 753	17 611
<i>Pensions- och övriga sociala kostnader</i>		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	171	242
Pensionskostnader för övriga anställda	1 074	898
Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal	6 275	5 670
	7 520	6 810
<p>VD:s anställningsavtal följer bolagets arbetsgivarorganisation, Fastigos, rekommendationer, vilket innebär att VD erhåller 12 månadslöner vid uppsägning från bolagets sida.</p>		
<i>Könsfördelning bland ledande befattningshavare</i>		
Andel kvinnor i styrelsen	14%	14%
Andel män i styrelsen	86%	86%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	40%	29%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	60%	71%
Not 4 Arvode till externa revisorer		
PwC		
Revisionsuppdraget	175	92
Skatterådgivning	377	94
	552	186
Not 5 Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	10%	7%
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	0%	0%
Not 6 Avskrivningarnas fördelning per funktion		
Fastighetskostnader	-28 336	-24 593
Central administration och marknadsföring	-46	-51
	-28 382	-24 644
Not 7 Övriga intäkter		
Ersättning från hyresgäster för reparationer	854	879
Försäkringsersättningar	544	466
Återvunna kundförluster	195	208
Resultat vid avyttring maskiner och inventarier	0	254
Arbetsmarknasbidrag	756	666
Övrigt	652	945
	3 001	3 418

47 MW Jm
13 ant
2024 HX

AB Gislavedshus

16(18)

Org nr 556053-5204

	2022	2021
Not 8 Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	-2 030
Justering avseende tidigare år	365	-602
Förändring uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-688	333
Redovisad skatt	-323	-2 299
Avstämning av effektiv skattesats		
Redovisat resultat före skatt	474	6 486
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (20,6% resp. 20,6%):	-98	-1 336
Skatteeffekt av:		
Avdragsgilla ej bokförda kostnader	1 691	2 109
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-1 169	-2 803
Ej utnyttjat underskottsavdrag	-424	0
Justering avseende tidigare år	365	-602
Förändring uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-688	333
Redovisad skatt	-323	-2 299
Årets skattekostnad i %	68,1%	35,4%

Nominell skattesats för svenska aktiebolag utgör för år 2022 20,6% (20,6% för år 2021).

Upplysningar om uppskjuten skatteskuld

Redovisad uppskjuten skatteskuld avser temporär skillnad mellan bokförd avskrivning och skattemässig avskrivning på bolagets fastigheter.

Noter till balansräkningen

	2022-12-31	2021-12-31
Not 9 Förvaltningsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärden	1 151 606	1 028 791
Årets anskaffningar	116 278	126 154
Årets försäljningar/utrangeringar	-715	-3 339
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 267 169	1 151 606
Ingående avskrivningar	-408 353	-386 743
Årets avskrivningar	-26 726	-22 960
Årets försäljningar/utrangeringar	602	1 350
Utgående ackumulerade avskrivningar	-434 477	-408 353
Ingående uppskrivningar	26 098	27 218
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-1 120	-1 120
Utgående ackumulerade uppskrivningar	24 978	26 098
Ingående nedskrivningar	-10 000	-3 000
Årets nedskrivningar	0	-7 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-10 000	-10 000
Redovisat värde	847 670	759 351

AB Gislavedshus

17(19)

Org nr 556053-5204

Marknadsvärde

Beräknat marknadsvärde	1 609 902	1 578 328
------------------------	-----------	-----------

Bolaget har genomfört en intern marknadsvärdering av bolagets fastigheter. Varje fastighet har värderats individuellt efter ett bedömt marknadsmässigt avkastningskrav. Se Uppskattningar och bedömningar under Redovisningsprinciper.

	2022-12-31	2021-12-31
Not 10 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	12 975	13 640
Årets anskaffningar	816	621
Försäljningar/utrangeringar	-395	-1 286
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 396	12 975
Ingående avskrivningar	-11 724	-12 446
Försäljningar/utrangeringar	395	1 286
Årets avskrivningar	-536	-564
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 865	-11 724
Redovisat värde	1 531	1 251
Not 11 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	32 491	20 874
Under året nedlagda kostnader	91 098	137 771
Aktiveringar under året	-116 278	-126 154
Redovisat värde	7 311	32 491
Not 12 Andra långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående anskaffningsvärden	405	391
Förändringar under året	36	14
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	441	405
Redovisat värde	441	405
Not 13 Kassa och bank		
Kassabehållning	3	14
Koncernkonto (limit 100 Mkr resp. 100 Mkr)	0	46 325
Övriga bankmedel	2 410	906
Redovisat värde	2 413	47 245

Koncernkonto utgör i juridisk mening en fordran på Gislaveds kommun. De regelverk som styr koncernkontot är av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinarie bankkonto.

Not 14 Antal aktier och kvotvärde

Bolagets aktiekapital är fördelat på 82 500 aktier med ett kvotvärde om 1,00 kr/aktie. Samtliga aktier har en röst och berättigar innehavaren till samma proportion av tillgångar och vinst och ger lika rätt till utdelning.

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

18(19)

	2022-12-31	2021-12-31
Not 15 Disposition av vinst eller förlust		
Förslag till resultatdisposition		
Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel		
Balanserat resultat	242 902	237 691
Årets resultat	151	4 187
	243 053	241 878
disponeras så att		
till aktieägaren utdelas (2,46 kr/aktie resp. 1,16 kr/aktie)	203	96
i ny räkning överföres	242 850	241 782
	243 053	241 878
Not 16 Uppskjuten skatteskuld		
Uppskjutna skatteskulder avseende förvaltningsfastigheter	-17 669	-16 630
Uppskjuten skattefordran avseende balanslåneposter	257	331
Uppskjuten skattefordran avseende underskott vid 2023 års taxering	424	0
Redovisat värde	-16 988	-16 299
Not 17 Långfristiga skulder till kreditinstitut		
Skulder som förfaller om 1 år	168 746	98 876
Skulder som förfaller om 2-5 år	249 111	363 981
Skulder som förfaller senare än 5 år	0	0
Summa långfristiga skulder till kreditinstitut	417 857	462 857
För att uppnå en väl avvägd ränterisk i skuldportföljen används ränteswapar. På balansdagen fanns ränteswapsavtal på 120 Mkr (120 Mkr) med förfall 2024-2029 (2024-2029). Vid årsskiftet fanns ett övervärde på 9,1 Mkr (-3,7 Mkr).		
Not 18 Övriga skulder		
I beloppet ingår skuld på koncernkonto kredit med 64 279 tkr. Beviljad kredit 100 Mkr.		
Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna semesterlöner	2 033	1 825
Upplupna sociala avgifter	744	624
Förutbetalda hyror	8 947	7 985
Upplupna räntor	1 007	127
Övriga upplupna kostnader	1 820	791
	14 551	11 352
Övriga noter		
Not 20 Eventualförpliktelser		
Garantiförbindelse Fastigo	386	345
Summa eventualförpliktelser	386	345

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "117", "15", "SM", "PK", and other illegible marks.

AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

19(19)

Not 21 Nyckeltalsdefinitioner

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.

Räntetäckningsgrad

Rörelseresultatet ökat med finansiella intäkter i procent av räntekostnaderna.

Justerat eget kapital

Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

Underskrifter

Gislaved den 9 februari 2023

Björn Martinsson

Ordförande

Ulf Jiretorn

Ingebert Magnusson

Malin Larsson

Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den

9 februari 2023

Mats Nilsson

Auktoriserad revisor

Inga-Lill Svanberg

Vice ordförande

Fredrik Claar

Henrik Hallberg

Stefan Nylén

ÅRSREDOVISNING 2022

**Gisleorp
Lokaler AB**

**ORGANISATIONSNUMMER
556090-7734**

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2022

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avge redovisning för förvaltningen av bolagets angelägenheter för tiden 2022 01 01 – 2022 12 31.

Bolagets uppdrag:

Gisletorps lokalers uppdrag är att inom Gislaveds kommun uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheter samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway. (utdrag ut Bolagsordning för Gisletorp Lokaler Aktiebolag)

Bolaget äger idag fastigheten Munin 19 i Gislaved som omfattar ett antal industri- och kontorsbyggnader som huserar 15 olika hyresgäster. Samtliga lokaler är uthyrda och används för tillverkning/industri, service och offentliga behov. Bolaget äger också fastigheten Lövås 8:5 i Anderstorp som omfattar motorbanan samt tillhörande byggnader med bl.a. depåbyggnad, motorhall och kafeteria. Anläggningen arrenderas dels av SRW Anderstorp AB (SRW), som är föreningen Anderstorps Racing Clubs (ARC) egna bolag – och dels av en friskoleverksamhet från Stockholm, Motorsportgymnasiet (MSG). Sedan 2018 äger bolaget även fastigheten Stubbakull 2:20 i Burseryd som efter ombyggnation huserar Räddningstjänstens lokala räddningsstation samt en lokal.

Styrelse

Björn-Arne Björkman, ordförande
Thomas Törelund, vice ordförande
Fredrik Idin
Håkan Josefsson
Sören Axelsson
Henrik Hallberg
Gunilla Westerholm

Verkställande direktör

Bolagets verkställande direktör är Malin Larsson som har tillträtt under året.

Sammanträden

Styrelsen har under året hållit sex protokollförda sammanträden.

Personal

Bolaget har förutom VD och vVD inga anställda.

Arvoden

I arvoden till styrelse och VD har under året utbetalats 340 198kr. *14*

Bolaget har inga pensionsåtaganden gentemot styrelseledamöter eller VD.

Aktiekapitalet

Aktiekapitalet uppgår till 1 100 000 kr.

Samtliga aktier ägs av Gislaveds kommunhus AB.

Taxeringsvärde och brandförsäkring

Taxeringsvärdet för fastigheten Munin 19 är 11 476 000 kr och för Stubbakull 2:20 är taxeringsvärdet 2 308 000 kr. Fastigheten Lövås 8:5 saknar taxeringsvärde. Försäkring var under 2022 tecknad som kombinerad företagsförsäkring med Länsförsäkringar. Byggnaderna är fullvärdesförsäkrade.

Viktiga händelser under räkenskapsåret:

Munin 19

Munin 19 består av ca 15 lokaler med en uthyrningsbar yta om 6517kvm LOA (lokalyta). Fastigheten har under flera år haft i princip fullt uthyrt och svårt att snabbt tillgodose olika intressenters lokalbehov. Vid årsskiftet 2022/2023 var alla lokaler uthyrda.

Angående fordringar på obetalda hyror består fordringarna i huvudsak av hyror som förföll 2022-12-31. Under året har löpande underhåll skett i lokalerna, uppfräschning av utemiljö samt byte av belysning med anledning av belysningsdirektivet. Åtgärderna kommer att fortsätta under 2023.

Lövås 8:5

Gisletorp Lokaler AB äger också fastigheten Lövås 8:5 med Anderstorp motorbana. Anläggningen arrenderas av Anderstorps Racing Clubs (ARC) bolag SRW Anderstorp AB (SRW). På fastigheten finns depåbyggnaden som omfattar ca 3 160 m² och som också disponeras av Motorsportgymnasiet Anderstorp (MSG). ARC och SRW använder banan för träning och tävlingar i egen regi men man hyr också ut banan till andra arrangemang såsom bil- och MC-tävlingar, företagsevent, idrottstävlingar, mässor etc. Genom det 10-åriga hyresavtalet med SRW ansvarar SRW för drift och underhåll av banan med tillhörande anläggningar liksom för flertalet av de byggnader som finns på området. För depåbyggnaden svarar dock GLAB samt för merparten av drift och underhåll även om SRW sköter t ex det lokala datanätverket. Sedan tidigare finns ett hyresavtal med MSG som uppdaterats under 2022. Under 2021 påbörjades arbetet med att byta el och belysning i depåbyggnadens övre plan. Dessa arbeten avslutades 2022 tillsammans med de asfalteringsarbeten som utförts fram till norra läktaren.

Under mars hade Mark- och miljödomstolen sammanträde i Folketshuset i Gislaved. Sammanträdet inleddes med en genomgång av GLAB:s yrkande och de utredningar som gjorts i samband med ansökan om tillstånd sedan fick motparten och länsstyrelsen redovisa sina yrkande och argument. Under resterande år har ansökan kompletterats med handlingar från parterna och något avgörande i Mark- och miljödomstolen finns ännu inte. Advokatkostnader för året uppgick till 297 855kr. *M*

BB Si Ji Ju JH JH JH JH JH JH

Under året så tecknade MSG har tecknat nytt tre-årigt hyreskontrakt med Gislaveds kommun för inhyrning av del av fastighet på Parkgatan i Anderstorp för 20 mindre studentlägenheter.

Stubbakull 2:20

Stubbakull 2:20 i Burseryd förvärvades och byggdes om till räddningsstation under 2018. Den har en yta på 635 m² och består efter ombyggnationen av två lokaler, en räddningsstation och en mindre lagerlokal, bägge uthyrda. Byggnaden värms med värmepump baserad på bergvärme. Under 2022 har en av lokalerna bytt hyresgäst.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktör föreslår att de till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel om kronor 10 491 023 disponeras på följande sätt:

Ingående balans	10 491 023
Årets resultat	603 569
Utdelning till aktieägarna 2:53 kr/aktie	- 27 830
I ny räkning överförs	11 066 763

Styrelsens yttrande över den lämnade utdelningen

Med den föreslagna värdeöverföringen i form av utdelning, behåller bolaget en soliditet på 57 %. Soliditeten är betryggande mot bakgrund av att bolagets verksamhet fortsatt bedrivs med lönsamhet. Likviditeten i bolaget bedöms kunna upprätthållas på en likaledes betryggande nivå.

Styrelsens uppfattning är att lämnad utdelning inte hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, inte heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den lämnade utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3§ 2-3 stycket.

Flerårsöversikt

	2022	2021	2020
Nettoomsättning tkr	6 322	6 086	5 792
Resultat efter finansiella poster tkr	232	796	-147
Soliditet %	57	57	57 <i>u</i>

BB 7e 1/1 SW 1/1 1/1 1/1 1/1

Fastigheterna har en yta om 10 782 kvm BRA, inklusive Stubbakull, vilket innebär följande nyckeltal i kr/m².

	2022	2021	2020
Administration exkl. advokat o konsultkost	83:47	99:05	84:92
Drift	139:13	142:14	131:99
Underhåll	163:02	97:76	160:52
Hysesintäkt exkl. värme o el	504:04	477:13	474:22

Resultatet för året samt bolagets ekonomiska ställning framgår av följande resultat- och balansräkningar. *kk*

BB Fe Hi Ju All TT SD Hld

RESULTATRÄKNING	2022	2021
RÖRELSENS INTÄKTER		
Nettoomsättning	6 322 549	6 085 675
Övriga rörelseintäkter	0	757
RÖRELSENS KOSTNADER		
Drift- och underhållskostnader	- 4 501 077	- 3 748 277
Fastighetskostnader	- 68 920	- 68 920
Personalkostnader	- 294 361	- 358 827
Avskrivning	- 1 111 877	- 1 052 371
RÖRELSERESULTAT	346 314	858 036
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR		
Ränteintäkter	354	94
Räntekostnader	- 84 760	-32 101
Övriga finansiella kostnader	- 30 000	-30 075
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	231 908	795 954
BOKSLUTSDISPOSITIONER	580 000	30 000
RESULTAT FÖRE SKATT	911 908	825 954
Aktuell skatt	-199 339	- 137 076
Uppskjuten skatt	-9 000	-41 136
ÅRETS RESULTAT	603 569	647 742

BB 27 2023 02 22 5 SIT SA

BALANSRÄKNING 2021-12-31
TILLGÅNGAR **2022-12-31** **2021-12-31**
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Varumärken	not 3	90 000	90 000
------------	-------	--------	--------

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Förvaltningsfastigheter	not 4	33 891 329	32 198 587
Pågående nyanläggning	not 5	0	1 183 988

Inventarier	not 6	146 883	220 327
-------------	-------	---------	---------

Summa materiella anläggningstillgångar		0	33 602 902
--	--	---	------------

<u>SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>		34 038 212	33 692 902
---	--	-------------------	-------------------

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Hyresfordringar		1 168 318	1 485 018
-----------------	--	-----------	-----------

Övriga fordringar		241 375	77 217
Osäkra fordringar		-80 000	0

Summa kortfristiga fordringar		1 329 693	1 562 234
-------------------------------	--	-----------	-----------

Summa omsättningstillgångar		1 326 693	1 562 235
-----------------------------	--	-----------	-----------

<u>SUMMA TILLGÅNGAR</u>		<u>35 457 905</u>	<u>35 255 137</u>
--------------------------------	--	--------------------------	--------------------------

BB *[Signature]* 6 *[Signature]* SA *[Signature]*

BALANSRÄKNING 2022 12 31
EGET KAPITAL OCH SKULDER **2022-12-31** **2021-12-31**
EGET KAPITAL

Aktiekapital	1 100 000	1 100 000
Uppskrivningsfond	7 079 586	7 079 586
Reservfond	241 537	241 537
Bundet eget kapital	8 421 123	8 421 123

Balanserad vinst	10 463 193	9 843 281
Årets resultat	603 569	647 742
Fritt eget kapital	11 066 763	10 491 023

Summa eget kapital 19 487 886 18 912 146

OBESKATTADE RESERVER

Periodiseringsfond	935 000	1 515 000
--------------------	---------	-----------

AVSÄTTNINGAR

Uppskjuten skatteskuld	106 183	97 183
------------------------	---------	--------

SKULDER

Långfristiga skulder	10 000 000	10 000 000
----------------------	------------	------------

Kortfristiga skulder		
Koncernkredit	953 998	556 257
Upplupna kostnader förutbetalda intäkter	1 343 347	1 456 566
Skuld till koncernföretag	173 472	143 991
Leverantörsskulder	2 316 580	2 498 039
Övriga skulder	25 321	41 292
Aktuell skatteskuld	116 117	34 622

Summa skulder 15 952 774 14 713 618

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER **35 457 905** **35 255 137**

BB SV Jri Jw M 7 JT SA W

FÖRÄNDRING EGET KAPITAL

Belopp i tkr

BUNDET EGET KAPITAL
FRITT EGET KAPITAL

	Aktiekapital	Uppskrivnings fond	Reserv fond	Övrigt fritt kap eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital					
2020-01-01	1 100	7 080	241	9 551	17 972
Årets resultat				348	348
Utdelning				- 27	- 27
Eget kapital					
2020-12-31	1 100	7 080	241	9 871	18 292
Årets resultat				609	609
Utdelning				- 27	- 27
Eget kapital					
2021-12-31	1 100	7 080	241	10 491	18 912
Årets resultat				603	603
Utdelning				- 27	- 27
Eget kapital					
2022-12-31	1 100	7 080	241	11 067	19 488

⁸

NOTANTECKNINGAR 2022

Tilläggsupplysningar och kompletterande uppgifter till resultaträkning och balansräkning

1. **Redovisningsprinciper**

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1, Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år

Intäkter

Intäkter består av hyror och arrenden enligt avtal. Dessutom debiteras ersättning för förbrukad värme och el i fastigheterna enligt självkostnadsprincipen. Verklig kostnad fördelas på hyresgäster efter mätning.

Ersättning till anställda

Ersättning till anställda utgörs av ersättning per månad samt timersättning och sociala avgifter. I bolaget förekommer inga ersättningar efter avslutad anställning.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. *u*

BB *Y: dn* *AW* *SK* *SA* *u*

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Fordon, maskiner och inventarier 10 år

Byggnadskomponenter:

Stomme 60 år

Stomkomplettering 40 år

Fasad 40 år

Hissar 30 år

Papptak 25 år

Fönster dörrar 25 år

VA -installationer 25 år

Ventilation 25 år

Elinstallationer 20 år

Tele-installationer, larm 15 år

Snickerier 20 år

Ytskikt 15 år

Fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar inkluderar även debiterade hyror avseende 2023 eftersom hyror skall betalas i förskott och förföll 2022-12-31.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med

 10

hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen.

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt kapital, i enlighet med årsredovisningslagens indelning.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

2. Medeltalet anställda

Bolaget har två anställda som avlönas med fast arvode per månad samt efter redovisade timmar.

Arbetsinsatsen 2022 är mindre än en heltid.

Immateriella anläggningstillgångar **2022-12-31** **2021-12-31**

3. Varumärke

Ingående anskaffningsvärde	90 000	90 000
Utgående redovisat värde	90 000	90 000

Materiella anläggningstillgångar **2022-12-31** **2021-12-31**

4. Förvaltningsfastigheter

Ingående ack. Anskaffningsvärde	47 114 110	45 999 791
Nyanskaffning under året	1 547 187	1 114 319
Omklassificering	1 183 988	
Försäljning, utrangering under året	0	0
Utgående ack anskaffningsvärden	49 845 285	47 114 110
Ingående ack. Avskrivningar	- 14 915 523	- 13 936 598
Försäljning, utrangering under året	0	0
Årets avskrivningar enl. plan	-1 038 433	-978 925
Utgående ack avskrivningar	- 15 953 956	- 14 915 523
Utgående redovisat värde	33 891 329	32 198 586

	2022-12-31	2021-12-31
5. Pågående nyanläggning		
Ingående anskaffningsvärde	1 183 988	0
Under året nedlagda kostnader	0	2 298 307
Omklassificering	- 1 183 988	-1 114 319
Utgående redovisat värde	0	1 183 988
6. Inventarier		
Ingående ack. anskaffningsvärde	2 083 408	2 083 408
Nyanskaffning under året	0	0
Försäljning under året	0	0
Utrangering under åter	0	0
Utgående ack anskaffningsvärden	2 083 408	2 083 408
Ingående ack. Avskrivningar	-1 863 081	-1 789 637
Årets avskrivningar enl. plan	- 73 444	- 73 444
Försäljning under året	0	0
Utgående ack avskrivningar	- 1 936 525	-1 863 081
Utgående redovisat värde	146 883	220 327

7. Ansvars och borgensförbindelser

Gisletorp Lokaler AB har inga ansvars- och borgensförbindelser eller ställda panter.

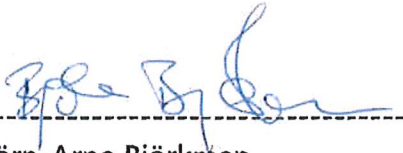
8. Händelser efter balansdagen

Under mars månad 2022 hade mark- och miljödomstolen (MMD) sammanträde i tillståndsärendet men än har inget avgörande skett i övrigt inget att notera *lu*

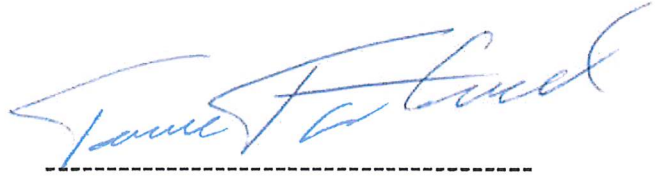
BB *Jo* *Ji* *ASP*

TCT SA

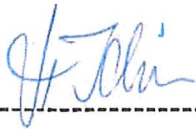
Gislaved 2023-02-20

Björn-Arne Björkman
Ordförande

Tomas Törelund
Vice ordförande

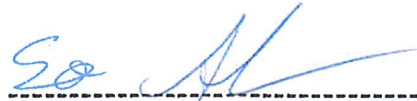
Fredrik Idin

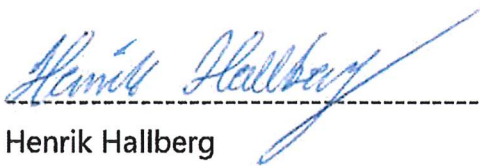
Gunilla Westerholm

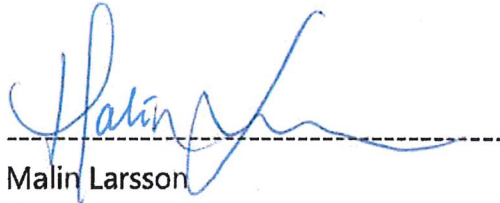
Håkan Josefsson

Sören Axelsson

Henrik Hallberg

Malin Larsson
VD

REVISORPÅTECKNING

Revisionsberättelse har avgivits 2023-02-21 beträffande denna årsredovisning.

Mats Nilsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Gisleorp Lokaler AB, org.nr 556090-7734

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Gisleorp Lokaler AB för år 2022.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Gisleorp Lokaler ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Gisleorp Lokaler AB.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Gisleorp Lokaler AB enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Gisleorp Lokaler AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till Gisetorp Lokaler AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av mitt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Jönköping den 21 februari 2023

Mats Nilsson
Auktoriserad revisor

Gislaved Energi

Årsredovisning 2022

GISLAVED ENERGI KONCERN AB

Årssammanställning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse	6
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Noter	10

Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

MEDARBETARE OCH STYRELSEN 11**GISLAVED ENERGI ELNÄT AB**

Årssammanställning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse	14
Resultaträkning	16
Balansräkning	17
Noter	20

Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

GISLAVED ENERGI AB

Årssammanställning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse	26
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Noter	33

Om inget annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Omslagsbild:

Elbilen har blivit en symbol för den ökade elektrifieringen i samhället.

Både bilen och allt fler andra produkter är uppkopplade till olika tjänster. Värme, ventilation, belysning, köksutrustning och annat elektriskt kan styras, övervakas och lämna driftsstatus med appar. Gislaved Energis kunder kan nyttja vår app för att se sin elförbrukning bland annat.

Ett energirikt år där elpris och kilowattimmar blev till ett hett fokusområde!

Året blev verkligen annorlunda där många fick upp ögonen för vår bransch och att vårt arbete inom energiområdet verkligen är viktigt. Energifrågan hamnade på fjärde plats bland årets viktigaste valfrågor vilket var en rejäl uppgång sedan förra valet. Sällan har elpriserna hamnat i så stort fokus som de gjorde under året. Vi bidrar med förnybar elproduktion via solceller, vind- och vattenkraft samt kraftvärme för det svenska energisystemet. Något som också är viktigt att nämna är att kraftvärme, där el produceras tillsammans med fjärrvärme bidrar med 9% av all producerad el i Sverige. Då el produceras i ett kraftvärmeverk bildas samtidigt värme som överförs till fjärrvärmesystemet. På så sätt utnyttjas det använda bränslet på bästa sätt. Att spara på elen uppmanades vi alla att göra och ett LED i detta är att vi bytte ut ca 2680 lampor av gatubelysningen i Gislaveds tätort till energisnåla LED-lampor.

Vi har vant oss med att el alltid ska finnas tillgängligt och med möjligen några korta avbrott emellanåt. Men att höra att risken för bortkoppling faktiskt finns när elnätet inte klarar överföringen av el är något nytt att ta in för många. Lyckligtvis skedde inget allvarligt.

Det svängiga elpriset nådde än en gång toppnivåer på elbörsen Nordpool. I december blev det s.k. månadsmedelvärdet 2,69 kr/kWh i elområde 3 (Stockholm) och drygt 2,71 kr/kWh i elområde 4 (Malmö). Den varierade och kraftiga prisutvecklingen berodde bl.a. på de höga gaspriserna i Europa, överföringsbegränsningar i det svenska elnätet samt tillgänglighet i vindkraft, vattenkraft och kärnkraft. Dessutom påverkas de svenska elpriserna av elpriset i angränsande länder eftersom Sverige ingår i en gemensam elmarknad med övriga Europa.

Vår satsning sedan förra året av att producera el vid kraftvärmeanläggningen i Mossarp har fortsatt att bidra till vår lokalt producerade elkraft liksom för våra vattenkraftstationer Gyllenfors och Vikafors samt våra egna solcellsanläggningar. Vår elproduktion omfattar också delägande i Klämman Vind i Reftele.

Ett oväntat haveri inträffade i augusti på generatoren vid vårt vattenkraftverk Gyllenfors vilket blev enda smolket i bägaren när det gäller elproduktion. Detta medförde att vi behövde ta anläggningen ur drift fram till slutet av december.

Vi tar nu nästa steg under år 2023 genom att starta byggnationen av en energipark med vår partner PLS-Energy Systems i Hestra AB, där vi tillsammans bygger en solcellspark, energilager och förbereder för vätgasproduktion i området vid riksväg 27 och Räddningstjänstens lokaler. Anläggningen kommer bl.a. att vara inkopplad för s.k. stödtjänster mot Svenska Kraftnät i syfte att stabilisera elnätet vid behov. Glädjande var också att vi fick besked om ett 100% ekonomiskt stöd från Energimyndigheten för att bygga en laddstation (el) för tunga fordon. Laddningsplatsen blir samtidigt en integrerad del av energiparken.

Vi genomförde också en kundundersökning under året där vi fick ett fortsatt högt betyg "Mycket Väl Godkänt", vilket vi är stolta över. Vi har alltid en hög ambition att fortsätta vårt arbete för att ge den bästa servicen till alla våra kunder.

Jag vill rikta ett stort tack till alla medarbetare som inom företagskoncernen bidragit till att vi kan redovisa ännu ett år med ett bra ekonomiskt resultat för våra bolag i koncernen.

Ett varmt tack riktas också till styrelsen för ett gott samarbete och engagemang under året!

Hans Brunström,
VD och koncernchef

Byte till LED-lampor för gatubelysningen i Gislaveds kommun

Under året har vi fortsatt att byta ut gatubelysningen i kommunens tätorter från högtrycksnatriumlampor till LED-armaturer.

Redan under mitten av 1990-talet byttes kommunens kvicksilverlampor ut mot högtrycksnatriumlampor, d.v.s. till de som ger ett lite gulaktigt sken. Natriumlamporna var både mer energisnåla och mer miljövänliga än kvicksilverlamporna. Nu pågår ett arbete att byta till nästa generations gatubelysning. LED-armaturer ger ett bättre ljus än natriumlamporna och är mer hållbara och energisnåla. Armaturerna i Reftele, Anderstorp, Smålandsstenar, Skeppshult, Burseryd och Broaryd är utbytta under de senaste åren. Under år 2022 har vi bytt i Gislaved tätort till LED-armaturer. De nedtagna natriumlamporna monteras isär och metaller och andra delar återvinns.

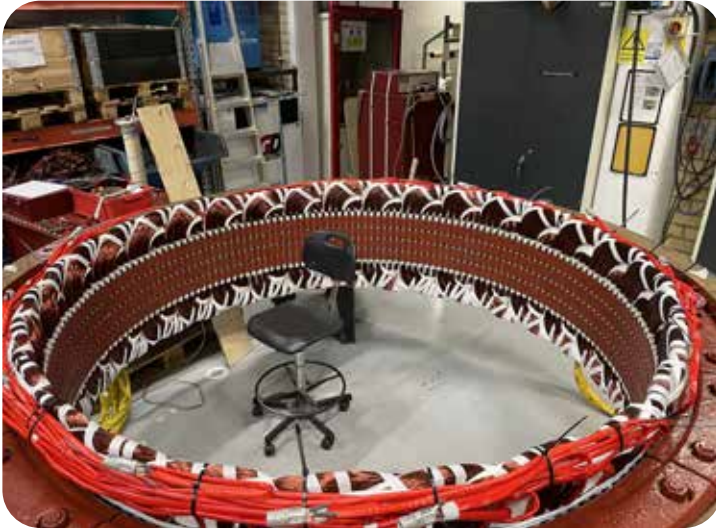
Vi har nu bytt ut nästan 7 000 ljuspunkter till LED vilket har gjort en besparing på minst 900 000 kWh per år.

Vattenkraftverk som styrs av AI-robot

Vid Vikafors vattenkraftstation som Gislaved Energi äger, har vi installerat en AI-robot. Den styr när produktionen av el ska ske. D.v.s. då elpriset är som högst och då behovet av elkraft är som störst. AI-roboten kan styra vattenkraftverket i olika effektnivåer beroende på hur mycket vatten det finns i dammen, hur mycket nederbörd som prognosen indikerar samt elprisnivåer. Systemet är designat i samarbete mellan Gislaved Energi och ett lokalt företag

Gyllenfors vattenkraftverk står stilla då energin behövs som mest

Den tredje augusti fick vår beredskapspersonal ett larm ifrån Gyllenfors vattenkraftverk att det stannat. Vi åker dit för att göra en inspektion för att undersöka varför den stannade och konstaterar att generatoren fått ett överslag och lindningen i statorn brunnit sönder.

Att finna någon i Sverige som med kort varsel kan hjälpa oss att reparera denna skada är inte enkelt då vattenkraftverket är från 1930-talet och unikt i sig. Men efter att sökt i vårt nätverk efter en leverantör så finner vi till sist en hjälp i Sundsvall. För att laga den delen av generatoren som havererat och som väger 6-7 ton samt måste monteras bort från vattenkraftverket, krävs en hel del planering och logistik. Statorn är den del av generatoren som ska repareras – och arbetet görs manuellt med koppartråd som lindas om för hand. Efter ca sju veckors arbete flyttas statorn till Mölndal för isolationsbehandling och därefter återmonteras den i Gyllenfors vattenkraftverk för idrifttagning. Detta sker den 28 december med gott resultat. Dock så har vi missat historiskt höga elpriser under denna tid samt förlorat det energitillskottet i elnätet som hade varit välbehövligt.

Ett elår utöver det vanliga

Det svängiga elpriset nådde under året mycket höga nivåer på elbörsen Nordpool. I december blev det s.k. månadsmedelvärdet 2,69 kr/kWh i elområde 3 (Stockholm) och drygt 2,71 kr/kWh i elområde 4 (Malmö). Den varierade och kraftiga prisutvecklingen berodde bl.a. på de höga gaspriserna i Europa, överföringsbegränsningar i det svenska elnätet samt tillgänglighet i vindkraft, vattenkraft och kärnkraft. Dessutom påverkas de svenska elpriserna av elpriset i angränsande länder eftersom Sverige ingår i en gemensam elmarknad med övriga Europa. En minskad elanvändning i Sverige kunde noteras under nästan alla årets månader men störst var minskningen under perioden september till november. Detta kan förklaras av de höga elpriserna och hushållen som minskade konsumtionen av el under hösten.

GISLAVED ENERGI KONCERN AB

Styrelsen och verkställande direktören för Gislaved Energi Koncern AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse

Styrelseordförande: Bengt-Anders Johansson
VD: Hans Brunström

Gislaved Energi Koncern AB, 559079-2932, med säte i Gislaved, ägs till 100 % av Gislaveds Kommunhus AB. Koncernen omfattar de helägda dotterbolagen Gislaved Energi Elnät AB och Gislaved Energi AB.

Information om verksamheten

Gislaved Energi Koncern AB äger aktierna i två dotterbolag. Verksamheten i dotterbolaget Gislaved Energi Elnät AB omfattar distribution av el inom delar av Gislaveds kommun. I dotterbolaget Gislaved Energi AB bedrivs produktion och handel med el och värme samt gatubelysning i hela Gislaveds kommun. Bolaget erbjuder även energitjänster, entreprenader och serviceavtal. Gislaved Energi AB äger 15 % av aktierna i intressebolaget Klämman Vind AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bolaget har tidigare tillförts 10 mnkr i aktieägartillskott för att möjliggöra IT-infrastruktur för de medborgare i Gislaveds kommun som inte har samma möjlighet till IT-infrastruktur som övriga kommuninvånare. Dialog har under året förts i olika omgångar med nationella nätägare om det stöd som finns att söka. Bidraget är öppet för både fiberföreningar och de marknadsaktörer som har fiberutbyggnad i sitt affärskoncept. Stöd utbetalas dock inte till en enskild individ. Fortsatt dialog har genomförts under året med privata nätägare och fiberföreningar. Fram till årsskiftet 2022/2023 har stöd beviljats för sju ansökningar.

Under räkenskapsåret har coronavirus Covid-19 fortsatt att påverka världen om än med en lägre kraft än tidigare år. Restriktionerna har sedan tidigare tagits bort. Bolaget följer alltid råd och anvisningar från Folkhälsomyndigheten och informerar personal och andra intressenter om det aktuella läget. Vi har en verksamhet som klarar att upprätthålla kritiska funktioner med låg bemanning i beredskap. En plan för att upprätthålla kritiska funktioner finns. Verksamheten har under året inte påverkats av denna pandemi och bolagets ekonomiska ställning har ännu inte påverkats negativt. Utvecklingen följs noga och bolaget har en finansiell ställning som gör att man kan stå emot betydande nedgång.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Dotterbolagens anläggningar som t.ex. nätstationer, ställverk och övriga byggnader samt anläggningar för energiproduktion kan utsättas för haverier av olika slag. Exempel på tänkbara orsaker till haverier är sabotage, naturkatastrofer, storskaliga bränder etc. Dotterbolagens eldistribution samt värmedistribution kan också råka ut för haverier med skador på egna anläggningar som följd och om inte avbrotten avhjälpas i tid även förorsaka avbrottsersättningar. Exempel på tänkbara orsaker är kraftiga blixtnedslag i samband med åskväder, avgrävda elkablar, nedblåsta stolpar, stormfälld skog, skadade fjärrvärmeledningar etc. Koncernen bedriver ett långsiktigt arbete i syfte att minska riskerna för haverier samt att minska skadeeffekterna vid avbrott m.m.

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, t.ex. kundkreditrisker, ränterisker, marknadsrisker vid elhandel samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser etc. Koncernen följer en upprättad finanspolicy i syfte att begränsa de finansiella riskerna samt en upprättad riskpolicy för elhandelsverksamheten i syfte att begränsa marknadsriskerna.

Personal

Bolaget har inga anställda.

Ekonomi

Resultat efter dispositioner och skatt för bolaget uppgick till 2 531 tkr. Utdelning till Gislaveds Kommunhus AB föreslås ske med 2 097 610 kr.

Miljö

Dotterbolagen är certifierade enligt ISO 14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande externrevision har genomförts med bra resultat. Bolagen arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energianvändning.

Utblick/framtid

Fortsatta kontakter kommer att göras med i huvudsak privata nätägare i syfte att möjliggöra utbyggnad till de områden som saknar bredband.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	288	285	200	92	38
Resultat efter finansiella poster	-2 761	-90	1 642	1 480	-231
Balansomslutning	12 349	12 638	13 415	12 174	13 559

Förändring av eget kapital (Tkr)	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	100	11 332	508	11 940
Utdelning		-2 591		-2 591
Ombokning fg års resultat		508	-508	0
Årets resultat			2 531	2 531
Belopp vid årets utgång	100	9 249	2 531	11 879

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	9 248 757
årets vinst	2 530 635
	11 779 392
disponeras så att	
till aktieägarna utdelas	2 097 610
i ny räkning överföres	9 681 782
	11 779 392

”Jag anlitar dem alltid. Jag köper el av dem. Jag resonerar som så att man ska stödja de som är nära och lokala. De har genomfört ett byte till LED-belysning i området, det lyser så fint.”

Person nr 97, NKI 2022

	Not	2022	2021
Nettoomsättning		288	285
		288	285
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-5 549	-875
		-5 549	-875
Rörelseresultat		-5 261	-590
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	3	2 500	500
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	0
		2 500	500
Resultat efter finansiella poster		-2 761	-90
Bokslutsdispositioner	4	5 300	600
Resultat före skatt		2 539	510
Skatt på årets resultat		-8	-2
Årets resultat		2 531	508

“Framförallt tryggheten i att det fungerar så bra. Inte ens de stormarna som har blåst tidigare innebar några stora problem. De var tidiga med att gräva ned elledningarna hela vägen ut till oss som verkligen bor så långt ut på landet man kan komma.”

Person nr 316, NKI 2022

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	5	550	550
Summa anläggningstillgångar		550	550
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag	6	11 160	5 982
Övriga fordringar		446	3 194
		11 606	9 176
Kassa och bank		193	2 912
Summa omsättningstillgångar		11 799	12 088
SUMMA TILLGÅNGAR		12 349	12 638
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100	100
		100	100
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		9 249	11 332
Årets resultat		2 531	508
		11 779	11 840
Summa eget kapital		11 879	11 940
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4	90
Skulder till koncernföretag		454	604
Akutella skatteskulder		8	4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4	0
		470	698
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		12 349	12 638

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER**Allmänna upplysningar**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Gislaved Energi Koncern AB upprättar ingen koncernredovisning med hänvisning till att företaget och samtliga dotterföretag omfattas av koncernredovisningen som upprättas av ett överordnat moderföretag, Gislaveds Kommunhus AB, org nr 559084-6191.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde.

Finansiella instrument**Andelar i dotterföretag**

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredo visas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstads. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

NOT 2 UPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av årsredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna årsredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

NOT 3 RESULTAT FRÅN ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	2022	2021
Erhållna utdelningar	2 500	500
	2 500	500

NOT 4 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2022	2021
Erhållet koncernbidrag	5 300	600
	5 300	600

NOT 5 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	550	550
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	550	550
Utgående redovisat värden	550	550

Gislaved Energi AB 556247-6514
Säte: Gislaved
100% kapitalandel, 1 000 aktier

Gislaved Energi Elnät AB 556223-8765
Säte: Gislaved
100% kapitalandel, 5 000 aktier

NOT 6 FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar hos koncernföretag	11 160	5 982
	11 160	5 982

NOT 7 AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet består av 1 000 st aktier med kvotvärde 100 kr.

NOT 8 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Bolaget har inga eventalförpliktelser

NOT 9 STÄLLDA SÄKERHETER

Bolaget har inga ställda säkerheter.

NOT 10 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÅKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har uppstått efter balansdagen

Gislaved 2023-02-21

Bengt-Anders Johansson
Ordförande

Sören Svensson

Berith Ollhage

Sara-Lena Bengtsdotter Bogren

Torbjörn Gustafsson

Jan-Erik Pohl

Sören Axelsson

Hans Brunström
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2023-02-22

Mats Nilsson
Auktoriserad revisor

Madelene Ståhl
Kundservice

Kerstin Andersson
Kundservice

Kundtjänst och marknad

Det är oss du möter när du besöker eller kontaktar Gislaved Energi.

Kristina Danielsson
Ekonomichef

Hans Brunström
VD

Erik Lindén
Montör

El och teknik

Vårt el-team ansvarar för att allt fungerar i det vanliga elnätet samt i gatubelysning och vår elproduktion mm. Teknikteamet har hand om underhåll och utveckling av våra tjänster och it-miljö.

Mattias Svensson
Teamchef El

Ankom: 2023-03-09 Årendet: KS.2022.63 Handling: 1250230

Fredrik Larsson
Montör

Tommy Elg
Montör

Ulf Carlsson
Tekniker

Jonathan Haraldsson
IT-Ansvarig

Jan-Erik Andersson
Tekniker

Mats Jacobsson
Montör

Olof Berggren
Tekniker

Monia Knutsson
IT-Tekniker

Miso Filipovic
Teamchef Värme

Thomas Kam
Värmetekniker

Örjan Backhouse
Värmetekniker

Thomas Westerlund
Värmetekniker

Fjärrvärme

Fjärrvärmeteamet ser till att kommunen har det varmt och skönt med fjärrvärme i Gislaved, Anderstorp, Hestra, Reftele, Broaryd och Burseryd.

Rickard Ohlwi
Värmetekniker

Närmare Enklare Snabbare

Styrelsen

Hans Brunström
VD

Fredrik Larsson
Montör

Jan-Erik Pohl
Ledamot (m)

Sara-Lena Bengtsdotter
Bogren Ledamot (s)

Sören Axelsson
Ledamot (sd)

Berith Ollhage
Ledamot (c)

Torbjörn Gustafsson
Ledamot (c)

Bengt-Anders Johansson
Ordförande, ledamot (m)

Sören Svensson
Vice Ordförande, ledamot (s)

Ankom: 2023-03-09 Ärende: KS.2022.63 Handling: 1250230

GISLAVED ENERGI ELNÄT AB

Styrelsen och verkställande direktören för Gislaved Energi Elnät AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Information om verksamheten

Verksamheten i bolaget omfattar distribution av el inom delar av Gislaveds kommun. Styrelseordförande: Bengt-Anders Johansson VD: Hans Brunström

Gislaved Energi Elnät AB, 556223-8765, med säte i Gislaved, ägs till 100 % av Gislaved Energi Koncern AB som ägs till 100 % av Gislaveds Kommunhus AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under räkenskapsåret har coronavirus Covid 19 fortsatt att påverka världen om än med en lägre kraft än tidigare år. Restriktionerna har sedan tidigare tagits bort.

Bolaget följer alltid råd och anvisningar från Folkhälsomyndigheten och informerar personal och andra intressenter om det aktuella läget. Vi har en verksamhet som klarar att upprätthålla kritiska funktioner med låg bemanning i beredskap. En plan för att upprätthålla kritiska funktioner finns. Verksamheten har under året inte påverkats av denna pandemi och bolagets ekonomiska ställning har ännu inte påverkats negativt. Utvecklingen följs noga och bolaget har en finansiell ställning som gör att man kan stå emot betydande nedgång.

Elnät

Bolaget ser en fortsatt positiv trend genom flera utökningar av ansluten effekt till industriföretag, inkomna förfrågningar samt nyanslutningar. Under året har reinvesteringar i elnätet genomförts genom utbyte av jordkabel. Reinvestering har också utförts på transformatorer och låg- och högspänningsställverk och har bytts ut mot nya under året. Detta för att göra leveransen av el så driftsäker som möjligt.

Ett större arbete har gjorts under året i Bårarydsområdet med att gräva ned kabel som ersätter luftledning. Detta för att vädersäkra elnätet ännu mer. Bolaget har även installerat ett stödsystem för elnätet där man ser vilka faktiska lastnivåer vi har timme för timme för hela elnätet året om. Under året har bolaget fortsatt arbetet med att implementera ett nytt elektroniskt låssystem för bl.a. elnätstationer. Det nya systemet höjer personsäkerheten och minskar risken att

obehöriga kan komma in på anläggningarna. Det har också gjorts en förstudie och utredning avseende en planerad större reinvestering av en mottagningsstation.

Bolaget ser en ökning i antal anslutningar av solceller s.k. mikroproducenter i vårt elnät samt att det även inkommit flera förfrågningar under året av större solcellsparker.

Omsättningen i elnätet var 150,2 GWh vilket är lägre än föregående år på 165,1 GWh med ca 10%. En del av förklaringen är sannolikt att det varit ett högt elpris under året vilket gjort att många försökt spara på energi.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets anläggningar som t.ex. nätstationer, ställverk och övriga byggnader kan utsättas för haverier av olika slag. Exempel på tänkbara orsaker till haverier är sabotage, dataintrång, naturkatastrofer, storskaliga bränder etc. Bolagets eldistribution kan också råka ut för haverier med skador på egna anläggningar som följd och om inte avbrotten avhjälpas i tid även förorsaka avbrottsersättningar. Exempel på tänkbara orsaker är kraftiga blixtnedslag i samband med åskväder, avgrävda elkablar, nedblåsta stolpar, stormfälld skog etc. Bolaget bedriver ett långsiktigt arbete i syfte att minska riskerna för haverier samt att minska skadeeffekterna vid avbrott m.m.

Bolaget utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, t.ex. kundkreditrisk, ränterisker samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser etc. Bolaget följer en upprättad finanspolicy i syfte att begränsa de finansiella riskerna.

Ekonomi

Resultat efter finansiella poster uppgick till 7 549 tkr vilket är 10 tkr över prognosen på 7 539 tkr. Utdelning till Gislaved Energi Koncern AB föreslås inte ske i år.

Personal

Total sjukfrånvaro under år 2022 var 2,57 % (föregående år 4,85%). Av den totala sjukfrånvaron utgörs 0 % av långtidsfrånvaro. Bolaget hade vid årsskiftet 19 anställda medarbetare, varav tre personer är kvinnor.

Under året har bolaget anställt fyra personer (ekonomichef, teamchef värme, värmetekniker samt en elmontör).

Miljö

Bolaget är certifierat enligt ISO 14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande externrevision genomfördes med bra resultat. Bolaget arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energi-användning.

Utblick/framtid

Arbetet med att öka kundnyttan i elnätet fortsätter. Bolaget kommer att fortsätta genomföra investeringar som stärker leveranssäkerheten och personsäkerheten i elnätet. Bolaget fortsätter under år 2023 med kompetensutveckling för personalen, en strävan mot ständiga förbättringar. En målsättning är att utveckla en organisation där medarbetarna uppmuntras till att ta egna initiativ och känner ett stort engagemang, där man får och vill ta ansvar för verksamheten.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	51 145	50 345	48 165	46 494	46 885
Resultat efter finansiella poster	7 549	7 438	5 868	6 360	7 080
Balansomslutning	109 746	97 376	88 203	78 935	87 238
Investeringar i materiella anl tillg	8 431	3 954	9 369	5 098	3 122
Antal anställda	19	19	23	22	21
Soliditet %	40	46	56	61	58
Avkastning på eget kapital %	17	17	10	10	14

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	13 433 284
årets vinst	399 991
	13 833 275
disponeras så att	
till aktieägarna utdelas	0
i ny räkning överföres	13 833 275
	13 833 275

	Not	2022	2021
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		51 145	50 345
Aktiverat arbete för egen räkning		879	634
Övriga rörelseintäkter		1 291	518
		53 315	51 497
Rörelsens kostnader			
Kostnader för transitering och inköp av kraft		-15 009	-13 678
Övriga externa kostnader		-8 324	-7 932
Personalkostnader	3	-16 046	-15 833
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-6 736	-6 680
		-46 115	-44 123
		7 200	7 374
Rörelseresultat			
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	349	75
Räntekostnader och liknande resultatposter	5	0	-11
		349	64
		7 549	7 438
Resultat efter finansiella poster			
Bokslutsdispositioner	6	-7 000	-6 225
		549	1 213
Resultat före skatt			
Skatt på årets resultat		-149	-220
Årets resultat		400	993

“Det är lätt att få kontakt med Gislaved Energi när man ringer in till dem, personalen är trevliga och enkla att prata med.”

Person nr 97, NKI 2022

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för programvaror	7	831	1 139
		831	1 139
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	8	2 061	2 295
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	42 984	45 544
Inventarier, verktyg och andra installationer	10	2 600	3 021
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	11	7 828	2 611
		55 473	53 471
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran		0	60
		0	60
Summa anläggningstillgångar		56 304	54 670
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		15 276	14 524
Fordringar hos koncernföretag	12	4 875	4 226
Aktuella skattefordringar		188	41
Övriga fordringar		92	63
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4 663	4 943
		25 094	23 797
Kassa och bank	13	28 348	18 909
Summa omsättningstillgångar		53 442	42 706
SUMMA TILLGÅNGAR		109 746	97 376

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		500	500
Reservfond		100	100
		600	600
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		13 433	13 440
Årets resultat		400	993
		13 833	14 433
Summa eget kapital		14 433	15 033
Obeskattade reserver	14	36 500	37 600
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		1 292	373
Summa avsättningar		1 292	373
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 287	3 767
Skulder till koncernföretag		42 597	31 015
Övriga kortfristiga skulder		7 592	6 384
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	3 045	3 204
Summa kortfristiga skulder		57 521	44 370
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		109 746	97 376

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	500	100	13 940	14 540
Årets resultat			993	993
Utdelning			-500	-500
Utgående eget kapital 2021-12-31	500	100	14 433	15 033
Årets resultat			400	400
Utdelning			-1000	-1000
Utgående eget kapital 2022-12-31	500	100	13 833	14 433

”Jag tycker att Gislaved Energi är miljömässiga med sina hållbara val och klimatmässiga energival.”

Person nr 279, NKI 2022

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningarna upprättas med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheten, dvs produktion, försäljning och distribution av el, värme, elhandel, anslutningsavgifter samt andra intäkter såsom entreprenadavtal och utthyrning.

Belopp som erhålls för annans räkning ingår inte i bolagets intäkter. I de fall varor och tjänster byts mot likartade varor och tjänster redovisas ingen intäkt.

Samtliga intäkter värderas till det belopp som influerat eller beräknas inflyta, dvs. med hänsyn till rabatter och efter avdrag för moms och energiskatter, och redovisas i posten Nettoomsättning.

Försäljning och distribution av energi

Energiförsäljning intäktsredovisas vid leveranstidpunkten.

Anslutningsavgifter

Intäktsredovisas i den period den faktureras. Avser i första hand elnätverksamheten.

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Av årets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 7 % (6 %) av inköpen och 19 % (18 %) av försäljningen andra företaget inom koncernen.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing (hyresavtal) oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda**Kortfristiga ersättningar**

Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

I bolaget förekommer uteslutande pensionsplaner som hanteras som avgiftsbestämda planer. Det finns inga övriga väsentliga avtal som innebär ersättningar efter avslutad anställning än vad som faller inom ramen för kollektivavtal eller gängse praxis för ledande befattningshavare.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla bolaget och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att

bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering, lagfarter samt konsulttjänster. Låneutgifter som är direkt hänförliga till investeringar i anläggningstillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa inräknas i anskaffningsvärdet under uppförandeperioden. Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter aktiveras endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utbyte av komponenter räknas in i tillgångens redovisade värde. Om inte kostnadsförs utgifter under det räkenskapsår som de uppkommer.

Reparationer och underhåll kostnadsförs löpande.

Avskrivningar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket utgörs av tillgångens anskaffningsvärde. Mark har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

Härvid tillämpas följande procentsatser för avskrivning:

Byggnader	2,5 - 5,0 %
Distributionsanläggningar	3,33 - 5,0 %
Elpannor och elmätare	10 %
Maskiner	15 %
Inventarier, verktyg och installationer	10 - 15 %
Motorfordon	10 - 20 %
Datorer	33 %
Immateriella anläggningstillgångar	10 %

Innehavstid har beaktats.

Nedskrivningar**Allmänna principer**

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet.

Nedskrivningsprövningen görs per varje enskild tillgång med ett oberoende flöde av inbetalningar. Vid behov behöver tillgångarna grupperas ihop till kassagenererande enheter för att identifiera inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningsprövning görs i dessa fall för hela den kassagenererande enheten. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller en kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen belastar resultaträkningen.

Nedskrivningar av tillgångar i en kassagenererande enhet fördelas i första hand på goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar av andra immateriella och materiella

anläggningstillgångar än goodwill återförs om skälen som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kundfordringar och övriga fordringar, leverantörsskulder och låneskulder. Dessa redovisas i balansräkningen när bolaget blir part genom avtalsmässiga villkor och tas bort när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller har överförts eller när förpliktelser har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Derivatinstrument

Ränteswappar

Per 31 december hade bolaget inga räntekontrakt.

Inkomstskatter/uppskjuten skatt

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Skillnaden mellan å ena sidan den inkomstskatt som har redovisats i resultaträkningen under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår samt å andra sidan den inkomstskatt som belöper sig på verksamheten för dessa år utgörs av uppskjuten skatteskuld i bolaget på obeskattade reserver 7 519 tkr (7 746 tkr).

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när bolaget har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resuser kommer att krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Om effekten av när i tiden betalningen sker är väsentlig redovisas avsättningen till nuvärdet av de framtida betalningar som krävs för att reglera förpliktelsen. Diskonteringsräntan utgörs av den räntesats som före skatt avspeglar aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med framtida betalningar till den del riskerna inte betaktas genom att justeringar gjorts vid bedömningen av de framtida betalningarna.

Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för. Avsättningen prövas per varje balansdag och justeringar av avsättningen redovisas i resultaträkningen.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt kapital, i enlighet med årsredovisningslagens indelning.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

NOT 2 VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av årsredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna årsredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Effekter av elnätsregleringen

I bolaget finns elnätsverksamhet som regleras av föreskrifter från Energimarknadsinspektionen. De avgifter som elnätsverksamheten tar ut av sina kunder ligger klart lägre än vad som är tillåtet.

Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella och materiella anläggningstillgångar

Bolaget har betydande värden redovisade i balansräkningen avseende immateriella och materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i bolagets Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav.

Inkomstskatter och uppskjutna skatter

Bolaget redovisar i sin balansräkning uppskjutna skattefordringar och skulder vilka förväntas bli realiserade i framtida perioder. Vid beräkning av dessa uppskjutna skatter måste vissa antaganden och uppskattningar göras avseende framtida skattekonsekvenser som hänför sig till skillnaden mellan i balansräkningen redovisade tillgångar och skulder och motsvarande skattemässiga värden.

Uppskattningarna inkluderar även att skattelagar och skattesatser kommer att vara oförändrade samt att gällande regler för utnyttjande av förlustavdrag inte kommer att ändras.

NOT 3 MEDELANTAL ANSTÄLLDA, LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA AVGIFTER

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	3	4
Män	14	15
	17	19
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 192	1 138
Övriga anställda	8 967	9 464
	10 159	10 602
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	190	174
Pensionskostnader för övriga anställda	787	798
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	3 433	3 537
	4 410	4 509
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	14 569	15 111

NOT 4 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	2022	2021
Ränteintäkter	349	75
	349	75

NOT 5 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	2022	2021
Räntekostnader	0	-11
	0	-11

NOT 6 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2022	2021
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	1 100	1 775
Lämnat koncernbidrag	-8 100	-8 000
	-7 000	-6 225

NOT 7 BALANSERADE UTGIFTER FÖR PROGRAMVAROR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 083	3 083
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 083	3 083
Ingående avskrivningar	-1 944	-1 636
Årets avskrivningar	-308	-308
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 252	-1 944
Utgående redovisat värde	831	1 139

NOT 8 BYGGNADER OCH MARK

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	8 921	8 921
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 921	8 921
Ingående avskrivningar	-6 626	-6 397
Årets avskrivningar	-234	-229
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 860	-6 626
Utgående redovisat värde	2 061	2 295
Taxeringsvärden för fastigheter i Sverige	6 498	6 240
	6 498	6 240

NOT 9 MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	152 642	155 142
Inköp	0	78
Försäljningar/utrangeringar	0	-3 754
Omklassificeringar	2 918	1 177
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	155 560	152 643
Ingående avskrivningar	-107 099	-105 223
Försäljningar/utrangeringar	0	3 609
Årets avskrivningar	-5 477	-5 485
Utgående ackumulerade avskrivningar	-112 576	-107 099
Utgående redovisat värde	42 984	45 544

NOT 10 INVENTARIER, VERKTYG OCH ANDRA INSTALLATIONER

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	10 656	9 458
Inköp	172	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	124	1 198
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 952	10 656
Ingående avskrivningar	-7 635	-6 977
Försäljningar/utrangeringar	0	
Årets avskrivningar	-717	-659
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 352	-7 636
Utgående redovisat värde	2 600	3 020

NOT 11 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående nedlagda kostnader	2 611	1 110
Under året nedlagda kostnader	8 259	3 876
Under året genomförda omfördelningar	-3 042	-2 375
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 828	2 611
Utgående redovisat värde	7 828	2 611

NOT 12 ÖVRIGA FORDRINGAR TILL KONCERNFÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar till koncernföretag	4 875	4 226
	4 875	4 226

NOT 13 KASSA OCH BANK

Bolaget ingår i Gislaveds kommuns koncernkonto. Koncernkonto utgör i juridisk mening en fordran på Gislaveds kommun. De regelverk som styr koncernkontot är av sådan karaktär att fordran i redovisningen ses som ett ordinärt bankkonto.

	2022-12-31	2021-12-31
Koncernkonto	28 348	18 909
	28 348	18 909

NOT 14 OBESKATTADE RESERVER

	2021-12-31	2021-12-31
Akkumulerade överavskrivningar	36 500	37 600
	36 500	37 600

NOT 15 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna löner	286	181
Upplupna semesterlöner	645	712
Upplupna sociala avgifter	292	280
Övriga poster	1 822	2 267
	3 045	3 440

NOT 16 STÄLLDA SÄKERHETER

Bolaget har inga ställda säkerheter.

NOT 17 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Bolaget har inga eventualförpliktelser.

NOT 18 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÅKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har uppstått efter balansdagen.

Gislaved 2023-02-21

Bengt-Anders Johansson
Ordförande

Sören Svensson

Berith Ollhage

Sara-Lena Bengtsdotter Bogren

Torbjörn Gustafsson

Jan-Erik Pohl

Sören Axelsson

Hans Brunström
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2023-02-22

Mats Nilsson
Auktoriserad revisor

Ankom: 2023-03-09 Arrende: KS.2022.63 Handling: 1250230

GISLAVED ENERGI AB

Styrelsen och verkställande direktören för Gislaved Energi AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Information om verksamheten

Styrelseordförande: Bengt-Anders Johansson
VD: Hans Brunström

Gislaved Energi AB (556247-6514), med säte i Gislaved, ägs till 100% av Gislaved Energi Koncern AB som ägs till 100% av Gislaveds Kommunhus AB.

Verksamheten i bolaget omfattar produktion och handel med el, produktion och distribution av värme, gatubelysning, energitjänster och viss entreprenadverksamhet.

Bolaget har som mål att vara det naturliga valet för energianvändare inom Gislaveds kommun.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året bildades bolaget Gislaved Energipark AB, där Gislaved Energi AB tillsammans med partnern PLS-Energy Systems i Hestra AB, äger 50% vardera av bolaget. Bolaget ska bedriva långsiktig utveckling, produktion och försäljning inom verksamhetsområdet förnyelsebar energi, energilagring och vätgas-/syrgasproduktion, tjänster inom frekvensmarknaden (SVK) och därmed förenlig verksamhet.

Året har kännetecknats av en elmarknad som inneburit volatila och höga elpriser för konsumenterna och ökade intäkter för elproducenterna. Även elhandeln fick en påverkan i och med de kraftiga svängningarna i elpriset. En följd av detta har varit att fastprisavtalen för el inte kunde tecknas under året.

Vattenkraftstationerna Gyllenfors och Vikafors samt vårt delägande i Klämman Vind har bidragit till ett bra resultat trots att ett haveri inträffade vid anläggningen i Gyllenfors i augusti. Generatoren i anläggningen fick ett större fel och skickades på reparation. Felet innebar att ingen elproduktion kunnat ske vid vattenkraftstationen förrän driftsättningen under den sista veckan av december. Kontakt har tagits med försäkringsbolaget och ärendet har inte avslutats under året.

Under räkenskapsåret har coronavirus Covid-19 fortsatt att påverka världen om än med en lägre kraft än tidigare år. Restriktionerna har sedan tidigare tagits bort. Bolaget följer alltid råd och anvisningar från Folkhälsomyndigheten och informerar personal och andra intressenter om det aktuella läget. Vi har en verksamhet som klarar att upprätthålla kritiska funktioner med låg bemanning i beredskap. En plan för att upprätthålla kritiska funktioner finns.

Verksamheten har under året inte påverkats av denna pandemi och bolagets ekonomiska ställning har ännu inte påverkats negativt. Utvecklingen följs noga och bolaget har en finansiell ställning som gör att man kan stå emot betydande nedgång.

Elhandel

Elpriset nådde än en gång mycket höga nivåer på elbörsen Nordpool under året. I december blev det s.k. månadsmedelvärdet 2,69 kr/kWh i elområde 3 (Stockholm) och drygt 2,71 kr/kWh i elområde 4 (Malmö).

Det svenska elsystemet är sammankopplat med det europeiska och därför påverkas våra elpriser av den europeiska prisutvecklingen på el. Minskad elproduktion i vissa länder och svårigheter att importera från andra länder har pressat upp priserna under året.

Rysslands invasion av Ukraina påverkade elpriserna i Europa genom minskade gasleveranser och ökad oro på marknaden. Naturgaspriset steg också till mycket höga nivåer, vilket i sin tur påverkat den nordiska elbörsen. Frankrike hade problem med sina kärnkraftsreaktorer. Detta till följd av varmt väder och svårighet att kyla reaktorerna som sedan fick stängas av. Ytterligare en faktor är att den globala ekonomin visat tecken på återhämtning från coronapandemin. Det har medfört högre priser på fossila bränslen såsom kol, gas och olja.

Av bolagets elkunder har ca 82 % avtal om rörligt pris.

Bolaget erbjuder sina kunder 100% förnybar el. Priset på förnybar el, s.k. ursprungsgarantier har på grund av den sämre hydrologiska balansen och omvärldsfaktorer kraftigt stigit i pris.

En del av bolagets inköp av el, elcertifikat och ursprungsgarantier kommer från små privata mikroproducenter av solel. Antalet mikroproducenter som levererar energi till bolaget uppgår till 470 stycken i december 2022.

Gatubelysning

Byte har utförts av drygt 2 680 armaturer till energisnål LED-teknik för gatubelysningen i Gislaveds tätort. Detta för att sänka energiförbrukningen, få bättre belysning samt få längre intervall för underhållsåtgärder.

Södra Tånghult och del av Öreryd har utgått ut belysningsavtalet med Gislaveds kommun.

Under år 2022 har nya anläggningar efter samråd med Gislaveds kommun installerats på Håghultsleden i Smålandsstenar och på Skomakargärdet etapp II som är nytt bostadsområde.

Elproduktion

Gyllenfors vattenkraftstation har varit i drift fram till början av augusti. Detta på grund av ett haveri som inträffade på generatoren. Fram till dess blev elproduktionen 3,0 GWh, vilket kan ses som något högre än ett medelår. Total produktion blev 3,1 GWh för hela 2022. Elpriserna har varit gynnsamma för elproduktionen under driftåret.

För Vikafors vattenkraftstation, nordväst om Gislaved, har vi investerat i ett nytt inflödesgaller samt en s.k. AI-robot som styr anläggningen när det är mest optimalt att köra utifrån energipris och magasinvolym. Bolaget är ägare till vattenkraftstationen till 100%. Vikafors vattenkraftstation har en maxeffekt på ca 290 kW och har under året genererat 0,47 GWh.

Bolaget är delägare (15%) i intressebolaget Klämman Vind AB som äger två vindkraftverk, med maxeffekten 3,3 MW per verk och placerade på höjden Klämman, nordost om Reftele. Dessa har varit i drift under hela året. Årets produktion uppgick till 23,5 GWh och är i nivå med föregående år på 23 GWh, vilket var ett bra produktionsår. Båda vindkraftverkens produktion uppgick till 99,3 % av förväntad elproduktion.

De solcellsanläggningar vi har på våra egna fastigheter har en toppeffekt om 120 kW och är placerade på Mårtensgatan och i Mossarp. Dessa har tillsammans under året producerat 72 MWh. Anläggningen vid vårt kontor har ett energilager (batterier) kopplat till sig för att jämna ut elleveransen.

Värme

Totala värmeförsäljningen uppgick till 52,7 GWh vilket ger en minskning med 7 % jämfört med år 2021. I Gislaved-Anderstorpsnätet blev värmeförsäljningen 44,6 GWh, och en minskning med 7%. I våra närvärmenät blev försäljningen 8,5 GWh. Förklaringen är bl.a. att år 2022 var ett varmare år än året innan. Ett antal nya anslutningar av kunder har samtidigt bidragit till att hålla fjärrvärmeleveransen fortsatt hög. Produktionsmixen har bestått av 99,8 % förnybart bränsle och resterande del har varit biodiesel (HVO 100).

Tilldelning av utsläppsrätter har erhållits om totalt 2 319 stycken och försäljning genomfördes under året av 4 300 st.

Under året har vi anslutit sju (7) nya kunder till fjärrvärmenätet i Gislaved-Anderstorp och ytterligare tre återstår där vi avslutat vårt åtagande och inväntar att kunden kopplar in sin utrustning.

Energitjänster

Avtal har tecknats med Fastighet- och Servicekontoret vilken gäller en installation av en solcellsanläggning vid Räddningstjänstens lokaler. Projektet startar under år 2023.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets anläggningar för energiproduktion kan utsättas för haverier av olika slag. Exempel på tänkbara orsaker till haverier är sabotage, naturkatastrofer, storskaliga bränder etc. Bolagets värmedistribution kan också råka ut för haverier med skador på egna anläggningar som följd samt om inte avbrotten avhjälpas i tid även förorsaka avbrottsersättningar till bolagets kunder. Exempel på tänkbara orsaker är avgrävda, eller på annat sätt skadade fjärrvärmeledningar. Bolaget bedriver ett långsiktigt arbete i syfte att minska riskerna för haverier samt att minska skadeeffekterna vid avbrott m.m.

Bolaget utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker, t.ex. kundkreditrisker, ränterisker, marknadsrisker vid elhandel samt finanskriser i omvärlden som kan orsaka bankkonkurser etc. Bolaget följer en upprättad finanspolicy samt en riskpolicy för elhandelsverksamheten i syfte att begränsa de finansiella riskerna.

Ekonomi

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 8 222 tkr vilket är 4 926 tkr över prognosen på 3 296 tkr. Höga priser på producerad elkraft samt bra resultat på fjärrvärmens bidrar till stor del till avvikelsen. Utdelning till Gislaved Energi Koncern AB föreslås inte ske.

Personal

Bolaget har inte haft några anställda medarbetare utan hyr all personal från Gislaved Energi Elnät AB.

Miljö

Flera av bolagets anläggningar för energiproduktion omfattas av tillstånds- respektive anmälningsplikt enligt Miljöbalken. Bolaget bedriver ett långsiktigt arbete i syfte att med god marginal klara de i tillstånden angivna gränsvärdena.

Bolaget är certifierat enligt ISO 14001:2015 och har arbetat vidare med miljöfrågor under verksamhetsåret. En uppföljande externrevision genomfördes med bra resultat. Bolaget arbetar fortlöpande med åtgärder för minskad energi-användning. Bolagets strävan att minska påverkan på miljön har fortsatt genom samverkan med Gislaveds kommun avseende energieffektivisering av gatubelysningen inom kommunen.

I och med utbyggnaden av fjärrvärmenätet i Gislaved-Anderstorp konverterar kunder från gas- och oljepannor till fjärrvärme vilket reducerar koldioxidutsläppen i kommunen. Vi konstaterar fortsatt att satsningarna på förnyelsebara bränslen ger ett positivt bidrag till miljömålen inom Gislaveds kommuns klimatstrategi.

Bolaget är 100% fossilfri när det gäller värme- produktionen i Mossarp och i med att det förnybara bränslet HVO 100 används i de befintliga oljepannorna. Dessa används normalt endast som haveri- och effektreserv. Även för arbetsfordonen används det förnybara bränslet istället för vanlig diesel.

Den under år 2021 driftsatta kraftvärmemodulen i Mossarp bidrar till produktionen av förnybar el. El-handelskunderna erbjuds 100 procent förnybar el.

Utblick/framtid

Utbyggnaden av fjärrvärmeledningar och anslutning av nya kunder fortsätter. En av bolagets målsättningar är att öka andelen egenproducerad Naturel genom nyinvesteringar i vindkraft, solkraft och vattenkraft.

Tjänsteutbudet inom Internet of Things (IoT) kommer fortsätta att utvecklas där vi fortsatt arbetar för att driftsätta ett s.k. LoRaWAN-nät (trådlöst nätverk) inom hela Gislaveds kommun.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	217 265	148 220	89 038	119 053	136 589
Resultat efter finansiella poster	8 222	5 514	3 475	4 566	8 187
Balansomslutning	335 314	313 681	272 991	259 262	257 643
Investeringar i materiella anl tillg	12 840	17 599	15 152	20 088	29 823
Soliditet %	37	38	40	39	36
Avkastning på eget kapital %	7	5	3	4	9

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	10 091 359
årets vinst	1 908 485
	11 999 844
disponeras så att	
till aktieägarna utdelas	0
i ny räkning överföres	11 999 844
	11 999 844

	Not	2022	2021
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3, 4	217 265	148 220
Aktiverat arbete för egen räkning		419	757
Övriga rörelseintäkter		4 526	0
		222 210	148 977
Rörelsens kostnader	4, 5		
Råvaror och andra direkta kostnader		-178 145	-112 253
Övriga externa kostnader	6	-20 410	-16 277
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-14 649	-14 430
Övriga rörelsekostnader		0	-11
		-213 204	-142 972
Rörelseresultat		9 006	6 005
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	67	22
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-852	-514
		-785	-491
Resultat efter finansiella poster		8 222	5 514
Bokslutsdispositioner	9	-5 900	-4 600
Resultat före skatt		2 322	914
Skatt på årets resultat	10	-413	321
Årets resultat		1 908	1 235

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	20 709	21 642
Maskiner och andra tekniska anläggningar	12	199 048	208 429
Inventarier, verktyg och andra installationer	13	1 752	2 099
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	14	11 656	2 804
		233 165	234 974
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	15	40	15
Fordringar hos intresseföretag	16	405	180
Uppskjuten skattefordran		0	370
		445	565
Summa anläggningstillgångar		233 610	235 539
Omsättningstillgångar			
Värlager			
Råvaror och förnödenheter		1 417	2 536
		1 417	2 536
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		883	1 521
Fordringar hos koncernföretag	17	39 325	29 538
Aktuella skattefordringar		465	292
Övriga kortsiktiga fordringar		73	3 529
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	50 686	35 957
		91 432	70 837
Kassa och bank	19	8 855	4 769
Summa omsättningstillgångar		101 704	78 142
SUMMA TILLGÅNGAR		335 314	313 681

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100	100
Reservfond		20	20
		120	120
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		10 091	10 357
Årets resultat		1 908	1 235
		11 999	11 592
Summa eget kapital			
		12 119	11 712
Obeskattade reserver	20	142 534	133 834
Långfristiga skulder	21		
Skulder till kreditinstitut	22	80 000	95 000
		80 000	95 000
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	22	38 500	23 500
Leverantörsskulder		6 459	6 293
Skulder till koncernföretag		5 567	4 707
Övriga kortfristiga skulder		5 121	6 557
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	45 014	32 078
		100 661	73 135
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
		335 314	313 681

”Appen är jättebra. Man kan se sin förbrukning per dygn.
Man kan även se vad som dras varje timme”

Person nr 64, NKI 2022

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	100	20	10 357	10 477
Årets resultat			1 235	1 235
Utgående eget kapital 2021-12-31	100	20	11 591	11 711
Årets resultat			1 908	1 908
Utdelning			-1 500	-1 500
Utgående eget kapital 2022-12-31	100	20	12 000	12 120
KASSAFLÖDESANALYS			2022	2021
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster			8 222	5 514
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			14 649	14 430
Betald skatt			-216	-88
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital			22 655	19 856
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet				
Förändring av varulager och pågående arbete			1 119	-394
Förändring av kundfordringar			638	-916
Förändring av kortfristiga fordringar			-21 061	-43 017
Förändring av leverantörsskulder			166	-1 975
Förändring av kortfristiga skulder			12 359	35 169
Kassaflöde från den löpande verksamheten			15 876	8 723
Investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella anläggningstillgångar			-12 840	-17 599
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar			-250	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-13 090	-17 599
Finansieringsverksamheten				
Utbetald utdelning			-1 500	0
Erhållet koncernbidrag			2 800	7 400
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			1 300	7 400
Årets kassaflöde			4 086	-1 476
Likvida medel vid årets början			4 769	6 245
Likvida medel vid årets slut			8 855	4 769

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER**Allmänna upplysningar**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Nettoomsättningen omfattar försäljningsintäkter från kärnverksamheten, dvs produktion, värme, elhandel, gatubelysning, anslutningsavgifter samt andra intäkter såsom entreprenadavtal och uthyrning.

Samtliga intäkter värderas till det belopp som influiter eller beräknas inflyta, dvs med hänsyn till rabatter och efter avdrag för moms och energiskatter, och redovisas i posten Nettoomsättning.

Anslutningsavgifter

Intäktsredovisas i den period anslutningen är färdigställd. Avser i första hand fjärrvärmeverksamheten.

Elcertifikat

Intäkter av elcertifikat som tilldelats från Svenska Kraftnät genom egen produktion redovisas i den månad som produktionen sker. Elcertifikaten värderas till elcertifikatets verkliga värde för produktionsmånaden och ingår i posten Nettoomsättning.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing (hyresavtal) oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla företaget och anskaffningsvärdet kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde kostnadsförs löpande.

Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till inköpet och syftar till att bringa tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med företagsledningens avsikt med förvärvet. Som direkt hänförliga utgifter hänförs utgifter för leverans, hantering, installation och montering, lagfarter samt konsulttjänster. Låneutgifter som är direkt hänförliga till investeringar i anläggningstillgångar som tar betydande tid i anspråk att färdigställa inräknas i anskaffningsvärdet under uppförandeperioden. Anskaffningsvärdet reduceras med offentliga bidrag som erhållits för förvärv av anläggningstillgångar.

Avskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas eller komponenternas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningen beräknas på det avskrivningsbara beloppet vilket utgörs av tillgångens anskaffningsvärde.

Mark har inte någon begränsad nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Byggnader	4 %
Vattenkraftsanläggningar	5 %
Solkraftsanläggningar	5 %
Fjärrvärmeanläggningar	3,33-10 %
Gatubelysningsanläggningar	3,33-5 %
Inventarier	10-15 %

Innehavstid har beaktats.

Nedskrivningar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Nedskrivningsprövningen görs per varje enskild tillgång med ett oberoende flöde av inbetalningar. Vid behov behöver tillgångarna grupperas ihop till kassagenererande enheter för att identifiera inbetalningar som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningsprövning görs i dessa fall för hela den kassagenererande enheten. En nedskrivning redovisas när en tillgång eller en kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningen belastar resultaträkningen.

Nedskrivningar av tillgångar i en kassagenererande enhet fördelas i första hand på goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Återföring av nedskrivning

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar återförs om skälen som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet vid den senaste nedskrivningen har förändrats.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar**Allmänna principer**

Per varje balansdag görs en bedömning av om det finns någon indikation på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Om en sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde, se ovan.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar återförs om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde

på balansdagen. Anskaffningsvärde utgörs av inköpspris och utgifter direkt hänförliga till inköpet. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadsats. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

NOT 2 VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av årsredovisning enligt K3 kräver att företagsledning och styrelse gör antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder i framtiden. Det görs också bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i denna årsredovisning.

Uppskattningar och bedömningar baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer som under rådande förhållanden anses vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och bedömningar används sedan för att fastställa redovisade värden på tillgångar och skulder som inte framgår tydligt från andra källor.

Uppskattningar och bedömningar ses över årligen.

Det slutliga utfallet av uppskattningar och bedömningar kan komma att avvika från nuvarande uppskattningar och bedömningar. Effekterna av ändringar i dessa redovisas i resultaträkningen under det räkenskapsår som ändringen görs samt under framtida räkenskapsår om ändringen påverkar både aktuellt och kommande räkenskapsår.

Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för materiella anläggningstillgångar

Företaget har betydande värden redovisade i balansräkningen avseende immateriella och materiella anläggningstillgångar. Dessa testas för nedskrivningsbehov i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i koncernens Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper. Återvinningsvärden för kassa-genererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden eller verkligt värde minus försäljningskostnader. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden och andra adekvata antaganden avseende exempelvis avkastningskrav.

NOT 3 NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING PÅ VERKSAMHETSGRENAR

	2022	2021
Elförsäljning	152 440	93 488
Fjärrvärme	46 899	40 298
Elproduktion	7 845	6 738
Gatubelysning	9 530	7 207
Tjänster	551	489
Nettoomsättning	217 265	148 220

NOT 4 INKÖP OCH FÖRSÄLJNING MELLAN KONCERNFÖRETAG

Av årets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 5 % (6 %) av inköpen och 8 % (2 %) av försäljningen andra företag inom koncernen.

NOT 5 MEDELANTALET ANSTÄLLDA, LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA AVGIFTER

Bolaget har inga anställda. Inga löner eller ersättningar har utgått.

Ersättning till styrelsen har under året utgått med 77 tkr (90 tkr). Sociala kostnader för styrelsearvode 0 tkr (0 tkr).

NOT 6 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA**PwC**

	2022	2021
Revisionsuppdrag	80	80
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	40	30
Skatterådgivning	15	15
	135	125

NOT 7 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	2022	2021
Övriga ränteintäkter	67	22
	67	22

NOT 8 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE RESULTATPOSTER

	2022	2021
Övriga räntekostnader	-852	-514
	-852	-514

NOT 9 BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2022	2021
Förändringar av överavskrivningar	-8 700	-12 000
Erhållet koncernbidrag	2 800	7 400
	-5 900	-4 600

NOT 10 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2022	2021
Aktuell skatt	-43	-49
Uppskjuten skatt	-370	370
Totalt redovisad skatt	-413	321

Avstämning av effektiv skatt

	%	2022	%	2021
Redovisat resultat före skatt		2 322		914
Skatt enligt gällande skattesats	20,6	-478	20,6	-188
Ej avdragsgilla kostnader		-10		-7
Ej skattepliktiga intäkter		3		5
Skattereduktion inventarier		468		
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat		-25		142
Uppskjuten skatt		-370		370
Redovisad effektiv skatt	17,8	-413	-35,1	321

NOT 11 BYGGNADER OCH MARK

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	28 430	22 990
Omklassificeringar	141	5 441
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	28 571	28 430
Ingående avskrivningar	-6 788	-5 684
Årets avskrivningar	-1 074	-1 104
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 862	-6 788
Utgående redovisat värde	20 709	21 642
Uppgifter om byggnader och mark		
Redovisat värde	20 709	21 642
Taxeringsvärden byggnader	9 891	9 891
	9 891	9 891

NOT 12 MASKINER OCH ANDRA TEKNISKA ANLÄGGNINGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	332 637	320 755
Inköp	168	426
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	3 724	11 455
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	336 529	332 637
Ingående avskrivningar	-124 207	-111 186
Årets avskrivningar	-13 274	-13 021
Utgående ackumulerade avskrivningar	-137 481	-124 207
Utgående redovisat värde	199 048	208 429

NOT 13 INVENTARIER, VERKTYG OCH ANDRA INSTALLATIONER

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	6 497	6 386
Inköp *)	-45	0
Omklassificeringar	0	111
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 452	6 497
Ingående avskrivningar	-3 932	-3 627
Årets avskrivningar	-301	-305
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 233	-3 932
Ingående nedskrivningar	-466	-466
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-466	-466
Utgående redovisat värde	1 752	2 099

*) Årets inköp med negativt belopp (-45 Tkr) avser ett bidrag som betalats ut i efterhand för en redan aktiverad tillgång och som ska minska anskaffningsvärdet.

NOT 14 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående nedlagda kostnader	2 804	2 638
Under året nedlagda kostnader	12 718	17 173
Under året genomförda omfördelningar	-3 865	-17 007
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 656	2 804
Utgående redovisat värde	11 656	2 804

NOT 15 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15	15
Inköp	25	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	40	15
Utgående redovisat värde	40	15

NOT 16 FORDRINGAR HOS INTRESSEFÖRETAG OCH GEMENSAMT STYRDA FÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	180	180
Tillkommande fordringar	225	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	405	180
Utgående redovisat värde	405	180

NOT 17 FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar hos koncernföretag	39 325	29 538
39 325	29 538	

NOT 18 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna elintäkter	42 528	29 623
Upplupna intäkter drift och underhåll	0	761
Upplupna intäkter fjärrvärme	4 441	5 133
Upplupen försäkringsersättning	3 450	0
Övriga poster	267	440
50 686	35 957	

NOT 19 KASSA OCH BANK

Bolaget ingår i Gislaveds kommuns koncernkonto. Koncernkonto utgör i juridisk mening en fordran på Gislaveds kommun. De regelverk som styr koncernkontot är av sådan karaktär att fordran i redovisningen ses som ett ordinärt bankkonto.

	2022-12-31	2021-12-31
Koncernkonto	8 855	4 769
8 855	4 769	

NOT 20 OBESKATTADE RESERVER

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	142 534	133 834
142 534	133 834	

NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER

	2022-12-31	2021-12-31
Skulder som ska betalas senare än fem år efter balansdagen	56 500	33 000
56 500	33 000	

NOT 22 SKULDER SOM AVSER FLERA POSTER

Företagets banklån om 118 500 Tkr redovisas under följande poster i balansräkningen.

	2022-12-31	2021-12-31
Långfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	80 000	95 000
	80 000	95 000
Kortfristiga skulder		
Övriga skulder till kreditinstitut	38 500	23 500
	38 500	23 500

NOT 23 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna elkostnader	42 368	31 738
Upplupen kostnad elcertifikat	11	63
Upplupen kostnad haveri (försäkringsärende)	1 800	0
Övriga poster	835	277
	45 014	32 078

NOT 24 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser har uppstått efter balansdagen.

NOT 25 STÄLLDA SÄKERHETER

Bolaget har inga ställda säkerheter.

NOT 26 EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Bolaget har inga eventualförpliktelser.

Gislaved 2023-02-21

Bengt-Anders Johansson
Ordförande

Sören Svensson

Berith Ollhage

Sara-Lena Bengtsdotter Bogren

Torbjörn Gustafsson

Jan-Erik Pohl

Sören Axelsson

Hans Brunström
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats 2023-02-22

Mats Nilsson
Auktoriserad revisor

Från då till nu

1924 Lades grunden till nuvarande Gislaved Energi AB. Då byggdes en 30 kV-ledning från Trollhätte kraftverk till Gislaved. 1924–1955 hette elverket Gislaveds Elektricitetsverk och arbetet leddes av den kommunala electricitetsverksstyrelsen.

1956 Avvecklades electricitetsverksstyrelsen och elverket kom att sorteras direkt under kommunalnämnden och efter kommunsammanslagningen 1974 kommunens tekniska nämnd.

1982 Fattades beslut om att förvandla elverket till ett kommunalt bolag.

1993 Namnbyte till Gislaved Energi AB. Då gjordes en affärsuppgörelse med Gislaveds kommun där Gislaved Energi tog över fjärrvärmeanläggningen på Henja samt gatubelysningen i hela Gislaveds kommun. Gislaved Energi tog också över ansvaret för värmeleveransen till sim- och sporthallen i Gislaved.

1996 Skapades dotterbolaget Gislaved Energiring AB som en konsekvens av avregleringen av elmarknaden.

2001 Gislaved Energiring köpte Gyllenfors kraftstation i Nissan av Kooperativa Förbundet. Bredband i Gislaved Gnosjö AB (BIGGNet) startades upp med Gislaved Energi som 50 % ägare tillsammans med Västbo Kraft.

2006-2009 Byttes alla elmätare ut då nya krav kom att alla mätare ska månadsavläsas.

2007 Gislaved Energi började sälja energi från solkraft som första elbolag i Sverige.

2009 Beslut om att sälja BIGGNet till Svenska Stadsnät AB.

2011 Stor utbyggnad av fjärrvärme i Gislaveds tätort. Största och första kunderna är Gislaveds kommun samt AB Gislavedshus.

2013 Ny fjärrvärmecentral byggdes i Mossarp.

2014 Gislaved Energi blir först i Sverige med miljövänliga elstolpar utan kreosot.

2015 Våra två första vindkraftverk invigs. Kapacitet för att värma 1 200 eluppvärmda villor årligen.

2016 Gislaved Energi påbörjar arbetet med en utbyggnad av fjärrvärmerna till Anderstorp. Kostnad 91 MSEK och Gislaved Energi beviljas bidrag om 45 % av investeringen från Klimatklivet.

2017 Under året ändrades bolagsnamnen. Gislaved Energi AB har bytt bolagsnamn till Gislaved Energi Elnät AB. Gislaved Energiring AB har bytt bolagsnamn till Gislaved Energi AB.

2018 Invigdes Irene, vår nya skogsflispanna, som levererar fjärrvärme till det hopbyggda fjärrvärmenätet Gislaved-Anderstorp. Under året invigdes också Gislaveds första snabbbladdare för elfordon.

2019 Renovering av utskovsluckor på Gyllenfors Vattenkraftverk.

2020 Samtliga elmätare utbytta till senaste standarden.

2021 Inköp av Vikafors vattenkraftstation. Investering i elproduktion på Mossarp med ORC-anläggning.

2022 Bildande av bolaget Gislaved Energi-park AB där Gislaved Energi AB och PLS-Energy Systems i Hestra AB är delägare.

Samarbete för lokal utbyggnad av förnybar elproduktion och en satsning på vätgas

Under kommande år tar vi fortsatta steg i den lokala omställningen till förnybar energiproduktion och i nära samarbete med vår partner PLS-Energy Systems i Hestra AB. Det nya bolaget, Gislaved Energipark AB, kommer att bygga en energipark med solceller och energilagrar, där vi återanvänder bilbatterier från elbilar vilket är bra för miljön.

Dessutom kommer vätgas att produceras inom området som är beläget mellan riksväg 27 och Räddningstjänstens lokaler. Energiparken kommer bl.a. att vara inkopplad för s.k. stödtjänster mot Svenska Kraftnät i syfte att stabilisera elnätet vid behov. En snabbbladdare för el och för tyngre fordon kommer att byggas i samma område. Gislaved Energi fick 100 % ekonomiskt stöd från Energimyndigheten för att etablera snabbbladdaren i området.

Gislaved Energi

Närmare Enklare Snabbare

Gislaved Energi, Mårtensgatan 27, 332 38 Gislaved
Telefon 0371-58 91 10

gislavedenergi.se

ÅRSREDOVISNING

för

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

Styrelsen och verkställande direktören får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	5
- balansräkning	6
- noter	8
- underskrifter	9

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Verksamhet

Syftet med Enter Gislaved AB, nedan kallat bolaget, är att på ägarens och näringslivets gemensamt formulerade grundsyn verka för näringslivets och besöksnäringens utveckling inom Gislaveds kommun. Bolaget ska inom områdena teknologi, market och turism verka för konkurrenskraft och attraktivitet med fokus på kompetensförsörjning, infrastruktur & tillgänglighet och utvecklingsmöjligheter för befintliga och tillkommande företag. Genom Science park läggs vikt vid entreprenörskap och innovation för nya och unga företag.

Bolaget är ett helägt kommunalt bolag men med näringslivets representanter i styrelsemajoritet.

Bolaget har sin grundfinansiering genom kommunen och samverkar nära med Gislavedsregionens näringslivsråd i speciella projekt som rådet prioriterar och finansierar, helt eller delvis.

Ändamålet

Ändamålet med bolagets verksamhet är att stödja näringslivets och besöksnäringens utvecklingsbehov och därmed trygga kommunens tillväxt. Bolagets uppgift är inte att bereda ägaren vinst utan att på gemensam grund verka för näringslivets utveckling inom Gislaveds kommun.

Bolaget samverkar med näringslivsenheterna i Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo inom Business Gnosjö Region AB (BGR). Inom BGR sker samverkan i gemensamma projekt för Gnosjöregionens konkurrenskraft.

Organisation

Bolaget har sitt säte i Gislaveds kommun, Jönköpings län.

Antalet tillsvidareanställda är 8 personer, VD, näringslivsutvecklare tillika verksamhetsledare, näringslivsutvecklare kopplat till besöksnäring, näringslivsutvecklare inom gröna näringar samt beslutade projekt (60%), affärscoach och tillika handelsutvecklare, två kommunikatörer (90/50%) samt adm./ekonom på 75 %.

Verksamhetsåret i korthet

Under året har styrelsen haft 6 protokollförda möten samt två dokumenterade strategiska möten kopplat till bolagets roll i den nya kommunala organisationen.

Kriget i Ukraina, kostnadsökningar, energipriser, inflation och räntekostnader har skapat ett nytt ekonomiskt landskap. Näringslivet har påverkats och anpassat sig till kortare planeringshorisont och en större försiktighet vilket delvis legat till grund för bolagets insatser. Enters aktiviteter och roll i relationen har anpassats efter företagens behov. Löpande har bolaget genomfört mer än 100 aktiviteter inom uppdraget.

Värt att notera är:

Arbetet med kommunens portal för besöksnäring, Visit Isabergsregionen, med tillhörande destinationsstrategi som är i arbete. Digitala naturkartor, framtagande av en friluftsplän och expansion av leder är uppstartat.

Företagsvecka med besök och dialog mellan näringsliv, tjänstemän och politiker har genomförts.

Bibehållen position i kreditföretaget Syna bedömning om näringslivets utveckling med en andra plats i RJL. Företagsrådet genomförde 2 digitala möten för att lyssna in behov och utbyta information.

Enters verksamhet har bidragit till utveckling av näringslivets förutsättningar i stort men med särskilt fokus på besöksnäring och destinationsutveckling. Kompetensförsörjning och samverkan med skola, CLL, Teknik College, UF och ungdomar har haft stort engagemang. Även generationsskifte, cybersäkerhet och sårbarhet är områden som lyfts i dialog med näringslivet.

Under året har initiativ tagits till ett hållbarhetsnätverk med ett 20 tal företag där arbetet med cirkulär ekonomi och LCA analyser kommit i gång.

Vårt lokala arbete inom Science Park, nyföretagande, affärsutveckling och finansieringshjälp, är en viktig del i vårt arbete med resultat att nyföretagandet ökat.

Särskilt engagemang kopplas till att öka invånarantalet i kommunen, öks sysselsättningsgraden och att öka nöjdheten hos invånarna. Exempel är arbetet med platsvarumärket A Piece of Småland, DI, Morgonsoffan, Diggiloo reportage, lokal finansiering, upphandling & handelsindex, Gröna Näringar & livsmedelsstrategi samt Kvinnor som ledare. Stort engagemang inom energi & miljö riktat mot fordon & transporter och omställning till fossilfria drivmedel och elektrifiering.

Prismiddag för vinnarna i kommunens 7 olika kategorier genomfördes på restaurang Höganloft.

Samverkan inom föreningen Sveriges industrikommuner har skett vid två tillfällen under året med initiativ mot regeringen gällande energipolitik.

Bolaget arbetar efter sin verksamhets- och handlingsplan med löpande avstämning och uppföljning mot styrelsen, som adjungerad vid näringsutskottets sammanträden och vid dialogmöte med Kommunhus AB

Kompetens

Aktivt deltagande i UF företag och nya ungdomsverksamheter, praktikplatser och ung drive har genomförts. Dialog med företag om kompetensbehov som återkopplas in till kommunen och andra utbildningsaktörer.

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

Avstämningar med AME för att bidra till lösningar inom deras område. Samverkan med lokal HPH och vuxenutbildning, samt Teknik College sker löpande vilket vi ser som viktigt. Samverkan Skola – Arbetsliv har startats upp och en film har tagits fram för att marknadsföra aktiviteten.

Samverkan med HR-nätverket, Campus Värnamo och andra sker i dialog för nå resultat i utbildningar på flera plan. Projektet Jobb-GPS och Kompetensutveckling Småland har kommit näringslivet i kommunen till del och fortsätter 2023.

Infrastruktur

Infrastruktur kopplat till energi och omställning, logistik, arbetsmarknad och tillgänglighet är områden vi arbetar med. Hastigheten på Nissastigen, analyser för godsflöden på järnväg, elektrifiering, laddning och energipark, länstrafikfrågor är några områden som varit aktuella under året.

Internationalisering

På grund av omvärldsfaktorer så har internationella kontakter varit sparsamt. Möte har skett med vår näringslivskontakt i Berlin Brandenburg.

Attraktivitet

Vi deltar i tillkomst av strategisk mark för nya etableringar och bostäder, i arbetet med kommunens företagsklimat och näringslivssamverkan med mera. Vi engagerar oss i frågor kring kommunikation generellt men särskilt kring hemsidor, landningssida, sociala medier för att stärka kommunens image. Inom turism och besöksnäring deltar bolaget i samverkan kring Smålands turism, Smålands sjörike och Fegen Inspiration Area. Destination Isaberg i Hestra ekonomisk förening har bildats för att utveckla cykelturism i området. Utvecklingen av Sunnaryd är löpande. Vi arbetar operativt för utveckling av platsvarumärket A Piece of Småland. Anderstorps motorbana och Formel 1 eran har marknadsförts med nationella utställningar under året.

Dialog med köpmän och fastighetsägare för handelsutveckling genomförs regelbundet. Livsmedelsstrategi, lokalt producerade livsmedel, torghandel, rekoringar och samarbete med LRF, Hushållningssällskapet och Stora Segerstad har utvecklats under året.

Ägarfördelning

Bolaget ägs helt av Gislaved Kommunhus AB.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Inga.

Företagets kommunsäte är Gislaved.

Flerårsjämförelse*

	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	8 236 106	8 065 793	8 092 935	8 303 243	10 165 034
Res. efter finansiella poster	26 354	504 738	527 819	394 458	1 538 045
Res. i % av nettoomsättningen	0,32	6,25	6,52	4,75	15,13
Balansomslutning	4 841 380	5 288 593	4 776 933	5 260 363	3 803 528
Soliditet (%)	59,92	54,53	51,92	39,29	46,14
Avkastning på eget kapital (%)	0,91	18,81	23,21	20,63	133,11
Avkastning på totalt kapital (%)	0,52	10,03	10,51	8,70	46,62

*Definitioner av nyckeltal, se noter

Förändringar i eget kapital

	Aktiekapital	Övrigt bundet eget kapital	Övrigt fritt eget kapital	Årets resultat	Summa fritt eget kapital
Belopp vid årets ingång	100 000	3 166	1 867 822	301 174	2 168 996
Resultatdisp. enl. beslut av årsstämma:			301 174	-301 174	0
Årets vinst				19 256	19 256
Belopp vid årets utgång	100 000	3 166	2 168 996	19 256	2 188 252

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

Resultatdisposition

Förslag till disposition av bolagets vinst

Till årsstämman förfogande står	
balanserad vinst	2 168 996
årets vinst	<u>19 256</u>
	2 188 252
Styrelsen föreslår att	
i ny räkning överföres	<u>2 188 252</u>
	2 188 252

Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

RESULTATRÄKNING

	Not	2022-01-01 2022-12-31	2021-01-01 2021-12-31
Rörelsens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		8 236 106	8 065 793
Övriga rörelseintäkter		11 826	72 284
		<u>8 247 932</u>	<u>8 138 077</u>
Rörelsens kostnader			
Projekt		-486 946	-728 329
Övriga externa kostnader		-2 161 084	-2 145 486
Personalkostnader	2	-5 613 685	-4 764 272
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		0	-2 101
		<u>-8 261 715</u>	<u>-7 640 188</u>
Rörelseresultat		-13 783	497 889
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		40 137	7 033
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-184
		<u>40 137</u>	<u>6 849</u>
Resultat efter finansiella poster		26 354	504 738
Bokslutsdispositioner			
Avsättning till periodiseringsfond		-10 000	-125 000
Återföring från periodiseringsfond		13 000	0
Förändring av avskrivningar utöver plan		0	2 101
		<u>3 000</u>	<u>-122 899</u>
Resultat före skatt		29 354	381 839
Skatt på årets resultat		-10 098	-80 665
Årets resultat		<u>19 256</u>	<u>301 174</u>

Ankom: 2023-04-13 Årendet: KS.2022.63 Handling: 1258194

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR****Anläggningstillgångar****Materiella anläggningstillgångar**

Inventarier, verktyg och installationer

Not

2022-12-31

2021-12-31

Summa materiella anläggningstillgångar

3

0

0

0

0

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga fordringar

4

60 000

Summa finansiella anläggningstillgångar

60 000

60 000

60 000

Summa anläggningstillgångar

60 000

60 000

Omsättningstillgångar**Kortfristiga fordringar**

Kundfordringar

21 480

79 990

Aktuell skattefordran

258 806

173 782

Övriga fordringar

387 817

441 202

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

77 847

73 818

Summa kortfristiga fordringar

745 950

768 792

Kassa och bank

Kassa och bank

5

4 035 430

Summa kassa och bank

4 035 430

4 459 801

4 459 801

Summa omsättningstillgångar

4 781 380

5 228 593

SUMMA TILLGÅNGAR

4 841 380

5 288 593

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

BALANSRÄKNING**EGET KAPITAL OCH SKULDER**

Not

2022-12-31

2021-12-31

Eget kapital**Bundet eget kapital**

Aktiekapital

100 000

100 000

Reservfond

3 166

3 166

Summa bundet eget kapital

103 166

103 166

Fritt eget kapital

Balanserat resultat

2 168 996

1 867 822

Årets resultat

19 256

301 174

Summa fritt eget kapital

2 188 252

2 168 996

Summa eget kapital

2 291 418

2 272 162

Obeskattade reserver

Periodiseringsfond

768 000

771 000

Summa obeskattade reserver

768 000

771 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

484 327

856 584

Övriga skulder

177 038

158 919

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

1 120 597

1 229 928

Summa kortfristiga skulder

1 781 962

2 245 431

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER**4 841 380****5 288 593**

Ankom: 2023-04-13 Ärende: KS.2022.63 Handling: 1258194

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Företaget redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Inkomstskatt

Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats.

Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 2	Medelantal anställda	2022	2021
	Medelantal anställda		
	Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
	Medelantal anställda har varit	7	6
	Uppsägningsvillkor för VD är tre månader vid egen uppsägning och tolv månader om uppsägningen kommer från bolaget.		
Not 3	Inventarier, verktyg och installationer	2022-12-31	2021-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	69 681	69 681
	Försäljningar/utrangeringar	-69 681	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	69 681
	Ingående avskrivningar	-69 681	-67 580
	Försäljningar/utrangeringar	69 681	0
	Årets avskrivningar	0	-2 101
	Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-69 681
	Utgående redovisat värde	0	0
Not 4	Andra långfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	60 000	60 000
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	60 000	60 000
	Utgående redovisat värde	60 000	60 000

Enter Gislaved AB

Org.nr. 556661-9861

NOTER

Not 5 Checkräkningskredit **2022-12-31** **2021-12-31**

Beviljad checkräkningskredit uppgår till: 3 000 000 3 000 000

Krediten är säkerställd av Gislaveds Kommun.

Not 6 Definition av nyckeltal

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

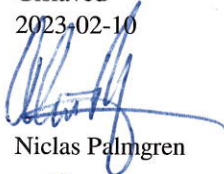
Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat med tillägg för finansiella intäkter, i procent av genomsnittlig balansomslutning

Gislaved
2023-02-10

Niclas Palmgren

Marie Johansson

Leif Österlund
Verkställande direktör

Carina Johansson

Jakob Axelsson

Anton Sjödel

Helena Sveningsson

Min revisionsberättelse har lämnats den 10 februari 2023.

Daniel Johansson
Auktoriserad revisor

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Enter Gislaved AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till Enter Gislaved AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Gislaved den 10 februari 2023

Daniel Johansson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Enter Gislaved AB
Org.nr. 556661-9861

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Enter Gislaved AB för år 2022.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Enter Gislaved ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Jag är oberoende i förhållande till Enter Gislaved AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

såm[®]

Ankom: 2023-04-05 Arrende: KS 2022.63 Handling: 1258775

2022

ÅRSREDOVISNING

Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

INNEHÅLL

Ordförande Gert Jonsson om året som gått	3
Förbundsdirektören har ordet	4
I fokus	4
Framåtblick	4
Om SÅM	7
Bakgrund	7
Uppdrag	7
Organisation	7
Ekonomi och budget	8
Renhållningsordning 2018-2022	9
Finansiella mål	9
Verksamhetsmål och måluppfyllelse	10
Förvaltningsberättelse	14
Väsentliga händelser under året	14
Borgensåtagande och lån	15
Periodens resultat	16
Omvärldsanalys	17
Personalredovisning	17
God ekonomisk hushållning	18
Balanskravsresultat	18
Finansiell information SÅM	19
Resultaträkning	19
Balansräkning	19
Kassaflöde	20
Notförklaringar	21
Investeringsredovisning	24
Gislaveds kommun	25
Gnosjö kommun	26
Vaggeryds kommun	27
Värnamo kommun	28
Redovisningsprinciper	29
Förbundsdirektionens godkännande	30

ORDFÖRANDE GERT JONSSON OM ÅRET SOM GÅTT

Pressbild: Vaggeryds kommun

Ett väldigt bra och framgångsrikt år för SÅM, direktionen, medarbetare, kommuninvånare och framför allt miljön. Så kan vi sammanfatta verksamhetsåret 2022.

2022 är också sista året på den mandatperiod där SÅM startat, utvecklats och levererat. Vi som lever inom politiken vet att förändringar tar tid, att få till ett så bra kommunalförbund som SÅM på en mandatperiod kan vi alla känna stolthet för.

Glädjande kan vi konstatera att förbundets modiga val av FNI (fastighetsnära insamling) visat sig vara en fullträff efter regeringsbeslut som med tydlighet går i den riktningen. Införandet av FNI har även gett nöjda och miljömedvetna invånare i alla fyra GGW-kommuner.

Från och med 1 januari 2024 ges kommunerna det operativa ansvaret att i separata fraktioner, samla in förpackningar från hushåll och eventuellt samlokalisera verksamheter. Likaså ställer EU:s avfallsdirektiv krav på att medlemsstaterna ska införa

obligatorisk utsortering av matavfall till samma år. Tack vare ett tidigt införande av fastighetsnära insamling, FNI, är SÅM väl förberedda för kommande förändringar.

Med det förändrade ansvaret kring insamling av förpackningar följer också en ny ersättning. Detta gör att vi med tillförsikt kan se framåt med taxor som är väldigt konkurrenskraftiga.

Vi har nu ett jobb framför oss att anta en ny gemensam avfallsplan för alla fyra GGW-kommuner samt att komma igång med FNI i flerfamiljshus, där vi måste samarbeta med fastighetsägare och inte minst ha ett bra samspel med våra kommunala bostadsbolag.

TILLSÄTTNING AV NY FÖRBUNDSREKTÖR

Under årets senare del har vi efter beslut, förberett skiftet av förbundsrektor för SÅM. Vi har fått tacka av Lars-Erik Andersson som går i pension, för ett utomordentligt ledarskap och för att med stor kunskap ha varit en helt avgörande del av SÅMs utveckling. Vi har också med glädje kunnat tillsätta Jonatan Rosenquist som ny förbundsrektor från och med 1 Januari 2023.

Det blev en härlig final av 2022 och en god start av 2023 i och med att ordförandeskapet går över till Tobias Pettersson, Värnamo och undertecknad får tacka för ordförandeförtroendet under 2021 och 2022.

**Gert Jonsson, Ordförande
2021-2022**

Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

FÖRBUNDSREKTÖREN HAR ORDET

Under 2022 har stort fokus legat på att ta fram en ny Avfallsplan för åren 2023-2030 tillsammans med representanter från våra medlemskommuner. En plockanalys har genomförts, en fördjupad förstudie kring biokolsproduktion slutförts och kundundersökningen "Svensk Avfallshantering 2022" har genomförts

I FOKUS

FÖRBÄTTRAD SOPHÄMTNINGSDRIFT

År 2020 skedde ett antal avtalsöverlåtelser vilket förbättrade sophämtningsdriften och under innevarande år har ytterligare avtalsöverlåtelser skett, vilket lett till att vi idag har en stabil insamlingsverksamhet. Detta ger oss större möjligheter att lägga mer kraft på andra arbetsområden inom SÅM.

SÅM:s samtliga medlemskommuner är anslutna till FNI och vår uppfattning som bekräftas av kundundersökningen är att flertalet abonnenter är nöjda eller mycket nöjda med det nya insamlingsystemet

FRAMÅTBLICK

AVFALLSPLAN

Ett intensivt arbete med att ta fram en Avfallsplan för åren 2023-2030 har pågått tillsammans med representanter från våra medlemskommuner. Tyvärr ligger vi lite efter tidsmässigt och planen beräknas vara beslutad och klar i mitten på 2023, under förutsättning att inget oförutsett inträffar.

ORGANISATION

Årsskiftet 2022-2023 valde jag som förbundsrektor att gå i pension och Jonatan Rosenquist har utsetts som ny förbundsrektor från 2023. Jonatan har sedan april 2018 innehaft tjänsten som Planerings- och Utvecklingschef på SÅM, vilket borgar för en god kunskap om SÅM och en trygg framtid för förbundets framtida utveckling. Under året har arbetet kring SÅM:s vision, mission, målstrategi och värdegrund som initierades 2021 fortsatt löpande.

Lars-Erik Andersson, Förbundsrektor
2017-2022

Från och med 2024-01-01 får kommunerna operativt ansvar att i separata fraktioner samla in förpackningar från hushåll och eventuellt samlokaliserade verksamheter. Vid samma tidpunkt blir även utsortering av matavfall obligatoriskt utifrån krav i EU:s avfallsdirektiv.

PLANERING FÖR ENHETLIG UTFORMNING AV ÅTERVINNINGSCENTRALER

Som ett steg i utvecklingsarbetet för våra återvinningscentraler har trafikmätningar på samtliga anläggningar genomförts under våren och sommaren. Den arkitektbyrå som anlätades under 2021 för att se över utformning och trafikflöde på Mossarps återvinningscentral har även presenterat sitt förslag. Bakgrunden till arbetet är den projektlista som skapades 2021 med syfte att skapa enhetlighet för återvinningscentralerna vad gäller sådant som placering, utformning av skyltar, avlämningsflöde, regler och riktlinjer.

KOMMUNALT INSAMLINGSANSVAR FÖR FÖRPACKNINGAR SAMT BIOAVFALL

I juni 2022 tog regeringen ett beslut som innebär att kommunerna ges operativt ansvar att i separata fraktioner samla in förpackningar från hushåll och eventuellt samlokaliserade verksamheter från 2024-01-01. Detta innebär även att kommunerna får

över insamlingen och ansvaret för materialet som finns på Återvinningsstationerna (ÅVS) i våra fyra medlemskommuner.

Från 2026-01-01 ska kommuner samla in de vanligaste förpackningsslagen som uppkommer på torg/parker över 2000 m² där betydande mängder förpackningar uppstår och där det finns kommunalt renhållningsansvar enligt 2 § lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Alla hushåll ska ha fastighetsnära insamling av förpackningar senast från och med 2027-01-01.

I EU:s avfallsdirektiv ställs även krav på att medlemsstaterna ska införa obligatorisk utsortering av matavfall till 2024-01-01.

Det obligatoriska matavfallsinsamlingskravet och det förändrade insamlingsansvaret för förpackningar kommer innebära att FNI i fortsättningen blir obligatoriskt för alla småhus och fritidshus från 2024. För flerfamiljfastigheter och verksamheter som har kommunalt avfall kommer matavfallsinsamlingen införas som obligatorisk från 2024. När det gäller förpackningsinsamling från flerbostadshus, kommer

 Det obligatoriska matavfallsinsamlingskravet och det förändrade insamlingsansvaret för förpackningar kommer innebära att FNI i fortsättningen blir obligatoriskt för alla villor och fritidshus från 2024.

senast december 2026 ska detta vara infört i samtliga flerfamiljsfastigheter, samt i de verksamheter som har kommunalt avfall.

Insamlingsansvaret omfattar de vanligaste förpackningarna, d.v.s. av papper, plast, ofärgat och färgat glas samt metall (ÅVS fraktionerna). Dessa ska insamlas separat på samma sätt såsom mat- och restavfall med dess regler och undantag enligt gällande föreskrifter.

Skrymmande förpackningar av papper och plast ska samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser. Här anges att ÅVC är en **del** av en sådan lösning.

Alla förpackningsmaterial inklusive textil, kork, porslin, etc ska kunna lämnas in på återvinningscentralerna.

Avfall Sverige tror att många kommuner kommer att välja att nyttja återvinningsstationerna för insamlingen av förpackningar under en övergångsperiod, något som också kan bli aktuellt för SÅM innan ett insamlingsystem för flerfamiljsboenden är genomfört. Avfall Sverige kommer att ta fram en generell vägledning kring ansvarsövergången och vi inväntar den vägledningen.

ERSÄTTNING TILL KOMMUNERNA

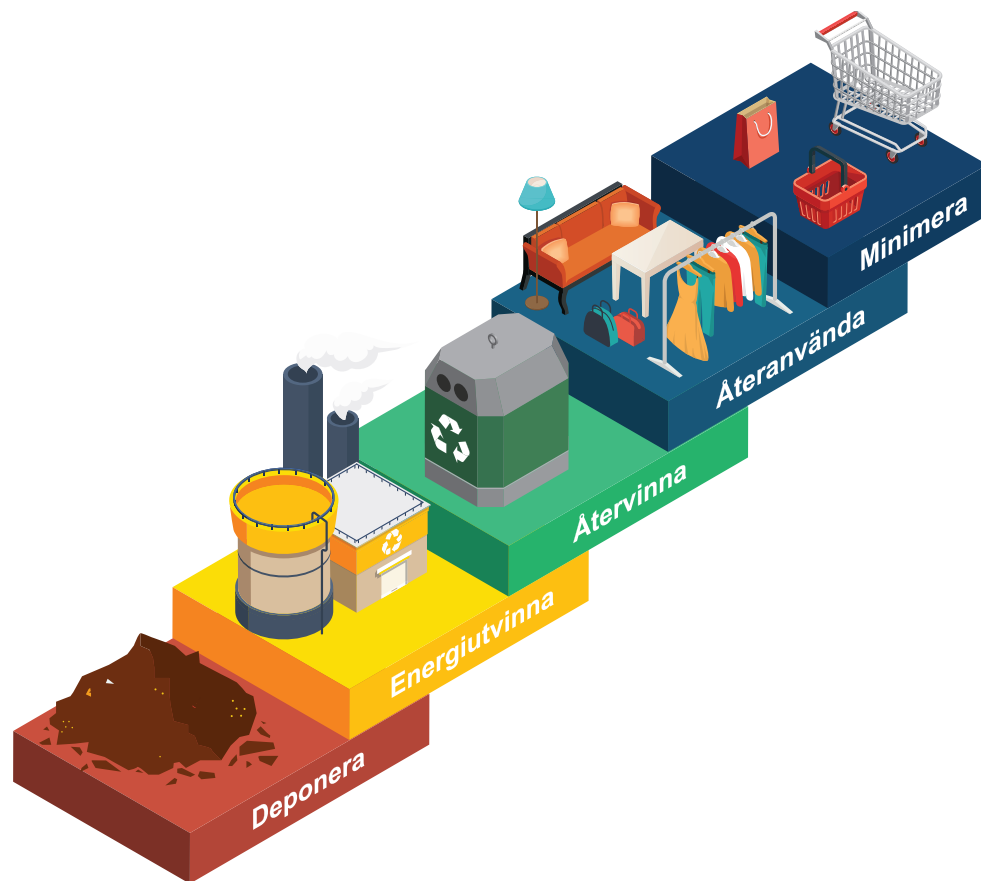
Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att fastställa en ersättning till kommunerna för förpackningsinsamlingen som nu är ute på remiss. Utgångspunkten är att kommunerna ska ges full kostnadstäckning, men det är inget krav då det blir möjligt att finansiera via avfallstaxa om full ersättning ej uppnås (kostnadstäckning). Kommuner som redan har FNI kommer att ges ersättning från och med 2024. Vilket förhoppningsvis ger SÅM möjligheter att i framtiden sänka taxan.

GODA FÖRUTSÄTTNINGAR LOKALT

SÅM står väl rustade inför förändringarna då en stor andel abonnenter i GGVV-regionen redan idag har separat och fastighetsnära insamling. För oss innebär de nya kraven framförallt att vi behöver möjliggöra insamling av förpackningar och matavfall hos flerbostadsfastigheter, de verksamheter som omfattas samt att ansluta de småhus och fritidshus som idag har andra typer av abonnemang till FNI.

OM SÅM

BAKGRUND

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

UPPDRAG

SÅM:s uppdrag är att ansvara för renhållningen (sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler) i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

ORGANISATION

SÅM är ett kommunalförbund, vilket kan beskrivas som en kommun i miniformat. Vårt högsta beslutande organ är direktion, som består av två ledamöter

och två ersättare utsedda av respektive kommuns kommunfullmäktige. Direktionens ledamöter och ersättare väljs på fyra år räknat från och med den 1 januari året efter ordinarie val till fullmäktige ägt rum.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och vice ordförande med två års uppdrag. Uppdraget som ordförande respektive vice ordförande cirkulerar mellan medlemskommunernas ledamöter. Direktionen beslutar om förbundets större inriktningsfrågor (vad), medan tjänsteorganisationen utför uppdragen (hur). Direktionen utser även en förbundsdirektör som verkställande tjänsteman.

Ordinarie ledamöter i SÅM:s direktion under gällande mandatperiod var:

Ordförande:

Gert Jonsson (M), Vaggeryds kommun

Vice ordförande:

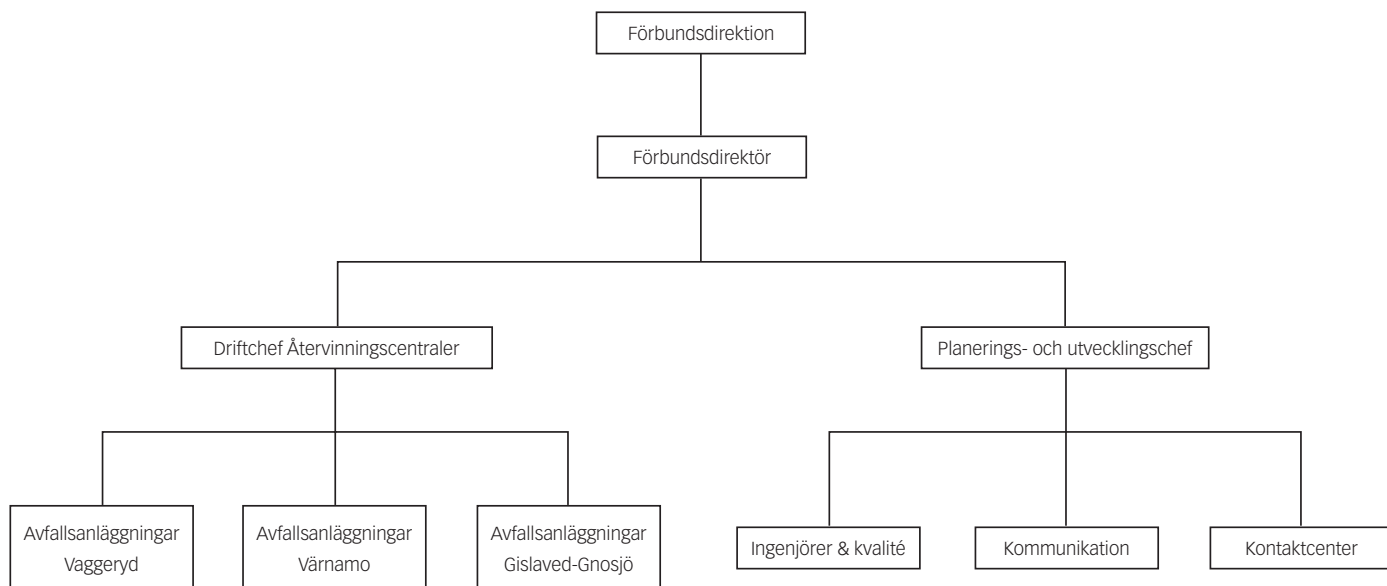
Gottlieb Granberg (M), Värnamo kommun

Ordinarie ledamöter:

Marie Johansson (S), Gislaveds kommun
Carina Johansson (C), Gislaveds kommun
Markus Kauppinen (S), Gnosjö kommun
Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun
Azra Muranovic Mujagic (S), Värnamo kommun
Kenth Williamsson (S), Vaggeryds kommun

Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

 SÅM har idag organisationsschema totalt 29 tillsvidareanställda, varav 12 är stationerade på kontoret i Skillingaryd och 17 är verksamma på de åtta återvinningscentraler som är placerade ute i de olika kommunerna. Vissa tjänster inom ekonomi, upphandling, IT och personal köps in av Vaggeryds kommun.

EKONOMI OCH BUDGET

SÅM är en egen organisation i form av ett kommunalförbund. Den kommunägda mark som används för verksamheten i form av återvinningscentraler, gröntippar och omlastningsstationer arrenderas av SÅM.

Varje kommun har tecknat borgen för SÅM:s lån fördelat utifrån befolkningens mängd.

Kommunalförbundet finansieras genom renhållningstaxan och har en egen budget som under en treårsperiod förväntas generera ett nollresultat.

Verksamhetsbudget för 2023 samt investeringsbudget gällande 2023-2025 finns upprättad.

Förbundets budgetprocess är uppdelad i helår och tertial, där rapporter för respektive period godkänns av direktion och respektive kommuns kommunfullmäktige innan publicering.

 Ordinarie ledamöter i SÅMs direktion mandatperiod 2018-2022. Från vänster: Ordförande Gert Jonsson (M), Vaggeryds kommun, Carina Johansson (C), Gislaveds kommun, Azra Muranovic Mujagic (S), Värnamo kommun, Kristine Hästmark (M), Gnosjö kommun, Markus Kauppinen (S), Gnosjö kommun, Kenth Williamsson (S), Vaggeryds kommun, Marie Johansson (S), Gislaveds kommun, Vice ordförande Gottlieb Greijberg (M), Vaggeryds kommun.

RENHÅLLNINGSDORDNING 2018-2022

SÅM:s verksamhet styrs i stora drag av den renhållningsordning som varje kommuns kommunfullmäktige beslutar om. Under hösten 2017 genomfördes ett omfattande arbete där samtliga medlemskommuner samarbetade i att ta fram en gemensam renhållningsordning för år 2018-2022. I detta dokument finns förutsättningar, statistik, regler och mål för avfallsverksamheten beskrivna.

Renhållningsordningen som består av dels avfallsplan, dels föreskrifter, har även ställts ut i respektive kommun för offentlighetens möjlighet att lämna synpunkter och tycka till kring dess innehåll. Renhållningsordningen godkändes i respektive kommunfullmäktige under våren 2018.

FINANSIELLA MÅL

I oktober 2020 beslutade förbundsdirektionen att kommunalförbundet SÅM ska bedriva sin verksamhet enligt självkostnadsprincipen. I korthet innebär självkostnadsprincipen att renhållningsavgiften ska bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader. SÅM har även tidigare bedrivit verksamheten enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen finns redovisad i Kommunallag 2017:725, 2 Kap 6§ och i Miljöbalken 1998:808, 27 kap. 5§ där det anges att renhållningsavgiften ska bestämmas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga kostnader. Resultatet ska balanseras mot ett nollresultat över en tidsperiod om tre år. Första tidsperiod är år 2020-2022.

MÅLUPPFYLLELSE FINANSIELLA MÅL

Årsbokslutet för 2022 ger ett överskott på 4 150 tkr och resultatet för 2020-2021 gav ett överskott på totalt 9 600 tkr. SÅM ligger nu ackumulerat på ett resultat för den aktuella perioden på 13 750 tkr och ligger nu i överkant på det finansiella målet. Budget för 2023 är satt med ett minusresultat på 3 200 tkr för att sakta ner skulden till kommuninvånarna inom SÅM. De nya kraven på obligatorisk matavfallsinsamling och kommunalt insamlingsansvar för förpackningar från 2024 kommer också ge ökade kostnader under år 2023.

Självkostnadsprincipen innefattar ett förbud mot att eventuell vinst överförs från en verksamhet till en annan, eftersom kommunens medlemmar i ett sådant fall nödgas stödja den kommunala verksamheten två gånger; dels genom att betala den sedvanliga kommunalskatten, dels genom att betala högre avgifter än vad som egentligen är rättmätigt. Detta fenomen har i rättspraxis kallats för "olaga särbeskattning". SÅM har bara en verksamhet och det är renhållningsuppdraget för våra fyra medlemskommuner varför det inte finns någon risk att eventuell vinst överförs till någon annan verksamhet och finansieras enbart via avfallstaxan. Vinsten kommer istället att användas för att amortera på våra lån, hålla nere taxeökningar samt utöka servicen till medborgarna inom våra medlemskommuners område.

Avskrivningsperiodens tillgångar kan behöva kortas under 2023, det finns alltid en osäkerhet i vilken takt verksamhetens tillgångar förslits och behöver bytas ut. Utifrån ett flerårsperspektiv, där varje generation skall bära sina kostnader, är en sådan värdering betydelsefull. Det finns flertalet utmaningar inom renhållningsområdet framöver likaså förväntas ränta och inflation öka under kommande år och SÅM står

VERKSAMHETSMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

I renhållningsordningen nämns nio övergripande mål, varav de tre första ses som prioriterade för förbundets verksamhet. För varje mål finns ett antal åtgärder presenterade, vilka avser att ange de insatser som krävs för att uppnå målen. Målen i avfallsplanen utgör en tydlig inriktning för vårt arbete, genomsyrar de beslut vi tar och leder verksamheten framåt.

Arbete har pågått kontinuerligt för att uppfylla de mål i Avfallsplanen som ska vara genomförda till utgången av år 2022 och där Samverkan Återvinning Miljö är ansvarig. Slutavstämning för respektive delmål 2022-12-31 sammanfattas nedan och baseras på insamlingsnivåerna och den kundundersökning som skett under 2022.

ÖVERGRIPANDE MÅL I

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning.

MÄTBARA MÅL:

- Hushållens villighet att ändra levnadssätt för att minimera avfallsmängder ska öka med 10 %. Basårsmätning 2016: 47 %. Mål för 2022: 52 %.
Utfall 2022: 51 % - målet inte uppfyllt.
- Hushållens vilja att styra sin konsumtion mot ökad återvändning ska öka med 10 %. Basårsmätning 2016: 50 %. Mål för 2022: 55 %.
Utfall 2022: 52 % - målet inte uppfyllt.

MÅLUPPFYLLELSE:

Den kundundersökning som gjordes år 2022 pekar mot att vi fortfarande har arbete kvar att göra för att nå de mätbara målen. Resultatet från kundundersökningen visar att hushållens villighet till att ändra levnadssätt har ökat under 2022. Dock saknas det 1% till att uppnå målen.

Samma trend visas i resultat på målet kring hushållens vilja att styra sin konsumtion. En liten nedgång 2020 men sedan uppåt mot målen.

Ett antagande är att de driftsstörningar som initialt tyvärr fanns kring sophämtningen har haft en negativ inverkan på människors attityder gentemot SÅM samt det nya insamlingsystemet och därmed måluppfyllelsen. SÅM:s kommunikationskampanjer har även under första åren av planperioden till stor del fokuserat på FNI-införandet, med mycket praktisk information. SÅM kan inte heller ensam påverka dessa mål. Omvärlden och dess resursstarka aktörer som pushar mot konsumtion påverkar normer, värderingar och åsikter kring till exempel återanvändning. Glädjande visar dock statistik att totala mängden avfall har minskat inom GGVV-regionen under planperioden 2018-2022.

Kommunikation en viktig nyckel

Kommunikation är viktig nyckel för att uppnå det övergripande målet och vi har arbetat med en bred mix av både digitala och analoga kommunikationsinsatser.

En del av kommunikationen med våra kommuninvånare har skett via digitala plattformar så som vår egen webbplats och sociala medier, i huvudsak Facebook och Instagram.

 I renhållningsordningen nämns nio övergripande mål för perioden 2018-2022, varav de tre första har varit prioriterade för förbundets verksamhet.

Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

Här har vi presenterat fakta, inspirerat till miljösmarta val och gett kommunikativ återkoppling kring vikten av en omställning till mer hållbara val samt konkreta tips på hur abonnenten kan minska sin avfallsmängd. Digital kommunikation är strategiskt viktig och gör det möjligt för oss att vara tillgängliga och synliga i människors vardag på tidpunkter som passar dem.

Utöver digital kommunikation har större utskick gjorts via vanlig post. Den här gången var julutskicket en sorteringsguide för julen, där vi även informerade om ändrade tider för tömning och gav andra tips.

I början av sommaren lanserades formellt återbruksverksamheten Ge och Ta på flera av våra återvinningscentraler med ett nytt konceptmärke och skyltar till de fraktioner där besökare kan hämta och lämna återbruksmaterial. Lanseringen innefattade en kommunikationskampanj med såväl digitalt som tryckt material.

Under året har vi deltagit på flera marknadsdagar i våra medlemskommuner där vi mött våra abonnenter och presenterat vår Ge och Ta-verksamhet.

Vi har under året även fortsatt att nätverka med kommunikatörerna i kommunikationsnätverket för GGVV-regionen.

ÖVERGRIPANDE MÅL 2

Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka.

MÄTBARA MÅL:

- Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, exkl. biologisk behandling ska förbättras med 30 %. Basårsmätning 2016: 21 %. Mål 2022: 27 %.
Utfall 2022: 28 % - målet uppnått.
- Hushållens nöjdhet hur enkelt det är att lämna förpackningar och returpapper via fastighetsnära insamling ska vara minst 90 %, andel ganska eller mycket nöjda. **Utfall 2022: 93 % - målet uppnått.**
- Mängden förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall ska minska med 20 %, villa samt lägenhet (utgångsår 2018). Basårsmätning 2018: 5 534 ton Mål 2022: 4 427 ton.
Utfall 2022: 2 780 ton - målet uppnått.

MÅLUPPFYLLELSE:

Målet att förbättra andelen insamlat hushållsavfall för materialåtervinning exkl. biologisk behandling med 30 % är uppnått även för år 2022. Redan under 2021 klarade vi målet på 27 % till materialåtervinning exkl. biologisk behandling. Returpappret har kraftigt minskat i omlopp under 2022, medan glasåtervinningen har ökat vilket gör att materialåtervinningsmålet totalt hamnar på drygt 28 %.

Via införandet av fyrfackskärl har mängden material som går till återvinning från hushållsavfall ökat. Under 2022 har mängden material som samlats in inom SÅM och gått till materialåtervinning exkl. biologisk behandling uppgått till 4 647 ton utav totalt 18 887 ton.

Kundundersökningen som genomfördes 2022, visar att hushållens nöjdhet har ökat och att vi nu klarar en måluppfyllelse på minst 90%.

Målet att minska mängden förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall från villor och lägenheter med 20 % är uppfyllt. Under 2022 uppgick mängden förpacknings- och tidningsmaterial i restavfallet till 2 780 ton, baserat på de plockanalyser som genomförts under år 2022.

Nyckelfaktor - införandet av FNI i alla kommuner

En nyckelfaktor till att i dagsläget ha uppnått alla mätbara målen, är att fastighetsnära insamling nu införts i alla SÅM:s medlemskommuner. FNI innebär en ökad service gentemot våra medborgare i villa och fritidshus genom att förpackningar, returpapper och småelektronik nu hämtas direkt i anslutning till hemmet. Att abonnenten nu kan sortera förpackningar och tidningar direkt i kärnen och slippa mellanlagra dessa inomhus, den nu mer stabila sophämtningsdriften samt kommunikation kring nyttan av källsortering, tror vi är bidragande skäl till hushållens ökade nöjdhet.

ÖVERGRIPANDE MÅL 3

Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås.

MÄTBARA MÅL:

- Matavfall ska omhändertas så att 50 % av växtnäringen tillvaratas och minst 40 % går till energiutvinning. (Med energiutvinning menas i detta mål biogasproduktion). Basår 2016: 0 %. Mål 2022: 50% växtnäring och 40 % till energiutvinning.
Utfall 2022: 55 % Växtnäring - målet uppnått.
Utfall 2022: 55 % Energiutvinning - målet uppnått.
- Andel fossilfria drivmedel för transporter av mat- och restavfall ska uppgå till 100 %. Basår 2016: 0 % Mål 2022: 100%. **Utfall 2022: 100 % - målet uppnått.**

MÅLUPPFYLLELSE:

Införande av FNI-systemet i småhus har bidragit till att uppnå målet kring omhändertagandet av matavfallet. Systemet gör att det är enkelt för villaägare att sortera ut matavfall. Även för flerbostadshus finns det sedan några år bakåt möjlighet att sortera ut matavfall vilket även detta har påverkat utvecklingen positivt. Taxan inom SÅM är också miljöstyrande så att den styr mot matavfallsutsortering. Matavfallet skickas idag till Tekniska Verken i Linköping där man producerar biogas av matavfallet och i processen skapas även en näringsrik biogödsel som ersätter konstgödsel i lantbruket.

Sedan 1 januari 2021 sker all insamling via entreprenörer som i avtalet förbinder sig att utföra uppdragen med fossilfria drivmedel.

ÖVERGRIPANDE MÅL 4

Källsorteringen av farligt avfall ska förbättras.

MÄTBARA MÅL:

- Mängden farligt avfall och el- och elektronikavfall i hushållens restavfall ska minska med 10 % (mätt som kg/hushåll*år med utgångsår 2018). Basår 2018: 5,99 kg/hushåll. Mål 2022: 5,39 kg/hushåll. **Utfall 2022: 0,62 kg/hushåll – målet uppnått.**

MÅLUPPFYLLELSE:

Under 2022 var det 0,62 antal kg/hushåll el- och elektronikavfall i hushållens restavfall baserat på de plockanalyser som genomförts under 2022.

Insamling via elektronikboxen för de abonnenter som har fyrfacksinsamling är ett hjälpmedel som införts

Där kan abonnenten lämna glödlampor, batterier och småelektronik vid bostaden, boxen töms samtidigt som ordinarie tömning av fyrfackskärlen. Under 2022 har vi tömt 14 920 boxar med en totalvikt av ca 12,7 ton.

ÖVERGRIPANDE MÅL 5

Standard och service på ÅVC inom GGCV samt tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återanvändning ska förbättras.

MÄTBARA MÅL:

- Hushållens nöjdhet med möjligheten att lämna grovavfall till återanvändning ska öka med minst 10 %, andel ganska eller mycket nöjda. Basårsmätning 2016: 67%. Mål 2022: 74%.
Utfall 2022: 80% – målet uppnått.

MÅLUPPFYLLELSE:

Under 2021 och 2022 har SÅM genomfört projekt Ge och Ta. Det som började smått på vissa återvinningscentraler har nu vuxit till Återbrukskonceptet Ge och Ta på flera av SÅM:s återvinningscentraler. SÅM arbetar härmed aktivt för att minska avfallet i GGCV-regionen. Med Ge och Ta erbjuds återbruk i enklare form som komplement till annan second handverksamhet. Här ingår avfall som virke, sten och tegel men också reservdelar till hushållsmaskiner så som ugnsgaller, bestickkorgar och microtallrikar. Utöver detta finns även krukor, böcker och i viss mån saker som de second handverksamheter vi samarbetar med väljer att inte sälja, men som fortfarande är viktiga resurser att ta om hand och använda på nytt. Genom att välja återbruk när det är möjligt kan vi bidra till att minska behovet av nyttillverkning och spara på såväl naturresurser som mängden koldioxidutsläpp, föroreningar och avfall.

SÅM har utökat service och tillgängligheten genom att kommuninvånare är fritt att välja till vilken ÅVC i GGCV-regionen de vill åka. Vilket vi också tror påverkar vårt goda resultat i kundundersökningen.

 Ett av SÅM:s övergripande mål för perioden 2018-2022 är att matavfall ska omhändertaras så att nationella miljömål uppnås. Detta mål har uppnåtts under planperioden. 2022 tillvaratogs 55 % av växtnäringen och 55 % gick till energiutvinning i form av biogasproduktion.

ÖVERGRIPANDE MÅL 6

Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurs-effektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen.

MÄTBARA MÅL:

- Anges ej under planperioden.

KOMMENTAR:

Tvåfacksteknik har införts vid tömning av slambrunnar från 1 januari 2021. Detta innebär att vattenfasen är kvar i brunnen efter tömning och att slambilen bara tar med slam. Diskussioner förs med våra medlemskommuner om att hitta bra lösningar för omhändertagande av avloppsslam från enskilda avloppsanläggningar.

ÖVERGRIPANDE MÅL 7

Prioriterade nedlagda deponier ska vara undersökta och riskkvalificerade.

KOMMENTAR:

Genomföra 1 undersökning MIFO fas 2 per år och kommun. Undersökningen ligger utanför SÅM:s ansvarsområde, vi följer diskussionerna i kommunerna.

ÖVERGRIPANDE MÅL 8

Nedskräpningen ska minska.

KOMMENTAR:

Det övergripande målet ligger utanför SÅM:s ansvarsområde, vi följer diskussionerna i kommunerna. De åtgärder som finns i målet och som ligger under SÅM:S ansvar är klara. Samtliga fyra kommuner är medlemmar i Håll Sverige Rent samt i Städa Sverige. Kommunerna arbetar även med att delta i nationella satsningar som initieras av dessa organisationer.

ÖVERGRIPANDE MÅL 9

Verksamheter ska i ökad utsträckning minska avfallsmängder, öka återanvändning och återvinning, använda miljövänliga material och omhändertara farligt avfall på rätt sätt.

KOMMENTAR:

Det övergripande målet ligger utanför SÅM:s ansvarsområde, vi deltar i diskussionerna med kommunerna.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

SOPHÄMTNINGSDRIFTEN

Under våren valde en av våra tre entreprenörer att överlåta sitt avtal och från och med 1 september 2022 sker all insamling av MJ Åkeri AB och JRAB. Överlåtelsen har fört med sig en stabilare insamling och att omlastningen av de olika fraktionerna i större omfattning sker i Värnamo.

MATAV FALLSINSAMLING

Under året har arbetet med att utöka insamlingen av matavfall från flerbostadshus fortgått. Vid årsskiftet 2021-2022 fanns drygt 1 800 matavfallskärl som servar ungefär 13 500 lägenheter, som i sin tur motsvarar ungefär 80 % av lägenhetsbeståndet som finns

registrerat i SÅM:s register. I och med regeringsbeslutet om obligatorisk insamling av matavfall från och med 2024, kommer arbetet att ansluta fastighetsägare intensifieras ytterligare.

AVFALLSPLAN 2023

Under året har arbetet med att ta fram en ny Avfallsplan som skall börja gälla 2023 intensifierats, tyvärr är vi lite försenade och planen beräknas var i drift i mitten av 2023. Arbetet har skett och sker tillsammans med representanter från våra medlemskommuner.

ORGANISATION

Under året har arbetet kring SÅM:s vision, mission, målstrategi och värdegrund som initierades 2021 fortsatt löpande. Vår förbundsdirektör har valt att vid årsskiftet gå i pension och Jonatan Rosenquist har utsetts som Förbundsdirektör från 2023. En mindre omorganisation inom ÅVC-verksamheten har också genomförts.

PLOCKANALYS

I början av april genomfördes en plockanalys där sex olika områden mättes. Resultatet från analysen visar att det finns en tydlig skillnad gällande innehållet i restavfallet mellan de som har kvar kärll för osorterat jämfört med abonnenter som är anslutna till FNI. En villa med FNI lämnar ca 2,9 kg/vecka i restavfallsfacket medan en villa med blandat mat och restavfall lämnar ca 5,4 kg/vecka, en skillnad på 2,5 kg/vecka eller 130 kg/år.

FÖRDJUPAD STUDIE KRING BIOKOL AVSLUTAD

Under året har vi genomfört en fördjupad förstudie kring produktion av biokol i samarbete med ett konsultföretag. Syftet har varit att undersöka vad det skulle innebära för SÅM att producera biokol i egen regi jämfört med produktion i samarbete med en extern part.

Arbetet har resulterat i ett inriktningsunderlag som slår fast att det mest fördelaktiga alternativet skulle vara att samarbeta med en extern part. Detta skulle till exempel kunna ske genom att ställa om en befintlig värmepanna, en så kallad rosterpanna, så att den kan generera biokol istället för aska. Under året har SÅM haft möten med flera lokala energibolag och diskussionerna fortsätter under 2023.

Studien har också visat att det finns en marknad för biokol i vår region. Flera kommuner är mycket positiva till lokal produktion av biokol då biokol kan användas vid exempelvis planteringar i stadsmiljö.

GE OCH TA

Under året tid har ett projekt pågått kring Ge och Ta. Syftet har varit att ta fram en standard för vad som ingår i vårt återbrukskoncept och att hitta ett gemensamt sätt att synliggöra möjligheten till återbruk på våra återvinningscentraler. I början av juni lanserades Ge och Ta formellt tillsammans med ett nytt konceptmärke och tydliga skyltar. Ge och Ta finns nu på sex av våra återvinningscentraler; Vaggeryds återvinningscentral, Stomsjö återvinningscentral, Gynnås återvinningscentral, Mossarp återvinningscentral, Smålandsstenar återvinningscentral och Nyhem återvinningscentral. Mottagandet från allmänheten har varit mycket positivt.

KUNDUNDERSÖKNING

Kundundersökningen Svensk Avfallshantering som görs återkommande vartannat år har genomförts

under hösten 2022. Undersökningen sker genom ett enkätutskick till abonnenter inom SÅM:s medlemskommuner och är ett värdefullt verktyg för vårt kvalitets- och utvecklingsarbete. Resultatet från årets undersökning är också ett verktyg för att följa upp vår Avfallsplan för 2018-2022.

BORGENSÅTAGANDE OCH LÅN

I förbundsordningen framgår att kommunalförbundet SÅM får uppta lån, samt att om borgen krävs av kreditgivare, ska samtliga kommunmedlemmar gå i borgen för lånet eller leasingavtalet.

Vissa kreditgivare kräver därtill ett regressavtal som klargör medlemskommunernas hantering av den finansiella risken, det vill säga hur man avser fördela den solidariska borgen sinsemellan. Ett regressavtal finns således tecknats mellan kommunalförbundets medlemskommuner, där respektive kommuns procentuella andel av förbundets totala invånarantal avgör andel i förbundets tillgångar och skulder.

Borgensförbindelser, Mnkr	Borgenslimit	Skuld 202212
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, låneförbindelser	250,0	128,0
Solidarisk borgen för samtliga kommuner, checkräkningskredit	10,0	0,0
Totaltsumma	260,0	128,0
Gislaveds kommuns andel (34 %) låneförbindelser	85,0	43,5
Gislaveds kommuns andel (34 %) checkräkningskredit	3,4	0,0
Totalsumma Gislaveds kommun	88,4	43,5
Gnosjö kommuns andel (11 %) låneförbindelser	27,5	14,1
Gnosjö kommuns andel (11 %) checkräkningskredit	1,1	0,0
Totalsumma Gnosjö kommun	28,6	14,1
Värnamo kommuns andel (39 %) låneförbindelser	97,5	49,9
Värnamo kommuns andel (39 %) checkräkningskredit	3,9	0,0
Totalsumma Värnamo kommun	101,4	49,9
Vaggeryds kommuns andel (16 %) låneförbindelser	40,0	20,5
Vaggeryds kommuns andel (16 %) checkräkningskredit	1,6	0,0
Totalsumma Vaggeryds kommun	41,6	20,5

 Tabell: Totalt borgensåtagande fördelat per kommun.

PERIODENS RESULTAT

INTÄKTER

Intäkterna för SÅM ligger på totalt + 3 600 tkr mot budget. Vårt arbete med matavfall till flerfamiljsboenden har fortsatt gått bra, fler matavfallskärl kommer ut och en positiv effekt blir även att det blir mer rätt i den fasta avgiften för lägenheter. Båda dessa saker skapar merintäkter till SÅM och vi ligger per siste december på + 2 400 tkr mot budgeterade intäkter. Prisnivån på framförallt metall, wellpapp och batterier har fortsatt varit mycket högt och vi räknade i budgeten med återgång till mer normala priser under 2022. Prisbilden har fortsatt varit hög under stora delar av året, men ju längre året gått desto mer har priserna sjunkit och ger ett överskott mot budget med + 1 150 tkr.

Sortering från FNI har stabiliserats på flertalet av materialslagen, men på returpapper (tidningar) så märks det en klar minskning och mängderna minskar i samhället. Detta gör att intäkterna för FNI-material ger ett underskott mot budgeterade intäkter med - 200 tkr.

KOSTNADER

Kostnaderna för SÅM ligger på totalt -750 tkr mot budget.

Personalkostnaderna ligger lägre mot budgeterat med - 2 550 tkr och beror dels främst på att SÅM inte fullt ersatt personal som gått på föräldraledighet och dels på personal som avslutat sin anställning och där nyrekryteringen har dröjt.

Kostnaderna för renhållning och slam ligger över budget med + 3 300 tkr och beror främst på en hög indexering i avtalet den 1:e juli för renhållningen, samt extra kostnader för höga bränsleersättningar till våra entreprenörer. Fler matavfallskärl gör också att kostnaderna för insamlingen ökar men även inköp och underhåll av kärl stiger.

Kostnaderna för våra anläggningar; Återvinningscentraler, Miljöstationer och Gröntippar ligger lägre mot budgeterat med - 1 500 tkr. Detta förklaras mest med mindre mängder in på anläggningarna, vilket ger lägre behandlings- och transportkostnader.

RÄNTOR

Våra räntekostnader stiger även om SÅM återbetalat ett lån under 2022 med 15 miljoner. Kostnaderna ligger över budget med + 400 tkr

AVSKRIVNINGAR

Kostnaderna för avskrivning ligger lite lägre - 200 tkr mot budget och grundar sig i lite lägre investeringstakt.

OMVÄRLDSANALYS

INSAMLING FRÅN HUSHÅLL

I juni 2022 tog regeringen ett beslut som innebär att kommunerna ges operativt ansvar att i separata fraktioner samla in förpackningar från hushåll och eventuellt samlokaliserade verksamheter från 2024-01-01. Detta innebär även att kommunerna får ta över insamlingen och ansvaret för materialet som finns på Återvinningsstationerna (ÅVS) i våra fyra medlemskommuner.

Fastighetsnära insamling (FNI) ska vara infört för de vanligaste förpackningsslagen (papper, plast, metall, färgat och ofärgat glas) senast 2027-01-01 (3 år).

Från 2026-01-01 ska kommuner samla in de vanligaste förpackningsslagen som uppkommer på torg/parker över 2000 m² där betydande mängder förpackningar uppstår och där det finns kommunalt renhållningsansvar.

SÅM står väl rustade inför förändringarna då en stor andel abonnenter i GGVV-regionen redan idag har fastighetsnära insamling. För oss innebär de nya kraven framförallt att vi behöver möjliggöra insamling av förpackningar och bioavfall hos flerbostadsfastigheter, de verksamheter som omfattas samt att ansluta de småhus och fritidshus som idag har andra typer av abonnemang till FNI.

Under året har även 6 000 FNI-kärl beställts för att säkra tillgång till kärl framåt.

Avfall Sverige tror att många kommuner kommer att välja att nyttja återvinningsstationerna för insamlingen av förpackningar under en övergångsperiod (2024-2026), något som också kan bli aktuellt för SÅM innan ett insamlingssystem för flerfamiljsboende är genomfört. Avfall Sverige kommer att ta fram generell vägledning kring ansvarsövergången och vi inväntar den vägledningen.

PERSONALREDOVISNING

SÅM har idag totalt 29 tillsvidareanställda. Av dessa är 12 stationerade på kontoret i Skillingaryd och 17 på återvinningscentralerna ute i kommunerna.

Antal anställda*	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidareanställda*	11	18	29
Visstidsanställda/Vikariat	0	0	0
Övrigt	2	2	4
Årsarbetare**	12,85	18,00	30,85

* Antal anställda 2022-12-31

** Tjänstgöringsgrad omräknat till heltid

Sjufrånvaro	Kvinnor	Män	Totalt
Antal timmar	673	1 042	1 715
Sjukfrånvaro %	2,74	2,79	2,77
Sjukfrånvaro över 60 dgr %	0,00	0,00	0,00

PERSONALFÖRÄNDRINGAR

Under året fattade Förbundsdirektören beslut om att gå i pension från och med årsskiftet 2022-2023. Processen kring rekrytering av ny förbundsdirektör påbörjades och Jonatan Rosenquist utsågs till ny Förbundsdirektör från 2023-01-01.

Under det gångna året har organisationen haft en ettårig visstidsanställning som avfallsrådgivare. Avfallsrådgivaren har stöttat avfallstekniker och kontaktcenter i rådgivningsuppdrag, handläggning och platsbesök. Under våren fattades dock beslut om att inte förlänga visstidsanställningen.

I början av året sade även en av SÅM:s kommunikatörer upp sig och slutade sin anställning under våren. En ny rekrytering genomfördes och en ny kommunikatör tillträdde sin tjänst i augusti. Likaså har SÅM:s miljöingenjör valt att gå vidare till annan tjänst och har avslutat sin anställning under hösten, denna tjänst är för tillfället vakant.

Införandet av FNI och matavfallsinsamling har krävt, och kommer även fortsättningsvis att kräva stora personalresurser inte minst med tanke på de nya lagkrav som kommer 2024-01-01.

En mindre organisationsförändring har initierats på återvinningscentralerna, där en arbetsledande roll samt en tjänst som maskinförare har inrättats. Tjänsterna har internrekryterats och blev tillsatta under hösten.

FÖRÄLDRALEDIGHETER

Under året har vi haft en pågående föräldraledighet.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning, i budgeten ska det anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För SÅM innebär detta att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna.

Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan mål, medel och kvalitet.

För att vår verksamhet, utifrån tillgängliga resurser, ska utvecklas i riktning mot att uppfylla de prioriterade målen är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen. Decentraliseringen är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är nödvändig så att fler dimensioner än den egna kärnverksamhetens behov och intressen beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar. För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna vara i balans med kostnaderna.

BALANSKRAVSRESULTAT

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, som beskrivs i föregående rubrik, är det så kallade balanskravet där grundregeln är att intäkterna ska vara större än kostnaderna.

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö, SÅM, redovisar 2022 ett resultat på plus 4,2 mnkr. Inga extraordinära poster och reavinster finns 2022.

Mnkr	2022
Årets resultat	4,2
Reavinster netto	0,0
Extraordinära poster	0,0
Årets resultat efter balanskravsreducering	4,2
Resultatutjämningsreserv	0,0
BALANSKRAVSRESULTAT	4,2

FINANSIELL INFORMATION SÅM

RESULTATRÄKNING

Mnkr	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	112,0	106,9
Verksamhetens kostnader	2	-96,1	-90,9
Avskrivningar	3	-10,9	-8,9
Verksamhetens nettokostnader		5,0	7,1
Finansiella intäkter	4	0,1	0,2
Finansiella kostnader	5	-0,9	-0,3
PERIODENS RESULTAT		4,2	7,0

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	32,7	34,1
Maskiner och inventarier	7	81,9	80,8
Immateriella anläggningstillgångar	8	0,2	0,3
Summa anläggningstillgångar		114,8	115,2
Kortfristiga fordringar	9	23,5	23,7
Likvida medel	10	19,9	31,6
Summa omsättningstillgångar		43,4	55,3
SUMMA TILLGÅNGAR		158,2	170,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Årets resultat	11	4,2	7,0
Eget kapital	11	10,0	3,0
Summa eget kapital		14,2	10,0
AVSÄTTNINGAR	12	1,1	1,2
SKULDER			
Långfristiga skulder	13	128,0	143,0
Kortfristiga skulder	14	2,7	4,2
Leverantörsskulder	14	12,2	12,1
Summa kortfristiga skulder		14,9	16,3
Summa skulder		142,9	159,3
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		158,2	170,5

KASSAFLÖDE

Mnkr	2022	2021
Periodens resultat	4,2	7,0
Avskrivningar	10,9	8,9
Övriga likviditetspåverkande poster	0,0	0,1
I anspråkstagna avsättningar	-0,1	0,0
Förändring kortfristiga fordringar	0,2	-0,4
Förändring kortfristiga skulder	-1,4	0,4
Kassaflöde från löpande verksamhet	13,8	16,0
Investering immateriell och materiell anläggningstillgång	-10,5	-19,5
Investering finansiell anläggningstillgång	0,0	0,0
Erhållna investeringsbidrag	0,0	0,0
Kassaflöde investeringsverksamheten	-10,5	-19,5
Förändring långfristiga skulder	-15,0	0,0
Förändring långsiktiga fordringar	0,0	0,0
Kassaflöde finansieringsverksamheten	-15,0	0,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-11,7	-3,5
Likvida medel vid periodens början	31,6	35,1
Likvida medel vid periodens slut	19,9	31,6

NOTFÖRKLARINGAR

Not 1	2022	2021
Verksamhetens intäkter, Mnkr		
Försäljningsmedel	9,0	8,6
Taxor och avgifter	102,7	98,2
Övriga intäkter	0,3	0,1
Summa	112,0	106,9

Not 2	2022	2021
Verksamhetens kostnader, Mnkr		
Anläggnings-, underhållningsmaterial, inventarier	0,9	0,7
Köp av verksamhet	56,0	52,0
Personalkostnader	17,0	17,4
Lokal- och markhyror	1,2	1,2
Övriga verksamhetskostnader och tjänster	21,0	19,6
Summa	96,1	90,9

Not 3	2022	2021
Avskrivningar, Mnkr		
Avskrivning Immateriella anläggningar	0,1	0,1
Avskrivning Återvinningscentraler och övriga anläggningar	1,5	1,5
Avskrivning Maskiner och inventarier	9,3	7,3
Summa	10,9	8,9

Not 4	2022	2021
Finansiella intäkter, Mnkr		
Ränteintäkter	0,1	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0
Summa	0,1	0,2

Not 5	2022	2021
Finansiella kostnader, Mnkr		
Räntekostnader	0,8	0,2
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,1
Summa	0,9	0,3

Not 6	2022	2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mnkr		
Ingående anskaffningsvärde	54,5	54,5
Investeringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	54,5	54,5
Ingående ack avskrivningar	-20,4	-18,9
Årets avskrivningar	-1,4	-1,5
Utgående ack avskrivningar	-21,8	-20,4
Utgående redovisat värde	32,7	34,1
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	44 år	44 år

Not 7	2022	2021
Maskiner, inventarier, fordon, Mnkr		
Ingående anskaffningsvärde	101,2	81,7
Investeringar	10,5	19,5
Utgående anskaffningsvärde	111,7	101,2
Ingående ack avskrivningar	-20,4	-13,1
Årets avskrivningar	-9,4	-7,3
Utgående ack avskrivningar	-29,8	-20,4
Utgående redovisat värde	81,9	80,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	11 år	11 år

Not 8	2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar, Mnkr		
Ingående anskaffningsvärde	0,5	0,4
Investeringar	0	0,1
Utgående anskaffningsvärde	0,5	0,5
Ingående ack avskrivningar	-0,2	-0,2
Årets avskrivningar	-0,1	-0,1
Utgående ack avskrivningar	-0,3	-0,3
Utgående redovisat värde	0,2	0,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år

Not 9	2022	2021
Kortfristiga fordringar, Mnkr		
Kundfordringar Vaggeryd	4,1	3,9
Kundfordringar Värnamo	8,8	8,5
Kundfordringar Gnosjö	2,9	2,6
Kundfordringar Gislaved	8,0	7,8
Interimposter	1,6	1,2
Övriga fordringar inkl moms	-1,9	-0,3
SUMMA	23,5	23,7

Not 10	2022	2021
Likvida medel, Mnkr		
Skattemedel	0,6	0,2
Bankmedel	19,3	31,4
SUMMA	19,9	31,6

Not 11	2022	2021
Eget kapital, Mnkr		
Årets resultat	4,2	7,0
Övrigt eget kapital	10,0	3,0
SUMMA	14,2	3,0

Not 12	2022	2021
Avsättningar, Mnkr		
Pensioner	0,5	0,6
Löneskatt	0,6	0,6
SUMMA	1,1	1,2

Not 13	2022	2021
Långfristiga skulder, Mnkr		
Långfristigt lån	128,0	143,0
SUMMA	128,0	143,0

Not 14 Kortfristiga skulder, Mnkr	2022	2021
Leverantörskulder	12,2	12,1
Arbetsgivaravgifter	0,3	0,3
Personalens källskatt	0,3	0,3
Semesterlöneskuld	0,9	1,3
Övriga interimskulder	1,2	2,3
SUMMA	14,9	16,3

Investeringsredovisning, Mnkr

ID	Akt	Investeringar	Investeringsutgifter 2022	Investeringsutgifter 2021
	902	FNI-införande	0,00	16,80
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7000		Summa Vaggeryd	0,00	16,80
	ingen	Investering Värnamo	0,00	2,40
	901	Renovering fordonsvåg	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	903	Omlastningscentral	0,00	0,00
	904	Ledningar FNI		0,00
	905	Ledningar Stomsjö ÅVC		0,00
	906	ospec investeringar påpengar		0,00
7001		Summa Värnamo	0,00	2,40
	ingen	Investering Gnosjö	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7002		Summa Gnosjö	0,00	0,00
	ingen	Investering Gislaved	0,00	0,00
	902	FNI-införande	0,00	0,00
	903	Omlastningscentral	0,00	0,00
	906	ospec investeringar påpengar	0,00	0,00
7003		Summa Gislaved	0,00	0,00
	ingen	Investering gemensam	0,14	0,31
	902	FNI-införande	10,32	0,00
7004		Summa gemensam	10,46	0,31
	ingen	Matavfallsprojekt flerfamilj	0,00	0,00
	907	Matavfallsinsamling	0,00	0,00
7005		Summa Matavfallsprojekt flerfamilj	0,00	0,00
		Totalsumma investering	10,46	19,51

GISLAVEDS KOMMUN

KORTA FAKTA

- Kommunens andel av förbundets totala invånarantal: 34 %. Gislaveds kommun uppstår därmed 34 % av förbundets totala gemensamma kostnader.
- Förbundets verksamhet i kommunen består av sophämtning, slamtömning, tillhandahållande och drift av gröntippar, återvinningscentraler i Mossarp och i Smålandsstenar, samt säsongambulerande återvinningscentraler i Reftele, Burseryd och Hestra.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2022

- Fortsatt införande av utsortering av matavfall för flerfamiljshus och verksamheter.

RESULTATRÄKNING SÅM KOMMUN GISLAVED

Mnkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	38,1	36,3
Verksamhetens kostnader	-32,8	-30,9
Avskrivningar	-3,7	-3,0
Verksamhetens nettokostnader	1,6	2,4
Finansiella intäkter	0,0	0,1
Finansiella kostnader	-0,2	-0,1
ÅRETS RESULTAT	1,4	2,4

GNOSJÖ KOMMUN

KORTA FAKTA

- Kommunens andel av förbundets totala invånarantal: 11 %. Gnosjö kommun uppbär därmed 11 % av förbundets totala gemensamma kostnader.
- Förbundets verksamhet i kommunen består av sophämtning, slamtömning, tillhandahållande och drift av gröntippar samt återvinningscentraler i Gynnås och i Nyhem.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2022

- Fortsatt införande av utsortering av matavfall för flerfamiljshus och verksamheter.

RESULTATRÄKNING SÅM KOMMUN GNOSJÖ

Mnkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	12,3	11,8
Verksamhetens kostnader	-10,5	-10,0
Avskrivningar	-1,2	-1,0
Verksamhetens nettokostnader	0,6	0,8
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,5	0,8

VAGGERYDS KOMMUN

KORTA FAKTA

- Kommunens andel av förbundets totala invånarantal: 16 %. Vaggeryds kommun uppbär därmed 16 % av förbundets totala gemensamma kostnader.
- Förbundets verksamhet i kommunen består av sophämtning, slamtömning, tillhandahållande och drift av gröntippar, återvinningscentralen i Vaggeryd, samt årlig grovsopsinsamling på åtta platser i kommunen.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2022

- Fortsatt införande av utsortering av matavfall för flerfamiljshus och verksamheter.

RESULTATRÄKNING SÅM KOMMUN VAGGERYD

Mnkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	17,9	17,0
Verksamhetens kostnader	-15,4	-14,5
Avskrivningar	-1,7	-1,4
Verksamhetens nettokostnader	0,8	1,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	0,0
ÅRETS RESULTAT	0,7	1,1

VÄRNAMO KOMMUN

KORTA FAKTA

- Kommunens andel av förbundets totala invånarantal: 39 %. Värnamo kommun uppbär därmed 39 % av förbundets totala gemensamma kostnader.
- Förbundets verksamhet i kommunen består av sophämtning, slamtömning tillhandahållande och drift av gröntippar, insamling av trädgårdsavfall, samt återvinningscentraler i Stomsjö, Bredaryd och Rydaholm.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER 2022

- Fortsatt införande av utsortering av matavfall för flerfamiljshus och verksamheter.

RESULTATRÄKNING SÅM KOMMUN VÄRNAMO

Mnkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	43,7	41,7
Verksamhetens kostnader	-37,4	-35,5
Avskrivningar	-4,3	-3,5
Verksamhetens nettokostnader	2,0	2,7
Finansiella intäkter	0,1	0,1
Finansiella kostnader	-0,5	-0,1
ÅRETS RESULTAT	1,6	2,7

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommentarer till rekommendationer från rådet för kommunal redovisning

R2 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning

En inkomst redovisas med det belopp som bolaget fått eller kommer att få. En inkomst redovisas normalt som intäkt först när samtliga av följande villkor är uppfyllda: Inkomsten är möjlig att beräkna på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förenliga med transaktionen kommer att tillfalla bolaget samt de eventuella utgifter som uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

R3 Redovisning av immateriella tillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod.

R4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Varje investeringsprojekt använda nyttjandeperiod utgör bedömningsgrund för avskrivningens längd. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Komponentavskrivning tillämpas på vissa övertagna investeringar samt på alla nyinvesteringar.

R6 Nedskrivningar

Ingen nedskrivning av anläggningstillgång har skett under året.

R7 Redovisning av lånekostnader

Rekommendationen efterföljs. Lånekostnader belastar resultatet för årsbokslutet. Upptagna lån redovisas som långfristig skuld.

R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser

Inga ansvarsförbindelser finns.

R10 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt. SÅM köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar.

R13 Redovisning av kassaflöden

Bolaget följer rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

Informationer från rådet för kommunal redovisning

Ankomstregistrering av leverantörsfakturor
Samtliga leverantörsfakturor mottas centralt av ekonomienheten i Vaggeryds kommun. Ankomstregistrering sker direkt. Administration av leverantörsfakturor köps som tjänst från Vaggeryds kommun.

Samverkan Återvinning Miljö har endast leasingavtal på två bilar upptagna 2019-06-01 samt 2018-05-21. Återstående skuld på dessa är beloppsmässigt förhållandesvis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing.

Egna upplysningar

- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontaktmetoden.
- Semesterlöneskuld avseende månadsavlönade periodiseras löpande månadsvis och har skuldbokförts.
- Personalomkostnadspålägg har interndeiterats med 40,15%.
- Kommunernas andel av resultatet fördelas enligt beslutad kvotfördelning:

Vaggeryd	16 %
Värnamo	39 %
Gislaved	34 %
Gnosjö	11 %

FÖRBUNDS DIREKTIONENS GODKÄNNANDE

Direktionen intygar härmed att denna årsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen, ÅRL och att den ger en rättvisande bild av förbundets verksamhet, ställning och resultat, samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som förbundet står inför. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av förbundsledningen.

Tobias Pettersson (M)

Ordförande

Marie Johansson (S)

Vice Ordförande

Kjell Örtlund (MiG)

Ledamot

Kristine Hästmark (M)

Ledamot

Fredrik Francke (S)

Ledamot

Gert Jonsson (M)

Ledamot

Klas Gustavsson (EMP)

Ledamot

Anetté Myrvold (S)

Ledamot

Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

såm

Centralplan 5, 568 30 Skillingaryd 010-414 47 00 kontakt@samiljo.se www.samiljo.se Orgnr. 22 20 00 - 3228

 Hk8qxab-h-Hkd5xTbW3

Granskning av årsredovisning 2022-12-31

Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)

Mars 2023

Innehåll

Inledning och sammanfattning	2
1. Granskningsresultat	4

Inledning och sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna prövar, enligt kommunallagen, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom kommunalförbundet är tillräcklig.

De förtroendevalda revisorerna granskar årligen i den omfattning, som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom kommunalförbundets verksamhetsområde. Revisorerna ska bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenlig med de mål som beslutats för kommunalförbundet. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten och årsredovisningen.

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska en årsredovisning bestå av en resultaträkning, en balansräkning, en kassaflödesanalys, noter, en driftredovisning, en investeringsredovisning och en förvaltningsberättelse. Sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådana upprättas enligt 12 kap 2§. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Detta bedöms även gälla för ett kommunalförbund.

Rådet för kommunal redovisning (RKR), som har till uppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med LKBR, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar kan även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

På uppdrag av revisorerna har Deloitte genomfört en granskning av SÅMS årsredovisning per 2022-12-31.

Metod

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed för kommunal verksamhet. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen har omfattat att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett urval av underlag till belopp och annan information i årsredovisningen.

I revisionen har också ingått att pröva redovisningsprinciperna. Det ingår även att bedöma eventuella betydelsefulla uppskattningar i årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Vid granskningen har vi utgått från utkast. Om förändringar sker i texten efter detta kan det påverka de iakttagelser och rekommendationer som nämns i denna rapport liksom eventuella svaret på revisionsfrågan.

Revisionsfrågor och kriterier

Uppfyller årsredovisningen som dokument de krav som ställs? Dvs. en bedömning görs av om årsredovisningen innehåller alla delar som LKBR anger ska finnas med.

Bedöms räkenskaperna som rättvisande och är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som beslutats av kommunalförbundet?

- Dvs. redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, samt den ekonomiska ställningen på ett sätt som uppfyller de krav som KL, lagen om kommunal bokföring LKBR ställer? Uppfyller årsredovisningen i allt väsentligt rekommendationerna från RKR? Vi drar en slutsats kring detta utifrån en genomgång av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på olika aspekter som fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt samt innehåll och presentation. Urvalet av vad som granskas görs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk.

Redogör årsredovisningen för måluppfyllelsen på ett sätt som motsvarar utfallet? Samt är balanskravet uppfyllt?

- Bedömning av måluppfyllelse utifrån de kriterier som beslutats för SÅM.

Svar på revisionsfrågan

Årsredovisningen bedöms uppfylla de krav på innehåll som ställs i LKBR och RKR.

De finansiella mål som beslutats för SÅM redovisas i årsredovisningen liksom verksamhetsmålen. Det finansiella målet bedöms vara uppfyllt då verksamheten går med vinst.

Balanskravet är uppfyllt.

Vi delar SÅM:s bedömning av de resultat som uppnåtts för delmål 2, 3, 4 och 5. För delmål 6-9 redovisas inte någon måluppfyllelse. Detta då SÅM anser att dessa antingen är utanför SÅM:s ansvar eller för att mätning inte gjorts.

Den finansiella redovisningen bedöms vara i allt väsentligt rättvisande.

Iakttagelser och noteringar

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter samt måluppfyllelse har vi gjort följande väsentliga iakttagelser eller noteringar.

- SÅM redovisar inte måluppfyllelsen för mål 6–9 pga att dessa mål antingen inte har något mätbart mål eller att området är utanför SÅMs ansvarsområde.

Rekommendationer

-

Jönköping 2023-03-07

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg

Annika C Karlsson

1. Granskningsresultat

1.1. Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida SÅMs årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Uppfylls kraven på årsredovisningens innehåll enligt 4 kap LKBR?	4 kap 1 § LKBR	Ja
Finns upplysning om skälen till ev avvikelser från normgivande organ på det kommunala området (RKR)?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Följs uppställningsformerna för resultat och balansräkning?	5 och 6 kap LKBR	Ja
Innehåller förvaltningsberättelsen en utvärdering av ekonomisk ställning?	11 kap 9§ LKBR	Ja
Lämnas de ytterligare upplysningar som krävs för att bilden ska bli rättvisande?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Finns upplysningar om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.	4 kap 3§ LKBR/11 kap 3§ LKBR	Ja
Finns översikt över utvecklingen av kommunalförbundets verksamhet?	11 kap 1§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om kommunalförbundets förväntade utveckling?	11 kap 4§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro?	11 kap 5-6§§ LKBR	Ja
Finns en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet?	10 kap 2§ LKBR	Ja
Finns en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.	10 kap 1§ LKBR	Ja
Anges hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – är balanskravet uppfyllt?	11 kap 10§ LKBR	Ja
Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?	11 kap 9§ LKBR	Ja

Måluppfyllelse

Nedan följer en bedömning av om de finansiella målen är uppfyllda, om verksamhetsmålen är uppfyllda samt en redogörelse för de iakttagelser som gjorts i granskningen av resultat- och balansräkning samt övriga delar av årsredovisningen

Uppfyllelse av finansiella mål/verksamhetsmål

Finansiella mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen (målvärde inom parentes)	SÅMs bedömning	Deloittes bedömning
Det finansiella målet är att SÅM ska bedriva sin verksamhet enligt självkostnadsprincipen. Resultatet ska balanseras mot ett nollresultat över en tidsperiod om tre år. Första tidsperiod är år 2020–2022.	Årsbokslutet för 2022 ger ett överskott på 4 200 tkr och resultatet för 2020–2021 gav ett överskott på totalt 9 600 tkr. SÅM har nu ett ackumulerat överskott för den aktuella perioden på 13 750 tkr vilket bedöms vara i överkant på det finansiella målet.	Målet uppfyllt	Vi delar SÅMs bedömning.
Uppfyllelse av verksamhetsmål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	SÅMs bedömning	Deloittes bedömning
Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning (Delmål 1).	<ul style="list-style-type: none"> Hushållens villighet att ändra levnadssätt för att minimera avfallsmängder ska öka med 10 %. Basårsmätning 2016: 47 %. Mål för 2022: 52 %. Utfall 2022: 51 % - målet inte uppfyllt. Hushållens vilja att styra sin konsumtion mot ökad återvändning ska öka med 10 %. Basårsmätning 2016: 50 %. Mål för 2022: 55 %. Utfall 2022: 52 % - målet inte uppfyllt. 	Delmål 1 bedöms ej vara uppfyllt år 2022.	Vi delar SÅM:s bedömning om delmålet.
Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka (Delmål 2).	<ul style="list-style-type: none"> Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, exkl. biologisk behandling ska förbättras med 30 %. Basårsmätning 2016: 21 %. Mål 2022: 27 %. Utfall 2022: 28 % - målet uppnått. Hushållens nöjdhet hur enkelt det är att lämna förpackningar och returpapper via fastighetsnära insamling ska vara minst 90 %. 	Delmål 2 bedöms vara uppfyllt för 2022.	Vi delar SÅM:s bedömning om delmålet.

	<p>andel ganska eller mycket nöjda. Utfall 2022: 93 % - målet uppnått.</p> <ul style="list-style-type: none"> Mängden förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall ska minska med 20 %, villa samt lägenhet (utgångsår 2018). Basårsmätning 2018: 5 534 ton Mål 2022: 4 427 ton. Utfall 2022: 2 780 ton - målet uppnått. 		
Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås (Delmål 3).	<ul style="list-style-type: none"> Matavfall ska omhändertas så att 50 % av växtnäringen tillvaratas och minst 40 % går till energiutvinning. (Med energiutvinning menas i detta mål biogasproduktion). Basår 2016: 0 %. Mål 2022: 50% växtnäring och 40 % till energiutvinning. Utfall 2022: 55 % Växtnäring - målet uppnått. Utfall 2022: 55 % Energiutvinning - målet uppnått. Andel fossilfria drivmedel för transporter av mat- och restavfall ska uppgå till 100 %. Basår 2016: 0 % Mål 2022: 100%. Utfall 2022: 100 % - målet uppnått. 	Delmål 3 bedöms vara uppfyllt för 2022.	Vi delar SÅM:s bedömning om delmålet.
Källsorteringen av farligt avfall ska förbättras (Delmål 4).	<ul style="list-style-type: none"> Mängden farligt avfall och el- och elektronikavfall i hushållens restavfall ska minska med 10 % (mätt som kg/hushåll*år med utgångsår 2018). Basår 2018: 5,99 kg/hushåll. Mål 2022: 5,39 kg/hushåll. Utfall 2022: 0,62 kg/hushåll – målet uppnått. 	Delmål 4 bedöms vara uppfyllt för 2022.	Vi delar SÅM:s bedömning om delmålet.
Standard och service på ÅVC inom GGVV samt tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återanvändning ska förbättras (Delmål 5).	<ul style="list-style-type: none"> Hushållens nöjdhet med möjligheten att lämna grovavfall till återanvändning ska öka med minst 10 %, andel ganska eller mycket nöjda. Basårsmätning 2016: 67%. Mål 2022: 74%. Utfall 2022: 80% – målet uppnått. 	Delmål 5 bedöms vara uppfyllt för 2022.	Vi delar SÅM:s bedömning om delmålet.

Delmål 6-9.

- SÅM gör ingen återkoppling för dessa delmål.

Granskning av finansiella dokument	Iakttagelser	Förslag till rekommendation
Kassa/bank	Inga iakttagelser har noterats	-
Kortfristiga fordringar	Inga iakttagelser har noterats	-
Materiella anläggningstillgångar	Inga iakttagelser har noterats	-
Finansiella anläggningstillgångar	Inga iakttagelser har noterats	-
Kortfristiga skulder	Inga iakttagelser har noterats	-
Långfristiga skulder	Inga iakttagelser har noterats	-
Avsättningar	Inga iakttagelser har noterats	-
Eget kapital	Inga iakttagelser har noterats	-
Poster inom linjen/ansvarsförbindelser	Inga iakttagelser har noterats	-
Resultaträkning	Inga iakttagelser har noterats	-

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 415,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2023 For more information, contact Deloitte AB.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KLAS-GÖRAN PARK

Undertecknare

Serienummer: 19560213xxxx

IP: 185.205.xxx.xxx

2023-03-22 11:27:08 UTC

SVEN NILSSON

Undertecknare

Serienummer: 19430108xxxx

IP: 81.230.xxx.xxx

2023-03-22 13:29:02 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

De förtroendevalda revisorerna i Samverkan Återvinning Miljö

2023-03

Till Kommunfullmäktige i

Värnamo kommun (212000–1736)

Gnosjö kommun (212000–0506)

Vaggeryds kommun (212000–0522)

Gislaveds kommun (212000–0514)

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbund **Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM)** (222000–3228) av dess direktion/styrelse. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen/styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och förbundsordningen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vår bedömning

Vi **bedömer** sammantaget att kommunalförbundet i Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM) har bedrivit verksamheten på ett *ändamålsenligt* och från ekonomisk synpunkt *tillfredställande* sätt.

Vi **bedömer** att kommunalförbundets interna kontroll i allt väsentligt varit tillräckligt.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **bedömer** att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som kommunalförbundet uppställt.

Vi **bedömer** resultatet i årsredovisningen är *delvis* förenligt med de verksamhetsmässiga mål, detta då alla mål inte mäts pga att de delvis är utanför SÅM:s ansvar.

Vårt uttalande i ansvarsfrågan

Vi **tillstyrker** med beaktande av ovanstående att fullmäktige i respektive kommun beviljar ansvarsfrihet för styrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Enligt elektronisk underskrift

Revisorer

Sven Nilsson

Klas-Göran Park

De förtroendevalda revisorerna i Samverkan Återvinning Miljö

Bilagor: Till revisionsberättelsen hör bilaga Granskningsrapport – Granskning av årsredovisning 2022.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KLAS-GÖRAN PARK

Undertecknare

Serienummer: 19560213xxxx

IP: 185.205.xxx.xxx

2023-03-22 11:27:08 UTC

SVEN NILSSON

Undertecknare

Serienummer: 19430108xxxx

IP: 81.230.xxx.xxx

2023-03-22 13:29:02 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Till årsstämman i Gisletorps Lokaler AB
Organisationsnummer 556090-7734

Till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Gislaveds kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Gisletorps Lokaler AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av fastställda ägardirektiv.

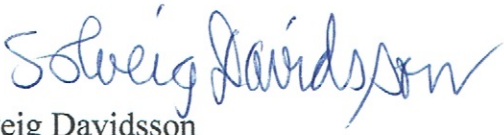
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Fördjupad verksamhetsgranskning avseende upphandling har genomförts under året.

Granskningsrapport har under året överlämnats direkt till styrelsen.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Gislaved 2023-03-20

Solveig Davidsson

Av kommunfullmäktige i Gislaveds kommun utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i Enter Gislaved AB
Organisationsnummer 556661-9861

Till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Gislaveds kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Enter Gislaved AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Gislaved 2023-02-16

Nena Stamenkovic

Av kommunfullmäktige i Gislaveds kommun utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i AB Gislavedshus
Organisationsnummer 556053-5204

Till kommunfullmäktige i Gislaveds kommun

Granskningsrapport för år 2022

Vi, av fullmäktige i Gislaveds kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat AB Gislavedshus verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

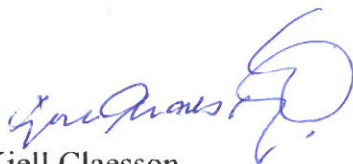
Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Fördjupad verksamhetsgranskning avseende upphandling har genomförts under året. Granskningsrapport har under året överlämnats direkt till styrelsen.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Gislaved 2023-02-09

Kjell Claesson

Sven Nilsson

Av kommunfullmäktige i Gislaveds kommun utsedda lekmannarevisorer

Ks §83

Dnr: KS.2023.49

I.3.1

Arbetsordning för kommunfullmäktige**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta Arbetsordning för kommunfullmäktige, daterad den 23 mars 2023.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges arbetsordning bör ses över vid varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges presidium har den 23 mars 2023 behandlat ärendet. Utöver mindre revideringar föreslås att talartiden ändras från 10 minuter till 8 minuter i första inlägget därefter 5 minuter om man begär ordet i samma ärende igen.

Kommunfullmäktiges presidium har haft en avstämning med partiernas gruppledare om den föreslagna förändringen av talartiden.

Beslutsunderlag

Förslag till arbetsordning för kommunfullmäktige daterad den 23 mars 2023
Protokoll kommunfullmäktiges presidium den 23 mars 2023, §9

Yrkanden

Maria Gullberg Lorentsson (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP), Fredrik Sveningsson (L), Stefan Nylén (SD), Charlotte Ström (WeP), Evangelos Varsamis (S) och Ruth Johannesson (MiG): Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Styrdokument
Dokumenttyp: Regler
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum: 2023-04-24
Ansvarig: Avd. chef verksamhetsstyrning
Revideras: Vart 4.e år, inför ny mandatperiod eller vid behov
Följas upp: Minst vart 4.e år

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dnr: KS.2023.49
2023-03-23

Innehållsförteckning

Arbetsordning för kommunfullmäktige.....	1
Antalet ledamöter.....	4
Ordförande och vice ordförande, presidium.....	4
Interimsordförande.....	4
Sammanträdesordning.....	4
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	5
Sammanträdesplats.....	6
Kungörelse/tillkännagivande.....	6
Ärenden och handlingar till sammanträden m.m.....	6
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare.....	7
Placeringsordning.....	7
Närvaro.....	8
Protokollsjusterare.....	8
Turordning för handläggning av ärendena.....	8
Yttranderätt.....	9
Talarordning och ordningen vid sammanträdena.....	9
Yrkanden.....	10
Deltagande i beslut.....	10
Återremiss.....	11
Minoritetsåterremiss	11
Bordläggning	11
Minoritetsbordläggning	11
Omröstningar och valsedlar.....	12
Motion.....	12
Företagens initiativrätt.....	13
Interpellation.....	13
Fråga.....	14
Allmänhetens frågestund.....	15
Beredning av ärenden.....	15

3 [18]

Återredovisning från nämnderna.....	16
Beredning av revisorernas budget.....	16
Valberedning.....	17
Reservation.....	17
Justering av protokollet.....	17
Expediering m.m.....	17
Avsägelse.....	18
Nomineringar.....	18
Deltagande på distans.....	18

4 [18]

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 49 ledamöter. Bestämmelser om antalet ersättare finns i vallagen.

Ordförande och vice ordförande, presidium

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige på det första sammanträdet i oktober bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium) för den löpande mandatperioden.

Avgår ordföranden eller vice ordförandena som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart som möjligt välja annan ledamot i den avgångnes ställe.

Ansvarsområden för kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium ska ansvara för kommunens allmänna representation vid t.ex. invigningar, jubileer, officiella besök, uppvaktningar och välkomnande samt firande av högtidsdagar och utdelning av priser och stipendier, om inte kommunstyrelsen eller annat organ är ansvarig.

Kommunfullmäktiges presidium ansvarar för kommunens officiella flaggning och bereder riktlinjer inom området.

Interimsordförande

3 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att delta i kommunfullmäktiges sammanträde fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter, d.v.s. den som har varit ledamot längst tid eller – om två ledamöter har lika lång tjänstgöringstid – den äldste av dem.

Ålderspresidenten tjänstgör även som ordförande vid nyvalda fullmäktiges första sammanträde till dess presidievalen har förrättats.

Sammanträdesordning

4 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad, dock med undantag av ett sommaruppehåll i juli. Fullmäktige fastställer sammanträdesordningen för varje nästkommande år.

Dag för extra sammanträde bestäms av ordföranden efter samråd med presidiet.

5 [18]

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet. Uppgift om beslutet ska utan dröjsmål och minst en (1) vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens digitala anslagstavla och snarast sändas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige.

Om det finns särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med presidiet besluta att ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

5 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta. Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon ny kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall ska ordföranden underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Om fullmäktige beslutar att fortsätta sammanträdet efter en vecka, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

6 [18]

Sammanträdesplats

6 §

Fullmäktiges ordinarie sammanträdesplats är fullmäktiges sessionssal, Kommunhuset, Gislaved.

Fullmäktiges presidium kan besluta om att sammanträden kan läggas på annan plats.

I anslutning till sammanträden kan studiebesök eller fördjupad information ordnas om en aktuell fråga eller ett pågående ärende.

Kungörelse/tillkännagivande

7 §

Fullmäktige beslutar inför varje år i vilken eller vilka ortstidningar uppgifterna om tid och plats för fullmäktiges sammanträden ska införas. Fullmäktige bestämmer samtidigt i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen. Ordförande avgör vilka ärenden som ska annonseras.

Kungörelsen ska publiceras på kommunens digitala anslagstavla samt på lämpliga sociala medier.

Ärenden och handlingar till sammanträden m.m.

8 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med presidiet när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

Kallelse till sammanträde med kommunfullmäktige – med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som ska behandlas (kungörelse) – ska vara åtföljd av tillhörande handlingar i den omfattning ordföranden eller på dennes uppdrag sekreteraren bestämmer. Sådan fullständig kallelse ska ställas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige.

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör ställas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet och på kommunens hemsida.

Interpellationer och frågor bör finnas tillgängliga för närvarande ledamöter och ersättare vid det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

7 [18]

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

9 §

Är ledamot i kommunfullmäktige förhindrad att delta i helt sammanträde eller del av sammanträde, ska denne utan dröjsmål anmäla detta till fullmäktiges kansli, som ska kalla den ersättare, som står i tur att tjänstgöra.

Om ledamot utan att i förväg ha anmält förhinder uteblir från sammanträde eller efter anmälan om hinder att vidare delta i sammanträde lämnar detta, inträder på ordförandens anmodan i ledamotens ställe den ersättare, som är närvarande vid sammanträdet och står i tur att tjänstgöra. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

Det som sagts om ledamot i § 9 gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

Placeringsordning

10 §

Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och sekreteraren särskilda platser vid presidiebordet.

Fullmäktiges ledamöter placeras i den ordning de invalts i kommunfullmäktige.

Fullmäktigeledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den plats, som innehafts av den ledamot som ersatts.

Ersättare, som tjänstgör i ordförandens eller vice ordförandes ställe, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i annan ledamots ställe intar ledamotens plats.

Fullmäktiges presidium får besluta om möblering av sessionssalen och om annan placering till följd av ändring av möbleringen.

8 [18]

Närvaro

11 §

En uppspelslista, som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör, ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden ledamöterna registrera sin närvaro via det digitala voteringsystemet efter ordförandens uppmaning. Skulle voteringsystemet inte fungera eller av annan orsak inte kan användas låter ordföranden förrätta upprop enligt uppspelslistan i början av sammanträdet.

Närvaro tas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Om ledamot infinner sig vid sammanträde efter det att närvaron tagits, ska han anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivande om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

Protokollsjusterare

§ 12

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan **uppropet har förrättats** **närvaron har registrerats** enligt 11 §, väljer fullmäktige två ledamöter – varav en bör representera oppositionen – att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid omröstningar.

Turordning för handläggning av ärendena

13 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Fullmäktige får även besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Föredragningslistan ska fastställas efter det att ordföranden redovisat anmälda tillkommande eller utgående ärenden.

Yttranderätt

14 §

Ordföranden, vice ordföranden i en nämnd/styrelse eller gemensam nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i fullmäktiges överläggningar i ärendet.

Ordföranden i en nämnd/styrelse, i kommunala företag/stiftelser och kommunförbund eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i kommunala bolag får delta i överläggningen i enlighet med kommunallag, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Kommunens revisorer får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Ordföranden låter, efter samråd med presidiet, i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt anställda i kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena, i den utsträckning som det behövs, kalla in ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med presidiet i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

Kommundirektören får delta i överläggningar i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

15 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Ledamots första inlägg begränsas till ~~10~~ 8 minuter, förutom vid det sammanträde som en motion har lämnats in då är talartiden begränsad till två (2) minuter. Fortsatta inlägg i samma ärende begränsas till 5 minuter.

10 [18]

Behöver ledamoten mer än 2/10 8 minuter för sitt första inlägg ska ledamoten anmäla det till presidiet innan sammanträdet och få det prövat av presidiet. Tiden för uppläsning av interpellationer och svar räknas inte som inlägg.

I samband med större ärenden såsom budget, bokslut m.m. kan fullmäktiges presidium besluta om ökade talartider för första inlägg.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett inlägg på högst två (2) minuter för en replik med anledning av vad en talare anfört. Replik ska begäras senast innan talarens inlägg avslutats. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Rätt till genmäle (svar) på repliken för talaren med ytterligare två minuter finns då. Rätt till replik på genmäle finns då med högst två (2) minuter.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller avsluta sammanträdet.

Yrkanden

16 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen. Yrkanden ska vara skriftliga och överlämnas till ordföranden när de framställts.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras, läggas till eller återtass, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Deltagande i beslut

17 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattat det med acklamation.

Återremiss

18 §

Med återremiss menas att ärendet skickas tillbaka till beredande organ för ytterligare utredning. Ett ärende ska återremitteras om det begärs med enkel majoritet.

Ett beslut om återremiss ska ha en tydlig motivering, som kan utgöra direktiv för ärendets fortsatta beredning.

Minoritetsåterremiss

19 §

Ett ärende ska återremitteras om det begärs av minst en tredjedel av de tjänstgörande ledamöterna. Dock gäller enkel majoritet om ärendet tidigare återremitterats på detta sätt.

Ett och samma ärende kan därför bara bordläggas eller återremitteras av en minoritet en gång.

Ett beslut om återremiss ska ha en tydlig motivering, som kan utgöra direktiv för ärendets fortsatta beredning.

Majoriteten avgör omfattningen av den beredningen som följer av minoritetsåterremissen.

Bordläggning

20 §

Att bordlägga ett ärende innebär att fullmäktige avvaktar att besluta i ärendet. Ett bordlagt ärende ska behandlas på nästa sammanträde om inte fullmäktige beslutar annat. Ärendet får inte tillföras något nytt under tiden det är bordlagt.

Minoritetsbordläggning

21 §

Minoritetsbordläggning innebär att en tredjedel av ledamöterna kan begära bordläggning. Dock gäller enkel majoritet om ärendet tidigare bordlagts på detta sätt.

Ett och samma ärende kan därför bara bordläggas eller återremitteras av en minoritet en gång.

Omröstningar och valsedlar

22 §

Omröstningar genomförs så att ledamöterna avger sina röster via sina personliga dosor i det digitala voteringsystemet. Skulle systemet inte fungera eller av annan orsak inte kan användas låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid slutet omröstning, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

En valsedel som avlämnas vid en slutet omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och slutet.

En valsedel är ogiltig

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- 2 om den upptar fler eller färre namn än det antal personer som ska väljas
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motion

23 §

En motion ska vara skriftlig och skickas från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den skickas med e-post eller via avsedd e-tjänst in till fullmäktiges kansli.

En motion får också skickas med e-post eller via avsedd e-tjänst vid ett sammanträde med fullmäktige.

Ordförande får remittera motioner vidare. Vid tveksamheter ska samrådske med hela presidiet.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

13 [18]

En närvarande ledamot som har lagt en ny motion får två minuter ges möjlighet att redogöra för motionen om man vill. Debatt ska inte förekomma.

Kommunstyrelsen ska två (2) gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Företagens initiativrätt

24 §

Styrelsen i kommunala bolag enlighet med kommunallag, får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellation

25 §

Interpellationer får ställas av ledamöterna och riktas till ordföranden, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i en nämnd/styrelse/revision. till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer.

En interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Den bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för kommunen och ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, en nämnds eller styrelsens handläggning. Den får inte avse ämnen som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

En interpellation ska vara skriftlig och skickas från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst. Den ska skickas in till fullmäktiges kansli senast dagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet och om interpellationen genom dennes försorg är tillgänglig för fullmäktiges ledamöter. En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas, bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes. Om interpellationen lämnas senast 14 dagar innan det sammanträde då den ställs bör den besvaras vid detta sammanträde.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt och ska skickas från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst. Uppgift, om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde, bör tas in i kungörelsen.

14 [18]

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få tillfälle att ta del av svar dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i kommunala bolag enlighet med kommunallag, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagens styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd/styrelse till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Ordföranden i en styrelse/nämnd till vilken interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till annan ordförande i styrelse/nämnd i den egna kommunen om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Interpellationerna bör tillsammans med frågor behandlas före andra ärenden men efter att dagordningen har fastställts.

Fråga

26 §

Fråga får ställas av ledamöterna eller tjänstgörande ersättare och riktas till ordföranden, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i en nämnd/styrelse/revision, samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer.

En fråga ska skriftligen skickas in till fullmäktiges kansli senast två (2) timmar före sammanträdet början. Frågan ska skickas in digitalt från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst.

Den tillfrågade ska vara närvarande vid sammanträdet.

En fråga ska avse ämne som hör till fullmäktiges eller en nämnds/styrelses handläggning. Den får inte avse myndighetsutövning mot någon enskild.

Frågor får ställas i syfte att inhämta upplysningar och inte kräva ett omfattande utredningsarbete för att kunna besvaras.

Frågan ska ha ett bestämt innehåll och får vara försedd med en kort inledande förklaring.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

Frågan bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Frågor bör tillsammans med interpellationer behandlas före andra ärenden men efter att dagordningen har fastställts.

Allmänhetens frågestund

27 §

Allmänheten ska ges möjlighet att ställa frågor om årsredovisningen vid ett sammanträde med fullmäktige när årsredovisningen behandlas.

Frågor från medborgare till allmänhetens frågestund ska inlämnas skriftligt i god tid innan mötet.

Allmänheten får beredas tillfälle att ställa frågor i ärenden som av kommunfullmäktiges presidium bedöms som särskilt angelägna och som inte berör myndighetsutövning mot enskilda eller företag.

I kungörelsen ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Uppgift härom ska också införas i ortstidningen samt på kommunens hemsida.

Ordföranden bestämmer efter samråd med presidiet, om och hur frågestunden ska genomföras, och låter kalla de förtroendevalda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Frågor får endast ställas till kommunalråden samt till ordförande samt andre vice ordföranden i kommunal nämnd/styrelse.

Allmänhetens frågestund hålls maximalt i **60 30** minuter, innan fullmäktige behandlar det ärende där frågor från allmänheten får förekomma.

Såväl frågor som svar är tidsbegränsade; en fråga får inte vara mer omfattande än att den kan framföras upp till två (2) minuter. Den som svarar disponerar fem (5) minuter. Frågeställaren har rätt till en följdfråga på högst en minut med anledning av svaret och den som svarar får två (2) minuter för att svara på replikfrågan.

Ordföranden har möjlighet att ta ordet från den som avviker från ämnet i en fråga och som efter tillsägelse inte rättar sig efter ordförandens uppmaning. Ordföranden kan även besluta att avvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ytterligare debatt av fullmäktiges ledamöter får inte förekomma under frågestunden.

Beredning av ärenden

28 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmaste föregående ordinarie sammanträdet samt de beslut om beredning och remiss av sådana ärenden som fattats.

Fullmäktiges presidium svarar för att ärenden om ansvarsprövning bereds i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

Fullmäktiges presidium svarar även för beredning av revisorernas reglemente.

Återredovisning från nämnderna

29 §

Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Beredning av revisorernas budget

30 §

Kommunfullmäktiges presidium bereder revisorernas budget. Förslag till budget ska vara beslutat före september månads utgång.

Beredning vid ansvarsprövning och förklaring vid revisionsanmärkning

31 §

Fullmäktiges presidium bereder frågor och ärenden om ansvarsprövning.

Beredningen omfattar att

1. Inhämta förklaring från den/de som anmärkning riktas mot som framställts i revisionsberättelse samt över revisorernas uttalande att ansvarsfrihet inte tillstyrks,
2. Lämna förslag till fullmäktiges beslut i ansvarsfrågan samt vid behov förslag till beslutsmotivering,
3. Lämna förslag till fullmäktiges beslut om en av revisorerna riktad anmärkning också ska framställas från fullmäktiges sida, med förslag till motivering,

17 [18]

4. Lämna förslag om fullmäktige ska rikta egen anmärkning, med förslag till motivering

I fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen ska revisorerna alltid ges tillfälle att yttra sig.

Valberedning

32 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av sju (7) ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande, en vice ordförande och en andra vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Reservation

33 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Justering av protokollet

34 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kf presidium tar fram förslag på justerare enligt rullande schema, där en justerare företräder oppositionen och en företräder majoriteten.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

18 [18]

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligen innan fullmäktige justerar den.

Expediering m.m.

35 §

Utdrag ur protokollet ska sändas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunens revisorer ska tillställas hela protokollet.

Fullmäktiges protokoll ska vara tillgängliga på kommunens hemsida.

Ordföranden undertecknar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Avsägelse

36 §

Avsägelse från politikeruppdrag ska vara skriftlig och skickas från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst. Gruppledaren ska kontaktas av kansliet när en avsägelse kommer in.

Nomineringar

37 §

Nominering till politikeruppdrag ska vara skriftlig och skickas från ledamotens kommunpolitiska e-postadress i avsedd mall eller via avsedd e-tjänst.

Deltagande på distans

38 §

Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med alla ledamöter närvarande på distans om det sker på kommunfullmäktiges presidiums initiativ. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ks §97

Dnr: KS.2023.52

I.3.1

Specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus daterade den 6 april 2023, samt att ge bolagsombud i instruktion att fastställa specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus, daterade den 6 april 2023, på bolagets årsstämma den 2 maj 2023.

Jäv

Carina Johansson (C) och Bo Eriksson (MiG) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ärendebeskrivning

AB Gislavedshus är ett helägt dotterbolag av Gislaveds kommun via moderbolaget Gislaveds Kommunhus AB. För att utöva ägarstyrning behöver kommunfullmäktige anta ägardirektiv och bolagsordning för bolaget, som därefter ska överlämnas till bolagsstämman i AB Gislavedshus för antagande.

Vid denna revidering föreslås att soliditeten och avkastningskravet i det specifika ägardirektivet ändras för att möjliggöra bättre förutsättningar för nybyggnation samt renovering av befintligt fastighetsbestånd enligt AB Gislavedshus långtidsplan.

Nuvarande ekonomiska riktlinjer enligt specifika ägardirektiv daterad den 8 april 2022

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 38 procent
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,75 procent

Ekonomiska riktlinjer enligt specifika ägardirektiv daterad den 6 april 2023

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 29 procent
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,57 procent.

Beslutsunderlag

Specifika ägardirektiv AB Gislavedshus daterade den 8 april 2022
Specifika ägardirektiv AB Gislavedshus daterade den 6 april 2023
Gislaveds Kommunhus AB den 11 april 2023, §40

Ks §97 (forts.)

Yrkanden

Anton Sjödel (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP), Ruth Johannesson (MiG), Stefan Nylén (SD), Evangelos Varsamis (S) och Fredrik Sveningsson (L):
Bifall till förslaget.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Specifika ägardirektiv – AB Gislavedshus

Ägarförhållande och benämning

Gislaveds Kommunhus är ett helägt bolag av Gislaveds kommun (kommunen) organisationsnummer 212000-0514AB Gislavedshus helägt bolag av Gislaveds Kommunhus AB (kommunhus) organisationsnummer 559084-6191. Ägardirektiv för AB Gislavedshus (bolaget) organisationsnummer 556053-5204.

1. Kommunala ändamålet och syfte

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med bolagsordningen.
Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande

2. Bolagets uppdrag

Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och näringsliv.

I bolagets uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Bolaget ansvarar för att:

- främja bostadsförsörjning inom kommunen genom att förvärva, bebygga, och förvalta bostadslägenheter,
- anpassa nyproduktion av bostadslägenheter utifrån marknadens efterfrågan och behov,
- erbjuda ett varierat utbud av bostäder i olika utförande och för olika målgrupper,
- upplåta bostäder som är anpassade till särskilda behov hos grupper eller enskilda personer,
- verka för en god IT-infrastruktur i alla sina bostäder,
- erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande,

- utveckla Gislaveds kommuns tätorter i samverkan med kommunens aktörer,
- underhålla, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter,
- bidra till social hållbarhet.

3. Gemensamma förutsättningar

Styrelsen för bolaget ska fullfölja sitt uppdrag med beaktande av aktiebolagslagen (ABL), kommunallagen (KL), albolagen samt övrig tillämplig lagstiftning och gällande bolagsordning samt i enlighet med utfärdade generella ägardirektiv.

4. Ekonomiska riktlinjer

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 29 procent.
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,57 procent.

5. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolaget äger inom ramen för den löpande verksamheten rätt att avyttra, överlåta egendom upp till ett värde om 300 prisbasbelopp utan att kommunfullmäktige först bereds möjlighet att yttra sig i ärendet.

Detta ägardirektiv ska - för att äga giltighet - antas på bolagsstämman i bolaget.

Specifika ägardirektiv – AB Gislavedshus

Ägarförhållande och benämning

Gislaveds Kommunhus är ett helägt bolag av Gislaveds kommun (kommunen) organisationsnummer 212000-0514AB Gislavedshus helägt bolag av Gislaveds Kommunhus AB (kommunhus) organisationsnummer 559084-6191. Ägardirektiv för AB Gislavedshus (bolaget) organisationsnummer 556053-5204.

1. Kommunala ändamålet och syfte

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.

Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med bolagsordningen. Bolaget ska bedriva verksamhet som är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.

2. Bolagets uppdrag

Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och näringsliv.

I bolagets uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Bolaget ansvarar för att:

- främja bostadsförsörjning inom kommunen genom att förvärva, bebygga, och förvalta bostadslägenheter,
- anpassa nyproduktion av bostadslägenheter utifrån marknadens efterfrågan och behov,
- erbjuda ett varierat utbud av bostäder i olika utförande och för olika målgrupper,
- upplåta bostäder som är anpassade till särskilda behov hos grupper eller enskilda personer,
- verka för en god IT-infrastruktur i alla sina bostäder,
- erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande,
- utveckla Gislaveds kommuns tätorter i samverkan med kommunens aktörer,
- underhålla, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter,
- bidra till social hållbarhet.

3. Gemensamma förutsättningar

Styrelsen för bolaget ska fullfölja sitt uppdrag med beaktande av aktiebolagslagen (ABL), kommunallagen (KL), albolagen samt övrig tillämplig lagstiftning och gällande bolagsordning samt i enlighet med utfärdade generella ägardirektiv.

4. Ekonomiska riktlinjer

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 38 %.
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,75 %.

5. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolaget äger inom ramen för den löpande verksamheten rätt att förvärva, avyttra och överlåta egendom upp till ett värde om 300 prisbasbelopp utan att kommunfullmäktige först bereds möjlighet att yttra sig i ärendet.

Detta ägardirektiv ska - för att äga giltighet - antas på bolagsstämma i bolaget.

Plats och tid Sammanträdesrum Nissan, tisdagen den 11 april kl. 14.30-16.30

Beslutande Marie Johansson, ordförande
Gunnel Augustsson, ledamot
Anton Sjödel, ledamot
Ruth Johannesson, ledamot
Stefan Nylén, ledamot

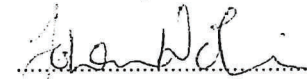
Övriga deltagande Stefan Eglinger, Vd Gislaveds Kommunhus AB
Eva Gardelin Larsson, biträdande kommundirektör
Anders Olsson, ekonomichef Gislaveds kommun
Johanna Wohlin, sekreterare
Malin Larsson, Vd AB Gislavedshus §§ 35, 40
Leif Österlind, Vd Enter Gislaved AB § 36
Niclas Palmgren, ordförande Enter Gislaved AB § 36

Utses att justera Stefan Nylén

Justeringens plats och tid Kommunstyrelseförvaltningen den 11 april 2023

Under-
skrifter

Sekreterare

Paragrafer 33-45

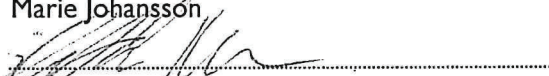
Johanna Wohlin

Ordförande

Marie Johansson

Justerande

Stefan Nylén

§ 40

Specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus

Gislaveds Kommunhus AB beslutar att föreslå kommunfullmäktige att godkänna förslag till specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus, daterade den 6 april 2023, och att ge bolagsombud i instruktion att fastställa specifika ägardirektiv för AB Gislavedshus, daterade den 6 april 2023, på bolagets årsstämma den 2 maj 2023.

Ärendebeskrivning

AB Gislavedshus är ett helägt dotterbolag av Gislaveds kommun via moderbolaget Gislaveds Kommunhus AB.

För att utöva ägarstyrning behöver kommunfullmäktige anta ägardirektiv och bolagsordning för bolaget, som därefter ska överlämnas till bolagsstämman i AB Gislavedshus för antagande.

Vid denna revidering föreslås att soliditeten och avkastningskravet i det specifika ägardirektivet ändras för att möjliggöra bättre förutsättningar för nybyggnation och renovering av befintligt fastighetsbestånd enligt AB Gislavedshus långtidsplan.

Nuvarande ekonomiska riktlinjer enligt specifika ägardirektiv daterad den 8 april 2022

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 38 procent
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,75 procent

Ekonomiska riktlinjer enligt specifika ägardirektiv daterat den 6 april 2023

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. Mot bakgrund av den omfattande om- och nyproduktion som bolaget står inför fastställs de ekonomiska målen för perioden 2021-2035 enligt följande:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 29 procent
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,57 procent.

Ks §98

Dnr: KS.2023.11

2.5.7

Förvärv av bolag via Gislaveds kommunhus AB i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ge Gislaveds Kommunhus AB möjlighet att förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Sådana förvärv får endast genomföras på uppdrag av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen ges möjlighet att uppdra åt Gislaveds Kommunhus AB att i samråd genomföra sådana förvärv som avses i första stycket.

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra ett generellt aktieägartillskott om 20 miljoner kronor till Gislaveds Kommunhus AB för att kunna verkställa sådana uppdrag från kommunstyrelsen.

Vidare beslutar kommunfullmäktige

- att ge som instruktion till tjänstgörande stämooombud att rösta i enlighet med ovan vid bolagsstämma med Gislaved Kommunhus AB
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera delegationsordningen för kommunstyrelsen samt ägardirektivet för Gislaveds Kommunhus AB i enlighet med detta beslut och återkomma till fullmäktige för beslut.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig till förmån för Curt Vangs (MiG) yrkande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har markförsörjning som en del av sitt uppdrag och för olika syften förvärvas och avyttras fastigheter av olika slag. Under senare tid har det blivit allt mer vanligt att förvärv av fastigheter sker genom att kommuner köper ett fastighetsägande bolag. Detta kan ske direkt av den aktuella kommunen eller av ett kommunägt bolag varav det senare är det vanligaste.

Bedömningen är att det för kommunen i vissa fall kan vara gynnsamt att genomföra sådana förvärv genom att Gislaveds Kommunhus AB köper ett så kallat nypaketerat fastighetsägande aktiebolag. Ett sådant bolag kommer i så fall att ingå som ett eget bolag i kommunens bolagskoncern.

Detta ärende handlar om att skapa förutsättningar för sådana fastighetsförvärv. Kommunfullmäktige behöver därför ge Gislaveds Kommunhus AB möjlighet att förvärva nypaketerade fastighetsägande aktiebolag i syfte att bistå kommunstyrelsen samt besluta om att tillföra ett generellt aktieägartillskott för att kunna verkställa sådana uppdrag från kommunstyrelsen. På motsvarande sätt behöver kommunstyrelsen ges möjlighet att ge Gislaveds Kommunhus AB i uppdrag att genomföra sådana affärer.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 5 april 2023 uppmärksammas att i förvaltningens förslag till beslut har stämooombudet namngetts. Kommunstyrelsen konstaterar att det i beslutet är bättre att hänvisa till tjänstgörande stämooombud.

Ks §98 (forts.)

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 4 april 2023
Kommunstyrelsen den 5 april 2023, §80

Yrkanden

Anton Sjödel (M) med instämmande av Charlotte Ström (WeP), Carina Johansson (C), Ylva Samuelsson (S), Fredrik Sveningsson (L), Jonas Ericson (M):
Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Curt Vang (MiG): Avslag på kommunstyrelsens förslag gällande att tillföra ett generellt aktieägartillskott om 20 miljoner kronor till Gislaveds Kommunhus AB. Varje inköp av fastighet eller mark via bolag ska individuellt prövas av kommunfullmäktige innan kapitaltillskott överförs till bolag.

Ruth Johannesson (MiG): Bifall till Curt Vangs (MiG) avslagsyrkande.

Fredrik Sveningsson (L): Avslag på Curt Vangs (MiG) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens förslag och Curt Vangs (MiG) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för kommunstyrelsens förslag.
NEJ-röst för Curt Vangs (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjödel (M)
Jonas Ericson (M)
Björn Björkman (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Carina Johansson (C)
Fredrik Sveningsson (L)
Stefan Nylén (SD)
Ulf Poulsen (SD)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)
Bo Eriksson (MiG)
Curt Vang (MiG)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

AKTIEÄGARTILLSKOTT

Aktieägare

Organisation:	Gislaveds Kommun
Organisationsnummer:	212000-0514
Postnummer	332 80
Ort	Gislaved
Telefonnummer	0371-810 00
Antal aktier i bolaget	1 000

Aktiebolag

Aktieägartillskott lämnas till Gislaveds Kommunhus AB (559084-6191) enligt de villkor som följer nedan.

Belopp som omfattas:

.....20.000.000.....SEK

Aktieägartillskott sker i form av:

.....Kontanta medel.....

Villkor

Gislaveds Kommun, ägare till samtliga aktier i Gislaveds Kommunhus AB, tillskjuter härmed såsom villkorat aktieägartillskott 20.000.000 kronor.

Det sålunda tillskjutna tillskottet kan återbetalas till Gislaveds Kommun så snart det enligt fastställd balansräkning finns fritt eget kapital tillgängligt och återbetalning inte står i strid med aktiebolagslagen.

Detta aktieägartillskott finns upprättat i två exemplar, där parterna tar varsitt exemplar.

Gislaved 2023.....

Gislaved 2023.....

.....
Gislaveds kommun

.....
Gislaveds Kommunhus AB

Ks §82

Dnr: KS.2023.25

I.2.6

Redovisning av obesvarade motioner 2023**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna redovisningen av obesvarade motioner daterad den 1 mars 2023

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning 20§ ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förteckning över obesvarade motioner per 1 mars 2023 och föreslår kommunfullmäktige att godkänna redovisningen.

Enligt 5 kap. 35 § kommunallagen bör en motion beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, ska detta och vad som framkommit vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen från vidare handläggning.

Beslutsunderlag

Redovisning av obesvarade motioner per 1 mars 2023
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 1 mars 2023
Kommunstyrelsen den 22 mars 2023, §70

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Handläggare 2023-03-02
Yvonne Thelin Karlsson Dnr: KS.2023.25

Redovisning av obesvarade motioner per 1 mars 2023

2022

Kian Anderson (WeP) och Tommy Östring (WeP)

2022-03-23

KS.2022.67

Motion gällande vänort i Ukraina

Kommentar: Överlämnad den 24 mars 2022 till kommunstyrelsen för beredning. Beredning av motionen pågår inom kommunstyrelseförvaltningen.

Urban Nilsson (C)

2022-09-22

KS.2022.173

Motion gällande obebodda hus och ödetomter

Kommentar: Överlämnad den 22 september 2022 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till avdelningen för hållbar utveckling för beredning. Motionssvaret kommer att behandlas på kommunfullmäktige i april.

Peter Gustavsson (SD)

2022-11-04

KS.2022.203

Motion gällande demokratipaket

Kommentar: Överlämnad den 17 november 2022 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till enheten för kvalitet och utveckling för beredning.

2023

Åke Fridén (-)

2023-01-02

KS.2023.8

Motion gällande utveckling av äldreomsorg

Kommentar: Överlämnad den 26 januari 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Beredning av motionen pågår inom kommunstyrelseförvaltningen.

Bengt-Ove Eriksson (V) och Ronny Johansson (V)

2023-01-23

KS.2023.15

Motion gällande utredning och överväganden om andra alternativ för vård- och omsorgsboendet Lugnet, Broaryd, än successiv avveckling

Kommentar: Överlämnad den 26 januari 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Beredning av motionen pågår inom kommunstyrelseförvaltningen.

Peter Gustavsson (SD)

2023-01-23

KS.2023.16

Motion gällande utanförskapskartläggning

Kommentar: Överlämnad den 26 januari 2023 till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har remitterats till avdelningen för arbete och utbildning för beredning.

Åke Fridén (-)

2023-02-19

KS.2023.23

Motion gällande åtgärder för att vända den negativa befolkningsutvecklingen i kommunen

Kommentar: Överlämnad den 23 februari 2023 till kommunstyrelsen för beredningen. Beredning av motionen pågår inom samhällsutvecklingsförvaltningen.

Ks §96

Dnr: KSFA.2023.5

4.3

Reinvestering av Klockaregårdsskolan i Broaryd**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna ett överskridande av reinvesteringsbudgeten för 2023 och 2024 för de beskrivna åtgärderna på Klockaregårdsskolan. Ansvarig nämnd ska balansera det tidigare lagda uttaget ur investeringsplanen över planperioden för att nå de ekonomiska målen.

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förstudien avseende reinvestering av Klockaregårdsskolan och lägga den till handlingarna, samt att fatta investeringsbeslut och ge förvaltningen i uppdrag att genomföra de beskrivna åtgärderna i förstudien.

Reservationer

Ruth Johannesson (MiG), Bo Eriksson (MiG) och Curt Vang (MiG) reserverar sig till förmån för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Ärendebeskrivning

Efter att problem med lukt, fukt och luftkvalité rapporterats på Klockaregårdsskolan i Broaryd har problemen utretts och undersökts noggrant. En förstudie är genomförd för att utreda och definiera lämpliga åtgärder för att komma till rätta med de problem som identifierats.

I arbetet har även dialog förts med de verksamheter som bedrivs i lokalerna för att möta verksamhetens behov samt om möjligt anpassa lokaldispositionen i samband med renoveringen för att skapa än mer ändamålsenliga lokaler.

Arbetet har nu kommit så långt att det är dags för upphandling av projektering och byggnation av renoveringsåtgärderna. Förstudien läggs därför fram till kommunstyrelsen för godkännande samt beslut om att gå vidare med projektering och byggnation.

I förstudien bedöms kostnaderna för en sådan renovering uppgå till ca 38,9 miljoner kronor. Som jämförelse bedöms kostnaderna för en nybyggnation till ca 70 miljoner kronor med tillkommande kostnader för eventuell rivning och/eller förändring av befintliga hus och lokaler.

Åtgärden är en renovering av befintlig fastighet. Medel för sådana åtgärder återfinns i reinvesteringsdelen av kommunens investeringsplan. Den summa som i planen finns identifierad för reinvesteringar rymmer dock inte renoveringen av Klockaregårdsskolan tillsammans med övriga identifierade behov under åren 2023 och 2024. Det finns dock en möjlighet att tidigare lägga medel ur den tioåriga planen. Det fordras i så fall att det tidigare lagda uttaget ur planen balanseras över resterande år av planen för att de ekonomiska målen ska kunna hållas. Beslut om ett sådant förfarande fattas av kommunfullmäktige varför frågan förs till kommunfullmäktige för beslut om att godkänna ett överskridande av reinvesteringsbudgeten för 2023 och 2024.

Beslutsunderlag

Förstudie, Reinvestering Klockaregårdsskolan 2023-03-22
Fuktskaderapport OCAB 2020-10-27 Klockaregårdsskolan

Ks §96 (forts.)

Luftanalys Pegasuslab 2021-02-22 Klockargårdsskolan
Fuktinventering RISE 2021-12-01 Klockargårdsskolan
Utökad fuktinventering RISE 2022-03-14 Klockargårdsskolan
CO₂-mätning CRETEC 2022-04-07 Klockargårdsskolans förskola
Förvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 29 mars 2023
Kommunstyrelsens allmänna utskott den 5 april 2023, §14

Yrkanden

Anton Sjödel (M) med instämmande av Sandy Lind (WeP), Ylva Samuelsson (S), Fredrik Sveningsson (L), Carina Johansson (C), Stefan Nylén (SD) och Jonas Ericson (M): Bifall till allmänna utskottets liggande förslag.

Ruth Johannesson (MiG): Avslag på liggande förslag, samt
- att en ny fullvärdig 0-6 skola innehållande även 4 förskoleavdelningar ska byggas i Broaryd. Det är kommunens ansvar och skyldighet att se till att täcka bygdens behov av skola/förskola och att skolan är fri från mögel och fuktproblem.
- att planering och verkställighet genast sätter igång. Det är redan kraftigt försenat.
- att kostnadsberäkning och finansiering tas fram. Förslag att 100 mnkr avsätts i investeringsbudget 2024.

Bo Eriksson (MiG): Bifall till Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Jonas Ericson (M) med instämmande av Fredrik Sveningsson (L), Carina Johansson (C) och Anton Sjödel (M): Avslag på Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på allmänna utskottets förslag och Ruth Johannessons (MiG) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt allmänna utskottets förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:
JA-röst för allmänna utskottets förslag.
NEJ-röst för Ruth Johannessons (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röst

Marie Johansson (S)
Ylva Samuelsson (S)
Evangelos Varsamis (S)
Anton Sjödel (M)
Jonas Ericson (M)
Björn Björkman (M)
Sandy Lind (WeP)
Charlotte Ström (WeP)
Carina Johansson (C)
Fredrik Sveningsson (L)
Stefan Nylén (SD)
Ulif Poulsen (SD)

Nej-röst

Ruth Johannesson (MiG)
Bo Eriksson (MiG)
Curt Vang (MiG)

Ks §96 (forts.)

Omröstningen utfaller med 12 JA-röster och 3 NEJ-röster. Därmed har kommunstyrelsen beslutat enligt allmänna utskottets förslag.

Beslutet skickas till:

Fastighetsavdelningen
Kommunfullmäktige

Förstudie

Reinvestering Klockargårdsskolan
Broaryd

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Bakgrund.....	3
2.1 Utförda rapporter	4
2.2 Konstruktion	4
3. Identifierade brister.....	5
3.1 Hus A.....	5
Fukt.....	5
Ventilation	7
3.2 Hus B	7
Fukt.....	7
4 Verksamheternas behov.....	8
4.1 Förskola.....	8
4.2 Skola F-6.....	9
4.3 Bibliotek	10
5 Föreslagna åtgärder	10
5.1 Hus A.....	10
5.2 Hus B, del 1 (äldre del)	10
5.3 Hus B, del 2 (nyare del).....	11
6 Ekonomiska konsekvenser.....	12
7 Projektets genomförande	13
8 Bilagor	14

I. Inledning

Denna förstudie avser Klockargårdsskolan i Broaryd. Utredningar som genomförts återfinns under bilagor.

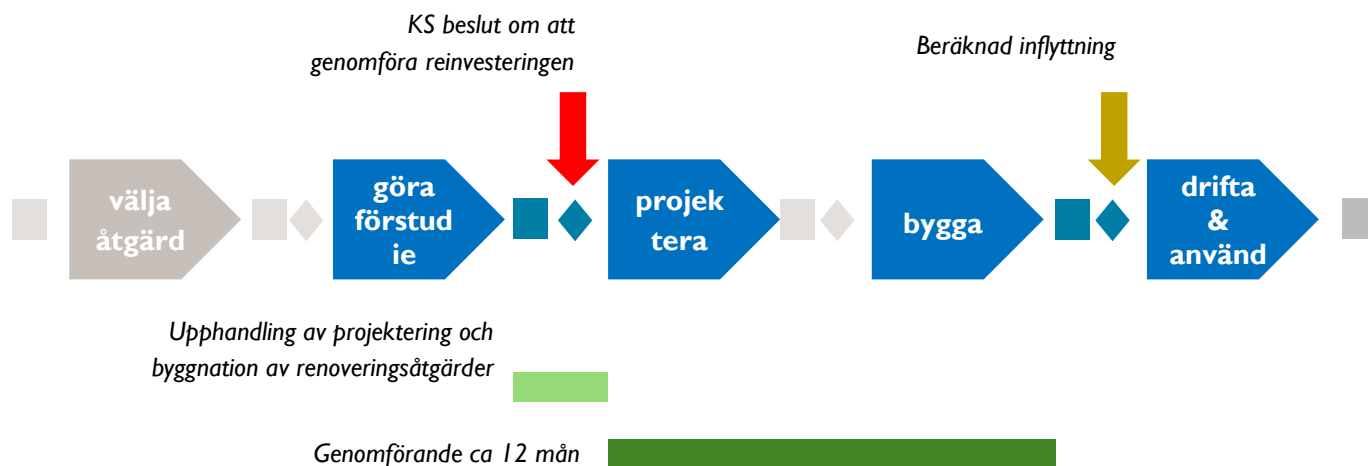

Bild 1: Processbeskrivning Gislaveds kommun

2. Bakgrund

Klockargårdsskolan har genomgått utredningar och undersökningar för att säkerställa inomhusklimatet. Samtliga undersökningar som har genomförts ligger som underlag till denna förstudie. Samtliga undersökningar och rapporter finns i kapitel 8 bilagor. I skolorna har identifierats eventuella skador som kan vara fuktrelaterade och som kan påverka innemiljön.

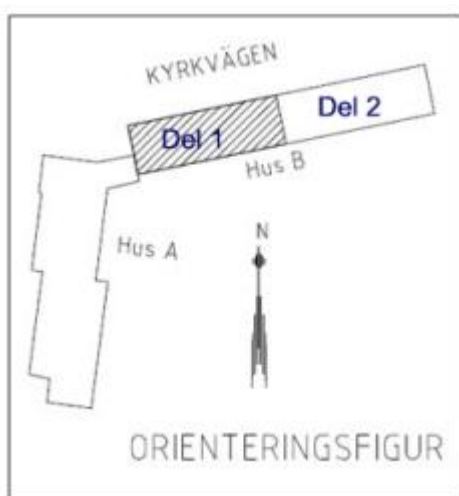
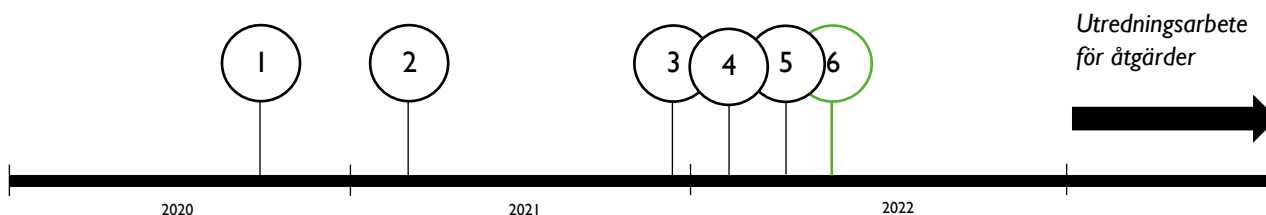

Bild 2: Orienteringsfigur över Klockargårdsskolan. Hus A inrymmer förskola, skola, föreningslokal, gymnastiksal samt personalrum. Hus B inrymmer skola och bibliotek.

2.1 Utförda rapporter

Flertalet utredningar har genomförts vilka presenteras i nedanstående tidslinje. Dialog med verksamhet har skett löpande över tid. Interna utredningar och mätningar, med hjälp av kommunhälsan, har genomförts vid olika tillfällen och visat normala gränsvärden i inomhusmiljön för luftfuktighet och temperatur. Samtliga obligatoriska ventilationskontroller har varit godkända de senaste 10 åren för hela byggnaden.

1. 2020-10-27 Fuktskaderrapport på delar av hus A och hus B genomförd av OCAB. Resultatet visar på något förhöjda fuktvärden utmed golv i yttervägg i hus B, del I.
2. 2021-02-22 Luftanalys genomförd av Pegasuslab. Mätningen visade ytterst lite fuktavvikelser i hus B, del I. Mikrobiell status är normal. Avvikande lukt från träskydd, men enbart i minimala mängder.
3. 2021-12-01 Fuktinventering genomförd av RISE (f d statens provningsanstalt). Analysen visar förhöjda värden av fukt i delar av hus A och B, nedre plan.
4. 2022-03-14 Utökad fuktinventering genomförd av RISE (f d statens provningsanstalt). Analysen visar förhöjda värden av fukt i delar av hus A och B, nedre plan samt åtgärdsförslag.
5. 2022-04-07 Koldioxidmätning (CO₂) genomförd i hus A, övre plan (förskola) av Cretec. Inga avvikande värden.
6. 2022-04-19 Skola evakueras till baracker.

2.2 Konstruktion

Skolbyggnaden är uppförd 1964 i tegel med betongplatta (hus A) och en paviljong med utfackningsväggar och betongplatta (hus B) byggdes till 1972 och byggdes ut 1987. Renoveringar ha skett 1995, 1999 och 2010. Den äldre delen av skolan, hus A, har både tunga innerväggar och uppreglade väggar med målade gipsskivor. Golvbeläggningar utgörs till stor del av linoleummattor, plastmattor, klinkerplattor men även av natursten och målad betong.

3. Identifierade brister

3.1 Hus A

Fukt

I den utökade fuktinventeringen har fuktindikerande instrument använts mot golvyta, golvkonstruktion, socklar, ytterväggar, innerväggar, under yttskikt mot grundplatta och i stomme för samtliga rum i byggnaden. På nedan bilder visas att förhöjd fuktindikering har påträffats i hus A, nedre delar (röda markeringar).

I undersökta golv i hus A återfinns områden med tillskjutande fukt och risk för försämrade inomhusmiljö på nedre plan.

Man konstaterar även att vissa väggar är motfyllda, uppfuktade från mark med resulterande höga fuktnivåer på insida vägg och tecken på putsläpp. Bristfälliga takavvattningar och markdränering är sannolikt ett pågående problem och som även visar på fuktpåslagen på hus A.

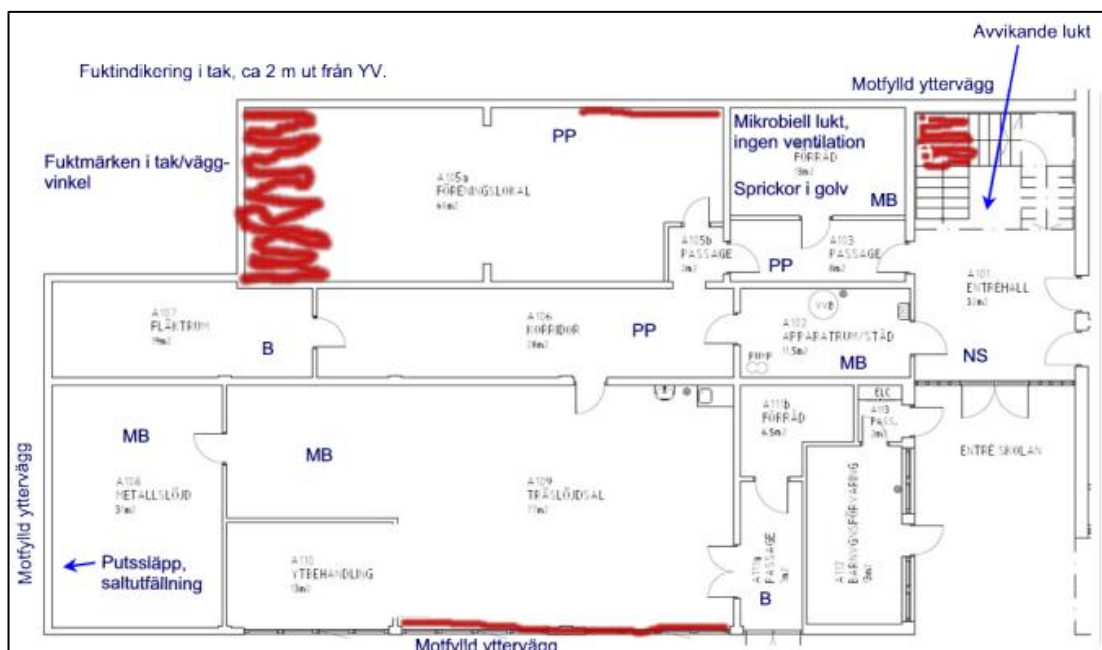

Bild 2: Hus A, nedre plan del I

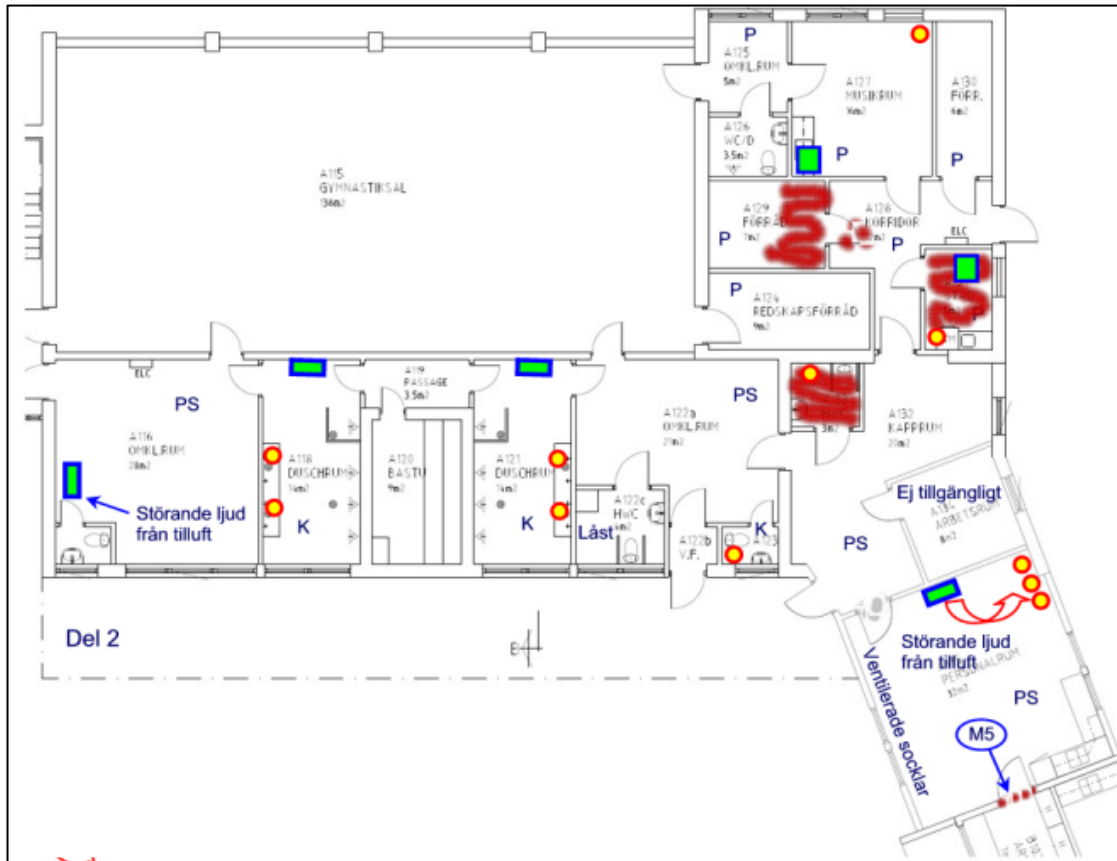

Bild 3: Hus A, nedre plan del 2

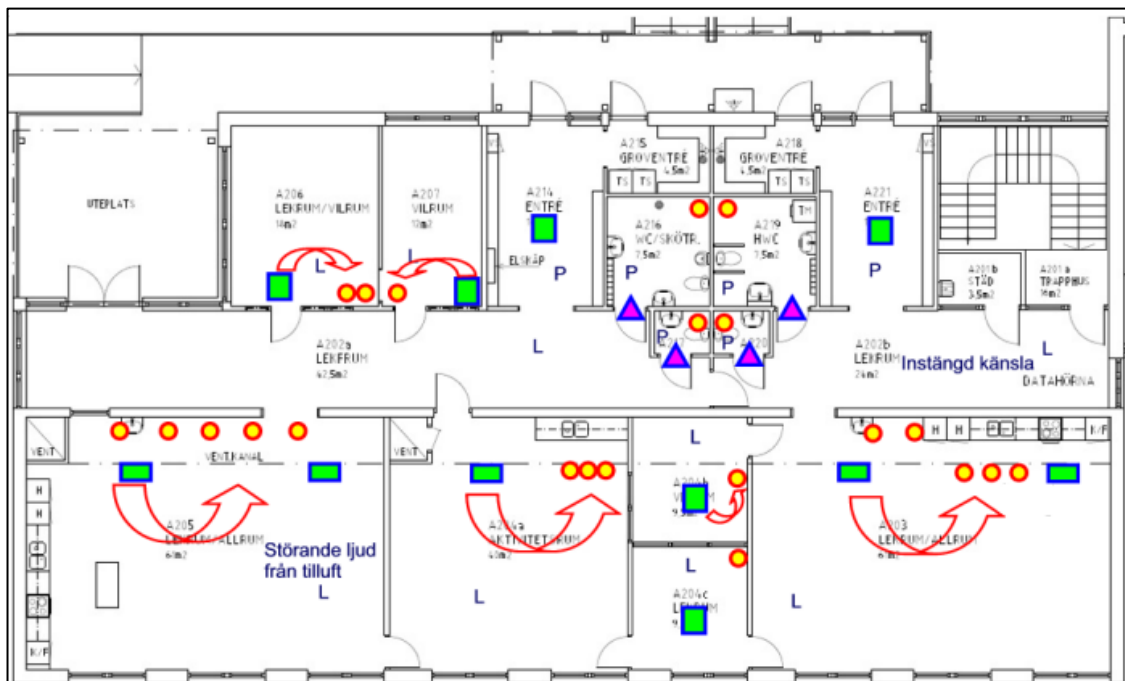

Bild 4: Hus A, övre plan

Ventilation

I hus A, övre plan, är ventilationsdon ogynnsamt placerade, vilket kan bidra till kortsluten ventilation med försämrad luftomväxling innemiljö. När ytterligare mätningar utfördes på luftomväxlingen konstaterades normala koldioxidhalter.

3.2 Hus B

Fukt

I den utökade fuktinventeringen har fuktindikerande instrument använts mot golvyta, golvkonstruktion, socklar, ytterväggar, innerväggar, under ytskikt mot grundplatta och i stomme för samtliga rum i byggnaden. På nedan bilder visas att både förhöjd fuktindikering och max fuktindikering har påträffats i hus B (röda markeringar). Att observera är att del 1 och del 2 av hus B har olika nybyggnadsår, vilket påverkar hur byggnadskonstruktionen är utförd.

Bild 5: Avser Del 1 i hus B

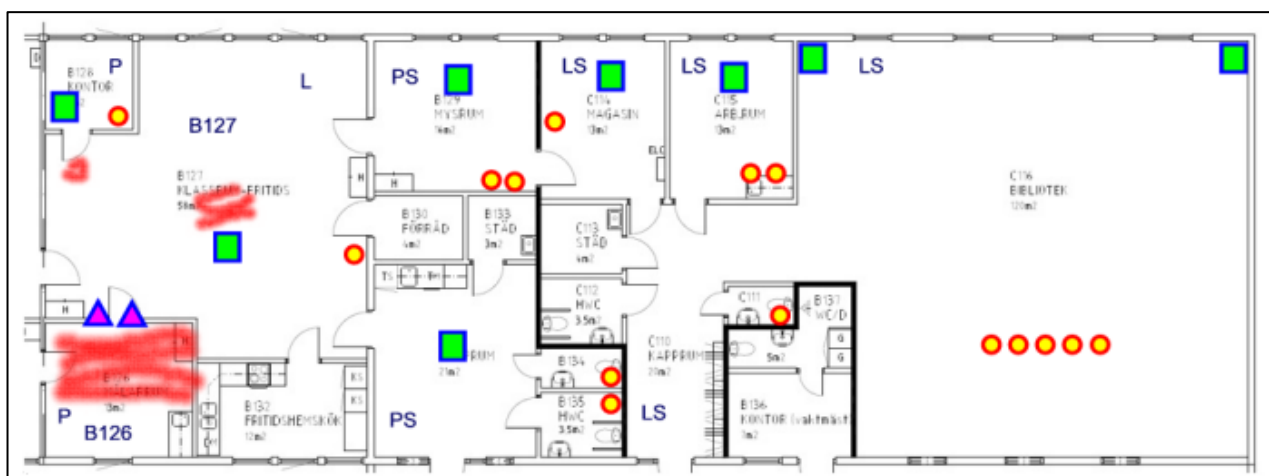

Bild 6: Avser del 2 i hus B

- Max fuktindikering
- Förhöjd fuktindikering

Undersökta golv i hus B har lokala ytor av tillskjutande fukt i golvkonstruktionen, det förekommer även mer generella områden i korridor med förhöjda fuktindikationer. Ytor utan fuktindikering har alla sannolikt s.k. renoveringsgolv. Betongplattan där mest fukt påträffats är sannolikt bristfälligt isolerad, eventuellt leca-fyllning, vilket kan medföra tillskjutande fukt i golvkonstruktionen. Sådan fukt kan påverka fuktkänsligt golvmaterial och eller väggkonstruktioner negativt. Detta kan medföra risk för kemiska och/eller mikrobiologiska skador och försämrade inomhusmiljö. Det finns bland annat trösklar i golvkonstruktionen där det påvisats viss mikrobiell påväxt. Ytterligare risk finns för otätheter mellan huskropp A och B i gjutskarv.

Undersökt yttervägg i hus B frilades och visade tecken på mikrobiella skador. Väggkonstruktionen har en icke ventilerad asfboardskiva som vindskydd. Asfboard är en mycket fuktkänslig skiva med risk för mögelpåväxt i fuktiga miljöer vilket skulle kunna medföra försämrade inomhusmiljö.

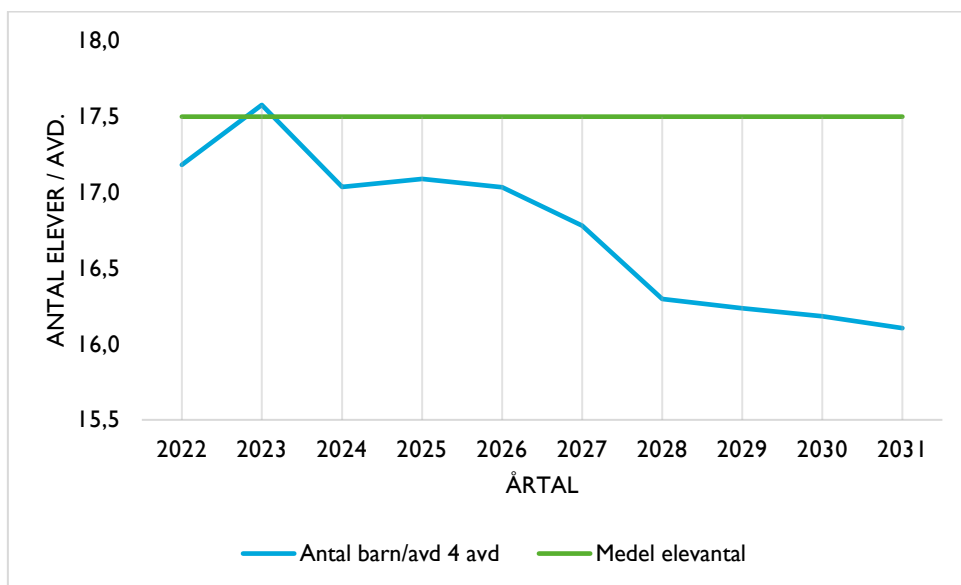
4 Verksamheternas behov

På Klockargårdsskolan inryms flera verksamheter; förskola, skola, bibliotek samt föreningslokal. Att reinvestera Klockargårdsskolan bidrar till att verksamheterna ges möjlighet att utformas i modern tappning med ändamålsenlighet för de verksamheter som bedrivs i byggnaden, bra inomhusklimat samt goda flöden och funktioner. Tillgänglighetskravet har inte varit uppfyllt, genom en reinvesteringsrenovering kan lagkravet tillgodoses.

4.1 Förskola

Förskolan i Broaryd har ett behov av fyra avdelningar. Idag finns två på Klockargårdsskolan, en på Lugnets äldreboende och en i Kyrkans församlingshem. Målet är att försöka samla verksamheten för att få ett bra flöde mellan avdelningarna för pedagoger och elever.

Broaryds befolkningsprognos visar över tid att behovet är fyra förskoleavdelningar varav två inryms på Klockargårdsskolan. I fortsatta arbetet med Lugnets lokaler bör det finnas utrymme för två förskoleavdelningar så det totala behovet av förskoleavdelningar uppfylls.

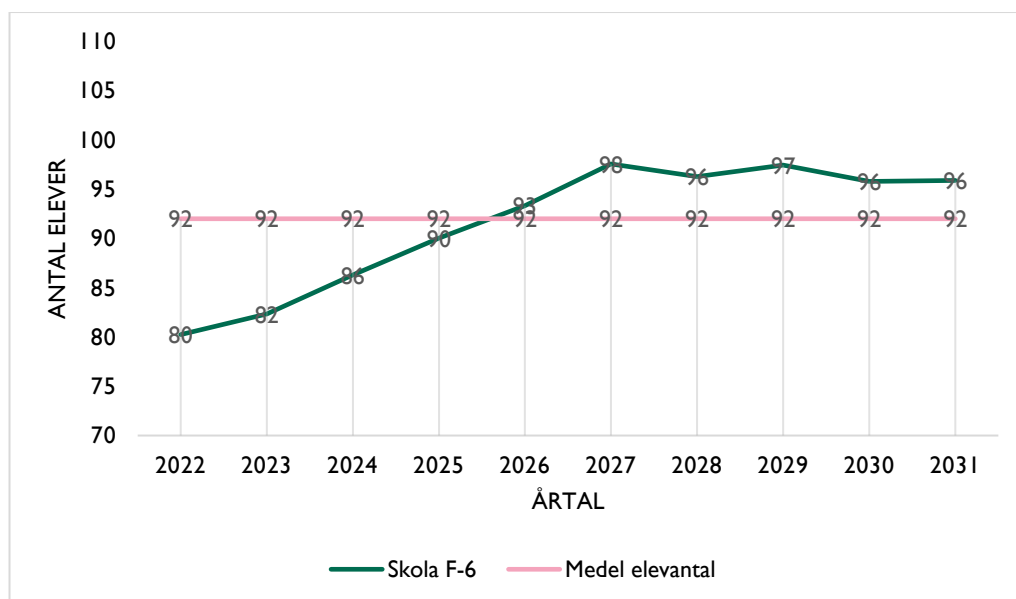
Graf 1: Antal elever per avdelning enligt befolkningsprognos i jämförelse med medeltal elever per avdelning. Landsbygd och tätort för Broaryd.

4.2 Skola F-6

Skolan har behov av lokaler för ca 90 elever. Skolan i Broaryd har haft acceptabla ytor att undervisa i. Vissa utrymmen i byggnaden behöver anpassas för att bättre passa för skolans verksamhet.

Befintliga ytor med utredningsbehov

- Kapprum
- Grupprum
- Fritidshemskök
- Personalutrymme
- Trä- och syslödssal

Graf 2: Befolkningsprognos och medel elevantal för F-6 skola i Broaryd. Landsbygd och tätort för Broaryd.

4.3 Bibliotek

Biblioteket har ett behov att finnas kvar som ett integrerat folk- och skolbibliotek med utökad möjlighet till *meröppet*.

5 Föreslagna åtgärder

Nedan presenteras åtgärdsförslag från RISE.

5.1 Hus A

- Tegelfogar fogas om, eventuella skador på armeringsjärn i tegelväggen åtgärdas.
- Byggnaden dräneras om, takavvattning ses över.
- Ytterväggkonstruktion med asfaboard och tryckimpregnerad syll byggs om på samma sätt som är föreslagits för byggnad Bs del 2 (äldre del).
- Motfyllnaden mot träregelytterväggen tas bort.
- De igensatta fönstren i gymnastiksalen tätas.
- Skadade hårda ytor saneras, annat material saneras mekaniskt alternativt byts ut.
- Gymnastikhallens golv förses med ett mekaniskt ventilerat golvsystem.
- Luftomsättningen i förskolans lokaler undersöks för att säkerställa att luften i lokalernas alla delar omsätts som det har projekterats.

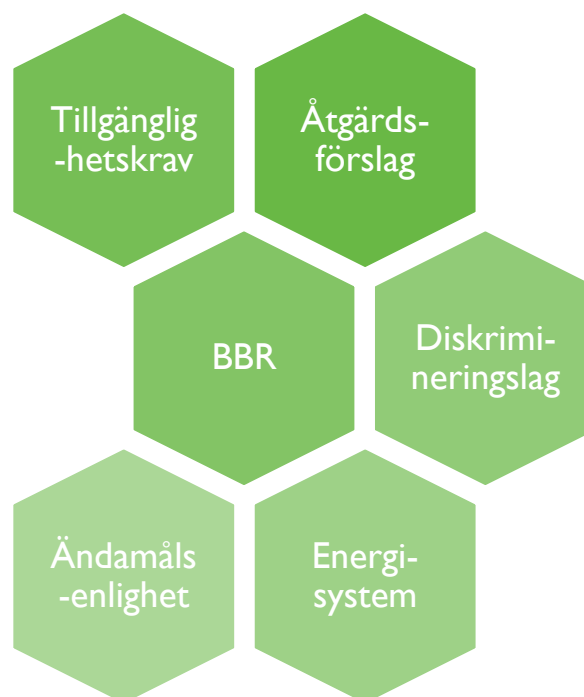
5.2 Hus B, del I (äldre del)

- Ytterväggar: Syllar byts ut till ny syll som läggs på en syllisolering.
- Asfaboardskivor tas bort.
- Eventuellt annat skadat material (påväxt, luktsmittat) saneras mekaniskt alternativt byts ut.
- Väggen förses med ventilerad luftspalt mellan ytterpanel och vindskiva.
- Lättklinkersockel tätas.
- Golv förses med ett ventilerat golvsystem

5.3 Hus B, del 2 (nyare del)

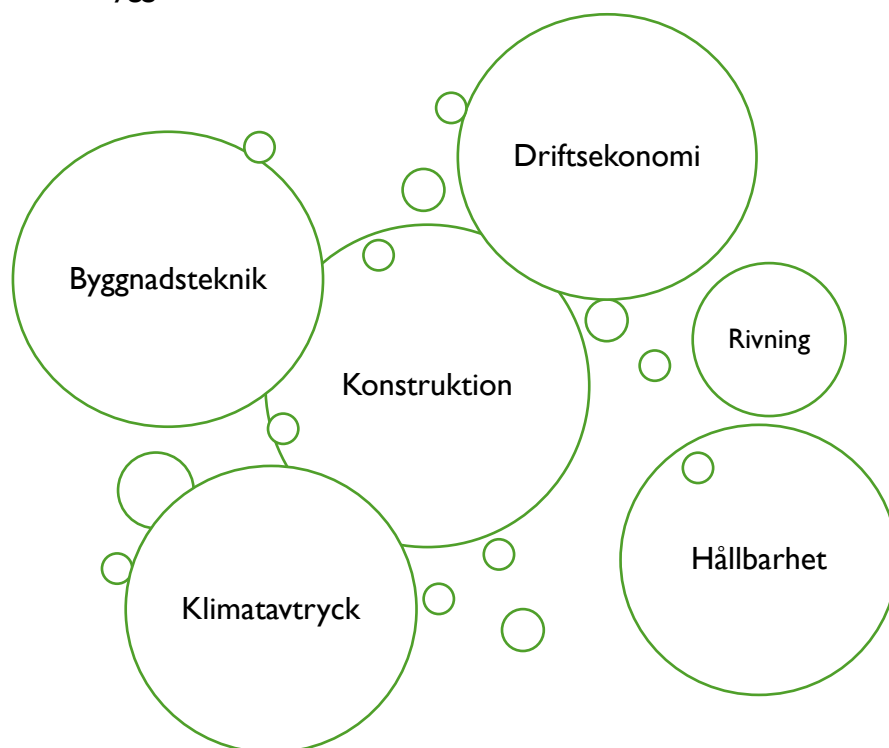
- Den impregnerade syllen och golvlösning bestående av cellplastisolering på betongplattan är riskkonstruktioner, men det finns inga indikationer på att risken har löst ut.

Åtgärdsförslagen från RISE, krav enligt BBR, diskrimineringslagen, energisystem samt ändamålsenligheten för verksamheterna är grunder i projekteringen för att uppgradera och säkerställa byggnadens funktion.

6 Ekonomiska konsekvenser

Ur ett fastighetsekonomiskt livscyelperspektiv finns det flera aspekter att analysera när en byggnads framtid är i centrum.

Kostnadsbedömningar för projektet gjordes utefter 2022 års penningvärde. Som beräkningsunderlag har det uppskattade priset för reinvestering varit 20 tkr/kvm och 36 tkr/kvm för nyproduktion. Med den rådande prisutvecklingen finns en osäkerhet kring det verkliga utfallet.

Parallellt med utredning kring reinvesteringen för byggnaden pågår förberedande markarbeten. Uppskattad kostnad för förberedande markarbete är 1,2 mnkr och finansieras av underhållsbudgeten.

Med hänsyn till åtgärdsförslag, ny teknik, återbruk, klimatavtryck och byggnadens förutsättningar anses byggnaden vara i sådant skick att det är värt att genomföra reinvesteringsåtgärder. I samband med en reinvestering kan ny teknik installeras och ett energieffektivare klimatskal uppnås vilket kommer att ge lägre driftskostnader än vad byggnaden tidigare haft.

Den fördjupade utredningen lägger stor vikt vid att det går att säkerställa byggnaden genom att bygga bort riskkonstruktioner. En nyproduktion skapar ett högre klimatavtryck, längre evakueringstid, ökade kostnader för rivning, sanering och paviljong-hyra. Nedan presenteras två kostnadstabeller, den ena avser nyproduktion och den andra en reinvestering.

Hyres kalkyl Nyinvestering			Hyres kalkyl Reinvestering		
Yta	1 946	BTA	Yta	1 946	BTA
Produktionskostnad	36 000	tkr/BTA	Produktionskostnad	20 000	tkr/BTA
Driftskostnad	500	kr/m ²	Driftskostnad	500	kr/m ²
Investering	70,1	mnkr	Investering	38,9	mnkr
Avskrivning (33 år, 3%)	2,1	mnkr	Avskrivning (33 år, 3%)	1,2	mnkr
Intern ränta (1,75%)	1,2	mnkr	Intern ränta (1,75%)	0,7	mnkr
Kapitalkostnad	3	mnkr/år	Kapitalkostnad	2	mnkr/år
Summa driftskostnad	1,0	mnkr/år	Summa driftskostnad	1,0	mnkr/år
Årshyra	4,3	mnkr/år	Årshyra	2,8	mnkr/år
Hyreskostnad	2 210	kr/m ²	Hyreskostnad	1 450	kr/m ²

Tabell 1: Kalkyl över nyproduktion och reinvestering. Kostnadsbedömning 2022 års penningvärde.

7 Projektets genomförande

Parallellt med utredning kring reinvesteringen för byggnaden pågår förberedande markarbeten. För att kunna genomföra och skapa förutsättningar för reinvesteringen för byggnaden krävs att förberedande markarbeten görs oberoende av de åtgärder som beskrivs i förstudien.

Nedan presenteras en uppskattad genomförandeplan med en total genomförandetid på ca 20 månader. Beräknad inflytt är 12 månader efter byggstart.

För att vinna tid läggs förfrågningsunderlaget ut parallellt med beslutsprocessen i kommundirektion och kommunfullmäktige. Om beslut skulle fattas om att inte gå vidare med föreslagna åtgärder avbryts upphandlingen.

	Status	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Dräneringsarbete	Pågår																		
Upphandling byggnad	Pågår																		
Ombyggnation byggnad	Ej påbörjat																		
Slutbesiktning																			

8 Bilagor

OCAB (2020). *Fuktskaderappport*

Pegasuslab (2021). *Luftanalys*

RISE (2021). *Fuktinventering*

RISE (2022). *Utökad fuktinventering*

CRETEC (2022). *CO₂-mätning*

Fuktskaderapport

Fukt, Fuktmätning

Klockaregårdsskolan Broaryd
333 92 Broaryd
Byggnadsår: 1970

Handläggare

Ocab Jönköping
Tommy Tegnefur
036-184490
036-184490
TOMMY.TEGNEFUR@OCAB.SE

Beställare

Gislaveds Kommun
Ref: 60101
Klockaregårdsskolan Broaryd
333 92 Broaryd

Ombud

Kontaktuppgifter

Bo-Anders Gull
037181037

Närvarande

Tommy Tegnefur Ocab Ulf Mårtensson Ocab Vaktmästare

Byggnadsbeskrivning

Skola i ett och ett halvt plan på platta på mark
Betongplatta på mark Stomme av trä/betong Vattenburen värme radiatorer Ventilation genom mek. frånluft

Skadeorsak

Beskrivning av skadan

Klassrum åk 2-3: Personalen samt elever upplever lukt av mögel.
Förhöjda fuktvärden i på golv utmed ytterväggen.

Klassrum Opalen: Personalen samt elever upplever lukt av mögel.
Förhöjda fuktvärden i golv i bakkant av klassrum ca 1m från vägg. Se blåmarkering på bild

Träslöjdssal: På ytterväggen är det färgsläpp och vatten läcker in vid regn.

Skyttesal: På ytterväggen är det färgsläpp .

Mätprotokoll

Rum L/B/H	Golv	Vägg	Tak
Klassrum åk 2-3 7200mm / 8300mm / 2800mm	Plastmatta Ej angivet -80 tal	Målat Ej angivet -80 tal	Undertaksskivor Ej angivet -80 tal
Klassrum Opalen 7200mm / 8300mm / 2800mm	Plastmatta Ej angivet -80 tal	Målat Ej angivet -80 tal	Undertaksskivor Ej angivet -80 tal
Träslöjdssal 6700mm / 4700mm / 2500mm	Målad betong Ej angivet -80 tal	Mur (målad) Ej angivet -80 tal	Målat Ej angivet -80 tal
Skyttesal 13000mm / 4800mm / 2500mm	Linoleum Ej angivet -80 tal	Mur (målad) Ej angivet -80 tal	Målat Ej angivet -80 tal
Utsida 0mm / 0mm / 0mm	- -	- -	- -

Mätprotokoll

Åtgärdsförslag

Klassrum åk 2-3 Åtgärdsförslag:

Vid besiktning så uppmättes något förhöjda fuktvärden i golv utmed ytterväggen.

Plastmatta på golv bör tas upp för att lokalisera hur långt skadan har spridit sig i underliggande konstruktion.

Ytterväggen bör öppnas upp ca 45cm från golv för att lokalisera hur långt skadan har spridit sig i bakomliggande konstruktion. Även för att konstatera om det finns tryckt virke i syllen.

Ventilation bör ses över och rengöras.

Klassrum Opalen Åtgärdsförslag:

Plastmatta på golv bör tas upp för att lokalisera hur långt skadan har spridit sig i underliggande konstruktion. Se blåmarkering på bild

Ventilation bör ses över och rengöras.

Träslöjdssal Åtgärdsförslag:

Inga förhöjda fuktvärden i ytterväggar kunde uppmätas vid besiktning.

Men betongväggar bör slipas rena från färg och målas med färg som är anpassad för betong.

Ventilation bör ses över och rengöras

Skyttesal Åtgärdsförslag:

Inga förhöjda fuktvärden i ytterväggar kunde uppmätas vid besiktning.

Men betongväggar bör slipas rena från färg och målas med färg som är anpassad för betong.

Ventilation bör ses över och rengöras

Utsida Åtgärdsförslag:

Asfalltsdamm bör avlägsnas eller flyttas från husgrund.

Rengöra vid husgrund samt även en plåtbeklädnad av grund bör göras.

Kommentar

Bilder

Klassrum åk 2-3:

Klassrum åk 2-3:

Klassrum åk 2-3:

Klassrum åk 2-3:

Bilder

Klassrum åk 2-3:

Klassrum åk 2-3:

Klassrum åk 2-3:

Klassrum Opalen:

Bilder

Klassrum Opalen:

Klassrum Opalen:

Klassrum Opalen:

Klassrum Opalen:

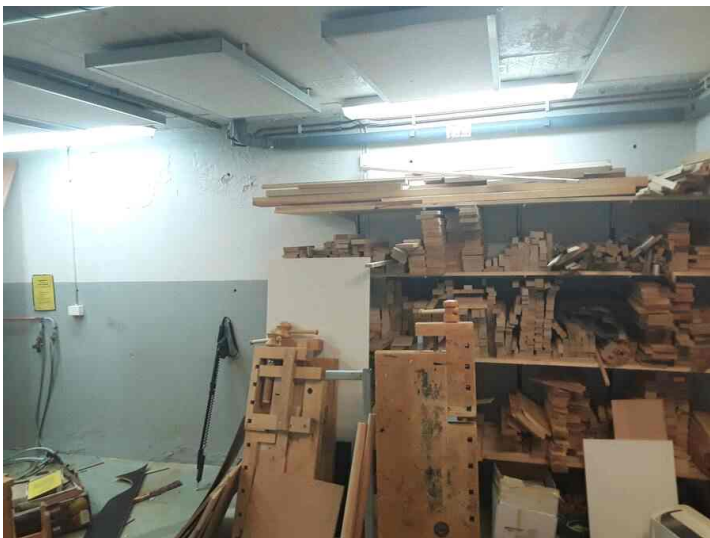
Bilder

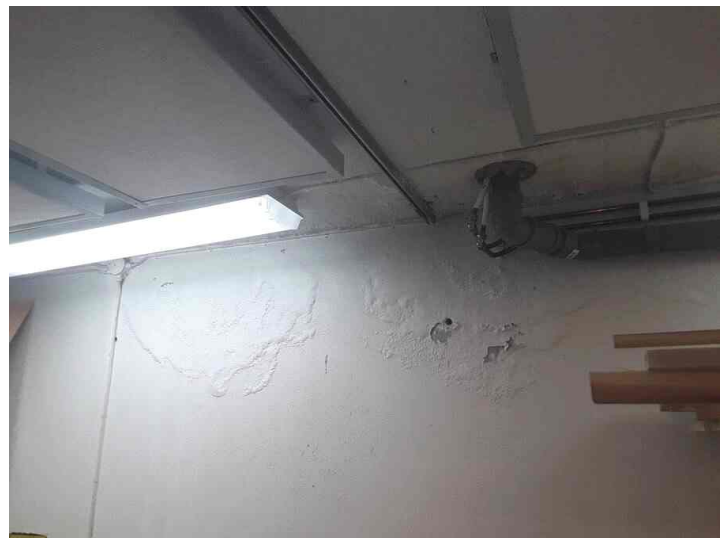
Klassrum Opalen:

Träslöjdssal :

Träslöjdssal :

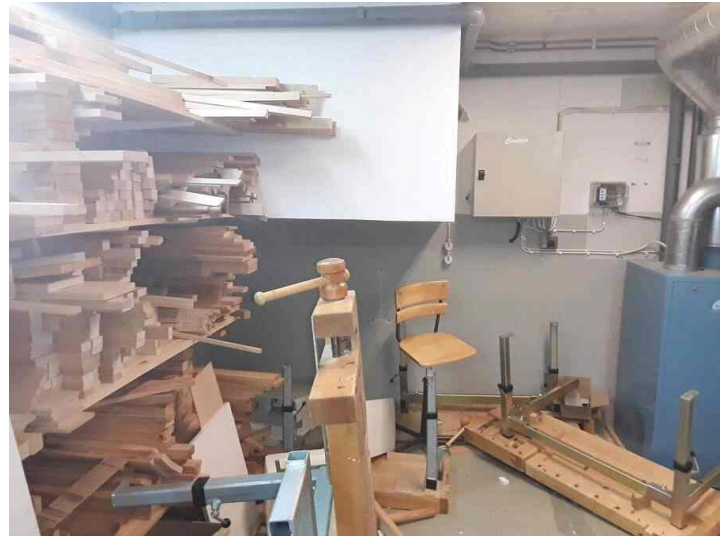

Träslöjdssal :

Bilder

Träslöjdssal :

Träslöjdssal :

Träslöjdssal :

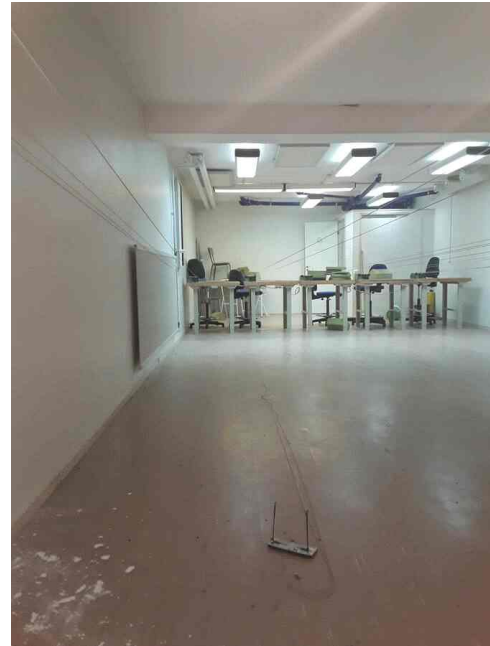

Träslöjdssal :

Bilder

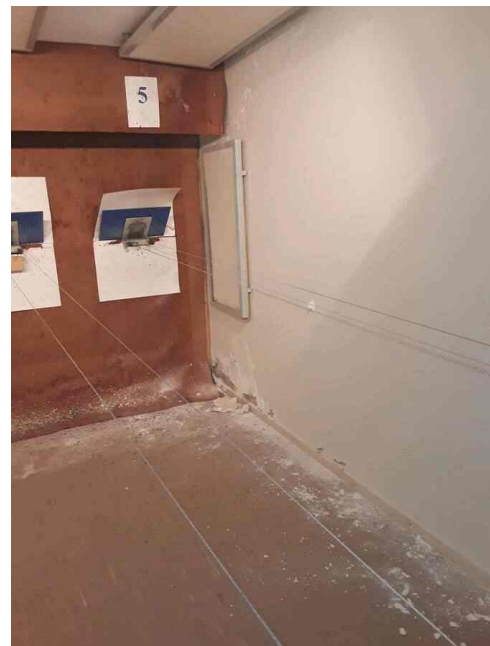
Träslöjdssal :

Skyttesal :

Skyttesal :

Skyttesal :

Bilder

Skyttesal :

Skyttesal :

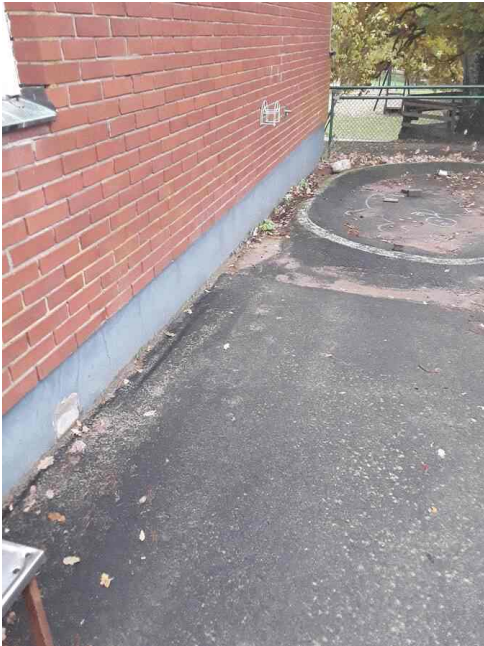

Utsida:

Utsida:

Bilder

Utsida:

Utsida:

Utsida:

Utsida:

RESULTAT AV ScreenAir ^(DNA)

Denna rapport med bilagor får endast återges i sin helhet om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten från denna rapport avser endast de prov som har skickats in.

ScreenAir (DNA) kan ge en indikation på eventuella fel. Analysmetoden kan aldrig användas för att friskriva en byggnad från brister utan en fördjupad teknisk utredning av inomhusmiljön och byggnaden bör alltid göras.

Objekt *	Klockargårdsskolan, Kyrkvägen 4 Broaryd	Uppdragsnummer	EUSEUP-00087849
Ansvarig provtagare *	Andrea Anell	Analysansvarig	Eurofins Pegasuslab AB
Fakturamottagare *	Anticimex AB	Provtagningsdatum *	2021-02-17
Rapportmottagare *	Anticimex AB, Andrea Anell	Ankomst till laboratoriet	2021-02-22
Adress *	Box 560, 501 08 BORÅS	Analysdatum	2021-02-22

* Uppgifter från kund.

Provnummer	177-2021-02220516	177-2021-02220517
Provmärkning	1. Klassrum B121	2. Klassrum B125
Mikrobiell status	Normal	Normal
Fuktmarkörer	Lätt avvikande	Lätt avvikande
Kemiska emissioner	Normal	Normal
Trafikavgaser	Normal	Normal
Lukt från träskydd	Avvikande	Avvikande
Effekt av ventilation	Normal	Normal

Normal: resultatet ligger inom ett normalintervall för våra referensmiljöer.

Normal med anmärkning: resultatet ligger inom ett normalintervall för våra referensmiljöer men luftprofilen visar inslag som är värt notera.

Lätt avvikande: resultatet ligger något utanför normalintervallet.

Avvikande: luftkvaliteten är sämre än normalintervallet för våra referensmiljöer.

Provbedömning:

177-2021-02220516 1. Klassrum B121

Provet bedöms som lätt avvikande med avseende på fuktmarkörer på grund av viss förekomst av 2-etyl-1-hexanol, 1-butanol, 2-hexanon och 2-heptanon.

Lukt från träskydd bedöms som avvikande på grund av att kloranisoler påvisats i provet.

Denna analysrapport är elektroniskt signerad.

Åsa Sisell, Kemiingenjör 2021-03-05

Rapportkod: AR-21-LU-002374-01

Eurofins Pegasuslab AB

Sid 1 av 2

177-2021-02220517 2. Klassrum B125

Provet bedöms som avvikande med avseende på fuktmarkörer på grund av förekomst av 2-hexanon och 2-heptanon.

Lukt från träskydd bedöms som avvikande på grund av förekomst av kloranisoler. I provet förekommer dessa ämnen enbart i spårmängder.

Förekomst av 1-butanol och 2-etyl-1-hexanol kan under vissa omständigheter indikera fuktskada i golvet. Fukt kan bidra till att golvlim och mjukgöraren i PVC-mattor bryts ned varvid 1-butanol och 2-etyl-1-hexanol bildas. 2-Hexanon, 2-heptanon och 1-butanol kan indikera emissionsproblem från golvkonstruktionen och även härröra från fuktig mineralullsisolering.

Kloranisoler kan bildas när trämaterial behandlat med impregneringsmedel innehållande klorfenoler, utsatts för fukt och mikroorganismer. Preparat innehållande klorfenoler användes fram till och med 1970-talet. Kloranisoler kan lukta starkt även i mycket låga halter och lukten kan uppfattas som en mikrobiell lukt.

En fortsatt teknisk utredning rekommenderas.

Ansvar

Eurofins Pegasuslab AB ansvarar för provets hantering från ankomst till laboratoriet, men inte för hantering av provet vid provtagningen eller för transport till laboratoriet. När provsvaret är klart skickas rapporten till kunden. Kompletteringsrapport med halter kan beställas enligt gällande prislista.

Denna analysrapport är elektroniskt signerad.

Åsa Sisell, Kemiingenjör 2021-03-05

Rapportkod: AR-21-LU-002374-01

Eurofins Pegasuslab AB

Sid 2 av 2

Konfiguration

Datal Logger Transfer, version 2.2.216

Inspelningsstatus

Sessionsnamn	PREC_2022_03_28_06H00M00S_Broaryd förskola
Inspelningens startdatum	2022-03-28
Inspelningens starttid	06:00:00
Inspelningens slutdatum	2022-04-01
Inspelningens sluttid	17:00:00
Inspelningens varaktighet	4:11:00:00 (d:h:min:s)
Sammanräkningsperiod	10:00 (min:s)

Instrument-ID

Serienummer	108364RBH
Firmware-version	03.22
Modell	1510

Kanalkonfiguration

Kanal 1	CO2
Enheter:	ppm
Kanal 2	T1
Enheter:	°C
Kanal 3	RH
Enheter:	%

Platsinformation

Namn
Kontaktperson
Adress

Ort
Stad
Postnummer
E-post
Telefax
Telefon
Kommentarer

Operatörsinformation

Företag
Operatör
Adress

Ort
Stad
Postnummer
E-post
Telefax
Telefon

Översikt

Datum:	Tid:	Kanal CO2 (ppm)	Kanal T1 (°C)	Kanal RH (%)
2022-03-28	06:00:00	478	21,6	30,2
2022-03-28	06:10:00	478	21,4	31,3
2022-03-28	06:20:00	493	21,4	31,4
2022-03-28	06:30:00	500	21,4	32,9
2022-03-28	06:40:00	478	21,4	32,7
2022-03-28	06:50:00	528	21,4	32,5
2022-03-28	07:00:00	503	21,4	32,2
2022-03-28	07:10:00	516	21,4	32
2022-03-28	07:20:00	516	21,4	32,3
2022-03-28	07:30:00	542	21,4	32,6
2022-03-28	07:40:00	548	21,5	33
2022-03-28	07:50:00	551	21,5	33,1
2022-03-28	08:00:00	569	21,6	33,4
2022-03-28	08:10:00	569	21,7	33,8
2022-03-28	08:20:00	645	21,8	33,8
2022-03-28	08:30:00	662	21,8	33,5
2022-03-28	08:40:00	645	21,8	33,2
2022-03-28	08:50:00	645	21,7	34
2022-03-28	09:00:00	645	21,7	33,5
2022-03-28	09:10:00	569	21,6	33
2022-03-28	09:20:00	569	21,6	32,8
2022-03-28	09:30:00	564	21,5	32,6
2022-03-28	09:40:00	514	21,5	32,9
2022-03-28	09:50:00	500	21,5	32,7
2022-03-28	10:00:00	481	21,5	32,5
2022-03-28	10:10:00	481	21,5	34,8
2022-03-28	10:20:00	500	21,7	34,5
2022-03-28	10:30:00	564	21,7	34,3
2022-03-28	10:40:00	500	21,6	34,3
2022-03-28	10:50:00	500	21,6	34
2022-03-28	11:00:00	500	21,6	33,8
2022-03-28	11:10:00	526	21,6	34
2022-03-28	11:20:00	532	21,6	34,5
2022-03-28	11:30:00	552	21,6	34,3
2022-03-28	11:40:00	552	21,6	33,9
2022-03-28	11:50:00	526	21,6	34,8
2022-03-28	12:00:00	552	21,7	35
2022-03-28	12:10:00	526	21,7	34,5
2022-03-28	12:20:00	532	21,7	34,1
2022-03-28	12:30:00	526	21,7	33,8
2022-03-28	12:40:00	537	21,7	33,9
2022-03-28	12:50:00	554	21,7	33,7
2022-03-28	13:00:00	557	21,7	34,1
2022-03-28	13:10:00	567	21,8	33,8
2022-03-28	13:20:00	537	21,7	33,5
2022-03-28	13:30:00	557	21,7	33
2022-03-28	13:40:00	525	21,6	33,4
2022-03-28	13:50:00	557	21,6	33,1
2022-03-28	14:00:00	525	21,6	32,9
2022-03-28	14:10:00	522	21,5	32,6
2022-03-28	14:20:00	515	21,5	32,5
2022-03-28	14:30:00	495	21,5	32,3
2022-03-28	14:40:00	483	21,5	32,2
2022-03-28	14:50:00	456	21,5	32,6
2022-03-28	15:00:00	488	21,5	32,1
2022-03-28	15:10:00	444	21,5	32,2

2022-03-28	15:20:00	442	21,4	32,2
2022-03-28	15:30:00	429	21,4	32,2
2022-03-28	15:40:00	425	21,4	32,2
2022-03-28	15:50:00	418	21,4	32
2022-03-28	16:00:00	429	21,4	32
2022-03-28	16:10:00	425	21,4	31,8
2022-03-28	16:20:00	415	21,4	31,6
2022-03-28	16:30:00	415	21,4	31,2
2022-03-28	16:40:00	408	21,4	30,2
2022-03-28	16:50:00	415	21,4	29,6
2022-03-28	17:00:00	413	21,4	29,1
2022-03-28	17:10:00	408	21,4	29
2022-03-28	17:20:00	415	21,4	29
2022-03-28	17:30:00	407	21,3	29
2022-03-28	17:40:00	408	21,4	29,1
2022-03-28	17:50:00	408	21,4	29,2
2022-03-28	18:00:00	403	21,4	29,3
2022-03-28	18:10:00	408	21,4	29,4
2022-03-28	18:20:00	408	21,4	29,4
2022-03-28	18:30:00	408	21,4	29,5
2022-03-28	18:40:00	404	21,4	29,5
2022-03-28	18:50:00	403	21,4	29,5
2022-03-28	19:00:00	416	21,4	29,5
2022-03-28	19:10:00	398	21,4	29,6
2022-03-28	19:20:00	408	21,5	29,5
2022-03-28	19:30:00	407	21,5	29,5
2022-03-28	19:40:00	407	21,5	29,5
2022-03-28	19:50:00	407	21,5	29,5
2022-03-28	20:00:00	413	21,5	29,5
2022-03-28	20:10:00	407	21,5	29,5
2022-03-28	20:20:00	413	21,5	29,4
2022-03-28	20:30:00	413	21,5	29,4
2022-03-28	20:40:00	407	21,5	29,5
2022-03-28	20:50:00	413	21,5	29,4
2022-03-28	21:00:00	413	21,5	29,4
2022-03-28	21:10:00	412	21,5	29,3
2022-03-28	21:20:00	417	21,5	29,3
2022-03-28	21:30:00	427	21,5	29,3
2022-03-28	21:40:00	417	21,5	29,4
2022-03-28	21:50:00	430	21,5	29,3
2022-03-28	22:00:00	427	21,5	29,2
2022-03-28	22:10:00	426	21,5	29,3
2022-03-28	22:20:00	426	21,5	29,3
2022-03-28	22:30:00	430	21,4	29,3
2022-03-28	22:40:00	428	21,4	29,3
2022-03-28	22:50:00	430	21,4	29,3
2022-03-28	23:00:00	437	21,4	29,3
2022-03-28	23:10:00	426	21,4	29,2
2022-03-28	23:20:00	437	21,4	29,2
2022-03-28	23:30:00	429	21,4	29,2
2022-03-28	23:40:00	429	21,4	29,1
2022-03-28	23:50:00	431	21,4	29,1
2022-03-29	00:00:00	441	21,4	29,1
2022-03-29	00:10:00	434	21,4	29
2022-03-29	00:20:00	431	21,4	29
2022-03-29	00:30:00	441	21,4	28,9
2022-03-29	00:40:00	430	21,3	28,9
2022-03-29	00:50:00	429	21,3	28,9
2022-03-29	01:00:00	431	21,3	28,8

2022-03-29	01:10:00	429	21,3	28,7
2022-03-29	01:20:00	431	21,3	28,6
2022-03-29	01:30:00	435	21,3	28,6
2022-03-29	01:40:00	436	21,3	28,6
2022-03-29	01:50:00	436	21,3	28,5
2022-03-29	02:00:00	435	21,3	28,4
2022-03-29	02:10:00	439	21,3	28,4
2022-03-29	02:20:00	435	21,3	28,2
2022-03-29	02:30:00	439	21,3	28,2
2022-03-29	02:40:00	437	21,3	28,2
2022-03-29	02:50:00	439	21,3	28,1
2022-03-29	03:00:00	441	21,3	28
2022-03-29	03:10:00	445	21,3	28
2022-03-29	03:20:00	441	21,2	27,9
2022-03-29	03:30:00	441	21,2	27,3
2022-03-29	03:40:00	445	21,2	25,5
2022-03-29	03:50:00	449	21,1	24,2
2022-03-29	04:00:00	449	21,1	23,6
2022-03-29	04:10:00	449	21,1	23
2022-03-29	04:20:00	441	21,1	22,6
2022-03-29	04:30:00	440	21,1	22,2
2022-03-29	04:40:00	442	21	21,9
2022-03-29	04:50:00	442	21	21,7
2022-03-29	05:00:00	442	21	21,6
2022-03-29	05:10:00	443	21	21,5
2022-03-29	05:20:00	455	21	21,6
2022-03-29	05:30:00	455	21	21,6
2022-03-29	05:40:00	455	21	21,5
2022-03-29	05:50:00	463	21	21,6
2022-03-29	06:00:00	487	21	21,5
2022-03-29	06:10:00	489	21	21,7
2022-03-29	06:20:00	501	21,1	24,4
2022-03-29	06:30:00	519	21,1	26,4
2022-03-29	06:40:00	526	21,2	26,8
2022-03-29	06:50:00	528	21,2	25
2022-03-29	07:00:00	526	21,2	24
2022-03-29	07:10:00	526	21,2	23,7
2022-03-29	07:20:00	528	21,1	23,5
2022-03-29	07:30:00	530	21,1	23,7
2022-03-29	07:40:00	536	21,1	23,2
2022-03-29	07:50:00	536	21,1	23,1
2022-03-29	08:00:00	536	21,1	23,3
2022-03-29	08:10:00	544	21,2	23,7
2022-03-29	08:20:00	544	21,2	24,4
2022-03-29	08:30:00	543	21,2	24,9
2022-03-29	08:40:00	541	21,2	24,6
2022-03-29	08:50:00	543	21,2	23,9
2022-03-29	09:00:00	562	21,2	23,6
2022-03-29	09:10:00	543	21,2	23
2022-03-29	09:20:00	540	21,2	22,8
2022-03-29	09:30:00	541	21,2	22,6
2022-03-29	09:40:00	562	21,3	22,3
2022-03-29	09:50:00	562	21,3	22
2022-03-29	10:00:00	562	21,3	21,9
2022-03-29	10:10:00	575	21,4	22,6
2022-03-29	10:20:00	592	21,4	22,1
2022-03-29	10:30:00	609	21,6	23,3
2022-03-29	10:40:00	625	21,5	22,4
2022-03-29	10:50:00	592	21,5	21,7

2022-03-29	11:00:00	592	21,5	21,4
2022-03-29	11:10:00	592	21,5	21,2
2022-03-29	11:20:00	600	21,4	20,8
2022-03-29	11:30:00	588	21,4	20,7
2022-03-29	11:40:00	592	21,4	21
2022-03-29	11:50:00	599	21,4	20,4
2022-03-29	12:00:00	576	21,4	20,2
2022-03-29	12:10:00	582	21,4	19,7
2022-03-29	12:20:00	576	21,4	20,8
2022-03-29	12:30:00	576	21,5	21
2022-03-29	12:40:00	575	21,4	20,1
2022-03-29	12:50:00	575	21,4	19,8
2022-03-29	13:00:00	562	21,4	19,4
2022-03-29	13:10:00	562	21,4	19,3
2022-03-29	13:20:00	567	21,4	19,6
2022-03-29	13:30:00	575	21,4	18,8
2022-03-29	13:40:00	549	21,4	18,4
2022-03-29	13:50:00	549	21,4	18,3
2022-03-29	14:00:00	548	21,3	18,1
2022-03-29	14:10:00	549	21,3	17,8
2022-03-29	14:20:00	510	21,3	17,7
2022-03-29	14:30:00	506	21,3	17,7
2022-03-29	14:40:00	487	21,3	19,4
2022-03-29	14:50:00	458	21,3	19,5
2022-03-29	15:00:00	455	21,3	19,1
2022-03-29	15:10:00	450	21,3	18,7
2022-03-29	15:20:00	444	21,2	18,8
2022-03-29	15:30:00	433	21,2	18,8
2022-03-29	15:40:00	427	21,2	19,2
2022-03-29	15:50:00	444	21,2	19,6
2022-03-29	16:00:00	426	21,2	20,2
2022-03-29	16:10:00	433	21,1	20,7
2022-03-29	16:20:00	431	21,2	21
2022-03-29	16:30:00	431	21,1	21,1
2022-03-29	16:40:00	427	21,2	21,1
2022-03-29	16:50:00	424	21,2	20,9
2022-03-29	17:00:00	423	21,2	20,5
2022-03-29	17:10:00	426	21,1	20,3
2022-03-29	17:20:00	424	21,1	20,1
2022-03-29	17:30:00	417	21,1	20,2
2022-03-29	17:40:00	424	21,1	20,5
2022-03-29	17:50:00	424	21,1	20,6
2022-03-29	18:00:00	424	21	20,8
2022-03-29	18:10:00	427	21,1	20,9
2022-03-29	18:20:00	420	21,1	21
2022-03-29	18:30:00	418	21,1	21,2
2022-03-29	18:40:00	414	21,1	21,3
2022-03-29	18:50:00	418	21,1	21,4
2022-03-29	19:00:00	418	21,1	21,5
2022-03-29	19:10:00	418	21,1	21,6
2022-03-29	19:20:00	420	21,1	21,7
2022-03-29	19:30:00	421	21,1	21,8
2022-03-29	19:40:00	414	21,1	22
2022-03-29	19:50:00	421	21,1	22,1
2022-03-29	20:00:00	415	21,1	22,1
2022-03-29	20:10:00	424	21,1	22,2
2022-03-29	20:20:00	427	21,1	22,3
2022-03-29	20:30:00	424	21,1	22,4
2022-03-29	20:40:00	421	21,1	22,5

2022-03-29	20:50:00	423	21,1	22,6
2022-03-29	21:00:00	415	21,2	22,6
2022-03-29	21:10:00	427	21,2	22,7
2022-03-29	21:20:00	419	21,2	22,8
2022-03-29	21:30:00	419	21,2	22,8
2022-03-29	21:40:00	415	21,2	22,9
2022-03-29	21:50:00	418	21,2	22,9
2022-03-29	22:00:00	418	21,2	23
2022-03-29	22:10:00	418	21,2	23
2022-03-29	22:20:00	417	21,2	23
2022-03-29	22:30:00	420	21,2	23,1
2022-03-29	22:40:00	417	21,1	23,2
2022-03-29	22:50:00	418	21,1	23,2
2022-03-29	23:00:00	420	21,1	23,3
2022-03-29	23:10:00	418	21,1	23,3
2022-03-29	23:20:00	421	21,1	23,3
2022-03-29	23:30:00	418	21,1	23,4
2022-03-29	23:40:00	426	21	23,4
2022-03-29	23:50:00	440	21	23,4
2022-03-30	00:00:00	426	21	23,4
2022-03-30	00:10:00	426	21	23,4
2022-03-30	00:20:00	439	21	23,4
2022-03-30	00:30:00	418	21	23,4
2022-03-30	00:40:00	445	20,9	23,4
2022-03-30	00:50:00	439	20,9	23,4
2022-03-30	01:00:00	418	20,9	23,4
2022-03-30	01:10:00	447	20,9	23,4
2022-03-30	01:20:00	441	20,9	23,5
2022-03-30	01:30:00	439	20,9	23,4
2022-03-30	01:40:00	439	20,9	23,3
2022-03-30	01:50:00	439	20,9	23,3
2022-03-30	02:00:00	436	20,9	23,4
2022-03-30	02:10:00	438	20,9	23,3
2022-03-30	02:20:00	441	20,9	23,3
2022-03-30	02:30:00	438	20,9	23,3
2022-03-30	02:40:00	443	20,9	23,3
2022-03-30	02:50:00	443	20,9	23,3
2022-03-30	03:00:00	441	20,9	23,3
2022-03-30	03:10:00	431	20,9	23,3
2022-03-30	03:20:00	433	20,8	23,2
2022-03-30	03:30:00	430	20,8	22,9
2022-03-30	03:40:00	433	20,8	21,4
2022-03-30	03:50:00	433	20,7	20,3
2022-03-30	04:00:00	433	20,7	19,7
2022-03-30	04:10:00	430	20,7	19,2
2022-03-30	04:20:00	433	20,7	18,9
2022-03-30	04:30:00	432	20,7	18,5
2022-03-30	04:40:00	433	20,6	18,3
2022-03-30	04:50:00	429	20,6	18,1
2022-03-30	05:00:00	435	20,6	17,9
2022-03-30	05:10:00	440	20,6	18
2022-03-30	05:20:00	441	20,6	18,2
2022-03-30	05:30:00	446	20,6	18,3
2022-03-30	05:40:00	448	20,6	18,5
2022-03-30	05:50:00	451	20,6	18,5
2022-03-30	06:00:00	448	20,6	18
2022-03-30	06:10:00	451	20,6	18,3
2022-03-30	06:20:00	483	20,7	17,9
2022-03-30	06:30:00	502	20,7	18,2

2022-03-30	06:40:00	511	20,7	18,4
2022-03-30	06:50:00	515	20,8	18,1
2022-03-30	07:00:00	511	20,9	18,1
2022-03-30	07:10:00	514	20,9	18,6
2022-03-30	07:20:00	535	21,1	19,2
2022-03-30	07:30:00	535	21,2	19,3
2022-03-30	07:40:00	543	21,2	19,9
2022-03-30	07:50:00	548	21,3	19,8
2022-03-30	08:00:00	560	21,3	19,9
2022-03-30	08:10:00	543	21,4	20,2
2022-03-30	08:20:00	543	21,4	20,7
2022-03-30	08:30:00	548	21,4	20,8
2022-03-30	08:40:00	560	21,4	21,4
2022-03-30	08:50:00	560	21,5	22,1
2022-03-30	09:00:00	573	21,5	21,9
2022-03-30	09:10:00	587	21,5	21,5
2022-03-30	09:20:00	597	21,6	21,2
2022-03-30	09:30:00	607	21,6	21,1
2022-03-30	09:40:00	607	21,6	20,5
2022-03-30	09:50:00	607	21,6	20,3
2022-03-30	10:00:00	607	21,6	19,9
2022-03-30	10:10:00	607	21,6	20,1
2022-03-30	10:20:00	637	21,6	19,6
2022-03-30	10:30:00	607	21,6	19,9
2022-03-30	10:40:00	607	21,6	19,5
2022-03-30	10:50:00	607	21,6	18,9
2022-03-30	11:00:00	607	21,6	18,1
2022-03-30	11:10:00	598	21,6	18,2
2022-03-30	11:20:00	603	21,6	18,5
2022-03-30	11:30:00	615	21,5	17,9
2022-03-30	11:40:00	603	21,5	17
2022-03-30	11:50:00	603	21,5	16,1
2022-03-30	12:00:00	592	21,5	17,8
2022-03-30	12:10:00	590	21,4	16,4
2022-03-30	12:20:00	560	21,4	15,5
2022-03-30	12:30:00	559	21,3	15
2022-03-30	12:40:00	554	21,3	14,4
2022-03-30	12:50:00	550	21,3	14,1
2022-03-30	13:00:00	527	21,2	14,4
2022-03-30	13:10:00	550	21,3	15,3
2022-03-30	13:20:00	550	21,2	15,4
2022-03-30	13:30:00	550	21,2	13,7
2022-03-30	13:40:00	511	21,2	13,5
2022-03-30	13:50:00	511	21,2	13,4
2022-03-30	14:00:00	511	21,1	13
2022-03-30	14:10:00	511	21,1	12,8
2022-03-30	14:20:00	511	21,1	12,5
2022-03-30	14:30:00	502	21	12,3
2022-03-30	14:40:00	491	21	12
2022-03-30	14:50:00	486	21	11,9
2022-03-30	15:00:00	471	21	11,7
2022-03-30	15:10:00	441	21	11,6
2022-03-30	15:20:00	471	21	11,6
2022-03-30	15:30:00	430	20,9	11,6
2022-03-30	15:40:00	429	20,9	12,2
2022-03-30	15:50:00	435	20,9	12,4
2022-03-30	16:00:00	435	20,9	12,2
2022-03-30	16:10:00	441	20,9	12
2022-03-30	16:20:00	432	20,9	11,9

2022-03-30	16:30:00	430	20,9	11,7
2022-03-30	16:40:00	429	20,9	11,5
2022-03-30	16:50:00	427	20,9	11,4
2022-03-30	17:00:00	429	20,8	11,1
2022-03-30	17:10:00	427	20,8	10,9
2022-03-30	17:20:00	420	20,8	10,8
2022-03-30	17:30:00	420	20,8	10,9
2022-03-30	17:40:00	427	20,8	11,2
2022-03-30	17:50:00	423	20,8	11,6
2022-03-30	18:00:00	429	20,8	12
2022-03-30	18:10:00	423	20,8	12,3
2022-03-30	18:20:00	429	20,8	12,5
2022-03-30	18:30:00	417	20,8	12,8
2022-03-30	18:40:00	429	20,8	13
2022-03-30	18:50:00	428	20,9	13,2
2022-03-30	19:00:00	428	20,9	13,4
2022-03-30	19:10:00	430	20,9	13,6
2022-03-30	19:20:00	431	20,9	13,7
2022-03-30	19:30:00	428	20,9	13,9
2022-03-30	19:40:00	430	20,9	14
2022-03-30	19:50:00	425	20,9	14,2
2022-03-30	20:00:00	428	20,9	14,2
2022-03-30	20:10:00	431	20,9	14,4
2022-03-30	20:20:00	430	20,9	14,5
2022-03-30	20:30:00	439	21	14,6
2022-03-30	20:40:00	423	21	14,7
2022-03-30	20:50:00	440	21	14,9
2022-03-30	21:00:00	433	21	14,9
2022-03-30	21:10:00	430	21	15
2022-03-30	21:20:00	430	21	15,1
2022-03-30	21:30:00	441	21	15,1
2022-03-30	21:40:00	433	21	15,2
2022-03-30	21:50:00	433	21	15,3
2022-03-30	22:00:00	433	21	15,4
2022-03-30	22:10:00	422	21	15,5
2022-03-30	22:20:00	429	21	15,6
2022-03-30	22:30:00	422	21	15,6
2022-03-30	22:40:00	429	21	15,8
2022-03-30	22:50:00	429	20,9	15,8
2022-03-30	23:00:00	433	20,9	15,9
2022-03-30	23:10:00	435	20,9	16
2022-03-30	23:20:00	442	20,9	16
2022-03-30	23:30:00	435	20,9	16,1
2022-03-30	23:40:00	443	20,9	16,2
2022-03-30	23:50:00	443	20,9	16,2
2022-03-31	00:00:00	439	20,9	16,3
2022-03-31	00:10:00	440	20,9	16,4
2022-03-31	00:20:00	441	20,8	16,4
2022-03-31	00:30:00	444	20,8	16,5
2022-03-31	00:40:00	441	20,8	16,6
2022-03-31	00:50:00	441	20,8	16,6
2022-03-31	01:00:00	439	20,8	16,7
2022-03-31	01:10:00	446	20,8	16,7
2022-03-31	01:20:00	439	20,8	16,7
2022-03-31	01:30:00	441	20,8	16,8
2022-03-31	01:40:00	439	20,8	16,8
2022-03-31	01:50:00	446	20,8	16,9
2022-03-31	02:00:00	443	20,8	16,8
2022-03-31	02:10:00	452	20,8	16,9

2022-03-31	02:20:00	453	20,8	17
2022-03-31	02:30:00	447	20,8	17
2022-03-31	02:40:00	462	20,8	17
2022-03-31	02:50:00	452	20,8	17,1
2022-03-31	03:00:00	447	20,8	17,1
2022-03-31	03:10:00	452	20,8	17,1
2022-03-31	03:20:00	452	20,8	17,1
2022-03-31	03:30:00	446	20,8	16,8
2022-03-31	03:40:00	444	20,7	15,5
2022-03-31	03:50:00	442	20,6	14,8
2022-03-31	04:00:00	446	20,6	14,4
2022-03-31	04:10:00	446	20,5	14
2022-03-31	04:20:00	442	20,5	13,9
2022-03-31	04:30:00	454	20,5	13,7
2022-03-31	04:40:00	448	20,5	13,5
2022-03-31	04:50:00	448	20,5	13,4
2022-03-31	05:00:00	448	20,5	13,3
2022-03-31	05:10:00	444	20,5	13,3
2022-03-31	05:20:00	454	20,6	13,4
2022-03-31	05:30:00	456	20,6	13,5
2022-03-31	05:40:00	468	20,6	13,4
2022-03-31	05:50:00	471	20,6	13,2
2022-03-31	06:00:00	468	20,6	13,1
2022-03-31	06:10:00	471	20,6	13,4
2022-03-31	06:20:00	476	20,6	13,7
2022-03-31	06:30:00	505	20,7	15,4
2022-03-31	06:40:00	512	20,8	15,4
2022-03-31	06:50:00	532	20,9	15,3
2022-03-31	07:00:00	537	20,9	15,4
2022-03-31	07:10:00	572	21	15,2
2022-03-31	07:20:00	537	21,1	15,2
2022-03-31	07:30:00	558	21,1	15,1
2022-03-31	07:40:00	558	21,2	15
2022-03-31	07:50:00	558	21,2	15,9
2022-03-31	08:00:00	537	21,2	16,2
2022-03-31	08:10:00	537	21,3	15,7
2022-03-31	08:20:00	522	21,3	15,7
2022-03-31	08:30:00	520	21,3	15,6
2022-03-31	08:40:00	500	21,4	17,4
2022-03-31	08:50:00	488	21,4	16,7
2022-03-31	09:00:00	500	21,4	16,2
2022-03-31	09:10:00	482	21,4	15,9
2022-03-31	09:20:00	476	21,4	15,6
2022-03-31	09:30:00	475	21,4	16,2
2022-03-31	09:40:00	470	21,4	15,9
2022-03-31	09:50:00	475	21,4	15,7
2022-03-31	10:00:00	470	21,4	15,2
2022-03-31	10:10:00	462	21,4	14,8
2022-03-31	10:20:00	466	21,3	15,1
2022-03-31	10:30:00	466	21,3	15,8
2022-03-31	10:40:00	468	21,3	15,7
2022-03-31	10:50:00	468	21,3	15,7
2022-03-31	11:00:00	468	21,3	15,6
2022-03-31	11:10:00	501	21,2	15
2022-03-31	11:20:00	468	21,2	14,6
2022-03-31	11:30:00	486	21,2	15,3
2022-03-31	11:40:00	501	21,2	15
2022-03-31	11:50:00	501	21,2	14,8
2022-03-31	12:00:00	505	21,2	16,7

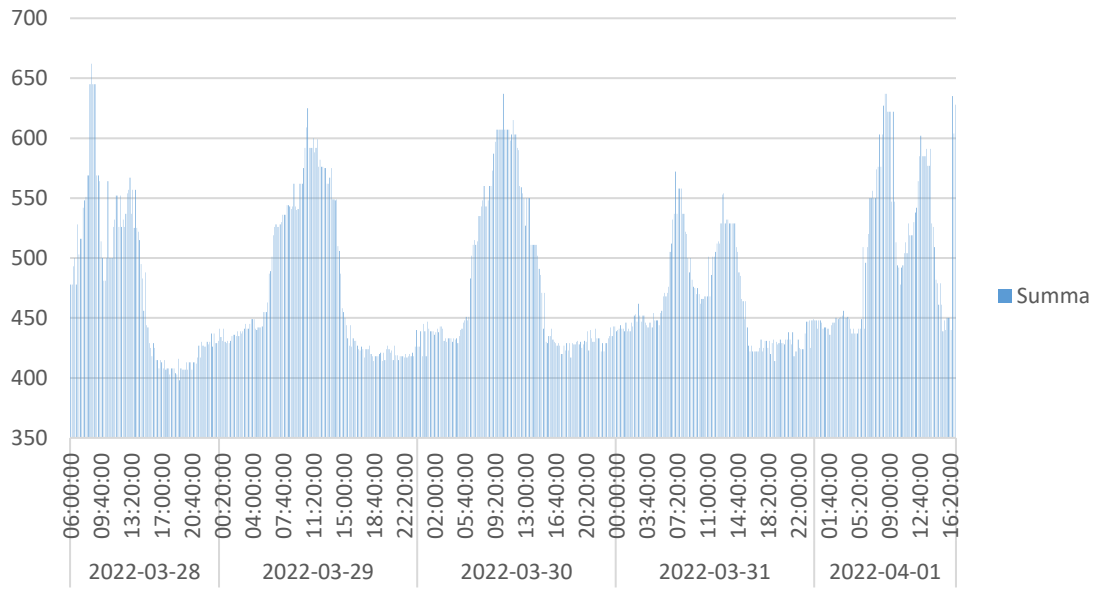
2022-03-31	12:10:00	512	21,2	16,2
2022-03-31	12:20:00	514	21,2	15,6
2022-03-31	12:30:00	512	21,2	15,5
2022-03-31	12:40:00	529	21,2	15,5
2022-03-31	12:50:00	553	21,2	15,4
2022-03-31	13:00:00	554	21,1	15,1
2022-03-31	13:10:00	529	21,2	15,2
2022-03-31	13:20:00	532	21,1	14,9
2022-03-31	13:30:00	532	21,1	14,6
2022-03-31	13:40:00	529	21	14,5
2022-03-31	13:50:00	529	21	14,3
2022-03-31	14:00:00	529	21	14,7
2022-03-31	14:10:00	529	20,9	15,2
2022-03-31	14:20:00	529	20,9	14,6
2022-03-31	14:30:00	509	20,9	14,2
2022-03-31	14:40:00	505	20,9	14
2022-03-31	14:50:00	488	20,9	13,7
2022-03-31	15:00:00	485	20,9	13,8
2022-03-31	15:10:00	466	20,8	13,6
2022-03-31	15:20:00	464	20,8	13,6
2022-03-31	15:30:00	449	20,8	13,6
2022-03-31	15:40:00	464	20,7	13,3
2022-03-31	15:50:00	442	20,7	13,4
2022-03-31	16:00:00	427	20,7	13,5
2022-03-31	16:10:00	422	20,7	13,6
2022-03-31	16:20:00	427	20,7	13,7
2022-03-31	16:30:00	422	20,7	13,8
2022-03-31	16:40:00	422	20,7	13,9
2022-03-31	16:50:00	422	20,7	13,9
2022-03-31	17:00:00	422	20,7	13,8
2022-03-31	17:10:00	422	20,7	13,7
2022-03-31	17:20:00	425	20,7	13,7
2022-03-31	17:30:00	432	20,7	13,7
2022-03-31	17:40:00	422	20,7	14
2022-03-31	17:50:00	425	20,8	14,1
2022-03-31	18:00:00	431	20,8	14,4
2022-03-31	18:10:00	431	20,8	14,6
2022-03-31	18:20:00	425	20,8	14,7
2022-03-31	18:30:00	431	20,8	14,9
2022-03-31	18:40:00	420	20,8	15
2022-03-31	18:50:00	429	20,9	15,2
2022-03-31	19:00:00	432	20,9	15,3
2022-03-31	19:10:00	414	20,9	15,5
2022-03-31	19:20:00	430	20,9	15,6
2022-03-31	19:30:00	428	20,9	15,7
2022-03-31	19:40:00	429	20,9	15,8
2022-03-31	19:50:00	432	20,9	15,9
2022-03-31	20:00:00	429	20,9	16
2022-03-31	20:10:00	429	20,9	16
2022-03-31	20:20:00	428	20,9	16,2
2022-03-31	20:30:00	432	20,9	16,2
2022-03-31	20:40:00	432	20,9	16,2
2022-03-31	20:50:00	438	20,9	16,3
2022-03-31	21:00:00	432	20,9	16,4
2022-03-31	21:10:00	428	20,9	16,5
2022-03-31	21:20:00	438	20,9	16,6
2022-03-31	21:30:00	418	20,9	16,7
2022-03-31	21:40:00	422	20,9	16,7
2022-03-31	21:50:00	422	20,9	16,7

2022-03-31	22:00:00	432	20,9	16,8
2022-03-31	22:10:00	425	20,8	16,9
2022-03-31	22:20:00	424	20,8	16,9
2022-03-31	22:30:00	424	20,8	17
2022-03-31	22:40:00	424	20,8	17,1
2022-03-31	22:50:00	437	20,8	17,1
2022-03-31	23:00:00	447	20,8	17,2
2022-03-31	23:10:00	447	20,8	17,2
2022-03-31	23:20:00	448	20,8	17,3
2022-03-31	23:30:00	425	20,8	17,3
2022-03-31	23:40:00	448	20,8	17,3
2022-03-31	23:50:00	449	20,7	17,3
2022-04-01	00:00:00	448	20,7	17,4
2022-04-01	00:10:00	448	20,7	17,5
2022-04-01	00:20:00	441	20,7	17,5
2022-04-01	00:30:00	448	20,7	17,4
2022-04-01	00:40:00	448	20,7	17,6
2022-04-01	00:50:00	446	20,7	17,6
2022-04-01	01:00:00	441	20,7	17,6
2022-04-01	01:10:00	442	20,7	17,6
2022-04-01	01:20:00	442	20,7	17,6
2022-04-01	01:30:00	441	20,7	17,6
2022-04-01	01:40:00	441	20,7	17,6
2022-04-01	01:50:00	436	20,7	17,7
2022-04-01	02:00:00	444	20,7	17,7
2022-04-01	02:10:00	446	20,7	17,7
2022-04-01	02:20:00	446	20,7	17,7
2022-04-01	02:30:00	450	20,7	17,7
2022-04-01	02:40:00	450	20,7	17,7
2022-04-01	02:50:00	449	20,7	17,7
2022-04-01	03:00:00	450	20,7	17,8
2022-04-01	03:10:00	451	20,7	17,8
2022-04-01	03:20:00	452	20,7	17,7
2022-04-01	03:30:00	456	20,7	17,5
2022-04-01	03:40:00	450	20,5	16,3
2022-04-01	03:50:00	450	20,5	15,6
2022-04-01	04:00:00	451	20,5	15,3
2022-04-01	04:10:00	449	20,5	15,1
2022-04-01	04:20:00	441	20,5	14,8
2022-04-01	04:30:00	437	20,5	14,6
2022-04-01	04:40:00	441	20,5	14,6
2022-04-01	04:50:00	437	20,5	14,4
2022-04-01	05:00:00	437	20,5	14,4
2022-04-01	05:10:00	437	20,5	14,7
2022-04-01	05:20:00	441	20,5	14,9
2022-04-01	05:30:00	441	20,5	14,9
2022-04-01	05:40:00	449	20,5	14,6
2022-04-01	05:50:00	509	20,5	14,6
2022-04-01	06:00:00	441	20,5	14,8
2022-04-01	06:10:00	496	20,6	15,4
2022-04-01	06:20:00	509	20,6	15,2
2022-04-01	06:30:00	520	20,6	15,3
2022-04-01	06:40:00	550	20,7	16,1
2022-04-01	06:50:00	550	20,9	17,8
2022-04-01	07:00:00	556	20,9	17,2
2022-04-01	07:10:00	550	20,9	16,9
2022-04-01	07:20:00	550	21	17,6
2022-04-01	07:30:00	574	21,2	18,2
2022-04-01	07:40:00	576	21,3	18,5

2022-04-01	07:50:00	603	21,4	18,2
2022-04-01	08:00:00	576	21,5	18,1
2022-04-01	08:10:00	603	21,5	18,5
2022-04-01	08:20:00	627	21,5	20,3
2022-04-01	08:30:00	637	21,6	19,9
2022-04-01	08:40:00	637	21,6	18,9
2022-04-01	08:50:00	622	21,5	18,4
2022-04-01	09:00:00	622	21,5	18,1
2022-04-01	09:10:00	622	21,5	18,1
2022-04-01	09:20:00	547	21,5	17,7
2022-04-01	09:30:00	622	21,4	17,4
2022-04-01	09:40:00	547	21,4	17,1
2022-04-01	09:50:00	513	21,4	16,9
2022-04-01	10:00:00	494	21,4	16,7
2022-04-01	10:10:00	492	21,4	16,7
2022-04-01	10:20:00	478	21,3	17,1
2022-04-01	10:30:00	492	21,4	18
2022-04-01	10:40:00	494	21,4	18,1
2022-04-01	10:50:00	504	21,4	18,2
2022-04-01	11:00:00	513	21,3	17,7
2022-04-01	11:10:00	504	21,3	18,3
2022-04-01	11:20:00	529	21,3	18,7
2022-04-01	11:30:00	519	21,3	17,6
2022-04-01	11:40:00	519	21,3	17,3
2022-04-01	11:50:00	519	21,2	17,8
2022-04-01	12:00:00	530	21,3	18,6
2022-04-01	12:10:00	538	21,3	18,1
2022-04-01	12:20:00	542	21,3	17,8
2022-04-01	12:30:00	564	21,4	17,7
2022-04-01	12:40:00	585	21,4	17,8
2022-04-01	12:50:00	602	21,4	17,5
2022-04-01	13:00:00	585	21,4	17,3
2022-04-01	13:10:00	585	21,3	17,1
2022-04-01	13:20:00	585	21,3	17,4
2022-04-01	13:30:00	591	21,2	17,1
2022-04-01	13:40:00	577	21,2	16,8
2022-04-01	13:50:00	577	21,1	16,9
2022-04-01	14:00:00	591	21,1	16,7
2022-04-01	14:10:00	529	21,1	16,3
2022-04-01	14:20:00	526	21,1	16,1
2022-04-01	14:30:00	509	21	15,9
2022-04-01	14:40:00	482	21	16
2022-04-01	14:50:00	479	21	16,2
2022-04-01	15:00:00	461	21	16,2
2022-04-01	15:10:00	479	21	16,2
2022-04-01	15:20:00	461	20,9	15,9
2022-04-01	15:30:00	439	20,9	16
2022-04-01	15:40:00	448	20,9	15,8
2022-04-01	15:50:00	440	19,5	31,3
2022-04-01	16:00:00	450	21,6	23
2022-04-01	16:10:00	450	22,1	22,9
2022-04-01	16:20:00	450	22,4	23,3
2022-04-01	16:30:00	440	22,6	23,4
2022-04-01	16:40:00	635	22,8	23,2
2022-04-01	16:50:00	604	22,8	23
2022-04-01	17:00:00	628	22,8	23,3

Summa av (ppm)

Summa

2

Utökad fuktinventering av Klockaregårdsskolan, Broaryd (5 bilagor)

Uppdrag/Bakgrund

RISE har av Gislaveds kommun fått i uppdrag att undersöka skolsalar med rapporterad upplevd olägenhet i hus B i ovan nämnda fastighet med avseende på eventuella fuktrelaterade skador i byggnadskonstruktioner som kan påverka innemiljön negativt. Det gäller i synnerhet salar i hus B men även utrymmen i den äldre delen av skolan, hus A, entréplanet och i gymnastiksalen. Uppdraget innefattar även, om möjligt, att lämna förslag till eventuella åtgärder alternativt att föreslå vidare utredning.

I ovan nämnda husdel B upplevs en avvikande lukt av brukarna med olika intensitet vid olika tidpunkter. Personal rapporterar även att andningsvägarna påverkas negativt.

Denna undersökning är en fortsättning och fördjupad undersökning av den tidigare, av RISE, utförda fuktundersökningen med rapportdatum 2021-12-01 och rapportnummer: O100280-173207.

Undersökningen utfördes av Gunilla Bok, Lukas Lång och Mikael Sellén, alla från RISE, den 12–13 januari 2022.

Konstruktion

Skolbyggnaden (hus A) är uppförd 1964 i tegel med betongplatta och en paviljong med utfackningsväggar och betongplatta (hus B) byggdes till 1972 och byggdes ut 1987. Renoveringar ha skett 1995, 1999 och 2010. Den äldre delen av skolan, hus A, har både tunga innerväggar och uppreglade väggar med målade gipsskivor. Golvbeläggningar utgörs till stor del av linoleummattor, plastmattor, klinkerplattor men även av natursten och målade betong. Se planritningar i bilaga 2. Ventilationen utgörs av från/tillluftventilation (FT).

Metod

Fuktindikator har använts på väggar och golv av tung konstruktion (betong eller homogent tegel och puts) för att indikera fuktforekomst. Med detta instrument fås inget mätvärde på relativ fuktighet eller fuktkvot men fördelen är att man utan yttre ingrepp kan få en uppfattning om fuktfördelningen på stora ytor (i princip varje kvadratmeter yta är indikerad vid undersökta platser). Resultaten anges som ”ingen fuktindikation” vilket innebär att vi inte misstänker något tillskott av fukt och ”fuktindikation” som innebär att vi misstänker tillskott av fukt mot vad som normalt förväntas eller som kan innebära skador t ex i form av nedbrytning av lim eller golvmatta, se markeringar på planritning i bilaga 2. Detta baserar vi på lång erfarenhet av dessa instrument som har verifierats med mätningar av temperatur och relativ fuktighet.

RISE Research Institutes of Sweden AB

Indikerande mätningar i tunga konstruktioner och mätning av fuktkvot utfördes med fuktkvotsmätare Protimeter Surveymaster SM Moisture Master Meter.

Temperatur och relativ fuktighet mättes i rumsluften (arbetshöjd) med instrument och givare från Vaisala (HMI41/HMP44L).

Observationer, mätresultat och kommentarer

Nedan återges undersökningsresultat för hus B där en fördjupad fuktinventering utfördes och en inventering av fukt- och innemiljöstatus för vissa delar av hus A med fuktkänsliga ytskikt (betongplatta på mark). Fokus har varit på hus B med identifierade salar: B125 och B121 och intilliggande korridorer samt angränsade utrymmen. Även den senare byggda delen av hus B med bibliotek och intilliggande utrymmen har undersökts och dessa observationer och mätresultat återges nedan.

Hus B, inre undersökning

C 116 (bibliotek, M1-M3)

Inga tecken på synliga fuktskador eller avvikande lukter i biblioteksutrymmet. Vid friläggning av yttervägg och golv/väggvinkel uppmättes inga förhöjda fuktnivåer i regelstomme eller vindgipsskiva, (tre mätpunkter (MP), i tre väderstreck (M1, M2 och M3). Tydliga fuktmarkeringar på regelstomme mot syll med rostiga spikar förekom dock vilket tyder på tidigare tillskjutande fukt. Se foto 4 i bilaga 4 och bilaga 1 för observationer och mätvärden. I denna nyare del av hus B fanns en pappbeklädd vindskiva. Syll är av impregnerat virke och det är en mineralullsremsa under syll mot en lufttät lättklinkersten som underlag. Troligtvis uppvikt PE-folie från betonggrund (platta), oklart med anslutningar och lufttätethet.

En friläggning av golvet visade på ett uppreglat golv med cellplast, lumppapp, spånskiva och linoleummatta ovan PE-folie och betongplatta, se foto 5 i bilaga 4. Fuktmätning ovan betong under PE-folie (tejpät snitt) visade 89 % relativ fuktighet (M11).

C 114 (arbetsrum, M5) och C115 (mindre sal, M4) - ytterväggar

Konstruktion som i C116 och inga tydliga tecken på fuktskador eller avvikande lukt. Otät montering av PE-folie.

C 114 (arbetsrum, innervägg, M10)

Den tidigare ytterväggen vid M10 mellan rum B129 och C114 frilades och undersöktes. Konstruktionen hade dubbla syll med impregnerad undre syll ovan mineralullsremsa som syllisolering mellan syll och lättklinkerbetong. Tydlig avvikande lukt i frilägningshål och något förhöjd fuktnivå i undre syll. Golvet hade överst plastmatta, därefter golvspånskiva (22mm) cellplast (70mm), PE-folie som ligger lös mot sockel, sand och betongplatta. Gjutskarv mellan den äldre delens betongplatta och den nyare delen bör finnas i anslutning till denna vägg men hittades inte.

B125 (skolsal, M6) och B126 (korridor, M19-20)

Vid inträde i rum 215 upplevdes inga tydliga tecken på avvikande lukt eller tecken på tydliga fuktskador på golv eller på ytterväggar, se foto 4–6, i bilaga 4. Salen tillhör den äldre delen av hus B och har en limmad linoleummatta på betonggolvet. I denna äldre del med avsaknad av isolering under platta uppvisar fuktindikatorn lokalt förhöjda fuktnivåer i golvet i salar och korridorer, se bilaga 2 med markerade ytor för fuktindikering. Korridor utanför sal uppvisar generellt hög fuktindikering i ett stråk närmast skolsalarna och ett motsvarande område närmast yttervägg med låg fuktindikering. Mät punkt 19 i korridor närmast skolsal, med hög fuktindikering, visar 100 % RF under matta och den närliggande mätpunkten (M20) med låg

fuktindikering, nära yttervägg, uppvisar 41 % RF under matta. Se mätvärden för fuktmätning under matta i bilaga 1, M19 och M20. En förklaring till den uppmätt torrare delen närmast yttervägg i korridoren kan bero på inverkan av värme från rör (värmesystemet) ingjutna i betongplattan. Om så är fallet bör temperaturmätning av golvet visa förhållandevis höga temperaturer vilket inte var fallet vid mättillfället.

Hus B med en äldre väggkonstruktion har en tunnare isolering (95 mm) och en vindskiva av asfaboard än den senare byggda delen och där den stående ytterpanelen är monterad dikt an asfaboardskivan. Vid friläggning av ytterväggen upplevdes en unken lukt. Dubbla syllar med underliggande impregnerad syll. PE-folie klämd mot övre syll med gipsskiva, otätt mot undre syll och grund. Insida ytterpanel mot asfaboard var uppfuktad vilket är förväntat med avsaknad av luftspalt och utgör en påtaglig fuktrisk för den fuktkänsliga asfaboardskivan.

B 109 (skolsal, M7) och B104 (skolsal, M8)

Salarna uppvisar samma problematik i yttervägg som B125 och den äldre konstruktionen med tydligt avvikande lukt och fuktutsatt vindskiva av asfaboard. Även tydliga tecken på infiltration genom nedsmutsad mineralull observerades.

Golv i sal B109 uppvisar lokalt förhöjda fuktnivåer i likhet med salar B125 och B121 samt utanförhängande korridoravsnitt närmast skolsalar. Sal B104 uppvisar dock ej någon förhöjd fuktindikering beroende på att det är en konstruktion med en linoleummatta, träfiberskiva, armerad plastfolie, limmad lumpplatt (bitumenlim, ej asbest) ovan betongplatta.

Hus A, inre undersökning

Hus A har generellt tegelfasader med tunga ytterväggar men även lokalt en lättare ytterväggkonstruktion, närmast hus B, med personalrummet (A135). Vi finner lokala fuktskador i de tunga väggarna sannolikt kopplade till bristande dränering vid motfyllda partier, se föregående RISE-rapport. Det gäller:

- Trapphuset
- Skjutbanan, lokalt även taket, under uppbyggd veranda.
- Träslöjden
- Metallslöjden (A118)

I övrigt är de tunga partierna inte fuktkänsliga på samma sätt som lätta partier med utfackningsväggar och organiskt material med risk för mikrobiell påväxt.

A135 (personalrum, M9)

Personalrummet har en liknade konstruktion som B104 med renoveringsgolv och den äldre typen av yttervägg med asfaboard. Här upplevdes en tydligt avvikande mögellukt i väggkonstruktionen och även mycket hög fuktnivå i ytterpanel och i undre syll (fibermåttat). Indikerande mätning visade en något förhöjd fuktnivå i asfaboardskivan.

Kontor (M18)

Kontorsutrymmen i hus A har både renoveringsgolv och plastmatta på betong med fuktindikering, se planritning i bilaga 2. Tre utrymmen har indikerande fukt och en verifierande fuktmätning visade 98% RF under plastmatta (M18).

A115 (Gymnastiksal, golv, M13)

Golvet i gymnastiksalen undersöktes vid anslutningen till omklädningsrummet för att minimera åverkan på golvet men samtidigt få en uppfattning om konstruktionen. Under sportmattan (5 mm) återfanns en träfiberskiva (6 mm), äldre linoleummatta, PE-folie, tjärpapp med korkbeläggning på undersidan mot betongplatta. Tydlig unken lukt kändes under mattan

vid friläggning vilket får anses vara förväntat med denna konstruktion med bristande fuktsäkerhet.

I försänkningar i gymnastikgolvet tillhörande gymnastiksalens utrustning konstaterades stående vatten och omfattande rost.

A115 (Gymnastiksal, yttervägg, M15)

Ett ytterväggsparti i gymnastiksalen där det tidigare har varit motsvarande fönster frilades och konstaterades vara påverkat av förhöjda fuktnivåer. Den uppreglade konstruktionen med oorganiska fasadskivor, en yttre pappbeklädd gipsskiva som vindskiva mot en spikläkt var missfärgad och uppfuktad i likhet med spikläkten. Sannolikt är de yttre fasadskivornas anslutningar inte tillräckligt täta resulterande i inläckage och fuktskador i ytterväggen.

A105a (skjutbana, M16)

Skjutbanan har tydliga förhöjda fuktnivåer vid indikerande mätningar i den tunga tak- och väggkonstruktionen. Förhöjda fuktnivåer observeras även i sockelmateriell mot yttervägg. Den tillskjutande fukten i yttervägg och tak är sannolikt beroende på otillräckligt fuktskydd i tak och yttervägg och brister i dränering av dessa partier.

A129 (förråd, M18)

Det mindre förrådet med skrivmaterial har plastmatta limmad mot betonggolv och undersöktes med indikerande mätning och visade tecken på tillskjutande fukt under plastmattan. En konfirmerande mätning av relativ fuktighet under mattan genom ett tejpat mattsnitt visade på mycket hög fuktnivå: 98 % RF. Den frilagda ytan uppvisade även en mycket tydligt avvikande kemisk lukt förknippad med fuktskadat golvläm.

Utfackningsvägg

I hus A återfinns endast ett mindre utrymme med liknade konstruktion som i hus B, B-salarna, det gäller personalrummet. Här observerades fuktskador i likhet med de äldre delarna av hus B med avvikande lukt, mögelpåväxt på fukt känsliga material, asfaboard och syll samt impregnerad syll. Det otäta klimatskalet med brister i anslutning av PE-folie innebär risk för infiltration av emissioner, lukter, partiklar och radon genom klimatskalet till innemiljön.

Mikrobiologiska analyser

Provtagning av konstruktionsmaterial för mikrobiologiska analyser utfördes på linoleummattans undersida (M2) och i ytterväggen i sal B121 (M7) samt vid passagen till personalrummet (M4) och resultaten återges i bilaga 3.

Den mikrobiologiska analysen visar på riklig förekomst av mögelpåväxt på linoleummattans undersida (juteväv) med både hyfer och mögelsporer. Detsamma gäller för asfaboarden där vi konstaterar riklig förekomst av både hyfer och sporer samt en mycket kraftig avvikande mikrobiologisk lukt.

Sammanfattning

Hus B

Golv

Betongplattan i den äldre delen är sannolikt bristfälligt isolerad, eventuellt med leca fyllning. Det kan förklara den tillskjutande fukten i golvkonstruktionen, fukt som kan nå fukt känsliga golvmateriell och/eller väggkonstruktioner med kemiska och/eller mikrobiologiska skador som följd. Skador som i sin tur som kan ge en försämrad innemiljö. Byggnadens sockel av lufttät

lättklinker innebär risk för att markluft når innemiljön. Gjutskarv mellan nyare och äldre betongplatta innebär risk för fukttillskott och att markluft når innemiljön.

Undersökta golv i den äldre delens salar har lokala ytor med tillskjutande fukt. Det förekommer mer generella områden i korridor med förhöjda fuktindikationer, se planritningar, sidan 1 i bilaga 2. Ytor utan fuktindikering i den äldre delen har sannolikt ett så kallat renoveringsgolv med armerad plastfolie och träfiberskiva mellan betong och linoleummatta vilket innebär att även dessa golv kan ha fuktskador.

Den nyare delen har PE-folie, cellplastisolering, golvspånskiva ovanpå betonggolvet vilket är en riskkonstruktion. Inga avvikelser hittades dock i denna del.

Ytterväggar

Ytterväggen i den nyare delen har en gipsskiva i stället för en asfaboardskiva. Det gör att ytterväggen i denna del är fuktsäkrare än den äldre delens yttervägg. Otätheter samt impregnerad syll utan fuktsäker syllisolering bör dock betraktas som en riskkonstruktion.

Ytterväggen Hus B äldre del med fuktutsatt asfaboard, obefintlig luftspalt, tryckimpregnerad syll utan fullgod syllisolering och lufttätheter innebär stor risk för negativ inverkan på innemiljön.

Ventilation

Ventilationssystemet i hus B har bra placerade don samt hade vid besöksstillfället en några grader lägre tilluftstemperatur än rumstemperaturen vilket skapar förutsättningar för en god ventilationseffekt.

Hus A

Fuktundersökningen av hus A har identifierat konstruktionsbrister som kan innebära risk för försämrade innemiljöer som följd sammanfattas nedan:

1. Golvytor med lokala förhöjda fuktnivåer.
2. Risk för försämrade innemiljöer i personalrum på grund av kortsluten ventilation samt emissioner från kopiator.
3. Träregelevägg, till del, motfylld på utsidan. Konstruerad med asfaboard, ingen luftspalt, tryckimpregnerad syll utan syllisolering och med lufttätheter.
4. Tillskjutande fukt i betongytterväggarnas motfyllda partier som sannolikt beror på bristfällig takavvattning, dränering och fuktskydd.
5. Bristfälliga murbruksfogar i tegelväggar.
6. Ventilationsdonens placering i förskolan (övre plan) innebär risk att till och frånluft kortsluts med försämrade luftväxling som följd.

Åtgärdsförslag

Hus Bs äldre del

Yttervägg. Syllar byts ut till ny syll som läggs på en syllisolering. Asfaboardskivor tas bort. Eventuellt annat skadat material (påväxt, luktsmittat) saneras mekaniskt alternativt byts ut. Väggarna förses med ventilerad luftspalt mellan ytterpanel och vindskiva. Lättklinkersockel tätas.

Golv förses med ett ventilerat golvsystem.

Hus Bs nyare del

Den impregnerade syllen och golvlösning bestående av cellplastisolering på betongplattan är riskkonstruktioner men det finns inga indikationer på att risken har löst ut. Inga åtgärder föreslås.

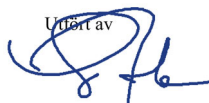
Hus A

Tegelfogar fogas om, eventuella skador på armeringsjärn i tegelväggen åtgärdas. Byggnaden dräneras om. Takavvattning ses över. Ytterväggkonstruktion med asfaboard och tryckimpregnerad syll byggs om på samma sätt som är föreslagits för byggnad Bs äldre del. Motfyllnaden mot träregelytterväggen tas bort. De igensatta fönstren i gymnastiksalen tätas. Skadade hårda ytor saneras, annat material saneras mekaniskt alternativt byts ut.

Gymnastikhallens golv förses med ett mekaniskt ventilerat golvsystem.

Luftomsättningen i förskolans lokaler undersöks för att säkerställa att luften i lokalernas alla delar omsätts som det har projekterats.

RISE Research Institutes of Sweden AB

Utfört av

Signed by: Gunilla Bok
Reason: Jag är författare till det här dokumentet
Date & Time: 2022-03-15 08:59:36 +01:00

Granskat av

Signed by: Mats Tornevall
Reason: Jag har granskat det här dokumentet
Date & Time: 2022-03-15 09:05:21 +01:00

Gunilla Bok

Mats Tornevall

Bilagor

1. Mätprotokoll
2. Planskiss med observerad fuktutbredning och placering av ventilationsdon
3. Mikrobiologisk analys
4. Fotografier
5. Asbetsanalys

Bilaga 1

Mätprotokoll

Objekt

Klockargårdsskolan, Broaryd

Uppdragsgivare

Gislaveds kommun
Claes-Ove Asp
Box 50
332 22 GISLAVED

Mät datum

2022-01-12

Provtagare

Gunilla Bok, Lukas Lång och Mikael Sellén

Mät punkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fukt kvot kg/kg	Mätplats
M1 (Yttervägg, sal C116, Bibliotek) Skolsal med linoleumgolv ovan platta på mark och inga tydliga tecken på fuktskador eller avvikande lukt. Mekanisk till/frånluftsventilation. Två tilluftsdon i salen och 5 frånluftsdon något centralt placerade. Ingen skolverksamhet vid besökstillfället. Yttervägg konstruktion: dubbla gipsskivor, PE-folie, träregelstomme (120 mm) med mellanliggande mineralulls-isolering, pappbeklädd vindskiva och sannolikt utanpåliggande isolering som i M2. Äldre rinnmärken på regelvirke och impregnerad syll.	F				0,10	Stående regel, insida
	F				0,11	Stående regel, utsida
	F				0,12	Utegips
	F				0,12	Syll, utsida
	F				0,14	Syll, undersida utsida
M2 (Yttervägg, sal C116, Bibliotek) Konstruktion som ovan. Inga tydliga tecken på fuktskador i ytskikten eller avvikande lukt. Impregnerad syll med underliggande mineralullsremsa ovan lättklinkerblock, inre gipsskivor när en bit ner mot lättklinkersten. Troligtvis uppviktt PE-folie från betonggrund (platta). vindskiva	F				0,10	Stående regel, insida, under fönster (UF)
	F				0,10	Stående regel, utsida (UF)
	F				0,10	Liggande regel, insida (UF)
	F				0,10	Liggande regel, utsida (UF)
	F				0,12	Utegips (UF)
	F				0,10	Stående regel, insida, vid golv (VG)
	F				0,12	Stående regel, utsida (VG)
	F				0,13	Utegips (VG)
	F				0,13	Syll, ovasida, insida (VG)
F				0,14	Syll, undersida utsida	

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför mattläggning
F fukt kvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fukt kvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fukt kvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

Bilaga 1

Mätpunkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fuktkvot kg/kg	Mätplats
M3 (Yttervägg, sal C116, Bibliotek) Konstruktion som M2. Inga tydliga tecken på fuktskador i ytskikten eller avvikande lukt. Fuktkvotmätningar (FK) vid fönster och vid regler uppvisar samma värden som i M2, dvs inga tecken på förhöjda fuktnivåer.	F F				0,11 0,11	Syll, ovasida, utsida Syll, undersida, utsida
M4 (Yttervägg, sal C115) Konstruktion som ovan. Inga tydliga tecken på fuktskador i ytskikten eller avvikande lukt. Otät montering av PE-folie. Fuktkvotmätningar vid fönster och vid regler uppvisar samma värden som i M2, dvs inga tecken på förhöjda fuktnivåer.	F				0,14	Syll, undersida, utsida
M5 (Yttervägg, sal C114) Konstruktion som M2. Inga tydliga tecken på fuktskador i ytskikten eller avvikande lukt. Fuktkvotmätningar vid fönster och vid regler och syll uppvisar samma värden som i M2, dvs inga tecken på förhöjda fuktnivåer.	F				0,13	Syll, undersida, utsida
M6 (Yttervägg, sal B125) Äldre del av hus B med annan konstruktion än M1-M5. Gipsskiva, PE-folie, plankvägg (17 mm), träregelstomme (95 mm) med mellanliggande mineralulls-isolering, asfaboard (vindskiva), dikt an liggande stående träpanelfasad. Unken lukt i ytterväggen. Dubbla syll med underliggande impregnerad syll. PE-folie klämd mot övre syll med gipsskiva, otätt mot undre syll och grund.	F				0,10 0,13 0,10 0,17 0,10	Liggande regel, insida (UF) Liggande regel, utsida (UF) Asfaboard Ytterpanel, insida Syll, insida
M7 (Yttervägg, sal B109) Konstruktion som ovan och unken lukt. Tydlig infiltration genom mineralull, nedsmutsning. Inga förhöjda fuktnivåer (FK) vid fönster. Något förhöjd fuktnivå undersida syll.	F F F F				0,10 0,12 0,13 0,15	Syll, ovasida, insida Syll, ovasida, utsida Syll, undersida, insida Syll, undersida, utsida

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför mattläggning
F fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

Bilaga 1

Mät punkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fuktkvot kg/kg	Mätplats
M8 (Yttervägg/golv, sal B104) Konstruktion som ovan och unken lukt i yttervägg. Golvkonstruktion (s k renoveringsgolv), limmad plastmatta ovan träfiberskiva, armerad plastfolie, limmad lumpapp (bitumen/ej asbestinnehåll) på betongplatta. Plastfolien når upp mot YV.	F F F/M				0,10 0,10 0,16	Liggande regel, insida (UF) Liggande regel, utsida (UF) Syll, undersida, utsida
M9 (Yttervägg, sal A135, personalrum) Konstruktion som ovan med renoveringsgolv och tydlig avvikande mögellukt. Golvkonstruktion med limmad plastmatta ovan träfiberskiva, armerad plastfolie, tjockare plastmatta (bitumen?) ovan betongplatta., se foto 26.	F F F F F F F				>0,28 0,10 0,13 0,12 >0,28 0,17 >0,28 0,13 0,15	Insida ytterpanel under fönster. Horisontell regel under fönster. Stående regel under fönster. Asfaboard underfönster. Insida ytterpanel närmare syll. Utsida, ovansida, övre syll. Undre syll, mot utsida. Undre syll, mot insida Asfaboard närmare syll.
M10 (Inbyggd yttervägg, sal C114) Konstruktion från ursprunglig utsida: enkel gips, stålregel, dubbel gips med väv, träregelstomme med mellanliggande MU-isolering (120 mm), stålregel och gipsskiva. Dubbla syll med nedre impregnerad. Syllisolering av MU-remsa. Golvkonstruktion: plastmatta, golvspånskiva (22 mm), lumpapp, cellplast (70 mm), PE-folie, löst monterad mot sockel, betongplatta. Avvikande lukt i vägg och provtagningshål.	F F F				0,13 0,11 0,15	Impregnerad syll, nederkant Impregnerad syll, ovankant Impregnerad syll, underkant
M11 (Golv, sal C116, Bibliotek) Konstruktion: linoleummatta, golvspån (22 mm), lumpapp, cellplast (70 mm), PE-folie, betongplatta.	C	14,0	89			Under PE-folie mot betong, tejpad ficka.
M12 (Golv, A132, kapprum) Konstruktion: plastmatta, golvspån (22 mm), armerad PE-folie.						
M13 (Golv, Sal A115, gymnastiksal) Konstruktion: sportmatta (5 mm), hård träfiberskiva (ca 6 mm), linoleummatta, plastfolie, tjärpapp med korkbeläggning på undersidan. Unken lukt under mattan. Omklädningsrum: plastmatta, golvspån, platon, armerad PE-folie, betongplatta.	M					Tjärpapp med kork

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför matläggning
F fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

Bilaga 1

Mätpunkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fuktkvot kg/kg	Mätplats
M14 (Yttervägg, Sal A115, gymnastiksal) Motfylld yttervägg. Konstruktion: golvsockel med distans. Träpanel, ca 80 cm hög, MU-isolering (50 mm).	F F M				0,10 0,10	Sockel, baksida Panel, baksida Gipspapp
M15 (Yttervägg, sal A115, gymnastiksal) Motfylld yttervägg, nedre delen. Konstruktion vid igenbyggda fönsterpartier: dubbelgips, PE-folie, träregelstomme (med mellanliggande MU-isolering (120 mm), gipsskiva, spikreglar, oorganisk fasadskiva. Missfärgad yttre gipsskiva (vindskiva).	F F F F/M F				0,13 0,10 0,30 0,21 0,16 0,10	Horisontell regel, yttre Horisontell regel, inre Vindskiva Spikregel insida Syll, ovansida, yttre Syll, ovansida, inre
M16 (Yttervägg, sal A105a, skjutbana) Tydliga putssläpp på motfylld yttervägg.	F F/M				0,19 0,23	Golvsockel, insida Golvsockel, baksida
M17 (Innervägg, sal B109) Konstruktion: gips, plywood, träregelstomme med mellanliggande MU-isolering (70 mm), regelstomme utan isolering (45 mm), spånskiva, gips. Ursprunglig syll ligger ovan träfiberskiva, ny syll på syllisolering.	F F				0,10 0,10	Träfiberskiva Gamla syllen, nederkant
M18 (Golv, förråd A129) Fuktindikering i golv. Konstruktion: plastmatta ovan betong. Mattsnitt och mätning under snitt. Tydlig avvikande kemisk lukt mot limmad yta.	C	18,3	98			I tejpat mattsnitt mot betong
M19 (Golv, B126) Konstruktion: linoleummatta ovan betong. Hög fuktindikering. Tydlig kemisk lukt. God vidhäftning. Mätning under matta (tejpat snitt).	C	20,9	100			Mätning under matta, tejpat snitt.
M20 (Golv, B126) Konstruktion som ovan. Låg fuktindikering. Ingen avvikande lukt under matta. God vidhäftning. Mätning under matta (tejpat snitt).	C	19,0	41			Mätning under matta, tejpat snitt.

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför matläggning
F fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

Bilaga 2

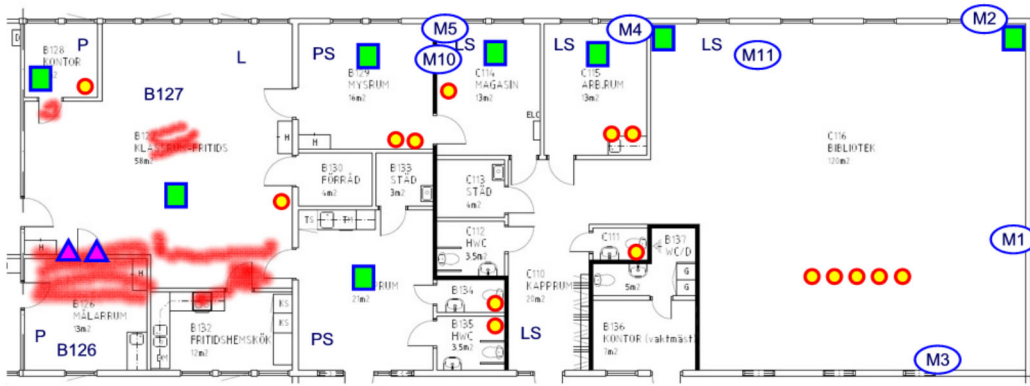
O100280-173207-A

Klockargårdsskolan, hus 1 del 1 och 2. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 12-13/1-22

B-salarna

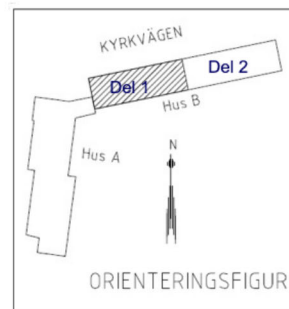
Del 1	Max fuktindikering	L Linoleum	LS Linolleum ovan träfiberskiva
	Förhöjd fuktindikering	P Plastmatta	PS Plastmatta ovan träfiberskiva
	Frånluftsdon	B Betong	MB Målad betong
	Tillluftsdon	K Klinker	NS Natursten
	Överluftsdon		

Del 2

B-salarna

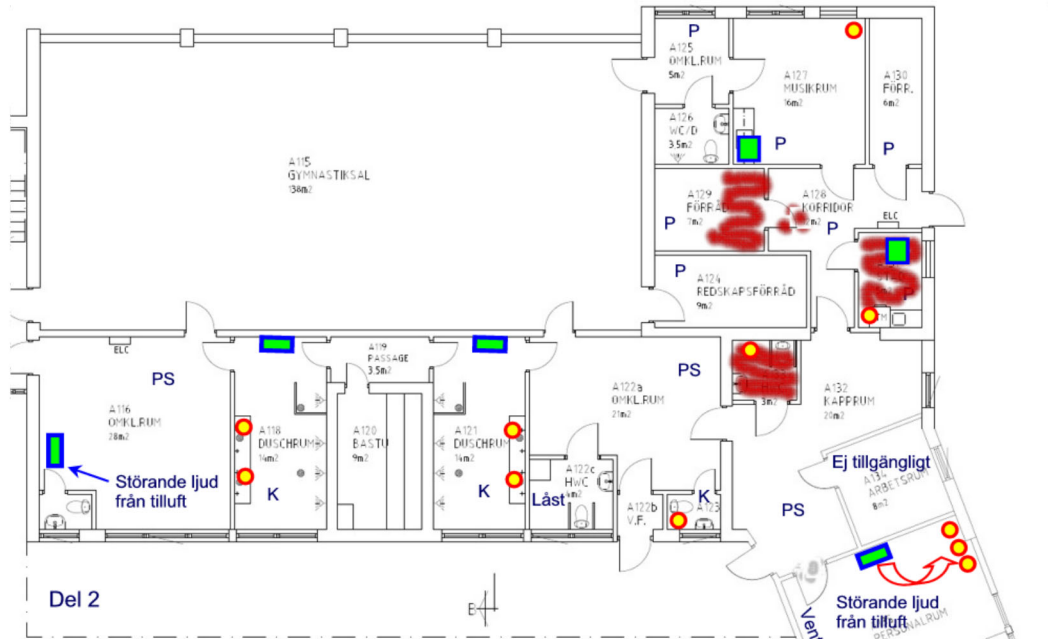
C-salarna

Bilaga 2

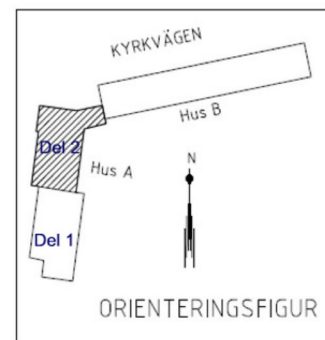
O100280-173207

Klockargårdsskolan, hus A nedre del 2. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

- Risk för kortsloten tilluft
- Förhöjd fuktindikering
- Frånluftsdon
- Tilluftsdon
- Överluftsdon

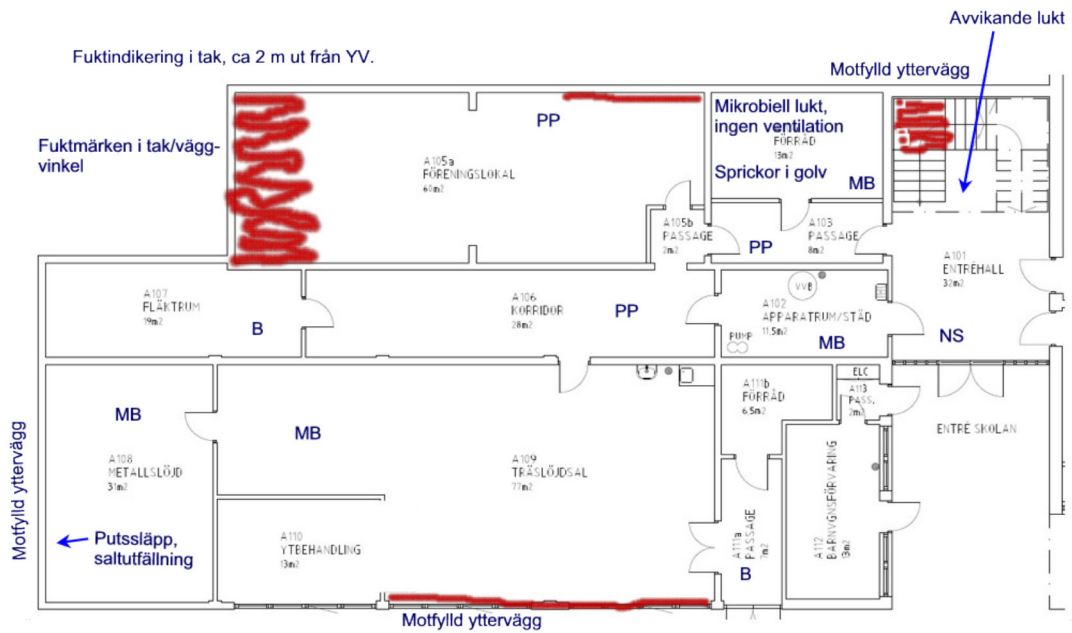
- L Linoleum
- LS Linolleum ovan träfiberskiva
- P Plastmatta
- PS Plastmatta ovan träfiberskiva
- B Betong
- MB Målad betong
- K Klinker
- NS Natursten

Bilaga 2

O100280-173207

Klockargårdsskolan, hus A nedre del 1. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

Förhöjd fuktindikering

L Linoleum

LS Linolleum ovan träfiberskiva

P Plastmatta

PS Plastmatta ovan träfiberskiva

B Betong

MB Målad betong

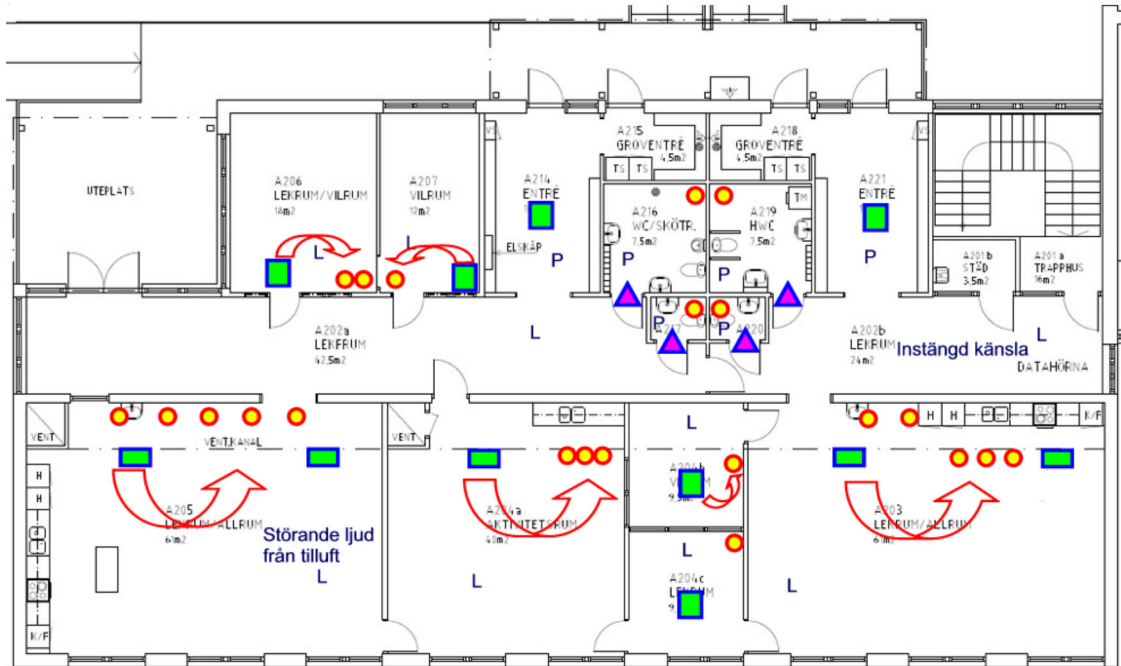
K Klinker

NS Natursten

PP Plastplattor

Bilaga 2

Klockargårdsskolan, hus A övre plan. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

Risk för kortsluten tilluft

Förhöjd fuktindikering

Frånluftsdon

Tillluftsdon

Överluftsdon

L Linoleum

P Plastmatta

B Betong

K Klinker

PP Plastplattor

LS Linolleum ovan träfiberskiva

PS Plastmatta ovan träfiberskiva

MB Målad betong

NS Natursten

NS

Gislaveds kommun
Att: Claes-Ove Asp
Box 50
332 22 GISLAVED

Mikrobiologisk analys SP-Metod 3881

<i>Objekt</i>	Klockargårdsskolan
<i>Provtagningsdatum</i>	12-13 januari 2022
<i>Provtagare</i>	Gunilla Bok
<i>Analys utförd av</i>	Mikael Sellén

Metodbeskrivning

Analysen utförs på materialprovers ytskikt. Proverna bör ha paketerats i papperskuvert, försetts med datum för provtagning, respektive mätpunkts identifiering samt provtagarens namn.

Först granskas provets yta i släpljus vid 40 gångers förstoring genom stereomikroskop. Därefter bereds ett eller flera preparat för mikroskopering. Detta gör genom antingen avskrap, lyft av fiber med pincett eller tejpavtryck vilka överförs till ett objektglas, fuktas med lämplig vätska och förseglas med ett täckglas. Preparatet analyseras sedan vid 400 – 1000 gångers förstoring i mikroskop. Mikroskopen genomgår årligen kvalitetskontroll och service.

Metoden innebär en kvantitativ analys av mikrovampar och aktinomyceter (jordbakterier) där resultatet redovisas som en frekvens där totala angreppets förekomst av sporer och hyfer bedöms och klassas. Klassningen beskrivs som antingen ingen, sparsam, måttlig eller riklig frekvens (Hallenberg and Gilert, 1988). Om påväxten innehåller morfologiska strukturer kan det även finnas möjlighet att identifiera släktet av mögelsvamp. Förekommer det jästsvamp, alger, kvalster, rester av insekter samt tecken på blånadssvamp och rötangrepp noteras detta när det är relevant.

Prov		Mikrobiologisk förekomst		Övriga noteringar
Prov	Material	Hyfer	Sporer	
M2	Syll	Riklig	Måttlig	
M6	Asfaboard, utsida	Riklig	Riklig	
M7a	Syll, undersida	Sparsam	Sparsam	
M7b	Asfaboard, insida	Ingen	Ingen	
M8	Asfaboard, insida	Ingen	Ingen	
M9a	Syll, utsida	Riklig	Riklig	
M9b	Asfaboard, insida	Riklig	Måttlig	

RISE Research Institutes of Sweden AB

Postadress
Box 857
501 15 BORÅSBesöksadress
Brinellgatan 4
504 62 BoråsTfn / Fax / E-post
010-516 50 00
033-13 55 02
info@ri.se

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat.

M13	Tjerpapp med korkundersida, undersida	Riklig	Sparsam	
-----	---------------------------------------	--------	---------	--

Allmänna kommentarer till resultat

Förmågan att bilda sporer kan variera kraftigt mellan olika arter av mögel och förekomsten av sporer beskriver därför inte alltid omfattningen av en skada utan det är framför allt frekvensen av hyfer (svampens ”kropp”) och/eller actinomycceter som avgör hur omfattande en skada är. Man kan dock inte utesluta att det finns angrepp av mögel i närheten av en provtagningspunkt om resultatet är riklig frekvens av sporer utan förekomst av hyfer. Den mängd fukt som behövs för att mikrosvampar ska växa varierar beroende på omgivande temperatur och art. Blånads-svampar och jästsvampar kräver generellt mer fukt än mögelsvampar men det är rötsvampar som kräver allra mest fukt. Ett material med unken lukt (mögel-, jordig, källar-, vinds- eller sommarstugelukt) kan härröra från angrepp av mikroorganismer I nedanstående tabell finns en hjälp till tolkning av analysresultat tillsammans med rådande fuktförhållanden i aktuell konstruktion:

Frekvens	Fuktförhållanden i konstruktionen	Exempel på bedömning
Riklig	Fuktigt	Åtgärd krävs för att minska fukt och byta angripet material
	Torrt	Åtgärd kan behövas för att byta angripet material
Måttlig	Fuktigt	Åtgärd krävs för att minska fukt och oftast för att byta angripet material
	Torrt	Åtgärd kan behövas för att byta angripet material
Sparsam	Fuktigt	Åtgärd kan krävas för att minska fukt
	Torrt	Ingen åtgärd

Eventuella åtgärdsförslag för en byggnad kan inte enbart ges utifrån analysresultaten utan dessa ger endast svar på provets status. Men tillsammans med fuktmätningar och övriga byggnadstekniska data kan analysresultaten utgöra del av underlag för bedömning av omfattning och orsak till en uppkommen mikrobiell skada i en byggnad. Se vidare läsning i (Swesiaq, 2014 & AMM 2018). Det är viktigt att proverna är representativa för konstruktionen, något som provtagaren ansvarar för.

Referenser

HALLENBERG, N. & GILERT, E., 1988. Betingelser för mögelpåväxt på trä. Klimatkammarstudier. SP

SWESIAQ, 2014. SWESIAQ:s råd för utredning av mikrobiell påväxt i byggnader.

<http://www.amm.se/wp-content/uploads/2018/10/Faktablad-byggnadsrelaterad-ohalsa-181017.pdf>

RISE Research Institutes of Sweden AB

RISE Research Institutes of Sweden AB
Bygg och fastighet - Innemiljö och byggnadsfysik

Utfört av

Mikael Sellén

Bilaga 4

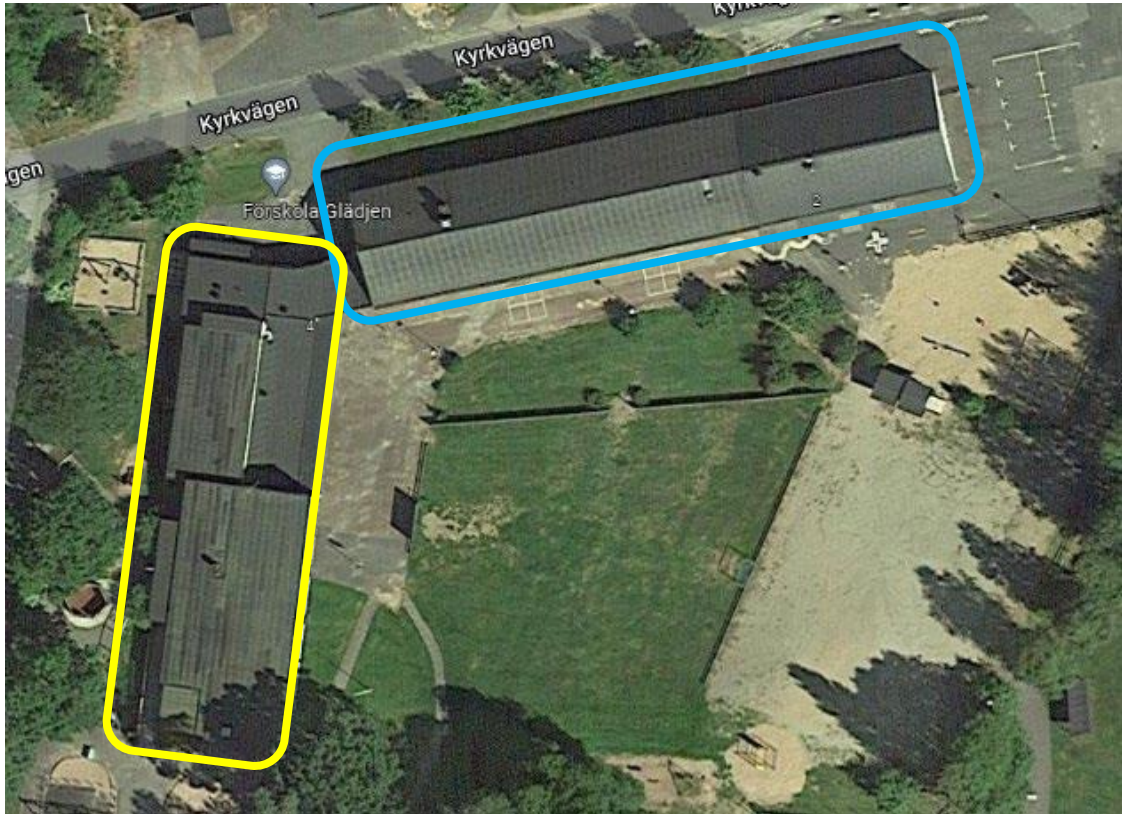

Foto 1. Klockaregårdsskolan med hus A (gul) och B (blå).

Foto 2. Klockaregårdsskolan med äldre hus A till höger och hus B till vänster i bild.

Bilaga 4

Foto 3. Klockaregårdsskolan, hus B.

Foto 4. Frilagd yttervägg i bibliotek (M1) med synlig impregnerad syll, mineralullsremsa under syll, rinnmärken och rostig spik i stående regel, lättklinkerbetongsten, pappbeklädd vindskiva(gips) samt PE-folieanslutning oklart monterad, möjligen under platta?

Bilaga 4

Foto 4. Sal B125. Linoleumgolv och två tilluftsdon synliga i taket.

Bilaga 4

Foto 5. Bakre delen av sal B125 med två synliga tilluftsdon och frånluftsdon vid vägg/takvinkel.

Foto 6. Fördjupning i betonggolvet vid yttervägg, ingen infiltration av uteluft detekterad, sal B121.

Bilaga 4

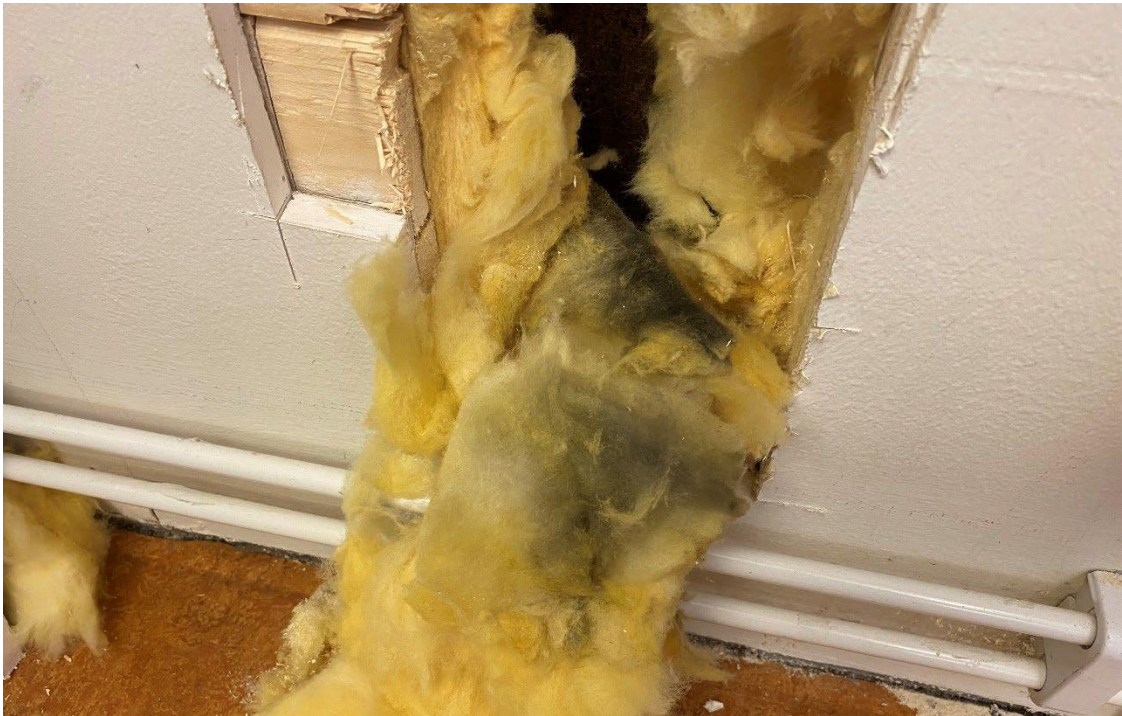

Foto 7. Frilagd yttervägg (M7) med tydliga tecken på infiltrationsnedsmutsning av isolering.

Foto 8. Frilagd yttervägg med synlig asfaboardskiva (vindsdåra) och sannolikt övre syll.

Bilaga 4

Foto 9. Sal B121. Överluftsdon synliga på innervägg mot korridor.

Foto 10. Passage mellan printer- och personalrum samt undersökt tröskelområde. Risk för försämrad innemiljö i personalrum med emissions och partikelalstrande printer/kopiator i närliggande utrymme utan frånluftsventilation, endast tilluft.

Bilaga 4

Foto 11. Närbild på renoveringsgolv i personalrum med uppfuktad träfiberskiva i tröskelområdet utan ångspärr.

Foto 12. Närbild på intilliggande äldre plastgolv i printerrum och syl, för tidigare demonterad dörrkarm, med förhöjd fuktnivå och tydligt avvikande mikrobiell lukt i konstruktionen.

Bilaga 4

Foto 13. Ventilationsspalter för uppreglat golv men inget tecken på mekaniskt ventilerat.

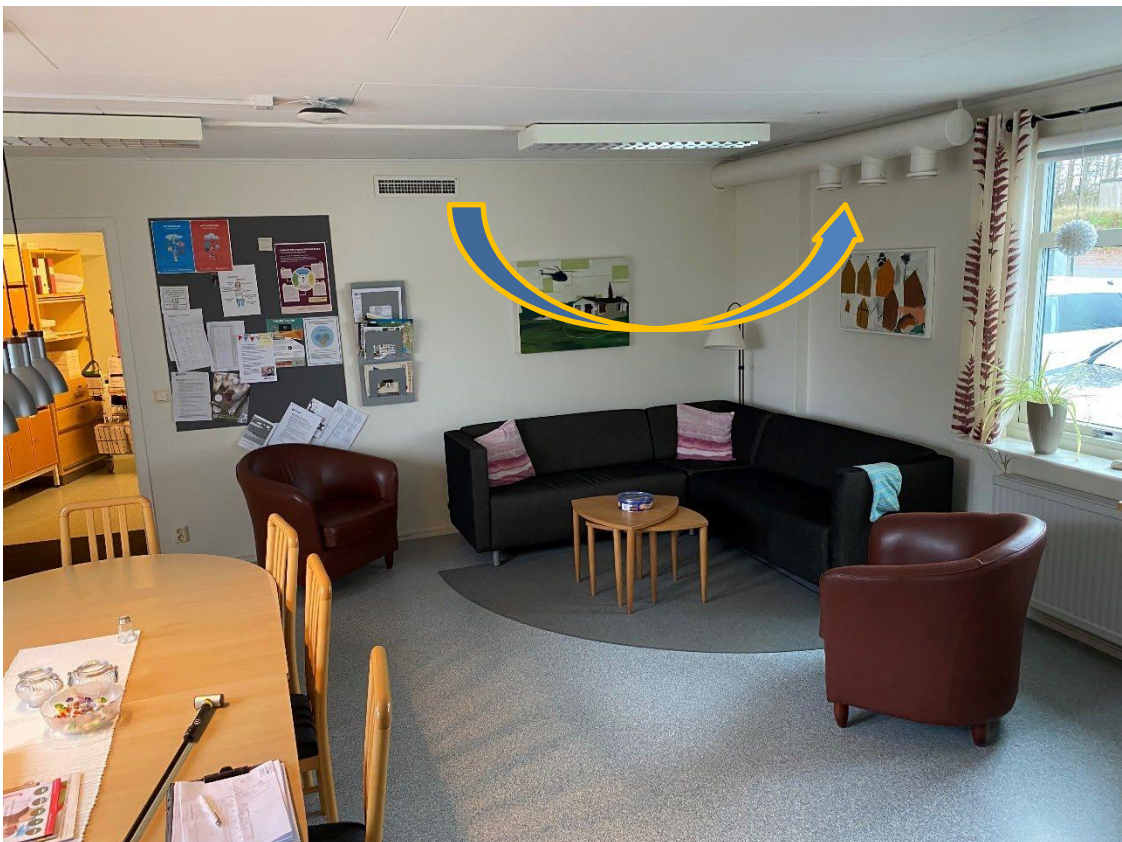

Foto 14. Risk för dålig innemiljö genom kortsluten ventilation i personalrummet med närliggande ventilationsdon för till- och frånluft.

Bilaga 4

Foto 15. Avsaknad av puts på lättklinkerbetongsten vid mark.

Foto 16. Ytterligare exempel på avsaknad av puts och här vid lövutkast och tydliga tecken på uppfuktning av sockel. Detta läge är alldeles utanför M2, rum B121 med förhöjd fuktnivå i plattan.

Bilaga 4

Foto 17. Exempel på bleck vid fönster.

Foto 18. Vindsutrymme i hus B.

Bilaga 4

Foto 19. Ytterligare exempel på kallvind i hus B, här med oorganiska skivor.

Foto 20. Tydliga tecken på tillskjutande fukt i trapphus vid motfylld yttervägg.

Bilaga 4

Foto 21. Tecken på tillskjutande fukt i metallslöjden vid motfylld yttervägg.

Foto 22. Avsaknad av lövsil och lokal uppfuktning av fasad och markyta vid takavvattning observerads på några platser.

Bilaga 4

Foto 23. Ytterligare exempel på lokal uppfuktning av fasad och markyta, här vid avsaknad av stuprörsanslutning till lövsil. Läget är vid fuktskadat område i trapphuset.

Bilaga 4

Foto 24. Tecken på otätheter i fogar på hus A. Blå markering visar sannolikt tecken på korroderad armering i fog.

Bilaga 4

Foto 25. Närbild på bristande fogar med tydliga otätheter och risk för fuktskador i ytterväggar.

Foto 26. Renoveringsgolv med underliggande tjärpapp.

Remiss/Beställningsunderlag Klinisk kemi

Asbestidentifiering i material

Beställare/Svarsmottagare* RISE Mikael Sellén Avd Bygg och fastighet Enhet Innemiljö-byggnadsfysik	Faktureringsadress (om annan än beställaren) RISE Box 857 501 15 Borås
Fakturauppgifter (max 20 tecken): 0 1 0 0 2 8 0 - 1 7 5 3 8 1	

Svar ges via brev eller E-post, välj **ett** alternativ:

Brev E-post →

E-post adress (fyll i om svar via E-post önskas):
mikael.sellen@ri.se

Analys svar* Akut (5 tim) 3 dagar 10 dagar

För analys- provtagnings- och provinlämningsinformation, klicka på eller scanna QR-kod:

Provtagningsplats*: Klockargårdsskolan, hus B

Provtagningsdatum*: 2022-01-12

Provtagare*: Mikael Sellén

Telefonnummer*: 0703-145833

Prov ID* (t.ex. provnr, byggnad, lokal mm.)	Prov-/Materialbeskrivning* (t.ex. fix, matta, lim, fog m.m.)	Ifylles av laboratoriet	
		Lab.nr	Resultat
M8	Golvunderlag, lumpapp		

Har något av proven varit utsatt för kemikalier eller brand*?

Nej Kemikalier Brand Vet ej Prov ID: M8

* **Obligatoriska uppgifter**

Provinlämning: Klinisk kemis provmottagning på Sahlgrenska: Huvudentrén, skylt på dörren "Provinlämning klinisk kemi" mellan bokstäverna D-H. Under arbetstid även på laboratoriet för yrkestoxikologi (ingång vita stråket 12) För karta klicka på eller scanna QR-kod:

Ifylles av laboratoriet:

Ankomst till Klinisk kemi: Datum: _____ Tid: _____ Signatur: _____

Analysdatum: _____ Laborant: _____

Klinisk kemi, Yrkestoxikologi
Sahlgrenska Universitetssjukhuset, 413 45 Göteborg
Telefon 031-343 99 91, 342 10 00 vx

Kontaktperson RISE

Mikael Sellén

Samhällsbyggnad

+46 10 516 51 57

mikael.sellen@ri.se

Datum

2021-12-01

Beteckning

O100280-173207

Sida

1 (8)

Gislaveds kommun
Claes-Ove Asp
Box 50
332 22 GISLAVED

Fuktinventering av Klockaregårdsskolan, Broaryd

(4 bilagor)

Uppdrag/Bakgrund

RISE har av Gislaveds kommun fått i uppdrag att undersöka skolsalar med rapporterad upplevd olägenhet i hus B i ovan nämnda fastighet med avseende på eventuella fuktrelaterade skador i byggnadskonstruktioner som kan påverka inomhusmiljön negativt. Det gäller i synnerhet salar: 121 och 125 i hus B del 1. Samtidigt har en översiktlig fuktinventering av hela skolan ingått i uppdraget. Uppdraget innefattar även, om möjligt, att lämna förslag till eventuella åtgärder alternativt vidare utredning.

I ovan nämnda skolsalar upplevs en avvikande lukt av brukarna med olika intensitet vid olika tidpunkter. Personal rapporterar även att andningsvägarna påverkas negativt.

Undersökningen utfördes av Gunilla Bok och Mikael Sellén, båda från RISE, den 2 november 2021.

Konstruktion

Skolbyggnaden är uppförd 1964 i tegel med betongplatta (hus A) och en paviljong med utfackningsväggar och betongplatta (hus B) byggdes till 1972 och byggdes ut 1987. Renoveringar ha skett 1995, 1999 och 2010. Den äldre delen av skolan, hus A, har både tunga innerväggar och uppreglade väggar med målade gipsskivor. Golvbeläggningar utgörs till stor del av linoleummattor, plastmattor, klinkerplattor men även av natursten och målade betong. Se planritningar i bilaga 2. Ventilationen utgörs av från/tillluftsventilation (FT).

Metod

Fuktindikator har använts på väggar och golv av tung konstruktion (betong eller homogent tegel och puts) för att indikera fuktförekomst. Med detta instrument fås inget mätvärde på relativ fuktighet eller fuktkvot men fördelen är att man utan yttre ingrepp kan få en uppfattning om fuktfördelningen på stora ytor (i princip varje kvadratmeter yta är indikerad vid undersökta platser). Resultaten anges som ”ingen fuktindikation” vilket innebär att vi inte misstänker något tillskott av fukt och ”fuktindikation” som innebär att vi misstänker tillskott av fukt mot vad som normalt förväntas eller som kan innebära skador t ex i form av nedbrytning av lim eller golvmatta, se markeringar på planritning i bilaga 2. Detta baserar vi på lång erfarenhet av dessa instrument som har verifierats med mätningar av temperatur och relativ fuktighet.

Indikerande mätningar i tunga konstruktioner och mätning av fuktkvot med utfördes med Protimeter Surveymaster SM Moisture Master Meter.

RISE Research Institutes of Sweden AB

Postadress

Box 857
501 15 BORÅS

Besöksadress

Brinellgatan 4
504 62 Borås

Tfn / Fax / E-post

010-516 50 00
033-13 55 02
info@ri.se

Detta dokument får endast återges i sin helhet, om inte RISE Research Institutes of Sweden AB i förväg skriftligen godkänt annat.

Temperatur och relativ fuktighet mättes i rumsluften (arbetshöjd) med instrument och givare från Vaisala (HMI41/HMP44L).

Observationer, mätresultat och kommentarer

Nedan återges undersökningsresultat för hus B där en fuktinventering utfördes och en översiktlig inventering av fukt- och innemiljöstatus för hus A. Fokus har varit på identifierade salar: B125 och B121 och intilliggande korridorer samt angränsade utrymmen och dessa observationer och mätresultat återges nedan.

Hus B, inre undersökning

B125 och grupprum

Vid inträde i rum 215 upplevdes inga tydliga tecken på avvikande lukt eller tecken på tydliga på fuktskador på golv eller på ytterväggar, se foto 4-6, i bilaga 4. Salen har en limmad linoleummatta ovan ett betonggolv.

Fukt

B125, B109, 121 och B127

Mätningar med fuktindikerande instrument mot golvyta visade lokala tecken på tillskjutande fukt i mittendelen av salen, se planritning, sid 1 i bilaga 2.

Mätning av fuktkvot i sockel visade inga tecken på tillskjutande fukt.

Inga friläggningar/fuktmätningar utfördes i ytterväggen i denna sal vid detta besökstillfälle.

Indikerande fuktundersökning av närliggande grupprum/korridor visade tydligt förhöjd fuktnivå i halva korridoren, närmast salen. Liknade lokalt förhöjd fuktnivå indikerades även utanför sal B109, B121 och sal B127. Se planritningar i bilaga 2 för indikerade områden med förhöjd fuktnivå.

B121 och grupprum

I likhet med sal B125 upplevdes ingen avvikande lukt eller tecken på tydliga fuktskador. Se foto 9 i bilaga 4.

Mätningar

Mätningar med fuktindikerande instrument på golv i sal B121 visade tydliga lokala områden med maxindikering och tecken på tillskjutande fukt i golvkonstruktionen i den bakre delen av salen vid yttervägg och lokala mindre ytor närmare innerväggen mot korridor, se planritning, sid 1 i bilaga 2.

En verifierande mätning av relativa fuktnivån (RF) under linoleummattan utfördes vid ett tejpät snitt och visade tydligt förhöjd fuktnivå och tecken på tillskjutande fukt från grundplattan med 93 % RF i M2.

Mätning av fuktkvot i sockel visade inga tecken på tillskjutande fukt.

Friläggning av yttervägg för observation, fuktmätning och möjlighet för provtagning utfördes och det kunde konstateras en tydlig mikrobiell lukt i mätpunkten (M7). Ytterväggens konstruktion bestod av målad gips, ångspärr (genomskinlig plastfolie), råspont (16 mm), regelstomme med mellanliggande mineralullisulering (95 mm), asfaboard och yttre träpanel utan luftspalt. Inga tecken på infiltration/luft rörelse vid golv/väggvinkel. Den synliga delen av syll hade inga tecken på fuktmarkeringar eller förhöjd fuktnivå men möjligen finns det en underliggande syll som ej var åtkomlig i mätpunkten (radiatorrördragningar). Fuktmätningar i

åtkomliga delar i friläggningen visade inga förhöjda fuktnivåer förutom i ytterpanelens insida (fuktkvot=0,17 kg/kg). Se mätprotokoll i bilaga 1 för observationer och mätvärden.

Mikrobiologiska analyser

Provtagning av konstruktionsmaterial för mikrobiologiska analyser utfördes på linoleummattans undersida (M2) och i ytterväggen i sal B121 (M7) samt vid passagen till personalrummet (M4) och resultaten återges i bilaga 3.

Den mikrobiologiska analysen visar på riklig förekomst av mögelpåväxt på linoleummattans undersida (juteväv) med både hyfer och mögelsporer. Detsamma gäller för den erfarenhetsmässigt fuktkänsliga asfaboarden där vi konstaterar riklig förekomst av både hyfer och sporer samt en mycket kraftig avvikande mikrobiologisk lukt.

Ventilation

En översiktlig kontroll gjordes av ventilationen och placeringen av ventilationsdon, se deras ungefärlig placering på sida 1, bilaga 2. Ingen mätning av luftflöden utfördes. Det återfinns 4 tilluftsdon placerat i salens hörn och frånluftsdon vid bakre delen av salen i vägg/takvinkel, se planritning i bilaga 2. Överluftsdon återfinns på innervägg mot korridoren. Den utnyttjade placeringen av tilluftsdon och frånluftsdon ger sannolikt en gynnsam situation för brukare som kan nås av tilluftsflödet vid utnyttjade sittplatser och även vid yttervägg. Den något lägre tilluftstemperaturen jämfört med rumstemperaturen gynnar en bra luftomväxling/luftföring och bör resultera i en bra ventilationseffekt.

- Rumstemp = 20,7 °C
- Tilluftstemp = 17,7 °C

Intilliggande salar i hus B

Övriga salar i hus B undersöktes med indikerande instrumentet för golvytan och resultaten finns presenterade i bilaga 2. Salar angränsande till de två identifierade salarna (121 och 125) visade också lokal fuktindikeringar i golvkonstruktionen men inte lika uttalat som i sal B121. Det gäller sal B109, B127 samt delar av korridorer utanför salarna.

Resterande salar i hus B visade ingen indikering i golv men det beror på att mattorna ligger ovanpå en träfiberskiva (s k renoveringsgolv) och därmed inte ger någon indikeringsignal ovan linoleum- eller plastmatta. Dessa rum kan möjligen ha renoverats tidigare med en plastfolie, träfiberskiva och golvmatta ovan befintligt betonggolv?

Personalrum

Det anslutande personalrummet, beläget mellan de båda huskropparna, uppvisade inte heller någon fuktindikering i golvytan och visade sig ha ett renoveringsgolv, efter friläggning av tröskel och okulär kontroll invid printerrummet (M5). Träfiberskiva var monterad ovan en armerad plastfolie, se foto 11 i bilaga 4.

Fukt

Demontering av tröskel vid passagen mellan personalrum och printerrum uppvisade tecken på fuktskadat material och tydligt avvikande mikrobiell lukt. Indikerande fuktmätning i träfiberskiva under golvbeläggning visade 0,24 kg/kg och därmed tydligt förhöjd fuktnivå (M4), se foto 12 i bilaga 4. Virke under dörrkarm uppvisade också förhöjd fuktnivå.

Mikrobiologiska analyser

Som nämnts ovan utfördes provtagning för mikrobiologisk analys på materiel vid passagen till personalrummet (M4) och resultaten återges i bilaga 3.

Vi observerar riklig förekomst av mögelpåväxt på syll vid dörrkarm (M4a) med både hyfer och mögelsporer. Samma analysresultat gäller för träfiberskiva under plastmatta (masonit), riklig förekomst av både hyfer och sporer.

Ventilation

Placeringen av ventilationsdon i personalrummet i det ena hörnet, foto 14 i bilaga 4 och planritning sid 2, i bilaga 2 för deras ungefärlig placering. Det intilliggande printerrummet med endast tilluft riskerar att sprida emissioner och partiklar som genereras av apparaten till personalrummet och orsaka försämrad innemiljö för personalen. Ingen mätning av luftflöden utfördes vid detta tillfälle. Ventilationssystemet hade ett störande ljud från tilluftsdonet.

I personalrummet observerades sockellister med ventilationsspalter (foto 13 i bilaga 4) men ingen mekanisk ventilation vilket skapar en ökad risk för ämnen och partiklar i golvkonstruktionen och möjlighet att sprida sig med luftrörelser upp till rumsluften och försämra innemiljön.

Undersökning av tryckbalansen över klimatskalet i personalrummet visade i det närmaste ett balanserat tryck.

Hus B, yttre undersökning

Fasader och fönster undersöktes översiktligt okulärt och visade inga tydliga brister men erfarenhetsmässigt vet vi att det finns risk för inläckage i anslutningen vid fönsterbleck och fönster, vid spåret i karmen, se foto 15 i bilaga 4. Fönster var från 2013.

Sockel, under träpanel bestod av putsade lecablock. Putsen uppvisade putsbrister med risk för lufttättheter och lufttransport i yttervägg med marklukt till innemiljön samt fuktinträning till syll, se foto 15 och 16 i bilaga 4.

Vindsutrymmen var i fint skick vid en okulär undersökning. Se foto 18 och 19 i bilaga 4.

Hus A - översiktlig statusundersökning

Observationer och indikerande fuktundersökningar återges nedan analogt med planritningarna i bilaga 2, sid 2-4.

Hus A, nedre del 2

Inga tydliga tecken på fuktskador i utrymmena i likhet med hus B. Golvytor i utrymmena undersöktes med fuktindikerande instrument och uppvisade lokala golvytor med förhöjd fuktnivå i tre områden, se sid 2 i bilaga 2. Golvytor har plastmattor och även plastmattor ovan träfiberskiva i husdelen. Klinker förekommer i duschutrymmen. Gymnastiksalen undersöktes ej vid detta tillfälle.

I omklädningsrum A116 var tilluftens ventilationsljud störande.

Hus A, nedre del 1

Utrymmena i del 1 uppvisar också några lokala områden med förhöjd fuktnivå. Det gäller områden med tillskjutande från motfyllda partier, indikerade på sid 3 i bilaga 2:

- Gavelvägg/tak-parti i skytterummet
- Trapphuset i entréhallen, se foto 20 i bilaga 4
- Yttervägg i träslöjdsalen
- Yttervägg i (metallslöjdalen), se foto 21 i bilaga 4

Avvikande mikrobiell lukt förekommer i förråd utan ventilation. Möjligen orsakad av infiltration av markluft via synliga sprickor i golvet i kombination med bristande ventilation av

utrymmet. Eventuellt bidrar även det förvarade materialet i utrymmet till den avvikande lukten.

Avvikande lukt upplevdes även ute i trapphuset där det också finns tydliga tecken på tillskjutande fukt (foto 20 i bilaga 4), sannolikt orsakat av undermålig takavvattning, se foto 23 i bilaga 4.

Hus A, övre del

Den övre delen av hus A med en inrymd förskola har linoleum- och plastmattor som golvbeläggningar och inga tecken på fuktproblematik. Vid inträde i lokalen från trapphuset upplevdes en instängd känsla och det konstaterades att det saknades tilluftsdon i området vid entrén. I övriga rum är ventilationssystemets från- och tilluftsdon ogynnsamt placerade med uppenbara risker för kortslutna system och dålig ventilationseffekt med försämrad innemiljö som följd. Se planritning på sid 4 i bilaga 2.

Hus A, yttre undersökning

Hus A är en äldre del av skolan med tegelfasader och det kunde konstateras att fogar i fasaderna var lokalt i dåligt skick med tydliga otätheter och risk för inträngning av nederbörd i ytterväggarna. Se foto 24-25 i bilaga 4. Möjligen förekommer det även korrosion i armeringen i bruksfog, se foto 24 i bilaga 4.

Takavvattningar var bristfälliga med lokala uppfuktningar av fasader och markytor.

Bristfällig markdränering är sannolikt ett pågående problem vid motfyllda ytterväggar, t ex vid träslöjdsfasaden, metallslöjden och entréhallen.

Sammanfattning

Hus B

Kortfattad sammanfattning kring golv, ytterväggar och ventilation.

Golv

Undersökta golv i salar har lokala ytor med tillskjutande fukt i golvkonstruktionen och där en verifierande fuktmätning under linoleummatta uppvisade 93 % RF (M2). Det förekommer även mera generella områden i korridor med förhöjda fuktindikationer, se planritningar, sid 1 i bilaga 2. Ytor utan fuktindikering har alla sannolikt s k renoveringsgolv med en underliggande träfiberskiva och armerad plastfolie ovan befintlig betongplatta på mark.

Betongplattan är sannolikt bristfälligt isolerad, eventuellt med leca fyllning? Det kan medföra tillskjutande fukt i golvkonstruktionen, fukt som kan påverka fuktkänsliga golvmaterial och/eller väggkonstruktioner negativt. Med risk för kemiska och/eller mikrobiologiska skador och försämrad innemiljö som följd. Vi observerar detta problem i tröskelområdet vid passagen mellan printerrum och personalrummet (M4, M5). Material på mätplatsen har bristande fuktskydd mot grundplattan och tydliga tecken på hög fuktnivå med resulterande mikrobiologisk påväxt med riklig förekomst av mögel, både hyfer och sporer. Risk finns för otätheter mellan huskroppar A och B i gjutskarv med infiltration av markluft som kan resultera i tillförsel av fukt, lukt och radon till innemiljön.

Ytterväggar

Yttervägg i sal B121 frilades och visade tecken på mikrobiella skador genom tydlig upplevd mikrobiell lukt i frilagt utrymme (M7). Väggkonstruktionen har en oluftad asfboardskiva som vindskiva och vi vet kunskaps- och erfarenhetsmässigt att asfboard är en mycket fuktkänslig

skiva med risk för mögelpåväxt i fuktiga miljöer och som kan medföra försämrad inomhusmiljö för brukare vid spridning av mögelhyfer och sporer samt avvikande lukter med luftströmmar genom konstruktionen. Asfboardskivan sitter dessutom dikt an monterad mot ytterpanelen med uppenbar risk för uppfuktning och dåliga uttorkningsmöjligheter samt risk för mögelpåväxt.

Den verifierande mikrobiologisk analysen av asfboarden visade också riklig förekomst av mögelpåväxt på skivan som dessutom ackompanjerades av en mycket kraftig avvikande mikrobiologisk lukt från materialproverna.

Vid detta undersökningstillfälle kunde ej ytterväggen friläggas ned mot grundplattan varför det kan finnas en undre syll som kan vara påverkad av fukt, från lecasockeln alternativt betongplattan, under den synliga syllen och som kan påverka inomhusmiljön negativt.

Ventilation

Ventilationssystemet i salarna verkar vara fungerande och med bra placerade don samt hade vid besökstillfället en några grader lägre tilluftstemperatur jämfört med rumstemperaturen som är nödvändigt för luftföringen och en funktionell ventilationseffekt.

Hus A

Den översiktliga fuktundersökningen av hus A vid detta besökstillfälle har några identifierade brister och risker med försämrad inomhusmiljö som följd och som finns inritade på planritningarna i bilaga 2, sid 2-4 och summeras nedan:

1. Lokala förhöjda indikerade fuktnivåer på golvytor i både del 1 och 2.
2. Försämrad inomhusmiljö i personalrum med kortsluten ventilation och risk för påverkan från närliggande printar och genererade partiklar och emissioner samt den lokala fuktskadan vid tröskelparti mellan utrymmena ((M4, M5).
3. Tillskjutande fukt i ytterväggar vid motfyllda partier och bristfällig takavvattning.
4. Avsaknad av ventilation i förråd med tydligt avvikande lukt.
5. Bristfällig ventilation i övre delen, förskolan, med risk för kortsluten ventilation och försämrad inomhusmiljö.

Kommentarer

Hus B

Golv

Observationen av tillskjutande fukt i golvkonstruktionen och påverkan på fukt känsliga material i golvkonstruktionen med: golvlim; träfiberskivor; baksidan av linoleummattor och trämaterial vid trösklar samt nedre delen av ytterväggar, syll/reglar utgör alla en uppenbar risk för försämrad inomhusmiljö och negativ påverkan på brukare, elever och personal. Riklig förekomst av mögelpåväxt på linoleummattans undersida förtydligar att det finns fuktproblematik i salarna. Ytskikt applicerade ovan en träfiberskiva på en plastfolie med en uppfuktad betongplatta utgör en fuktsäkerhetsrisk.

Yttervägg

Ytterväggens konstruktionslösning är en riskkonstruktion med en mycket fukt känslig asfboardskiva dikt an träpanelfasaden och utgör en problematisk materialkombination i ett mycket utsatt läge med risk för ständig uppfuktning. Vägghkonstruktionen torkar sannolikt långsamt med risk för mikrobiell påväxt, en påväxt som konstateras i den mikrobiologiska analysen. Hus B:s byggnadsår (1972) med förmodade otätheter i klimatskalet och risk för

infiltration genom konstruktionen till innemiljön kan utgöra förutsättningar för en försämrad innemiljö och upplevd olägenhet som följd.

Ventilation

Ventilationssystemets utformning i hus B är generellt sätt bra men kan ha försämrad ventilationseffekt vid högre utomhustemperatur/tilluftstemperatur.

Hus A

Golv

I likhet med observationer i hus B återfinns även här golvområden med tillskjutande fukt och risk för försämrad innemiljö som följd i både del 1 och i del 2.

Ytterväggar och takavvattning

Delar av hus A, del 1 har väggpartier som motfyllda och som är uppfuktade från mark med resulterande höga fuktnivåer på insida vägg och tecken på putsläpp och risk för mikrobiologisk påväxt och avvikande lukt.

Ventilation

Någon utförlig kartläggning av ventilationsdon i de nedre delarna i hus A utfördes inte men för den övre delen är donens ungefärliga placeringar återgivna i bilaga 2 och visar på ogynnsamma placeringar med risk för kortslutning av ventilationen och försämrad upplevd innemiljö.

Åtgärdsförslag

Fördjupad undersökning

1. En fördjupad undersökning av golvkonstruktion i hus B med borring och med provtagning av materialprover i fuktpåverkade golvmaterial, för att fastställa konstruktionsutformningen, fuktsäkerhetsrisker och uppskatta omfattningen av fuktskador i huset.
2. Korridor indikerar förhöjd fuktighet och bör undersökas vidare.
3. Utrymmen i hus A, del 2, med förhöjd fuktnivå i golvet bör utredas vidare för att kunna åtgärdas.
4. Friläggning och provtagning av material vid syll och under fönster i sal B121 och ev B125 skulle kunna visa på fuktproblematik även i de utsatta konstruktionsdelarna och det ogynnsamma förhållandet med asfboardskiva dikt an en vägghpanel längst ut i ytterväggen.
5. Kompletterande inventering av fuktkänslig asfboardskiva i kringliggande utrymmen i hus B för att uppskatta omfattningen av fuktpåverkat material.
6. Undersöka golv och ytterväggar i personalutrymmet i likhet med skolsalarna i hus B.

RISE Research Institutes of Sweden AB
Bygg och fastighet - Innemiljö och byggnadsfysik

Utfört av

Granskat av

Mikael Sellén

Mats Tornevall

Bilagor

1. Mätprotokoll
2. Planskiss med observerad fuktutbredning och placering av ventilationsdon
3. Mikrobiologisk analys
4. Fotografier

Bilaga 1

Mätprotokoll
Objekt

Klockaregårdsskolan, Broaryd

Uppdragsgivare

 Gislaveds kommun
Claes-Ove Asp
Box 50
332 22 GISLAVED

Mätdatum

2021-11-02

Provtagare

Gunilla Bok och Mikael Sellén

Mätpunkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fukt-kvot kg/kg	Mätplats
M1 (Sal B125, F1) Skolsal med linoleumgolv ovan platta på mark och inga tydliga tecken på fuktskador eller avvikande lukt. Mekanisk till/frånluftsventilation och överluftsdon till korridor. Fyra tilluftsdon i salen och två frånluftsdon. Ingen skolverksamhet vid besökstillfället. Fuktindikering lokalt i mitten av salen.	C	21,3	46	8,6		Inomhus ovan bord. Fukttillskott jämfört med uteluften (M9): 8,6 – 8,6 g/m ³ = 0 g/m ³
M2 (Sal B121, F2-3) Konstruktion som ovan. Inga tydliga tecken på fuktskador i yttskikten eller avvikande lukt. Lokalt mycket hög fuktindikering i flera lägen på golvytan och ett större område i mitten av salen. Verifierande fuktmätning av RF bekräftade mycket hög fuktindikering under matta (tejpat mattsnitt). Stark kemisk lukt under matta.	C	20,7	47	8,5		Inomhus ovan bord. Fukttillskott jämfört med uteluften (M9): 8,5 – 8,6 g/m ³ = -0,1 g/m ³ Under linoleummatta, tejpat snitt, ca 3 h. I tilluftsdon.
	C T	18,9 17,7	93	17,1		
M3 (Korridor, utanför B121)) Golv med plastmatta och fuktindikering närmast sal. Ej indikering ca 2 m från yttervägg.						
M4 (Rum B102, printerrum) Golv med äldre plastmatta ovan träfiberskiva och plastfolie med armering ovan betong. Kraftig mikrobiell lukt under matta och vid dörrkarmsyll. Ingen frånluft ovan större printer/kopieringsmaskin, endast tilluftsdon.	F/M4a M4b				0,24	Virke vid karm. Träfiberskiva

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför mattläggning
F fukt-kvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

Bilaga 1

Mätpunkt/iakttagelser	Mätmetod *	Temperatur °C	Relativ fuktighet %	Ånghalt kg/m ³ 10 ⁻³	Fuktkvot kg/kg	Mätplats
M5 (Sal A135, personalrum) Plastmatta ovan spånskiva, plastfolie och betongplatta. Kraftig mikrobiell lukt under matta. Mätning av tryckbalansen över klimatskalet vid fönsteröppning visade balanserat tryck.	F				0,20	Spånskiva under plastmatta vid tröskel mot printerrum.
M6 (Rum B111, städ) Städföråd med utrustning och hög värme. Målat betonggolvs.	C	25,4	37	8,7		Ovan hylla, ca 1,5 m över golvs. Fukttillskott jämfört med uteluften (M9): 8,7 – 8,6 g/m ³ = 0,1 g/m ³
M7 (Sal B121, F2-3, yttervägg) Vid friläggning av golvsockel upplevdes markant mikrobiell lukt. Ingen luftrörelse vid golv/väggvinkel med rökgasflaska. Konstruktion yttervägg: målade gips, ofärgad plastfolie, plankvägg (16 mm, träsyll (ev övre av två) med träregelstomme med mellanliggande minerullisulering (95 mm), asfaboard (10 mm), liggande dikt an yttre träpanel. Ingen luftspalt!	F/M7a F F/M7b F F				0,11 0,10 0,13 0,10 0,17	Asfaboard Utsida plankvägg. Syll(övre), utsida. Syll(övre), insida. Ytterpanel, insida.
M8 (Hus b, del i och 2) Fasad med träpanel. Fönster från 2013 i gott skick och bra plåtarbete. Vid markplan var lokalt lättbetongstenar synliga med avsaknad av puts och luftötät.						
M9 (Utereferens)	C	9,8	93	8,6		Vid fasad under takutsprång vid sal B121.

* Metodförteckning	Instrument	Mätosäkerhet	Anmärkning
A temperatur [°C] SP MET 3864/3865	elektrisk termometer D700	±0,4 °C (k=2)	
B1 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	inomhus ±0,6 % eller minst ±0,9 Pa (k=2) utomhus ±2 x (max-min) och minst ±1,8 Pa (k=2)	max vindhastighet 3 m/s
B2 tryck [Pa] SP MET 3948	manometer	indikationsmätning	
C relativ fuktighet [%] SP MET 3951	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±5 % / ±1 °C (k=2)	yttre omständigheter ingår ej
D relativ fuktighet [%] SP MET 3630	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±3,7 % / ±0,4 °C (k=2)	
E relativ fuktighet [%] SP MET 0785	elektrisk fukt- och temperaturgivare	±2,2 % / ±0,4 °C (k=2)	bland annat inför matläggning
F fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3952	resistiv fuktmätning mellan stålstift	±0,04 kg/kg (k=2) yttre omständigheter ingår ej	indikationsmätning, om annat trämaterial än gran eller furu
G fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,021 kg/kg, <0,23±0,034, <0,26±0,041 (k=2)	ospecificerat träslag gran eller furu
H fuktkvot trä [kg/kg] SP MET 3631	resistiv fuktmätning mellan stålstift	<0,12±0,008 kg/kg, <0,23±0,012, <0,26±0,017 (k=2)	specificerat träslag gran eller furu
M mikrobiologisk analys	provtagning för mikrobiell analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll
K kemisk analys	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll	se bilagt protokoll

Metod D, G och H är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)

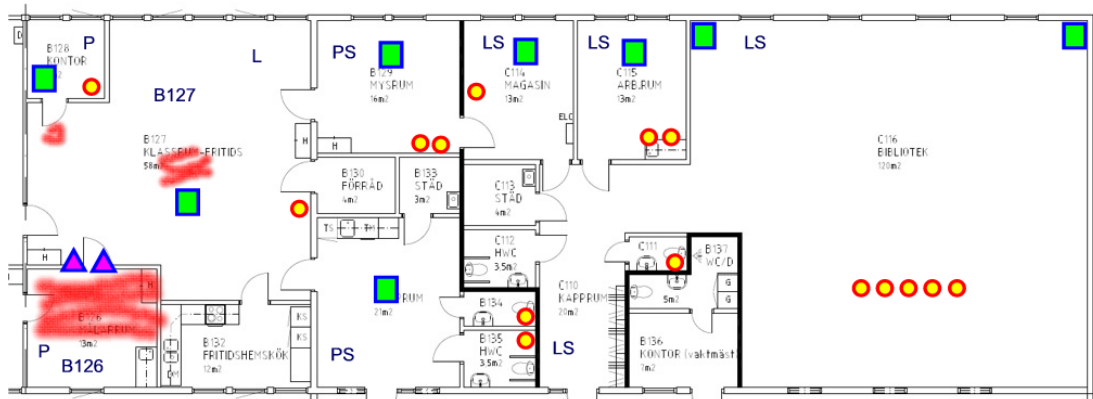
Bilaga 2

O100280-173207

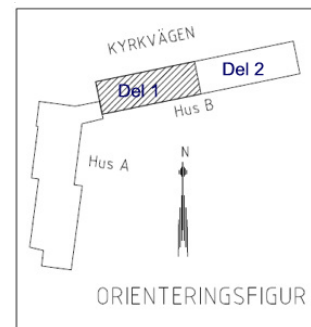
Klockargårdsskolan, hus 1 del 1 och 2. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

- Del 1
- Max fuktindikering
 - Förhöjd fuktindikering
 - Frånluftsdon
 - Tilluftsdon
 - Överluftsdon
 - L Linoleum
 - LS Linoleum ovan träfiberskiva
 - P Plastmatta
 - PS Plastmatta ovan träfiberskiva
 - B Betong
 - MB Målad betong
 - K Klinker
 - NS Natursten

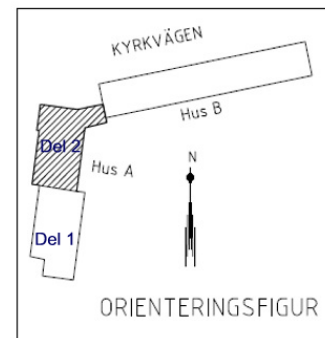
Del 2

Bilaga 2

O100280-173207

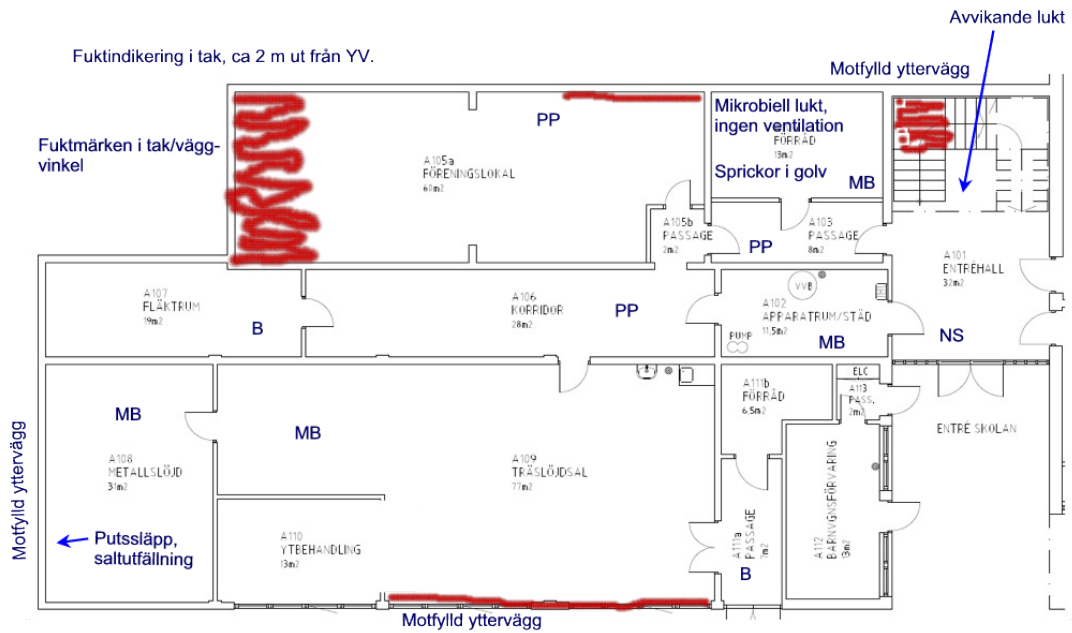
Klockargårdsskolan, hus A nedre del 2. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

Bilaga 2

O100280-173207

Klockargårdsskolan, hus A nedre del 1. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

Förhöjd fuktindikering

L Linoleum

LS Linolleum ovan träfiberskiva

P Plastmatta

PS Plastmatta ovan träfiberskiva

B Betong

MB Målad betong

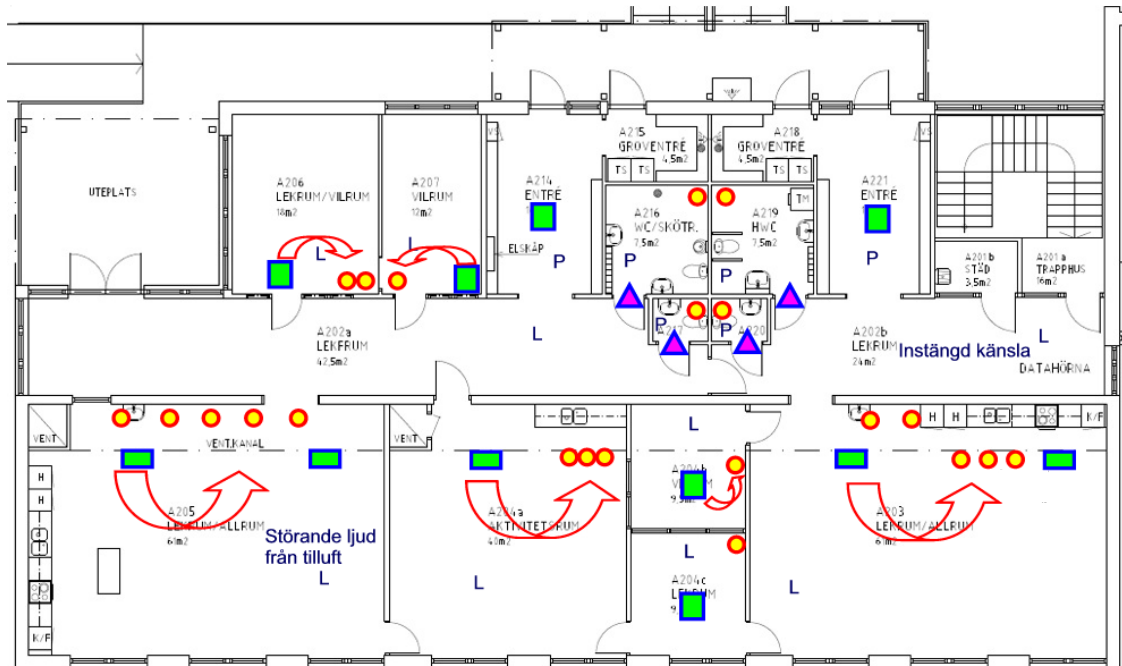
K Klinker

NS Natursten

PP Plastplattor

Bilaga 2

Klockargårdsskolan, hus A övre plan. Planritning med mätpunkter och observationer vid fuktinventering, 2/11-21

Risk för kortsluten tilluft

Förhöjd fuktindikering

Frånluftsdon

Tillluftsdon

Överluftsdon

L Linoleum

P Plastmatta

B Betong

K Klinker

PP Plastplattor

LS Linolleum ovan träfiberskiva

PS Plastmatta ovan träfiberskiva

MB Målad betong

NS Natursten

NS

<Ange titel>

<i>Objekt</i>	Klockaregårdsskolan, Broaryd
<i>Provtagningsdatum</i>	2021-11-02
<i>Provtagare</i>	Gunilla Bok
<i>Analys utförd av</i>	Mikael Sellén

Metodbeskrivning

Analysen utförs på materialprovers ytskikt. Proverna bör ha paketerats i papperskuvert, försetts med datum för provtagning, respektive mätpunkts identifiering samt provtagarens namn.

Först granskas provets yta i släpljus vid 40 gångers förstoring genom stereomikroskop. Därefter bereds ett eller flera preparat för mikroskopering. Detta gör genom antingen avskrap, lyft av fiber med pincett eller tejpavtryck vilka överförs till ett objektglas, fuktas med lämplig vätska och förseglas med ett täckglas. Preparatet analyseras sedan vid 400 – 1000 gångers förstoring i mikroskop. Mikroskopen genomgår årligen kvalitetskontroll och service.

Metoden innebär en kvantitativ analys av mikrovampar och aktinomyceter (jordbakterier) där resultatet redovisas som en frekvens där totala angreppets förekomst av sporer och hyfer bedöms och klassas. Klassningen beskrivs som antingen ingen, sparsam, måttlig eller riklig frekvens (Hallenberg and Gilert, 1988). Om påväxten innehåller morfologiska strukturer kan det även finnas möjlighet att identifiera släktet av mögelsvamp. Förekommer det jästsvamp, alger, kvalster, rester av insekter samt tecken på blånadssvamp och rötangrepp noteras detta när det är relevant.

Prov		Mikrobiologisk förekomst		Övriga noteringar
Prov	Material	Hyfer	Sporer	
M4a	Undersida linoleummatta	+++	+++	
M4a	Syll vid dörrkarm	+++	+++	Insektsexkrementer
M4b	Masonitskiva under plastmatta	+++	+++	Fruktkroppar
M7a	Asfaboard, vindskiva	+++	+++	Mycket kraftig avvikande lukt
M7b	Syll, övre, utsida	+	+	

RISE Research Institutes of Sweden AB

Postadress
Box 857
501 15 BORÅS

Besöksadress
Brinellgatan 4
504 62 Borås

Tfn / Fax / E-post
010-516 50 00
033-13 55 02
info@ri.se

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utfärdande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat.

Allmänna kommentarer till resultat

Förmågan att bilda sporer kan variera kraftigt mellan olika arter av mögel och förekomsten av sporer beskriver därför inte alltid omfattningen av en skada utan det är framför allt frekvensen av hyfer (svampens ”kropp”) och/eller actinomyceter som avgör hur omfattande en skada är. Man kan dock inte utesluta att det finns angrepp av mögel i närheten av en provtagningspunkt om resultatet är riklig frekvens av sporer utan förekomst av hyfer. Den mängd fukt som behövs för att mikrosvampar ska växa varierar beroende på omgivande temperatur och art. Blånads-svampar och jästsvampar kräver generellt mer fukt än mögelsvampar men det är rötsvampar som kräver allra mest fukt. Ett material med unken lukt (mögel-, jordig, källar-, vinds- eller sommarstugelukt) kan härröra från angrepp av mikroorganism. I nedanstående tabell finns en hjälp till tolkning av analysresultat tillsammans med rådande fuktförhållanden i aktuell konstruktion:

Frekvens	Fuktförhållanden i konstruktionen	Exempel på bedömning
Riklig	Fuktigt	Åtgärd krävs för att minska fukt och byta angripet material
	Torrt	Åtgärd kan behövas för att byta angripet material
Måttlig	Fuktigt	Åtgärd krävs för att minska fukt och oftast för att byta angripet material
	Torrt	Åtgärd kan behövas för att byta angripet material
Sparsam	Fuktigt	Åtgärd kan krävas för att minska fukt
	Torrt	Ingen åtgärd

Eventuella åtgärdsförslag för en byggnad kan inte enbart ges utifrån analysresultaten utan dessa ger endast svar på provets status. Men tillsammans med fuktmätningar och övriga byggnadstekniska data kan analysresultaten utgöra del av underlag för bedömning av omfattning och orsak till en uppkommen mikrobiell skada i en byggnad. Se vidare läsning i (Swesiaq, 2014 & AMM 2018). Det är viktigt att proverna är representativa för konstruktionen, något som provtagaren ansvarar för.

Referenser

HALLENBERG, N. & GILERT, E., 1988. Betingelser för mögelpåväxt på trä. Klimatkammarstudier. SP

SWESIAQ, 2014. SWESIAQ:s råd för utredning av mikrobiell påväxt i byggnader.

<http://www.amm.se/wp-content/uploads/2018/10/Faktablad-byggnadsrelaterad-ohalsa-181017.pdf>

RISE Research Institutes of Sweden AB

RISE Research Institutes of Sweden AB
Bygg och fastighet - Innemiljö och byggnadsfysik

Utfört av

Signed by: Mikael Sellén
Reason: Jag är författare till det här dokumentet
Date & Time: 2021-11-19 10:36:42

Mikael Sellén

Bilaga 4

Foto 1. Klockaregårdsskolan med hus A (gul) och B (blå).

Foto 2. Klockaregårdsskolan med äldre hus A till höger och hus B till vänster i bild.

Bilaga 4

Foto 3. Klockaregårdsskolan, hus B.

Foto 4. Sal B125. Linoleumgolv och två tilluftsdon synliga i taket.

Bilaga 4

Foto 5. Bakre delen av sal B125 med två synliga tilluftsdon och frånluftsdon vid vägg/takvinkel.

Bilaga 4

Foto 7. Frilagd yttervägg (M7) med tydliga tecken på infiltrationsnedsmutsning av isolering.

Foto 8. Frilagd yttervägg med synlig asfboardskiva (vindskiva) och sannolikt övre syll.

Bilaga 4

Foto 9. Sal B121. Överluftsdon synliga på innervägg mot korridor.

Foto 10. Passage mellan printer- och personalrum samt undersökt tröskelområde. Risk för försämrad inommiljö i personalrum med emissions och partikelalstrande printer/kopiator i närliggande utrymme utan frånluftsventilation, endast tilluft.

Bilaga 4

Foto 11. Närbild på renoveringsgolv i personalrum med uppfuktad träfiberskiva i tröskelområdet utan ångspärr.

Foto 12. Närbild på intilliggande äldre plastgolv i printerrum och syl, för tidigare demonterad dörrkarm, med förhöjd fuktnivå och tydligt avvikande mikrobiell lukt i konstruktionen.

Bilaga 4

Foto 13. Ventilationsspalter för uppreglat golv men inget tecken på mekaniskt ventilerat.

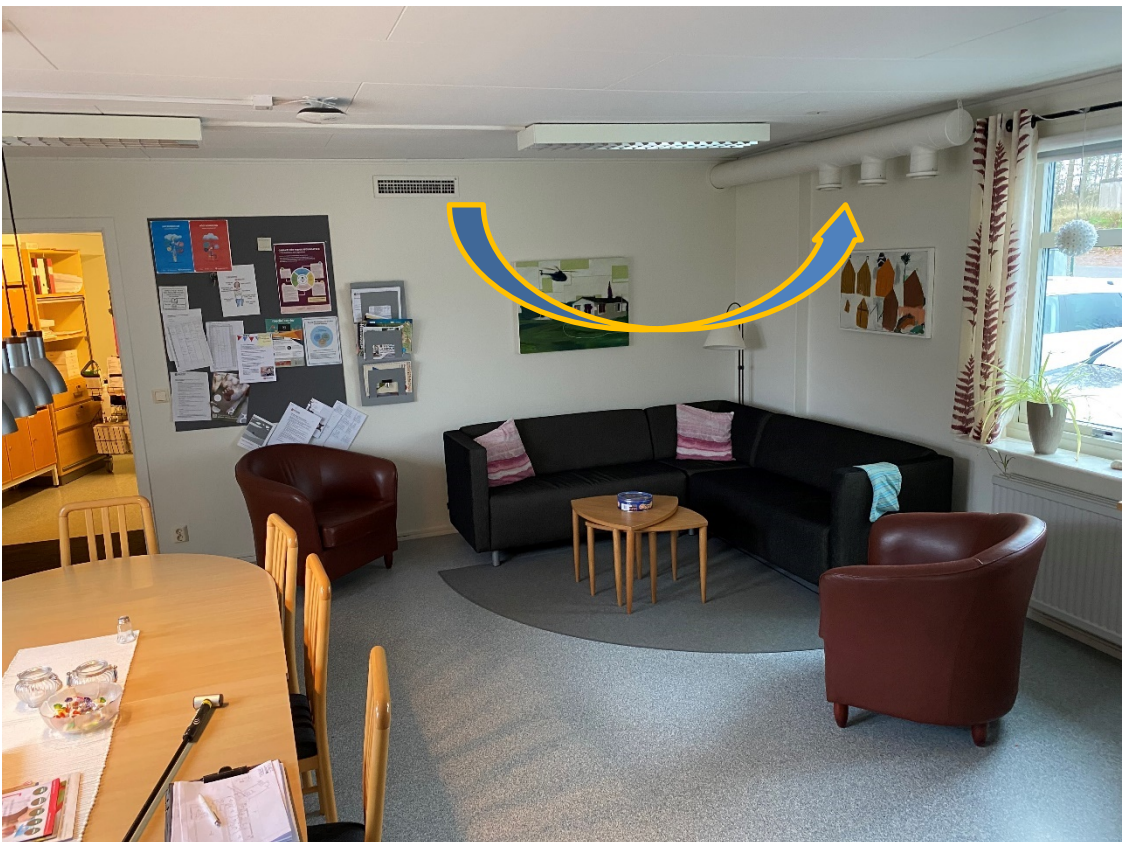

Foto 14. Risk för dålig innemiljö genom kortsluten ventilation i personalrummet med närliggande ventilationsdon för till- och frånluft.

Bilaga 4

Foto 15. Avsaknad av puts på lättklinkerbetongsten vid mark.

Foto 16. Ytterligare exempel på avsaknad av puts och här vid lövutkast och tydliga tecken på uppfuktning av sockel. Detta läge är alldeles utanför M2, rum B121 med förhöjd fuktnivå i plattan.

Bilaga 4

Foto 17. Exempel på bleck vid fönster.

Foto 18. Vindsutrymme i hus B.

Bilaga 4

Foto 19. Ytterligare exempel på kallvind i hus B, här med oorganiska skivor.

Foto 20. Tydliga tecken på tillskjutande fukt i trapphus vid motfylld yttervägg.

Bilaga 4

Foto 21. Tecken på tillskjutande fukt i metallslöjden vid motfylld yttervägg.

Foto 22. Avsaknad av lövsil och lokal uppfuktning av fasad och markyta vid takavvattning observerads på några platser.

Bilaga 4

Foto 23. Ytterligare exempel på lokal uppfuktning av fasad och markyta, här vid avsaknad av stuprörsanslutning till lövsil. Läget är vid fuktskadat område i trapphuset.

Bilaga 4

Foto 24. Tecken på otätheter i fogar på hus A. Blå markering visar sannolikt tecken på korroderad armering i fog.

Bilaga 4

Foto 25. Närbild på bristande fogar med tydliga otätheter och risk för fuktskador i ytterväggar.